

༡༡། །རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་བཅའ་ལྷན་འདས་
དཔལ་རྫོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི་ཆས་སྒྲོར་
ཕྱོགས་བསྐྱེགས་བཞུགས་སོ།།

༥ དགའ་ཤར་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
GASHAR LIBRARY

2022

༡༡། །རྩེ་ཙང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་བཅའ་ལྡན་འདས་
དཔལ་རྩོམ་ལེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་
སྤྱགས་བསྐྱིགས་བཞུགས་སོ།།

དགའ་ལྡན་ཤར་ཤེས་ཆོས་སྐོར་ཁང་།

GADEN SHARTSE LIBRARY

2022

དཔར་ཐངས་དང་པོར། དེབ་གངས། ༡༠༠༠

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢

དགའ་ལའ་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱུན་ཞུས།

ISBN:978-81-89165-67-4

9 7 8 8 1 8 9 1 6 5 6 7 4

GADEN SHARTSE LIBRARY

Lama Camp No. 1

P.O. Tibetan Colony-581411

Mundgod, N.Kannada, Karnataka State, INDIA

Email: gasharlibrary@gmail.com

སྒྲིང་བརྗོད།	C
འབྲེལ་པའི་སྒྲིང་།	I
རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་སྙིང་བསྟན།	VI
༡༧༥ དཔལ་རྟོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོང་།	
༡༧༥ དཔལ་རྟོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཙུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཉོག།	1
༡༧༥ དཔལ་རྟོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ།	28
༡༧༥ དཔལ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དག་ནག་གི་སྐྱབ་ཐབས་རིན་ཆེན་འབར་བ།	54
༡༧༥ དཔལ་རྟོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཙུ་གསུམ་མ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་སྒྲིང་བ།	80
༡༧༥ དཔལ་རྟོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་སྤྲེག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།	159
༡༧༥ ཞེ་དགུ་མའི་ཟེན་གྱིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ།	208
༡༧༥ འཇམ་དཔལ་ཞེ་དག་གི་བསྟན་བ།	214
༡༧༥ འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་སོགས་ཀྱི་བཤད་པའི་ཟེན་གྱིས།	217
༡༧༥ རྣམ་འབྱོར་བཞི་རིམ།	230
༡༧༥ རྣམ་འབྱོར་བཞི་རིམ་པའི་རྒྱུ།	252
༡༧༥ འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དག་སྒྲོང་།	258
༡༧༥ འཇམ་དབྱངས་ཞེ་ཁོ་སྐྱགས་སྐྱབ་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་བ།	262

༡༣༽ དཔལ་རྩོམ་འཛིག་སྒྲིག་སེར་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མན་ངག་	266
༡༤༽ ཡི་གེ་བཞི་པའི་བསྐྱེད་བ་དང་མན་ངག་ ། ཅ་གསུམ་དང་གཤམ་རྩོམ་ཚུལ་	268
༡༥༽ ས་བཟང་པ་ལོ་རྩེ་བ་དག་དབང་གི་བཀལ་ལན།	275
༡༦༽ རྩོམ་འཛིག་སྒྲིག་ལ་བསྟོད་པ།	287
ཁ༽ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ།	289
ལེའུ་གཉིས་པ།	378
ལེའུ་གསུམ་པ།	384
ལེའུ་བཞི་པ།	411
ག༽ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲིབ་ཐབས་རྣམ་འབྱོར་དག་རིམ།	433
བར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག་	478

སྒྲུང་བཟླ་བ།

༡༣། །བསྟན་པའི་མངའ་བདག་བཅོམ་ལྷན་ནས་གཙང་སྤུངས།
 བསྟན་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས།
 སྟོགས་དུས་འབྲེན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས།
 དབྱེར་མེད་ཞབས་སེན་རྩེ་ཆེས་སྤྱི་པོར་འཛུམ། །དེ་ཡང་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་དབང་པོ་ཉོག་གི་སྤྱན་སྤར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱའི་དབུས་སུ་སྟོགས་མའི་
 དུས་འདིར་ཟབ་མའི་ལྷ་བ་དང་རྩོམ་མེད་མེད་པའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་དམ་བཅའ་མཛད་ཅིང་། རྒྱལ་བ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་སོ་གནང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེང་གའི་ང་རོར་འཆང་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་རྒྱུ་བའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྟོན་
 པ་གཉིས་པ་ལྷ་བྱར་རྒྱུར་པ། གངས་ཅན་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་མའི་རྣམ་རྟེན་ཁམས་
 གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་རྩེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་
 སྟོན་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་ས་གསུམ་ན་གཡོ་བ་དེ་ཉིད། རབ་བྱུང་བྱུག་པའི་མེ་མོ་བྱའི་ལོར་ (བྱི་ལོ་
 ༡༣༥༧) མདོ་སྤང་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྤྱོ་བལྟམས་ཤིང་། དགྲུང་ལོ་གསུམ་ནས་བཙུ་བྱུག་བར་ཆོས་
 རྩོམ་གྱི་ལོ་རིམ་ཆེན་པོ་བྱུང་དུ་དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱེད་སྟོན་དང་བཀའ་ཆོས་ཅི་རིགས་གསན་བཞེས་
 མཛད། དེ་ནས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་མདོ་སྤངས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་གསན་བསམ་
 དང་སྟོན་སྤྱོད་ཉམས་བཞེས་སོགས་མཛད། ལྷག་པར་དགྲུང་གངས་ལྷ་བཙུང་གསུམ་པར་ཕེབས་
 པ་ས་མོ་སྤང་གི་ལོར། (༡༣༠༤) ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་
 འབྲོག་རི་པོ་ཆེ་དགོ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲིང་འདི་ཉིད་སྟེ་རྒྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་བར་ཐུག་
 བཅུ་ལྟེ། འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་ལ་མདོ་སྤངས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཤིང་།

མདོ་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མང་དུ་མཛད་པ་སོགས་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་དུ་མདོ་སྐགས་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པའི་མང་ཚུགས་པར་མཛད། དགྲུང་གངས་རེ་གཅིག་པར་ཐེབས་པ་མེ་མོ་བྱའི་
 མོར་ (༡༩༡༧) གསང་སྐགས་ཀྱི་སྐྱབ་མཆོད་ཁང་ཞེས་དགའ་ལྗན་དུ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་
 ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་མཛད་དེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་གས་དགའ་
 ལྗན་སྐྱབ་མཆོད་ཆེན་མོར་གྲགས་པ་སྐྱ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། བདེ་མཆོག་
 འཛིགས་བྱེད། དུས་འཁོར། དུག་རྫོང་འཁོར་ཆེན་བཅས་ལྟ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱན་རིག་དང་
 རྫོང་དབྱིངས་གཉིས། སྦྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྤང་མདོན་བྱང་། དུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་དཔག་ལྟ་དགྲུང་མི་འཕུགས་
 པ་གཉིས། གཞན་ཡང་སྐ་མ་མཆོད་པའི་ཆོག་གྲུ་ཁག་གཉིས་དང་གནས་བཅུ་རྒྱས་པ་བཅས་ཆོག་གྲུ་
 ཁག་བཅུ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཀ་ཆང་བའི་སྐབ་མཆོད་ཆེན་མོ་རྒྱུད་སྟེ་དགོངས་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱག་
 ལེན་རྣམ་པར་དག་པས་བརྒྱན་པ་གསར་དུ་བཅུགས་པ་ནས་དུས་འགྱུར་མ་བྱུང་བར་ཕྱག་བཞེས་
 བཟང་པོ་ཉམས་མེད་དུ་གནས།

ཕྱི་མོ་ ༡༩༥༩ མོར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བཅོན་ཕྱིལ་ལ་འཕྱོར་རྗེས་ཀྱང་སྦྱོར་ལོ་ལོང་
 ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བྱགས་རྗེ་བཀའ་བློན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་སྐག་ས་ཆོས་སྐར་
 དང་། དེ་ནས་མོན་ལྷོ་འདོད་རྒྱ་སྒྲིང་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སུ་གནས་སྟོ་གནང་རྗེས་གཞུང་ཆེན་ཁག་
 གི་བཤད་སྐབ་སྟོབ་གཉེར་གཙོར་བཟུང་ཐོག་གདན་ས་གྲུ་ཆང་མོ་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤར་གྱི་
 ཕྱག་སྟོལ་རྣམས་སྐར་གསོ་མཛད་དེ། གྲུ་ཆང་འདི་ཉིད་དུའང་རྒྱན་དུ་སྐགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་
 དང་ཆོ་ག་མང་པོ་ཞིག་གསུང་ཆོག་ཞུ་ཐུས་ཐོག་དགའ་ལྗན་སྐྱབ་མཆོད་ཆེན་མོ་དང་། རབ་གནས་
 དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས་སོགས་ལོ་ལྟར་འཆོག་བཞིན་པ་དང་། སྐགས་ཀྱི་ཆོ་ག་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་
 ཞིག་ཡོང་བ་ལ་སྟོན་དུ་དབང་དང་ལུང་ཁྲིད་བསྟན་པ་ལས་རུང་རྣམས་དགོས་གཤམ་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་
 པར་སྦྱང་ཐག་པ་ནས་བྱིན་ཆད་ལྷང་བས་མ་གོས་པར་བྱ་སྟེ་པའི་སྟོལ་སེམས་དང་ལྗན་པའི་སྟོན་ས་

ཡིག་བརྒྱ་འབྲུམ་བརྒྱུ་པ་དང་སྒྲ་མའི་བྱང་ནས་དབང་ཡང་ཡང་ཞུས་པ། བདག་འདྲུག་སྒྲངས་པ་གང་
བྱས་ཀྱང་སྒྲགས་ཀྱི་ཅ་ལྟ་སོགས་དག་པར་ཐོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
ནམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེ་མ་སོགས་གཞུང་མང་པོར་གསུངས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༡
ལོར་གྲ་ཚང་ནས་རི་ལྟར་གསོལ་འདེབས་ཞུས་དོན་བཞིན། ལྟར་བཅས་སྤྱི་ཞིའི་གཙུག་ཁྱེད་འཛུ་
སྒྲིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་སྤྱི་ཤོར་ལ་ཤོར་ས་ལ་སྤྱུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གྲ་ཚང་གི་གཙུག་
ལག་ཁང་དུ་དགེ་འདུན་འདུས་མང་ལ་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་ཀྱི་དབང་ཆེན་བཀའ་
བློན་སྟུལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོར་མཚུངས་མེད་ཤར་ཅེ་ཆོས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་དོ་རྩེ་དཔལ་
བཟང་པོ་མཆོག་གིས་གྲ་ཚང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགེ་འདུན་འདུས་མང་ལ་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་ཀྱི་དབང་ཆེན་བཀའ་བློན་སྟུལ། གཞན་ཡང་ལ་སྤྱུ་བས་མགོན་ལ་སྤྱུ་བའི་ཡོངས་
འཛིན་སྤྱུ་བས་རྩེ་དོ་རྩེ་འཆང་ནམ་གཉིས་དང་། སྤྱུ་བས་རྩེ་ཐོང་སྤྱུ་ལ་དོ་རྩེ་འཆང་། སྤྱུ་བས་རྩེ་རྩེ་སྤྱད་
རིན་པོ་ཆེ། སྤྱུ་བས་རྩེ་མཁན་ཐུར་སྒྲ་ཉེ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་རྩེས་སྤྱ་ཚང་དུ་ཡི་དམ་འདི་ཉིད་
ཀྱི་དབང་དང་ལུང་ཁྲིད་སྟུལ་དེ། དགེ་འདུན་འདུས་མང་གིས་ལས་རྒྱུང་ལ་ཐེངས་འགའ་བཞུགས་སྤྱབ་
པ་བྱུང་བེད་། གྲ་ཚང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྒྲ་བ་སོ་སོར་དགེ་བཤེས་ནམས་ཀྱིས་ཡི་དམ་གསང་
བདེ་འཛིགས་གསུམ་གང་རུང་གི་བདག་འདྲུག་རེ་བཞེས་བཞིན་ཡོད།

ད་ལས་སྤྱིར་ཡང་འཛུ་མགོན་ལ་བ་གཉིས་པའི་ལྟུ་ཆབ་དགའ་ལྟན་ཁྲི་ཆེན་དོ་རྩེ་འཆང་
ཆེན་པོ་རྩེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་བཙུན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ལ། རི་ལྟར་གསོལ་འདེབས་ཞུས་དོན་
བཞིན། བོད་རབ་གནས་ཚུ་སྟག་ལོའི་བོད་སྐྱ་ ༠༣ ཆོས་ ༡༤། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལྷ་ ༠༥ ཕྱི་ཆོས་ ༡༤
ཉིན། དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་གི་སྤྱ་གོན་དང་། ཕྱི་ཆོས་ ༡༥ ཉིན་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་ཆེན་དངོས་གཞི། ཕྱི་ཆོས་ ༡༦ ཉིན་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་
བུ་གསུམ་ཀྱི་དབང་ཆེན་དངོས་གཞི། ཕྱི་ཆོས་ ༡༧ ནས་ ༡༨ བར། རྩེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབ་
ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་གཉིས་དང་། དཔལ་འཛིན་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་སྐབ་ཐབས་ཐ་
མ་ཉོག་དཔལ་གཅིག་གི་སྐབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ། གཤེན་རྩི་གཤེད་དབྱ་ནག་གི་སྐབ་ཐབས་
རིན་ཆེན་འབར་བ། གཤེན་རྩི་གཤེད་བཅུ་གསུམ་མ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རིན་པོ་ཆའི་
ཕྱོད་བ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞིའི་སྦྱོན་སྒྲུབ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཞེ་དགུ་མའི་ཐེན་བྱིས། འཇམ་
དཔལ་ཞེ་དག་གི་སྤྱང་བ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་སོགས་ཀྱི་བཤད་པའི་ཐེན་བྱིས། རྣལ་འབྱོར་
བཞི་རིམ། རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་གྱི་ལྷན་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དག་སྦྱོར། འཇམ་དབྱངས་ཞེ་ཁོ་སྐྱགས་སྐྱབ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། དཔལ་འཛིན་འཛིགས་བྱེད་སེར་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིན་རུ་ཐབ་པའི་མན་ངག་ཡི་གེ་
བཞི་པའི་སྤྱང་བ་དང་མན་ངག་ཅ་གསུམ་དང་གཤེན་རྩི་སྦྱོར་ཚུལ་ཅ་འབྲེལ་དང་བཅས་པ། ས་བཟང་
པ་ལོ་རྩེ་བ་དག་དབང་གི་བཀལ་ལན། རྩི་འཛིགས་བྱེད་ལ་བསྟོད་བ་བཅས་རྩི་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་
གསུང་འབུམ་ནང་བཞུགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཛིན་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཆོན་ཁག་བཅུ་དྲུག་
གི་ལྷགས་ལུང་བཀའ་བློན་སྦྱོར་སྐབས། ཆོས་ལྷ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་ཐན་ཡོང་ཆེད། དགའ་ལྡན་ཤར་
ཅེ་ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་སྤྱིང་ཆོས་ཆོགས་ནས་རྒྱ་ཡོན་སྦྱར་ཏེ། རྩི་གསུང་དཔལ་འཛིན་འཛིགས་བྱེད་
ཀྱི་ཆོས་སྦྱོར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་སྤྱོད་ ༡༠༠༠ ཐམ་བ་དཔར་བསྐྱར་བྱས་ཤིང་། རྩི་ཡབ་སྐུ་
གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྤྱད་སྤྱོད་ཁང་གི་གཙོ་འགན་བཞེས་མཁན་འབྲས་ལྗོ་སྤྱིང་དགེ་བཤེས་དག་
དབང་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་། དགེ་བཤེས་དག་དབང་སངས་རྒྱལ་ལགས་རྣམ་གཉིས་ནས་རྩི་
གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྐྱར་མའི་དཔར་ཅ་གསུང་བ་དང་། དགའ་ཤར་གྱི་ཆོང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་
གཙང་བཀའ་ཤིས་ལྷན་པོའི་ཤིང་པར་དང་སྦྱར་ཡང་ཞིབ་བསྐྱར་གྱིས་ལྷ་དག་ཐེངས་གཉིས་དང་དཔ་
གཞུགས་བཀོད་སྤྱོད་གནང་བ་བཅས་འབྲེལ་ཡོད་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྩི་བཀའ་བློན་ཆེ་ལྷ།

རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་འདི་

ཉིད་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་
གཙུག་རྒྱུན་གངས་ཅན་ལྟ་གཅིག་ཕྱག་ན་པརྟོ་ཡསྟུབས་མགོན་ཡུལ་དབང་སྐུ་འཕེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་
པོ་མཆོག་དང་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་དགའ་ལྡན་ཁྱི་ཆེན་རྟོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་
གཙོས་རིས་སྤྱ་མ་མཆིས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཆེ་ཡེན་བས་བད་ཡུན་དུ་བརྟན་
ཅིང་རྒྱབས་ཆེན་ཐུགས་བཞེད་མཐའ་དག་འབྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེ་རྣམས་ཐུགས་
མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་ཞིང་བཤད་སྐྱབ་ཆོས་སྦྱོད་འཕེལ་བ། འཛིག་རྟེན་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བདེའི་འོད་
སྣང་གིས་ཁྲབ་པ་དང་། འགྲོ་ཀུན་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆེན་རྒྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་སྟོན་འདུན་བཅས། རྩེ་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོའི་གདན་ས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་གི་ཡ་གྲུལ་དཔལ་ལྡན་ཤར་ཅེ་ཐོས་བསམ་
ནོར་སྤྱིང་གྲུ་ཆང་ནས། བོད་རབ་གནས་ཚུ་སྟག་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༠༥ ཆོས་ ༡༩ ལ།།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཕྱོད་སྒྲེང་།

༡༽ ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོར།

༡༢། །དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་བ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ནི། ཆེས་
དཔག་བར་དཀའ་བའི་སྒྲ་ཁྲོས་ཀྱི་སྒྲ་བས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་
ལེགས་པར་དབྱེ་ཅིང་། སྤ་ཞིང་ཆེས་ཞིབ་པར་ཆོད་མ་གསུམ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པར་
བཅད་པ་དང་། འཇམ་པའི་དབྱེདས་ཀྱིས་མདོན་སྲུལ་དུ་དབང་བསྐྱར་ཅིང་། ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་
ཀྱི་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་བ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་གསན་པས་འབྲུལ་བའི་བྱི་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ས་ར་
ཉ་དང་སྒྲ་སྒྲུབ་དང་ཤ་མ་རི་དང་ལུ་ཨི་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བའི་དབང་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་སྲུལ་
དུ་བྱིན་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ཤིང་། ཞིང་སྒྲོང་གི་མཁའ་འགྲོ་མ་སྤྱིན་ལྟར་དབང་དུ་འདུས་པས་བྱི་ནང་གི་ཉེན་
འབྲེལ་མ་ལུས་པར་འགྲིགས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་མཇུག་པས་རྫོང་རྫོང་རྣམས་
འབྱོར་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་ཉམས་སྦྱོང་ཆོད་མས་ཐེ་ཆོམ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། དཀྱིལ་
འཁོར་ཀྱི་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ད་ཁྲོད་ཀྱིས་གསང་སྤགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་རྫོང་རྫོང་ཐེག་པའི་
བསྟན་པ་གཏད་པས་རང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ་བྱུང་པར་ལྷ་དང་ལྷན་བ་ཡིན་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་
བ་ཆེན་པོས་རང་ཉིད་ལམ་གང་ནས་རྫོང་རྫོང་འཆང་གི་སར་གཤེགས་ཤིང་གཏུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་བ་
དག་གྲང་ལམ་དེ་ནས་འཁྲིད་པར་མཇུག་པའི་སྒྲོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་
རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡང་ཅེ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། མ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་
བོ་དང་སྤྱིང་པོར་གྱུར་བ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཏེར་དཔལ་འཁོར་པོ་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་གཉིས་
པོ་འདི་རེ་རེས་གྲང་དངོས་བྱུང་རྣམས་གཉིས་བདེ་སྤག་དུ་སྤྱིན་མོད་ཀྱི། རྗེ་སྒྲ་མའི་བཞེད་པ་གཉིས་ཀ་
རྒྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སྦྱངས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་མཆོག་དུ་གལ་ཆེ་བའི་གནད་

ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱུང་འབྱེལ་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབང་ཐོབ་
ནས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིལ་པ་ལ་སྤྱན་དྲུག་གིས་སྒྲིལ་སེམས་མ་ཆག་ཅིང་། བྱིར་བཙས་དང་བསྐྱུང་སྒྲིལ་
ལ་འབད་པའི་ངང་ནས། སྒྲོ་མཆོག་གིས་གསང་སྤྲུགས་ལམ་རིམ་དང་། སྒྲོ་ཞན་པས་ཁོ་བོས་སྐྱར་
བའི་རྒྱུད་ལྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ལེགས་པར་ཉན་ཅིང་སྐྱུངས་ནས་སྤྲུགས་དང་པར་བྱིན་གྱི་ལམ་
གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱུད་ལྡེ་བཞི་དང་། པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གྱི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར། སྤྱིན་བྱེད་དབང་དང་ལམ་རིམ་པ་
གཉིས། ས་ལམ་དང་། སྤྱོད་པ་བྱེད་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་འགྱུར་
ཚུལ་སོགས་གྱི་སྤྲུགས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ཞིག་གྲ།

དེ་ནས་ཐོག་མར་གསང་འདུས་དང་། དེ་ནས་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱུབ་ཐབས་དཀྱིལ་ཆོག་ཐེག་སྤྱིན་
སྤྲེག་སོགས་ཆ་ལག་དང་བཙས་པ་ལ་ཞིབ་པར་སྐྱེད་ས། དེ་ཡང་གསང་འདུས་ལ་སྤྱོན་དུ་གོ་བ་ཆགས་
ན་གཞན་རྣམས་ལ་གོ་བ་འབད་མེད་དུ་ཆགས། དེ་ལས་བསྒྲོག་ན་དེ་ཙམ་དུ་པན་རྒྱུང་བར་ཡོད་པས།
སྤྱོན་ལ་འདུས་པ་ལ་ཁྲིད་པ་ཡིན། དེས་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒྲ་མས་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་
པའི་རྟེན་དང་། ཁོ་བོས་སྐྱར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤེད་རྒྱས་པ་སོགས་ཞིབ་པར་ཉན་ཅིང་སྐྱུངས་
ནས་ཀྱུན་གྱི་གཞི་མ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱུང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་དང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་མཐུན། རྩོགས་རིམ་
གང་གི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་གང་འགྱུར་བ་སོགས་གྱི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ཞིག་གྲས། ཞེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོའི་གསུང་མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཟེན་གྱིས་སྤྱི་མཛད་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཡིག་རྒྱུང་ཉེར་
གཅིག་དུ་གསུངས།

ཡང་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་དུ། སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་མ་གཅིག་ལ། བྲམ་ཐེ་ཆེན་པོ་གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཏ་པ་
ཕྱོན་ནས། མཐའ་འཁོབ་སྤྱན་པའི་སྤྱིང་དུ། བཙོམ་ལྗན་འདས་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དངོས་སུ་ཕྱོན་ནས་
འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པར་ཡོད་པས། དེའི་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་བོས་བསྐྱེན་ལ། དེའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་
གྱིས་ཞིག་ཅེས་གསུང་ངོ། །ཡང་ངེད་རྒྱ་གར་བའི་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་གསང་

བའི་ཡི་དམ་འཆའ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྒྲ་མ་འདིས་བྲིད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་གྲུབ་
 ཐོབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ། གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལ་ཡི་དམ་འཆའ་བ་འགལ་ལམ་མི་འགལ། འོན་ཀྱང་རྩེ་
 ལྟར་ལགས་ཞེས་ཞུས་པས། ཉ་ཉེ་ཞེས་བཞད་གད་ཅིག་མཛད་སྟེ། ལྷ་ལི་ཉ་བརྩོད་དང་། རེད་གཉིས་
 རྩོགས་མཆེད་ཀྱང་ཡིན་ཆོས་འབྲེལ་ཀྱང་པར་རྩེད་གཉིས་ཀར་ཡོད། སྤྱིར་རེད་རྩེད་གར་བའི་པར་ཉེ་ཉ་
 ཐམས་ཅད་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་ལ། གྲུབ་ཆེན་རྣམས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་
 དགོས་པ་བྲད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན། ཡི་དམ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྟ་ན། སྤྲིགས་མ་ལྟའི་འབྲོ་བ་དང་
 དུག་གསུམ་དང་བདུད་བཞི་ཐུལ་ལམ་ཅེས་གསུང་ངོ་།།

ཡང་རྩེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཁས་གྲུབ་རྩེ་ལ་བྲིད་ཡི་དམ་གང་ལ་བྲིད་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་པར།
 འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་མེད་དང་གཤམ་དམར་ལ་བྲིད་ཀྱི་ཡོད་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་ལས། སྤྱིར་དམར་
 བཀ་འཛིགས་གསུམ་གང་ལ་ཡི་དམ་བྲས་ཀྱང་རྩེ་བཙུན་གྱིས་རྩེས་སུ་འཛིན་མོད། འོན་ཀྱང་། རེད་
 ཀྱི་བརྩུད་པ་འདི་ལ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟེན་དགོས་པ་
 ཡིན། ཡི་དམ་ཀྱང་དཔལ་རྩོལ་རྩེ་འཛིགས་བྲིད་ལ་བྲིད་དགོས་ཉེ་འདི་ལ་རྩེ་དུས་འབྲས་དུས་གཉིས་ཀའི་
 སྐབས་སུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དགོས་པ་བྲད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན།
 གཞན་རྣམས་ཀྱིས་འདིའི་གནད་གཏན་ནས་མ་གོ་བར་འདུག འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁོ་སྤྲིགས་སྤྱི་བ་ཅེས་
 རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་གནད་བྲད་པར་ཅན་སྤྲིན་མོང་མ་ཡིན་ཞིང་།
 གཞན་ལ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་རྩེ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་ཞིང་། རྩེ་བཙུན་
 ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཁོ་རྩེ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གཟིགས་ནས་གསུངས་པའི་ཞལ་འཕྲེང་འདི་ལྟ་བུ་བྲིད་ལ་
 བརྟེན་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། ཞུ་མ་དགོས་པར་རྩེ་རང་གི་ཐུག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཐིག་མཛད་
 བས། དཔལ་རྩོལ་རྩེ་འཛིགས་བྲིད་བཙུན་གསུམ་མའི་དབང་དང་། རྩེ་རྩོག་པ་བདུན་པ་དང་། རྩོག་པ་
 གསུམ་པ་དང་། རྩེ་འབྲེལ་དང་། རོད་འབྲེལ་མང་པོ་དང་། བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་སོགས་དཔལ་

༡༥ འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཕྱགས་བསྐྱེགས་སྒྲོར།

[illegible]

2 དགའ་ལྷན་གྱི་ཆེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱུག་ཞུས་པ། དེའི་ལྷོད་ཆ། འོག་གཏམ། ༡༩༩

ལྷ་མོ་མཆོ། རྒྱལ་འབྲུག་བཞི་པའི་ཁྱི་ལྷོ་ལྷ། ཞེ་དགུ་མའི་ཐེན་ཐེན། འཇམ་དཔལ་ཞི་དག་གི་སྤང་བ།
 དག་སྤྱོད། ཞེ་ཁོ་སྤྱལ་སྤྱུ་བ་དོ་རྗེ་ཆོག་གི་སྤྱམ་བུ། འཇིགས་བྱེད་སེར་པོ་ལ་བཞེན་པའི་ཆོ་སྤྱུ་བ། ཡི་
 བོ་བཞི་པའི་སྤང་བ་དང་མན་དག་ཅ་དང་གཤེན་རྗེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་པེམ་བ། ས་བཟང་ལོ་རྒྱ་བ་དག་དབང་
 བོ་བཞུལ་ལན་རྣམས་དང་། ཞེས་འབྲུང་བ་བཞིན་བྱེད་སྤྱུ་ལྷོ་ལྷ་ཡོད། བོད་གསལ་རྗེའི་རྒྱུ་ཐུག་
 དང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་གཉིས་སྤྱུ་མ་གསལ་བ་རྒྱལ་འབྲུག་བཞི་པའི་དང་དོ་རྗེ་འཇིགས་
 བྱེད་ལ་བསྟོད་བ་གཉིས་ཁ་སྤོན་ལྷོ་ལྷ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་འབྲུག་བཞི་པའི་ཁྱི་དབུང་དབྱིབས་ཀྱི་རྒྱལ་
 འབྲུག་སོགས་རྒྱལ་འབྲུག་རྒྱུ་ཐུག་བཞི་བཤད་བ་མ་གཏོགས། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྱལ་གྱི་
 སྤྱོད་པ་ལ་སྤོབ་པའི་པེམ་བ་བཤད་བ་མན་ཆོད་གསང་སྤྱལ་སྤྱུ་ལྷོ་ལྷ་གཞག་ལས་དམིགས་བསལ་
 འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་མེད། ཆ་ཉར་དགོ་བཤེས་སྤོ་བཟང་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱིས་མཇེད་པའི་རྗེ་ཙོང་
 ཁ་པའི་རྒྱུ་ཐུག་དུ། འཇིགས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི། ཞེས་པའི་སོགས་སྤྱུ་ཐུག་པར་ཉ་མཁྱིན་
 དང་བྱུག་དོར་འཁོར་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཁག་བཞི་ཡོད། ཡང་རྒྱུ་ཐུག་དེ་ཉིད་ལྷོ་ལྷ་བོ་བཞི་པའི་བསྤང་
 བ། གཞོད་འཆོ་བསྐྱོག་ཐབས། ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཆན་ལོགས་སྤྱོད་མེད། རྒྱལ་འབྲུག་བཞི་པའི་
 འགྲེལ་བ། དེའི་ཡིག་ཚུང་། ཞེས་པའི་ཡིག་ཚུང་གང་ཡིན་འཆོལ་ཞིབ་བྱ་དགོས་སོ།། ལྷོ་སྤྱུ་ལས།

རྗེ་དེན་པོ་ཆེས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལྷ་ཁྲི་ཞུགས་སུ་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་དེན་ཆེན་ལས་རྟེན་དཀྲིངས།
ཅེ་མོ། དལ་ལ་མཆོག་། ཆོས་དཀྲིངས་གཡུང་དབང་། གཙུག་རྟེན་ལྷ་དཔུ། མི་འཇུགས་པ། བླ་མ་ལ་

དགྲ་ལ་ཉི་ཤུ་ཉེ་གྲགས། ཉེ་ཅིག་མང་པོ་ཆོག་ལ་ལྟོན་ཏེ། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་
སྐུ་བ་ལ་མཇུག་ཅིང་ཤེས་རབ་སྦྱང་པོ་འདོན་པའི་རིང་ལ་རྗེ་འདིས་ཤིང་སྦྱང་གི་ཆོག་ཞལ་ནས་གསུངས་
ཤིང་། གཞུགས་མེད། ཆོར་བ་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་བསམས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པ་ངོས་བཟུང་མེད་སྟུང་དུ་བསྐྱོམས་པས་མཐོང་ཐོས་སོགས་ཕྱི་ཉི་སྟོན་པ་ཀུན་རུབ་ནས།
སྦྱང་སང་འདོན་རྒྱ་མེད་པའི་རང་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་
འདོན་དང་བདུན་བསྐྱོག་ཐལ་མོ་བརྟུང་བ་དང་། མང་པོ་བཞེས་ནས་ཆོག་ལ་གྲོལ་བ་སོགས་ཐུགས་
ཀྱིས་མ་ངེས་པར་བཞུགས་པ་ལ། དགེ་བསྟོན་འོངས་ནས། ཆོག་ལ་མང་གྲོལ་བ་ལ་ཁྱོད་གཅིག་ཏུ་
འདུག་པ་ཅེ་ཡིན་ཞེས་རྗེ་ཉི་ལ་བཟུང་ནས་འཐེན་པས། རྗེ་ཉི་སྐུ་བསྐྱོར་བ་དང་མཉམ་དུ་སྐུ་རྒྱུ་ཏུ་བརྟེན་
པའི་ཀ་བ་འཁྱོགས་ནས་སྐྱ་ཡུང་བས། དགེ་བསྟོན་དེ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུ་ནས་ང་མི་ཤེས་པས་མི་རིགས་པ་

བྱས་པ་བཤགས་སོ་ཞེས་བྲག་བྱས་སོ། །དོན་དེ་སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་འདུས་སྡེ་ཀུན་གྱིས་ཐོས་ནས་ངོ་
མཆར་དུ་གྱུར་ཏེ་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོར་འདུག་ཅེས་དད་པ་དང་བསྟོད་པར་གྱུར་ཅིང་། ཀ་བ་དེ་ལ་བསམ་
གཏན་གྱི་ཀ་བ་ཞེས་མིང་ཆགས།

དགྲུང་ལོ་སྤུམ་ཅུ་བཞེས་པའི་ཆོ། ཁ་ཆེའི་པརྟེ་ཏ་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་ཤུག་ཤྱི་རྩ་བའི་མཁན་
བརྒྱད། རྩོག་པར་ཆོགས་ཆེན་གྱི་མཁན་པོ་དཀའ་བཞི་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་པས་བསྟེན་རྩོགས་གྱི་
མཁན་པོ་མཛད། གྲེ་རྩིང་ཆོགས་པའི་མཁན་པོ་གནས་བཏན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཤེས་རབ་མགོན་པོས་
ལས་སྟོབ་དང་། གྲེ་རྩིང་པའི་དབུ་མཛད་སྟོམ་བཙོན་བསོད་ནམས་རྩོམ་གསལ་སྟོན་མཛད་ཅིང་།
ཆོགས་པ་དེ་གཉིས་ལས་ཁ་སྐོང་དུ་ངེས་པའི་དགེ་སྟོང་ཉི་ཤུས་དད་པའི་དགེ་འདུན་མཛད་ནས་བསྟེན་
པར་རྩོགས་པའི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་ཏེ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་
པའི་ལྷའི་ཚུ་བོས་བྲགས་རྒྱད་གྱི་བྱམ་བཟང་ཉེ་བར་གཏམས་ཤིང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཡོན་གནས་གཅིག་ལུང་གྱུར།

སྤྲགས་སྤྲགས་ལ་གསན་བསམ་མཛད་ཚུལ་ཡང་། ཇི་ཉིད་གྱིས་སྟོན་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་ཏོག་གི་
བྱང་དུ། སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྷ་བ་དང་། གསང་སྤྲགས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་བཟང་རྒྱས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
དམ་བཅའ་མཛད་ཡོད་པ་བཞིན། གསང་སྤྲགས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་སྤྲགས་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཐོས་པ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་མཛད་པར་དགོངས་ཏེ། ཞལ་ནས། ང་ལ་སྤྲགས་གྱི་སྤྲགས་ལ། གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་
པ་མེད། རྒྱུང་དུ་ནས་འདི་ལ་ཤེས་འདོད་དྲག་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་
པར་བསྐྱབ་དགོས་སྟམ་པ་ཞིག་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཇི་སྤྱོད་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་
དགྲུང་ལོ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་སྐུ་ན་གཞོན་ནུའི་སྐབས་ནས། ཆོས་རྩོམ་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་གསང་
སྤྲགས་རྩོམ་ཐེ་ཐེག་པའི་སྐྱོར་སྟོན་པར་མཛད་དེ། སྐུ་ན་གཞོན་ནུ་དེ་འདྲའི་སྐབས་ནས་བདེ་མཆོག་བྲིལ་
བྱ་པའི་བདག་འདུག་ཀྱང་ལན་མང་དུ་མཛད་པས་མཆོན། སྤྲགས་སྤྲགས་གྱི་དབང་ལུང་མང་པོ་ཞིག་
མདོ་སྤྲགས་ལ་གསན་བཞེས་མཛད་དུས་ནས་གསན་པར་མཛད་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་སྤྲགས་སྤྲགས་

རང་ལ་གསལ་བཞེས་མཛད་དུས་ནི། རྗེ་འདི་ཉིད་དགྲུང་ལོ་སོ་བཞིའི་སྐབས། གསང་སྤྲུག་རྗེ་ཐེག་
པའི་རྒྱུད་སྤེ་གོང་ལོག་མཐའ་དག་གི་དབང་ལུང་མན་ངག་བཤད་སྟོལ་ཁུངས་བཅན་པ་ཡོད་དོ་ཙག་
གསལ་རྒྱུའི་དགོངས་པ་གཏད་དེ། རྗེ་རང་གི་འགན་ལྷ་མེད་པའི་སྤྲ་མའི་གཙོ་བོ་རྗེ་བཙུན་པེད་མདའ་
པ་ཆེན་པོ་ལས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་གསལ་བཞེས་མཛད་པ་དང་། དགྲུང་ལོ་སོ་ལྔའི་
སྐབས། རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ལ། སྤང་བ་སྒྲོར་གསུམ་དང་། ཡུག་རྫོང་འཁོར་ཆེན་ལ་སོགས་
པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་མང་དུ་གསལ།

དགྲུང་ལོ་སོ་ལྔ་དང་སོ་དྲུག་སྐབས། ཞ་ལུར་ལེབས་ནས། རིན་པོ་ཆེ་ཁུང་བོ་ལྷས་པའི་བྱང་ནས།
དེ་སྐབས་ཐོད་ན་ཡོད་པའི་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་ཀའི་དབང་རྒྱུད་མན་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་པལ་ཆེར་གསལ་
བཞེས་མཛད། ལྷ་མ་དབྱུ་མ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྒྲོར་སོགས་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་
པའི་ཉེ་བརྒྱུད་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་གསལ་བ་དང་། ཡུབ་ཆེན་ཇ་བ་རི་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཡུག་
རྫོང་འཁོར་ཆེན་ཀྱི་དབང་དང་མན་ངག་གི་སྒྲོར། སྤུན་སྤྲ་གསལ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱང་ནས། བཀའ་
བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གི་སྤྲིང་པོ་རྒྱ་རོ་ཆོས་དྲུག །ཡུག་ཆེན་ལྷ་ལྷན་དང་། བག་མོ་བྱ་བ་དང་། འཇིག་
ཉེན་མགོན་པོའི་བཀའ་འབྲུམ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའང་གསལ་ལ། ཆོས་རྗེ་ལྷ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་
རྒྱལ་མཆན་སོགས་ལས་ས་ལུགས་ཀྱི་གདམས་པའི་སྤྲིང་པོ་དུ་མ་གསལ་བཞེས་མཛད་པ་སོགས་
ཆད་ལྷན་གྱི་ལྷ་མ་དུ་མའི་བྱང་ནས་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེ་མཐའ་དག་ཞིབ་དུ་
གསལ་བཞེས་མཛད་པས་མདོ་སྤྲུག་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་ཤིན་དུ་མཁས་པར་གྱུར།

ཐོས་དོན་སྐབས་ལ་གཞིལ་བར་མཛད་ཚུལ་ཡང་། དེ་ལྟར་དགྲུང་ལོ་བཙུན་བཙུན་ནས་སོ་དྲུག་གི་
བར་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། སོ་དྲུག་གི་ཆེ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བསྐྱལ་ནས་བྱ་བལ་ལ་བྱོན་ནས་འོ་
ཁ་ཆོས་ལུང་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་དཀའ་ཐུབ་ལ་སྤྲུགས་བཞེད་ཆེ་
བས། བཟའ་བཏུང་གཞན་མ་བཞེས་པར་ཤུག་འབྱུ་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་སྐབས་མཛད། དེ་ཡང་
ཐོག་མར་སྤྲིག་ལྷུང་སྤྱིང་བ་དང་བསོད་ནམས་བསགས་པ་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་ནས། དཔོན་སྒོ་བ་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་སྐྱོན་བཞིར་བཅད། ཐུན་མཐའ་དག་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཚོ་ག་དང་།
སྟོབས་བཞི་ཚད་པའི་བཤགས་པ་ལ་འབད་བ་ཆེན་པོ་མཛད།

རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱ་མ་དང་ཡི་དམ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་གསོལ་འདེབས་
ཀྱིས་བསྟེན་སྦྱབ་དང་། བསགས་སྦྱང་གཉིས་ལ་ལེགས་པར་འབད་བ་དང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་
ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ཅིང་ཞིབ་དུ་སེམས་པ་རྣམས་སུམ་སྒྲིལ་གྱི་སྟོན་མ་ལྟ་བུའི་དམིགས་
རྣམ་སྦྱང་བ་ལ་འབད་བར་མཛད་པས་མཆོན་མོ་ཞིག་མནལ་ལམ་དུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུ་
མོའི་དོན་ལ་བཀའ་བཟོ་བ་མཛད་ཀྱིན་འདུག་པའི་ནང་ནས་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡིན་ཟེར་
བའི་བརྟེན་ལྟ་སྟོབ་སངས་སྐྱ་པོང་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་དབུ་མའི་རྒྱ་དཔེ་དབུ་ཐོག་དུ་བཞག་ནས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་མཆོན་མ་བྱུང་། བྱི་ཉིན་འགྲེལ་བ་བུརྟ་སྤ་ལི་ཏ་གཞིགས་པས་མགོན་པོ་སྐྱ་སྦྱབ་ཡབ་
སྲས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་གནད་མཐར་ཐུག་བ་དང་། དགག་བྱའི་མཆོམས་འཛིན་སོགས་ལ་སྤར་དང་མི་འདྲ་
བའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་འཁྱུངས་ཤིང་། མཆོན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་ཞིག །དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པའི་སྟོབ་འདོགས་ལྟག་མ་མེད་པར་བྱུང་སྤར་བར་གྱུར་ཏེ། སྟོན་
པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཉེན་འབྱུང་གསུང་བའི་སྟོན་མ་བསྟོད་པ་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བའང་མཛད།

རྗེའི་ཞལ་སྤྱན་ལ། འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་
འཁྱུངས་པ་རི་ཅོམ་ནས་ལགས། ཞེས་ཞུས་པས། སྤགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྟག་
མ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱག་ནས་ཡིན། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་གནད་རྣམས་སྤ་མོ་ནས་
རྫོགས་རྒྱ་ཡིན་ནའང་། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དབྱིས་བྱིན་པ་ཞིག་གོ་
བ་སྤགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་སྐབས་ཤིག་ལེགས་པར་གོ་བ་ལ་རག་ལས་འདུག །ཅེས་རྟོགས་ལྟན་འཛམ་
དཔལ་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས།

གཉལ་སྦྱང་སང་གེ་རྫོང་དུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་འདུལ་བའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། ལག་ལེན་ཐོན་

ཆོག་ས་རྒྱུ་ཆུ་འདེབས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྲོལ་བཅུགས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཁས་སྒྲུངས་
 བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་དགོས་སྒྲོར་དང་། དེད་ལ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་པམ་ལྷག་སྒྲོམ་སོ་དང་
 བཅས་པའི་ལྷུང་བ་འོང་མ་སྒྲོང་། ལྷུང་བྱེད་ཉེས་བྱས་དང་བཅས་པ་བག་རེ་བྱུང་བ་བཤགས་བསྐྱམས་
 བྱེད་གསུངས་ནས་མཛད་ཅིང་། འཁོར་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ཕྱིར་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བར་
 མཛད་དེ། གངས་རིའི་ཁྲིད་འདིར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ལ་གཏིང་
 ནས་མི་བཟོད་པ་བྱུགས་བྲག་པོས། བསྟན་པ་རེན་སོ་ཆེའི་སྤང་སོ་ཐར་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དཀའ་བ་ཆེན་
 པོས་གཞི་ནས་བཅུགས་པར་མཛད།

ཉིན་རེའི་སྤྲུགས་དམ་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་། ནམ་བྱེད་ཡོལ་ཅམ་ནས་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་
 བདག་འཇུག་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་རིམ་ལྔ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམས་པར་མཛད། ནམ་ལངས་ནས་ཉི་མ་
 མ་ཤར་བར་ལ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྐྱོམས། དུས་བྱིས་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་
 འཇུག་ཀྱང་ཉིན་རེ་བཞིན་མ་འཆག་པར་མཛད་གསུངས། ཉི་མ་ཤར་བ་ནས་ཆོ་བཞེས་ལ་སྤྲུག་གི་བར་
 ལ་མདོ་རྒྱུད་གང་རུང་གི་ཤོག་ལྗེ་བས་སྤུལ་ཅུ་ཅམ་གསུང་བ་དང་། ལྷ་ལྷས་ཐོག་བྲངས་པའི་བྱ་སྦྱོང་ཀྱི་
 གཏོར་མ་དུ་མའི་མཇུག་ཏུ་ཟས་ཀྱི་རྒྱལ་འཁྱོར་དང་ལྷན་པའི་གསོལ་བ་མཛད་རིང་དགེ་བཤེས་རྒྱལ་
 ལ་ཅོམ་ཀྱི་འཕྲོ་དང་། དོན་གཉེར་བ་རྒྱལ་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད། དེ་ནས་ཟབ་མདོ་གསུམ་སྤྲུགས་ཐོག་
 ནས་སྤྱད་པ་གང་ཐོན་བསྡོ་བ་དང་བཅས་པ་མཛད་ནས། སྤྲུལ་བཅུར། ཆོ་དཔག་མེད། སྤན་ལྷ། འཇམ་
 དབྱངས། སྒྲོལ་མ་རྒྱལ་ཀྱི་སྦྱ་པར་བདུན་བདུན། ཉིན་གྲང་ལ་བཀའ་འགྱུར་དང་། བསྟན་འགྱུར་
 གང་རུང་གི་གསུང་སྒྲོག་རེ་དང་། ཅོམ་ཀྱི་འཕྲོ། བྱེད་ཡོལ་ནས་སྦོད་ཀྱི་བར་ལ་དམར་ནག་འཛིགས་
 གསུམ། གདོང་བྲུག་རྒྱལ་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག། འཁོར་ཆེན། བྲུག་བཞི་པ་དང་། བྲུག་བྲུག་པའི་མདོན་
 རྟོགས། གཏོར་བསྐྱོས། གྲུང་མགོན་དང་སེང་གདོང་། གི་གྲུག་དང་དུད་སོལ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཏོར་
 བསྐྱོས་རྒྱས་པ། བདེ་མཆོག་ལུ་ཨི་པའི་བདག་འཇུག། བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔ་བསྐྱོམ་པ་རྒྱལ་པོ་རིམ་
 དེས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཞག་གཅིག་ལ་རྩི་རྩི་ཞི་ཆོ། བདེ་མཆོག་གི་ཡི་གེ་བདུན་པ་སྤུལ་སྦྱོང་། ཨ་

ར་བ་ཙན་བདུན་སྟོང་། སྐྱེ་མཆམས་ཀྱི་ཁོག་ནས། མདོ་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ཐུན་གཉིས་གསུམ་རེ་གསུང་
བ་རྒྱལས་མཐུན་སྤང་བ་ཡིན། ཆོས་གསུང་བཞིན་དུ་གཏོར་བསྡོམ་དང་། ལྷ་བསྐྱོམ་བ་རྫོགས་རིམ་གྱི་
ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལས་ལས་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་མཐའ་ཡས།

དེ་ལྟར་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྒྱལས་
ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལ་འོལ་སྤྱི་ཙམ་དང་སྟོགས་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཞིབ་དུ་སོས་བ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་བཙལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ཀླ་རི་ཀླ་ནས་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་བར་གྱི་མདོ་
དང་བསྟན་བཙུག་མཐའ་དག་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་
པར་འདུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ལམ་
གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་ལ་དུས་རྟག་དུ་སྤྱོད་བ་ལྟར་བཞེས་མཛད་བ་སོགས་རྗེ་བཙུན་འདི་ཉིད་
གྱིས་འདུལ་བའི་བྲག་ལེན་ཕྱ་མོ་ཡན་ཆད་ནས་བྲུབ་པའི་མཐའ་ཆེན་པོ་རྒྱལས་ཀྱི་བར་དང་། ལྷགས་
ཀྱི་འང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དང་ལག་ལེན་ཕྱ་མོ་ཡན་ཆད་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱལས་ཀྱི་
བར་མཐའ་དག་གང་ལའང་རུང་སྟེ་སྤྱི་ཆོས་དང་རང་བཟོའི་ཉེས་པས་ནམ་ཡང་མ་གོས་པར་རང་རང་
གི་སྟོལ་འབྲེད་བ་པོའི་བཀའ་བྲུབ་རྒྱལས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གཏུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་
ལེགས་པར་གཏུགས་ཏེ། གནད་ཕྱ་མོ་རེ་ལའང་ལུང་རིགས་དུ་མས་དབྱེད་དེ་རེས་བ་སྟེར་བར་མཛད་
བ་དང་། ཚུལ་དེས་བསྟན་བ་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པར་གཅིག་སྟོགས་སུ་གཅིག་འགྱུར་བའི་ཚུལ་
གྱིས་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱེན་དུ་བསྒྲིགས་པར་མཛད་པས། བཤད་སྤྱོད་ཀྱི་བསྟན་བ་
གཉིས་ཆར་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་བར་མཛད་བ་མ་ཟད། གསེར་མདོག་ཙོད་བན་འཆང་བའི་དཔལ་མཉམ་
མེད་རི་བོ་དགེ་ལྷན་པའི་བསྟན་པའི་སྟོལ་བྱེ།

ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་སོགས་མཛད་ཆེན་བཞི་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་
ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་སྤྱི་རྒྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་བར་བྲག་བཏབ་སྟེ། འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་
མཆོ་ལྷ་བུ་ལ་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མང་

དུ་མཛད་པ་སོགས་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་དུ་མདོ་སྤྲུག་ས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པའི་རྒྱ་
ཚུགས་པར་མཛད།

མཐར་ཁྱུལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་དབུ་བཞུང་དང་གོས་བཟར་གནང་སྟེ། གདན་ས་དང་
བསྟན་པ་གཉིས་ཀ་གཏད་ནས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་མོ་བཀ་གི་ལོར། (ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩) ཞིང་འདི་
ནས་སྐུ་ཕྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་དཀའ་བཅུ་བ་དར་མ་རིན་
ཆེན་དང་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན། གནས་བཏུན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་བྱུང་ན་
འཁོད་པ་རྒྱལ་ས་ལ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་ཞིབ་པར་སྤྲོ་མོ་ནས་གནང་ཆར་བས་དེའི་ཆེ་རྒྱས་
པར་མ་གསུངས། ཚུལ་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམས་ཤིག་ཅེས་སོགས་ཅམ་
གསུངས། སྐུ་ཁམས་ཅུང་ཟད་བསྐྱེལ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རིང་ལའང་སྤར་གྱི་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་
དང་བདག་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་གས་དམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམ་ཆག་མེད་དུ་མཛད།

ཉི་ཤུ་བཞིའི་དགོང་མོར། བཙུམ་ལྷན་འདས་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་མཆོད་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད།
དེའི་ཆེ་ཀ་སྤེལ་མར་མེད་པ་ཞིག་ཁྲེལ་གྲག་གསུངས་ནས་དེར་ནང་མཆོད་བྱིན་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྒྱས་པ་ཞིག་
མཛད་དེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་ཅི་ཕྱང་བ་ལན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སམ། བཅུ་དྲུག་སྤྲུག་གཉིས་སུ་
མཛད་ལ། དེ་ཡང་བདེ་མཆོག་གི་མཆོད་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བས། དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ་
རག་ཅིང་། གཞན་དུ་ན་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བདུད་ཅི་ཕྱང་བ་མཛད་
དོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་སུས་ཀྱང་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་དེ། སྐུ་བྱུང་ན་འཁོད་པ་ཁ་ཅིག་ནི་གངས་ལ་དཔགས་ནས་
བཙུམ་ལྷན་འདས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སློབ་ནས་མཛད་པར་ཡང་རྟོག་གོ།

ཉི་ཤུ་ལྷའི་སྤོ་དང་པོ་ནས་ཞབས་དོ་རྩེ་སྐྱུལ་མོ་ཀྱང་དུ་མཛད། དྲུག་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་
སྟེ་བྱ་གས་དམ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞུགས་པ་ལས་ཉི་མ་ཤར་རྗེས་ཅམ་ལ་སྟོང་བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་
ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། འཆི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བསྐུར་པའི་སློབ་ནས་བར་
དོ་སྐུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་མཆོག་གི་དངོས་ཀྱུབ་བརྟེན་སོ།།

མདོར་ན། རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་བ་ཆེན་པོས། མད་བྱང་རྒྱལ་ཐར་གཙང་མའི་ཁྲིམས་དང་ལྷན། ། རྒྱལ་ས་
ཆེན་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེ། ། བདེ་སྤྱོད་མཆོག་གི་རིམ་གཉིས་རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱོད། ། རྫོ་བཟང་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཛུ་བར་ཤོག ། ཅེས་དང་། འདུལ་ནག་བ་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོས། སྟོགས་མའི་
དུས་འདིར་མང་ཐོས་སྒྲུབ་ལ་བཅོམ། ། ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་པས་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱས། ། མགོན་
པོ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཆེན་མཛུ་བ་ལ། ། བདག་ཅག་བསམ་བ་ཐག་པས་ཡི་རང་ངོ་། ། ཞེས་ཇི་ཙོང་ཁ་བ་
ཆེན་པོའི་བསྟན་བ་དང་རྒྱལ་ཐར་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་གསུངས་བ་ལྟར་ངོ་།

༧༽ བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་།

ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱོད་བཟང་མད་བྱང་བ་དེ་སྟོན་ཅིག་མཛུ་བ་རྒྱལ་ས་ཇི་ཙོང་ཁ་བ་ཉིད་
ཞི་བར་གཤེགས་ཇིས་བྱགས་སྤྱོད་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་མ་མཛུ་བ་ལྟར་གསུང་འབུམ་པོད་ཆེན་བཙོ་
བརྒྱད་དུ་བསྒྲིལ་བ་དེ་དག་བར་སྒྲུབ་ལྷན་ཏེ་ཇི་ཉིད་ཀྱི་གདན་ས་དགའ་ལྷན་དུ་ཕྱལ་བར་དགའ་ལྷན་
བར་སྟོང་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། ཡོངས་གྲགས་ལ་གསུང་འབུམ་པོད་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོང་གསུང་བཀའ་རྒྱ་
མ་བསྟན་ནས་པོད་བཙུ་དགུ་བཞུགས། ཆོས་ཆེན་ལ་བསྟོད་བ་གསོལ་འདེབས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་ནི།
ལམ་རིམ་བརྒྱད་འདེབས་ལམ་མཆོག་སྒྲིང་འབྲེད། ཉེ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས། རྒྱན་བྱག་མཆོག་གཉིས་
ཀྱི་བསྟོད་བ། ཇི་རེད་མདའ་པའི་བསྟོད་བ། གྲགས་བ་བྱང་རྒྱལ་བའི་གསོལ་འདེབས་གཉིས། ས་སྒྲུ་
བའི་གསོལ་འདེབས། རྫོ་མ་དམ་བ་བསོད་རྒྱན་ཀྱི་བསྟོད་བ། རྫོ་ཁྲིས་སེང་གའི་བསྟོད་བ། རྫོ་བྲག་
ལུ་ཆེན་ཀྱི་བསྟོད་བ། རྒྱལ་ས་མཆོག་པའི་བསྟོད་བ། རྫོ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་བསྟོད་བ།

སྟོན་བ་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་བསྟོད་བ་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཉིར་འཇུག ། བསྟོད་བ་ལེགས་པའད་སྟོང་པོ།
སྟོན་པའི་མཛུ་བ་བྲིས་པའི་སྟོན་ལམ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བསྟོད་བ་ཞིང་མཆོག་སྒྲིང་འབྲེད། ཉེ་གཞོན་
འཆར་ཀ་མ། ཁྱི་མེད་མ། བདེ་བ་ཅན་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་གཉིས། རྒྱལ་བ་ཀུན་གཟིགས་ཀྱི་ཞིང་
བཀོད་སྟོན་ལམ། མི་འབྱུགས་པའི་བསྟོད་བ། མཐོང་བ་དོན་ལྷན་ཀྱི་བསྟོད་བ། རྫོ་ཇི་རྒྱལ་གཞོན་ཀྱི་
བསྟོད་བ། རྫོན་རྫོའི་བསྟོད་བ། བྱགས་ཇི་ཆེན་པོའི་བསྟོད་བ། ཁ་སར་བ་ཉིད་བསྟོད་བ། བུམས་བསྟོད་

གཞིས།

རྩིང་མིའི་སློན་ལམ། རྩིང་མིའི་གཉིད་གཏད། བྱམས་བསྟོད་ཤོ་ལོ་ཀ། །འཇམ་བའི་དབྲངས་ཀྱི་
བསྟོད་པ་བཞི། འཇམ་དབྲངས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞེངས་པའི་སློན་ལམ། བྱམ་པ་བསྒྲུམས་པའི་འཇམ་
དབྲངས་ཀྱི་སློན་ལམ།

སྤྱི་མཉམ་གྱི་བསྟོན་པ། འཇམ་དཀར་བསྟོན་པ། འཛིགས་བྱེད་བྱུག་གཉིས་པའི་བསྟོན་པ། མི་གཡོ་
བའི་བསྟོན་པ། འདིའི་སློན་ལམ། རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་བསྟོན་པ། བྱུག་རྡོར་གྱི་བསྟོན་པ་གསུམ། རྣམ་རྒྱལ་
མའི་བསྟོན་པ་གཉིས། གདུགས་དཀར་གྱི་བསྟོན་པ་གཉིས། དབྱངས་ཅན་མའི་བསྟོན་པ་གཉིས། ཤེས་
རབ་གསལ་བྱེད་མའི་བསྟོན་པ། ཆོས་རྒྱལ་ནང་སྤྱོད་གྱི་བསྟོན་པ།

བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཁིང་བཀོད། སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ། ལྷ་ས་སྟོན་ལམ་གྱི་ཆོ་ག། རྩོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དུ་དགོ་བའི་སྟོན་ལམ། སྟོན་ལམ་དབག་ཡས་བསྐྱལ་བ་མ། དུམ་འབྲུམ་བ་སོགས་གྱི་
སྟོན་ལམ་གཉིས། ཉི་མའི་སྟོན་ལམ། གཤེན་བསྟོ་གཉིས། གསོན་བསྟོ་གསུམ། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
མཁས་གྲུབ་ཆེག་བརྒྱད། བ་སོ་ཆེག་བརྒྱད། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་བ་རྣམས་སོ།

བསྐྱབ་ཆེག་དང་ཆབ་ཤོག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར་ནི། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་དུས་མཛད་
 བའི་ཤོ་ལོ་ཀ ། ཉམས་ལེན་བསྐྱས་པའི་ཆེགས་བཅད། འོལ་ཁར་ལྟས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱང་བའི་ཤོ་ལོ་
 ཀ ། རྟོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མ། རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་གཏམ་སྒྲོར། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བའི་དོན་
 བསྐྱས། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མན་ངག་གཉིས། དབྱ་མ་བ་ལ་སྤལ་བའི་ཡི་གེ ། ལྟོ་
 བག་སྤུབ་ཆེན་ལ་སྤལ་བའི་ཡི་གེ ། འི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར། རྒྱལ་དབང་པའི་རིས་ལན། བྱང་ཆོ་
 མའི་རིས་ལན། ས་བཟང་བའི་བརྒྱལ་ལན། འཇམ་རྫོང་ཀྱི་ཆོ་གའི་རིས་ལན། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་པན་
 པའི་ཐབས། སྤྱག་བསྐྱལ་ཁམ་དུ་སོང་བའི་མན་ངག ། ཡི་གེ་པན་བདེའི་གཞི་འཛིན། མ་གཅིག་དཔོན་
 ཤོ་ལོ་གནང་བའི་ཡི་གེ་གཉིས། ཆོ་ཁོ་ངག་དབང་གསུམ་བ་ལ་གནང་བའི་ཡི་གེ་གཉིས། རྫོ་རྗེ་དཔལ་
 ལ་གནང་བའི་གསུང་།

ཨ་ཡིག་མངེས་རྒྱ། ཨ་ཡིག་མངེས་རྒྱ། གཟུགས་ཀྱི་རྩེ་མཐའ་སོགས་ཀྱི་བྲིས་ལན། ཉེན་གསུམ་བཞེངས་མཆོད་ཀྱི་བན་ཡོན། སངས་རྒྱལ་སོ་ལཱེ་སྤྱུ་མདོག་ཕྱག་མཆོན། ཡོན་རྒྱལ་གནང་བའི་ཡི་གེ། སློ་སྒྲིལ་འཕེལ་ལ་གནང་བ། ཀམ་པ་ལ་གནང་བ། སྤྱུན་སྤྱུ་དཔལ་ལ་གནང་བ། རྟོར་རྒྱལ་བྱུ་ལ་གནང་བ། གྲགས་རྒྱལ་གནང་བའི་ཡི་གེ། བཟང་པོ་ལ་གནང་བའི་ཞལ་གདམས། ལྷ་ཀྱི་ལྷེ་ལ་གནང་བའི་སློན་ལམ། འཁོར་བ་ལ་སྤྱོད་བའི་གཏམ། དཔོན་ཡོན་རྒྱལ་ལ་གནང་བ། གྲགས་རིན་ལ་གནང་བ། དལ་བའི་ཉེན་ལ་སྤྱིང་པོ་སྒྲང་བར་བསྐྱལ་བ། རྒྱ་མའི་དཔོན་ལ་གནང་བ། མཁས་གྲུབ་རྗེར་གནང་བ། བཤེས་གཉེན་སྤྱོད་པ་ལ་གདམས་པ། རང་བསྐྱལ་འཁོར་བ་ལ་སྤྱོད་བའི་གཏམ། རྒྱ་མའི་རྒྱལ་པོར་གནང་བའི་ཡི་གེ། ཀོན་རྒྱ་ཡོན་ལ་གནང་བ། ཉམ་མཁའ་དབང་ཕྱག་ལ་གནང་བ། བསོད་རྒྱལ་གནང་བ། སློན་ཆེན་ལ་གནང་བ། སློན་པ་གྲུང་བྱུ་ལ་གནང་བ། སྤྱིང་པོད་པ་ལ་གནང་བ། དཔོན་ཉམ་རྒྱལ་ལ་གནང་བ། ཙོ་ཙ་དཀའ་བརྩུ་ལ་གནང་བ། བྱང་རྩལ་སྤྱོད་ལ་གནང་བའི་ཡི་གེ་གཉིས། འདུས་སྡེའི་བཅའ་ཡིག་གཉིས། ས་སྤྱུའི་དག་དབང་གྲགས་པ་ལ་གནང་བའི་ཡི་གེ། གསལ་ཡིག་ཀྱི་ཏུ་བྱུའི་རྟོགས་བརྟུང་། གྲགས་པ་བྱང་རྩལ་པའི་རྒྱལ་ཐང་རྒྱལ་སོ།།

རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་སློང་ནི། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་། སློ་གསལ་བསྟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས། དགོ་འདུན་ཉི་ཤུའི་ཐེན་བྲིས། དེའི་སྤྱོད་ཆོག་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་ཐེན་བྲིས། དང་དེས་རྒྱལ་འབྱེད་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ། ཡིད་ཀྱང་དཀའ་གནས་ཀྱི་རྩ་ཆོག་ཀྱི་དེའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་སོ།།

ཐབ་མོ་ལྷ་བའི་སློང་ནི། རྩ་ཤེའི་རིག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ། འདུག་པའི་རྒྱལ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཐལ་འགྲུར་པའི་དཀའ་གནད་བརྒྱད་རྒྱལ་ཆབ་རྗེའི་ཐེན་བྲིས། སྤྱོད་འདུག་ཤེར་ལེའི་ཐེན་བྲིས། ཤེས་རབ་ལེའུ་ཡི་འབྲེལ་བ། རིགས་པ་རྩལ་རྩུ་པའི་ཐེན་བྲིས། དབྱུ་མ་རྒྱལ་ཀྱི་ཐེན་བྲིས། དེའི་བརྗེད་བྱང་། ལྷ་ཁྱིད་བསྐྱས་པ། ལྷ་ཁྱིད་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཐེན་བྲིས། དབྱུ་མ་པའི་ལྷ་ཁྱིད། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལྷ་བའི་གནད་རྒྱལ་སོ།།

འདུལ་བའི་སློང་ནི། འདུལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱས་པ། གཞི་བརྩུ་བདུན་ཀྱི་ཐེན་བྲིས། མདོ་

ཅའི་ཟིན་གྱིས། རྒྱལ་ཆབ་ཐེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཐང་། འདུལ་འཛིན་པས་ཐེ་ཙོང་གསུང་
བཞིན་མཛད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་པོ་གཉིས། གཞི་གསུམ་ཆོག་རྒྱལ་སོ།།

ཆད་མའི་སྐྱོར་ནི། ཐེ་བདུན་འདུག་སྐོར་གཉིས་སུན་སེལ། རྒྱལ་འགྲེལ་མཛོན་སུམ་ལེའུ་ཡི་ཟིན་
གྱིས། ཆད་མའི་བཟུང་བྱང་། མཛོན་སུམ་ལེའུ་ཡི་བཤད་པ་རྒྱལ་སོ།།

ལམ་རིམ་གྱི་སྐྱོར་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ། ལམ་རིམ་ཆུང་བ། ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན།
ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་གསུམ། བན་བདེ་ལ་སྦྱར་བའི་རིམ་བ། ལམ་གྱི་གནད་གསུམ་བསྟན་བ། ལམ་
རིམ་མདོར་བསྟན། ཡོངས་རྒྱལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད། ཞི་ལྷག་དཀའ་གནད། བསྐྱབ་བདུས་ཟིན་
གྱིས། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ། ཐུམ་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་རྒྱལ་སོ།།

ཡོ་གའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་སོགས་ནི། རྟོར་དབྱིངས་དབྱིལ་ཆོག་ཟིན་གྱིས། རྟོར་དབྱིངས་ས་
ཆོག། རྟོར་དབྱིངས་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་བསྟེན་པའི་རིམ་བ། ས་གང་ཟིན་གྱིས། དཔལ་མཆོག་ཟིན་གྱིས།
དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་ཟིན་གྱིས། དོན་གྲུབ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་རན་སོང་སྦྱར་རྒྱུད་འགྲེལ་བ། འདུལ་
འཛིན་པས་མཛད་པའི་ཀུན་རིག་གི་ཆོག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བ། ཀུན་རིག་ཤིག་ཆེན། ཀུན་རིག་ཟིན་
གྱིས་རྒྱལ་སོ།། ཐུམ་བཅེགས་ཀྱི་མཛོན་རྟོགས། དབྱངས་ཅན་མ་དཀར་པོའི་མཛོན་རྟོགས་གཉིས།
འོད་ཟེར་ཅན་མའི་མཛོན་རྟོགས། ལོ་མ་ཁྱོན་མའི་མཛོན་རྟོགས། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་སྐྱབ་ཐབས། སྐྱ་
མི་སྟན་གྱི་ཆོ་སྐྱབ། གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅའི་ཆོག། གཞི་བདག་གཏོར་མ། འདུལ་འཛིན་པས་མཛད་པའི་བྱ་
སྦྱོར་སྦྱིའི་ཆོག་རྒྱལ་སོ།།

གསང་འདུས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོར་ནི། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ཁ་སྐར་བཀའ་
བའི་མཆན་བྱ། མཐའ་དཔྱོད་རིན་པོ་ཆའི་ལྷ་བྱ། ས་བཅད་བསྐྱུས་དོན། ལྷ་མོ་བཞིས་ཁུས་ཀྱི་ཤིག། ཡེ་
ཤེས་རྟོ་རྟེ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་འགྲེལ་བ། སྐྱབ་ཐབས་རྒྱལ་འབྱོར་དཀར་མེ། དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་
གསལ། རྒྱལ་གཞུག་རིམ་པའི་རྒྱལ་བཤད། རིམ་ལྷ་གསལ་སྟོན། རིམ་ལྷ་གདན་རྟོགས། དཀའ་གནད་
ཟིན་གྱིས། དཀའ་གནད་བསྟན་པའི་ཆོགས་བཅད། རྟོ་རྟེ་འཆང་བརྟེས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྟོབ་ཆུལ།

དགོངས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཟིན་གྱིས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཟིན་གྱིས། རྟོག་བསྐྱེད་ཟིན་གྱིས།

བདག་ཕྱིན་སྐབས་ཀྱི་ཟིན་གྱིས། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་ཟིན་གྱིས། ཆོ་ག་ཉི་ཤུའི་ཁྲུངས། རྟོག་སྤྱོད་ཟིན་གྱིས། རིམ་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་ཟིན་གྱིས། བཤམས་བྱུང་རྗེའི་ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་། ཞལ་ཤེས་བརྗོད་བྱང་། བསྐྱེད་འཕྲོལ་གདམས་པ། བ་སོའི་རྟོག་ཟིན་གྱིས། འབལ་མེར་དགའ་བརྒྱའི་ཟིན་གྱིས། འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་ཀྱི་ཟིན་གྱིས། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་བཟང་གི་ཟིན་གྱིས། ཁྲུང་པར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིག་ཆུང་། རྟོག་སེམས་མཉེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་། རྒྱལ་བས་ཕྱིན་ཀྱི་ཟིན་གྱིས། འཇམ་རྟོག་སྐྱབ་ཐབས། བན་དག་སྟེ་མའི་ཟིན་གྱིས། ཁྲོ་བརྒྱའི་ཟིན་གྱིས། རྟོག་སྤྱོད་སྐྱེད་པའི་ཟིན་གྱིས། ཉ་མགྲིན་ཀྱི་སྟོན་སྐྱོན་ཆར་འབེབས་མན་དག་། སྟོབས་པོ་ཆེའི་ཆར་འབེབས། འདུལ་འཛིན་པས་མཛད་པའི་རབ་གནས་རྒྱས་འཕྱིར་བསྐྱེད་གསུམ། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་གཏང་རྒྱ་ཆུལ། སྟེ་མ་པའི་མེ་ཉོག་གི་ཡིག་ཆུང་། མཆོད་སྤྱོད་། སྟོན་ལམ། ཤེས་བརྗོད་རྒྱལ་སོ།།

བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་སྟོར་ནི། ཅ་རྒྱུད་འབྲེལ་ཆེན་སྤྱོད་ཀྱི་གསལ་ལ། ལྷ་མི་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདོད་འདྲོ། རྫོགས་རིམ་རྒྱལ་བཤད་དངོས་བྱུང་སྟེ་མ། རྫོགས་རིམ་རྒྱལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཁྲིད། སྐྱབ་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་པ། མཆོད་སྤྱོད་། དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མེའི་སྒྲ། ཤེས་བྱ་ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས། དབང་ཆོག་རིན་ཆེན་བང་མཛོད། རྫོགས་རིམ་སྤྱོད་རྟོག་བཟླ་བའི་མིག་འབྱེད། ཀྱན་བཟང་པའི་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད། རྫོགས་རིམ་དཔྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ། རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ། ལུས་དཀྱིལ་ལྡན་ཐབས། ཕྱི་རོལ་མཆོད་པ་ལག་མཆོད་བཅས། དཔའ་བོ་འཇམ་ཆོན་པའི་མཆོད་བསྟོད། སྟོན་ལམ་ཤེས་བརྗོད་རྒྱལ་སོ་དང་། ཆེས་བརྒྱའི་ཟིན་གྱིས། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་གསང་བ་ཁྲུང་གཞིའི་ཡིག་ཆུང་། སྐྱབ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་དང་བཞུགས་ཆུལ། བཤམ་འགོ་རྒྱ་མཆོའི་ཟིན་གྱིས། རྟོག་སེམས་འགོའི་འབྲེལ་པའི་ཟིན་གྱིས། ལྷ་རྟོག་སྤྱོད་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན། ཆོས་དྲུག་དཔེགས་རིམ། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཟིན་གྱིས། བཏག་གཉིས་ཟིན་གྱིས། ཀྱེ་རྟོག་ཟིན་གྱིས། འཕྲོ་རྟེན་གསེར་ཀྱི་སྟོན་འབྱེད། བདག་མེད་པའི་ཟིན་གྱིས། བཤམ་འགོ་དམར་མོའི་ཡིག་ཆུང་རྒྱལ་སོ།།

འཇིགས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོར་ནི། དཔལ་དོན་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་དཔལ་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས་བདུང་
ལས་རྣམ་ཀྱལ། ལྷ་བཙུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ཟ་མ་རྟོག། དཔལ་ནག་གི་སྐྱབ་ཐབས་རིན་ཆེན་འབར་
བ། བཙུ་གསུམ་མ་གསུམ་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་ཟེར་བ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་
མཆོ། ཅུ་གསུམ་དང་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་སྐྱོར་ཚུལ། ཡི་གེ་བཞི་པའི་བསྐྱུང་བ། གནོད་འཆེ་བསྐྱོག་
ཐབས། འཇམ་དཔལ་ཞི་བྱག་གི་བསྐྱུང་བ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཞལ་བྱུག་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ། ཞེ་དགུ་
མའི་ཟེན་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་འགྲེལ་བ། དེའི་ཡིག་ཆུང་། ཞི་ཁོ་སྐྱགས་སྐྱབ་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་
དང་། ཏྲ་མགྱིན་ལས་བྱེད་བཞིས་བསྐྱོར་བའི་སྐྱབ་ཐབས། འཁོར་ཆེན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཟེན་གྱིས།
འདུལ་འཇིན་པའི་འཁོར་ཆེན་སྐྱབ་ཐབས། དེའི་དཀྱིལ་ཆོག་རྣམས་སོ།།

དུས་འཁོར་ཀྱི་སྐྱོར་ནི། སྐྱོར་བྱུག་དོན་རྩེའི་ཆོགས་བཅད། སྐྱོར་བྱུག་སྦྱོན་འགོ། ཨ་ཅ་ལ་གཞུས་
དོན་ཆོན་བདུན་དུ་བསྐྱུས་པ། སྐྱོར་བྱུག་ཟེན་གྱིས། སྐྱབ་ཐབས་ཡིག་ཆུང་། མཆོན་བརྗོད་འགྲེལ་པའི་
ཡིག་ཆུང་། རྩོགས་རིམ་གནད་བསྐྱུས། སྐྱོར་བྱུག་ཅུ་ཆོག། བདེ་སྟོང་གི་ཡིག་ཆུང་། དབང་བསྐྱུར་པའི་
ཟེན་གྱིས། རྩོགས་རིམ་སྐྱོར་བྱུག་གི་གནད། སྐྱོར་བྱུག་གི་ཁྲིད། དུས་འཁོར་སྦྱི་དོན། དུས་འཁོར་བཀར་
བསྐྱབས་པའི་ཡིག་ཆུང་། དོན་རྩེའི་ཆོག་གི་བཤད་པ། ཟེན་གྱིས། མངོན་རྟོགས་དང་དབང་གི་ཟེན་གྱིས།
སྐྱོར་བྱུག་ཉེར་མཁོ། འཆི་ཞག་དང་ཆེ་སྐྱག་གི་ཡིག་ཆུང་། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལའི་ཟེན་གྱིས། འགྲེལ་
ཆེན་དེ་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཀྱི་བཤད་པ་རྣམས་སོ།།

གསང་སྐགས་སྦྱིའི་སྐྱོར་ནི། སྐགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལྷ་མ་ལྷ་བཙུ་པའི་རྣམ་བཤད། གསང་སྐགས་
ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣམས་སོ། །འདི་དག་གི་ཁོངས་སུ་སྐྱོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་མང་
པོ་འདུག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རྩེའི་གསུང་བཞིན་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་
འདུམ་ཀྱི་གས་སུ་བཙུག་པར་སྐྱང་བས་འདིར་བགྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །གོང་གི་རྟེན་འགྲེལ་བསྟོད་པ།
ཆངས་གཅོད་མ། བསྟོད་སྦྱིན་ཀྱི་མཆོ། འཆི་མེད་གྲུབ་པ་སྟེ་བཞི་ལ་བསྟོད་ཆེན་བཞེར་བཤད། ཡང་
རྩེ་བཙུན་བྱུག་དོར་པས་བསྐྱུས་པའི་དོར་མཛད་པའི་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་སྐྱོམ་རིམ་ཐ་མའི་དོན་བསྐྱུས་ཞི་

ལྷག་སྐྱབ་ཚུལ། དགའ་ལྷན་དུ་ཉེན་བཞེངས་དུས་མཛད་པའི་ཆ་ཆད་ཀྱི་ཐིག་ཅ་རྣམས་བཀའ་འབུམ་དུ་
མ་ཆུད་ཅེས་གསུངས་འདུག །ཡང་སྤྲས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་རྗེའི་གསུང་བཞིན་མཛད་པ་གཞན་ཡང་
ཡོད་ཀྱང་འདྲིར་མ་བཅུས་ལ།

འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གནང་བ་སྒྲ་མ་དབུ་མ་པས་སྒྲིགས་བམ་དུ་བཀོད་
པ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྒྲོར་དུ་གྲགས་པ་ནི། འཇམ་དབྱངས་དམར་པོའི་རྣལ་འབྱོར། འཇམ་སེར་
མངོན་ཉིགས། འདྲིའི་རྗེས་གནང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་མངོན་ཉིགས་དང་རྗེས་གནང་། གསང་སྐྱབ་ཀྱི་
མངོན་ཉིགས་རྗེས་གནང་། བང་སྐྱབ་ཀྱི་མངོན་ཉིགས་དང་དབང་། འཁོར་ལོའི་མན་ངག། རལ་གྱིའི་
བསྐྱང་བ། ཞི་རྒྱས་དབང་གསུམ་གྱི་མན་ངག། དག་ཅོ་བར་བྱེད་པ། གྲིབ་དང་གདོན་སོགས་བསྐྱང་བ།
བསྐྱང་འཁོར་རྣམ་གསུམ། རིལ་སྐྱབ་མན་ངག། སྤྲན་མའི་ལས་སྦྱོར། འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་མན་
ངག། ལས་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམ། དེའི་བཤད་པ། དབང་སྦྱད་མན་ངག། དྲག་པོའི་མན་ངག། གདོན་
བགེགས་འཛོམས་པའི་མན་ངག། འབྱུང་བའི་གཞོད་པ་ཞི་བའི་མན་ངག། ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་མན་
ངག། རྗེ་བཙུན་མ་ནག་མོའི་ཉིགས་པ། དེའི་སྦྱིན་སྲེག། དེའི་དབང་ཆོག། བདེ་མཆོག་དཀར་པོའི་ཆེ་
སྐྱབ། སྒྲོལ་དཀར་སྐྱབ་ཐབས། དབང་ཆོག། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ནད་གདོན་བགེགས་དང་མི་
ལྷས་སོགས་སེལ་ཐབས། རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་གནད། ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། རྗེས་གནང་།
སྦྱིན་སྲེག་རྣམས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཞི་ཁྲི་སྐྱགས་སྐྱབ་དང་། དམིགས་བཅེ་མའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབ་པའི་
ལས་ཆོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ།

དེ་ལྟར་འདྲིར་བཟངས་པ་རྣམས་བསྐྱོམས་ན། བསྐྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་དོན་གཉིས། བསྐྱབ་
ཆོག་སོགས་ལ་ང་གཉིས། བར་བྱིན་ལ་བརྒྱད། དབུ་མ་ལ་བཙུ་གཉིས། འདུལ་བ་ལ་བརྒྱད། ཆད་མ་
ལ་བཞི། ལམ་རིམ་ལ་བཙུ་གཉིས་ཏེ། འདི་ཡན་ནི་གཙོ་བོར་མདོ་ཕྱོགས་སོ། །ཡོ་ག་སོགས་ལ་ཉི་
ཤུ། གསང་འདུས་ལ་ཞེ་གསུམ། བདེ་མཆོག་སོགས་ལ་སུམ་ཅུ། འཇིགས་བྱེད་སོགས་ལ་བཙུ་དགུ།
དུས་འཁོར་ལ་ཉེར་གཅིག། སྤྲགས་སྦྱི་ལ་གསུམ་སྟེ། འདི་དག་ནི་སྤྲགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །འདི་ཀུན་

བསྐྱེམས་ན་ཆོས་ཚན་སྤུམ་བུ་བཅུ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐྱོར་ལ་སོ་
བཞི་ཡོད་དོ།³

ཞེས་བ་འདི་ཡང་དགའ་ཤར་མཁན་མིང་འཛིན་བ་དགེ་བཤེས་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེའི་
རྣམ་ཐར་ཁག་ལས་བརྟུས་ཏེ་བོད་རབ་གནས་ཚུ་སྟག་ལོའི་བོད་ཟླ་ ༠༣ ཆོས་ ༡༩། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡
ཟླ་ ༠༥ ཆོས་ ༡༩ ལ།

རྗེའི་གསུང་འབུམ་ནང་བཞུགས་དཔལ་རྫོང་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་ལ།

གསུང་འབུམ། ཁ།

རྫོང་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་བསྟོད་བ།

ས་བཟང་བ་ལོ་རྩ་བ་དག་དབང་གི་བཀལ་ལན།

གསུང་འབུམ། ཆ།

རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ།

རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་གྱི་ལྷོ་ཀླ།

གསུང་འབུམ། ཐ།

གཤམ་རྗེ་གཤེད་བཅུ་གསུམ་མ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲེང་བ།

དཔལ་རྫོང་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ཐ་མ་ཏོག།

དཔལ་རྫོང་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔལ་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ།

དཔལ་གཤམ་རྗེ་གཤེད་དག་ནག་གི་སྐྱབ་ཐབས་རིན་ཆེན་འབར་བ།

3 ཆོས་ཚན་འདི་དག་ནི་ཆ་ཉར་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་བཞིན་
བཞོད་ཡོད། འུག་བརྒྱའི་རྗེས་བློ་སྐབས་དགའ་ལྡན་ཆོགས་ཆེན་ནས་པར་བསྐྱུན་ཞུས་བ། རྗེའི་རྣམ་ཐར་པོད་གསུམ་བ། ཤོགས་གངས།
༡༩༩༡

གསུང་འབྲུག། ༥༽

དབལ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞེད་སྒྲིན་སྒྲིག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།

ཞེ་དགུ་མའི་ཟེན་གྱིས།

འཇམ་དཔལ་ཞེ་དག་གི་སྤྱང་བ།

འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཀྱི་བཤད་པའི་ཟེན་གྱིས།

གསུང་འབྲུག། ༦༽

འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དག་སྟོང།

གསུང་འབྲུག། ༧༽

འཇམ་དབྱངས་ཞེ་ཁོ་སྤྲགས་སྤྱབ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

དབལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་སེར་ལོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མན་ངག།

ཡི་གེ་བཞེ་པའི་སྤྱང་བ་དང་མན་ངག་ཅ་གསུམ་དང་གཤིན་རྩེ་སྟོར་ཚུལ་ཅ་འགྲེལ་དང་བཅས་པ།

དབལ་གསང་བ་འདུས་བ།

གསུང་འབྲུག། ༨༽

རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་དོན་གསལ་བ།

གསུང་འབྲུག། ༩༽

དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྤྱབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ།

སྤྱ་འབྲུམ་སྤྱར་མའི་དཀར་ཆག་གཞིར་བརྩེད་ཡིན།

༡༡། །དཔལ་ངོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་
རིན་པོ་ཆའི་ཟ་མ་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །དཔལ་ངོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རིན་པོ་ཆའི་
ཟ་མ་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ། སྒྲ་མ་དང་རྩེ་བཙུན་འངས་པའི་དབྱངས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆའ་
སོ། །ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོས་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་པས། །ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་རྩེ་བཙུན་འངས་པའི་
དབྱངས། །དག་པོའི་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྐྱེམས་པའི་གདུག་པ་ཅན། །འདུལ་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཁྲིས་པའི་
སྐྱར་བསྟན་པ། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་ངོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི། །ཞབས་ལ་བརྟུང་ནས་དེ་ཡི་སྐྱབ་
པའི་ཐབས། །ཐག་རིང་ཡུལ་ནས་མང་ཐོས་སྒྲོམ་བཙོན་མཆོག་། །དག་དབང་གྲགས་པས་བསྐྱེལ་
ཕྱིར་འདིར་བཞད་བྱ།།

འདིར་རྣམ་འབྱོར་བ་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོང་བ་དང་། བྱམས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཙོན་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་
ལྡན་པ། དད་པ་དང་ཐོས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་ངོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་
དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆེག་
དང་སྒྲོམ་པ་སྤང་བ་ལ་བཙོན་པས། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་གནས་དགོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་
དང་མཐུན་པ་གང་ཡང་རུང་བར། དང་པོར་ཁྲུས་བྱ་ཞིང་མཐུལ་གྱི་དོར་བྱ། མེ་རྟོག་གཅའ་དུ་
དགམ། གིས་སྐྱེ་མཐུན་དུ་བཞུགས། སྟན་བདེ་བ་ལ་ཁ་སྒྲོར་ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་ནས་བདུད་ཅི་
རིལ་བྱས་ཁ་དག་པར་བྱས་ཏེ། ལྷ་དང་འབྲུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་སྤུལ་ལ་འཕྲིན་ལས་བཙོན་ཏེ་
གཤེགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་གསལ་བའི་
ཐུགས་ཀར། བསྐྱེད་ཏེ་མ་ལ་གནས་པའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་མེད་

བ་གསལ་བར་བྱས་ནས། དེ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཁྱོ་
མོ་དང་། རིག་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད། གླ་མ་དང་བཅས་པ་མདུན་གྱི་
ནམ་མཁར་སྒྱུན་བྱངས་ལ་འོད་ཟེར་སྙིང་གར་བསྐྱེད།

དེ་ནས། གང་གི་འོད་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བ། །གླ་མ་རིན་
ཆེན་ལྟ་བུ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། །གཟུགས་མཆོག་མཆོག་ཏུ་བྲག་པོ་ཆེ། །དཔའ་
མོ་མཆོག་གི་སྒྱུད་ཡུལ་ཅན། །གདུལ་དཀའ་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་བ། །རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་
བྲག་འཆོལ། །ཞེས་པས་གླ་མ་དང་ལྟ་བུ་ལ་བྲག་བྲ། སྙིང་གའི་¹ས་པོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་བྱང་བའི་
ཅ་ཅི་ཀ་དཀར་མོ། བག་མོ་སྒྲོན་མོ། དབྱངས་ཅན་མ་དམར་མོ། གོ་རྩེ་ལྗང་གྲུ་བྲག་ན་མཆོད་
རྩས་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བསམས་ལ། ཨོྃ་རླུང་རླུང་སྙིང་མཆོད་ཡོན་
དང་། ཨོྃ་རླུང་རླུང་པར་གྱིས་ཞབས་བསེལ། ཨོྃ་མེ་གི་རྒྱ་ན་ན་དུའྃ་སྒྱུ་ད་མ་ཀ་གཤམ་གཤམ་ཡིས་
བྲེ། ཨོྃ་ཀུ་སྒྲ་རྒྱ་རྒྱ་པ་ཉི་རྩེ་རྩེ་རླུང་པར་གྱིས་མེ་ཉོག། ཨོྃ་རླུང་རླུང་ཉེ་པར་གྱིས་བདུག་སྒོས། ཨོྃ་
དྲི་རྩ་ལོ་ཅན་མེ་གི་རྒྱ་ན་ན་མདུ་ཨུའྃ་རྒྱ་ས་ན་དེ་ནི་དྲི་རྩ་ལ་སྒྲ་ས་མར་མེ། ཨོྃ་བཟླ་ནི་མེ་བྱ་
ཨུའྃ་སྒྲ་ས་ལྟ་བཤོས། ཨོྃ་བཟླ་ཤུ་ཨུའྃ་གིས་རོལ་མོ་རྣམས་དབུལ་ལ་ལྟ་མོ་རྣམས་སྐར་
བསྐྱེད།

དེ་ནས། སྒྲིག་པ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྲ། །སྒྲིམ་ཤིང་བྱང་བ་རྣམས་ནི་བསལ། །མི་
བྲེད་པར་ཡང་སྒྱུན་སྒར་བཛྲོད། །དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་རྗེས་ཡི་རང་། །བདག་གིས་བདེར་
འགོར་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
བདག་གིས་དཔྱོལ། །བྱང་ཆུབ་གནས་ལ་དགོད་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡང་དག་
བསྐྱེད། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་བྲེད་རྣམས་ལ། །བདག་གི་ཕུས་ནི་དབུལ་བར་བགྱི། །ཡང་དག་

1 ཞོལ། ཤོག 3 ན 3 སྙིང་ཁའི་ ཞོལ་གཙང་སྙིང་ཁ་དང་སྐྱེ་འབྱུང་སྙིང་ག་འབྱུང་

དེ་ནས། ཨོ་སྤྱུ་ལྷ་མ་ཤུད་རྒྱུ་སྤྱུ་མ་ཤུད་རྒྱུ་སྤྱུ་མ་ཤུད་རྒྱུ་ཨོ་སྤྱུ་ལྷ་མ་ཤུད་རྒྱུ་
 མ་ཤུད་རྒྱུ་གོ་ཉུང་། ཞེས་བརྗོད་པས་རང་དང་ཆོག་གསལིང་གི་སྤྱུ་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་
 བལ་བ། བདག་མེད་པའི་སྤྱུ་བ་འབྲས་པར་བྱས་ནས། ཐ་མལ་པའི་སྤྱང་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་
 བྱ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱུ་བསག་པའོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ལ་དགོང་
 པའི་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་ལས་འབྲས་པར་བྱས་ལ། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་བའི་མདོག་ཅན་གཞུ་སྤྱུ་བྱ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཆོན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩ་ལས་མེད་དཀྱིལ་

འཁོར་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་འབར་བའི་འབྲང་བས་མཆན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་པི་ལས་ཆུའི་དགྲིལ་
 འཁོར་དཀར་པོ་ལྷུ་པོ་བྱམ་པས་མཆན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ལི་ལས་སའི་དགྲིལ་འཁོར་སེར་པོ་
 བྱ་བཞིར་དོ་རྗེས་མཆན་པའི་སྟེང་དུ། ལྷི་ལས་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྷེ་བ་ལ་ལྷི་གིས་མཆན་པ་
 ལས། འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་པས་དོ་རྗེའི་ས་གཞི། ལོགས་སུ་འཕྲོས་པས་དོ་རྗེའི་ར་བ། སྟེང་
 དུ་འཕྲོས་པས་དོ་རྗེའི་གྲུ། གྲུར་གྱི་འོག་རུ་བའི་སྟེང་དུ་དོ་རྗེའི་སྒྲ་བྲེ་²སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ་
 རྗེའི་འབར་བའི་རང་བཞིན། བར་མཆོམས་མེད་པར་དུམ་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྐྱལ་
 པ་འཛིག་པའི་མེ་ལྷ་བྱའི་ཁ་དོག་སྣ་ལྷའི་མེ་དབྱང་ཕྱོགས་བཙུར་འཕྲོ་བ་བསྐྱོམ་སྟེ། སྐྱར་འཁོར་
 ཐུན་མོང་བའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱར་འཁོར་སྐྱོམ་པར་འདོད་ན། ལྷ་ལི་ཏས་མཛད་པའི་
 སྐྱབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྷར་སྐྱོམ་དགོས་ཏེ་གཞན་དུ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

ར་བའི་དབུས་སུ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོ་དཀར་མཐིང་དམར་བའི་ཞལ་
 གསུམ་ཕྱག་བྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲའི་ཡུམ་ལ་འཁྱུང་བ། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་
 དོ་རྗེ་དང་རལ་གྱི། །གཡོན་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་བརྒྱ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། ཆས་
 འབྱུང་དཀར་པོ་བྱ་གསུམ་པ་གཉིས་དུ་འབྲང་བ་འོག་ཏུ་སྒྲ་ཞིང་སྟོད་ཡངས་པ། འོག་བྱར་ནས་པི་
 ལས་བྱང་བའི་སྣ་ཆོགས་བརྒྱའི་ལྷེ་བར། ལྷི་ལས་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ཤར་གྱི་རུ་དཀར། ལྷའི་རུ་
 སེར། ལུབ་གྱི་རུ་དམར། བྱང་གི་རུ་ལྗང། དབུས་གྱི་ལྷེ་བ་སྟོན་པོས་བརྒྱན་པར་བསམ་མོ། །

དེའི་དབུས་སུ་ལྷི་ལས་འཁོར་ལོ་སྐྱོ་གྱིས་མཆན་པ་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་སྤང་དཀར་པོ་
 དཀར་མཐིང་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲའི་ཡུམ་ལ་འཁྱུང་
 ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་དོ་རྗེ་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་གཉིས་རིན་པོ་
 ཆེ་དང་བརྒྱ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བྱ་བཞི་བ་སྐྱོ་བཞི་བ། ཕྱི་རོལ་ནས་

རིམ་པ་བཞིན་དཀར་མེད་དམར་ལྗང་སྒྲོ་བའི་ཅིག་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ། ཅིག་པའི་སྒྲིབ་ན་རིན་པོ་
 ཆེ་སྒྲུ་ཆོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་པ་གྲུས་བསྐྱར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
 བྱང་དུ། རྩོམ་འཕྲུང་བས་སྒྲིབ་པོར་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རྩོ་
 རྩོམ་གྱི་ལྟ་དང་བཞིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། ཅེ་མོ་རྩོམ་པོར་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་ཏིག་གིས་མཛེས་པའི་
 བྱང་གི་ཤར་དཀར་སྒྲོ་མེད་ལྷ་བྱང་དམར་བྱང་ལྗང་དབུས་སྒྲོ་པ། པ་གྲུའི་སྒྲིབ་ན་གསེར་གྱི་སྒྲིབ་
 རགས་བཞིའི་ཕྱི་ངོས་སུ་ཆུ་སྒྲིབ་གྱི་ཁ་ནས་འཕྲང་བའི་རིན་པོ་ཆའི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་
 རྩལ་བྱ་དང་རྩལ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ། དེའི་ཕྱི་ངོས་སུ་བྱ་འདབ་ལས་འཕྲང་བའི་རིན་པོ་
 ཆའི་ཤར་བྱ། དེའི་སྒྲིབ་དུ་མདའ་ཡབ་བསྐྱེད་འདབ་མ་བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་ལ་བ་དན་དང་རྒྱལ་
 མཆོན་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ། ཅིག་པའི་མཐའ་ནས་འདོད་ཡོན་གྱི་སྒྲིབ་བྱ་དམར་
 པོས་འབྲས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱར་བ་ལ་སྒྲིབ་མོ་མཆོད་རྩལ་ཐོགས་པ་རྣམས་འཁོད་ནས་
 མཆོད་པ་བྱེད་པ། སྒྲོ་དང་སྒྲོ་ལྷུང་གི་ཕྱིའི་མཆོམས་དང་། འོག་གི་ཕྱི་ནང་གི་བྲ་བཞིར་ཆེ་བྱེད་
 རྩོམ་པོ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྒྲིབ་པ། སྒྲོ་བཞི་སོ་སོའི་མདུན་དུ་ཀ་བ་བཞི་བཞིས་བཏེག་པའི་རྩོ་བབས་
 ལྷན་བྱ་བུ་གཅིག་དང་ལྟན་པའི་སྒྲིབ་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྲགས་སོ་
 མོ་དང་བཅས་པ། རྩོམ་པོ་རྩོམ་པོ་རི་དང་བཅས་པའི་ཕྱི་ངོས་དུ་གཏུམ་དྲག་ལ་སོགས་པའི་དུར་
 ཁོད་བརྒྱན་ན། ལྷ་ག་གེ་སར་གྱི་ཤིང་ངམ་ཤི་རི་ཁྱེལ་སོགས་པའི་ཤིང་བརྒྱན། དེའི་ཅ་བར་བརྒྱ་
 བྱིན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲོང་བརྒྱན། ཅེ་མོར་རྩོམ་པོ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པོ་ཆའི་གདོང་པ་ཅན་
 ལ་སོགས་པའི་ཞིང་སྒྲོང་བརྒྱན། ཐུགས་རྩེའི་ཆུ་བརྒྱན། དེ་ལ་གནས་པའི་ལོར་རྒྱས་ལ་སོགས་
 པའི་ལྷ་བརྒྱན། དེ་དག་གི་སྒྲིབ་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བརྒྱན། ཡེ་ཤེས་
 གྱི་མེ་བརྒྱན། མཆོད་རྟེན་བརྒྱན། གཞན་ཡང་ཀེང་རུས་དང་། གསལ་ཤིང་གིས་སྤྲུག་པའི་རོ་
 དང་། ཤིང་ལ་དབྱངས་པ་དང་། སྒྲིབ་བྱ་ཟ་བ་དང་། མཆོན་གྱིས་སྤྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།

བྱ་རིག་དང་བྱ་ཚོད་དང་། ཁྱི་དང་ཅེ་སྐྱང་དང་། སེང་གོ་དང་སྐྱག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཅ་ཙོ་
 སྐྱག་པའི་རོ་ལངས་དང་། གཞོད་སྐྱན་དང་སྐྱན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིགས་སུ་རུང་
 བ། བྱ་བ་པ་དང་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་དམ་ཆིག་སྦྱོད་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་བཙུག་པ་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་ལྟ་བུ་གཅེར་བུ་སྐྱ་བཤེག་པ། བྱ་བ་རྒྱ་ལྡན་བརྒྱན་པ། ཅང་ཉེའུ་དང་ཐོད་པ་དང་ཁ་རྒྱ་
 ག་འཛིན་པ། ཐོད་པས་སྐྱ་པོར་བརྒྱན་པ། ཚོད་ཅིང་རུར་ཁོད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་
 རོ་མཆར་བར་བྱེད་པའི་རུར་ཁོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རེ་མིག་
 དགུ་པའི་དབུས་སུ། ཡི་ལས་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བའི་མདོག་ཅན་གྱི་
 ཉིང་དང་། ནང་གི་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་དང་སྒོ་བཞིར་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་དང་ཉི་མའི་གདན། ནང་
 གི་ཤར་དང་གྲ་བཞི་དང་ཕྱིའི་གྲ་བཞིར་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་དང་ཆུ་བའི་གདན་ལུང་རེ་སྒོམ་སྟེ་ཉེན་
 བསྐྱེད་པའོ།

གདན་དབུས་མའི་སྟིང་དུ་ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་དབུས་
 སུ་ཅུ་ལས་ཅུ་བྱུང་གི་ཅུལ་དུ། རྗེ་མེར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རལ་གྱིའི་དབུས་སུ་རྗེ་མཆན་པ་
 ལས་འོད་འཕྲོས་པས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱན་བྱངས་ཉེ་ཐིམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 པ་ལས། རང་ཉིད་རྒྱ་རྩོུ་རྩོུ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཏུར་གྱུར་པ་སྐྱ་མདོག་མེར་པོ་ཡིད་
 ཅམ་ཁོས་པ། བྱ་གཤལས་རལ་གྱི་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་གྱིས་སྒྲེགས་བམ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱམས་
 པ། ཞབས་རྩོུ་རྩོུ་ཡུང་གིས་བཞུགས་པ། མཆན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་
 བརྒྱན་པ། རལ་པའི་ལུང་ལུང་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་ཞིང་། རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་པར་བསམ་མོ།

དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨུུ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་འོད་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་
 བཞུགས་པའི་རྣམ་སྐྱང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྩོུ་རྩོུ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་

3 ཞོུ། ཤོག ༤ བ 3 རྗེ་མེར་པོ་རྗེ་མཆན་ གཙང་། ཤོག ༥ ན 3 རྗེ་མེར་པོ་རྗེ་མཆན་

ཐུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་དང་། སེམས་མ་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་
 སོགས་པའི་རིག་པ་རྣམས་སྦྱན་བྲངས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པས་
 འོད་ཟེར་གྱིས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱར་བྱས་པའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར། དེའི་སྟེང་དུ་
 རྩྱུ་ཡིག་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་ལྡ་དང་ལྡན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་
 བཞི་སྦྱན་བྲངས་ནས། རྩྱུ་ལ་ཞུགས་པ་ལས་ཁྲོ་བོའི་རྡོ་རྗེ་ཁ་དོག་ནག་པོ་ཅེ་དགྲ་པ་རྩ་ཤིན་ཏུ་
 གདེངས་པ། འོད་ཟེར་ལྡ་དང་ལྡན་པ། ལྟེ་བ་ལ་རྩྱུ་ཡིག་གིས་མཚན་པ། དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཕྱ་མོའི་
 གཤུགས་སྒྲོས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྒྲོས་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏིལ་
 གྱི་གང་བུ་བཞིན་དུ་གང་བ། ཉི་མ་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པར་བྱས་ནས་རྡོ་རྗེ་
 འཛིགས་བྱེད་ཐོབ་པར་བྱས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་རྡོ་རྗེ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ།

ཟླ་བ་དང་དེའི་སྟེང་གི་ཉི་མ་རྡོ་རྗེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་
 འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྦྱ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་དགྲ་བུ་ག་
 སོ་བཞི་ཞབས་བུ་དུག་པ་གཡས་བསྐྱམས་ཤིང་གཡོན་བརྒྱངས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བཞུགས་
 པ། ཁམས་གསུམ་པོ་ཟ་བར་རུས་པ་ཏ་ཏ་ཞེས་སྒྲོག་ཅིང་ལྷགས་འདྲིལ་བ། མཆེ་བ་རྣམ་པར་
 གཅིགས་པ་ཁོ་གཉེར་ཅན། ཁོ་གཉེར་གྱི་འགྲམ་དུ་སྦྱིན་མ་དང་སྦྱན་འཛིག་པའི་དུས་ལྟར་འབར་
 བ། སྐྱ་ཁམ་སེར་གྱེན་དུ་བརྗེས་པ། འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་ལ་སྤྲིགས་
 མཛུབ་བྱེད་པ། འཛིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིགས་པར་མཛད་པ། མི་ཀ་རའི་སྦྱ་ཆེན་པོ་འབྲུག་
 ལྟར་སྒྲོག་པ། མའི་ཁྲིག་དང་ཞག་དང་རྒྱ་དང་ཆེལ་བུ་ཟ་བ། འཛིགས་སུ་བྱང་བའི་ཐོད་པ་སྐྱམ་
 པོ་ལྷས་ཐོད་བྱས་ཤིང་། མགོ་བོ་རྒྱུན་པ་ལྟ་བུའི་ཐོད་པའི་འཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ། སྦྱུ་ནག་པོའི་
 མཚོད་ཤིར་ཐོགས་དང་མི་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། རྣ་ཆ་ལ་སོགས་པའི་རུས་པའི་རྒྱན་རྣམས་
 ཀྱིས་བརྒྱན་པ། གསུམ་པ་ཆེ་བ་གཅེར་བུའི་གཤུགས་ཅན། སྦྱིན་མ་དང་སྦྱ་ར་དང་བ་སྦྱ་རྣམས་

དུས་མཐའི་མེ་ལྷར་འབར་ཞིང་། ཅ་ཞལ་ནག་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཁྲིས་པ་རུ་ཚོན་པོ་
 ཅན། དེའི་སྟེང་མ་རུ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ཞལ་དམར་པོ། རབ་ཏུ་འཛིགས་པ་ཞལ་ནས་ཁག་
 འཇག་པ། དེའི་སྟེང་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་སེར་པོ་ཡིད་ཅམ་ཁྲིས་པ། གཞོན་ཅུའི་རྒྱུན་གྱིས་
 བརྒྱན་པ། སྤྱི་བོར་རལ་བ་ལྡ་དང་ལྡན་པ། རུའི་ཅ་བའི་གཡས་ཀྱི་ཞལ་དང་པོ་སྟོན་པོ། དེའི་
 གཡས་ཞལ་དམར་པོ། གཡོན་ཞལ་སེར་པོ། རུའི་ཅ་བའི་གཡོན་ཞལ་དང་པོ་དཀར་པོ། དེའི་
 གཡས་ཞལ་དུད་ཁ། གཡོན་ཞལ་ནག་པོ། ཞལ་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཁྲིས་པ། ཞལ་དབྱུ་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་སྒྲུན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པའོ། །སྤྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་
 པོ་ཆེའི་བགས་པ་རྫོན་པ་མགོ་གཡས་དང་། སྤྱི་བོར་བསྟན་ཏེ་ལག་བ་དང་རྒྱང་པའི་བགས་པ་
 གཡོན་པ་ནས་བརྒྱངས་ཏེ་འཛིན་པ། ལྷག་མ་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་གི་གྲུག །གཉིས་པ་ན་ཟླ་ཉི་
 སྤ་ལ། གསུམ་པ་ན་གཏུན་ཤིང་། བཞི་བ་ན་ཆུ་གི །ལྡ་བ་ན་ཀ་ཏ་ཡ། རྒྱག་པ་ན་དབྱ་སྟ། བདུན་
 པ་ན་མདུང་། བརྒྱད་པ་ན་མདུང་། དབྱུ་པ་ན་ལྷགས་ཀྱ། བཅུ་པ་ན་དབྱུག་ཏོ། བཅུ་གཅིག་པ་ན་
 ཁ་ལྷོ་ག །བཅུ་གཉིས་པ་ན་འཁོར་ལོ། བཅུ་གསུམ་པ་ན་རྡོ་རྗེ་ཅེ་ལྡ་ག །བཅུ་བཞི་པ་ན་རྡོ་རྗེ་མོ་
 བ། བཅོ་ལྡ་པ་ན་རལ་གི །བཅུ་རྒྱག་པ་ན་ཅང་ཏེའུ་བསྟམས་ཤིང་། ལྷག་མ་གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་
 ཁག་གིས་བཀང་བའི་ཐོད་པ། གཉིས་པ་ན་ཆངས་པའི་མགོ་པོ། གསུམ་པ་ན་སྤྱབ། བཞི་པ་ན་
 རྒྱང་ག །ལྡ་པ་ན་ཞགས་པ། རྒྱག་པ་ན་གཞུ། བདུན་པ་ན་རྒྱུ་མ། བརྒྱད་པ་ན་བྲིལ་བྱ། དབྱུ་པ་
 ན་ལག་པ། བཅུ་པ་ན་དུར་ཁོད་ཀྱི་རས། བཅུ་གཅིག་པ་ན་སྤྱིས་བྱ་གསལ་ཤིང་ལ་བཅུགས་པ།
 བཅུ་གཉིས་པ་ན་མེ་ཐབ། བཅུ་གསུམ་པ་ན་ཐོད་ཆེལ། བཅུ་བཞི་པ་ན་སྤྲིགས་མཛུབ། བཅོ་ལྡ་པ་
 ན་འཕན་ཅེ་གསུམ་པ། བཅུ་རྒྱག་པ་ན་རྒྱང་རས་བསྟམས་པའོ། །ཞབས་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་མི།
 གཉིས་པས་མ་ཏེ། གསུམ་པས་སྤང་། བཞི་པས་བོང་བྱ། ལྡ་པས་རྩ་མོང་། རྒྱག་པས་བྲི། བདུན་

བས་ལུག །བརྒྱད་བས་ལ་དང་། གཡོན་གྱི་དང་པོས་བྱ་རྒྱུད། གཉིས་བས་ལུག་པ། གསུམ་
བས་བྱ་རྒྱུད། །བཞི་བས་ནི་ཅོ། ལྷ་བས་ཁ། ལྷག་བས་བྱ་ཆེན་པོ། བདུན་བས་ཁྲིམ་བྱ། བརྒྱད་
བས་བཞད་མནན་པ། ཆངས་པ་དང་དབང་པོ་དང་། ཁྲབ་འཇུག་དང་ལྷག་པོ་དང་། གཞོན་ཏུ་
གདོང་ལྷག་དང་ལོག་འཛིན་དང་། རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་ཁ་སྒྲིབ་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཞབས་ལོག་ཏུ་མནན་ནས་
མེ་དབྱང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་རྒྱུང་དཀྱིལ་ན་བཞུགས་པར་བསམ་མོ།

རང་ཉིད་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའི་སྤྱགས་ཀར་རྒྱ་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྤར་དང་
འབྲ་བའི་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར། ལྷ་ལས་བྱང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་
ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་ཡིག་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བར་བསམ་མོ། །དེའི་བར་ན་
ཡུམ་རྩོལ་རྩོལ་ལངས་མ་སྟོན་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་རྩོལ་གྱི་གྲུག་འཕྱར་ཞིང་།
གཡོན་ཐོད་པ་གདུག་པའི་ཁྲག་གིས་གང་བ་འཛིན་བས་ཡབ་ལ་འཇུག་པ། ཐོད་སྐྱམ་ལྷས་དབྱ་
བརྒྱན་ཅིང་སྐྱམ་པོ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན་ཕྱག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། ཞབས་གཡས་བརྒྱང་ཞིང་
གཡོན་བས་ཡབ་ལ་འཇུག་པ། ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས་རྒྱུ་ལས་བྱང་བའི་རྩོ་
རྩོལ་པོ་ཅེ་ལྷ་པ། ལྷ་ལས་བྱང་བའི་འོར་བུ་བྱ་ག་པཎ་གྱིས་བཀག་པ། ཡུམ་གྱི་གསང་ནས་
མི་དམིགས་པ་ལས་རྒྱུ་ལས་བྱང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། ལྷ་ལས་བྱང་བའི་
ཟེ་འབྲུ་བྱ་ག་པཎ་གྱིས་བཀག་པར་བསམས་ལ། བན་ཚུན་རྩོལ་སུ་ཆགས་པས་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པའི་དགའ་བ་བཅམས་ཏེ། ལྷ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་ཨ་ཁུ་རྩ་ག་ཏ་བཟླ་སྐྱ་ལྷ་ལྷ་ཀོལ་ཏི།
ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོལ་སུ་ཆགས་པའི་རྩོ་རྩོལ་རང་བཞིན་
ངོ་སྟོན་དུ་རྩོལ་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བུའོ།

དེ་ནས་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྒྱུ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱས་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་བཀྲུག་ནས་རང་གི་ཞལ་དུ་བཅུག །སྤྱགས་ཀར་འོད་དུ་ཞུ་བ་རྩོལ་ལམ་ནས་ཡུམ་

གྱི་བརྒྱུར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཆ་གཅིག་ཡའམ་སྒྱི་དུ་གྱུར་བ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་
 དང་བཅས་པ་སྤར་བཞིན་བསྐྱེད། ཐིག་ལེ་གཞན་གདན་ནམས་གྱི་སྟེང་དུ་ཆ་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར།
 དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། དབུས་སུ་སྒྱི་མམ་ཡ། རང་གི་ཤར་དུ་ཤྱེ། ལྟོར་མ། ལུབ་ཏུ་
 མེ། བྱང་དུ་ད། ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་བཞིར་ཡ་ཙ་ནི་ར་དང་། རང་གི་ཤར་ལྟོ་ནས་བཅམས་
 པའི་གྲ་བཞིར་ཇ་ས་དོ་རུ་དང་། དེའི་ཕྱིའི་གྲ་བཞིར་ཏ་ཡོ་ནི་ར་སྟེ་ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར། ཡི་
 གེ་ཕྱི་མ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། དབུས་དང་ནང་གི་ཕྱོགས་བཞིར་
 དེམ་པ་བཞིན་དོ་རྩེ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་རལ་གྱི་དང་། ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་བཞིར་དེམ་
 པ་བཞིན་ཐོ་བ་དབྱིག་པ་བརྒྱ་རལ་གྱི་དང་། རང་གི་ཤར་ལྟོ་ནས་བཅམས་ཏེ་དེམ་པ་བཞིན་
 འཁོར་ལོ་དོ་རྩེ་བརྒྱ་རལ་གྱིར་གྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་ས་བོན་གྱིས་མཆན་བ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་
 འདུ་བར་བསམ་མོ།

ཕྱག་མཆན་ས་བོན་གྱིས་མཆན་བ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ལྷ་རང་རང་གི་སྐྱར་
 རྩོགས་པ་ནི། དབུས་སུ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། རང་གི་ཤར་དུ་གཏི་
 ཕྱག་གཤིན་རྩེ་གཤེད་དཀར་པོ་དཀར་སྟོ་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དུག་གི་ལྷག་མ་གཡས་
 གཉིས་འཁོར་ལོ་རལ་གྱི། གཡོན་གཉིས་ནོར་བུ་བརྒྱ་འཛིན་པ། ལྟོར་སེར་སྐྱ་གཤིན་རྩེ་གཤེད་
 སེར་པོ་སེར་སྟོ་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དུག་གི་ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་ནོར་བུ་རལ་
 གྱི། གཡོན་གཉིས་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་འཛིན་པ། ལུབ་ཏུ་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྩེ་གཤེད་དམར་པོ་
 དམར་སྟོ་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དུག་གི་ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་བརྒྱ་རལ་གྱི། གཡོན་
 གཉིས་ནོར་བུ་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ། བྱང་དུ་ཕྱག་དོག་གཤིན་རྩེ་གཤེད་ལྷང་གྲུ་ལྷང་སྟོ་དཀར་
 བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དུག་གི་ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རལ་གྱི་འཁོར་ལོ། གཡོན་གཉིས་ནོར་
 བུ་བརྒྱ་འཛིན་པ། ཤར་སྒྲོར་ཐོ་བ་གཤིན་རྩེ་གཤེད་སྟོན་པོ་སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ།

ཕྱག་དྲུག་གི་ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་ཐོ་བ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལུ་བ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་གཉིས་ནོར་བུ་
 བརྒྱ་འཛིན་པ། ལྷོ་སྒོར་དབྱུག་བ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དཀར་པོ་དཀར་སྔོ་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ།
 ཕྱག་དྲུག་གི་ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་དབྱུག་བ་རལ་གྱི། གཡོན་གཉིས་བརྒྱ་འཁོར་ལོ། ལུ་བ་
 ལྷོར་བརྒྱ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོ་དམར་སྔོ་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་ལྷག་
 མ་གཡས་གཉིས་བརྒྱ་རལ་གྱི། གཡོན་གཉིས་འཁོར་ལོ་ནོར་བུ་འཛིན་པ། བྱང་སྒོར་རལ་གྱི་
 གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལྗང་གྲུ་ལྗང་སྔོ་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་
 རལ་གྱི་འཁོར་ལོ། གཡོན་གཉིས་ནོར་བུ་བརྒྱ་འཛིན་པ། ཡབ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཐོད་བ་སྐྱམ་
 པོ་ལྗེ་དབྱ་རྒྱན་དང་། ཐུག་འཇག་པའི་མགོ་བོ་རྫོན་བ་ལྷ་བརྒྱའི་དོ་ཤལ་ཅན། ཞལ་རེ་རེ་ལ་
 དམར་ལ་རྒྱུ་པའི་སྒྲུབ་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་། འབར་བའི་མཆེ་བ་བཞི་བཞི་རབ་ཏུ་
 གཅིགས་ནས། ལྷགས་ནམ་པར་འབྲེལ་ཞིང་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ། མཐའ་ཡས་སྔོན་པོས་
 དབྱ་སྒྲ་བཅིངས་ཤིང་། འཛིག་པོ་དམར་པོས་ན་རྒྱན་བྱས་པ། རིགས་ལྡན་ཁ་བོས་དབྱང་བ་
 བརྒྱན་ཞིང་། བྱང་སྒྱུར་མེར་པོས་ལག་གདུབ་བྱས་པ། བརྒྱ་དཀར་པོས་མགུལ་རྒྱན་བྱས་ཤིང་།
 ལྷོ་བས་ཀྱི་རྒྱ་ལྗང་གྲུས་མཆོད་ལྱིར་ཐོགས་བྱས་པ། ནོར་རྒྱས་ཀྱི་བུ་བདུད་ཅིའི་ཁ་དོག་ལྷ་བྱས་
 སྐར་ལས་བྱས་ཤིང་། བརྒྱ་ཆེན་པོ་དཀར་པོས་ཞབས་གདུབ་བྱས་པ། ལྷ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་
 ལུད་ཀྱི་སྒྲ་སྒོག་ཅིང་ལྷེ་གཉིས་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་མཆེ་བའི་འཕྲེང་བ་ཅན་ནོ།།

ནང་གི་ཤར་ལྷོར་ཅ་ཅི་ཀ་དཀར་མོ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེམ་ཞིང་དག་ཏུ་ཁྲོས་པ། གཉི་ཐུག་གཤིན་
 རྗེ་གཤེད་ལྷ་བུ། ལྷོ་ལུབ་ཏུ་པག་མོ་སྔོན་མོ་པག་གདོང་ཅན་སྔོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ།
 ཕྱག་དྲུག་གི་ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རྫོ་རལ་གྱི། གཡོན་གཉིས་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་འཛིན་པ། ལུ་བ་
 བྱང་དུ་དབྱངས་ཅན་མ་དམར་མོ་ཞི་བའི་ཆ་བྱད་ཅན། འདོད་ཆགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལྷ་བུ།
 བྱང་ཤར་དུ་གོ་རྗེ་ལྗང་གྲུ། ཐུག་དོག་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལྷ་བུ། པག་མོ་དང་གོ་རྗེ་གཉིས་སྔོ་མ་

ཞིང་སྤང་ལ་གསུམ་པ་འཕྲང་བཤོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་གྲག་དང་ཐོད་
པ་འཛིན་པས་རང་འདྲའི་ཡུམ་དང་ཡབ་ལ་འཁྱུད་པ། ཕྱིའི་གྲ་བཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པ་ལས། མའི་ཐོད་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་བཞིའོ།

རྩི་རྩིས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར། ཡུམ་གྱི་བ་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་
འཕྲོས་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུར་གཤེགས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་སྤྱངས། ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད། གཅིག་ཏུ་འདུས་རང་དང་ཡུམ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ། ཨྱི་རྩི་རྩི་གྲི་གྲི་
སྤྱག་གཤིན་རྩི་གཤེད་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར། ཡུམ་གྱི་བ་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་
སྤྱང་སྤྱ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཏི་སྤྱག་སྤྱངས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་ནས་ནང་
གི་ཤར་གྱི་གདན་ལ་འཁོད། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ལ་སྤྱར་ཏེ། ཨྱི་རྩི་རྩི་གྲི་གྲི་སེར་སྤྱ་གཤིན་རྩི་
གཤེད་ཡབ་ཡུམ་སྤྱང་། ང་རྒྱལ་དང་སེར་སྤྱ་སྤྱངས། མཉམ་བཤེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་ནས་
སྒྲོར་འཁོར། ཨྱི་ལྷ་རོ་ལིག་གིས་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྩི་གཤེད་ཡབ་ཡུམ་སྤྱང་། འདོད་ཆགས་
སྤྱངས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་ནས་རྒྱབ་ཏུ་འཁོད། ཨྱི་བླ་རྩི་རྩི་གྲི་གྲི་སྤྱག་དོག་
གཤིན་རྩི་གཤེད་ཡབ་ཡུམ་སྤྱང་། སྤྱག་དོག་སྤྱངས། རྒྱ་བ་སྤྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་ནས་བྱང་
དུ་འཁོད། ཨྱི་སྤྱད་ག་རྩི་གྲི་གྲི་སྤྱ་བ་གཤིན་རྩི་གཤེད་ཡབ་ཡུམ་སྤྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་སྤང་པའི་བདུད་བཅོམ། དང་པའི་སྤྱབས་ལ་བཀོད་ནས་ཤར་སྤྱའི་དབུས་སུ་འཁོད། ཨྱི་དམ་
རྩི་གྲི་གྲི་དབུག་པ་གཤིན་རྩི་གཤེད་ཡབ་ཡུམ་སྤྱང་། ཅོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། བཅོན་
འགྲུས་ཀྱི་སྤྱབས་ལ་བཀོད་ནས་སྤྱོད་འཁོར། ཨྱི་བླ་རྩི་གྲི་གྲི་བླ་གཤིན་རྩི་གཤེད་ཡབ་
ཡུམ་སྤྱང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ། དཔ་པའི་སྤྱབས་ལ་བཀོད་ནས་རྒྱབ་སྤྱོད་འཁོར། ཨྱི་
ཁྱེ་རྩི་གྲི་གྲི་རལ་གྱི་གཤིན་རྩི་གཤེད་ཡབ་ཡུམ་སྤྱང་། ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཅོམ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཀྱི་སྤྱབས་ལ་བཀོད་ནས་བྱང་སྤྱོད་འཁོར། ཨྱི་མོ་ཏ་ར་ཉིས་ཅ་རྩི་གྲི་སྤྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་

ལྷ་མཁས་ཅན་གྱི་ཐུགས་གར་སྟོང་པ་སྟེ་རྩིས་ལོ་མེ་ལྷ་པའི་ལྷེ་པའི་ཉལ་ཀྱི་སྟོང་དར་རྟེ་

5 རྒྱལ་ལོག་ ༡ བ ༤། གཙང་། ལོག་ ༡༠ ན ༣ གང་རྒྱང་དང་

དེ་ནས་སྤར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པས། བྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤར་
དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤྱན་དངས་པ་ལ་སྤར་བཞིན་མཆོད་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བདག་ལ་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོས་པའི་
སྤྱ་མོ་ཙཱི་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་སྤོན་དུ་འབྲོ་བས། རྩ་བ་ལྟ་བུའི་བྱམ་

པ་དཀར་པོ་བདུད་ཅི་ལྟ་ས་བཀའ་བ་བཟུང་ནས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྒྲིབ་ས་ཐོབ་པའི་དབང་བསྐྱར་བ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་བདག་གིས་ནི། །དག་པ་ལྟ་ཡི་རྒྱལ་དབང་བསྐྱར། །ཞེས་གསུང་ཞིང་སྒྲིབ་པ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས། དབང་གི་རྒྱལ་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། དེ་མ་ཐམས་ཅད་དག །རྒྱ་ལྟ་མ་སྒྲིབ་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གཙོ་བོའི་རྩ་ཞལ་གྱི་དབུ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ། ལྟ་གཞན་ཤར་དང་ཤར་ལྟོ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྤང་། ལྟོ་དང་ལྟོ་བྱལ་བ་རྣམས་ལ་རིན་འབྱུང་། ལྱུང་དང་ལྱུང་བྱལ་བ་རྣམས་ལ་འོད་དཔག་མེད། བྱང་དང་བྱང་ཤར་བ་རྣམས་ལ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་ཅིང་། དབང་གི་ལྟ་རྣམས་རང་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བའོ།

དེ་ནས་མཆོད་པ་རྣམས་སྤྱི་ཕྱིས་བསང་། ལྷ་སྒྲུ་ཤས་སྟོང་པར་སྤང་། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ལྷུང་ལས་བྱང་པའི་ཐོད་པའི་ནང་དུ་རྩྱུ་ལས་བྱང་པའི་མཆོད་རྫས་རྣམས། རང་བཞིན་སྟོང་བ། རྣམ་པ་མཆོད་རྫས། བྱེད་ལས་དབང་པོ་དུག་གི་སྟོད་ལུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱང་པར་ཅན་སྟེར་བར་བསྐྱེད་ནས། སོ་སོའི་སྤགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། སྤར་བཤའ་བ་བཞིན་ཉར་སྟོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པས་མཆོད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ཨ་ཀ་རས། ཨོ་ཡ་སྒྲུ་ཀ་ཨ་རྩི་བླ་ཏུ་རྩྱུ་སྤྱུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་པའི་མཛུག་ཏུ་བཏགས་ནས་འབུལ་བ་ཡང་བཤའ་དོ།

དེ་ནས་ནང་མཆོད་གཏོར་མ་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། ཐོག་མར་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དང་། དེ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་གྱི་མཐར་ཨོ་ལྷུང་རྩྱུ་བཏགས་ལ་དབུལ། དེ་ནས་ལྟ་སོ་སོའི་སྤགས་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་བཏགས་ལ་དབུལ། དེ་ནས་ཆོས་སྟོང་རྣམས་ལ་དབུལ་ཞིང་། ཐེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྟར་བསྐྱེད་ལ་དབུལ་ལོ། །དེ་ནས་སྤྱགས་བཙུང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་གཞུག་ལ། སྟོང་པོ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་བཏགས་པ་བརྗོད། ལྷགས་རྩྱུ་ལས་བྱང་པའི་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲ་བྱ་ཅན་གྱིས་དངས་ནས་འོངས་

སྤྱད་པར་བསམ་ཞིང་། བདུད་ཅི་ལྟེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པ་སྤངས་པས། ལུས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཆོས་
པར་བསམ་མོ། །དེའི་ཆེ་མཆོད་བྱ་མཆོད་བྱེད་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ།
སྤང་བ་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་མཆོད་པའོ།།

འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་པོ་ལ་བྲག་ཆའི་དབྱངས་བཞིན་དུ་བསྟོད་པར་བསམས་
ལ། གཉིས་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཁྱབ་པའི་སྒྱ། །ཀུན་ལ་སྟོམས་མཛད་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
ཡབ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གྱུར་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
སྲས། །ཕྱག་འཆལ་འཇམ་དཔལ་དཔལ་གྱུར་རྫོགས་པ་ཁྱོད། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བྱམས་སྤང་མི་
མངའ་ཡང་། །སྲིད་གསུམ་གདུག་པ་མ་ལུས་འདུལ་བའི་བྱིར། །ཐུགས་རྗེས་ཐབས་ཀྱིས་ཁོ་
རྒྱལ་སྐྱར་བསྟན་པ། །འཛིགས་བྱེད་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ།།

དེ་ནས་གཙོ་པོས་ཀྱང་འཁོར་རྣམས་ལ། གཤེན་རྗེ་གཤེད་པོ་རབ་འཛིགས་
པ། །གཉི་ཐུག་རྫོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཁྱོད། །སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀུན་རང་བཞིན། །རྫོ་རྗེ་སྐྱེ་ལ་ཕྱག་
འཆལ་བསྟོད། །གཤེན་རྗེ་གཤེད་པོ་རབ་འཛིགས་པ། །སྤྲ་མ་རྫོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཁྱོད། །རྫོ་
རྗེ་ཐུགས་དང་རབ་མཚུངས་པ། །རིན་ཆེན་རྫོ་རྗེ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། །འདོད་ཆགས་རྫོ་རྗེའི་
ངོ་བོ་ཁྱོད། །གཤེན་རྗེ་གཤེད་པོ་རབ་འཛིགས་པ། །རྫོ་རྗེ་གསུང་དང་རབ་མཚུངས་པ། །རྫོ་
རྗེ་གསུང་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། །ཕྱག་དོག་རྫོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཁྱོད། །གཤེན་རྗེ་གཤེད་པོ་རབ་
འཛིགས་པ། །རྫོ་རྗེ་སྐྱེ་དང་རབ་མཚུངས་པ། །ཕྱག་ན་རལ་གྱི་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། །ཅེས་པས་
བསྟོད་ནས། ཡང་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་མགྱོན་གཅིག་ཏུ་གཙོ་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་དངོས་
པོ་ཁྱོད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྐྱུས་པ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་མཆོག་གཙོ་པོའི་
གཙོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། །ཅེས་པས་བསྟོད་དོ།།

དེ་ལྟར་རེ་རེ་ནས་གསལ་འདེབས་པའི་དབྱུང་ནས་སྒྲོམ་བ་དང་། རྣམ་པ་གསལ་བ་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་སྒྲོམ་བ་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་སྤང་བསྐྱབ་ཅིང་། བདག་ཉིད་དཔལ་འཛོལ་
འཛིགས་བྱེད་དོ་སྦྱོར་དུ་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལ་འཛོག་པའི་ར་རྒྱལ་བཏན་པར་བྱེད་
བ་གཉིས་ཀ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །སྒྲོམ་པ་པོ་དང་བསྒྲོམ་བྱ་དང་
སྒྲོམ་རྣམས་བཏགས་ན་ཡང་དག་པར་ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་བཞིན་དུ། སྤང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་
འཛོག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི། དམིགས་པ་ལྟའི་སྒྲིབ་པ་དམིགས་
ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱན་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་
ཀ་ལ་སྒྲོབ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་ནས་ཉིང་
རེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤང་དང་འོག་གི་སྤྲ་ཅིར་ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་འོ་ཇེ་
སྤྲོན་པོ་ཡུངས་ཀྱི་འཕྲུ་ཆད་ཅམ་ལ་སེམས་བབྱང་ནས་བཏན་པ་ན། དེ་ལས་ཕྱག་མཆོན་
མང་པོ་སྒྲོ་ཞིང་། སྤང་ཡང་རྩ་བའི་ཕྱག་མཆོན་ལ་སྤྱད་པ་ནི་སྤྲ་མོ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ།
སེམས་བབྱང་བའི་རིམ་པའོ། །

དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་སྦྱོར་དག་པ་བྲན་པར་བྱ་སྟེ། ཞལ་དགུ་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
དགུ་ །རྩ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས། ཕྱག་སོ་བཞི་དང་སྒྲིབ་གསུང་ཐུགས་ཉེ་སོ་བདུན་ནི་བྱང་
སྒྲོགས་སོ་བདུན། ཞབས་བཅུ་དྲུག་ནི་སྦྱོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག །ཡུམ་དང་སྦྱོར་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
རྒྱས་པ། མི་ལ་སོགས་པ་ནི་དངོས་བྱུབ་བརྒྱད་དང་། བྱ་ཚོད་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་ཕྱག་བརྒྱད་
དག་པ་ཡིན་ལ། གཅེར་བུ་ནི་སྦྱིབ་གཡོགས་མེད་པ་དང་། སྒྲ་བྱེན་དུ་བརྗེས་པ་ནི་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པའི་གོ་འཕང་སྦྱོན་པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྟུན། གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞི།
གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུའི་བརྗོད་བྱ་ཀྱན་རྫོབ་སྒྲུ་མ་དང་དོན་དམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། ཁོང་དུ་

ཅུད་པའི་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཡིན་ལ། ལམ་དེའི་གཙོ་བོ་དོན་དམ་རྟོགས་པ་ལ་ནི། སྤང་
 ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མེད་པར་ཞུགས་
 པའོ། །ལམ་དེས་བསྐྱོད་པའི་འབྲས་བྱ་དངོས་བྱུབ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 གྱི་གཙོ་བོ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་སྤང་འདས་སོ། །ཞེས་རྗེ་ཨེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་པའི་
 སྒྲིབ་པ། དེ་ལྟར་མཆོན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །རྒྱས་པར་སྒྲོམ་པར་འདོད་ན་འགྲེལ་པ་གཉིས་དང་།
 ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དག་པ་བྲན་པའོ། །

དེ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐར་ཆ་སྒྲགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་དང་། ལྷ་གཞན་
 རྣམས་གྱི་ཐུགས་ཀའི་ཉི་གདན་ལ། རང་རང་གི་བྱ་གཞན་ལ་རང་རང་གི་ས་བོན་བཀོད་པའི་
 མཐར། རང་རང་གི་སྒྲགས་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་གཡམས་སྒྲོར་དུ་འགྲེང་སྟེ། འོད་ཟེར་འབར་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་དུ་བལྟས་ལ་བསྒྲུའོ། །གཙོ་བོའི་སྒྲགས་བསྒྲུ་ཚུལ། ཡང་ན་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འགྲོས་
 པ་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་ནས། ཅ་ཞལ་གྱི་སྒྲའི་སྒྲོ་ནས་དབུགས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱུང་
 བས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་ནས། སྤང་ཡང་དབུགས་རྩལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲའི་བྱ་གནས་གཞུག་
 ལ་སྒྲགས་སྤང་ལ་ཐིམ་པ་དང་། ཞལ་དགུ་དང་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འདོན་པར་བསམས་ལ།
 སྒྲོན་དང་བལ་བར་བསྒྲུའོ། །

བསྒྲས་པའི་སྒྲོན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤང་བུལ་གཉིས་དང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་མི་གསལ་དང་། རིང་བ་
 དང་ཐུང་བ་གཉིས་གོ་བསྒྲོག་པ་དང་། གཏམ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་དང་། སེམས་གཞན་དུ་
 གཡེངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གདོད་དྲུག་གི་སྒྲིབ་ཐབས་ལས། གཞན་དུ་མི་འགྲོའི་སེམས་གྱིས་
 བློ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་དུ་བསྒྲས་པ་བྱ། །ཡུལ་གཞན་སྒྲོ་ནི་འགྲོ་བ་ཡིས། །བསྐྱལ་པར་བསྒྲས་ཀྱང་
 འབྲས་མི་འབྱིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་གཞན་ཡང་མང་བས་སེམས་མ་གཡེངས་པ་བྱུང་པར་དུ་
 གལ་ཆེད། །ཡི་གེ་འབར་པ་ལ་སེམས་བརྒྱུད་ནས་བསྒྲས་ན། དངོས་བྱུབ་སྤང་བར་ལྷ་ལི་ཏས་

གསུངས་སོ། །བཟླས་པའི་སྤྲུགས་ནི། ཡི་ཡ་མ་རྩ་རྩ་སོ་མེ་ཡ། ཡ་མེ་དོ་རྩ་ཏེ་ཡོ་ད་ཡ། ཡ་
ད་ཡོ་ནི་ར་ཡ་ཤེ་ཡ། ཡ་ཤེ་ཡ་རྩ་ནི་རྩ་མ་ཡ་རྩྱུ་རྩྱུ་པར་པར་སྤྲུ། ཞེས་པ་ནི་ཅ་སྤྲུགས་སམ་
འཕྲེང་སྤྲུགས་སོ། །ཡི་རྩྱེ་རྩྱེ་མི་གི་རྩྱ་ན་རྩྱུ་པར། ཅེས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་སྤྲུགས་སོ། །དེ་དང་རྩྱུ་
རྩྱུ་པར་པར་སྤྲུ། ཞེས་ཕྱར་བ་གཉིས་རྩྱུ་བ་གདམ་ང་ཅན་དུ་མན་སྟེ་ལས་བཤད་དོ། །ཡི་ཡ་
སྤྲུ་ཏ་ཀ་རྩྱུ་པར། ཅེས་པ་ནི་སྟོང་པོ་འོ། །ཡི་བརྩ་བེའུ་ལྷི་ཨྲ་གཙུག་ཨྲ་གཙུག་རྩྱུ་རྩྱུ་སྤྲུ། དུམ་གྱི་
སྤྲུགས་སོ། །ཡི་རི་ན་རི་ཀ་རྩྱུ་པར། ཡི་རྩྱ་རྩྱུ་ཀ་རྩྱུ་པར། ཡི་ཨྲ་རོ་ལི་ཀ་རྩྱུ་པར། ཡི་བརྩ་རྩྱུ་
རྩྱུ་པར། ཡི་ཕྱད་ག་རྩྱུ་ཀ་རྩྱུ་པར། ཡི་དམ་རྩྱུ་ཀ་རྩྱུ་པར། ཡི་བརྩ་རྩྱུ་ཀ་རྩྱུ་པར། ཡི་ཁད་རྩྱུ་
རྩྱུ་པར། ཡི་མོ་ཏ་ར་ཏི་རྩྱུ་པར། ཡི་དེ་ཏ་ར་ཏི་རྩྱུ་པར། ཡི་རྩ་ག་ར་ཏི་རྩྱུ་པར། ཡི་བརྩ་ར་ཏི་རྩྱུ་
པར། ཅེས་པ་རྣམས་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་སོ། །

གངས་ནི་རྩྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས། ཅ་སྤྲུགས་ལ་འབྲུམ། ལས་སྤྲུགས་ལ་སྤྲུམ་
འབྲུམ། སྟོང་པོ་ལ་ཡི་གའི་གངས་ཀྱི་འབྲུམ་བཟླས་ན། ལས་ཀྱུབ་བྱེད་རུས་བར་གསུངས་ཤིང་།
རྟོག་པ་བཞི་པ་ལས། ཅ་སྤྲུགས་ལ་སྤྲུམ་འབྲུམ་བཟླས་བར་གསུངས། འདིའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་
གཞན་ནས། བཟླས་པའི་གངས་བཤད་པ་ནི་ཚུལ་སྤྲུམ་མ་དང་འབྲུམ། སྟོབ་དཔོན་རྩྱུ་ན་ཨ་ཀ་
རས་སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་བྱེ་བའམ་ཡང་ན་མཚན་མ་ཐོབ་ནས་ལས་རྣམས་བཅམ་བར་གསུངས་
སོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ནི། ཨ་མོ་རྩྱ་བརྩས་ཡི་གེ་བཅུ་པ་འབྲུམ་བཟླས་བར་
བཤད་པ་ནི། དཔའ་ཐོ་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་ནི་འཁོར་རྣམས་ལའང་ཁྱི་སྤྲུག་
རེ་བཟླ་དགོས་སོ། །ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་མང་པོ་འབྲུབ་པའི་བཟླས་པ་ལ་ནི། ད་ལྟའི་གང་ཟག་
གིས་རི་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་མ་བཟླ་པོ་ཐོབ་ན་མ་གཏོགས་པ་གངས་ཀྱི་བསྟེན་པ་བྱ་བར་
གསུངས་པ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ། །

ཐེང་བ་དག་པའི་ཚུགས་ནི་མི་རུས་ལ་སོགས་པའི་ཐེང་བ་བསངས་སྤྲུངས་ནས། ཐེང་རྟོག་

ནམས་མེལ་ས་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཞུ་བ་ལས་ཁྲག་འཛག་པའི་མགོ་
 བོར་བལྟས་ལ། གཡས་པའི་མཐེ་བོར་ལྷགས་ཀྱས་ལྟ་དགྲུག་པའི་བསམ་བས་སྤང་བ་དབབ་ལ་
 བཟུམ་ཏེ་བཟུམ་བཤོ།

བཟུམ་བས་སྐྱོ་ན་སྤར་ཡང་མཆོད་བསྟོད་བྱ་ཞིང་། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡིག་བརྒྱ་གདོན་
 ལ། གྲུབ་ན་ཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་གཏོར་མ་དབུལ། མ་གྲུབ་ན་ཐུན་ཐ་མའི་མཐར་གཏོར་
 མ་དབུལ་ལོ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་ཐུན་གཤམ་ཡིན་ན་བདག་བསྐྱེད་གསར་དུ་མི་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་
 མིན་ན་བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྐྱས་གང་རུང་བྱ། སྐད་ཅིག་གིས་མདུན་དུ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེམས་ལ། རང་གི་སྤྱིང་གའི་ས་བོན་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ཐུན་དངས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྟིམ། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་ཁྱོ་བོ་ཞགས་པ་དང་ལྷགས་
 ཀྱི་འཛིན་བ་སྐྱོས་ཏེ། ཕྱོགས་སྤྱིང་ནམས་ཀྱི་སྤྱིང་ག་ནས་ལྷགས་ཀྱས་བཟུང་། མགིན་བ་ནས་
 ཞགས་བས་བཅིངས་ལ་བཀྲུག་པར་བསམས་ལ། ཨོྭ་མྱོ་མྱོ་མྱོ་ཀྱི་ཏུ་ན་ན་ཏྱུ་ཏྱུ་པཌ་པཌ་སྐྱ་
 དུ་ཏྱུ་ཨེ་རྩ་ལྷ་དེ་ན་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ལྷ་ཀཱ་ཡ་ཇོ་སྐྱ་ཏུ། ཞེས་པའི་ཐུགས་འདིས་ཕྱོགས་སྤྱིང་
 ནམས་བཀྲུག་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་དགོད་པ་ནི། ཤར་དུ་དབང་པོ་དམར་
 སེར་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་པ། མིག་སྤྱིང་བ་གཡས་དོ་རྗེ། གཡོན་སྤྱིགས་མཛུབ། དེའི་གཡོན་དུ་
 ཉེ་དབང་ནག་པོ་ནམ་མཁའ་སྤྱིང་ལ་ཞོན་པ། གཡས་སུ་བཞིང་དང་འཁོར་ལོ། གཡོན་དུང་དང་
 བོར་བྱ་ཀྱོས་ལྟ་ཐོགས་པ། སྤྱིང་གཤིན་རྗེ་ནག་པོ་མ་ཉེ་ལ་ཞོན་པ། སྤྱིང་མར་སེར་གྱེན་དུ་འབར་
 བ་གཡས་དགྲུག་པ་དང་གཡོན་སྤྱིགས་མཛུབ། ཏུབ་ཏུ་ཆུ་ལྟ་དཀར་པོ་སྐྱལ་ལ་ཞོན་པ། སྐྱལ་
 ཞགས་འཛིན་པ། བྱང་དུ་ལུས་ངན་སེར་པོ་ཤ་རྒྱས་པ་གཏོར་ལ་གནས་པ། གཡས་ས་བོན་ཀྱི་
 སྤྱིང་ཁྱེར་དང་གཡོན་ནེ་ཏུ་ལེ་ཐོགས་པ། དེའི་གཡོན་དུ་ཆོགས་བདག་སྤྱིང་དཀར་པོ་བྱི་བ་ལ་
 ཞོན་པ། གཡས་བཟང་སྤང་དང་དགྲ་སྟ། གཡོན་ལ་ཕུག་དང་ལ་དུ་འཛིན་པ། བྱང་ཤར་དུ་དབང་

ལྷན་དཀར་པོ་སྒྲང་ལ་ཞོན་པ། རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ཅན་ཅེ་གསུམ་དང་ཐོད་པ་ཐོགས་པ། ལག་པ་
གཉིས་ཀྱིས་གྲོ་རྩེ་ལ་འབྱུང་པ། མེར་མེ་ལྷ་དམར་པོ་ར་སྒྲིམ་ལ་ཞོན་པ། གཡས་བགྱང་བྲེང་དང་
གཡོན་སྒྲི་སྒྲུགས་འཛིན་པ། སྲིན་པོར་སྲིན་པོ་སྒྲོན་པོ་རོ་ལ་ཞོན་པ་ཁོ་ཞིང་རྩམ་པ། གཡས་གྲི་
ཀྲུག་དང་གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པ། རྒྱུང་བྱ་རྒྱུང་ལྷ་བྱ་བའི་མདོག་ཅན་རི་བྲགས་ལ་ཞོན་པ། ལག་
པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུང་རས་འཛིན་པ། སྒྲིང་བྱ་རྒྱ་བ་དཀར་པོ་ཀྲུ་མུ་ཏའི་སྒྲིང་ན་གནས་པ། ལག་
པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྲུ་མུ་ཏ་འཛིན་པ། ཉི་མ་དམར་པོ་རྟ་མཆོག་བདུན་ལ་ཞོན་པ། ལག་པ་གཉིས་
ཀྱིས་བརྒྱ་འཛིན་པ། ཆངས་པ་སེར་པོ་གདོང་བཞི་པ་ངང་པ་ལ་ཞོན་པ། གཡས་པས་སྒྲི་སྒྲུགས་
དང་མི་འཛིགས་པ། གཡོན་པས་དབྱུག་པ་དང་བགྱང་བྲེང་འཛིན་པ། འོག་རྩ་སའི་ལྷ་མོ་སེར་
མོ་བརྒྱ་ལ་གནས་པ། གཡས་དབང་པོར་ཁས་ལེན་པ། གཡོན་བུམ་པ་འཛིན་པ། ཐགས་བཟང་
རིས་སྒྲོན་པོ་ཤིང་རྟ་ལ་ཞོན་པ། གཡས་རལ་གྲི་གཡོན་སྒྲིགས་མཚུབ་ཅན་ནམས་ཏེ། དེ་དག་གི་
འཁོར་བྱ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བསམ་མོ།

དེ་ནས་རང་གི་སྒྲིང་ག་ནས་ཁོ་བོ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་བྲག་ན་ཕུར་བུ་ཐོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཨོ་
སྒྲིམ་ཕྱི་གྲི་བྱ་ན་ན་རྩྱི་རྩྱི་པར་པར་རྩྱི་སྒྲི་བྱུ་ལྷ་དེ་ན་ས་བ་རི་ལྷ་རྩ་ན་གྲི་ལ་ཡ་རྩྱི་པར་
སྒྲུ། ཞེས་པས་སྒྲིང་ག་དང་མགྲིན་པ་དང་རྒྱང་པའི་བར་བྱ་ཕུར་བུ་བཏབ་པས། བྲུབ་པའི་
བཅུད་ལེན་བྲུབ་པ་བཞིན་བྱ། གླུ་ཅིག་གིས་གཙོ་བོ་ཞལ་གཅིག་བྲུག་གཉིས་པ་ཡབ་ཡུམ་བྱ་
བསྐྱེད། སྒྲི་མཆོད་དང་སྒྲུ་གསུང་བྲུགས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ། དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་མཆོད་
བསྟོད་སྒྲར་བཞིན་བྱ།

དེ་ནས་གཏོར་མ་སྒྲིམ་ཕྱི་ས་བསངས། སྒྲུ་བས་སྒྲུངས། སྒྲིང་པའི་ངང་ལས་ཡི་ལས་རྒྱང་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲོན་པོ་གཞུང་དབྱིབས་ལྷ་བྱ་བ་དན་གྱིས་མཆོན་པ། དེའི་སྒྲིང་བྱ་རི་ལས་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྲུ་གསུམ་པ། དེའི་སྒྲིང་བྱ་ལྷུང་ལས་མི་མགོའི་སྒྲིང་བྱ་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་བྱ།

ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་དཀར་པོ། དེའི་ནང་དུ་ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྤྱོད་པ་བཞི་དང་དབུས་
 སུ་རྒྱུ་ཨོ་རྒྱུ་ཁི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི། བ་ལང་བྱི་བྱང་པོ་ཆེ་རྟ་མའི་ཤ་ལྷ་ལ། གོ་ཀྱ་ད་ཏ་ནའི་ཡི་
 གེས་མཆན་པ། ཤར་ལྟོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཆན་པ་བཞི་དང་དབུས་སུ། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་རྒྱ་པི་ལས་
 བྱུང་བའི། བྱི་ཆེན་རྟ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་རྒྱང་མར་བྱི་ཆུ་ལྷ་ལ། བེ་ར་ཤུ་མ་སྒྲུ་ཡི་ཡི་གས་
 མཆན་པ་སྟེ། རྩས་ནམས་བཅུ་པོ་དེར་བསྐྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཨོ་དཀར་པོ། ལྷུང་མར་
 པོ། རྒྱུ་སྟོན་པོ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པར་བསྐྱོམ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་འོད་
 འཕྲོས་རྒྱང་ལ་པོག་པས་རྒྱང་གཡོས་མེ་སྤར་ཏེ་ཐོད་པའི་རྩས་ནམས་ཁྱུ་ཞིང་ཁོལ་བར་གྱུར།
 ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་རིམ་བ་བཞིན་དུ་འཕྲོས་པས། སྒྱུ་རྩི་རྩི་གསུང་རྩི་རྩི་ཐུགས་རྩི་རྩི་
 རྩས་པ་གཏུག་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་རྩས་ཐོད་པར་སྒྱུང་ནས་ཁྱུ་བས། རྒྱུ་
 གེས་ཁ་དོག་བྱི་རུས་ཀྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་དག །ལྷུང་ས་བདུད་ཅིར་རྟོགས་པར་བྱས། ཨོ་གྱིས་
 མང་པོར་སྟེལ་བར་བསམ་ལ། དེ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་ཡི་གེ་ལན་གསུམ་བརྩོད་དེ། དེ་ནས་རྒྱུ་ཞེས་
 བརྩོད་པས་མགོན་རྩས་ཀྱི་ལྷགས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། ཨོ་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་
 གི་རྒྱ་ན་ན་རྒྱུ་པའ། བརྩ་རྩི་ར་ཐ་ཡ་ཨ་རྩི་བ་ཏི་བརྩ་བེའུ་ལྷོ་ཨོ་མི་བ་ལོ་ཁྱ་ཁྱ་ཁྱ་ཏི་ཁྱ་ཏི་རྒྱུ་པའ་
 སྒྲུ། ལན་གསུམ་བརྩོད་པས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་། ལྷ་གཞན་རྩས་ཀྱི་སྤགས་རྩོགས་པའི་
 མཐར་བ་ལོ་སྤྱི་རྩི་རྩི་བཏགས་ནས་དབུལ། ལྷགས་ཀྱི་སྤྱུ་གྲུས་བྱངས་ཏེ་གསོལ་བར་བསམ་ལ།
 གཏོར་མ་དང་པོ་འདིག་རྟོན་ལས་འདས་པ་རྩས་ལ་དབུལ་ཞིང་། ཉེར་སྤྱོད་དང་ནང་གི་མཆོད་
 པས་མཆོད་ནས་བསྟོད་ལ། ཞི་རྒྱས་སོགས་སྐབས་དང་བསྐྱེད་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས་གནང་
 བ་བྱུང་བར་བསམ་མོ།

དེ་ནས་གཏོར་མ་གཉིས་པ་ཡང་སྤར་བཞིན་བསང་སྤྱང་སོགས་བྱས་ནས། ཅ་བའི་སྤགས་

གྲིས་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས། ཨོྲཱུ་ཙ་ར་ནི། ཡ་ལྷ་ཏུ་ལ་ཙ་ར་ཡ། ལྷ་ཁ་ཁེ་ཙ་ར་ཡ། ཏུ་ལྷ་ར་བ་ནི་
གྲ་ནི། ཀ་དམྱེན་དེ་གྲ་ཡ། རྩི་བ་ཕྱི་མ་ནི། བཏ་ལུད་ཏ་ར་ཏི་གྲ་ཡ། ཨོྲཱུ་ཨི། རྩིལ། རྩིལ། ཕྱི་
ཤི། གི་ཀོ། ཏུ་ཨེ། བ་ཨ། བ་དེ། རྩི་རྩིམ་ བཏ་སར་རྩུ་དེ་རྩིམ་ ཞེས་བརྗོད་ལ་འཁོར་དུ་སྒྱུན་བྲངས་
བའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་ཀྱི་འབྱུང་པོ་རྣམས་ལ་ཕུལ་ནས་མཆོད་དེ། བཙུག་ལྷན་ཆོས་
རྗེ་འཇམ་དབྱངས་སྒྱུན་ལས་དུ། །བདུད་འདུལ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱུང་བར་ཞལ་བཞེས་པ། །ལས་ཀྱི་
གཤེན་རྗེ་མ་མོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །འབྱུང་པོ་རོ་ལངས་ཅི་བཀྱི་བཀའ་ཉན་ཆོགས། །ཕྱི་ནང་སྐྱོང་
བའི་དམ་ཅན་མ་ལུས་ལ། །བདག་ནི་རེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདུད་ཅིང་མཆིས། །ཞེས་བསྟོད་ལ་
འཕྲིན་ལས་བཙུག་པས་ཁས་སྒྲུངས་པར་བསམ་མོ།

དེ་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་སྟོན་གཤེན་རྗེའི་གཏོར་མ་ལྷ་ར་བཞེན་བསྐྱེད། མདུན་
དུ་བརྒྱ་ཉི་མ་མ་ཉིདེ་སྟེང་དུ། ཡ་ལས་ཐོད་དབྱུག་ཡས་མཆོན་པ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་དག་
བགེགས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད། རྩི་འདུས་དབྱུག་ཏོ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་བ་ལས། ལས་ཀྱི་གཤེན་རྗེ་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་མ་ཉིདེ་གདོང་པ་ཅན།
དམར་ཞིང་རྒྱུ་པའི་སྒྱུན་གསུམ་དང་ལྷན་པ། གཡས་པས་ཐོད་དབྱུག །གཡོན་པས་ཞགས་པ་
འཛིན་པ། དབུ་སྐྱ་དམར་སེར་གྱེན་དུ་བརྗེས་པ། ལིང་ག་དམར་པོ་གྱེན་དུ་ལངས་པ། ཅི་དང་ཅི་
གསུམ་ལས་ཙ་སྟེན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི། གཡས་ཅི་གསུམ་གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པ། ཡ་
བ་ཏི་ལ་སོགས་པ་གཤེན་རྗེ་པོ་མའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བར་དམིགས་པའི་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་
གོ་གསུམ་དགོད། དེ་ནས་རང་གི་ཕྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ལྷོ་ཕྱོགས་ས་རིམ་པ་བདུན་
ཀྱི་འོག་ནས། ལས་ཀྱི་གཤེན་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་བཅས་སྒྱུན་བྲངས་པར་བསམ་ཞིང་། ཨོྲཱུ་
ཀྲ་ལ་རྩུ་བ་ས་བ་རི་སྒྲ་ར་ཨེ་ཅེ་ཏི་ཞེས་བརྗོད་པས་བྱོན་པར་བསམས་ལ། རོ་རྩི་བི་རོ་ཞེས་
གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྐྱེད། གཤེན་རྗེ་གཤེད་རིགས་ལྷ་སྒྱུན་བྲངས། བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་

དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་རྣམས་གྱིས་བུམ་བཟོགས་ཏེ། ཨོྲ་བཟོ་
ཨ་ཟླ་ཤིང་ཕྱོད་ཀྱི། ཞེས་སྤྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་བྱི་མ་དག། །ཆུ་ལྷག་མ་ཡར་ལུད་བ་ལས།
རྩོམ་ཞེ་ནག་པོ་ཅེ་ལྷ་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོྲ་ཀླ་ལ་རྩུ་བ་ས་བ་རི་སྐྱ་ར་ས་མ་ཡ་སྤྱི་གྱིས་དམ་ལ་
བཞག། །ཡང་ན་གཤེན་རྩེ་ནག་པོ་སྐྱ་སེལ་ཞིང་ཁྲོ་བའི་ཞལ་ཅན། ལྷག་གཉིས་གྱི་གཡས་དབྱུག་
རྟོག་ཞན་རྣམས་སྤྲ་མ་བཞེན་ནོ།།

དེ་ནས་ཨོྲ་ཀླ་ལ་རྩུ་བ་ཡེ་གྱི་རྩེ་དྲི་ཞེས་བ་དང་མཆོད་བ་ལྷ་སྐྱར་བས་མཆོད། གཏོར་མ་
གསོལ་བར་བསམ་ཞིང་། ཨོྲ་ཀླ་ལ་རྩུ་བ་སྐྱ་བཟོ་བྱ་ལ་ཕྱི་ལྷ་ར་ཡ་ཨི་དྲི་བ་ལོ་ཁ་ཁ་ཁྲ་ཏི་
ཁྲ་ཏི་ཕྱི་པའ། ཅེས་དང་། ཨོྲ་ཅ་སྤྱི་པའ་བཟོ་བྱ། ཞེས་སོགས་སྐྱར་བ་གསུམ་མི་བདུན་གྱིས་
ལུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ནི། རྩྱ། འཆི་བདག་ནག་པོ་ལྷོ་ཕྱགས་གྱི། །རིམ་བ་བདུན་གྱི་
ས་ལོག་ན། །སྒོག་ལ་རམ་པའི་གཤེན་རྩེ་ནི། །ནག་པོ་མ་ཏེའི་གདན་སྟེངས་སུ། །ཡ་ལས་བྱང་
བའི་དབྱུག་པ་ནི། །ཐོད་པས་མཆོད་བ་ལས་བྱང་བ། །གཏིང་ནས་ཁྲོས་བ་མ་ཏེའི་གདོང་། །ཟ་
བྱེད་ཞལ་གདངས་མཆེ་བ་གཅིགས། །ཁྲོས་པའི་སྐྱ་ར་ཅ་དམར་པོ་འཁྲུག། །སྐྱ་སེར་སྐྱ་ར་གྱེན་
དུ་བརྩེས། །ལག་གཡོན་ཞགས་པས་དག་བགེགས་འཆིང་། །གཡས་བ་དབྱུག་པས་རྩལ་དུ་
ཆོག། །ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེན་རྩེའི་ཆོགས། །བཟན་དང་བཅས་པའི་དུས་ལ་བབ། །ཤ་ཆེན་ཁྲག་
ཞག་ཆེན་པོ་ཡི། །གཏོར་མ་རྒྱ་མཆོ་མཆོད་པར་བཞེས། །རྒྱལ་བས་བསྐྱོས་པའི་དམ་ཆེག་
དང་། །སྤྱིང་རྩེས་དག་བགེགས་སྐྱར་དུ་སྒྲོལ། །སྤང་བའི་དག་དང་གཞོད་པའི་བགེགས། །བདུད་
དང་བར་དུ་གཅོད་བ་རྣམས། །བྱངས་ཤིག་ཆིངས་ཤིག་རྣམ་པར་སྤྲོམས། །ཁྲག་ཅིག་རྩོངས་
ཤིག་དབང་དུ་སྐྱས། །སོད་ཅིག་སྒྲོད་ཅིག་རེངས་པར་གྱིས། །བྱེ་ཞིག་གཞོན་ཅིག་རྒྱགས་པར་
གྱིས། །ལུལ་ཅིག་ཆོམས་ཤིག་རྣམ་པར་ཤིག། །རྩལ་སྤན་ཅམ་ཡང་མེད་པར་མཛོད། །ཨོྲ་ཀླ་ལ་

10 ཞེས། འོག་རྩེ་ལྷ་རྩེ་ལྷ། གཙང་། འོག་ ༡༥ བ ༣ རྩེ་ལྷ་རྩེ་ལྷ།

བཟའ་བརྒྱུད་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ལ། ཁ་ཐབ་ཁྱུང་དང་ལག་བ་གཉིས་དག་དང་
སྒྲུགས་དང་བཟའ་བརྒྱུད་བསྐྱེག་རྩས་སུ་མོས་ནས། ལྟ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྙིང་
གཤི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཟ་ཞིང་འཐུང་བ་ནི་ཁ་ཐབ་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་རོ།།

ཉལ་བའི་ཆེ་སྒར་བཞིན་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་ཐབས་ཤེས་དང་ལྷན་པར་ཉལ་བ་ནི། ཉལ་
བའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །འདིར་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུང་བ་ལྟར་སྟོན་བརྒྱུད་འོད་དུ་བཅུ་ནས་བསྐྱུ་བ་
ཡང་རུང་རོ།།

ལྷང་བའི་ཆེ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་མོའི་དབྱངས་གྱིས། འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པའི་
དོན་དུ་བསྐྱུལ་བར་མོས་ནས་ལྷང་བ་ནི། ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཁྱེས་གྱི་ཆེ་དབང་བསྐྱར་
བའི་སྐབས་བཞིན་བྱེད་བ་ནི་ཁྱེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་ཞག་རེ་ལ་བྱུན་
གསུམ་མམ་བཞི་བཞིར་མ་ཆག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ན། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སྟོབ་པའོ།།

དཔལ་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། གཉིས་ལོ་རྒྱུ་བ་ཡོན་ཏན་
གྲགས་དང་། རུ་ལོ་རྒྱུ་བ་རྟོ་རྟེ་གྲགས་གཉིས་ཀས། རྒྱ་བལ་གྱི་པརྟེ་ཏ་ལ་དངོས་སུ་གཏུགས་
བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བོད་དུ་སྟོ་བཟོ་བྱས་པ་གཏན་མིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་གྱི་དོན་ཡིན་པར་
ཏོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས་ཤེས་པས། ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གཞན་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁྱུངས་གྱིས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག་ལོགས་སུ་འཆད་པས་དེར་ངེས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ།།

བྱིན་རྒྱལས་གཏོར་གྱུར་མ་ཉིད་ཞལ་ཅན་གྱི། །བརྒྱ་གསུམ་ལྟ་ཡི་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་ཐབས་
འདི། །དམ་པའི་གསུང་གིས་རིང་ནས་བསྐྱུལ་བ་དང་། །མང་པོའི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས་
སྒྱུར། །རྣམ་དག་བསམ་པས་ཚུལ་འདིར་འབད་བ་ལས། །བྱུང་བའི་དགོ་བས་མཐའ་ཡས་འགྲོ་

བ་ནམས། །སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བར་འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁོ་ཡིས། །འབྲལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་འཛིན་
 གྱུར་ཅིག །ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་
 བོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་འདི། ལྷོམ་བཅོན་དམ་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་མཁན་ཆེན། ཆ་ཁོ་བ་
¹¹ངག་དབང་གྲགས་པས་ཤར་རྒྱལ་མོ་རོང་ནས་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ནལ་
 འབྱོར་བ་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་ནམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ། སྒྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་ལྷོམ་བཅོན་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་ནོ་རྗེ་རིན་ཆེན་ལོ། །སྐྱ་
 མདྲ་ལོ། །

11 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༡༩ བ ༩ ཆ་ཁོ་དག་དབང་

༡༡། །དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་ཐབས་བདུན་ཐམས་ཅད་
ལས་ཀྱི་པར་ཀླུ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༢། །ན་མོ་གྲུ་རུ་མཚུ་སྟོ་ལ། ཀླུ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུན་མཛད་འཇམ་པའི་
དབྱངས། །ནག་པོའི་ཅ་ལག་ཅད་ནས་དབྱང་པའི་ཕྱིར། །ཤིན་རུ་བྲག་པོའི་སྐྱར་སྟོན་གཤིན་
རྗེ་གཤེད། །ཁྲ་མར་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་བདུད་ནས། །བཅུ་བྲག་ཞབས་ཀྱི་གར་སྟོབས་
བསྐྱོད་པས་ས་གསུམ་ཀུན་ནས་གཡོ་མཛད་ཅིང་། །སོ་བཞིའི་ཕྲག་གི་མཆོན་མ་གདེངས་
པས་བགོགས་དབྱང་མ་ལུས་རྒྱལ་རྒྱ་ཆོག །དགྲུ་ཡི་ཞལ་གྱི་འཇིགས་པའི་ར་རོས་ནས་
མཁའ་ཁྲིམ་ཀུན་རབ་འགོངས་པ། །དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཅེས་གྲགས་ལྟ་མཆོག་དེ་
ཡི་སྐྱབ་ཐབས་བཤད། །སྐལ་ལྡན་ཐར་ལམ་སྐྱབ་པའི་གཙོ་བོའི་གོགས། །སེམས་འཛོམས་
ཚོངས་པ་ལུས་འཛོམས་གཤིན་རྗེ་ཡིན། །ཚོངས་འཛོམས་ཤེས་རབ་སྟོལ་ལ་འཇམ་དབྱངས་
མཆོག །འཆི་བདག་འཛོམས་པའི་ཕུལ་བྱང་འཇིགས་བྱེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲི་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི། །ལམ་འདི་ཀྱམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡི། །འཇུག་ངོགས་སྐད་དུ་བྱང་བར་
མཐོང་བས་ན། །བདག་ནི་ཚུལ་འདིར་འབད་ལ་རངས་པར་གྱུར།།

འདིར་རྣལ་འབྱོར་བ་སྦྱོར་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་བ་དང་བྱམས་བ་ལ་
སོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཙོན་པའི་བསམ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་
ལྡན་པ། དད་བ་དང་ཐོས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། ཁས་སྦྱངས་པའི་དམ་ཆོག་
དང་སྟོན་པ་བསྐྱང་བ་ལ་བཙོན་པས། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་གནས་དགོན་¹²པ་ལ་སོགས་པ་
ཡིད་དང་མཐུན་པ་གང་ཡང་རུང་བར་དང་པོར་ཁྱུས་བྱ་ཞིང་མཐུལ་བྱེད་རོར་བྱ། མེ་ཉོག་གཅུལ་

12 ཞེས། ཤོག 9 ན 6། གཙང་། ཤོག 3 ན 4 གནས་དཔེན་པ་

དེ་ནས། རྟིག་བ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ། རྟེན་ཤིང་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་བསལ། མི་བྱེད་
པར་ཡང་སྐྱུན་སྒར་བརྗོད། །དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་རྗེས་ཡི་རང་། །བདག་གིས་བདེ་འགྲོར་
ཡོངས་སུ་བརྟོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་

སྒྲོལ། །བྱང་ཆུབ་གནས་ལ་དགོད་པར་བགྱི། །བྱང་¹³ཆུབ་སེམས་ནི་ཡང་དག་བསྐྱེད། །ཡོན་
 ཏན་རྒྱ་མཚོ་བྱེད་རྣམས་ལ། །བདག་གི་ལུས་ནི་དབུལ་བར་བགྱི། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་དང་། །དེ་སྤྲས་ལམ་གྱུར་སྤྱན་སོགས་ཚུལ། །སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །རབ་ཏུ་
 དང་བས་བསྟེན་པར་¹⁴བགྱི། །ཞེས་དེ་དག་གི་དོན་ཡིད་ལ་བསམས་ལ་བརྟེན་དོ། །རིགས་ལྡེ་
 སྒྲོམ་པ་གཟུང་བར་འདོད་ནའང་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ་མཆོག་གི་རྒྱ་རྒྱ་ན་དང་དོན་ཡིད་རྟོག་རྟོག་སྒྲོམ་པ་
 གཟུང་བར་བཤད་དོ།

དེ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་པའི་བྱམས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་པ་དང་བྱམས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་པའི་སྟོང་རྩེ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་
 འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་པའི་དགའ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཟུང་འཇིག་གི་
 རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བསྐྱེད་པའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པར་བྱའོ་སྟེ་པའི་ཆད་མེད་པ་བཞི་བསྐྱེད་
 སྟེ་བསྐྱེད་ནས་གྱི་ཆོག་སྤྲུལ་བསལ་བའོ།

དེ་ནས། ཨོ་སྤྱ་བྱ་ལ་ཕྱུག་སའ་རྣམས་ཕྱུག་སྤྱོད་ཏྲི། ཨོ་ཕུ་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་བཟོ་སྤྱ་བྱ་ལ་ཕྱུག་
 ཏྲི། །ཞེས་བརྟེན་པས་རང་དང་ཆོག་སྤྲུལ་ཞིང་གི་ལྟ་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟོག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྱམས་པ་
 བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་བྱུ་བར་བྱས་ནས་ཐ་མལ་པའི་སྤྱང་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ཆོག་སྤྲུལ་བསལ་བའོ།

དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་དགོད་པའི་སྤྱན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བྱུ་བར་བྱས་
 ལ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བའི་མདོག་ཅན་གཞུ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་མཚན་
 གྱིས་མཚན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རི་ལས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་འབར་བའི་བྱེད་

13 གཙང་། ༣ ན ༢ ཆོག་སྤྲུལ་བཅད་འདི་མེད་

14 ཞོལ། ཞོག་ ༢ བ ༣། གཙང་། ཞོག་ ༣ ན ༣ བསྟེན་པས་བགྱི།

བས་འཁྲིགས་པའི་དོན་ལྟར་གྱིས་བརྒྱན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་མི་ལས་ཚུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་
པོ་རྒྱུ་པོ་བྱམ་པས་མཆན་¹⁵པ། དེའི་སྟེང་དུ་མི་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་བྱ་བཞིར་དོ་
རྩེས་མཆན་པའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་ལས་སྣ་ཆོགས་དོན་ལྟར་བ་ལ་ཕྱི་གིས་མཆན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་
ཏུ་འཕྲོས་པས་དོན་ལྟར་ས་གཞི། འོགས་སུ་འཕྲོས་པས་དོན་ལྟར་ར་བ། སྟེང་དུ་འཕྲོས་པས་དོན་ལྟར་
གྱུར། དེའི་འོག་ར་བའི་སྟེང་དུ་དོན་ལྟར་སྒྲ་བེ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་ལྟར་འབར་བའི་རང་བཞིན་བར་
མཆོམས་མེད་པར་དུམ་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྐྱལ་བ་འཛིག་པའི་མེ་ལྷ་བྱའི་ཁ་
དོག་སྣ་ལྟའི་མེ་དབྱུང་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ། ར་བའི་དབྱུང་སྣ་ཕྱི་ལས་བཀའི་འཁོར་ལོ་སེར་
པོ་རབ་ཏུ་འབར་བ་གཡས་སྒྲོར་དུ་འཁོར་བ་ཅིབས་བཅུ་ལྟེ་བ་དང་བཅས་བ་ལྟེ་བའི་ནང་དང་
ཅིབས་ལ་ཅུང་ཟད་མ་རེག་པའི་གནས་སུ་སྣ་ཆོགས་བསྒྲ་དང་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་གསུམ་
གསུམ་བསམ་མོ།

གདན་དབྱུང་མའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་
སྐྱེ་མདོག་མཐིང་ག་¹⁶མི་བསྐྱོད་པའི་ཅད་པན་ཅན་མཐིང་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་
དུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་
ཆེ་དང་ལྷགས་ཀྱུ། གཡོན་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲ་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐྱམ་ཞིང་
གཡོན་བརྒྱུངས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱགས་ཀའི་
ཕྱི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྱག་པའི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཞལ་དུ་བཅུག་ནས་ཞུ་བ་དོན་ལྟར་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་
བསྐྱར་ཐིག་ལེ་བཅུ་དང་དེ་ལས་ཕྱི་བཅུ་དང་། དེ་ལས་ཁྲོ་བོ་བཅུར་གྱུར་པའི་གཤེན་རྩེ་གཤེད་
སྟོན་པོ་སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་གི་གཡས་ཐ་མས་དོན་ལྟར་པོ་འཛིན་པ། ཕྱི་
ཞེས་བཞེད་པས་བསྒྲ་ལས་སྟོས་ཏེ། ཤར་ཅིབས་ཀྱི་སྟེང་གི་གདན་ལ་གཡོན་བརྒྱུང་གི་སྟབས་

15 ཞེལ། ཤོག 3 ན 3། གཅོད། ཤོག 3 བ ༩ རུམ་པས་བརྒྱན་པ།

16 ཞེལ། ཤོག 3 ན 6། གཅོད། ཤོག ༩ ན 7 མཐིང་ཁ་ ཞེལ་གཅོད་མཐིང་ཁ་དང་སྐྱེ་འབྱུང་མཐིང་ག་ཅི་རིགས་འབྱུང་།

གྱིས་འཁོད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ལ། གཞན་གྱིས་མི་སྤྱོད་པ་དཀར་པོ་དཀར་མཐིང་དམར་བའི་
 ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ཐ་མས་བེ་ཅོན་འཛིན་པ་སྟོ་དང་། ཏྲ་མགྱིན་དམར་པོ་དམར་
 མཐིང་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ཐ་མས་བསྐྱོད་དང་གཡོན་བར་པས་འཁོར་ལོ་
 འཛིན་པ་བྱུང་དང་། བདུན་ཅི་འབྲིལ་པ་སྟོན་པོ་སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་
 གཡས་ཐ་མས་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་བྱུང་དང་། འདོད་ཀླུལ་མཐིང་ག་མཐིང་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་
 གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ཐ་མས་སྒྲུགས་ཀྱི་འཛིན་པ་མེ་མཆོམས་དང་། དབྱུག་སྟོན་ཅན་
 སྟོན་པོ་སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ཐ་མས་དབྱུག་པ་འཛིན་པ་བདེན་
 བལ་དང་། སྟོབས་པོ་ཆེ་སྟོན་པོ་སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ཐ་མས་
 ཅི་གསུམ་འཛིན་པ་ལྷུང་དང་། མི་གཡོ་བ་མཐིང་ག་མཐིང་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་
 དྲུག་གི་གཡས་ཐ་མས་རལ་གྱི་དང་གཡོན་ཐ་མས་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ། དབང་ལྡན་གྱི་ཅི་བས་གྱི་སྟེང་
 གི་གདན་ལ་གཡོན་བར་གྱི་སྒྲུབས་གྱིས་འཁོད། གཙུག་རྒྱུ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལྷུང་སེར།
 ལྷུང་སེར་དཀར་དང་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ཐ་མས་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ།
 གཙོ་བོའི་སྟེང་གི་ཕྱང་ཟད་ཅམ་གྱི་མདུན་དང་། རྩོ་རྩེ་ས་འོག་མཐིང་ག་མཐིང་དཀར་དམར་བའི་
 ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ཐ་མས་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ། གཙོ་བོའི་འོག་ལས་ཕྱང་ཟད་ཅམ་གྱི་
 རྒྱབ་གྱི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་གཡོན་བར་གྱི་སྒྲུབས་གྱིས་འཁོད་པར་གྱུར། བཙུ་པོ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་ཅིང་གཡས་བར་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་། ཏྲ་མགྱིན་མ་གཏོགས་པ་གཡོན་བར་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱོད་དང་། མི་གཡོ་བ་མ་
 གཏོགས་པ་གཡོན་ཐ་མ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རལ་གྱི་འཛིན་པའོ། །བཙུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 མཆེ་བ་གཅིགས་ཤིང་ཞལ་སོ་སོ་ལ་དམར་ལ་རྒྱུ་པའི་སྒྲུབ་གསུམ་པ་དབྱུ་སྟོ་དང་སྟོ་ར་དམར་
 སེར་འབར་ཞིང་གེན་དུ་འབྲིལ་བ། འཁོར་ལོ་དང་ན་ཆ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་ཅིང་སྒྲ་ཆོགས་

པའི་སྒྲུལ་གྱི་རྒྱན་ཅན། གཤིན་རྗེ་གཤེད་རྣམ་སྤང་དང་རྟ་མགིན་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཅོད་པན་
 ཅན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་མི་བསྐྱོད་པའི་ཅོད་པན་ཅན། བདུན་དང་བགོགས་ཐམས་
 ཅད་ཅད་ནས་འབྱིན་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྒྲུ་ལས་སྒྲེས་པའི་མེ་དབྱུང་འབར་བའི་དབྱུས་ན་
 བཞུགས་ཤིང་འཛིགས་སུ་བྱུང་བའི་རྩོམ་རྩིས་ལྟར་འཁྲིགས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་
 པས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་པར་བསམ་མོ།།

ལ་ལི་ཏའི་གཞུང་ལས་ཁོ་བཅུ་ལ་སྒྲགས་མ་བྱུང་ལ་བསྐྱས་པ་བྱ་བར་འདོད་ན་གཞུང་
 གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྲགས་བསྐྱོལ། །འདིར་ལ་ལི་ཏའི་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་ཁོ་བོ་བཅུའི་
 གཡས་གྱི་དང་པོས་རྩོམ་བཤམ་སོགས་པ་བཅུ་དང་། གཡོན་དང་པོ་བཅུས་རལ་གྱི་འཛིན་པ་
 བཤད་ནས་དེའི་དམིགས་གསལ་དུ་འདོད་རྒྱལ་གྱིས་རྩོམ་རྩིས་ལྟར་བཤད་པ་དཔེ་མ་དག་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཞུང་དེར་ཁོ་བཅུའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱག་གིས་རི་ལྟར་
 མཛོད་བཤད་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་གཞོད་མཛེས་ལ་སོགས་པའི་ཁོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གྱི་བྱག་དང་པོ་གཉིས་
 ཀྱིས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བྱག་ལྟག་མ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་
 དང་པོ་གཉིས་ལ་བྱག་མཆན་མ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་གཞན་ལའང་མཚུངས་ཤིང་རྩོར་
 སེམས་ཀྱི་བྱག་བྱག་ལའང་གཞོད་མཛེས་ལྟར་བཤད་པ་དང་རིགས་འདྲའོ། །གཡོན་བར་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱོད་པར་བཤད་པའི་དམིགས་གསལ་དུ་རྟ་མགིན་གྱི་གཡས་ན་བསྐྱོད་
 ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཡོན་བར་པས་འཁོར་ལོ་འཛིན་པར་བཤད་པའི་རིགས་པས་མི་གཡོ་
 བའི་གཡས་ན་རལ་གྱི་ཡོད་པས་གཡོན་ཐ་མས་རྩོམ་རྩིས་ལྟར་དམིགས་གསལ་མི་གཡོ་བ་
 ལ་རིགས་སོ། །གཞུང་དེར་ཡུམ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་བྱག་གི་གངས་ལ་སོགས་པ་མ་བཤད་པ་ནི་
 ཡལ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །གདུལ་བྱའི་བགོགས་རྣམས་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་

བཅུར་བསྐྱས་ཏེ་དེ་དག་གི་འདུལ་བྱེད་ཁོ་པོ་བཅུར་མཛད་ནས་ཕྱོགས་མཆམས་བསྐྱར་བའི་
དོན་དུ་སྤྱད་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོས་བཀའ་བསྐྱོས་ནས་འཛོག་པ་འདི་སྤྲགས་མ་བཞས་ཀྱང་སྤྱད་
བའི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཀོད་ནས་བགེགས་ཆར་གཙོད་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པར་བྱས་ནས་
རང་གི་ལྟའི་སྒོམ་བཞས་སོགས་བྱ་སྟེ་སྤྱད་འཁོར་རོ།

དེ་ནས་རང་གཞོད་མཛེས་སུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སྐྱ་
མདོག་དཀར་པོ་དཀར་མཐིང་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་
འབྲའི་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་དོ་རྩེ་དང་རལ་གྱི་གཡོན་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་
དང་བརྒྱ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ་གྲུ་གསུམ་པ་གཉིས་དུ་འབྲེང་བ་
འོག་ཏུ་སྤྲོལ་ཞིང་སྟོད་ཡངས་པ། འོག་ཟུར་ནས་པོ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་ཆོགས་བརྒྱའི་ལྟེ་བར་རྩྱ་
ལས་སྐྱ་ཆོགས་དོ་རྩེ་ཤར་གྱི་རྩ་དཀར་སྟེའི་རྩ་སེར་རུབ་གྱི་རྩ་དམར་བྱང་གི་རྩ་ལྗང་དབུས་གྱི་
ལྟེ་བ་སྟོན་པོས་བརྒྱན་པ་བསམ་མོ། །དེའི་དབུས་སུ་རྩྱ་ལས་འཁོར་ལོ་རྩྱ་གྱིས་མཆོན་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ནམ་སྤྱང་དཀར་པོ་དཀར་མཐིང་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་
ཀྱིས་རང་འབྲའི་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་དོ་རྩེ་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་
རལ་གྱི་གཡོན་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་བརྒྱ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་
བཞི་བ་སྟོ་བཞི་པ། ཕྱི་རོལ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་ཅིག་པ་ལྗང་
ལྗན་པ་ཅིག་པའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཆོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་པ་གྲུ་
སེར་པོས་བསྐྱོར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བྱེད་ཀྱི་ཆད་དུ་དོ་རྩེའི་སྟེང་བས་ལྷུས་པོར་བསྐྱོར་བ་
ལ་བརྟེན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་དོ་རྩེའི་གདུང་བཞིས་མཛེས་པར་བྱུབ་པ། ཅེ་མོ་དོ་
རྩེ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏྲོག་གིས་མཛེས་པའི་ནང་གི་ཤར་དཀར་སྟོ་སེར་རུབ་དམར་བྱང་ལྗང་
དབུས་སྟོ་པ། པ་གྲུའི་སྟེང་ན་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་བཞིའི་ཕྱི་རོལ་སུ་ཆུ་མེན་གྱི་ཁ་ནས་འཕྱང་

བའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྲ་བ་དང་བྲ་བ་བྱེད་པ་ལ་དྲིལ་བྱ་དང་རྩ་ཡབ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ། དེའི་
 བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་ལ་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཆན་ལ་སོགས་པས་མཛེས་བར་བྱས་པ། ཅིག་
 བའི་མཐའ་ནས་འདོད་ཡོན་གྱི་སྒྲིབ་བྱ་དམར་པོས་འགྲམ་སྟེགས་ཀྱི་ནམ་བུར་བསྐྱོར་བ་ལ་ལྟ་
 མོ་མཆོད་རྩས་སོགས་པ་ནམས་འཁོད་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་པ། སྐྱོད་སྐྱོད་ལྷུང་གི་མཆོམས་དང་
 གྲ་བཞིར་སྒྲིབ་ཅོ་རྩེ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྒྲིབ་པ། སྐྱོ་བཞིའི་མདུན་དུ་ཀ་བ་བཞི་བཞིས་བཏེག་
 བའི་རྟ་བབས་སྒྲིབ་བྱ་བཙུ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་སྟེང་དུ་ཆོས་འཁོར་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་
 དྲགས་པོ་མོ་དང་བཅས་པ། རྩེ་རྩེ་ར་བ་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་བྱེད་པ་ལྟུང་དག་ལ་སོགས་
 བའི་དུར་ཁྲོད་བརྒྱན་ན་རྒྱ་ག་གེ་སར་གྱི་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་བརྒྱན། དེ་ལ་གནས་པའི་བརྒྱ་
 བྱེན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོད་ནམས་དང་། རྩེ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་བ་སྤང་པོ་ཆེའི་གདོང་བ་ཅན་
 ལ་སོགས་པའི་ཞིང་སྐྱོད་བརྒྱན། ཐུགས་རྩེའི་ཆུ་བརྒྱན། དེ་ལ་གནས་པའི་ནོར་རྒྱས་ལ་སོགས་
 བའི་སྒྲུབ་བརྒྱན། སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་བརྒྱན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་
 བརྒྱན། མཆོད་རྟེན་བརྒྱན། གཞན་ཡང་ཀེང་རུས་དང་གསལ་ཤིང་གིས་ཐུག་པའི་རོ་དང་། ཤིང་
 ལ་དབྱངས་པ་དང་སྒྲིས་བྱ་ཟ་བ་དང་མཆོན་གྱིས་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱ་རོག་དང་བྱ་
 ཁྲོད་དང་ཁྲི་དང་ཅེ་སྤྱང་དང་། སེང་གེ་དང་སྟག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཅ་ཅ་སྒྲོག་པའི་རོ་ལངས་
 དང་། གཞོད་སྒྲིན་དང་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་འཛིགས་སྒྲུབ་པ། གྲུབ་པ་དང་རིག་
 པ་འཛིན་པ་དང་དམ་ཆོག་སྒྲིད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བ་
 གཅེར་བྱ་སྒྲིབ་པའི་གྲུག་རྒྱལ་སྒྱུན་པ། ཅང་ཉེུ་དང་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཁྱིེ་ག་འཛིན་པ་ཐོད་
 པས་སྒྲིབ་པོར་བརྒྱན་པ། ཁྲོད་ཅིང་དུར་ཁྲོད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རོ་མཆར་བར་བྱེད་
 བའི་དུར་ཁྲོད་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་བསམས་ཉེ་རྟེན་བསྐྱེད་པའོ།

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བའི་
 མདོག་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་དབུས་སུ་ཆུ་
 ལས་ཆུ་བྱར་གྱི་ཆུལ་དུ་རྒྱུ་མེད་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རལ་གྱི་དབུས་སུ་རྒྱུ་མེད་མཆན་བ་ལས་འོད་
 འཕྲོས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་བྲངས་ཏེ་ཐིམ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་རང་ཉིད་རྒྱ་
 རྩེ་རྩེ་འཇིན་བ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཏུར་གྱུར་བ་སྐྱེ་མདོག་སེར་པོ་ཕྱག་གཡས་རལ་གྱི་འཕྱར་
 ཞིང་། གཡོན་གྱིས་སྒྲེགས་བམ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱམས་པ། ཞབས་རྩེ་རྩེ་སྐྱེལ་གྱུར་གིས་བཞུགས་
 པ། མཆན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ། རལ་བའི་ཟུར་ཕྱད་ལྷ་དང་ལྷན་ཞིང་
 རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་པར་བསམ་མོ། །དེའི་ཐུགས་ཀར་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དེའི་འོད་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་དང་། རྩེ་རྩེ་ཞོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྩེ་རྩེ་ཐུགས་ཀྱི་ལ་སོགས་
 པའི་ཁྲོ་བོ་དང་སེམས་མ་རྩེ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་པའི་རིག་བ་ནམས་སྐྱུན་བྲངས་ཏེ་འཇམ་དཔལ་དང་
 བཅས་བ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པས། འོད་ཟེར་གྱིས་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱར་བྱེད་པའི་ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་བ་དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་མཐིང་ཁ་འོད་ཟེར་ལྷ་དང་ལྷན་བ་ལས་འོད་ཟེར་
 འཕྲོས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྐྱུན་བྲངས་ནས་རྩྱུ་ལ་ཞུགས་པ་ལས་ཁྲོ་བོའི་རྩེ་རྩེ་ཁ་
 རྩེ་གཞག་པོ་ཅེ་དགུ་བ་རྩ་ལྟ་བུ་གདངས་པ་འོད་ཟེར་ལྷ་དང་ལྷན་བ་ལྟེ་བ་ལ་རྩྱུ་ཡིག་གིས་མཆན་
 པ། དེ་ལས་རྩེ་རྩེ་ཕྱ་མའི་གཞུགས་སྐྱོས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྐྱོས་ཏེ་ནམ་མཁའི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏིལ་གྱི་གང་བུ་བཞིན་དུ་གང་བ་ཉི་མ་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་ནམས་སྐྱེན་
 པར་བྱས་ནས་རྩེ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཐོབ་པར་བྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འདུས་ནས་རྩེ་རྩེ་ལ་ཐིམ་པར་
 བསམ་མོ། །ཁ་ཅིག་སྤྲ་མས་སྐྱེ་དང་གཉིས་པས་སྤྲགས་དང་གསུམ་པས་སྤྲག་མཆན་བསྐྱུས་ནས་
 བསྐྱེམ་པ་མཛད་ཀྱང་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ནམས་ནས་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ།

ཟླ་བ་ཉི་མ་རྫོ་རྩེ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྣ་ཆོགས་བསྐྲོད་དང་ཟླ་བ་
 དང་ཉི་མ་འེ་གདན་ལ་འབྲས་བུ་རྫོ་རྩེ་འཛིན་པ་དཔལ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྐྱུ་མདོག་
 མཐིང་ནག་ཞལ་དགུ་ཕྱག་སོ་བཞི་ཞབས་བཅུ་དྲུག་པ་གཡས་བསྐྱམས་ཤིང་གཡོན་བརྒྱངས་
 པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཁམས་གསུམ་པོ་ཟ་བར་རུས་པ་ཉ་ཉ་ཞེས་སློག་ཅིང་ལྷགས་
 འབྲིལ་བ། མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པ། ཁོ་གཉེར་ཅན་ཁོ་གཉེར་གྱི་འགྲམ་དུ་སློན་མ་དང་
 སྐྱོན་འཛིག་པའི་དུས་ལྟར་འབར་བ། སྐྱེ་ཁམས་སེར་གྱེན་དུ་བཞེས་པ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ལ་སྤིགས་མཚུབ་བྱེད་པ། འཛིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིགས་པར་མཛད་
 པ། རྫོ་ཀ་རའི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་འབྲུག་ལྟར་སློག་པ། མིའི་ཁྲག་དང་ཞག་དང་རྒྱུ་དང་ཆོལ་བུ་ཟ་བ།
 འཛིགས་སུ་རུང་བའི་ཐོད་པ་ལྷས་ཐོད་བྱས་ཤིང་། མགོ་བོ་ལྷ་བཅུའི་ཐོད་པའི་སྤོང་བས་བརྒྱན་
 པ། སྐྱུལ་ནག་པོའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་མི་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་རྣ་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་
 རྒྱ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་ཅིང་གསུམ་པ་ཆེ་བ་གཅེར་བུའི་གཞུགས་ཅན་མཆོན་མ་གྱེན་དུ་
 འགྲེང་བ། སློན་མ་དང་རྩེ་མ་དང་སྐྱ་ར་དང་བ་སྐྱུ་རྣམས་དུས་མཐའི་མེ་ལྟར་འབར་ཞིང་། ཅ་ཞལ་
 ནག་པོ་མ་རྟེའི་གདོང་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཁྲིས་པ་རྒྱ་རྩོན་པོ་ཅན། དེའི་སྤྲེང་མ་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་
 ཞལ་དམར་པོ་རབ་དུ་འཛིགས་པ་ཞལ་ནས་ཁྲག་འཛུགས་པ། དེའི་སྤྲེང་དུ་འཛུགས་དཔལ་གྱི་ཞལ་
 སེར་པོ་ཡིད་ཅམ་ཁྲིས་པ་གཞོན་རུའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་སྤྱི་བོར་རལ་བ་ལྷ་དང་ལྷན་པ། རུའི་
 ཅ་བའི་གཡས་ཀྱི་ཞལ་དང་པོ་སློན་པོ། དེའི་གཡས་ཞལ་དམར་པོ། གཡོན་ཞལ་སེར་པོ། རུའི་
 ཅ་བའི་གཡོན་ཞལ་དང་པོ་དཀར་པོ། དེའི་གཡས་ཞལ་དུད་ཁ། གཡོན་ཞལ་ནག་པོ་ཞལ་རྣམས་
 ཤིན་ཏུ་ཁྲིས་པ། ཞལ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱོན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྷན་པའོ། །ལྷ་མི་ཉ་ས།
 གཡས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ཞལ་གསུམ་ནི། །དང་པོ་མཐིང་ག་གཡས་དམར་པོ། །གཡོན་སེར་ཤིན་ཏུ་
 ཁྲིས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་ཅ་བའི་ཞལ། །དཀར་པོ་དུད་ཁ་དེ་བཞིན་དུ། །ནག་པོ་ཤིན་ཏུ་

ཁྲིས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཞལ་བྱག་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་གནས་སོ།།

ཕྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་རྒྱན་པ་མགོ་གཡས་དང་སྐྱ་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ་ལག་པ་དང་རྒྱང་པའི་པགས་པ་གཡོན་པ་ནས་བརྒྱངས་ཏེ་འཛིན་པ། ལྷག་མ་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་གྱི་གྲུག །གཉིས་པ་ན་ཉི་ཉི་ལྔ་ལ། གསུམ་པ་ན་གཏུན་ཤིང་། བཞི་པ་ན་རྩ་གྱི། ལྷ་པ་ན་ཀ་ཏ་ལ། བྱག་པ་ན་དབྱ་སྒྲ། བདུན་པ་ན་མདུང་། བརྒྱད་པ་ན་མདའ། དགུ་པ་ན་ལྷགས་ཀྱ། བརྒྱ་པ་ན་དབྱུག་ཏོ། བརྒྱ་གཅིག་པ་ན་ཁ་ལྷོ་ག །བརྒྱ་གཉིས་པ་ན་འཁོར་ལོ། བརྒྱ་གསུམ་པ་ན་རྡོ་རྗེ་ཅེ་ལྔ་པ། བརྒྱ་བཞི་པ་ན་རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ། བཙེ་ལྷ་པ་ན་རལ་གྱི། བརྒྱ་བྱག་པ་ན་ཅང་ཏེའུ་བསྐྱམས་ཤིང་། ལྷག་མ་གཡོན་དང་པོ་ན་ཁྲག་གིས་བཀང་བའི་ཐོད་པ། གཉིས་པ་ན་ཆངས་པའི་མགོ་པོ། གསུམ་པ་ན་ཕྱབ། བཞི་པ་ན་རྒྱང་པ། ལྷ་པ་ན་ཞགས་པ། བྱག་པ་ན་གཞུ། བདུན་པ་ན་རྩ་མ། བརྒྱད་པ་ན་ཁྲིལ་བྱ། དགུ་པ་ན་ལག་པ། བརྒྱ་པ་ན་དུར་ཁྲིད་ཀྱི་རས། བརྒྱ་གཅིག་པ་ན་སྐྱེས་བྱ་གསལ་ཤིག་ལ་བརྩྭགས་པ། བརྒྱ་གཉིས་པ་ན་མེ་ཐབ། བརྒྱ་གསུམ་པ་ན་ཐོད་ཆལ། བརྒྱ་བཞི་པ་ན་སྒྲིགས་མཛུབ། བཙེ་ལྷ་པ་ན་འཕན་ཅེ་གསུམ་པ། བརྒྱ་བྱག་པ་ན་རྒྱང་རས་བསྐྱམས་པའོ།།

རྟོག་བདུན་དང་མི་བྱ་ཏ་ལས། ཕྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོས་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པར་བཤད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ས་གཡོན་གྱི་དང་པོས་སྒྲང་ལྷགས་འཛིན་པ་བྱས་ནས་ཕྱག་གཞན་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་གྱི་གྲུག་ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བཞེད་པས་ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོ་མིན་གྱི་སྒྲང་ལྷགས་འཛིན་པ་ལས་གཞན་པའི་དང་པོའོ།།

དེས་ན་ལ་ལི་ཏའི་རོ་ལངས་བརྒྱད་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་དང་ཕྱི་རྩ་བ་དང་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲང་ལྷགས་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་རྒྱུད་དང་མི་འགལ་ལོ། །གཡས་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་གཉིས་པ་དང་ལྷ་པ་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་སྐད་དོད་བདེ་མོ་མ་

ཉིད་པས་རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐྱོར་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་མང་པོར་རྒྱ་སྐད་སོར་བཞག་མཛད་
 པའི་དོན་ནི་མན་ངག་སྟེ་མའི་འགྲུར་གསར་ལས། ཟླ་ཟླ་ལ་མདུང་མུང་གི་ནམ་པ་ཅན་ཅེ་མོ་ལ་
 ཆགས་པའི་སྤྱི་བྱའི་སྒྲོ་མདོངས་ཅན་ནོ། །ཀ་ཏ་ཡ་ནི་མདུང་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞོན་ཏུ་ཆེ་བའི་འགྲེལ་བར། མཆོན་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་ལྷགས་དབྱུག་གི་ནམ་
 པ་ཅན་ཅེ་མོ་སྤྱི་བྱའི་སྒྲོ་མེ་དང་ལྡན་པའོ། །རྩོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་མདུང་མུང་རོ་¹⁷ །ཞེས་
 རྒྱ་སྐད་གཉིས་པོ་དེ་རྩོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་དང་མཆོན་ཅེ་གཅིག་པར་བསྐྱར་ནས་དེའི་བཤད་པ་
 བྲས་པ་འགྲུར་མ་ལེགས་སོ། །མདུང་མུང་གི་ནམ་པ་ཅན་ནི་མདུང་ལྷགས་ཁོ་ནའི་མིན་པས་
 ལྷགས་དབྱུག་གི་ནམ་པ་ཅན་དང་དོན་འདྲའོ། །

ཞབས་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་མི། གཉིས་པས་མ་ཉེ། གསུམ་པས་སྤང་། བཞི་པས་བོང་བྱ།
 ལྷ་པས་རྩེ་མོང་། རྩག་པས་ཁྲི། བདུན་པས་ལུག། བརྒྱད་པས་ལྷ་དང་། གཡོན་ཀྱི་དང་པོས་
 བྱ་ཞོད། གཉིས་པས་ལུག་པ། གསུམ་པས་བྱ་རོག། བཞི་པས་ནེ་ཙོ། ལྷ་པས་ཁ། རྩག་པས་
 བྱ་ཆེན་པོ། བདུན་པས་ཁྲིམ་བྱ། བརྒྱད་པས་བཞད་མནན་པ། ཆངས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་།
 རྩབ་འཇུག་དང་། རྩག་པོ་དང་། གཞོན་ཏུ་གདོང་རྩག་དང་། ལོག་འཛེན་དང་། ཆེ་བ་དང་། ཉི་མ་
 རྣམས་ཁ་སྐྱབ་ཏུ་བྲས་ཉེ། ཞབས་འོག་ཏུ་མནན་ནས་མེ་དབུང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་སྒྲོང་དཀྱིལ་ན་
 བཞུགས་པར་བསམ་མོ། །

དེའི་མིག་ཏུ་མྱོ་དཀར་པོ་ན་བར་རྩོ་ནག་པོ་སྐྱར་ཁྲི་མེར་པོ་ལྷེ་ལ་གླིང་པོ་དམར་པོ་དབྲལ་བར་
 གླིང་གུ་ལྷེ་བར་སྤྱི་དཀར་པོ་སྐྱེ་བོར་མྱོ་དཀར་པོ་མཁྲིན་བར་ལྷུང་དམར་པོ་ཐུགས་ཀར་རྩྱི་
 སྒྲོན་པོ་དགོད་པ། ས་སྒྲིང་དང་ཐུག་རྩོར་ནམ་སྒྲིང་སྐྱན་རས་གཟིགས་སྒྲིབ་སེལ་ཀུན་བཟང་སྐྱེ་
 གསུང་ཐུགས་རྩོ་རྩེ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བལྟའོ། །

17 བསྐྱར་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག། ༡༤ ཤོག ༤༣༤ ཟེང་། ༩

དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྒར་དང་འབྲ་
བའི་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཉིང་
ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཉྱུ་ཡིག་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བར་བསམ་སྟེ་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་
བའོ། །དེ་ནས་ཉྱུ་ཡིག་དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོ་ཞིང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ་ཨོྭ་མྱེ་ལྷ་རྟོ་མལ་
ཀོ་རྒྱ་ལྷ་གཙོ་ལྷ་གཙོ་ལྷ་སྒྲ་ད་བྱུ་ཇ་པ་ཉི་གེ་རྩ་རྩ་པ་སྒྲ་ད་མེ་རྩི་མན་ཀྱ་རུ་སྒྲུ། ཞེས་བཞོད་
བས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱེམས་པ་དང་འབྲ་བའི་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་མདུན་གྱི་ནམ་
མཁར་སྐྱབ་བྱངས་ཉི་མྱེ་ཕྱི་ལོ་ཐུགས་བཞོད་ལ་ཁོ་བོ་སྟོས་ཉི་ཕྱི་འབྲང་གི་བགེགས་ཆར་བཅད་
ནས་བསྐྱེད་། སྒར་བཞིན་མཆོད་ནས། ཨོྭ་ཐུད་ག་ར་རྩེ་ཞེས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་རང་གི་སྤྱི་བོར་
དགུག །ཨོྭ་དར་ཉྱུ་གིས་རང་ལ་གཞུག །ཨོྭ་བརྒྱ་བྱི་གིས་རང་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བཅིང་། ཨོྭ་
ཁར་རྩེ་སྒྲ་དཔའ་དུ་བྱའོ།

དེ་ནས་སྒར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པས་སྟོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་
དང་བཅས་པ་རྣམས་མདུན་དུ་སྐྱབ་བྱངས་པ་ལ་སྒར་བཞིན་མཆོད་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོས་པའི་ལྷ་མོ་ཙ་ཙེ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་བཞོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་
བས་རྒྱ་བ་ལྷ་བྱའི་བྱམ་པ་དཀར་པོ་བདུན་ཅི་རྣམས་པ་ལྷས་བཀའ་བ་བཟུང་ནས། སངས་རྒྱས་
རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་དབང་བསྐྱར་བ། །རི་ལྷར་དེ་བཞིན་བདག་གིས་
འི། །དག་པ་ལྷ་ཡི་རྒྱས་དབང་བསྐྱར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་དབང་
གི་རྒྱས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་རྩི་མ་ཐམས་ཅད་དག །རྩའི་ལྷག་མ་ཡར་ལུད་པས་རྩ་ཞལ་གྱི་
དབུ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་ཅིང་¹⁸དབང་གི་ལྷ་རྣམས་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་

18 ཞེས། ཤོག ༩ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༡༠ ན ༣ བརྒྱན་ཞིང་

བ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བའོ།།

དེ་ནས་མཆོད་ཇས་ནམས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སངས། ལྷ་སྒྲུབ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྒྲིམ། སྒྲིམ་བའི་ངང་
ལས་ལྷུང་ལས་བྱང་བའི་ཐོད་བའི་ནང་དུ་ཕྱི་ལས་བྱང་བའི་མཆོད་ཇས་ནམས་རང་བཞིན་སྒྲིམ་བ་
ནམ་བ་མཆོད་ཇས་བྱེད་ལས་དབང་པོ་བྱལ་གི་སྒྲིམ་ཡུལ་དུ་ཟག་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་
ཅན་སྟེར་བར་བསྐྱེད་ནས་སོ་སོའི་སྒྲུགས་དང་སྒྲུག་རྒྱས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་བ་ལ་སྒྲར་བཤད་
བ་བཞིན་ཉེར་སྒྲིམ་རོལ་མོ་དང་བཅས་པས་མཆོད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་ནག་ལྷ་ཀ་རས། ཨོ་ཡ་
ལྷ་ཀ་ལྷ་ཀྱི་བྲ་འྲི་ཆོ་ཕྱི་སྒྲུབ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་པོའི་མཇུག་དུ་བཏགས་ནས་དབུལ་བའང་
བཤད་དོ།།

དེ་ནས་ནང་མཆོད་གཏོར་མ་བཞིན་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་ལ། ཐོག་མར་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དང་།
དེ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱི་མཆོན་གྱི་མཐར་ཨོ་ལྷུང་ཕྱི་བཏགས་ལ་དབུལ། དེ་ནས་ལྷའི་
སྒྲུགས་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་བཏགས་ལ་དབུལ། དེ་ནས་ཆོས་སྒྲིམ་ནམས་ལ་དབུལ་¹⁹ཞིང་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲར་བསྐྱེད་ལ་འབུལ་ལོ། །དེ་ནས་སྒྲུགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
སྒྲུན་བྲངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་གཞུག་ལ་སྟོང་པོ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་བཏགས་བ་བརྗོད། ལྷུགས་
ཕྱི་ལས་བྱང་བའི་རྩ་ཇི་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུ་བྱ་ཅན་གྱིས་བྲངས་ནས་ལོངས་སྒྲིམ་པར་
བསམ་ཞིང་བདུན་ཅི་ལྟེ་ཐོག་དུ་བཞག་བ་བྱངས་པས་ལུས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཆེན་པོར་བསམ་
མོ། །དེའི་ཆེ་མཆོད་བྱ་མཆོད་བྱེད་མཆོད་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲར་བ་སྒྲུ་མ་
བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་མཆོད་པའོ།།

ཐུགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་པའི་ལྷ་མོ་ནམས་ཀྱིས་བྲག་ཆའི་དབྲངས་བཞིན་དུ་བསྒྲིམ་པར་
བསམས་ལ། ཕྱི་འཇམ་དཔལ་མཁའ་ལས་བྱང་བའི་གསེར་མདོག་ཅན། །འཇམ་དཔལ་

19 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༩། གཙང་། ཤོག ༡༠ བ ༡ འབུལ་ཞིང་

ཐུགས་ལ་ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གསལ། །འཇམ་དཔལ་གསུང་གི་དབང་ཕྱག་འཇམ་པའི་
 དབྱངས། །འཇམ་དཔལ་བདག་ནི་རེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདུད། །ཐུགས་མཆོག་འཇམ་པའི་རང་
 ལས་མ་གཏོས་ཀྱང་། །ཐུགས་རྗེས་གདུག་པ་མ་ལུས་འདུལ་བའི་བྱིར། །འཛིགས་བྱེད་འཛིགས་
 པ་ཆེན་པོའི་སྐྱར་སྟོན་པ། །མི་བཟད་དུས་མཐའི་བསྐྱལ་བའི་མེ་ལྟར་འབར། །ཞལ་གདངས་ཁྲོ་
 གཉེར་སློན་མ་སྟོག་ལྟར་འགྱུ། །སྐྱོན་བགྲད་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་རབ་ཏུ་འབར། །རྩོམ་པའི་རྟ་སྐྱོད་
 ངག་པོ་ཏ་ཏར་བཞད། །མཁའ་འགྲོ་སྐྱད་པའི་མྱོ་སྐྱད་གནམ་དུ་སྟོག། །ཁྲོས་པའི་སྐྱབས་ཆེན་
 བརྒྱལ་བས་ས་གསུམ་གཞོན། །སྤྲིགས་མཚུབ་གནམ་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་ལྷ་ཆེན་འདུལ། །ལྷགས་
 འདྲིལ་ཆེམས་ཆེན་གཅིགས་ཤིང་ཁྲག་གིས་སྟོས། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཞལ་དུ་
 གསོལ། །མྱང་ཆེན་ཀོ་ཚོན་ཐོད་པའི་སྤང་བ་ཞགས།²⁰ །གཅེར་བུ་འཛིགས་བྱེད་དབང་ཕྱག་ཆེན་
 པོའི་ཚུལ། །འཛིགས་བྱེད་མ་ཉེ་ཁྲོས་པའི་ཞལ་གདངས་ཤིང་། །ཞལ་དགུ་འབར་བས་སྤེད་པ་
 ཟ་ཞིང་རྒྱལ། །འགྲོ་བ་སྣ་ཆོགས་འདུལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་འབར། །བདུད་རིས་གཞོན་པའི་ཞབས་ནི་
 བརྒྱངས་བསྐྱམ་མཛད། །འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་ལ་རྟག་ཏུ་འདུད། །དབུ་དགུ་འབར་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །གཡས་ཀྱི་ཞལ་གསུམ་བགྲད་པ་ནི། །མཐིང་ག་དམར་དང་སེར་བའི་
 ཞལ། །གཡོན་པའི་ཞལ་གསུམ་གདངས་པ་ནི། །དཀར་དང་དུད་ཁ་ནག་པོའི་ཞལ། །དབུས་
 ཀྱི་ཞལ་གསུམ་འབར་བ་ནི། །ཁྲོ་དང་ཆགས་དང་ཞི་བའི་ཚུལ། །ཕྱག་རྒྱ་འོད་ཟེར་འབར་བ་
 ལས། །གཡས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བརྟུ་བྱག་ནི། །བརྟུ་ཅིང་འཛོམས་པའི་མཆོན་ཆ་གདེངས། །གཡོན་
 ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བརྟུ་བྱག་ནི། །རྩོམ་པའི་སྟོན་²¹པའི་མཆོན་མས་མཛེས། །བརྟུ་རྩམ་ཞབས་ཀྱི་
 ཆོམ་ངམ་ལས། །གཡས་ཀྱི་ཞབས་བརྟུ་བསྐྱམ་པས་ནི། །དྲིགས་པའི་ལྷ་བརྟུ་ཐབས་ཀྱིས་
 གཞོན། །གཡོན་ཀྱི་ཞབས་བརྟུ་བརྟུ་པས་ནི། །དྲིགས་པའི་ལྷ་མོ་བརྟུ་ལ་རོལ། །འདོད་

20 ཞལ། འོག ༤ བ ༢ བྱེད་བ་བརྟུན།

21 ཞལ། འོག ༤ བ ༥ སྟོན་པའི་ གཅེར་། འོག ༡༡ ན ༥ སྟོན་པའི་

ཆགས་ཆེན་པོ་འདུལ་བའི་བྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡིང་ག་རྒྱས་པའི་ཚུལ། །དག་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེ་སྤང་
འདུལ། །འདུལ་སྒྲུ་ཁྲིད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དུར་ཁྲིད་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ནས། །བདུན་
དང་གཤིན་རྗེ་ཐབས་གྱིས་འདུལ། །མ་མོ་མཁའ་འགོ་དབང་དུ་སྤྱད། །དབང་སྤྱད་ཁྲིད་ལ་ཕྱག་
འཆའ་ལོ། །དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ནས། །དབང་མེད་དད་པས་འདུས་པ་དང་། །ཡེ་
ཤེས་སྤྱལ་བའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར། །འཁོར་བཅས་ཁྲིད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་ཐུགས་
གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནས། །རི་ལྷ་བུར་ནི་སྤྱལ་བྱུར་ཡང་། །ནམ་དག་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་
ཏེ། །མཉམ་ཉིད་ཁྲིད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་དེ་བསྟོན་པའོ།

དེ་ལྟར་རེ་རེ་ནས་གསལ་འདེབས་པའི་དབྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པ་དང་ནམ་པ་གསལ་བ་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐྱོམ་པ་གཉིས་གྱིས་གསལ་སྤང་བསྒྲུབ་ཅིང་། བདག་ཉིད་དཔལ་རྩོམ་
འཛིགས་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལ་འཛོག་པའི་ར་རྒྱལ་བཏན་པར་བྱེད་
པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་བསྒྲུབ་པའོ། །སྐྱོམ་པ་པོ་དང་བསྐྱོམ་བྱ་དང་སྐྱོམ་
ནམས་བཏགས་ན་ཡང་དག་པར་ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་སྒྲུ་མ་ལྷ་བུའི་དོན་ལ་འཛོག་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུར་བ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་དམིགས་པ་ལྷའི་སྤྱལ་དམིགས་ནས་
ནམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱན་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
བསྒྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་རགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལ་བྱིང་བ་དང་གློད་
པ་བསལ་བའི་བྱིར་སྟེང་ངམ་འོག་གི་སྒྲ་ཅིར་ཆུ་བ་ལ་གནས་པའི་རྩོམ་པོ་ཡུངས་ཀར་གྱི་
འབྲུ་ཆད་ཅམ་ལ་སེམས་བབྱུང་ནས་བཏན་པ་ན་དེ་ལས་ཕྱག་མཆན་མང་པོ་སྟོ་ཞིང་སྒྲར་ཡང་
རྩ་བའི་མཆན་མ་ལ་སྤྱད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་སེམས་གཟུང་བའི་རིམ་པའོ།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་སྒྲི་ན་དག་པ་ཤོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞལ་དགུ་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་
རྩ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས། ཕྱག་སོ་བཞི་དང་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཏེ་སོ་བདུན་ནི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་

བདུན། ཞབས་བཅུ་དྲུག་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག །མཚན་མ་འགྲེང་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པ།
 མི་ལ་སོགས་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དང་། བྱ་ཚོད་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་དག་པ་
 ཡིན་ལ། གཙེར་བྱ་ནི་སྐྱབ་གཡོགས་མེད་པ་དང་སྐྱ་གྲེན་དུ་བརྩེས་པ་ནི་ཐུང་ལས་འདས་
 བའི་གོ་འཕང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དུའོ། །དེ་དག་གི་དོན་
 མདོར་བསྟུན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགའི་བརྗོད་བྱ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱ་མ་
 དང་དོན་དམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལམ་བུར་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཡིན་ལ། ལམ་དེའི་
 གཙོ་བོ་དོན་དམ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། དེའང་ཐབས་བདེ་
 བ་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མེད་པར་ཞུགས་པའོ། །ལམ་དེས་བསྐྱོད་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་གྲུབ་ཐུན་
 མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱབ་པ་ཟད་པའི་ཐུང་འདས་སོ་ཞེས་རྗོ་རྗོ་
 འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤར་བའི་སྐྱས་དེ་ལྟར་མཚན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །

རྒྱས་པར་བསྐྱོམ་པར་འདོད་ན་འགྲེལ་བ་གཉིས་དང་ལ་སྤྱི་ཏའི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་
 རྟེན་དག་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐར་གང་རྫོགས་པར་འདོད་པའི་སྐྱགས་
 ཀྱི་ཡི་གེ་ནམས་གཡས་སྐྱོར་དུ་འགྲེང་སྟེ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་བལྟས་ལ་དེ་འོད་
²²འཕྲོས་པ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་རྩ་ཞལ་གྱི་སྐྱ་སྐྱོན་ནས་དབུགས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་ལྟན་ཅིག་
 བྱུང་བས་འགོ་བའི་དོན་བྱས་ནས་སྤར་ཡང་དབུགས་རྩལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤེའི་བྱ་ག་ནས་
 གཞུག་ལ་སྐྱགས་ཐེང་ལ་ཐེམ་པ་དང་ཞལ་དགུ་ག་ནས་བྱུང་བར་བསམ་ལ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་
 བརྟེན།

བརྟེས་པའི་སྐྱོན་ནི། ཤིན་ཏུ་ཐུར་བུལ་གཉིས་དང་ཤིན་ཏུ་གསལ་མི་གསལ་དང་རིང་
 བ་དང་ཐུང་བ་གཉིས་གོ་ལྡོག་པ་དང་གཏམ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་དང་སེམས་གཞན་དུ་

22 ཞོལ། ཤོག 10 བ 6 དེ་ལས་འཕྲོས་ གཙང་། ཤོག 13 བ 1 དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་

གཡེངས་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གདོང་དུག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། གཞན་དུ་མི་འགྲོའི་སེམས་
 གྱིས་ནི། །དེ་ལྟའི་ཚུལ་དུ་བཞས་པ་བྱ། །ཡུལ་གཞན་སྒོ་ནི་འགོ་བ་ཡིས། །བསྐལ་པར་བཞས་
 གྱང་འབྲས་མི་འབྱིན།²³ །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་མང་བས་སེམས་མ་གཡེངས་བ་
 ཟུང་པར་དུ་གལ་ཆེད། །ཡི་གེ་འབར་བ་ལ་སེམས་བཟུང་ནས་བཞས་ན་དངོས་གྲུབ་སྐྱར་བར་
 ལྷ་ལིས་ཏས་གསུངས་སོ། །

བཞས་བྱའི་སྒྲགས་ནི། ཨོ་ཡ་མ་རྩ་ཇ་ས་དོ་མེ་ཡ་ཡ་མེ་དོ་རུ་ཏ་ཡོ་ད་ཡ་ཡ་ད་ཡོ་ནི་ར་
 ཡ་ཤེ་ཡ་ཡ་ཤེ་ཡ་རྩ་ནི་རྩ་མ་ཡ་རྩྱུ་རྩྱུ་པར་པར་སྒྲུ། ཞེས་པ་ནི་ཅ་སྒྲགས་སམ་ཐོང་སྒྲགས་
 སོ། །ཨོ་རྩི་རྩི་མི་གི་རྩ་ན་ན་རྩྱུ་པར་ཞེས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲགས་སོ། །དེ་དང་རྩྱུ་རྩྱུ་པར་པར་
 སྒྲུ། ཞེས་སྐྱར་བ་གཉིས་སྒོ་བ་གདམ་ང་ཅན་དུ་མན་སྟེ་ལས་བཤད་དོ། །ཨོ་ཡ་སྒྲ་ཀ་རྩྱུ་
 པར་ཅེས་པ་ནི་སྟིང་པོ་དོ། །གངས་ནི་རྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་གསུམ་བ་ལས་དང་པོ་ལ་འབྲམ་གཉིས་
 བ་ལ་སུམ་འབྲམ་གསུམ་བ་ལ་ཡི་གེའི་གངས་ཀྱི་འབྲམ་བཞས་ན་ལས་ཀྱང་བྱེད་རྒྱས་པར་
 གསུངས་ཤིང་། རྟོག་པ་བཞི་བ་ལས་ཅ་སྒྲགས་ལ་སུམ་འབྲམ་བཞས་བར་གསུངས་པའི་སུམ་
 འབྲམ་སྒྲ་མ་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས་གང་ཟག་འབྲིང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པར་
 བཞེད་དོ། །དེའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ནས་བཞས་པའི་གངས་བཤད་པ་ནི་ཚུལ་སྒྲ་མ་
 དང་འབྲལ་སྒོ་བ་དཔོན་རྩྱུ་ན་ལྷ་ཀ་རས་སྟོན་དུ་བསྟེན་བ་བྱེ་བའམ་ཡང་ན་མཚན་མ་ཐོབ་ནས་
 ལས་ནམས་བརྩམ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་བྱེད་པ་ལ་ཨ་མོ་རྩ་བཟླས་ཡི་
 གེ་བརྩ་བ་འབྲམ་སྒྲག་གཅིག་བཞས་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ནི་སོགས་ཀྱི་ལས་མང་པོ་
 འབྲུབ་པ་ལ་ནི་ད་ལྟའི་གང་ཟག་གིས་ངེ་སྐྱད་བཤད་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ན་མ་གཏོགས་
 བ་གངས་ཀྱི་བསྟེན་བ་བྱེ་བར་གསུངས་པ་ལེགས་པར་མཐོང་དོ། །

23 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༩ ཞོག ༥༡༥ ཟླང་། ༡༦

སྲིང་བ་དག་པའི་ཆོ་ག་ནི། མི་རུས་ལ་སོགས་པའི་སྲིང་བ་བསངས་སྤངས་ནས་སྲིང་རྟོག་
ནམས་སྤྱི་ལས་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པའམ་ཡང་ན་དེ་ཞུ་བ་ལས་ཁྲག་འཛིག་པའི་མགོ་
བོར་བལྟས་ལ་གཡས་པའི་མཐེ་བོར་ལྷགས་ཀྱས་ལྷ་དགུག་པའི་བསམ་པས་སྲིང་བ་དབབ་ལ་
བཟུངས་ཏེ་བཟུངས་པའོ། །བཟུངས་པས་སྐྱོན་སྦྲར་ཡང་མཆོད་བསྟོད་བྱ་ཞིང་གཤེན་རྟེ་གཤེད་ཀྱི་
ཡིག་བརྒྱ་གདོན་ལ་བྱུབ་ན་ཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་གཏོར་མ་དབུལ། མ་བྱུབ་ན་ཐུན་ཐ་མའི་
མཐར་གཏོར་མ་དབུལ་ལོ།།

དེའི་རིམ་པ་ནི། ཐུན་གཤམ་ཡིན་ན་བདག་བསྐྱེད་གསར་དུ་མི་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་
འཛིགས་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་བསྐྱས་གང་རུང་བྱ། མདུན་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་རྟོན་དང་
བརྟོན་པ་བསྐྱེད་པའམ་ཡང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པ་ནས་སྤང་འཁོར་ཐུན་མོང་པའི་བར་དང་།
དེ་ནས་རྟོ་རྟེ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་འབྱུང་ནས་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པའི་བར་སྤར་
བཞིན་བྱས་ཏེ་ཐུན་འབྲེན་གྱི་བྲག་རྒྱ་དང་དམིགས་པའང་སྤར་བཞིན་བྱས་ལ།

འཛམ་དབུལ་རང་བཞིན་ཆོས་ནམས་ཀྱན་གྱི་དངོས། །གནས་མེད་འགྲོ་འོང་བལ་བ་
ནམ་མཁའ་བཞིན། །དུས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་ཐུགས་རྟེ་འགྲོ་འོང་བལ། །སྤྱལ་བ་འགྲོ་དང་བལ་
བ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །འགྲོ་དང་འོང་བའི་མཆོན་ཉིད་མི་མངའ་ཡང་། །ཅུ་ཆེ་བཞིན་དུ་
གར་དམིགས་དེར་སྤང་བས། །དེར་འདིར་ཐུན་འབྲེན་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་ལྷ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཛམ་པའི་དབྱངས། །གདུག་པ་འདུལ་བྱེད་འཛིགས་བྱེད་གཤེན་རྟེ་
གཤེད། །ལས་བྱེད་སྤྱལ་བ་གཤེན་རྟེའི་འཁོར་དང་བཅས། །འདིར་གཤེགས་བདག་ལ་དགོངས་
ཤིང་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཨོྭ་ཨྭ་ཨྭ་སོགས་བརྟོན་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་བཅས་པ་ཐུན་བྱངས་
ཏེ་དམ་ཆོག་པ་ལ་གཞུག་པ་སོགས་བྱའོ།།

དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་རྒྱས་གདབ་ལ། རྒྱལ་བ་ནམས་ནི་གཙང་གྱུར་ཅིང་། །སྤྱེ་བའི་རྟོག་

བ་མི་མངའ་ཡང་། །སྲི་ཁྱེད་ཚུལ་གྱིས་ཡོན་ཆབ་འདིས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་སྒྲུ་ཁྲུས་
གསོལ། །ཞེས་མཆོད་ཡོན་དང་དེའི་གནས་སུ་ཞབས་བསིལ་ཞེས་གཞུག་ལ་ཞབས་བསིལ་
དང་། ཁྲུལ་བ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་སྒྲུ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དྲི་དང་
ལྷང་། །སྒྲུ་མའི་ཆོས་ལ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆགས་རྩལ་མི་མངའ་
ཡང་། །བདག་ཅག་སྲི་ཁྱེད་ཀྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུ། །དྲི་མཆོག་གཙང་མར་བཤམས་ཏེ་ཕུལ་བ་
ཡིས། །བསོད་ནམས་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དྲི་མཆོག་དང་གཞན་རྣམས་
འབྲ་བ་ལ་རྒྱུ་བ་གཉིས་པའི་གནས་སུ། བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་མཛེས། །ཡེ་ཤེས་
མོ་བྲང་མཆོད་གྱི་མེ་ཏོག་སྟོས། །མ་རིག་ཐུན་བ་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གསལ། །ཁོར་བདུན་ཡོན་
ཏན་ཆོག་ཤེས་བདུན་ཅིའི་ཟས། །ཞེས་དང་། དྲི་མཆོག་ཅེས་པའི་གནས་སུ་མེ་ཏོག་དང་བདུག་
བ་དང་མར་མེ་དང་བཤོས་བཟང་ཞེས་སྒྱུར་ལ་སྒྲར་བཤད་པའི་སྒྲགས་གྱིས་རོལ་མོ་དང་བཅས་
བ་དབུལ། ཐུན་འབྲེན་དང་མཆོད་བ་བསྐྱུས་བ་ལ་མོས་ན་སྒྲར་བཤད་བ་བཞིན་བྱས་ཀྱང་རུང་
ངོ་། །མདུན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ནང་མཆོད་གྱིས་
ཀྱང་མཆོད།

དེ་ནས་གཏོར་མ་རྩི་རྩིས་བསངས། སྒྲུ་ལྷས་སྐྱུངས། རྟོང་པའི་རང་ལས་ཡི་ལས་རྒྱུང་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པོ་གཞུང་དབྱིབས་ལྷ་བྱ་བ་དན་གྱིས་མཆོད་བ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩི་ལས་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷ་ལས་མི་མགོའི་སྟེང་བྱ་གསུམ་གྱི་སྟེང་
དུ་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་བ་དཀར་པོ་དེའི་ནང་དུ་ཤར་ནས་བཅུམས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞི་དང་དབུས་
སུ་རྩྭ་ཨོ་རྩོ་ཁི་རྩྭ་ལས་བྱུང་བའི་བ་ལང་བྱི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་རྩི་མའི་ཤ་ལྷ་ལ་རྟོ་ཀྱ་ད་ཏ་ནའི་ཡི་གེས་
མཆོད་བ། ཤར་ལྟོ་ནས་བཅུམས་ཏེ་མཆོམས་བཞི་དང་དབུས་སུ་ལྷོ་སྟོ་སྟོ་རྩྭ་སྟོ་ལས་བྱུང་བའི་
དྲི་ཆེན་རྩྭ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་རྒྱུ་མར་དྲི་རྩྭ་ལ་བེ་ར་བྱ་མ་སྟེང་ཡི་གེས་མཆོད་བ་སྟེ་

དེ་ནས་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད་པས་མགོན་ཆམས་ཀྱི་ལྷགས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་གྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ལ། ཨོྫ་མྱོ་མྱོ་མྱོ་གི་ཏུ་ན་ན་རྒྱུ་པར། ཨོྫ་བརྗོད་ར་བ་ཡ་ཨ་རྟེ་བ་ཏི་ཨི་ཨི་བ་ལོ་ཁྱ་
 ཁྱ་ཁྱ་ཏི་ཁྱ་ཏི་རྒྱུ་པར་སྤྲུ། ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱ་གྲུས་བངས་ཏེ་གསོལ་བར་
 བསམས་ལ། གཏོར་མ་དང་པོ་འདིགས་བྱེད་ལ་དབྱུལ་ཞིང་ཉེར་སྤྱོད་དང་ནང་མཆོད་གྱིས་
 མཆོད་ནས། གཉིས་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཁྲབ་བའི་སྤྱ། །ཀྱན་ལ་སྟོམས་མཛད་རྒྱལ་བ་ཀྱན་
 གྱི་ཡབ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གྱུར་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡུམ། །ཡེ་ཡེས་སེམས་དབང་རྒྱལ་བ་ཀྱན་
 གྱི་སྲས། །བྲག་འཆལ་འཇམ་དཔལ་དཔལ་གྱུར་རྫོགས་པ་ཁོད། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་ལ་བྲམས་སྤང་
 མི་མངའ་ཡང་། །སྤྱིད་གསུམ་གདུག་པ་མ་ལུས་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །ཐུགས་རྗེས་ཐབས་གྱིས་ཁོ་
 རྒྱལ་སྤྱུར་བསྟན་པ། །འདིགས་བྱེད་གཞིན་རྗེ་གཞེད་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བསྟོད་ལ་ཞི་
 རྒྱས་སོགས་སྐབས་དང་བསྟན་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས་གནང་བ་བྱུང་བར་བསམ་ལོ། །

དེ་ནས་གཏོར་མ་གཉིས་པ་ཡང་སྤར་བཞིན་བསངས་སྤངས་སོགས་བྱས་ནས་ཅ་བའི་
སྤགས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་ལ། ཨོྃ་བྱ་ཅ་ར་ཞི། ཡ་སྤ་རྒྱ་ལ་ཅ་ར་ཡ། སྤན་ཁེ་ཅ་ར་ཡ། ཏ་
སྤར་བ་ཞི་ག་ཞི། ཀ་དམི་ཏ་དྲི་གྲ་ཡ། མྱོ་བ་ཕྱི་མ་ཞི། བཏ་ཁྱད་ཏ་ར་ཏི་གྲ་ཡ། ཨོྃ་ཨི། མྱིཾཡ།

ཕྱི་མཁའ་མི་གྲི། གྲི་ཀོ། ཁྲ་ཨ། བ་ཨ། བ་དེ། རྩི་མྱོ། བའ་སའ་སྒྲུ་དེ་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་ལ་འཁོར་དུ་སྒྲུབ་
 དངས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་ཀྱི་འབྲུང་པོ་ནམས་ལ་ཕུལ་ནས་མཆོད་དེ། བཙུག་ལྷན་
 ཆོས་རྒྱུ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲུབ་ལམ་དུ། །བདུན་འདུལ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱུང་བར་ཞལ་བཞེས་པ། །ལས་
 ཀྱི་གཤེན་རྒྱུ་མ་མོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །འབྲུང་པོ་རོ་ལངས་ཅི་བཀྱི་བཀའ་ཉན་ཆོགས། །ཕྱི་ནང་
 སྐྱོང་བའི་དམ་ཅན་མ་ལུས་ལ། །བདག་ནི་རེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདུད་ཅིང་མཆིས། །ཞེས་བསྟོད་
 ལ་འཕྲིན་ལས་བཙུག་པས་ཁས་སྒྲུངས་པར་བསམ་མོ།།

དེ་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་སྟོན་གཤེན་རྒྱུ་མ་མོ་མཁའ་མ་སྐྱུང་བཞེན་བསྐྱེད། མདུན་དུ་
 བསྐྱེད་མ་མ་ཉིད་སྟོང་དུ་ཡ་ལས་དབྱུག་ཏོ་ཡས་མཆོན་པ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་དབྱེ་བཞེགས་
 གཤེན་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད། རྩི་མྱོ་འདུས་དབྱུག་ཏོ་ལ་ཐིམ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།
 ལས་ཀྱི་གཤེན་རྒྱུ་མ་མོ་མཁའ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། མ་ཉིད་གདོང་པ་ཅན་དམར་ཞིང་རྒྱུ་
 བའི་སྒྲུབ་གསུམ་དང་ལྷན་པ། གཡས་པས་ཐོད་དབྱུག་གཡོན་པས་ཞགས་པ་འཛིན་པ། དུ་
 སྐྱུང་དམར་སེར་གྱེད་དུ་བརྒྱུས་པ། ཡིང་ག་དམར་པོ་གྱེད་དུ་ལངས་པ། གཤེན་རྒྱུ་མ་མོ་མཁའ་ཀྱིས་
 བསྐྱོར་བ་དམིགས་པའི་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་དགོད། དེ་ནས་རང་གི་ཕུགས་ཀ་ནས་
 འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྐྱོ་ཕྱོགས་རིམ་པ་བདུན་གྱི་ས་འོག་ནས་ལས་ཀྱི་གཤེན་རྒྱུ་མ་མོ་མཁའ་དང་བཅས་
 པ་སྒྲུབ་དངས་པར་བསམ་ཞིང་། ཨྱི་ཀླ་ལ་རྩུ་པ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨེ་ཧྲེ་ཉི། ཞེས་བརྗོད་པས་ཕྱོན་
 པར་བསམས་ལ། རྩི་མྱོ་པོ་རྩི་མ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྐྱེད། ཡང་རང་གི་སྐྱེད་ག་ནས་འོད་
 ཟེར་འཕྲོས། གཤེན་རྒྱུ་མ་མོ་མཁའ་རིགས་ལྷ་སྒྲུབ་དངས། ཁྱེད་ནམས་ཀྱིས་འདི་ལ་དབང་བསྐྱུར་དུ་
 གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་ནམས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཐོགས་ཏེ། ཨྱི་བཟླ་ཨ་རྩི་ཉི་མྱོ།
 ཞེས་སྒྲི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱུར་བས་བྱི་མ་དག །རྩི་²⁴ལྷག་མ་ཡར་ལུད་པ་ལས་རྩི་རྩི་མ་མོ་མཁའ་མ་མོ་མཁའ་

ལྷ་པས་དབྱ་བརྒྱན། ཡོ་ཀྲ་ལ་རྩ་བ་ས་བ་རི་ལྷ་ར་ས་མ་ཡ་སྟོ་གྲིས་དམ་ལ་བཞག ། ཡོ་ཀྲ་ལ་
 རྩ་བ་ཡེ་གྲིལ་དེ་ཞེས་བ་དང་མཆོད་བ་ལྷ་སྐྱར་བས་མཆོད། གཏོར་མ་གསོལ་བར་བསམ་ཞིང་།
 ཡོ་ཀྲ་ལ་རྩ་བ་སྐྱ་ལྷ་ལ་རྩ་བ་ཡ་ཡི་དེ་བ་ལོ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁ་ཏི་ཁ་ཏི་ཏྱུ་པེ། ཅེས་གསུམ་
 མམ་བདུན་གྲིས་ལྷ་ལ་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ནི། ཏྱུ་འཆི་བདག་ནག་པོ་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི། ། རིམ་
 བ་བདུན་གྱི་ས་འོག་ནས། ། སྟོག་ལ་རུམ་པའི་གཤེན་རྩེ་ནི། ། རྟག་པོ་མ་ཉེའི་གདན་སྟེང་དུ། ། ཡ་
 ལས་བྱུང་བའི་དབྱུག་པ་ནི། ། རོད་པས་མཆོན་པ་ལས་བྱུང་བ། ། གཏིང་ནས་ཁྲོས་པ་མ་ཉེའི་
 གདོང་། ། ཟ་བྱེད་ཞལ་གདངས་མཆེ་བ་གཅིགས། ། ཁྲོས་པའི་སྐྱན་ཅ་དམར་པོ་འཇུག ། སྐྱ་སེར་
 སྐྱ་ར་གྲེན་དུ་བརྩེས། ། ལག་གཡོན་ཞགས་པས་དག་བགེགས་འཆིང་། ། གཡས་པ་དབྱུག་པས་
 རྩལ་དུ་རྒྱོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེན་རྩེའི་ཆོགས། ། བུན་དང་བཅས་པའི་དུས་ལ་བབ། ། འཆེན་
 ཁག་ཞག་ཆེན་པོ་ཡི། ། གཏོར་མ་རྒྱ་མཆོ་མཆོད་པར་བཞེས། ། རྒྱལ་བས་བསྐྱོས་པའི་དམ་ཆོག་
 དང་། ། སྟེང་རེས་དག་བགེགས་སྐྱར་དུ་སྟོལ། ། སྤང་བའི་དག་དང་གཞོད་པའི་བགེགས། ། བདུང་
 དང་བར་དུ་གཅོད་པ་ནམས། ། ཟུངས་ཤིག་ཆིངས་ཤིག་ནམ་པར་སྟོལས། ། ཁྱུ་ཅིག་རྩོངས་
 ཤིག་དབང་དུ་སྐྱས། ། སོད་ཅིག་སྟོད་ཅིག་རེངས་པར་གྲིས། ། བྱེ་ཞིག་གཞོན་ཅིག་སྐྱགས་པར་
 གྲིས། ། ལྷ་ཅིག་ཆོམས་ཤིག་ནམ་པར་ཤིག ། རྩལ་སྐྱན་ཅམ་ཡང་མེད་པར་མཛོད། ། ཡོ་ཀྲ་ལ་
 རྩ་བ་རྩྱུ་པེ། ཅེས་བཟོད་པས་དེས་ལས་སྐྱབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པར་བསམ་སྟེ་སྐྱ་མ་ནམས་ཀྱི་
 མན་ངག་བཞིན་དུ་བཀོད་པའོ།

དེ་ནས་གཏོར་མ་གྲོན་ནམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། ཡོ་ཡ་སྐྱ་ཀ་ས་མ་ཡ། མ་རུ་སྤ་ལ་
 ཡ། ཡ་སྐྱ་ཀ་རྟེ་ལ་ཏིལ། རི་རྩོ་མེ་རྩ་ཡ། སུ་ཏི་ཕྱོ་མེ་རྩ་ཡ། སུ་པོ་ཕྱོ་མེ་རྩ་ཡ། ཨ་རུ་རྟོ་
 མེ་རྩ་ཡ། སྐྱ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཡལྱ། སྐྱ་ཀ་སྐྱ་སུ་ཅ་མེ་ཅེ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཡི་ཡུ་བྱ་ཏྱུ། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏི་རྩ་ག་
 ལྷན། སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་སྐྱ་མེ་སྐྱུ། བཟི་རྩ་བ་མདུ་ས་མ་ཡ་སདྲ་ཨེ་ཞེས་གདོན་ལ། ཡོ་རྩ་ཡ་

རྩ་ཡ། སྤྱི་ཡ། བེ་ལུ་རྩུ་བ་རྩ་རི་གཙུག་ཙུག་སྤྱི་ལོ། གི་ཉི་ཉེ་ན་ཉ་སྤྱི་གཙུག་སའ་བུ་རྩུ་ལྷ། བེ་
སའ་ཡ་མ་མ་ཀུལྷི་ཀུ་རུ་སྤྱི་ལྷ། ཞེས་བརྗོད་བས་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་མགོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
པ་གཤེགས། དམ་ཚིག་པ་བདག་ལ་བསྟུ། མགོན་གཞན་རྣམས་རང་གནས་སྤྱི་གཤེགས་པར་
བསམ་ལ་སྟོན་ལམ་གདབ་བོ། །བསྟུས་པ་ལ་མོས་ན་ཨོ་ཨྲུཾ་ཧྲུཾ་ཞེས་པས་བྱ་སྟེ་གཏོར་མའི་
ཆོ་གའོ།

ཐུན་གྱི་མཐར་བདག་བསྐྱེད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་བསྟུ་མི་བསྟུ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་གཞུང་
རྣམས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། ལི་ལ་བརྗོད་དག་ནག་ལ་བཤད་པའི་རིགས་འགྲོས་སྤྱི་ན་དུར་
ཁོད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བར་སྤྱི་མ་རྣམས་བྱི་མ་ལ་བསྟུས་པའི་མཐར་གཞལ་ཡས་ཁང་
རང་ལ་བསྟུ། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་
དཔའ་ལ་དེ་འདུག་ཞེས་ཀུ་ཀུ་ཉ་ལ་ཉ་མགོ་བོ་ལ་དེ་རྩེ་ཆེས་ལ་དེ་ཐེག་ལེ་ལ་དེ་རྩེ་ད་ལ་དེ་འདུག་
མི་དམིགས་པར་སྟོང་བར་བསམ་སྟེ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐུན་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རི་ལྟར་
བྱ་བས་ཐུན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་བཤད་ཟེན་ཏོ།

ཐུན་མཚམས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེ་ནས་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་ལངས་ཉེ་དེ་
དང་མ་བུལ་བའི་རང་ནས་ཡུལ་དུ་སྤྱང་བ་ཀུན་ཀྱང་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་དུ་བལྟས་ལ་སྟོན་གསུམ་
གྱི་བྱ་བ་ཀུན་བྱལ་རྒྱ་རྒྱ་དང་སྤྱི་གས་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསམས་ནས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྟོན་ལམ་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ།

བཟའ་བརྟུང་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ་ཁ་ཐབ་ཁྱང་དང་ལག་པ་གཉིས་དགའ་
སྤྱི་གས་དང་བཟའ་བརྟུང་སྟེག་རྩིས་སྤྱི་མོས་ནས་སྤྱི་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྟོང་གའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་འབྱུལ་བའི་རྩེ་ལྱིས་ཟ་ཞིང་འཐུང་བ་ནི་ཁ་ཐབ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
རོ།

ཉལ་བའི་ཆེ་སྤར་བཞིན་རིམ་གྱིས་བསྐྱས་ནས་ཐབས་ཤེས་དང་ལྷན་པར་ཉལ་བ་ནི་ཉལ་བའི་ནལ་འབྱོར་རོ། །འདིར་སྐྱེས་ནས་བཞེད་པ་ལྟར་སྟོང་བཅུད་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་བསྐྱབ་བའང་བྱུང་ངོ་།།

ལྷང་བའི་ཆེ་ཙ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོའི་དབྱངས་གྱིས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱལ་བར་མོས་ནས་ལྷང་བ་ནི་ལྷང་བའི་ནལ་འབྱོར་རོ།།

ཁུས་གྱི་ཆེ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་བཞིན་བྱེད་པ་ནི་ཁུས་གྱི་ནལ་འབྱོར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཞག་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་མཇུག་བཞི་བཞིར་མ་ཆག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བཤ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །རྫོགས་པའི་རིམ་བཤ་ནི་ཤུཌི་པའི་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཆོགས་འཁོར་དང་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་ཡོད་དོ་རྗེའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྟོན་དུ་སྒྲིམ་བཞས་བྱེད་པའི་བསྟེན་པ་ནི། རྟོག་བདུན་གྱི་ལྷ་བསྒྲིམ་པའི་རྟོག་པ་དང་ཁ་སྐྱོར་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་གྱི་འགྲེལ་པ་ནམས་སུ་ཡང་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ལས་ཆོགས་མང་པོ་འབྱུང་བའང་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་བསྟེན་པ་འབྱུང་བར་བཞེད་པས་ཞལ་ཕྱག་མ་རྫོགས་པའི་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་བསྒྲིམ་བཞས་སྟོང་མཇུག་པའི་ངོར་ཡིན་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་བཤད་པ་དང་མི་འདྲོ། །དེས་ན་རྒྱུད་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་པ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཁ་བསྐྱང་དགོས་པ་ནམས་ལ་ལྷི་ཏའི་གཞུང་ནམས་ལ་གཙོ་བོར་བྱས་ཤིང་མན་ངག་སྟེ་མ་དང་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཕྱི་རྩ་བ་དང་རྫོན་ཀ་ར་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ནམས་ནས་ཀྱང་བསྐྱང་ནས་བཤད་དོ། །དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་སྟོབ་དཔོན་བྱི་མ་གཉིས་གྱིས་བཤད་ཅིང་སྤྱང་གཞི་སྟོང་པ་ལ་ཡང་བྱུང་ཆེད།།

དངོས་སྐྱབ་མཆོག་གི་ཉེ་རྒྱ་རྫོགས་རིམ་སྟེ། །འོན་ཀྱང་རིམ་བ་དང་པོས་མ་སྟོན་
 པར། །རྫོགས་རིམ་རྫོགས་བ་མཆོག་ནམས་མི་སྟེ་བས། །བསྐྱེད་རིམ་དག་པར་སྟོན་བ་གནད་
 ཏུ་ཆེ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱད་དང་འགྲེལ་བ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི། །དྲི་མེད་གཞུང་མང་དག་ལ་འབྲིས་བྱས་
 བས། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱུར་འབྱུག་པའི། །སྐྱབ་ཐབས་བདུན་ལས་ཁྲལ་བ་
 འདི་བརྩམས་སོ། །འདི་ཡི་དགོ་བས་བསྟན་བ་རྒྱས་པའི་གོགས། །བདུན་རིགས་ནམས་དང་
 དེ་ཡིས་ཡིད་བསྐྱོད་པའི། །ལོག་པར་སྐྱབ་བ་མཐའ་དག་ཆར་བཅད་ནས། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་
 མཆོན་ཕྱོགས་བཅུར་བསྐྱེད་བར་ཤོག། །ཅེས་དཔལ་ལྡོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་ཐབས་
 བདུན་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་
 ཤར་ཙོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་ལམ་འདི་ལ་སྐྱབ་བ་སྟོང་པོར་བྱེད་བ་མང་པོ་
 ལ་པན་པར་མཐོང་ནས་འོ་དེ་གྱུང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཞོལ་བྱམས་བ་སྤྱིང་བྱ་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དགོ་
 སྟོང་བཟོད་བ་དཔལ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་
 ཅུས་པར་གྱུར་ཅིག །སར་མདྲ་ལོ། །

༢༡། །དཔལ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་ནག་གི་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ་བཞུགས་སོ།།

༢༡། །དཔལ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་ནག་གི་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ་ཞེས་
བྱ་བ། བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱ། །འཆེ་བདག་འཛོམས་ཕྱིར་གཤམ་ཆེ་དག་
སྐྱལ་བ། །བགགས་དཔུང་ཐེལ་གཞོན་སྒྲ་མ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ད། །དཔལ་ལྷན་དག་ནག་ཞབས་ལ་
གྱུས་ཐུག་འཆོལ། །འཇམ་དཔལ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དེ་མཉེས་པ་ལས། །རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་དངོས་
གྲུབ་མཆོག་སྟེར་བའི། །ལམ་འདི་མི་རྒྱབ་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གྲུབ་པའི་དབང་རྒྱུག་དཔལ་
འཛིན་ལུགས་བཞེན་བཤད།།

འདིར་སྐྱབ་པ་སོ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་རོ་གཅིག་པའི་སེམས་དང་ལྷན་ཞིང་དད་བ་དང་མོས་
བ་དང་བྱམས་བ་དང་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་བ། གཤམ་ཆེ་དག་ནག་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆེག་དང་སྡོམ་པ་རྩལ་བཞེན་དུ་བསྐྱང་བ་ལ་
བཙོན་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དུར་ཁྲིད་ལ་སོགས་པར་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཐུན་ལ་གདོང་བརྒྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་ནས་སྐྱབ་པ་བརྩམས་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་
གིས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་ནག་ཏུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲ་ཆོགས་བསྒྲ་དང་སྒྲ་བ་ལ་གནས་
པའི་ཡ་ཡིག་སྒྲོན་པོ་ལས་འསྐྱོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱས་ནས།
སྒྲ་མ་དང་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དཔལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ནམ་མཁའ་
ཁྱབ་པ་སྐྱོན་བྱངས་ལ་འོད་ཟེར་སྟོང་གར་བསྐྱེད།།

དེ་ནས་སྒྲ་མ་ལ་གྱུས་དེ་རྗེས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་ནག་དོ་རྗེ་ལ། །རང་འོད་ཡན་ལག་འདུས་པ་
བདེ་བས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱི་དོན་འཇུག་བ། །རྗེ་རལ་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་སྐྱེས་གྱི་གྲུག་ཐོད་པའི་

ཕྱག་ཤེས་གསུམ་འཛིགས་པ་འཛིགས་བྱེད་ལ་ནི་སྤྱོད་པ་ཕྱག་འཛམ་ལོ། །ཞེས་པས་ཕྱག་བྱ།
 སྤྱིང་གའི་ཡ་ཡིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་བཞེས་མཆོད་པར་བསམས་ལ། ཨྱི་
 སྤྱིང་ཕྱིང་ཞེས་པས་མཆོད་ཡོན། ཨྱི་སྤྱི་སྤྱི་པའ་ཅེས་པས་ཞབས་བསམ། ཨྱི་ཀྱ་སྤྱ་ར་རྩ་བེ་
 རོང་ལྷོ་པའ་ཀྱིས་མེ་ཏོག་ཨྱི་སྤྱིང་ལྷོ་པའ་ཅེས་པས་བདུག་སྒྲོས། ཨྱི་དྲི་ལོ་ཅ་ན་མི་གི་རྩ་
 བ་ན་མརྩ་ཨྲུལ་རྩ་ས་ན་དེ་ནི་དྲི་ལོ་སྤྱི་ཞེས་པས་མར་མེ། ཨྱི་མི་གི་རྩ་བ་ན་དྲི་སྤྱི་སྤྱི་ད་མ་
 ཀ་གཤམ་གཤམ་ཞེས་པས་བྱི་མཆོག་ཨྱི་མཆོད་ཡོན་གྱི་སྤྱགས་ཀྱིས་སྤྱི་བཞོས་དབུལ་ལོ། །ཨྱི་བཟླ་
 འཕྲུ་ཨྱི་ཞེས་པས་རོལ་མོ་དབུལ་བ་ཡང་ཁ་བསྐྱང་ངོ་།

དེ་ནས། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱིག་བཀྱིས་དང་དེ་བཞེན་བཀྱིད་སྒྲུལ་གང་། །གང་
 ཡང་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ། །དེ་དག་དུས་གསུམ་མགོན་ལ་བཞགས། །རྩོགས་སངས་རྒྱས་དང་
 དེ་ཡི་སྤྱས། །འབགས་རྣམས་དག་ཆོགས་རྩེས་ཡི་རང་། །རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དམ་པའི་
 ཆོས། །ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་བཅས་སྤྱབས་སུ་མཆི། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་བྱེད་རྣམས་ལ། །རང་
²⁵གི་ལུས་ནི་དབུལ་བར་བཀྱི། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱན་སྟོན་པ་ཡི། །སྤྱི་དབྱངས་མཛེས་པས་
 བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཡང་དག་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །དེ་སྤྱི་ལམ་གྱུར་སྤྱིན་སོགས་
 རྩེས། །སྤྱི་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །རབ་ཏུ་དང་བས་བསྟེན་པར་བཀྱི། །སེམས་ཅན་ཀྱན་
 གྱི་དོན་བསྐྱབ་བྱིར། །རྩོགས་པའི་བྱང་རྩེས་སེམས་བསྐྱེད་བཀྱི། །བསོད་ནམས་ཀྱན་ནས་གང་
 བསགས་བ། །རྩོགས་པའི་བྱང་རྩེས་བྱིར་བསྐྱོལ། །དཔལ་ལྷན་གཤམ་ཆེ་མཐར་བྱེད་དུ། །གྱུར་
 བས་བདག་གིས་འགྲོ་པར་བཀྱི། །ཞེས་སྤྱིག་པ་བཞགས་པ་དང་། ཡི་རང་བ་དང་། སྤྱབས་འགྲོ་
 དང་། ལུས་དབུལ་བ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་དང་། སྤྱི་དཔལ་ལས་མི་འདའ་བར་
 བཞུགས་པ་དང་། ལམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གདབ་པ་རྣམས་

ཀྱི་དོན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྲན་བཞིན་པས་བརྗོད་ལ། ཨོ་ཨྲུཿཧྲུཿ ཞེས་པས་ཆོག་མཁན་ཞིང་གཤམ་གས་
སུ་གསོལ་བ་ནི། མཐུན་ཆེན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོག་མཁན་བསགས་པ་སྟེ། སྟེ་བ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་གསོག་པ་དང་འབྲེལ།

དེ་ནས་སེམས་ཅན་ལྟ་བུའི་བྲ་བས་བཅིངས་པ་ནམས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་
བསྐྱེད་བར་འདོད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས། རོ་བོ་དང་རྒྱ་དང་སྟོན་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་
བའི་སྒྲ་ཆོག་མཁན་པའི་ཆོས་ཐབས་ཅན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་
མཆན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པའི་རོ་བོར་བལྟས་ལ། ཨོ་ལྷ་ཐུ་ཏུ་རྒྱ་ན་བརྩ་སྤྱོད་བ་ཨྲུཿ
ཀོཏུཿ ཞེས་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ཕྱང་པོའི་སྤྱང་བ་ནམས་འདོར་བར་བྱེད་
པས་ཕྱང་པོ་རྟིང་བ་འདོར་བའི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་འབྲེལ། །སྟོང་པའི་རང་ལས་རང་གི་
སེམས་ནམ་མཁའི་རོས་སུ་གནས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཨོ་དཀར་པོ། ཨྲུཿདམར་པོ། ཧྲུཿ
སྟོན་པོ། རྟོལ་ཡིག་དམར་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུད་པ་བསམ་པ་ནི་འཆི་སྤྱིད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བར་
དོ་བྱུབ་པ་དང་འབྲེལ་སྟེ། ཡི་གེ་གསུམ་ནི་བར་དོའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། རྟོལ་ཡིག་
གཉིས་ནི་བར་དོ་རང་གི་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་དང་འབྲེལ། །སྟོང་པའི་རང་ལས་ཨོ་ལས་བྱུང་
བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཆོག་མཁན་རྗེ་རྗེ་ཕྱགས་ཀྱན་
ནས་ཅེ་ལྟ་བུར་བྱུང་བའི་ལྟོ་བ་ལ་རྒྱུ་གིས་མཆན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་པ་ལས་རྗོ་
རྗོའི་ས་གཞི་དང་། འོགས་སུ་འཕྲོས་པས་ཁོར་ལུག་གི་ལྷགས་རིའི་མཆན་སུ་རྗོ་རྗོའི་ར་བ།
སྟེང་དུ་འཕྲོས་པས་རྗོ་རྗོའི་གྲུང་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྟོ་འཁྲིགས་པའི་རྗོ་རྗོའི་མེ་འབར་
བས་བསྐྱོར་བར་བསམ་པ་ནི། འགལ་ཆེན་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་སྤྱང་འཁོར་བསྐྱོམ་པའོ།

དེའི་དབུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་ཆོག་མཁན་བསྐྱེད་
ཆེ་བའི་གདན་ལ་སོ་ལས་བྱུང་བའི་རྗོ་རྗོའི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀྱན་བཟང་དཀར་པོ་ཞལ་དང་ཕྱག་

ལ་སོགས་པ་རྒྱ་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཆོས་འབྱུང་
 གྲུ་གསུམ་པ་དཀར་པོ་ལོག་ཟུར་ཕྱ་བ་སྟོད་ཡངས་པ་གྲེན་དུ་འབྱེད་བ་བསམ་མོ། །དེའི་ནང་
 དུ་པོ་ལས་སྣ་ཆོགས་པ་སྒྲ། དེའི་དབྱུས་སུ་ཁྱིམ་ལས་སྣ་ཆོགས་རྩེ་རྩེ། དེའི་ལྷོ་བར་སྒྲིམ་སྒྲིམ་
 བའི་འཁོར་ལོ་ལས་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གཏི་མཁན་གཤམ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལྟ་བུ་ཡུམ་དང་
 བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པ་ནི། གྲུ་བཞི་པ་སྒྲོ་བཞི་པ་ཕྱི་ནས་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་སྟེང་ན་རིན་
 བོ་ཆེའི་འཆིང་བས་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ། དེའི་སྟེང་ན་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་
 བཞིའི་ཕྱི་ངོས་ནས་འབྱུང་བའི་བྲ་བ་དང་བྲ་བ་བྱེད་བ། དེའི་ཕྱི་ངོས་སུ་བྲ་འདབ་ལས་འབྱུང་
 བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤར་བྲ། དེའི་སྟེང་དུ་འདབ་ཡབ་པ་སྒྲ་འདབ་མ་བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་ལ་བྲུམ་
 པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་མཆན་དང་བ་དན་བྲེལ་བྲ་བཏགས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཅེ་མོ་རྒྱུད་གིས་
 བསྟོད་བཞིན་བ། འདོད་ཡོན་གྱི་སྟེགས་བྲུས་ཅིག་པའི་ཕྱི་ནས་བསྐྱོར་བ་ལ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་
 དུ་མ་འཁོད་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་བ། སྒྲོ་དང་སྒྲོ་ཁྱུད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྲ་རྣམས་སུ་རྒྱ་བྱེད་
 རྩེ་རྩེས་སྒྲུས་བ། སྒྲོ་བཞི་པོ་པོ་སོའི་ཕྱི་ངོས་སུ་ཀ་བ་བཞི་བཞིས་བཏེག་པའི་རྟ་བབས་གསེར་
 དང་ཤར་བྲ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྟ་མིག་དང་ཐུན་པ་དང་ཨ་རྩྭ་དང་ཐུན་པ་དང་ཤར་བྲ་དང་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་མིག་པ་དང་མདའ་ཡབ་སྟེ། སྣམ་བྲ་བཅུ་གཅིག་དང་ལྟན་པའི་ཅེ་མོར་ཆོས་གྱི་
 འཁོར་ལོའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྲགས་པོ་མོ་དང་བཅས་བ། ལྟ་དུ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་
 པའི་གདུང་གིས་མཛེས་པར་སྤུབ་པའི་ཅེ་མོ་རྩེ་རྩེ་ནོར་བྲ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟ་གིས་སྒྲུས་བ། དེའི་
 ལྟ་དུ་སྣ་ཆོགས་རྩེ་རྩེ་ཅེ་མོ་ཉི་ཤུ་པ་ཤར་བྲ་གྱི་རྩེ་རྩེའི་རྩ་དང་ལོག་གཞི་དང་སྟེང་གི་ཐོག་ཐམས་
 ཅད་དཀར་པོ། ལྷོ་སེར་པོ། ལུབ་དམར་པོ། བྲང་ལྗང་བྲ། །དབྱུས་སྟོན་པོ། སྣ་ཆོགས་རྩེ་རྩེའི་ལྷོ་
 བའི་དབྱུས་དང་ཤར་དང་གྲུ་བཞི་དང་དེའི་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྲ་བཞིར་སྣ་ཆོགས་པ་སྒྲ་དང་

ཟླ་བའི་གདན། སྤྱོད་གས་གཞན་གསུམ་དང་སྒོ་བཞིར་སྒྲ་ཆོགས་བསྒྲ་དང་ཉི་མའི་གདན་བསམ་
བ་ནི་ཉེན་བསྐྱེད་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་ནམས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་སྟོན་གྱི་འཛིག་ཉེན་
དང་འབྲེལ།

དེ་ནས་གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་མཆོན་སོ་གཉིས་དང་ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོ་ལྷ་ལི་བཅུ་དྲུག་
ཕྱག་གཉིས་གཡས་སྒྲོར་དང་གཡོན་སྒྲོར་དུ་གནས་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྫོགས་བ་དཀར་པོ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་བཅུ་དང་ཐབས་གྱི་ངོ་བོ་ཀླ་ལི་སོ་
བཞི་ལ་ཏ་རྩ་ད་རྩ་ཡ་ལ་དྲུག་བསྒྲན་པའི་བཞི་བཅུ་ཕྱག་གཉིས་གཡས་སྒྲོར་དང་གཡོན་སྒྲོར་དུ་
གནས་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་བ་དམར་པོ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་
མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །ཟླ་
བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་བ་ལས་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ནི། མཉམས་བཞིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་རབ་དང་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པ་
ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྒྱུ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་བ་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་གསུང་གི་
མདོན་པར་རྟོགས་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ནོར་བུ་དམར་པོའི་འོད་
དང་འབྲེལ་བའི་རྩོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་བ་ལྷེ་བ་ལ་རྒྱུ་གིས་མཆོན་བ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བར་བསམས་ལ། ཨོྫ་བཟླ་
ལྷ་ལྷ་ཀོལ་ཏྟེ། ཞེས་བཟོད་དེ་རྩོ་རྩེའི་ང་རྒྱལ་བའོ། །དེ་ནི་བྱ་བ་སྒྲིབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཐུགས་གྱི་
མདོན་པར་རྟོགས་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རང་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་
རབ་མས་འཁྱུད་པའི་རྩོ་རྩེ་འཆང་སྒྱུ་མདོག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་བ། ཅ་ཞལ་
དཀར་ལ་དམར་བ། གཡས་ཞལ་སྒྲོ་བ། གཡོན་ཞལ་དམར་བ། སྐྱེག་པའི་ཁྲོ་བོ་ཐ་མལ་བ་
རྩེས་སུ་འཛིན་པས་ཞི་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་གདུག་པ་ཅན་རྩེས་སུ་འཛིན་པས་ཅུང་ཟད་ཁྲོ་བ། ཅ་ཕྱག་

གཉིས་གྱིས་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་བ། གཡས་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་
 བོས་རྩོམ་གྱི་གཉིས་པས་རལ་གྱི། གཡོན་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོས་འཁོར་ལོ། གཉིས་པས་རྩ་
 སྦྱིས་འཛིན་བ། རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། ན་བཟའ་བཟའ་པོ་
 མན་བས་བ། མཆོག་གི་བདེ་བས་ལུས་རྒྱས་བ། ཞབས་གཡས་བསྐྱམ་ཞིང་གཡོན་བརྒྱང་པས་
 གནས་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྦྱོར་ཞོགས་པ་ལས་བྱང་རྩལ་བའོ། །དེ་ལྟར་མཛོན་
 བྱང་ལུས་རྩོམ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་རྩོགས་བ་ནི་ནལ་འབྱོར་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 བར་དོ་མངལ་དུ་འཁྱུག་པའི་པ་མ་དང་འབྲའོ།།

དེ་ནས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་གཟེགས་ནས། རང་གི་
 སྦྱིང་གའི་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་དེ་ནམས་སངས་རྒྱས་སུ་བྱས་པ་རང་གི་ལུས་ལ་བཅུག་
 ནས་ཡབ་ཡུམ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པས་ལྷན་ཅིག་སྦྱིས་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་པ་
 ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ནས་ནས་
 མཁར་གནས་པའི་ཡེ་གོ་ལྷ་སྐར་མདའ་འཕོ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་ཏེ་རང་གི་ཁར་ཞུགས། རྩོམ་པའི་
 ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པ་སྒྲར་ཞུགས་ཏེ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དཀར་དམར་གཉིས་
 འདྲེས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་མཐུས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱང་སྦྱིང་རྩོམ་པ་ཆེན་པོས་ཞུ་ནས་བྱང་
 རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་ངོ་བོར་གནས་པར་བསམ་མོ།།

དེ་ལྟར་རྩོམ་པའི་ཅན་ཁྱེད་པའི་ནམ་པའི་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དུ་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆད་མེད་པ་བཞི་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་སྦྱོས་ནས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་གར་
 སྦྱོན་དུ་འགོ་བའི་སྒྲུས། སྦྱིང་རྩོམ་པའི་དད་སྦྱོལ་བཞེངས། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཏི་
 སྒྲུག་གསོལ། །བདུད་བཞི་དག་ལས་རྒྱལ་བར་མཛོད། །དད་སྦྱོལ་ཙོལ་བས་མ་བཞུགས་
 བཞེངས། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོས་སྦྱིང་ཉིད་རི་སྟེ་བཞུགས། །དད་སྦྱོལ་འཛིག་རྟེན་བསོད་

ནམས་ཀྱིས་བཞེངས་ཤིག །བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོས་ནས། །ཁྱོད་ནི་ཅི་ཕྱིར་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས། །ཞེས་བསྐྱུལ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །སྤྱི་ཆེག་
ནམས་ནི། འབྲེལ་བ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་སྤང་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། །

དེ་ནས་སྤང་གི་རྒྱ་བ་ཉི་གའན་དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ་མི་སྟོན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་མ་ཉེ་སྟོན་པོ་
དག་ཏུ་ཁྲིས་པ། རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་²⁶སྤྲིན་མ་དང་སྤྲི་ར་འབར་ལ་རྩ་ཚོ་བ། མིག་པ་
ཚོན་པོ་བདེན་པས་འཛིགས་པར་བྱེད་པ། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་སྤང་གི་ཐིག་ལེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་
ཡ་ཡིག་སྟོན་པོ་དེ་ལས་རྩོམ་ཡ་ཡིག་གིས་མཆོན་པ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་པོར་བྱས་ནས་སྤང་འདུས་ཉེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རང་ཉིད་
གཤམ་ཆེ་གཤམ་མི་བཟད་པའི་དག་ལུལ་ཅན་སྐྱེ་མདོག་སྟན་པ་ལྟར་གནག་པ། འཛིགས་བྱེད་
ཆེན་པོ་འཛིགས་སུ་རུང་བ། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདུད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་
པར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་ཚོན་པོ་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ། སྤྲིན་མ་དང་སྤྲི་ར་དང་དབྱུ་སྤྲི་དམར་སེར་གྱིན་
དུ་བརྗེས་པ། རྩོམ་ཉི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་སྒྲོམ་ཞིང་ཐུང་ལ་གསུམ་པ་འབྱུང་བ། ཅ་ཞལ་
གནག་པ། གཡས་ཞལ་དཀར་ཞིང་གཡོན་ཞལ་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་པ་ཅན། གི་གྲག་དང་
ཐོད་པ་འཛིན་པའི་ཅ་བའི་བྲག་གཉིས་ཀྱིས་རང་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འབྱུང་བ། གཡས་
ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོས་རྩོམ་ཉི་རྒྱན་གྱིས་བསྐྱུལ་པས་རལ་གྱི། གཡོན་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོས་
འཁོར་ལོ། གཉིས་པས་རྒྱ་སྦྱེས་འཛིན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐྱུམ་ཞིང་གཡོན་བརྒྱུང་བའི་སྐྱབས་
ཀྱིས་མ་ཉེ་མགོ་གཡས་སུ་བསྟན་པའི་སྟེང་ན་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་པོ་གཡས་དབྱུག་པ་དང་
གཡོན་ཞགས་པ་འཛིན་པ། མགོ་གཡས་སུ་བསྟན་པ་བརྗེས་པས་སྤྱོད་ཤིང་བརྒྱལ་བར་བྱེད་
པ། ཐོད་པ་སྐྱམ་པོ་ལྷའི་དབྱུ་རྒྱན་དང་། ཁྲག་འཛིག་པའི་མགོ་བོ་རྫོན་པ་ལྷ་བཅུའི་སྤང་བའི་དོ་

26 ཞོལ་ ཤོག ༥ ན ༩། གཙང་། ཤོག ༥ བ ༥ བརྒྱན་ཞིང་ གཙང་ཞོལ་པལ་ཆེར་ཞིང་དང་སྐྱེ་འབྱུང་ཅིང་འབྱུང་

འཕལ་ཅན། ཞལ་རེ་རེ་ལ་དམར་ལ་རྒྱལ་པའི་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྷན་ཞིང་འབར་བའི་མཆེ་
བ་བཞི་བཞི་རབ་དུ་གཅིགས་ནས་ལྷགས་ནས་པར་འབྲིལ་ཞིང་འོད་ཟེར་རབ་དུ་འཕྲོ་བ། མཐའ་
ཡས་སྤྱན་པོས་དབུ་སྐྱ་བཅིངས་ཤིང་། འཛོག་པོ་དམར་པོས་རྩ་བྱེད་བྱས་པ། རིགས་ལྷན་ཁ་
པོས་དབུང་བ་བརྒྱལ་ཅིང་། དུང་སྐྱོང་མེར་པོས་ལག་གདུབ་བྱས་པ། པར་དཀར་པོས་དོ་འཕ་
བྱས་ཤིང་། རྟོབས་ཀྱི་རྒྱ་ལྡང་གུས་མཆོད་ཤིང་ཐོགས་བྱས་པ། རོར་རྒྱས་ཀྱི་བུ་བདུད་ཅིའི་ཁ་
དོག་ལྟ་བུས་སྐྱ་རགས་བྱས་ཤིང་། པར་ཆེན་པོ་དཀར་པོས་ཞབས་གདུབ་བྱས་པ། ལྷ་བརྒྱད་པོ་
ཐམས་ཅད་བུད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱོག་ཅིང་ལྷེ་གཉིས་པ་དུག་དང་ལྷན་པའི་མཆེ་བའི་ཕྱང་བ་ཅན་ནོ།།

དེ་ནས། ཨྱི་རྩྭ་རྩྭ་ཏུ་སྤྲུམ་ལྷན་གཉིད་ཀྱི་ཞེས་བརྗོད་པ། ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་གཉིས་
སྤྱེམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྲག་གི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་ལྷན་དུ་རྒྱུ་བརྒྱུ་བས་
འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་སྟོར་བ་ནི་རྗེས་སུ་ནམ་འཁོར་རོ། །སྤར་བ་ཤད་པའི་ཡེ་ཤེ་
སྤྱེ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བར་དོས་མངལ་དུ་སྟེ་བ་སྒྲངས་པ་དང་འབྲ། དེ་ནས་
སྤྱི་རོ་བོར་བཞེངས་པ་ནི་མངལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཙས་པ་དང་འབྲའོ།

དེ་ལྟར་རིམ་བཤམ་དང་པོ་བསྐྱོམ་པ་པོས་དང་པོར་རྒྱད་སྟོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོག་པ་བསགས།
 དེ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་ཡུང་སོགས་གྱི་སྤང་བ་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཡི་གེ་ལྗེའི་ངོ་བོར་གནས།
 དེ་ནས་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་འབྲས་
 བུ་དོ་རྩེ་འཆང་ཞེས་པའི་ལྗེའི་ཡུས་སུ་སྦྱེ་བ་སྤངས་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ནི། གང་
 ཟག་འགའ་ཞིག་ཞི་ནས་གནས་གཞན་དུ་སྦྱེས་པ་ན་ང་དང་ང་ཡི་བར་འདྲིན་པའི་གཞི་ཡུས་དང་
 འོངས་སྟོན་དང་འཁོར་དང་གང་དུ་སྦྱེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་འཕྲོས་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་འབྱོར་
 པས་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་ཡུས་ལ་ང་དང་ང་ཡི་བར་འདྲིན་པ་དོར་ནས་ལྗེའི་ཡུས་ལ་ང་དང་ང་ཡི་བའི་
 ང་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་གནས་དང་གོགས་དང་འོངས་སྟོན་ལའང་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་ནས་

མཆོག་གི་སྒྲུབ་བ་དང་ང་རྒྱལ་གྱིས། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུབ་ཞེན་འགོག་པར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་
 བེ་མན་ངག་སྟེ་མར་བཤད་པའི་དགོངས་པའོ། །ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས་
 སྤྱི་ལས་བྱང་བའི་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ། ཡོ་ལས་བྱང་བའི་འོར་བུ་བྱ་བ་པེ་གྱིས་བཀག་བ།
 དུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས་སྤྱི་ལས་བྱང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་བ།
 ལྷུང་ལས་བྱང་བའི་ཟེ་འབྲུ་བྱ་བ་པེ་གྱིས་བཀག་པས་བསམས་ལ། བན་ཚུན་རྩེས་སུ་ཆགས་
 བས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་དགའ་བ་ཅམ་སྟེ། ཡོ་སར་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨ་ཏུ་རྩ་ག་ཏ་བརྩ་སྟེ་ཐ་
 ལྷུ་ཀོ་ཏུ་ཏྟ། ཞེས་བརྗོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེས་སུ་ཆགས་པའི་དོ་རྩེ་
 རང་བཞིན་རའོ་སྟམ་དུ་རྩེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བའོ། །དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཡ་ཡིག་གི་
 འོད་ཟེར་གྱི་ཐུགས་རྒྱས་མཁའ་ཁུབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཀྲ་ག་ནས་རང་གི་ཞལ་དུ་
 བཅུག །ཐུགས་ཀར་འོད་དུ་ཞུ་བ་དོ་རྩེ་ལམ་ནས་རང་འདྲའི་དུམ་གྱི་བརྒྱར་ཞུགས་པའི་ཐེག་
 ལེ་ཆ་གཅིག་ཡ་དུ་གྱུར་བ་ལས་གཞལ་ལས་ཁང་དབུས་སུ་ཉི་གདན་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་བཞིན་
 བསྐྱེད། ཡ་ལས་གཞལ་ལས་ཁང་བསྐྱེད་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྒྲུབ་བ་ལས་བཤད་དོ། །

ཐེག་ལེ་གཞན་གདན་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར། དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
 ལས་དབུས་སུ་ཡ། ཤར་དུ་ལྷ། ལྷོ་ར་ལ། ལུབ་ཏུ་མེ། བྱང་དུ་ད། ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་བཞིར་
 ཡ་ཅ་ནི་ར་དང་། ལྷ་ཆོགས་དོ་རྩེ་ལྷོ་ནས་བཅམས་པའི་གྲ་བཞིར་ར་ས་དོ་རུ་དང་། དེའི་
 ཕྱིའི་གྲ་བཞིར་ཏ་ཡོ་ནི་ར་སྟེ་ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར། ཡི་གེ་ཕྱི་མ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་ནམས་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དོ་རྩེ་ལྷོ་བའི་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་རིམ་བཤེན་དོ་རྩེ་དང་འཁོར་
 ལོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བརྒྱ་དང་རལ་གྱི་དང་། ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་བཞིར་རིམ་བཤེན་དུ་ཐོ་
 བ་དང་དབྱིག་བ་དང་བརྒྱ་དང་རལ་གྱི་དང་། ལྷ་ཆོགས་དོ་རྩེ་ལྷོ་ནས་བཅམས་ཏེ་རིམ་བཤེན་
 བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་དང་དོ་རྩེ་དང་བརྒྱ་དང་རལ་གྱིར་གྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་ས་བོན་གྱིས་མཆོན་

པ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་འདྲུ་བར་བསམ་མོ། །ཕྱག་མཆན་ལ་ས་བོན་གྱིས་མཆན་པ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་
 གི་གཞུང་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་མཆན་ས་བོན་གྱིས་མཆན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་
 རང་རང་གི་སྒྲིལ་གས་པར་བསྐྱེད་དོ། །དབུས་སུ་ཞེ་སྤང་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་ལས་ལུས་ནི་སྤར་
 བཞིན་ནོ།།

ཤར་དུ་གཉི་ཕྱག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་རྩ་ཕྱག་དུག་གི་གཡས་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་
 བོས་འཁོར་ལོ་དང་། གཡོན་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོས་ནོར་བུ་འཛིན་པ། ལྷོར་ཕྱ་མ་གཤམ་ཆེ་
 གཤམ་དག་སེར་བོ་གཡས་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཡོན་གཉིས་ཀྱི་དང་བོས་
 འཁོར་ལོ་འཛིན་པ། རུབ་ཏུ་འདོད་ཆགས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་རྩ་ཕྱག་མ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་བོས་བརྒྱ་དང་། གཡོན་གཉིས་ཀྱི་དང་བོས་ནོར་བུ། གཉིས་པས་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ། བྱང་
 དུ་ཕྱག་དོག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་ལྷང་གུ་གཡས་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོས་རལ་གི་གཉིས་པས་
 འཁོར་ལོ་དང་། གཡོན་གཉིས་ཀྱི་དང་བོས་ནོར་བུ་འཛིན་པ། དང་བོ་གསུམ་གྱི་གཡས་ཀྱི་
 གཉིས་པས་རལ་གི་དང་། དང་བོ་གཉིས་དང་ཐ་མའི་གཡོན་གྱི་གཉིས་པས་བརྒྱ་འཛིན་ཅིང་།
 བཞི་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཅ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གི་གྲུག་དང་ཐོད་ཁྲག་བཟུང་ནས་རང་དང་འབྲ་
 བའི་ལུས་ལ་འཁྱུད་པ། རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་ལྷག་མ་ནམས་གཙོ་བོ་དང་མཚུངས་པའོ། །ཤར་
 ལྷོར་ཐོ་བ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་སྤོན་བོ་གཡས་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོས་ཐོ་བ་སྤོན་བོ་རྩ་ཉི་ཤུ་
 པ་དང་། གཡོན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོས་ནོར་བུ། གཉིས་པས་བརྒྱ་འཛིན་པའོ། །ལྷོ་ལྷོར་དབྱུག་
 པ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་རྩ་ཕྱག་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོས་དབྱུག་པ་དང་། གཡོན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་བོས་ཚུ་སྐྱེས། གཉིས་པས་འཁོར་ལོ་འཛིན་པའོ། ²⁷ རུབ་ལྷོར་བརྒྱ་གཤམ་ཆེ་
 གཤམ་དག་རྩ་ཕྱག་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོས་བརྒྱ་དང་། གཡོན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོས་

འཁོར་ལོ་གཉིས་པས་ཞོར་བུ་འཛིན་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱི་གཡས་གྱི་གཉིས་པ་ན་རལ་གྱིའོ། །བྱང་
སྒོར་རལ་གྱི་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་ལྷན་གྱི་གཡས་ལྷན་མ་གཉིས་གྱི་དང་པོས་རལ་གྱི། གཉིས་པས་
འཁོར་ལོ་དང་། གཤམ་པ་གཉིས་གྱི་དང་པོས་ཞོར་བུ། གཉིས་པས་པར་འཛིན་པའོ། །སྒོ་སྒྲུང་
བཞི་གའི་ཅ་བྱུག་གཉིས་གྱིས་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་ཁྱག་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་ལ། མཆེ་བ་
གཅིགས་པའི་གད་བརྒྱུད་ས་ཅན། རྒྱུ་དང་ཆ་ལུགས་ལྷན་མ་གཅི་པོ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་ཆོགས་དོ་
ཟེའི་ཤར་སྟོར་ཅ་ཅི་ཀ་དཀར་མོ་ཤེན་ཏུ་སྒྲེམ་ཁིང་བྲག་ཏུ་ཁྱོས་པ། གཉི་ཐུག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་
ལྷ་བུ། ལྷ་ཐུབ་ཏུ་པག་མོ་སྟོན་མོ་པག་གདོང་ཅན། ཞེ་སྒྲང་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་ལྷ་བུ། ཐུབ་བྱང་ཏུ་
དབྱེད་ས་ཅན་མ་དམར་མོ་ཞེ་བའི་ཆ་བྱུད་ཅན། འདོད་ཆགས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་ལྷ་བུ། བྱང་ཤར་
ཏུ་གློ་ཆེ་ལྷང་གྲ། ཐག་དོག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་ལྷ་བུ་སྟེ་པག་མོ་དང་གློ་ཆེ་གཉིས་སྟོན་ཁིང་བྱང་
ལ་གསུམ་པ་འབྱུང་བའོ།།

ལྷ་ཐབས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པ་སྟེ་སྒྲུ་མདོག་སྟོན་པོ་རྣམས་གྱི་གཡས་དཀར་ཁིང་། དཀར་
པོའི་གཡས་སྟོ་ལ་གཤམ་དམར་བ་དང་། སྒྲུ་མདོག་དམར་པོ་དང་པོར་པོ་དང་ལྷང་གྲ་རྣམས་གྱི་
གཡས་སྟོ་ལ་གཤམ་དཀར་བའོ། །ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་སྒྲང་བ་ལས་ལྷ་མོ་བཞིའི་ཅ་བྱུག་གཉིས་
འཁྱུད་པའི་ཚུལ་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་ནི་སྒོ་བ་བཞི་ལ་ཡང་འབྱེད། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྲ་བཞིའི་ཡི་གེ་
བཞི་ཡོངས་སུ་གྲུར་བ་ལས་མིའི་ཐོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་བཞིའོ།།

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་སྟོ་བའི་ཚུལ་ནི། རང་རང་གི་རིགས་གྱི་སྒྲུལ་པའི་
ཆོགས་རྣམས་ཡུམ་གྱི་བ་སྒྲུའི་སྟོན་སྟོ་བར་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་སྒྲང་བ་ལས་བཤད་པས་དེ་
ལྟར་ཏུ་དབྱེད་བར་བའོ།།

རྩི་རྩི་གཅི་པོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར། ཡུམ་གྱི་བ་སྒྲུའི་སྟོན་སྟོ་བྱིར་
སྟོས་ཏེ་སྟོགས་བརྒྱུར་གཤམ་གས། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཞེ་སྒྲང་སྒྲུངས། ཆོས་གྱི་དབྱེད་ས་གྱི་ཡི་

ཤེས་ལ་བཀོད། གཅིག་ཏུ་འདུས་རང་དང་ཡུམ་ལ་ཐེམ་བར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ཨོ་ཇི་ན་ཇི་ག་གིས་གཏི་མུག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཡབ་ཡུམ་སྤངས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཏི་མུག་སྤངས། མེ་མོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་ནས་ཤར་དུ་སྒྲ་ཆོགས་དོ་ཇེའི་ཅིབས་ཞེས་བ་རུའི་རྩ་བར་འཁོད། ཨོ་རྒྱ་རྒྱུ་གིས་སྤྲ་མ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཡབ་ཡུམ་སྤངས། ར་རྒྱལ་དང་སེར་སྒྲ་སྤངས། མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་ནས་སྒྲོར་རུའི་རྩ་བར་འཁོད། ཨོ་ལྷ་རོ་མི་གིས་འདོད་ཆགས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཡབ་ཡུམ་སྤངས། འདོད་ཆགས་སྤངས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་ནས་རྩལ་གྱི་རུའི་རྩ་བར་འཁོད། ཨོ་སྒྲ་རྒྱུ་གིས་སྤྲ་ག་དོག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཡབ་ཡུམ་སྤངས། སྤྲ་ག་དོག་སྤངས། རྩ་བ་སྤྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་ནས་བྱང་གི་རུའི་རྩ་བར་འཁོད། ཨོ་སྒྲ་རྒྱུ་གིས་སྤྲ་ག་ཐོབ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་སྤངས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་པོའི་བདུད་བཅོམ། དད་པའི་སྟོབས་ལ་བཀོད་ནས་ཤར་སྒྲའི་དབུས་སུ་འཁོད། ཨོ་དམ་རྒྱུ་གིས་དབྱུག་བ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་སྤངས། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། བཅོམ་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བཀོད་ནས་སྒྲོ་སྒྲོར་འཁོད། ཨོ་བསྒྲ་རྒྱུ་གིས་བསྒྲ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་སྤངས། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ། དཔལ་པའི་སྟོབས་ལ་བཀོད་ནས་རྩལ་སྒྲོར་འཁོད། ཨོ་ཁྲ་རྒྱུ་གིས་རལ་གྱི་གཤམ་ཆེ་གཤམ་སྤངས། ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཅོམ། ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་སྟོབས་ལ་བཀོད་ནས་བྱང་སྒྲོར་འཁོད། ཨོ་མོ་ཏ་ར་ཉིས་ཅ་ཅི་ག་སྤངས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སའི་ཁམས་སྤངས། བྱམས་བ་ཆད་མེད་ལ་བཀོད་ནས་སྒྲ་ཆོགས་དོ་ཇེའི་ཤར་སྒྲའི་བྱར་འཁོད། ཨོ་དེ་ཏ་ར་ཉིས་པག་མོ་སྤངས། ལུའི་ཁམས་སྤངས། སྒྲིང་ཇེ་ལ་བཀོད་ནས་སྒྲོ་རྩལ་ཏུ་འཁོད། ཨོ་རྒྱ་ག་ར་ཉིས་དབྱངས་ཅན་མ་སྤངས། མའི་ཁམས་སྤངས། དགའ་བ་ལ་བཀོད་ནས་རྩལ་བྱང་དུ་འཁོད། ཨོ་བརྒྱ་ར་ཉིས་གློ་སྤངས། ལྷུང་གི་ཁམས་སྤངས། བཏང་སྟོམས་ལ་བཀོད་ནས་བྱང་ཤར་དུ་འཁོད། ཨོ་ལྷ་མུ་གིས་ཐོད་བ་བཞི་སྒྲོས། ཡུལ་དུག་གི་རི་མ་སྤངས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱའི་བྲ་བཞིར་འཁོད།

ཨོ་ལྷ་མྱོ་གིས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒོས། སྒོད་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲུངས། བདེ་བ་ལ་གནས་པ་རྣམས་བརྟན་
བར་བྱས་ནས་དམ་ཆེག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་བར་བསམ་མོ། །དེ་དག་ནི་ལྷ་འཁོར་ལོ་
ལེན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྐྱལ་བས་ལེན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རོ།

དེ་ནས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གཉིས་སུ་མྱོ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་དྲོ་ཆེའི་མིག་གཉི་
སྟག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལྟ་བུ། རྣ་བ་གཉིས་སུ་རྫོ་དང་དྲོ་ཆེ་ལས་དྲོ་ཆེའི་རྣ་བ་ནག་པོ་ཞེ་སྒྲུང་
གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལྟ་བུ། སྒྲ་གཉིས་སུ་ཁྲི་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དྲོ་ཆེའི་སྒྲ་པ་མ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་
ལྟ་བུ། ལྷའི་ཅ་བར་རི་དང་བརྒྱ་ལས་དྲོ་ཆེའི་ལྷེ་དམར་པོ་འདོད་ཆགས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལྟ་
བུ། འདིར་ནག་ཆོ་དང་ཆག་གིས་བསྐྱར་བའི་དམར་ནག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་རི་བྱུང་། དཔལ་
འདིན་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་གཞུང་གཞན་ལས་གླིང་བ་ནི་ས་སྒྲིང་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཀྱི་
ཡི་གེའི་བྲད་པར་རེ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལས་བསྐྱེད་པར་སྒྲུང་བས་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་
འབྲ་བར་མཛོན་ནོ། །དཔལ་བར་ཀྱི་དང་རལ་གྱི་ལས་དྲོ་ཆེའི་ལྷས་སྟག་དོག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་
ལྟ་བུ། ལྷེ་བར་སྐྱོ་དང་དྲོ་ཆེ་ལས་དྲོ་ཆེའི་ཡིད་རྒྱ་དྲོ་ཆེ་འདིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བད་
ཆེ་ལ་གནས་པའོ།

ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྒྲུང་བ་ལས་གཙོ་བོ་མ་གཏོགས་པ་འཁོར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་
རྫོབ་པར་མི་འདོད་པ་བཀག་ཅིང་། སྐྱེ་མཛོད་དང་ཕྱག་གི་ངེས་པ་སྐྱབ་ཐབས་ལ་ཁ་འཕངས་
པས་སྐྱབ་ཐབས་སུ་གཉི་སྟག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལ་སོགས་པ་དང་ཁ་དོག་འབྲ་བར་བཤད་པ་མ་
གཏོགས་པ་ཞལ་ཕྱག་གི་བྱངས་མི་གསལ་ཡང་ཞལ་ཕྱག་ཀྱང་འབྲ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་དག་
ནི་མཛོན་ཤེས་བྱུག་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ།

ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟགས་ཀར་རྩྱུ་ལས་དྲོ་ཆེ་སྒྲོན་པོ་ཅེ་སྟེ་བའི་ལྷེ་བའི་ནང་དུ་རྩྱུ་དང་དྲོ་ཆེ་
ལས་སྟགས་དྲོ་ཆེ་ཞེ་སྒྲུང་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལྟ་བུ། མགྱོན་པར་ལྷུང་ལས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་པ་

རང་གི་སྒྲིང་གའི་ས་ཐོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བཟློམས་པ་
དང་འབྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་གི་མདུན་དུ་སྒྲུབ་དངས་པར་བརྟམ་ལ། མྱོ་མྱོ་འི་
སྒྲགས་པ་རྫོང་ཅིར་ཁོ་ཐོ་སྒྲོས་ནས་སྤྱི་འབྲང་གི་བཤེགས་པ་སྤྲད་ལ་བསྟུང་། མཆོད་ཡོན་ལ་

སོགས་པའི་ཚུ་བཞི་ཕུལ་ནས། ཨོ་སྤྲུལ་ར་ཨོ་ ཞེས་པས་རང་རང་གི་སྤྱི་བོར་དབྱུག །ཨོ་དེ་མ་
 རྒྱུ། ཞེས་པས་རང་རང་ལ་གཞུག །ཨོ་བསྒྲུབ་པ། ཞེས་པས་རང་རང་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བཅིང་།
 ཨོ་ཁྲུ་ཏོམ་ ཞེས་པས་དབང་དུ་བྱའོ།།

དེ་ནས་མཆོད་པ་བཤམ་པ་རྣམས་བསང་བ་དང་སྦྱང་བ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་བཀུག་ནས་ཞལ་དུ་
 ཞུགས། ཐུགས་ཀར་ཞུ་བ་རྩེ་རྩེའི་ལམ་ནས་འཕོན་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་དབྱས་སུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་ལས་སྦྱེས་པའི་ལྷ་མོའི་ཆོག་མེ་ཏོག་མ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྗེས་སྣ་ཆོག་གས་
 ལག་ན་ཐོགས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེར་བའི་སྐྱེག་ཅིང་འགྱུང་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་ཞིང་ཡིད་དུ་
 འོང་བའི་གར་དང་སྒྲུའི་མཆོད་པས་མཆོད་པར་བསམས་ལ་སྒར་བཞིན་མཆོད།

སྒྲུ་ཐབས་ཅད་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་བལྟས་ཏེ་འཁོར་གྱི་ལྟ་རྣམས་གྱིས་གཙོ་བོ་ལ་བསྟོད་
 པར་བསམས་ལ། བྱེ་བྱེ་བྱེ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་ལྷ། །སྤྱི་བོའི་གཟུགས་ཆེན་རང་བཞིན་
 ཁྱོད། །བདག་གིས་ཁྱོད་མཐོང་གིན་ཏུ་འཛིགས། །ཁྱོས་པའི་རང་བཞིན་འདི་མཐོང་མཛོད། །མཐོ་
 རིས་ས་སྟེང་ས་འོག་བཅས། །ཁྱོད་གྱི་གར་གྱིས་གཡོས་པར་མཛོད། །ཨ་ཨ་ནག་པོ་བཅག་འདྲ་
 ཡི། །ཁྱོ་ཁྱོད་རོ་ལངས་བཞིན་གར་མཛོད། །རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་གས་གཟུགས་སྤུལ་ཞིང་། །མདངས་
 བཀའ་ཆད་ནི་ཐུང་བ་ལ། །བདེ་ཆེན་རོ་བོ་ཁྱོད་གར་མཛོད། །རྩི་རྩི་དབྱངས་ཅན་མ་གསོལ་
 འདེབས། །རྩི་རྩི་འདི་སྤྲུགས་དང་གར་གྱིས་ཁྱོད། །སྤྱི་བ་གསུམ་གྱི་འཁྲུལ་བ་ཆོད། །སྟེང་
 རིས་ཁྱོས་པའི་དང་སྒྲོལ་གར། །འགྲོ་བས་མཐོང་ན་རོ་མཆར་འགྱུར། །ཨོ་སྤྲུ་ཏ་སྤྲུ་ཏ་སྤྲུ་ཏ་
 བཛྲ་སྤྲུ་ཏ་སྤྲུ་ཏ་ཀོཏྟ། ཞེས་བཛོད་དོ།།

དེ་ནས་གཙོ་བོས་ཀྱང་འཁོར་རྣམས་ལ། །གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་པོ་རབ་འཛིགས་པ། །གཏི་ཐུག་
 རྩི་རྩི་རོ་བོ་ཁྱོད། །སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀུན་རང་བཞིན། །རྩི་རྩི་ལ་ཐུག་འཆལ་བསྟོད། །གཤམ་

ཆེ་གཤམ་དཔོ་རབ་འཛིགས་པ། །སྤ་མ་རྩོལ་ཤིང་རང་བཞིན་ཁྱོད། །རྩོལ་སྤགས་དང་རབ་མཚུངས་
པ། །རིན་ཆེན་རྩོལ་སྤག་འཆའ་བསྟོད། །འདོད་ཆགས་རྩོལ་ཤིང་ཤོ་ཁྱོད། །གཤམ་ཆེ་གཤམ་དཔོ་
རབ་འཛིགས་པ། །རྩོལ་གསུང་དང་རབ་མཚུངས་པ། །རྩོལ་གསུང་ལ་སྤག་འཆའ་བསྟོད། །སྤག་
དོག་རྩོལ་ཤོ་ཁྱོད། །གཤམ་ཆེ་གཤམ་དཔོ་ལས་ཀུན་པ། །རྩོལ་སྤག་དང་རབ་མཚུངས་པ། །སྤག་
ན་རལ་གྱི་སྤག་འཆའ་བསྟོད། །ཅེས་པས་བསྟོད་ནས། །ཡང་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་མགྱིན་གཅིག་
ཏུ་གཙོ་བོ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་དངོས་པོ་ཁྱོད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྐྱུས་
པ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་མཆོག་གཙོ་བོའི་གཙོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་ལ་སྤག་འཆའ་བསྟོད། །ཅེས་
པས་བསྟོད་དོ། །བསྟོད་པའི་ཆོག་ནི་སྐྱབ་ཐབས་དང་རྒྱུད་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། །ནག་པོ་པའི་
འགྲེལ་པར་བཤད་པའི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་བྱས་པའོ།

དེ་ནས་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པོ་གཞུ་ལྟ་བུ་བ་དན་གྱིས་མཆོན་པ། དེའི་སྟེང་
དུ་རྩི་ལས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷུང་ལས་མགོ་བོ་གསུམ་གྱི་
སྟེང་བའི་སྟེང་དུ་ལྷུང་ཡིག་ལས་བྱང་བའི་ཐོད་པ་དཀར་པོ་བསམ་མོ། །དེའི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་
སྟོགས་བཞི་དང་དབུས་སུ། ད་ཉ་གོ་ཀུན་ལས་བྱང་བའི་སྒང་པོ་ཆེ་རྩ་བ་ལང་གི་མའི་ཤ་རྣམས་
ལ། ལྷུ་ཨོ་རྩོ་ཁྱི་ལྷུ་གིས་མཆོན་པ། མེ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་པ་བཞི་དང་དབུས་སུ། བེ་རི་བྱ་
མ་ལྷུ་ལས་བྱང་བའི་བྲི་ཆེན་རྩ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་རྒྱང་མར་བྲི་ཆུ་ལ། ཡི་མི་པོ་ཉི་པོ་གྱིས་
མཆོན་པའོ། །འདིར་ཡི་ལ་²⁸བརྒྱས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལྷའི་ས་བོན་ལས་བདུད་རྩི་ལྷ་དང་མིང་
ཡིག་སོག་མ་ལས་ཤུ་བསྐྱེད་པར་བཤད་མོད་ཀྱང་། དཔལ་འཛིན་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་
ལ་མིང་ཡིག་དང་པོ་སྐྱེས། །དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་སོགས། །ད་ཡིག་ལས་སྐྱེས་ཡང་དག་
འབྱུང་། །སྤང་པོ་ལ་སོགས་ལྷ་པོ་རྣམས། །ཞེས་རྒྱས་བརྒྱུ་ཁ་²⁹མིང་ཡིག་དང་པོ་ལས་བསྐྱེད་

28 ཞོལ། སོག 10 བ ༩ འདིར་ཡི་ལ་ཉ་ གཙང་། སོག 13 ན 3 འདིར་ཡི་ལ་

29 ཞོལ། སོག 10 བ 11 གཙང་། སོག 13 ན 3 བརྒྱུ་ག་

བར་བཤད་ལ། མིང་ཡིག་དང་སོ་རྣམས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྤང་བ་ལས། བི་ཐུ་མ་ར་ཤུ་
 དང་། ད་ཉ་ན་གོ་ཀྱ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་སོ།³⁰ དེ་ལ་དཉེ་ནི་ནི་སོ་ལྷན་ཏེ་སྤང་སོ་དང་ཉ་ལ་ཉ་
 དང་གོ་བ་ལང་དང་ཀྱ་རུ་ར་ཁྱི་དང་ན་ར་མི་དང་། བི་ར་བཤང་བ་དང་ཐུ་ཏུ་གཅིན་དང་རྟ་ཁག་
 དང་ཤུ་ཀ་ཁུ་བ་དང་མཇུ་ཤང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་གསང་འདུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤམ་གས་པ་དང་རིན་སོ་
 ཆེ་དང་བསྐྱོད་དང་ལས་དང་རྩོད་རྩེའི་རིགས་ལ་རིམ་བཤེན་དུ་སྤང་སོ་དང་ཉ་དང་བ་ལང་དང་ཁྱི་
 དང་མིའི་ཤ་གསུངས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས། དཔལ་འཛིན་གྱིས་ད་ཉ་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།³¹ མོད་པའི་སྤེང་དུ་སྤྱི་ཡིག་དཀར་སོ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་རྩེ་ལྟེ་བ་སྤྱི་གིས་
 མཆན་པས་ཁ་བཅད་བ། དེ་ལས་མཐོ་གང་ཅམ་གྱི་བར་སྤང་ལ་ཆེ་བ་ལ་ཨོ་དཀར་སོ། རྩོད་རྩེ་
 ལྟེ་བའི་སྤྱི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་བ་དན་བསྐྱུལ་བས་སྤང་བསྐྱོད། དེས་མེ་སྤར་བས་ཐུས་
 ཀྱན་ཁུ་ཞིང་ཁོལ་བའི་ནང་དུ་རྩོད་རྩེ་སྤང་ནས་དཀྱུགས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཁུ་བས་བྲི་མ་མེད་ཅིང་
 དག་པར་ལྟོ། །དེ་ནས་ཨོ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཀྱག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 བདུད་ཅི་སྤྱགས་གྱིས་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས་དེར་བཅུག་པས་བདུད་ཅི་སྤྱ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་
 བསམས་ལ། ཨོ་ལྷ་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སོ།།

དེ་ནས་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལྷགས་མི་དམིགས་པ་ལས་སྤྱི་ལས་སྐྱེས་པའི་རྩོད་རྩེ་དཀར་སོ་ཅི་
 ལྷ་པ་ཁོང་གསེང་ཅན་དུ་བསྐྱོམས་ལ། ཐོག་མར་རྩ་བ་དང་བརྒྱད་པའི་སྤང་མ་རྣམས་གྱི་མཆན་
 གྱི་མཐར་ཡི་གེ་གསུམ་བཏགས་ལ་དབུལ། དེ་ནས་ཐུགས་ཀའི་ས་སོན་གྱི་འོད་གྱིས་ཐོགས་
 བཅུ་ན་བཏུགས་པའི་རྒྱལ་བ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་བཅུག་ལ། ལྷ་
 སོ་སོའི་སྤྱགས་བརྗོད་ཅིང་བདུད་ཅི་སྤང་བར་བྱོ། །དེའི་དུས་སུ་ལྷགས་རྩོད་རྩེ་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱ་
 ཀྱས་དངས་ནས་གསོལ་བས་ཆེམ་པར་བསམ་ཞིང་ཐོགས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེམ་

30 ཞེས། ཤོག 10 བ 6། གཙང་། ཤོག 13 ན 6 གསུང་ངོ།

31 ཞེས། ཤོག 11 ན 3། གཙང་། ཤོག 13 ན 6 གསུང་ངོ།

པར་བྱའོ། །རང་གི་སྤྱིང་གར་ལི་ལས་སའི་དགྲིལ་འཁོར་སེར་པོ་གྲུ་བཞིར་རྫོང་རྩེ་མཆན་པའི་
 དབུས་སུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རང་དང་འབྲེལ་བ་དགོད། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་རྫོང་རྩེ་
 ལྷོ་བའི་ནང་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཡ་ཡིག་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་བཀོད་ནས་མཆན་
 མར་འཛིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་ཕུང་
 པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤངས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 བཞིན་དུ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤངས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་བདག་མེད་པ་
 གཉིས་ལ་ངེས་པ་དངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གཟུང་བྱ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་སྤྲང་བའི་སྤྲང་སྟོང་གཉིས་
 ཆོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །

རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཕྲོ་བ་ཐམས་
 ཅད་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་བྱས་དེ་ཐམས་ཅད་བཀྲུག་ནས་ས་བོན་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་བསམ།
 འདིར་སྐྱེ་བ་ཐམས་ལས། རང་སྤྱིང་ས་བོན་འོད་ཟེར་གྱིས། །འཕྲོ་བ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་བྱས་
 བས། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྫོང་རྩེ་ཅན། །བཀྲུག་ནས་དེ་ལ་སོང་བར་བསམ། །རྫོང་རྩེ་མ་མེད་
 དང་ཆོས། །ཡེ་ཤེས་ལམ་སྐྱེས་དགོད་པར་བྱ། །དེར་ནི་རང་གི་ས་བོན་རྣམས། །ཡེ་ཤེས་
 རྩི་ལྷུ་ལ་སོགས་དགོད། །བདེ་བ་དམ་པའི་རྣམ་པ་མཐོང་། །ཡང་དག་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
 སྤངས། །སྟོང་བ་སྤྱུ་བ་ཡང་དག་ཀྱས། །བདག་ཉིད་མཁས་པས་བསྐྱེས་པ་བརྩམ། །སྐྱེ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོང་བ་སྤྱུ། །རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དག་ཀྱང་རུང་།³² །ཞེས་འབྱུང་བའི་རྟེན་པ་བཞི་པ་
 ནི་རྟེན་པ་གསུམ་པའི་ཤོང་དུ་གདོན་ཏེ། གཤམ་དམར་གྱི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ལས་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་
 རོ། །ལི་ལ་བཟླས་འཕྲོ་བ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་བྱས་པ་རྣམས་རང་ལ་ཐིམ་ཞིང་རང་ཉིད་ལ་

32 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེའ། 32 ཤོག 96 ཟེང་། 2

ཐེམ་ལ་ཡི་གེ་ཐེག་ལེར་གྲུར་པའི་ནང་དུ་དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐྱེད། དེའི་འོད་ཟེར་གྲིས་སྒར་ཡང་རང་དང་ལྷ་རྣམས་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། སྤྱིང་གར་གནས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལྷ་མོ་བརྟན་པར་གྲུར་ནས་སྒྲོ་བསྐྱེད་པར་བཤད་དེ། བདེ་བ་དམ་པ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་གྱི་དོན་ནོ། །དེ་ནས་ལས་དང་ཆོས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ཐུགས་གསུང་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དགོད་དེ། སྒྲིབ་གསུང་ཐུགས་ཞེས་པ་ནས། དེར་ནི་རང་གི་ས་བོན་རྣམས། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནོ། །

དམ་ཆེག་གི་ཕྱག་རྒྱའི་རོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཐུགས་དགོད་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཅིག་གི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩེ་རྩེ་ཐུགས་ལས་རྒྱ་ཆོས་ནི་གསུང་ཆོས་རྒྱ། འི་མ་མེད་པ་ནི་སྒྲིབ་ཕྱག་ཆེན། ཡེ་ཤེས་ནི་དམ་རྒྱུ་བྱའོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་རྩེས་འབྲང་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཆེ་གཤམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱག་མཆན་གྱི་ལྟེ་བར་རྒྱུད་པའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྲིས། སྒྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་ཏོག་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་ནས་འགྲོ་བ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱས་པ་བཀུག་ནས། ས་བོན་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱས་པའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ཐེག་ལེའི་ནང་དུ་ལྷ་མོའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ལས་དང་པོ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་མཆན་ནམ་ཐེག་ལེ་ལྷ་མོ་ཉིད་བསྐྱོམ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་ནས་ལྷ་མོའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །བསྐྱོམ་ཚུལ་སྤྲ་མ་ནི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་བསྐྱུས་ཟེན་བ་དང་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པར་བསྐྱོམ་མོ། །

དེ་ནས་དེའི་འོད་ཟེར་གྲིས་ཕྱག་མཆན་གྱི་ནང་དང་ཕྱི་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། དེའི་གནས་དང་། རྩེ་རྩེ་གསུམ་དང་དེ་དག་གི་གནས་ཕྱི་ནང་དང་བཅས་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་

བར་བྱས་པའི་མཐར་འཁོར་བ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡོག་ནས་སྤར་གྱི་ཡི་གེའམ་ཐིག་ལེ་ལ་འདུས་ནས་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅི་འབབ་པར་བསམ་མོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རང་གི་ལུས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་
 བྱས་ནས་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་རེ་རེ་ནས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤང་བར་
 བྱའོ། །སེམས་བྱིང་ན་འོད་ཀྱི་སྤང་བ་བྱིང་བ་སངས་སངས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་ཞིང་། རྟོན་ན་
 ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་རྟོན་པ་ཞི་བའི་བར་དུ་བྱའོ། །དེ་ནས་རྩོ་
 རྩོ་གསུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་རང་རང་གི་ས་ཐོན་དགོད། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐར་སྤྱི་ཕྱི་དགོད། ལྷ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་རང་རང་
 གི་ཐུག་མཚན་ལ་རང་རང་གི་ས་ཐོན་བཀོད་པའི་མཐར་རང་རང་གི་ཐུགས་ཀྱི་ཐོང་བས་བསྐྱོར་
 བ་བཀོད་ལ། ཏ་ཅང་སྤྱར་བ་དང་ཡི་གེ་རེ་རེ་ནས་དལ་བར་དང་། སྤང་དུ་རིང་པོ་དང་རིང་པོ་
 སྤང་དུ་མི་བྱ་ཞིང་གཞན་གྱིས་མི་ཐོས་པར་རང་གི་ཐོས་ཅམ་དུ་བསྒྲུའོ། །དེའི་ཆེ་སྤྱོད་རྩོ་རྩོ་
 སོགས་པའི་གནས་བཞི་ནས་སྤྱོད་རྩོ་རྩོ་སོགས་པའི་ཁྱོ་བོའི་སྤྱལ་པ་ཅིག་ཅར་རམ་རིམ་གྱིས་
 རྣམ་མཁའ་བྱུང་བར་སྒྲོ། དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱས། སྤྱི་ཕྱི་ལ་
 སོགས་པའི་ཐུགས་རྣམས་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲོགས་པར་བསམ་ཞིང་། ལྷ་དགུག་པའི་བསམ་པས་
 མཐེ་བོའི་ཐུགས་ཀྱས་བྱངས་ཤིང་བསྒྲེ་སྤྱེ་ཐུགས་རྩོགས་པའི་ཆེ་སྤྱོད་བསྒྲུའོ། །

ཐོང་བའི་རྒྱ་ནི་མ་ཉེ་དང་མི་དང་གྲང་པོ་ཆེ་དང་བ་ལང་དང་ཏ་དང་བོང་བྱ་དང་རྩ་མོའི་རུས་
 པ་ལས་བྱའོ། །བསྐྱེད་ཆོག་ནི་བསངས་སྤངས་ནས་རིམ་བྱ་རེ་རེ་གཤམ་མཁོ་རྩོ་བསྐྱེད་པ་
 དང་། མི་མགོ་ཁྱག་འཛིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་གདམ་ང་ཅན་དུ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་པ་རྣམས་ནས་བཤད་
 ལ། ལྷ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་བསྐྱོམ་པ་ནི་གཤམ་མཁོ་རྩོ་བསྐྱེད་པ་ཞུ་བ་ལས་དེར་སྤྱར་བར་བཞེད་
 དོ། །གཤམ་མཁོ་རྩོ་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་ཕྱི་ལ་སྤྱོད་པ་ཞུ་བ་ལས་མེ་ལས་འདོད་ཆགས་གཤམ་མཁོ་རྩོ་བསྐྱེད་
 དུ་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །ལྷ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་བཅུ་བཞི་རྣམས་ལ་ཤ་ལྷ་དང་བདུན་ཅི་ལྷས་ཐོང་

བ་ལ་བྱུགས་ནས་བརྒྱས་ན་དངོས་བྱུང་འབྱུང་པའི་མཆོག་ཏུ་ནག་པོའི་རྒྱད་ལས་བཤད་དོ།

བརྒྱས་པའི་གངས་ནི་ཁྲིས་འབྱུང་པོ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། སྟོང་གིས་མཁའ་འགྲོ་མ་
རྣམས་ཆར་གཙོད་ཀྱས་ལ། འབྱུང་གིས་ལས་ཀྱན་བྱེད་པ་དང་། བྱེ་བ་བརྒྱས་ན་ཐུན་མོང་
གི་དངོས་བྱུང་འབྱུང་ན་བྱེ་བ་ལྷས་སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་རྒྱད་ལས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཟས་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་བའི་དབང་གིས་ལྷང་བར་འདོད་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་
པ་དང་བདུད་ཅི་མུང་བ་བྱ། ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་གདོན་ལ། འགྲོ་བའི་དོན་ལ་འབྱོན་པའི་བསམ་བས་
ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུབ་ཀྱི་གསུང་པ་བརྗོད་ནས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས། དམ་
ཆོག་པ་རྣམས་བདག་ལ་བསྐྱུས་ནས་དགེ་བ་བསགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བར་བྱ་སྟེ།
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟར་ཐུན་གྱི་ངོ་པོའི་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ནས། ཐུན་སྒྲིལ་བར་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་ནི། ལངས་ནས་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ཐབས་ཅད་གཉི་
ཕྱག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་བསྟོས་ནས་འགྲོ་འཆག་ལ་སོགས་པ་བྱའོ།

ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རང་མཆོད་ལྟར་བསྐྱེད་ལ་ཁ་ཐབས་ཁུང་དང་ལག་པ་གཉིས་གཟར་
བྱར་བསམ་སྟེ་ལྷ་ཆེམ་པར་བྱ་བའི་བསམ་བས་ཟའོ། །གཞན་ལ་ཁ་ཟས་སྟེར་ནའང་བདུད་ཅིར་
བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ་ལྷ་མཆོད་པའི་བསམ་བས་མཆོད་དོ།

ཁུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དབང་བསྐྱུར་བའི་ཆོགས་བྱའོ། །ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། འགྲོ་
བ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་བྱས་པ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་རང་ལ་བསྐྱ། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཕྱག་མཆན་དང་། ཕྱག་མཆན་ཉིང་ེ་
འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་བསྐྱ། ཡི་གེ་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་སྟོང་པ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པར་
བསམས་ལ། ཐབས་ཤེས་དང་ལྷན་པར་ཉལ་ལོ། །ལྷང་བའི་ཆེན་ཅཱ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུས་
བསྐྱལ་བར་བསམ་སོ།

དེ་ལྟར་ནམ་གྱི་བརྒྱད་ཆ་ལུས་པའི་ཐོ་རངས་དང་ཉིན་གྲང་དང་བྱི་ཚོ་དང་སྔོན་གྱི་སྤྱན་
བཞི་ལ་སྒར་བཤད་བ་ལྟར་བྱེད་བ་ནི། ལས་དང་པོ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་
བའོ། །ལས་དང་པོ་བ་ནི། དང་པོའི་སྤྱན་ལ་བསྒྲོམ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱད་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་
ལྟ་རྒྱུ་ལྟར་ཅམ་རེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་བ་ལ་བརྟན་བ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དོ། །དེ་ལ་བརྟན་བ་
རྟེན་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ལྟ་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་སྒྲུ་མཆེད་དང་སྒྲུ་གསུང་སྤྱགས་གྱི་རྩོམ་ཆེའི་ལྟ་རྒྱུ་ལྟར་
ཅམ་རེས་ལག་མཐེལ་དུ་ཤིང་ཏྲིག་བཞག་བ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་བ་ལ་བརྟན་བ་མ་རྟེན་གྱི་
བར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་སྤྱན་བཞི་ག་ལ་རྣལ་འབྱོར་བྱི་མ་གསུམ་
སྒར་ལྟར་བསྒྲོམ་བར་བྱའོ། །

སྒྲུ་རྩོམ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་རྒྱུ་ལྟར་ལྟར་ཅམ་རེས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་བ་ལ་བརྟན་བ་རྟེན་
བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བའམ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་
ནི་སྤྱན་བཞིའི་རེས་བ་མི་བྱ་བར་སྤྱན་གཅིག་ལ་རྣལ་འབྱོར་བྱི་མ་གཉིས་བསྒྲོམ་བར་བྱའོ། །དེ་
ཡང་ཕྱ་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྒྲུ་བསྒྲུ་ཀྱས་ཤིང་རྩོགས་པའི་རིམ་བ་བརྟན་བར་བྱེད་པའི་བར་
ཐམས་ཅད་དོ། །རང་གི་དོན་མཐར་སྤྱག་པར་སོན་པས་བསམ་གཏན་ཅམ་གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་
བྱེད་ཀྱས་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་དག་ནག་གི་སྒྲོར་
ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་སྒྲོང་གི་གཏོར་མ་མ་གཏོགས་བ་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་
བའི་སྤྱགས་ལ་སོགས་བ་མ་བཤད་བ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་གྲགས་པས་དང་པོར་
གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་དང་དེ་ནས་སོ་སོའི་འཁོར་ལ་འབྲུལ་ཞེས་བ་མ་གཏོགས་བ་དཀྱིལ་འཁོར་བ་
ལ་དབྱུལ་བ་མ་བཤད་ཀྱང་དབྱུལ་དུ་མི་རུང་བ་མིན་པས་སྤྱན་སོ་སོའི་མཐར་གཏོར་མ་གཏོར་
བར་འདོད་ན། སྒྲུ་ཅིག་གིས་མཐུན་དུ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲོམས་ལ། རང་
གི་སྤྱིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱན་རྒྱངས་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་

བསྐྱེམ། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་ཁོ་པོ་ཞགས་པ་དང་ལྷགས་ཀྱི་འཛིན་པ་སྒྲིབ་ཏེ། ཕྱོགས་
སྤྱིང་ནམས་ཀྱི་སྤྱིང་ག་ནས་ལྷགས་ཀྱིས་བཟུང་། མགིན་པ་ནས་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་བཀྲ་ག་
བར་བསམས་ལ། ཨོ་སྤྱི་ཕྱི་ཕྱི་གི་ཏུ་ན་ན་རྩྱ་རྩྱ་པའ་པའ་སའ་དུའྱི་ཨིན་ལྷ་དེ་ན་ས་པ་རི་སྒྲ་
ར་ལྷ་ཀཱཱ་ལ་འུ་སྒྲ། ཞེས་པའི་སྒྲགས་འདིས་ཕྱོགས་སྤྱིང་ནམས་བཀྲ་ག་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་དགོད་པར་བྱའོ།

ཤར་དུ་དབང་པོ་དམར་སེར་སྒྲང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་བ། མིག་སྤྱིང་པ་གཡས་དོ་རྩེ། གཡོན་སྤྱིགས་
མཛུབ། དེའི་གཡོན་དུ་ཉེ་དབང་ནག་པོ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་ལ་ཞོན་བ། གཡས་སྒྲིབས་ཤིང་དང་འཁོར་
ལོ། གཡོན་དུང་དང་མོར་བྱ་ཀྱོསྒྲ་རྩ་ཐོགས་བ། སྤྱིང་གཤམ་ཆེ་ནག་པོ་མ་ཉེ་ལ་ཞོན་བ། སྤྱི་དམར་
སེར་གྱི་དུ་འབར་བ། གཡས་དབྱུག་པ་དང་གཡོན་སྤྱིགས་མཛུབ། ཏུབ་ཏུ་ཆུ་ལྷ་དཀར་པོ་སྒྲུལ་
ལ་ཞོན་བ། སྒྲུལ་ཞགས་འཛིན་བ། བྱང་དུ་ལུས་ངན་སེར་པོ་ཤ་རྒྱས་བ། གཏེར་ལ་གནས་བ།
གཡས་ས་པོན་གྱི་བྱོང་བྱོང་དང་གཡོན་ནེའུ་ལེ་ཐོགས་བ། དེའི་གཡོན་དུ་ཆོགས་བདག་སྒྲང་
སྤྱི་དཀར་པོ་བྱི་བ་ལ་ཞོན་བ། གཡས་བགྲང་སྤང་དང་དགྲ་སྤྱི། གཡོན་ལ་ཕུག་དང་ལ་དུ་འཛིན་
བ། བྱང་ཤར་དུ་དབང་ལྷན་དཀར་པོ་སྒྲང་ལ་ཞོན་བ་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ཅན་ཅེ་གསུམ་དང་ཐོད་
པ་ཐོགས་བ། ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་གྱོ་རྩེ་ལ་འབྱུང་བ། མེར་མེ་ལྷ་དམར་པོ་ར་སྤྱིས་ལ་ཞོན་བ།
གཡས་བགྲང་སྤང་དང་གཡོན་སྤྱི་སྤྱིགས་འཛིན་བ། སིན་པོར་སིན་པོ་སྤྱིན་པོ་རི་ལ་ཞོན་བ། ཁོ་
ཞིང་རམ་བ། གཡས་གྱི་གུག་དང་གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་བ། རྒྱང་དུ་རྒྱང་ལྷ་དུ་བའི་མདོག་ཅན་རི་
དུགས་ལ་ཞོན་བ། ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱང་རས་འཛིན་བ། སྤྱིང་དུ་རྒྱ་བ་དཀར་པོ་ཀྱ་ལྷ་དའི་སྤྱིང་
ན་གནས་བ། ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱ་ལྷ་དའཛིན་བ། ཉི་མ་དམར་པོ་རྩ་མཆོག་བདུན་ལ་ཞོན་བ།
ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱ་འཛིན་བ། ཆངས་པ་སེར་པོ་གདོད་བཞི་བ་ངང་པ་ལ་ཞོན་བ། གཡས་
པས་སྤྱི་སྤྱིགས་དང་མི་འཛིགས་བ། གཡོན་དབྱུག་པ་དང་བགྲང་སྤང་འཛིན་བ། འོག་དུ་སའི་ལྷ་

མོ་མེར་མོ་བརྒྱལ་གནས་བ། གཡས་དབང་པོར་ཁས་ལེན་བ། གཡོན་བུམ་པ་འཛིན་བ། ཐགས་
བཟང་རིས་སྒྲོན་པོ་ཤིང་རྟ་ལ་ཞེན་བ། གཡས་རལ་གྱི། གཡོན་སྤྲིགས་མཛུབ་ཅན་ནམས་ཏེ། དེ་
དག་གི་འཁོར་དུ་སྤིང་བ་གསུམ་གྱི་འབྲུང་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བསམ་མོ།

དེ་ནས་རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་ཁོ་པོ་གཤམ་མེ་གཤམ་དག་ནག་ན་ཕྱར་བུ་ཐོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཨྱི་
ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་གྱི་ཏུ་ན་ན་རྩྱི་རྩྱི་པཎ་པཎ་³³སར་དུའྱི་ཨི་རྩ་ཨྱི་དེ་ན་ས་པ་རེ་ལྷ་ར་ན་གྱི་ལ་ཡ་རྩྱི་པཎ་
སྒྲུ། ཞེས་པས་སྤྱིང་ག་དང་མགྱིན་པ་དང་རྒྱང་པའི་བར་དུ་ཕྱར་བུ་བཏབ་པས། བྱལ་པའི་
བཅུད་ལེན་བྱལ་པ་བཞིན་དུ། སྐད་ཅིག་གིས་ཞེ་སྤང་གཤམ་མེ་གཤམ་དག་དང་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་
པའི་ཤེས་རབ་མ་བྱལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོད་པ་ཐོགས་ནས་ཡབ་ལ་འཁྱུད་བ། ཞལ་བྱལ་
ལྷག་མ་ཡབ་དང་འབྲུ་བ། སྒྲུབ་པ་པོའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པར་མཛད་པར་བསྐྱེད། སྒྱེ་
མཆེད་དང་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དབང་བསྐྱར་གཤམ་མེ་གཤམ་དག་གིས་དབུ་བརྒྱལ།
བསྐྱེད་ཆོག་རྒྱས་པ་བྱེད་ན་ཕྱར་བུ་བཏབ་མ་ཐག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སུ་ཁུ་བ་ས་པོན་དང་བྱལ་
མཆོན་གྱི་རིམ་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ནག་པོ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ནས་མགྱོན་ནམས་ལ་ཐོག་མར་རྒྱ་བཞི་དབུལ་ཏེ། དེ་ཡང་མཆོད་ཡོན་དང་ཞབས་
བསིལ་ནི་སྤར་བཞིན་འོ། །ཞལ་བསིལ་ནི་ཨྱི་ཨྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ར་སརྒྱ་རྩྱི་ཨྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་སྒྲུ་
དང་། བསང་གཏོར་ནི་ཨྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་གི་གནས་སུ་ཕྱོད་ཀྱི་ཞེས་བཅུག་ལ་དབུལ་འོ།

དེ་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་གཏོར་མ་འབྱོར་ན་བཅའ་བ་དང་བཏུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་
པ་རི་དང་སྤེང་བ་དང་བྱལ་པ་དང་བྱེ་མ་དང་གོས་དང་གཏུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་རིམ་བུ་
ལ་སོགས་པ་སྒྲུ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཤིང་རྟ་བཀང་བའམ་མ་འབྱོར་ན་ནས་གྱི་ཁྱར་བའམ་
འབྲས་ཆེན་རྩེ་ཐང་ཅམ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཁྱོར་བ་གསུམ་གང་རུང་བ་བཤམ། བདུད་ཅི་རིམ་

33 ཞལ་ཤོག ༡༥ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༡༤ བ ༩་པཎ་པཎ་རྩྱི་

གང་གི་སྟོབས་གིས་མ་རུངས་བདུད་གི་སྒྲེ། །མ་ལུས་རྩལ་ཐན་བཞིན་དུ་བརྒྱག་མཛད་
 བ། །ཁྲོ་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ད། །དཔལ་ལྷན་ནག་པོའི་རྒྱུད་ལས་ལེགས་
 གསུངས་བ། །དག་ནག་སྐྱབ་ཐབས་དཔལ་འཛིན་ལུགས་བཞིན་དུ། །རྒྱུད་དང་འགྲེལ་བ་
 སྐྱབ་ཐབས་མན་ངག་ལ། །བརྟེན་ནས་གསལ་བར་བྱས་འདི་འདིར་འཇུག་པའི། །དམ་པ་མང་
 པོས་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ་སྒྱར། །ཐབ་མོའི་རྒྱུད་དོན་དཔག་པར་དཀའ། །བདག་སྟོ་ཉམ་རྩུང་
 བཙོན་འགྲུས་དམན། །དེ་ཕྱིར་ཁོངས་པར་གང་གྱུར་ཏེ། །སྤས་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྤར་
 འཆགས། །རྩི་བཞིན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་ཕྱང་པོ་ཅི་བསགས་བ། །དེ་
 ཡིས་བྱེ་ནང་གཤམ་ཆེའི་ཆོགས། །མ་ལུས་འཛོམས་པར་བདག་གྱུར་ཅིག །ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་
 པའི་གོགས་ལ་མངོན་བཙོན་པའི། །ནག་པོའི་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་བཙོན་ནས། །རྒྱལ་
 བའི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་པར་རྒྱས་བྱེད་པའི། །དགའ་བདེའི་དཔལ་གྱིས་འགྲོ་རྣམས་དབུགས་འབྱིན་
 ལོག། །ཅེས་དཔལ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དག་ནག་གི་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལ་གཞི་བྱས་ཤིང་རྩུང་ཐད་ཁ་བསྐྱང་དགོས་
 པ་རྣམས། །རྒྱུད་དང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་སྤང་བ་དང་དཔལ་འཛིན་གྱི་རྩེས་སུ་
 འཇུག་པའི་ནག་པོ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། །ཡི་ལ་བརྩ་དང་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་གཞུང་ལས་བརྒྱས་ནས་གཞིན་ཆེ་གཤམ་དག་ནག་གི་རྣལ་འབྱོར་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་
 ཟངས་རིའི་ཕྱའི་དབེན་གནས་མཆིན་གྱི་རི་ཁོད་དུ་སྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དཀའ་བཞི་པ་རིན་ཆེན་
 དཔལ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དང་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
 དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག །སར་མདྲ་ལི་ལྷ་མཆོ། །

༣༡། ༄ཇི་བཅུན་འཇམ་པའི་དབངས་དཔལ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་ནམས་
 གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚེ་ག་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ།
 རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཆེན་རབ་གཅིག་བསྐྱས་པ། །མ་རུངས་འདུལ་སྤྱིར་བྱ་བའི་སྐྱར་བསྐྱན་
 བང་། ་དེ་ནི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྗེ་གཤེད། ་སྤྱི་ནང་གཤེན་རྗེ་འཇོམས་ལ་གྱས་
 བྱག་འཆོལ། ་གསུང་རབ་མཐར་ཐུག་མྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱད། ་པ་རྒྱད་དང་ནི་མ་རྒྱད་ཅེས་བྱ་
 བའི། ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དང་། ་གཏི་ཐུག་ཆེན་པོའི་ཐབས་རྒྱད་གསུམ་
 དུ་གསུངས། ་ཞེ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཐབས་རྒྱད་གཤེན་རྗེ་གཤེད། ་དཔལ་ཆེན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་
 དུས་ཀྱི་དག། ་དམར་ནག་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ནི་བཅུ་གསུམ་མའི། ་དབང་གི་ཚེ་ག་རི་མེད་འདིར་
 བཤད་བྱ། ་འདིར་དཔལ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོ་དང་། ་དག་ནག་
 བཅུ་གསུམ་མ་གསུམ་གྱི་དབང་གི་ཚེ་ག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ་འདུག་པ་བདེ་
 བའི་སྤྱིར་དུའོ།།

འདི་ལ་གསུམ། འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ། མྱོན་དུ་བསྟེན་བ་བྱ་
 ཚུལ་དང་། ཚོ་ག་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཅུ་གསུམ་མ་མི་འབྲང་བའི་ལོག་རྟོག་དགག་
 བ་དང་། གཙོ་བོ་ལ་ཡུམ་མེད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིས་ཀྱི་བོད་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་ལ་ནི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁྲངས་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་
 ཟེར་བ་ནི། མཐོང་རྒྱ་ཕྱིན་ཏུ་རྒྱུང་ཞིང་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་ཞིབ་ཏུ་མི་རྟོགས་བཞིན་དུ། ལྷུང་དུ་

ཁ་ཆོན་གཙོད་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། སེ་རྩུ་ཁ་དང་། རྟོག་བདུན་གྱི་བྲིས་སྐྱ་དང་། ལྷ་འི་རྟོག་
 པའི་སྐབས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། འཁྲལ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པའི་སྐབས་ལས་ཤེས་ཏེ། དེའང་ཅ་བའི་
 རྒྱད་བསྐྱུས་པའི་སྐབས་སུ་འཁྲལ་འཁོར་བྱེད་ཚུལ་མི་གསལ་བ། གསལ་བར་སྟོན་པའི་བཤད་
 པའི་རྒྱད་རྟོག་གསུམ་གྱི་འཁྲལ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པ་ལས། ཅ་བའི་སྤྲུགས་བརྒྱུས་ཤིང་བྲངས་ནས་
 སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ལེའུ་ཆེ་དགུ་པའི་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར། ཡ་ཁྲེ་མ་
 མེ་ད་ལྷ་འགོད་པ་དང་། དེའི་བྱེ་རོལ་རེའུ་མིག་བཅུ་གཉིས་པ་ལ། ལྷ་ལྷག་མ་བརྒྱད་དང་ཐོད་པ་
 བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་དགོད་པར་གསུངས་ལ། དེའང་དགྲ་ནག་ལས། ཡི་གེ་ཁྲེ་ནི་གཉི་
 ལྷག་བརྗོད། ཡི་གེ་མ་ནི་སྤ་མར་གསུངས། ཡི་གེ་མ་ནི་འདོད་ཆགས་ཉིད། ཡི་གེ་ད་ནི་སྤག་
 རོག་འགྱུར། གཤམ་ཆེ་འཛོམས་པ་ལྷ་རུ་གྲགས། ཡི་གེ་ཡ་ནི་ཐོ་བར་གྲགས། ཡི་གེ་ཅ་ལས་
 དབྱིག་པ་གཙོ། ལག་ན་བརྒྱ་ནི་ཡིག་ལས། ཡི་གེ་ར་ནི་རལ་གྱིར་ལྷན། ཡི་གེ་རྩ་ནི་སེམས་
 མར་བརྗོད། ཡི་གེ་ས་ནི་སག་མོར་གྲགས། ཡི་གེ་དོ་ལས་དབྱངས་ཅན་བསྐྱབས། ཡི་གེ་རུ་
 ལས་གྲོ་རྩེར་བན། ཁ་ཡོ་ནི་ར་མཆམས་བཞི་རུ། ཐོད་པ་བཞི་རུ་བསྐྱབས་པའོ།³⁴ ཞེས་ཡི་
 གེ་བཅུ་བདུན་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དང་ཐོད་པ་བཞི་རུ་གསུངས་ལ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཁྲལ་འཁོར་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུའང་། ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་ལ་ལྷ་འི་རྣམ་པ་ཅན་བཅུ་གསུམ་
 དང་ལྷ་འི་རོ་བོ་ཐོད་པ་བཞིར་བསྐྱེད་པ་ལ། རང་འབྲེལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུ་གསུམ་ལས་སྐྱབ་པར་
 གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པའི་རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་དཔལ་
 ཆེན་རྟོ་རྟེ་གྲུབ་པ་དང་། སོ་ན་ལྷི་གཉིས་ཀས་མཛད་པ་ལས། ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་པོ་དེ་དག་ལྷ་
 བཅུ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསྟོམས་ལ། རང་གི་སྦྱང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་
 ཀྱིས་གཤམ་ཆེ་འཛོམས་ལྷ་བཅུ་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་བྲངས་

34 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 13 ཞོག ༩30 ཐེང་། 3

ལ། མདུན་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལ་མཆོད་ཡོན་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ནས། སྤར་བྱིས་
 པའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱར་བས་བཅུག་ལ། དེ་ནས་ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པར་གསུངས་པའི་རིམ་པས་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་ལ་སྤགས་ཡོངས་སུ་བཞུས་ཏེ་ལས་
 རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་
 པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། གཙོ་བོ་ལ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་
 གཞན་འོང་དོན་མེད་པས་གཙོ་བོ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱིས་མཛད་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྐབས་དང་། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་བུ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་ལྟ་
 དགོད་པའི་གནས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུད་སྤོན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། ལས་
 སྦྱར་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ཡིན་པས། སྤྱིར་གཙོ་བོ་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱིས་
 མཛད་པ་ལ། འཁོར་དབྱེད་ནག་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་། ཐོད་བ་བཞིས་བསྐྱོར་བ་
 ཡོད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། གཉིས་ལོ་རྩེ་བ་ཡོན་ཏན་གསལ་དང་། རྩི་རྩེ་རྩེ་གསལ་གྱིས་
 ཐོད་དུ་སྐྱོལ་བྱེ་བའི་འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས། རྒྱུད་
 དང་འབྲེལ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡུགས་རྣམས་པར་དག་པ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་སྤྱར་
 བ་གདབ་པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་ཐོད་མང་པོས་འཛིགས་བྱེད་ལ་ཡུམ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་
 གཞུང་མེད་པས་ཡུམ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། ཡུམ་ཡོད་པ་ལ་
 བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་བྱེད་པ་མ་དག་གོ་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་
 རྟོག་བདུན་དང་སྤྱུ་ཁར་ཡུམ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། འདིའི་རྒྱ་གཞུང་
 གི་སྐྱབ་ཐབས་མང་པོར་ཡང་ཡུམ་ཡོད་པར་མ་བཤད་པ་མང་ཡང་། ཡོད་པར་མ་བཤད་པ་
 དང་། མེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཡུགས་ལའང་སྐབས་གང་

དུའང་ཡུམ་མེད་པར་བཞེད་པ་མིན་ལ། ཡུམ་ཡོད་པར་འདོད་ནའང་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུམ་
བཤད་དགོས་པའི་ངེས་བཤང་མེད་དོ། །འདིར་ཡུམ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་ལས། དང་
པོ་དབང་གོང་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བ་ནི། ཨ་མོ་ལྷ་བཟླའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་
ཆོག་ལས། དེ་ནས་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། ལྷ་མའི་ཞལ་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འཇིགས་བྱེད་ལ་དབང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བར་བཤད་པ་
ལྟར་ཤིན་ཏུའང་དགོས་ལ། དེ་ལ་གསང་དབང་ལ་ནི། སློབ་མ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། ལྷ་མས་
རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ། གསང་དབང་གི་རྩམ་སྐྱབ་
པ་དགོས་ལ། དབང་གསུམ་པ་ལ་ནི་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་རིག་མ་ལྷ་
མོར་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོམས་པར་ཁྱགས་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་
དགོས་པ་ལ་ནི་ཁྱད་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ཡོད་དོ།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་ལ་ཡུམ་གྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བོད་ཀྱི་ཕྱིས་ཀྱི་ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་
འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡུམ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་གསང་དབང་དང་ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་མ་དང་སློབ་མ་གཉིས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་རིག་མ་རོ་ལངས་མར་
བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཤམ་
དམར་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གཞན་གྱི་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དུ་བསྐྱེད་དོན་མེད་
པས། འཇིགས་བྱེད་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་མེད་པར་འདོད་པ་
དང་། ལྷ་གོན་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་མས་རང་འོད་ཀྱི་རིག་མ་སྐྱལ་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཁྱགས་
པའི་སྐྱས་སློབ་མ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ལ་བཅུག། རྫོང་ཆེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་ཀྱི་བསྐྱར་གནས་པ་
ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་འདོད་པའང་འགལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲིས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བ་དང་། གཙོ་བོ་ལ་ཡུམ་ཡོད་པར་

འདོད་པ་ནི་མ་དག་པ་མིན་གྱི། དེ་དང་གཙོ་བོ་ལ་ཡུམ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་དག་པ་ཆེན་པོར་
ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གཉིས་པ་དག་ནག་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འདིགས་བྱེད་
གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་བཤད་རྒྱུད་དང་། དག་ནག་གི་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིགས་
བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ནི་བསྐྱབས་ཐེན་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གཙོ་
བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མངལ་ནས་འབྱེན་པར་ཤིན་ཏུ་འབྱུབ་སྟེ། འདིགས་བྱེད་ལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་
དག་ནག་ལ་བརྟེན་པའི་བྱུང་ཆེན་དཔལ་འདྲིན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་སྦྱོར་
དུ་རུང་ལ། ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་དེ་དག་གི་རིགས་པ་སྦྱོར་དུ་མི་རུང་བའི་བྱེད་པར་
དབྱེ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། གཤམ་དམར་བཅུ་གསུམ་མའི་འཁོར་གྱི་ལྷ་བཞིན་
ནོ། །མངོན་ཉིགས་ལ་དཔལ་འདྲིན་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་སྦྱོར་བུས་ན། འདིགས་
བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་ལ་རྒྱ་གར་ནས་དཀྱིལ་ཆོག་ཟུར་བ་མ་བྱུང་ཡང་། དཔལ་འདྲིན་གྱི་དག་
ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་དང་། ཨ་མོ་སྟ་བུའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་སྦྱོར་བུས་ཏེ།
སྟོབ་དཔོན་དཔལ་འདྲིན་གྱིས་དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་མཛད་པ་ལ། གཙོ་བོ་འཕོས་
པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་མི་འབྲ་བ་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་སྤྱིའི་ཁོག་རི་མ་རི་
བཞིན་དུ་འབྲ་བ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམར་ནག་གི་སྐྱབ་ཐབས་
གཉིས་ལའང་བཤད་འདུག་པའི་རིགས་པས་འདིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ལའང་
དཔག་བྱས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གསུམ་པ་གྱི་རྫོང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབས་པ་ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་
བྱེད་པར་ཅན་རྣམས་སྤྱི་བའི་རྒྱུད་སྤེལ་བྱེད་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐྱབས་

སུ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བྲངས་པའི་བདེ་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་གཉིས་སྐྱར་
 ཏེ། རྒྱན་ལྷན་དུ་སྟོམ་པ་དགོས་པའི་ཚུལ་རྣམས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟེན་པ་ལྷར་ཡིན་
 བོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཡུམ་སྟོམ་པ་མེད་ན་དགོས་པ་དེ་
 མི་འབྲུབ་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནད་མ་ཆང་བར་འགྱུར་ན་འདོད་པར་ཡང་མི་རུས་སོ། །ཚུལ་
 དེ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་མའི་སྐབས་ཐབས་ལ་གིན་
 ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། གྱི་རྩོམ་ལས། བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་ལྷན་པ་ཡིས། །ཕྱག་རྒྱ་
 ཉིད་ཅེས་རི་ལྷར་བརྗོད། །ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དག་གིས། །ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་རི་ལྷར་
 འབྲུབ།³⁵ ཅེས་ལམ་འདིས་ཕྱག་རྒྱ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་པར་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྷ་
 ར་བདག་མེད་མ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་མི་འཛོལ་སྟེ། རིག་
 མ་སྟོམ་པ་མེད་པར་ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་མ་གཞན་
 ཞིག་སྟོམ་ན། ཕྱག་རྒྱ་མ་གཉིས་སྐྱར་བས་བདེ་ཆེན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་དེས་ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་རི་ལྷར་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་
 དུ། བྱད་མེད་གཞུགས་ནི་སྤངས་ནས་གཞན། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཞུགས་སུ་བྱ། །རྩ་མ་
 སྤངས་པ་པོ་ལར་འགྱུར། །ཀུ་ལྷོ་ལ་དབུས་ཡང་དག་གནས། །འགམ་གཉིས་རིལ་བྱ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར། །ཟེའུ་འབྲུ་པོ་ལ་ཅན་དུ་གྱུར། །ལྷག་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད། །དགའ་ཆེན་ཏེ་བྱ་ཀ་
 ཡི་གཞུགས།³⁶ ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ནི་བྱད་མེད་དེ་ལྷ་མོའི་གཞུགས་སུ་བསྟོམ་པ་སྤངས་
 རས། དེ་ལས་གཞན་བཙུག་ལྷན་འདས་ཏེ་ལྷ་ཡབ་ཀྱི་གཞུགས་སུ་བསྟོམ་པར་བྱ་བར་གསུངས་
 སོ། །དེས་ན་རྩ་མ་སྤངས་ནས་པོ་ལ་དང་། །ཀུ་ལྷོ་ལའི་འགམ་གཉིས་རིལ་བྱ་སྟེ་འབྲས་བྱར་
 འགྱུར། ཞེས་པ་ནི་ཉེན་དེའི་སྟངས་དོན་ལ་དེ་ལྷར་གྱུར་པ་མིན་གྱི། དམིགས་པས་དེ་དག་

35 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༠ ཞོག ༣༧ ཐེང་། ༩

36 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༠ ཞོག ༣༧ ཐེང་། ༡༡

མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་རྫོ་རྩེ་སོགས་སུ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་མོ་བདག་
མེད་མས་མཛད་པ་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་མོའི་རྟགས་བསྐྱར་ནས། ཤོའི་རྟགས་དང་ལྷན་པར་བསྒྲོམ་
པར་གསུངས་སོ། །དེའང་ཐུ་ཏིག་འབྲེང་བས་སྒྲེ་མ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་མོའི་མགུལ་ནས་
འབྱུང་དོ། །དེ་ལ་གཞན་རྣལ་འབྱོར་མ་བདུན་སྟོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེའང་རང་
གི་བརྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྫོ་རྩེ་དང་སྐྱོར་བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་
དོ། །ཞེས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བདུན་སྟོས་པ་གཡུང་མོ་ལ་བཙུག་ནས་གཡུང་མོ་ལ་རང་གི་བརྒྱ་
རྫོ་རྩེར་བྱས་ཏེ། ཡོངས་སྐྱོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རྟགས་བསྐྱར་བ་དེས་བྱག་རྒྱ་མ་གཞན་ལ་
སྒྲོམས་འཇུག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་མོར་ལྷ་མོ་གཅིག་བྱར་བཞད་
པ་ལའང་སྐར་གྱི་དོགས་པ་དེ་དེས་བར་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེ་གཙོད་པ་ལ་ཡང་ཡུམ་ཡོད་པའི་ལན་
གདབ་དགོས་ཀྱིས། ཡུམ་མེད་ཀྱང་བྱག་རྒྱའི་དངོས་བྱུ་ཏུ་འབྱུར་རོ་ཞེས་སྐར་མི་རུང་བས།
ཀྱི་རྫོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཞིན་ཏུ་འབྱུབ་པོ།

གཉིས་པ་ནི། ཆངས་པའི་གནས་བཞི་དང་ལྷན་ཞིང་འགྲོ་བ་འདོན་པའི་བསམ་པ་ཅན་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་ཉིད་ལ་དངོས་བྱུབ་བྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ། གཞན་གྱིས་ལན་
གཉིས་གསུམ་དུ་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྩེས་སུ་བརྩུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
དཀྱིལ་འཁོར་འདི་བར་འདོད་ན། བསྟེན་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དབང་དང་རབ་གནས་སོགས་
ལ་འཇུག་པར་བྱ་མི་རུང་སྟེ། བསྟེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར། །དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལ་
འཇུག་པ་དང་།³⁷ ཞེས་སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་མ་སྐྱུངས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་
ལ་ཞུགས་ན་སྒྲོམ་པའི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་
གཞོད་པ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། སྟོང་པོ་མདོར་བསགས་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་གི་སྟོབ་

37 བསྟེན་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༧ ཞོག ༤༩༧ ཟེང་། ༥

དཔོན་གྱིས། །སྔོན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་འབད་ནས། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ནི། །ཤིན་ཏུ་
 དུལ་བས་བརྟག་པར་བྱ། །ལྷ་ནི་མཉེས་པར་མ་བྱས་ན། །བདག་ཉིད་ནམ་པར་སུན་འབྲེན་
 ཡིན།³⁸ །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་ལོ་སྤྱིད་པས་ཀྱང་། །ལྷ་མཉེས་པར་མ་བྱས་ན་རང་ཉིད་སུན་
 འབྲེན་པར་གསུངས་པས། །སྔོན་དུ་བསྟེན་པ་དང་དེའི་མ་དག་པ་ཁ་སྐོར་བའི་སྤྱིན་སྲིག་ཤིན་ཏུ་
 གཤམ་ཆེད། །བསྟེན་པ་བྱེད་ཚུལ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྫོགས་པར་བསྐྱེམས་ནས་བསྟེན་པ་བྱེད་
 པ་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་བྱེད་པའོ། །བསྟེན་པའི་སྤྱགས་ཀྱི་གྲངས་ནི། དཔལ་འཛིན་
 ཀྱི་དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་ལས། གཙོ་བོ་ལ་འབྲུམ་སྤྱག་རེ་འཁོར་ལ་ཁྲི་སྤྱག་རེ་
 རྫོང་བ་བརྟག་གཉིས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་འདིགས་བྱེད་ལའང་འདྲ་ལ། བསྟེན་
 བྱེད་སྤྱགས་ནི། ཨ་མོ་རྩ་བརྒྱའི་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཡི་གེ་བཅུ་བའི་སྟོང་བོ་
 འབྲུམ་སྤྱག་གཅིག་དུ་བསྟེན་པ་བྱ་སྟེ།³⁹ ཞེས་⁴⁰བཤད་པ་ལྟར་ཅ་སྤྱགས་མེན་ཀྱང་། རྩི་རྩིས་
 ཀྱང་འབྲུབ་ལ། གཞན་གཉིས་ལ་ནི། རྩི་རྩིས་ཡི་གེ་བཅུ་བའི་བ་བསྟོད། །དམར་པོའི་དཀྱིལ་
 ཆོག་ལས། གཏི་སྤྱག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལྷ་ལོགས་པའི་ཁྲི་བསྟེན་པའམ། བཙུན་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་རྩེས་སུ་གནང་བའི་མཆན་མ་ཐོབ་པའམ། རང་གི་སེམས་དག་པ་བརྟན་པོས་འདྲི་བར་
 བྱོད།⁴¹ །ནག་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་གཏི་སྤྱག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལྷ་ལོགས་པ་གཞན་ནམས་ཀྱི་ནི་ཁྲིའོ། །བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྩེས་སུ་གནང་
 བའམ། མཆན་མ་ཐོབ་པའམ། རང་གི་སེམས་དག་པའི་སྟོན་ནས་འདྲི་བར་བྱོད་⁴² །ཞེས་གྲངས་ཀྱི་བསྟེན་པའི་མཐར་རམ་མེད་པ་དང་། ལྷ་ལ་
 སྤྱང་བ་ཐོབ་པ་དང་མཆན་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྲལ་ནས་བསྐྱར་བ་ནི་འགྱུར་མ་དག་པ་ཡིན་པས། དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་འགྱུར་ལྟར་
 བྱོད། །ཞེས་གྲངས་ཀྱི་བསྟེན་པ་དང་། །ལྷས་གནང་བའི་མཆན་མ་ཐོབ་པ་དང་། །ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་

38 བསྟེན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༣ ཞོག ༣༠༧ ཐེང་། ༤

39 བསྟེན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༤ ཞོག ༤༣༡ ཐེང་། ༤

40 ཞོལ། ཞོག ༥ བ ༤ ཞེས་སྤར་བཤད་ གཙང་། ཞོག ༤ བ ༣ ཞེས་བཤད་པ་

41 བསྟེན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༤ ཞོག ༡༠༧༠ ཐེང་། ༡༠

42 བསྟེན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༤ ཞོག ༡༠ ཐེང་། ༡༡

བརྟན་པའི་སེམས་དག་པ་ཐོབ་པ་གང་རུང་ཞིག་དང་ལྡན་པས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། ལྷ་མའི་ན་
བཟའ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སའི་ཚོ་ག། ལྷ་གོན་གྱི་ཚོ་ག། དངོས་གཞིའི་ཚོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་
ལྷ། ས་བརྟན་བ། ས་བསྐྱང་བ། ས་སྦྱང་བ། ས་གཟུང་བ། བགེགས་ལ་ཕྱར་བྱ་བཏབ་སྟེ་བསྐྱང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་བའམ་གཞན་དུའང་རུང་སྟེ།
བདུད་ཅི་འབྲིལ་པ་བསྐྱས་པའི་རྒྱས་གཏོར་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སའི་སྟེགས་བྱ་བྱས་ལ། རང་
ཉིད་གཤམ་མེ་གཤམ་སྐབས་ལ་གང་བབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས། གནས་དེའི་གཞི་བདག་
སྤྱན་རླངས་ཏེ། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོད།⁴³ ཨ་ཀྲ་རོས་གཏོར་མ་ཕྱུལ་ལ། གང་ཡང་འདིར་གནས་
ལྷ་དང་ལྷ། །གཞོད་སྤྱོད་སྟེན་སྟེན་པོ་འམ་ནི་གཞན། །དེ་དག་རྣམས་ལ་ས་འདི་ནི། །བདག་ལྷ་ཁྱེད་
ཀྱིས་སྦྱུལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་
སྤྱིའི་ཐེག་ལེ་བྱས་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བྱ་ཞིག་དགོད། དེར་བྱ་ལས་བྱུང་བའི་སའི་ལྷ་མོ་སེར་
མོ་རྒྱན་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཕྱུས་བྱེད་འཛོན་བ། གཡས་དམ་བཅའ་བ་ཁས་ལེན་པའི་
བྱག་རྒྱ། གཡོན་ནི་གང་ཟག་གཞན་གཅིག་གིས་དབང་པོ་ཐུབ་པ་གཅིག་ལ། བདག་གིས་འདི་བྱས་པའི་དབང་པོ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་
སྤྱིས་པ་ན། དབང་པོས་དེ་བཞིན་ཞེས་བཛོད་པའི་ཆེ། ལག་པ་གཡས་པ་བསྐྱེདས་ནས་བྱེད་པ་ལྷ་བྱའོ། །རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་པ་
འཛོན་པ་བསྐྱེད། ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེལ་དུ་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྭ་བསམ། རྩོ་
མེ་ཅི་གསུམ་པའི་བྱག་རྒྱ་བཅས་ནས་ས་ལ་ལན་གསུམ་བརྟུན་པས། དེའི་སྤྱོད་དང་རྩྭ་གི་འོད་
ཟེར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ས་འོག་ནས་སྤྱན་རླངས་དམ་ཆོག་པ་ལ་བསྟེན་པས་ལ། དབང་བསྐྱར་
རྣམ་སྤང་གིས་རྒྱས་གདབ། མདུན་དུ་མཆོད་ཡོན་སྟོན་དུ་འབྲོ་བའི་མཆོད་པ་རྣམས་བསང་སྦྱང་

43 ཞེལ། ཞོག ༤ ན ༥། གཙང་། ཞོག ༡ ན ༩ མཆོད་པ།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། སློབ་དཔོན་སྐྱབ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་
 སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱོམ་བ། དེ་ལ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་སློབ་མ་བཞིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དོན་དུ་གསོལ་
 བ་གདབ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་བཏེག་སྟེ་བགེགས་ལ་བཀའ་བསྐྱོས་ནས་བསྐྱད་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པའི་འཆོག་ཆས་དང་སྐྱབ་ཕྱོགས་དང་ལྡན་
 པས་སྟེགས་བུའི་དབུས་སུ་འདུག་སྟེ། སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་གཏོར་མ་ཕུལ་བ་ནས་⁴⁵བཞུགས་པ་ལ་
 ཐུག་གི་བར་དུ་མངོན་ཏོགས་རྫོགས་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་ཡོན་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་བའི་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད་ནས་སྟོས་པོར་བཟུང་། ལྷ་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེར་བྱས་
 བས། མ་ལུས་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བདག་ལ་དགོངས། །བདག་
 མིང་ཆེ་གོ་ཞེས་བྱ་བདག་ །དོ་རྩེ་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་དེང་གཤམ་གས་
 སུ་གསོལ། །དངོས་བྱུང་འདི་ནི་སྦུལ་དུ་གསོལ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ལས་རྣམས་ནི། །ཅི་
 རུས་བཞིན་དུ་རབ་དུ་བགྱི། །ཞེས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་བོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སྐྱ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལྷ་གསུམ་གང་རུང་གི་
 རོ་བོ་རྫོང་དེའི་འགྱིང་བས་བསྐྱམས་པ་ལ། ཕྱོགས་བཞིའི་སློབ་མ་གཉི་ཐུག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་
 ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་དང་ལྡན་པ་ལག་ན་དོར་དེའི་ཐོགས་པ་བཞིས་ཐུན་མོང་དུ་ཕྱི་ནང་གི་
 མཆོད་པས་མཆོད་ནས། གཉི་ཐུག་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་ཁྱོད། །ཅེས་པ་ནས། ཐུག་ན་རལ་གྱི་ཁྱོད་
 ཐུག་འཆལ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོགས་བཅད་རེ་རེས་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་བསྟོད། སངས་རྒྱས་
 ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཁྱོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཐུན་མོང་དུ་བསྟོད། ཀྱན་
 གྱིས་ཐུན་མོང་དུ། གཤམ་ཆེ་འཛོམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲིགས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི་གཙོ་
 བོ་ནི། །ཐུག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་མཛད་བ། །མགོན་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བར་མཛོད། །ཅེས་

45 ཞེས། ཤོག ༥ བ ༡༡ གཙང་། ཤོག ༩ ན ༥ ཕུལ་ནས།

དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བར་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་མེད་ན་དེ་རྣམས་རང་གིས་
བསྐྱེམས་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསོལ་
བ་བཏབ་པར་རིག་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པས་གཟིར་བ་ལ་བལྟས་ཏེ། ཉོན་
མོངས་པ་ལ་སྒྲར་ཁོ་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པའི་བསམ་བསམ། རྩོམ་ཁྲུ་ལྟར་
གཉིས་ཀྱི་མཛུབ་མོ་བརྒྱུད་ལ། ཅེ་མོ་གཤམ་ལ་འོག་ཏུ་ཕྱོགས་པ་སྐྱེ་བོར་གཟུང་ཞིང་། སྤྱི་
བརྗོད་ལྟུང་། ཞེས་བརྗོད་པས་བསྐྱེམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་མཁའ་ལ་གདེག་པོ། །དམར་ནག་
གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལ་འདེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་བཤད་ཀྱང་། དཀྱིལ་ཆོག་རྩོམ་ཐེང་བས་ཁ་བསྐྱང་བ་ཡིན་པས། རྣམ་སློབ་དཔོན་གྱི་གྲུང་མོའི་
ཅེ་སྐྱད་ལྟག་མ་རྣམས་བསྐྱེལ་ལ་སྐྱེ་བོར་བཅིངས་ལ་ཨོ་བརྗོད་ལ་སྤྱི་ཞེས་པས། དཀྱིལ་འཁོར་ནས་མཁའ་ལ་གདེག་པོ་ཞེས་བཤད་
པའི་ཐུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀ་མ་དག་པར་སྒྲུང་ངོ། །དེ་ནས་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་གྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་བཏེག་པའི་
གཙོ་བོ་ལས་བྱེ་བ་ལངས་ཏེ། རང་གི་མིག་⁴⁶དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་ཀ་ལས་མ་ཡིག་གིས་མིག་གཡོན་པ་
རྒྱ་བ་དང་། ཡི་གེ་ཤས་མིག་གཡས་པ་ཉི་མར་བྱེད་པར་བཤད་ལ། གཞུང་གཞན་ནས་གཡས་པ་གཡོན་གཉིས་དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་གསུངས་
སོ།⁴⁷།གཡས་པ་གཡོན་གཉིས་མ་དང་ཤ་ལས་ཉི་མ་དང་རྒྱ་བར་བསྐྱེད། སྤྱི་ལས་མིག་འབྲས་དུས་
མཐའི་མེ་ལྟར་བསམས་པའི་འོད་གྱིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་ནས། ཕྱོགས་ཀྱར་
ཏུ་བལྟས་པས་བགེགས་རྣམས་བསྐྱེགས་པར་བསམ་མོ། །ཀླང་མཐེལ་གཉིས་སུ་སྤྱི་ལས་སྒྲ་
ཆོགས་རྩོམ་འབར་བ་བསྐྱེམས་ལ། རོལ་པའི་རྩོམ་འབྲས་ཀྱི་གར་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ས་གཞི་ལ་བསྐྱོར་ཅིང་། སྤྱི་ལས་སོགས་པ་དག་ཏུ་བརྗོད་པས་གདུག་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །དེ་ནས་དབྱུང་སུ་སོང་ལ། སྤྱི་ ལུས་དག་སེམས་ལ་གནས་པ་ཡི། །བགེགས་ཀྱི་ཆོགས་
རྣམས་ཀྱར་ཉོན་ཅིག །ང་ནི་དཔལ་ལྷན་རྩོམ་འབྲས་ལ། །སྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བ་པོ། །རྩོམ་

46 ཞོལ་ སོག ༩ ན ༩ མིག་ལ་

47 ཞོལ་ སོག ༩ ན ༥། གཙང་། སོག ༩ ན ༣ གསུང་ངོ།

གཟུགས་ནི་འབར་བ་ཡིས། །ལུས་གསུམ་ལས་སྐྱེས་དགས་པར་བྱ། །གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་བདག་
ལས་འདལ། །འཛིག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་བཟློད། །ཤར་དུ་ཕྱིན་ཏེ་གཏི་མུག་
གཤམ་ཆེ་གཤམ་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས། །གཞན་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལ། །ང་ནི་དཔལ་ལྷན་འཁོར་ལོ་
འཆང་། །ཞེས་བཟློད། །ལྷོར་སེར་སྤྲ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས། །ང་ནི་དཔལ་ལྷན་རིན་
ཆེན་འཆང་། །ཞེས་དང་། །ལུབ་དུ་འདོད་ཆགས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས། །ང་ནི་དཔལ་
ལྷན་བརྒྱའཆང་། །ཞེས་དང་། །བྱང་དུ་ཐག་དོག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས། །ང་ནི་དཔལ་
ལྷན་རལ་གྱི་འཆང་། །ཞེས་བཟློད་ལ་བགལས་ལ་བཀའ་བསྟོས་ཏེ། །རྗེ་ཕྱི་ལ་སོགས་པའི་
སྤྲུགས་དང་བཅས་པས་བགལས་བསྐྱད་པར་བྱའོ།

ལྷ་པ་ནི། དེ་ནས་སངས་ལྷེང་ལ་སོགས་པའི་སྤར་བྱ་བཅུ་དངོས་སུ་ཡོད་ན་བསངས་སྤངས་
ཏེ་བཅུ་ཆར་སྟོད་རལ་གྱི་གཤམ་ཆེ་གཤམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སྟེ་བ་མན་ཆད་དོ་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤར་བྱར་བསྐྱེད། །སྤར་བྱ་དངོས་སུ་མེད་ནའང་བསམ་གཏན་གྱི་སྤར་བྱ་བཅུ་དེ་
ལྷོར་བསྐྱེད། །རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པ། །ཐུགས་ཀྱི་
དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་མང་པོ་སྟོས། །རྗེ་ཕྱི་ལ་མཐར་སར་དུ་ཕྱོ་ཨི་ཨ་དེ་ན་ས་པ་རི་ལྷ་ར་
ཀཱུ་ཡ་ཇོ་ཞེས་བཟློད་པས་བགལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་སྟོང་བཅུ་ །ཞགས་པ་དང་ཐུགས་ཀྱིས་
བཀུག་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་སྤར་བྱ་བཅུ་གས་ཏེ་གཡས་པ་དོ་རྗེ་འབར་བའི་ཐོ་བས་བརྟུངས་
པར་བསམ་ཞིང་། །ཨོ་ལྷ་ལྷ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ལ། །སར་དུ་ལྷན་པར་པར། །ཀྱི་ལྷ་ཡ་ཀྱི་ལྷ་ཡ་སར་སྤྱོད་
པོ་པར་པར། །ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་བཟླ་ཀྱི་ལྷ་ཡ། །བཟླ་རྩ་རྩ་སྤྱོད་པ་ལ་ཏེ་སར་བེམྱུ་ཀྱི་ལྷ་ཡ་སྤྱོད་ཀ་ཅིན་བཟླ་ཀྱི་
ལྷ་ཡ་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་པར་པར། །ཅས་བཟློད་དེ་བརྟུངས་པས་བགལས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་བརྟུང་སྟེ་རྟུང་པའི་
མཐེལ་གྱི་བར་དུ་ཐུག་པར་བསམས་ལ། །དབང་ལྷན་ནས་བཅུ་གས་ཏེ་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་
ཅད་དུ་གདབ་པོ། །དེ་ནས་ཐུགས་ཀ་ནས་སྟོས་པའི་དོ་རྗེ་འབར་བའི་འོད་ཟེར་རྟོན་པོས་སྟེང་

འོག་དང་ཕྱོགས་མཆམས་བརྒྱད་པོ་ཀྱན་ཏུ་བྱབ་པས་ཕྱོགས་མཆམས་བཅིང་བ་བྱས་ནས། ས་གཞི་བགལས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བསམ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། སའི་ལྷ་མོ་ལྷག་པར་གནས་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལྷག་པར་གནས་པ། བྱམ་པ་ལྷག་པར་གནས་པ། སློབ་མ་ལྷག་པར་གནས་པའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་བྱིའི་ཐིག་ལེ་དང་མེ་ཏྲིག་གི་ཆོམ་བྱ་དགོད་པ་ནས་གནང་བ་བྱེན་ནས་ས་ལ་ཐིམ་པའི་བར་སྤར་ས་སློང་བའི་སྐབས་བཞིན་དུ་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷ་གནས་མི་འཆོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ཐིག་གདབ་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱན་ངངས་ཏེ་ལྷག་པར་གནས་པའི་ཆོ་ག་བྱ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཐིག་སྤྱན་དུ་བཏབ་ནས་ཡེ་ཐིག་རྗེས་སུ་འདེབས་པར། ས་ར་ཏ་དང་། བྱ་པོ་སྤྱད་པ་དང་། ཨ་མུ་དང་། བི་མུ་ཏིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཐིག་ནི་ལས་ཐིག་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཐིག་འདེབས་པའི་དུས་ནི་རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་པལ་མོ་ཆེར་སྟ་གོན་གྱི་འོག་⁴⁸དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་འདེབས་པར་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་ལ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། ས་ལ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་སྤྱན་མོང་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཡེ་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་པའི་འཕྲེང་བ་ལས། ལྷ་སྟ་གོན་གྱི་སྤྱན་དུ་ལས་ཐིག་གདབ་པར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ལྷའི་རྒྱུ་ས་ས་ཆོག་ཐིན་པའི་འོག་ཏུ་ལས་ཐིག་གདབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་བཤད་ཀྱང་ལག་ལེན་ལ་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔལ་འཛིན་དང་། ལྷ་བ་པ་དང་། བྱ་པོ་སྤྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་སྟ་གོན་གྱི་བྱིའི་བྱུག་པ་རྣམས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། མི་སྤྱབ་རྒྱ་བས་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ངེས་

48 ཞོལ། འོག ༤ བ ༡། གཙང་། འོག ༡༠ བ ༡ འོག་དང་དངོས་གཞིའི་

བ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ནི་རི་ལྷ་ལམ། །ཡང་ན་གཞན་གྱིས་བྱུག་པར་བྱ། །ཞེས་ཆོན་གྱིས་འབྲི་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ལྷ་འོང་བའི་གནས་ངེས་པ་དེར། ལྷ་སྟ་གོན་གྱི་ཐིམ་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་
བར་གསུངས་ལ། ཐེག་མ་བཟའ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་འི་གནས་ངེས་པ་མི་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ན་ལས་ཐེག་གདབ་པ་ལ་གཉིས། ལས་ཀྱི་ཐེག་སྐྱད་འདུ་བྱ་བ་དང་། ལས་ཐེག་
གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་རྒྱད་རྩི་ཆེ་འཕྲེང་བ་ལས། ལས་ཀྱི་ཐེག་སྐྱད་ཡི་གེ་གསུམ་
གྱིས་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་དང་། དེ་ལ་བསང་གཏོར་དང་མེ་ཏོག་གིས་མཆོད་པ་དང་སྒྲགས་བརྒྱས་
ནས་ལྷག་གནས་བྱ་བར་གསུངས་ལ། ཟླ་བ་ཟླ་བས་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐེག་སྐྱད་དུ་བཤད་
ཅིང་། རོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས་དེ་ནས་ཁ་དོག་གཅིག་པའི་སྐྱད་པ། ལས་ཐམས་ཅད་པར་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པས་སའི་ཐེག་གདབ་ལ་ཞེས་བཤད་པས། གཤམ་ཐེག་གི་ཐེག་སྐྱད་ནི་ལས་
ཐམས་ཅད་པ་གང་ཡིན་དུ་སྦྱེད་དགོས་སོ། །ལྷ་འི་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས་ལས་ཐེག་འདེབས་མཁན་སྟོབ་
དཔོན་དང་སྐྱབ་གྲོགས་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་། དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་དང་ཁ་ལྷ་སྟོགས་ངེས་པ་
ཅན་གསུངས་ཤིང་། འཕྲེང་བ་ལས་དང་པོར་ལྷུ་སྟོར་གྱི་ཉའི་མཆོན་མ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཐེག་
འདེབས་པ་ལ། དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་སྟབས་དང་སྟོབ་མས་རྒྱབ་མི་སྟོན་པར་འགོ་བ་དང་།
རྩི་ཆེ་ཁུ་རྩུར་གྱིས་ཐེག་སྐྱད་བཟུང་བ་སོགས་བཤད་པས། ཡེ་ཐེག་གི་སྟབས་སུ་བཤད་པའི་ཆོ་
ག་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་འདྲིར་ཡང་སྒྲང་དགོས་སོ། །ཐེག་སྐྱད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་གཙང་ཞིང་མ་ཉམས་ལ་
འཇམ་པའི་རས་བལ་ལམ་སྐྱ་མ་འདྲེས་པའོ། །འཕྲེང་བར་ཡེ་ཐེག་གི་རྒྱ་འི་ཐེག་སྐྱད་དཀར་པོ་
ལ་དབའ་པོའི་རིན་གྱིས་ཉིས་པའི་རས་བལ་དང་། གཞོན་ལུ་མ་མ་ཉམས་པས་བཀལ་བ་གདམ་
ང་ཅན་དང་། ཁ་བརྒྱུར་པའི་ཡེ་ཐེག་སྟོབ་དཔོན་དང་སྐྱབ་གྲོགས་ཀྱིས་འཁེལ་བའི་རྩུ་ལ་སོ་སོར་
བཤད་པས། ལས་ཐེག་གི་ཐེག་སྐྱད་ནི་སྟོབ་མ་ལྟར་བྱ་སྟེ་དམ་ཆོག་ཅན་གྱིས་བཀལ་བས་ཀྱང་
ཆོག་གོ། །དེའང་ཁ་དོག་དཀར་པོ་གསུམ་སྤྱིལ་འཇུར་མདུད་མེད་ཅིང་བཀལ་ལེགས་པ། དཔོན་

སྒོ་བ་གཉིས་ཀྱི་མཛུབ་མོ་ནས་སོར་མོ་བཞིའི་དབུས་སུ་བཅུག་ཅིང་བངས་ནས། རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་དུ་
བྱས་པས་མཛུབ་མོའི་རྒྱབ་ས་ལ་སྦྱར་བ་མ་གཏོགས་པ། རིང་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉིས་འགྲུར་
སྒོ་མས་སུ་སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་ཆ། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་དུ་ལོངས་མ་སྦྱད་པ། དེ་ཞིམ་པའི་ཆུ་དང་། བདུད་
ཅི་ལྡན་དང་། བའི་ནམ་ལྗས་བྱུགས་ཏེ། ཐེག་སྦྱད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་དབུས་སུ། ཨོ་ཨྲུཾ་ཧྲུྃ་
བཀོད་ལ་དེས་བྱུགས་པའི་གསེར་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་གཙང་མར་བཞག །རང་གཙུག་པོའི་རྣལ་
འབྱོར་དང་ལྷན་པས་བསངས་སྦྱངས་སྒོན་དུ་བཏང་སྟེ་རལ་གྱི་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དུ་བསྐྱེད། ཡེ་
ཤེས་པ་གཞུག་པ་སོགས་བྱས་ལ་མཆོད་དེ། ལག་པས་རེག་ཅིང་ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཞུས་ལ་
བསྐྱང་། དེ་ནས་མིག་གཡས་གཡོན་མ་དང་ཏ་ལས་ཉི་ལྔ་སེར་པོ་དང་། བཟླ་དེའི་མ་ཏ་ཞེས་
པས་བརྟན་པར་བྱས་ལ། ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཞུས་པའི་བདུད་ཅི་ལྡན་ཆུ་དང་ཡུངས་ཀར་དང་
དེའི་ཆུས་གཏོར་ལ། རྡོ་རྗེ་དང་བཙས་པའི་ལག་པ་གཡས་པས་རེག་སྟེ། ཨོ་བཟླ་ས་མ་ཡ་སྦྱ་ཏ་
ལྷ་ཏི་ག་མ་ཧྲུྃ་ཞེས་བཞུས་ནས། ཨོ་ཨྲུཾ་ཧྲུྃ་པཏ་སྦྱུ། ཞེས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཞུས་ཏེ་ལྷག་གནས་
བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་བརྒྱད་གདབ་པ། ཕྱིའི་ཐེག་རྣམས་གདབ་པ། རང་གི་ཐེག་
རྣམས་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ལ་ཨོ་སར་སེམ་ཤོ་རྩ་ཞི་ཧྲུྃ་པཏ་ཅེས་
པས་དེའི་ཆུས་བསང་གཏོར་བྱས་ཏེ་གཙང་མར་བྱ། དེས་བྱུགས་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་མེ་ཏོག་གཙམ་
དུ་དབྱམ། རྣམ་མཁའ་ལ་ཐེ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞུགས་པར་དམིགས་ཏེ། མཆོད་ཡོན་སྒོན་དུ་
འགོ་བས་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་ནས། རང་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དུ་གང་བབ་ཀྱི་གཙུག་པོའི་རྣལ་
འབྱོར་དང་ལྷན་པས། རལ་གྱི་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་བ་མ་སྒོ་བ་དཔོན་ལ་རྒྱབ་མི་
སྟོན་པར་འགོ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡི་གེ་གསུམ་རྒྱུ་ཤིང་ཐེག་གདབ་སྟེ། དེའང་ཐོག་མར་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་དབུས་བཙལ་ལ་རྗེ་ལྷ་རེགས་པའི་རྒྱུ་པོ་གཅིག་བསྟོར། དེའི་ཕྱོགས་བཞིར་ཐེག་

ལེ་རེ་བྱས་པའི་སྤྲེང་དུ་རྒྱུ་པོ་བཞེས་བསྐྱོར་བས་ཉའི་རི་མོར་འགྱུར་རོ། །སློབ་དཔོན་ལུ་བ་
 དང་སློབ་མ་ཤར་ནས་པན་ཚུན་དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཏེ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
 པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ་སྤྲུམ་དུ་མོས་ནས། རང་དང་སློབ་མའི་མིག་གཉིས་ཇ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉི་
 མ་དང་རྒྱ་བ་འོད་ཟེར་སེར་པོ་ཅན་དུ་བསྐྱེམས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་གཡོན་པའི་དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་
 གྱིས་ཉེ་བར་ཐིག་སྐྱད་གཟུང་ལ། རྩེ་རྩེ་རྩེ་ཞེས་པ་དང་ཇ་གསུམ་གྱིས་གཏང་ཞིང་། སློབ་མས་
 གྱུང་དེ་དག་བརྗོད་ནས་བྲངས་ཏེ་གཡོན་པའི་དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་ཉེ་བར་གཟུང་ལ། རང་རྒྱུ་
 པ་གཡོན་པ་སྐྱེལ་གྱུང་བྱེད་པ་དང་། གཡམས་པ་ས་ལ་བཅུ་གསུམ་ཏེ་བསྐྱད། སློབ་མས་དེ་ལས་
 བསྐྱོད་ཉེ་བསྐྱད་ནས་ཤར་ལུ་བ་ཀྱི་ཆངས་ཐིག་གདབ། སྤར་བཤད་པ་བཞིན་རྒྱུང་པའི་མཐེལ་
 དུ་དོ་རྩེ་བསྐྱེད་ལ་རྒྱུང་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། དོ་རྩེའི་རྒྱུང་སྐབས་ཀྱིས་གཡམས་སྐྱོར་དུ་སོང་
 ཉེ། སློབ་དཔོན་ལྟ་དང་སློབ་མ་བྱང་དུ་གནས་པས་ལྟ་བྱང་གི་ཆངས་ཐིག་གདབ། སློབ་དཔོན་
 མེ་དང་སློབ་མ་དབང་ལྡན་དུ་གནས་པས་ཤར་གྱི་ཅ་ཐིག་དང་། སློབ་དཔོན་རྒྱུང་དང་སློབ་མ་
 བདེན་བྲལ་དུ་གནས་པས་ལུ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་དང་སློབ་མ་དབང་ལྡན་དུ་གནས་པས་
 བྱང་དང་། དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཚོགས་གི་དཔེ་ཁ་ཅིག་དང་། ཉག་པོའི་དཀྱིལ་ཚོགས་ཅ་ཐིག་བཞིའི་རིམ་པ་ཤར་ལུ་བ་ལྟ་བུ་བྱང་དུ་བྱས་ཀྱང་།
 དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཚོགས་དག་པ་ལས། ཤར་ལུ་བ་བྱང་ལྟོའི་རིམ་པ་བཞིན་བྱས་པ་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོའི་དཀྱིལ་ཚོགས་དང་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས་
 ལེགས་སོ། །སློབ་དཔོན་མེ་དང་སློབ་མ་བདེན་བྲལ་དུ་གནས་པས་ལྟོའི་ཅ་ཐིག་གདབ། སློབ་དཔོན་
 དེ་ཉིད་དང་སློབ་མ་རྒྱུང་དུ་གནས་པས་རྒྱུང་ཐིག་དང་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་བདེན་བྲལ་དང་སློབ་
 མ་དབང་ལྡན་དུ་གནས་པས་རྒྱུང་ཐིག་གཉིས་པ་གདབ་སོ། །སྐྱོར་ཕྱོགས་དང་རྒྱུང་སྐབས་དང་
 སྤྲོད་ས་དང་ཁ་ལྟ་ཕྱོགས་ནི་ཐིག་ལྟག་མ་འདེབས་པ་རྣམས་ལ་འཕང་བྱའོ། །དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་
 ཐིག་སྐྱད་འཛིན་པ་རྒྱུན་དུ་མ་ལུས་ན་དང་པོ་ལ་བྱ་ཞིང་ལྟག་མ་ལ་ཅི་བདེར་བྱའོ། །

ཐིག་སྐྱད་ཆད་ན་མ་འཆི་ཞིང་། སྤར་བཤད་པའི་ཆད་ལས་རིང་བྱང་དུ་གྱུར་ན་མ་ནད་

གྱིས་འདེབས་པ་དང་། སྔོན་མའི་ཕྱོགས་འཕྲུགས་ན་སློབ་མ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་བཤད་
 པས། བག་དང་ལྷན་པས་ཐིག་སྤྲད་བསྐྱེད་ཅིང་ཐིག་གདབ། མཆན་མ་ངན་ན་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་
 བྱའོ། །མཆན་མ་རྟོག་པ་ནི་ཆངས་ཐིག་གཉིས་འདེབས་པའི་དུས་སུ་ཡིན་པར་ཤུགས་པ་དང་ཨ་
 ཟུ་བཞེད། དེ་གཉིས་དང་ཐིག་ཆེན་བརྒྱད་དང་ཐིག་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཡང་
 བཤད་དོ། །དེ་ནས་རང་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དུ་གསལ་བའི་མིག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཉིལ་ས་ནི་
 མ་དང་རྒྱ་བར་བསྐྱེད་ལ། ཁྲོ་བོའི་ལྷ་བས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བལྟ་ཞིང་། ཉིལ་ཉིལ་བརྒྱད་
 དེ། ལྷའི་ཕྱས་སྤྲུམ་ལྷ་བྱར་བཞེན་དུ། ཐར་པའི་སློང་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྲིབ་པ་རྣམས་
 དབྱི་བར་བྱའོ་སྤྲུམ་དུ་མོས་ལ། དེ་བཟང་བོའི་རྒྱས་སློང་ཆངས་ཐིག་དང་ཅ་ཐིག་གཉིས་ལྟ་བུའི་
 གཡས་གཡོན་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་གཉིས་ཆངས་ཐིག་དང་བཅས་པ་ཕྱིས་ལ་སློང་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཐིག་ལྷག་མ་རྣམས་ནི། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་ཐིག་གིས། དབྱས་སུ་
 བརྒྱད་ཆ་ཕྱིས་པ་དེ། སློང་དེའི་བཞི་ཆ་ཆ་རྒྱུད་སྟེ། ཅ་བའི་ཕྱི་ངོས་གཅིག་དང་གཉིས། གཅིག་
 གཉིས་གཅིག་དང་གཅིག་གི་མཐར། ཐིག་དུག་ཟུར་ནས་ངོས་སུ་སྟེ། ཆངས་ལས་རིམ་གྱིས་
 རིང་བར་ནི། ཆ་རྒྱུད་གསུམ་དུ་དང་བོའི་ཐིག །གཉིས་ཐིག་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་ཅེར་རེག །ཆ་རྒྱུད་
 བརྒྱད་དུ་གསུམ་སྟེགས་བྱའོ། ཐིག་ལས་བྱང་བོའི་ཐིག་བཞི་སྟེ། གསུམ་ནི་ཆ་རྒྱུད་ལྷ་བཞི་
 པ། ཆ་རྒྱུད་བཞི་དེའི་དང་པོ་ནི། རོས་ཐིག་ཅེ་མོར་ཡང་དག་རེག །གསུམ་ནི་ཆ་རྒྱུད་རེ་རེའི་
 བར། །བཞི་པའི་ཅེ་ནས་ངོས་སུ་ཐིག །ཆ་རྒྱུད་བཙུ་དང་ལྷན་པ་འོ། ཅ་བའི་ཅེ་ནས་བྱུང་བའི་
 ཐིག །ཆ་རྒྱུད་བཞི་པ་ངོས་སྟེང་དུ། ཆ་རྒྱུད་གཉིས་གཉིས་ཐད་ཀར་ནི། ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་དེ་
 གསུམ་ཁྲིག་པ། ཀྱེ་བའི་ཅེ་ནས་ཕྱི་ངོས་སུ། ཆ་རྒྱུད་རེ་རེ་དོར་བར་ཐིག །བཙུ་གཅིག་འདི་
 ལ་ལྷ་པ་དང་། །བདུན་པ་ཆ་རྒྱུད་བྱེད་དང་གཉིས། །ཡང་ན་གསུམ་པ་བདུན་པ་དང་། །དབྱ་
 པ་ཆ་རྒྱུད་རེ་རེའོ། །བཞི་པ་དུག་པ་བཙུ་པ་རྣམས། །སོ་སོར་ཆ་རྒྱུད་བྱེད་བྱེད་དོ། །ལྷ་ནི་ཆ་

རྒྱུད་དང་གཉིས། །དེ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ནི་རྒྱུ། །ཆངས་པའི་གཡས་དང་གཡོན་དུ་
 བྱི། །ཆ་རྒྱུད་བཅས་མདའ་ཡི་མཐར། །སྒྲུ་བྱ་ཆ་རྒྱུད་དང་གསུམ། །ཐིག་ནི་ཆ་རྒྱུ་
 རྒྱུད་དང་བཞི། །ཆ་རྒྱུད་བྱག་མཐར་གཉིས་པ་དང་། །གསུམ་པ་ཆ་རྒྱུད་གསུམ་པ་འོ། །ཆ་
 རྒྱུད་བཞི་མཐར་བཞི་པ་ནི། །ཆ་རྒྱུད་ལྷ་སྟེ་མདའ་རྒྱུད་བཅས། །གསུམ་དོར་ནས་ནི་རྒྱུད་དང་
 ལྷ། །གསུམ་ནས་བྱག་པ་ཆ་རྒྱུད་ལྷ། །བཞི་ནི་ཆ་རྒྱུད་བདུན་རྣམས་ཏེ། །ཐིག་བཅུ་གཅིག་པ་
 ཆ་རྒྱུད་ལྷ། །སྒྲུ་བྱ་ལྷ་པའི་སྟེང་གི་ནི། །དོས་སུ་ཆ་རྒྱུད་རྒྱུད་དང་བཞི། །བདུན་པའི་འོག་ལ་
 ཆ་རྒྱུད་གསུམ། །སྟེང་ནི་ཆ་རྒྱུད་བྱག་སྟེང་དུ། །སྒྲུ་བྱ་རྣམས་མཐར་མོན་པའི་ཐིག་། །གཞན་
 ཀྱི་མཐའ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེ། །ཀྲོག་པོ་གཅིག་གོ་འདི་ནང་དུ་འང་། །ཆ་རྒྱུད་ནས་དེ་བཞིན་
 གཞན། །དེ་ཕྱིར་ཆ་རྒྱུད་རིག་བྱེད་མཐར། །ཐིག་རྒྱུ་དེ་ནས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཆ་རྒྱུད་གཉིས་
 གཉིས་དོར་བར་འོ། །བཞི་དོར་བར་ནི་རྒྱུ་པོ་གཞན། །དེ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ག་
 ལ། །ཐུན་མོང་ཡིན་ཞོ་འཛིགས་བྱེད་ལ། །འོད་འཕྲེང་གི་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ། །དུར་ཁྱོད་དོན་དུ་ཆ་
 རྒྱུད་བཞི། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་ཕྱི་ཐིག་ཀྱང་དོ་རྩེ་འཕྲེང་བ་དང་མཐུན་
 པར་བྱས་ན་ལེགས་པར་ཡོད་པས་དེ་བཞིན་དུ་གདབ་པོ། །དེ་ལ་མདའ་རྒྱུད་བཅས། །གསུམ་
 དོར་ནས་ནི་རྒྱུད་དང་ལྷ། །ཞེས་སྒྲུ་བྱ་ལྷ་པའི་སྐྱབས་སུ་མཐའ་ནས་མཐར་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་བྱག་
 དང་། །སྒྲུ་བྱ་ལྷ་པའི་སྟེང་གི་ནི། །དོས་སུ་ཆ་རྒྱུད་རྒྱུད་དང་བཞི། །ཞེས་མཐའ་ནས་མཐར་
 ཆ་རྒྱུད་བཅུ་བཞི་དང་། །ཡང་། །རྒྱལ་པོ་ཉེས་པ་གསུམ་ཉི་མ། །ཞེས་སྒྲུ་བྱ་ལྷ་པའི་སྐྱབས་
 སུ་མཐའ་ནས་མཐར་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་མི་མཐུན་པས་འགལ་ལོ་སྒྲུ་ན་
 སྟོན་མེད་དེ། །དང་པོ་ནི་སྒྲུ་བྱ་ལྷ་པའི་སྟེང་གི་ཐིག་གི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ཡིན་ལ། །གཉིས་
 པ་ནི་སྒྲུ་བྱ་ལྷ་པའི་ཀ་བ་ནས་ཀ་བའི་བར་ཡིན་ཞིང་། །གསུམ་པ་ནི་ཀ་བས་ཆ་ཐུན་རེ་ཁྱེར་
 པའི་བར་གྱི་ཐུན་སྒྲུ་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རིགས་པ་འདིས། །བཞི་ནི་ཆ་རྒྱུད་བདུན་

ནམས་ཏེ། །ཞེས་སྣམ་བུ་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་ནས་མཐར་ཆ་རྒྱུ་བཙུ་བཞི་དང་། རྟེན་
 བེ་ཆ་རྒྱུ་བཙུ་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་ཆ་རྒྱུ་བཙུ་གཉིས་དང་། ཡང་། རྒྱལ་པོ་ཕྱོགས་དང་མི་
 རྣམས་གསུམ། །ཞེས་སྣམ་བུ་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་ནས་མཐར་ཆ་རྒྱུ་བཙུ་བཤད་པ་
 རྣམས་མི་འགལ་བའང་ཤེས་པར་བྱཏོ། །འདིར་རྩའི་སྐོར་ལུགས་ནི། ཆངས་དང་མདའ་ཡབ་
 སྟེང་པ་ནས། །ཆ་རྒྱུ་བཞི་དང་བཞི་གསུམ་ནི། །སོང་བར་ཆ་རྒྱུ་དགུ་དང་ནི། །བཞི་ཆས་
 གཡས་གཡོན་ཕྱི་རུ་བསྐྱོར། །མདའ་ཡབ་ཆངས་ལས་ཆ་རྒྱུ་ནི། །བྱེད་བཅས་གསུམ་ནས་
 ཐད་ཀར་གཡས། །བྱག་ནས་བྱེད་བཅས་བཙུ་གཉིས་ཀྱིས། །གཡོན་བསྐྱོར་གཡས་པ་དེ་ལས་
 ཕྱོག་ཅེས་པཏོ། །ལྷུ་ཐེག་བྱེད་པའི་ཆེ་སང་ལྷེད་གི་ཕྱར་བུ་སྟེང་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པོ་ལྟོ་རྩེ་ཅེ་
 གཅིག་པའི་ནམ་པ་ཅན་རྩྱུ་ལས་སྦྱེས་པར་བསམས་ནས། རྩོ་བརྩ་གྱི་ཡི་གྱི་ལྷ་ཡ་སྐྱ་བུ་གྱི་
 རྩྱུ། ཞེས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཞུས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གདབ་ལ། རྩོ་བརྩ་སྦྱར་
 བརྩ་གྱི་ལྷ་ཡ་ལྷ་གོ་ལྷ་ཡ་རྩྱུ་རྩྱུ་པར། ཅེས་བརྩོད་ནས་བརྩོད་རོ། །ཕྱར་བུ་མེད་ན་བསམ་གཏན་
 གྱིས་ཀྱང་རུང་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིགས་བྱེད་བཙུ་གསུམ་མའི་ནང་ཐེག་ནི། ཅ་ཐེག་ནས་ནི་ཆ་རྒྱུ་
 གཅིག་ཀྱི་ནང་དུ་དོར་བར་ལྷུ་པོའི་ཐེག་ཀྱི་ནས་ནང་དུ་ཆ་རྒྱུ་གཅིག་ཀྱི་དོར་བར་སྦྱར་ཡང་
 ལྷུ་པོའི་ཐེག་ཀྱི་སྟེ་བ་ནས་ནི་ཕྱོགས་བཞི་རུ། ཆངས་ཐེག་སྟེང་ནས་ཆ་ཆེན་གཅིག་ཀྱི་ཆ་རྒྱུ་
 གཅིག་གི་སྦྱར་ཆ་རེ། དོར་བར་ལྷུ་པོ་ལ་རེག་ཐེག་ཀྱི་གཅིག་དང་དེ་ཡི་ཕྱི་དོས་སུ། ཆ་རྒྱུ་
 རེ་རེ་དོར་བར་ནི། ཐེག་གཅིག་སྦྱ་མ་བཞིན་དུ་ནི། །གདབ་པོ་ལེའུ་ཆེ་དགུ་ཡི་ཐེག་ཀྱི་དམར་
 བག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཐེག་ནི། །འདྲ་བས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བརྩོད་ན། །སྟེ་བ་ནས་ནི་ཆངས་ཐེག་
 རྟེན་། །ཕྱོགས་རེར་ཆ་ཆེན་གཉིས་སོང་བར། །ཕྱར་གྱི་ཐེག་ལ་རེག་པར་གདབ། །དེ་ཡི་མཐའ་
 བས་ནང་དུ་ནི། ཆ་རྒྱུ་གཅིག་ནི་དོར་བ་རུ། །སྦྱར་ཡང་བྱ་བཞི་པ་ཡི་ཐེག་ཀྱི་དོ་རྩེའི་སྟེ་བའི་ཕྱི་

ཐེག་དང་། །ཆངས་ཐེག་སྤང་བའི་མཆམས་དང་ནི། །དེ་ནས་ཆ་ཆེན་གཅིག་སོང་བར། །རིམ་
བཞིན་གཡས་དང་གཡོན་དུ་ནི། །ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་ཆ་ཆུང་རེ། །སོང་བ་ནས་ནི་ཅ་ཐེག་ལ། །ཐུག་
བའི་དབུས་རུ་ཅེ་མོའི་བར། །གཡས་དང་གཡོན་དུ་གྲོག་པོའི་ཐེག་ལྟེ་བའི་བྱེ་དང་ཆངས་ཐེག་
གཉིས། །སྤང་བ་ནས་ནི་ཆ་ཆུང་གསུམ། །སོང་བའི་མཆམས་ནས་ཆ་ཆུང་བཞིའི། །ཐེག་སྤྱད་
ཀྱིས་ནི་གཡས་གཡོན་བསྐྱོར། །སྤར་གྱི་མཆམས་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སུ། །ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་
གཉིས་ནས་ནི། །ཆ་ཆུང་བཞི་ཡིས་གཡོན་ནས་བསྐྱོར། །དེ་བཞིན་གཡོན་ནས་གཡས་སུ་འང་
བསྐྱོར། །སྤར་བཞིན་ཆངས་ཐེག་སྤང་ནས་བྱེད། །ཆ་ཆུང་གསུམ་ནི་དོར་བ་ནས། །གཡས་
སུ་ཆ་ཆུང་བཞི་ཆ་གཅིག་ །དོར་ནས་ཆ་ཆུང་བཞི་ཡིས་བསྐྱོར། །དེ་བཞིན་གཡོན་ནས་གཡས་
སུ་འང་བསྐྱོར།།

དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། བར་དུ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱེད་གྱི་ཆད་ཀྱིས་སྤྲ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་
ལྟེ་བ་བྱ་བཞི་བ་དོ་རྩེའི་འབྲང་བས་བསྐྱོར་བའོ། །དེ་ནས་སྐོའི་བར་དུ་ཅེ་མོ་ལྟེ་ལྟེ་རེས་སུ་མཐུན་
བའི་ཆ་དབྱེད་ཞེས་བ་དང་། དོ་རྩེ་འབྲང་བར་ཡང་རུའི་སྐོར་ཐེག་མི་གསལ་ཡང་། དམར་པོའི་དཀྱིལ་
ཆོག་གི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱེད་གྱི་ཆད་ནི་ཞེས་བས་དཔེ་མ་དག་བ་ཡིན་ལ། བྱ་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ། བར་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་བྱེད་གྱི་ཆ་49ཞེས་བའང་འགྱུར་མ་ལེགས་སོ། །དོ་རྩེའི་འབྲང་བས་ཞེས་བའི་དོན་ནི། དོར་བའང་ལས་སྤྲ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་ལྟེ་བར་ཐེག་
གཅིག་གོ། །དེའི་ནང་དུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་དོར་ནས་དོ་རྩེ་བའི་ཐེག་གོ་ཞེས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །རྟ་བབས་དབངས་སུ་སྐོ་ཆད་
གསུམ་མའི་རུ་གཡས་གཡོན་གྱི་རུ་བྱེ་མ་རྣམས། ཕྱོགས་རེའི་སྤྲ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་ལྟེ་བའི་སུམ་ཆ་
གཡས་དང་སུམ་ཆ་གཡོན་དུ་དོར་བའི་མཆམས་ནས་བྱུང་བས། འདིར་ཡང་དེའི་རིགས་བ་སྤར་
རོ། །འདིར་དབུས་རུ་མི་སྤང་གཉིས་ལས་མེད་བས། བྱེད་དབུས་རུ་མི་སྤང་གྱི་ཆད་གྱི་
སྐོ་ཆད་གཉིས་གཉིས་བྱི་བས་དེའི་རིགས་བས་ནང་མ་ལ་རུ་གཞན་གྱི་འང་བྱེད་བྱེད་བྱི་བའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་བྲི་ཞིམ་པོས་བྱུགས། མེ་ཏོག་གཅེལ་དུ་
བགྲམ་ལ་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་བྲི་ཞིམ་པོའི་ལྗེ་གྲུས། རིགས་ལྟའི་གནས་སུ་གྱུ་བཞི་
དང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་དང་ཐོད་པའི་གནས་སུ་རྒྱུ་པོ་བྱས་ལ། མེ་ཏོག་དཀོད་དམ་མ་བཀོད་
ཀྱང་རུང་སྟེ། རང་གི་སྟོང་གའི་ས་པོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤར་ནམ་མཁའ་བཏེག་པའི་ཉེན་དང་
བཏེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱན་དངས་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ། སྤྱོད་དང་མཆོམས་བཅིང་བ་
སྤར་བཞིན་དུ་བྱས་ལ། ལྷ་རེ་རེ་ཞིང་མཆོད་བ་རྒྱས་བ་དང་། བསྟོད་བ་དང་བདུད་ཅི་སྤང་བ་
བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་བྱས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས། ལག་པ་གཡས་པས་སྟོས་
པོར་བཏེག། གཡོན་པས་བྲིལ་བྱ་འཁོལ་ཞིང་ལྷེ་རྩྱུ་ལས་སྟེས་པའི་རྩོ་རྩེར་བསམས་ལ། ཨོྱ་བཟླ་
རིང་ལྷ། ཞེས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། འཁོར་ལོའི་དབང་ལྷག་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་
གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། བཙུན་ལྷན་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དེ་རྩོ་རྩེ། རིག་པའི་རྒྱལ་མཆོག་ཁྱོད་
ལ་འདུད། སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་བཙུང་བ་དང་། ཁྱེད་རྣམས་ལ་ཡང་མཆོད་པའི་ཕྱིར། མགོན་
པོ་ཐུགས་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཅན། དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བར་བདག་འཆལ་ལོ། དེ་ཕྱིར་བཙུན་
ལྷན་བདག་གྲུས་ལ། བཀའ་དྲིན་གནང་བར་མཛད་པར་རིགས། སངས་རྒྱས་འགྲོ་འཁོར་བྱ་
དོན་སྟོལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འབྲས་གནས་དང་། གཞན་ཡང་གང་དག་གསང་སྟགས་
ལྷ། ལྷ་དང་འཛིག་ཉེན་སྟོང་བ་དང་། འབྲུང་པོ་བྱང་རྒྱལ་བསྟན་གནས་དང་། སེམས་ཅན་
བསྟན་ལ་མཛོན་དག་བ། གང་སུ་རྩོ་རྩེའི་སྤྱན་ལྷན་རྣམས། བདག་ལ་ཡང་དག་དགོངས་
སུ་གསོལ། རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་ཆེ་གེ་བདག། གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། རི་ལྷར་
རུས་པའི་ཉེར་སྟོད་གྱིས། འགྲོ་བ་སྤྱང་ཕྱིར་འདྲི་བར་བཀྱི། དེང་བདག་སྟོབ་མར་བཅས་པ་
ལ། རྩེས་སུ་བཙུང་བར་ཉེར་བཟུང་ནས། འདུས་པ་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། ཉེ་བར་གནས་

པར་མཛད་པར་རིགས། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཙོད་ནས་གསོལ་བ་གདབ་སྟེ་གནང་བ་བྱིན་པར་
བསམས་ལ། མཆོད་དེ་སྤར་གྱི་སྤྲལ་ས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་བཏེག་ལ་ནམ་མཁར་དགོད་པར་
བྱའོ། །གཤམ་ཆེ་གཤམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །ཞེས་བར་སྐབས་སུ་གང་བབ་ཀྱི་གཤམ་ཆེ་
གཤམ་གྱི་མཆོན་གཞུག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་ལྷག་གནས་ལ་བུམ་པའི་གངས་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་རྣམས་ལས་ལྷ་
བཙུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་སྟེ་བཙུ་བདུན་ལ་བུམ་པ་བཙུ་བདུན། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་བུམ་པ་
དང་བཙུ་བཙུན་དུ་བཤད་པ་ནི། བུམ་པ་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་འདྲིར་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ག་
ལ་འདྲོ། །རྩ་ལུགས་པ་སྤྲ་མས་འཛིགས་བྱེད་བཙུ་གསུམ་མ་ལ་བུམ་པ་བཙུ་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་
དང་ལས་བུམ་སྟེ་བཙུ་ལྷན་འདྲོད་ལ། རྩ་ལུགས་པ་བྱི་མ་ཁ་ཅིག་བུམ་པ་ལྷ་གངས་དང་མཉམ་
པ་ཞེས་འདྲོད་ཀྱང་། གཙུ་བའི་བུམ་པ་དང་དེའི་དུང་ཆོས་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བུམ་
པ་འོང་དོན་མེད་ལ། ལྷ་གངས་དང་མཉམ་པས་མི་ཆོག་གི་ཐོད་པ་བཞིའི་བུམ་པ་དང་ལས་བུམ་
ལང་རྒྱས་པ་ལ་དགོས་སོ།

བསྐྱ་ན་རྡོར་འཕྲེང་ལས། ལྷ་བུམ་གཅིག་དང་ལས་བུམ་སྟེ་གཉིས་སུ་འང་བྱུང་ངོ་། །བུམ་
པ་རྣམས་རྩ་བ་སྟེ་ཞབས་སྟེགས་དང་ནག་ཞོག་མེད་པ། མཚུ་འབྱུང་བ་མགྱིན་པ་རིང་བ་གསུམ་
པ་ཆེ་བ་སྟེ། ནག་ཞོག་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་ན་དེས་ཆོག་ལ། དེ་ལྷ་མིན་ན་འབྲས་
བཏགས་པའམ་ཐོད་ལེ་ཀོར་རམ་ཅན་གྱི་ལྷེ་གུས་དཀར་པོར་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྒྱས་དང་ས་དཀར་
གྱིས་ཀྱང་བྱག་པར་བཤད་དོ།

བུམ་པའི་མཆོན་མ་ནི། ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་པར་དང་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་གཙུ་བའི་
ས་བོན་དང་། བུམ་པ་གཞན་རྣམས་ལ་པར་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་བའམ་ཉི་མའི་སྟེང་དུ། རང་རང་
གི་ས་བོན་ནས་བྱག་མཆོན་བྱི་སྟེ་བུམ་པ་རྒྱས་པ་ལའོ། །བུམ་པ་གཉིས་ལས་མེད་ན་གཅིག་ལ་

སྤྱགས་བཞེར་རིགས་བཞིའི་མཆན་མ་དང་། གཏི་ཐུག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཀྱི་མཆན་མའི་སྟེང་དུ་
 གཙོ་པོའི་མཆན་མ་བྱ་ཞིང་། ལས་བྱམ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷའི་མཆན་མ་བྱའོ། །ཟླ་མ་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་ནི་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལས་གསལ་བར་
 མ་བཤད་ལ། སྤྱ་མ་ཁ་ཅིག་གཙོ་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་བ་དང་། ཁ་ཅིག་བདུད་ཅི་འབྱེལ་
 བ་དང་། ཁ་ཅིག་རལ་གྱི་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དུ་བསྐྱོམ་བར་འདོད་ཅེས་གསུང་མོད་ཀྱང་། རལ་
 གྱི་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཉིད་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་ཡིན་པར་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་
 ཡིན་པས་མཆན་མ་དང་ས་བོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ནག་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཡེ་ཐེག་སྐྱབ་པའི་སྐབས་
 སུ། སྐྱད་པ་འཁེལ་བ་རལ་གྱི་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱད་པ་བསྐྱེལ་བར་བྱའོ།⁵¹ །ཞེས་གསུངས་པ་དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་འང་
 དོན་དུ་སྤྲང་ཞིང་། དེ་ནི་ཐེག་སྐྱད་འཛིན་པའི་སྐོབ་མ་ལས་ཐམས་ཅད་པར་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས། འདིར་ལས་ཐམས་
 ཅད་པའི་ལྷ་མི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །གོས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱ་ལྷ་གང་རུང་བྱང་གིས་མགུལ་བ་ཤོག་
 གསུམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཅིང་། རྩྭ་ལན་བདུན་བརྒྱུ་པའི་སྤྱད་བྱ་དཀར་པོ་བདུན་གྱིས། ཨོྭ་བརྒྱ་
 ལེ་ཁ་ར་རུ་ཅ་མ་ཅ་དེ་ལས་བརྒྱ་རྩྭ། ཞེས་པས་མགུལ་ཆེངས་དགྱི། དེ་ནས་བྱམ་པ་ལ་གྲུ་གྲུལ་
 གྱིས་བདུག །ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྱགས་བརྒྱུ་པའི་ཡུངས་ཀར་གྱིས་བརྟེན་ལ་བགོགས་
 བསྐྱད་ཅིང་། རྒྱ་གཙང་མ་སྟོག་ཆགས་མེད་པ་དེ་བཟང་དང་བསྟེན་པས་རན་པར་དགང་། དེ་
 དག་གི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་འབྱུང་ལྷ་སྟན་ལྷ་དེ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་གཞུག །ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་
 བཅས་པའི་ཡལ་འདབ་གྱིས་ཁ་བརྒྱན་པའི་སྟེང་དུ། དེ་བཟང་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་དང་བཅས་པའི་
 དུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། ཨོྭ་བརྒྱ་ཨ་མི་ཏུ་ཐུ་ད་ཀ་ཐ་རྩྭ། ཞེས་ལན་བདུན་བརྒྱུ་པས་རྩོམ་ཆེ་བདུད་
 ཅིའི་རྒྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་བཞག །དེའི་སྟེང་དུ་རྩོམ་ཆེ་
 ཏོག་གི་འབྲེང་བ་བཏགས་པ་བཞག་ལ། མེ་ཏོག་གམ་གྲུ་འའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་གནས་མ་འཆོལ་

51 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེལ། ༡༤ ལོག ༡༤ ཐེང་། ༡༡

བར་བཞག །ལས་བྱམ་དབང་ལྡན་དུ་བཞག་གོ །དེ་ནས་བྱམ་པ་རྣམས་ལས་ཐམས་ཅད་པས་
 བསངས། འུ་ཐུ་ཏུས་སྟོང་པར་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་གླིང་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་
 བར་བསྐྱེད། འདིར། དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་ཀ་ལས། བྱམ་པ་རྣམས་ལྷ་སོ་སོའི་སྒྲགས་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པ་
 འབྲས་གཅིག་འབྱུང་བ་ནི། བྱམ་པར་སྒྲགས་ལས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱའི། བྱམ་པ་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་བྱའོ། །ཨོྲ་ཏུ་ཏུ་
 མཐུ་ཏུ་ཏུ་སྦྱུ། ཞེས་བཞུས་པས་བྱངས་པའི་ལྷའི་ཚུ་བོ་གི་གྲོ་དང་བྱམ་པའི་ཚུ་གཉིས་དབྱེར་
 མེད་པར་མོས་ལ། བྱམ་པ་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་བྱམ་པ་རེ་རེར་རང་རང་གི་བད་ཉི་དང་བད་རྒྱའི་
 གདན་བསྐྱེད་ལ་རང་རང་གི་ས་བོན་དགོད། བྱམ་པ་གཉིས་ལས་མེད་ན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བྱམ་པ་
 རྩི་བྱམ་པ་ལ་ནང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནང་དུ། ལྷ་རང་རང་གི་གདན་
 གྱི་སྟེང་དུ། ཡ་ཐེ་མ་མེ་ད་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་དགོད། ལས་བྱམ་དུ་རལ་གྱི་གཤམ་ཆེ་གཤམ་
 གྱི་ས་བོན་དགོད། ས་བོན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཐོད་པ་བཞི་དང་། ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཕྱག་
 མཆན་ས་བོན་གྱིས་མཆན་པ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་བཅུ་གསུམ་
 གྱི་འཁོར་ལོར་བསྐྱེད། མཆན་མ་རྣམས་ཀྱང་ལྷར་བསྐྱེད་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱེ་
 གསུང་ཐུགས་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བཞུབ། སོ་སོའི་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་དབང་བསྐྱར་ལ།
 ཡེ་ཤེས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱུན་བྱངས་ཏེ་མཆོད་ཡོན་ལ་སོགས་པ་བུལ་ནས། དགྲུག་གཞུག་བཅིང་
 ཞིང་དབང་དུ་བྱས་ལ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་སྤང་བ་བྱས་ཏེ། བྱམ་པ་གཉིས་ལས་མེད་ན་རྣམ་
 རྒྱལ་གྱི་སྟེང་གི་རྩི་རྩི་ལ་བཏགས་པའི་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་གཡོན་པའི་རྩི་རྩི་ལྷ་ཚུར་གྱིས་བཟུང་
 ལ། སོ་སོའི་སྒྲགས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དང་ཚུ་ལ་ཨོྲ་བཟླ་ལུ་ད་ཀ་མྱུ་ཞེས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཞུ།
 བྱམ་པ་སོ་སོར་ཡོད་ན་རྩི་རྩི་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ཅན་བྱམ་པ་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་སྦྱོས་ལ་སོ་སོའི་
 སྒྲགས་བཞུ། ལས་བྱམ་ལ་ཨོྲ་ཁྱེ་ཀ་མྱུ་པར་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཞུའོ། །བཞུས་པའི་དམིགས་
 པ་ནི་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ནས་མི་གསལ་ལ། ལྷ་མ་རྩ་ལོ་རྩེ་བས་རང་གི་སྒྲགས་ཀ་ནས་སྒྲགས་

ཀྱི་མེད་པ་གཟུང་ཐག་ལ་འབྲེལ་ཏེ་བྱམ་པའི་ནང་གི་ལྷ་འེ་ཐུགས་རྒྱད་བསྐྱེལ། བདུད་ཅིའི་རྒྱན་
བབས་པས་བྱམ་པ་གང་བར་བསམ་ཞིང་བསྐྱེལ་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་
ངོ། །དེ་ལྟར་བའི་ཆུལ་གྱིས་ཐུན་གསུམ་དུ་བསྐྱེལ་པའི་མཐར། རྗེ་ཕྱི་དང་རྗེ་ལན་བདུན་བསྐྱེལ་
པའི་དུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་མཆོད་ཡོན་དབུལ། མེ་ཏོག་དཀར་པོ་གསུམ་གཞུག །ལྷ་འེ་འཁོར་ལོ་
རྣམས་ཞུ་ནས་བྱམ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པར་བསམ། བྱམ་པ་གཞུག་ཡས་ཁང་དང་མཆོན་མ་ལྟར་
བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱམ་པ་དང་མཆོན་མའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བལྟའོ།

དེ་ནས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་དེ་ལས་བྱམ་གྱི་རྒྱས་དེའི་ཁ་རྒྱན་གྱི་ཡལ་འདབ་ཉིང་
གྱིས་བསངས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་རྫོགས་པ་དེ་སྤིད་དུ་བགལས་རྣམས་རྫོགས་པར་
མཛོད་ཅིག་ཅེས་བཛོད་ལ། བྱམ་པ་རྣམས་ལ་ག་བྱར་དང་། ཨ་ཀ་རུས་བདུགས་པའི་རས་གྱིས་
དགབ་ལ་གནས་དབེན་པར་སྤ། རང་དང་སྟོབ་མ་ལ་བསང་གཏོར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལས་བྱམ་ཀྱ་
ཤེའི་རྒྱན་པོ་དང་བཅས་པ་ཤར་སྟོའི་བྱང་དུ་བཞག་གོ། །བྱམ་བསྐྱེལ་དང་མཆོད་པ་ནི་ཉི་མ་རེ་རེ་
ལ་ཐུན་གསུམ་གསུམ་མམ་གཅིག་དུ་བྱའོ།

བཞི་པ་ལ་ལ། ཀྱན་སྟོང་བཅོས་ཤིང་ནང་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་
འཛིན་དུ་གཞུག་པ་དང་། སྟོམ་པ་གཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེལ་པ་དང་། སོ་ཤིང་དོར་ཞིང་ཁྱོར་
རྒྱ་སོགས་གསུམ་སྟེན་པ་དང་། སྟོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེལ་ཏེ་མི་ལམ་བརྟག་པར་གདམས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཆེ་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་
སོགས་པས་སྟོབ་མ་བསྐྱེལ་བར་འདོད་ན། དེའི་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གནས་ལས་བྱེ་རྩལ་དམར་པོའི་
དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའི་བྱེ་རྩལ་ཏུ་ཞེས་པ་འབྱུང་ཡང་ནག་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གནས་ལས་བྱེ་རྩལ་
ཞེས་པ་འབྱུར་ལེགས་སོ། །དུ་རིགས་དང་གཞུགས་དང་ལང་ཆོ་དང་། དད་པ་དང་ཐོས་པ་དང་གཏོར་བ་
དང་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། ཐུགས་ཀྱི་ལམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྟོབ་མ་དང་།

ཡོན་ཏན་དེ་ནམས་ཆང་བ་མེད་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་⁵²དག་བཅུ་
ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་སློབ་མ་ལས་བུམ་གྱི་ཚུས་ཁྲུས་དང་མཐུལ་བུས་བ་
ནམས་བུག་བུས་ནས་ལག་ན་མེ་ཏོག་ཐོགས་ཏེ་གནས་པ་ལ། རང་གི་བསྐྱབ་ལྷན་འཁོར་བཞི་
པོ། ཐེག་ཆེན་སློ་ཅན་ནམས་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསུངས་པ་ཡི། །ཡང་དག་
ཆོག་རྗེས་སུ་གནང་། །ལ་ལ་གསང་སྤགས་སྐྱབ་དོན་གཉེར། །འདི་ན་དཀྱིལ་འཁོར་འཇུག་
པར་བྱེད། །བསོད་ནམས་འདོད་པས་དེ་ལས་གཞན། །གཞན་དག་འཛིག་ཉེན་གཞན་དོན་
གཉེར། །འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་དོན་གཉེར་བའི། །དད་པས་མང་དུ་བྱེད་པ་ཡིས། །སློ་ལྷན་དཀྱིལ་
འཁོར་འཇུག་བྱ་ཡི། །ཆེ་འདིའི་འབྲས་བུ་འདོད་མི་བྱ། །ཆེ་འདི་འདོད་པར་གྱུར་པ་ལ། །འཛིག་
ཉེན་པ་རོལ་དོན་མི་འགྱུར། །འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་དོན་གཉེར་སྐྱེས། །འཛིག་ཉེན་འདི་ཡི་འབྲས་
བུ་རྒྱས། །ཞེས་བཅོད་ལ།

ཆེ་འདིའི་མངོན་མཐོ་ཅམ་འདོད་ནས་སྤགས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཆེ་ཕྱི་མའི་
མངོན་མཐོ་ཅམ་འདོད་ནས་བསོད་ནམས་འདོད་པས་འཇུག་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་འདི་ཕྱིའི་
མངོན་མཐོ་ཅམ་ལས་གཞན་སྐྱབ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་
པ་གསུམ་ལས། སྤ་མ་གཉིས་ལྟར་མི་བྱ་བར་ཕྱི་མ་ལྟར་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་རྒྱ་
མཆན་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བཤད་པས། དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མཆོག་ལ་སློ་བའི་ཀུན་སློང་བཅོས་
ཏེ། རང་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དུ་གསལ་བའི་བྱགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས། སློབ་མ་རེ་
རེ་ནས་རང་གི་ཞལ་དུ་བཅུག་པ་རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་འཐོན་པ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་གནས་པ་ལ། ལྷིང་
གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་བཀུག་སྟེ། ཁ་ནས་ཞུགས་ཤིང་ཞུ་བར་གྱུར་
པ། རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་འཐོན་པས་དབང་བསྐྱར་བས་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། གཏི་སྤག་གཤམ་ཆེ་

52 ཞོལ། ཤོག 12 བ 3། གཙང་། ཤོག 14 ན 6 སྐྱབས་སུ་སོང་དག་བཅུ་འི་

གཤམ་དུ་བསྐྱེད་ལ་བརྒྱ་ལས་སྤྱང་སྤྱེ་རང་རང་གི་གྲུལ་ལ་གཞག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་པོ་ཐ་མི་དང་པར་བལྟས་ལ། ལྷ་མ་གྱི་དང་
ལྷན་ཅིག་སྤྱོད། །དགའ་ཆེན་ཁྱོད་བདག་སྟོན་པ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བརྟན་ལ། །མགོན་
པོ་ཆེན་པོ་བདག་འཆའ་ལོ། །དམ་ཆོག་དེ་ཉིད་བདག་ལ་སྟོལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་བདག་
ལ་སྟོལ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །སྐྱབས་གསུམ་བདག་ལ་སྟོལ་དུ་གསོལ། །ཐར་
བ་ཆེན་པོའི་གྲོང་མཆོག་ཏུ། །མགོན་པོས་བདག་ནི་གཞུག་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་དོན་བྲན་བཞིན་
བས་འདུན་པ་བྲག་པོས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་པོ། །ལྷ་མ་གྱི་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད། །ཞེས་
པ་དག་ནག་ལ་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་མ་རྩུང་བ་ལྟར་བྱ་ལ། །འཛིགས་བྱེད་དང་གཤམ་དམར་ལ་ནི་རོ་
ལངས་མ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་བའི་དོན་ནོ།།

དེ་ནས་སྟོབ་མ་གཅིག་གཙོ་པོར་བྱས་ཏེ་དེའི་སྐོ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། བྱ་
ཆུང་ཤོག་ཅིག་ཐེག་ཆེན་པོ། །གསང་སྤྲགས་སྤྱོད་ཚུལ་ཆོག་ནི། །ཁྱོད་ལ་ཡང་དག་བསྟན་
པར་བྱ། །ཁྱོད་ནི་ཚུལ་ཆེན་སྟོད་ཡིན་གྱིས། །སྐྱ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ཅན། །དུས་གསུམ་
འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །དོ་རྩེ་སྤྲགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་ཡང་དག་
བརྟེས། །གསང་སྤྲགས་སྤྱོད་བ་མཉམ་མེད་པ། །གང་གིས་ཤྲུག་སེང་གེ་སོགས། །མཆོག་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདུད་ཀྱི་སྟེ། །མི་བཟད་ཆེན་པོ་སྟོབས་ཆེན་བཙུགས། །འཛིག་རྟེན་རྩེས་འཇུག་
རྟོགས་ནས་ནི། །འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་ཐུང་ན་འདས། །དེ་བས་ཀྱན་མཁྱེན་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །བྱ་
ཡི་སྟོ་གྲོས་འདི་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བྱ་བའི་དོན་བཤད་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་འཛིན་དུ་གཞུག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། དམར་ནག་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ནས་སྟོ་གོན་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་
རིགས་ལྗེའི་སྟོམ་པ་གཟུང་བ་བཤད་པ་ལྟར་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། །འཛིགས་བྱེད་ལ་ནི་རྩ་ལོས་
སྐབས་འདིར་སྟོམ་པ་གཟུང་བར་བཞེད་པ་ལྟར་དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་དོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་བྱ་བའི་རྒྱད་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲིམ་པ་གཟུང་བ་
 བློ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆོ། །སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས། །འགྲོ་
 བའི་དགེ་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་
 ཆོགས་མཆོག་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆོ། །རང་གཞན་དོན་ནི་རབ་སྐྱབ་ཕྱིར། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱིས་ནས། །སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་མགྲོན་དུ་གཉེར། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་མཆོག་ཡིད་འོང་སྦྱང་པར་
 བགྱི། །འགྲོ་ལ་བན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་པར་ཤོག⁵³། ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་གཟུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་དཔལ་འཛིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 མ་བསྐྱེད་པ་ནམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བསྐྱེད་པ་ནི་བླ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 རོ། །རིགས་ལྗེའི་སྒྲིམ་པ་གཟུང་བའི་ཆོག་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་འོ། །

དེ་ནས་སྒོ་བ་མ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཞུས་པའི་བློ་ཆུ་ཡིས་གཏོར་ནས་བསྐྱངས་ལ། སྐྱེ་
 གསུང་ཐུགས་ཕྱིན་གྱིས་བཞབས་པ་ནི། དེ་ནམས་ཀྱི་སྦྱིང་གར་ཡི་གེ་རྩྱུ་ལས་དོ་རྗེ་དང་། མགྱིན་
 པར་ཡི་གེ་ལྷུང་ལས་བཞུ་དང་། མགོ་བོར་ཡི་གེ་ཨོ་ལས་འཁོར་ལོ་སྟེ། དེ་ནམས་ལ་ས་བོན་དེ་
 དག་བཀོད་ལ། རྩྱུ་ལྷུ་ཨོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་དེ་སྦྱིང་ག་དང་མགྱིན་པ་དང་མགོ་
 བོར་བྱག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེ་དག་གི་མགོ་བོར་མེ་ཏོག་དང་། མདུན་དུ་སྒྲོས་དང་། སྦྱིང་གར་
 དེ་དང་། མདུན་དུ་མར་མེ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲུག་བཞུའོ། །

བཞེ་པ་ནི། སོ་ཤིང་དོར་བ་ནི་འོ་མ་ཅན་གྱི་ཤིང་ཏ་ཅང་སྒོམ་པ་དང་ཕྱ་བ་མིན་པ། དང་ཞིང་
 ཆོགས་མེད་པ་མ་གས་པ་རྩ་མེད་པ། མགོ་མཐུག་མཉམ་པ། དེའི་རྒྱས་བཟུས་ཤིང་བདུག་པས་
 བདུགས་པ། སོར་བཅུ་གཉིས་པ་ཅེ་མོར་མེ་ཏོག་བཅིངས་པ། སྒོ་བ་དཔོན་བྱང་དུ་སྤྱོད་པ་ཏེ་ཡི་

53 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༩༠ ཤོག ༡༥༩ ཐེང་། ༡

གེ་གསུམ་བཞུས་ནས་སློབ་མ་ལ་བྱིན་ལ། ས་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་པས་བསྐྱགས་ནས། རྩི་བཟང་
 དང་བ་བྱང་གིས་བའི་ཀོ་བའི་སྐབ་འབྲུག་ཙམ་དུ་ཁྱུ་བཞི་པ་བྱ་བཞིར་བྱགས་ནས། སློབ་མ་ཁ་
 འཁར་མ་བྱང་དུ་ཕྱོགས་པས། ཨོ་བཟླ་རྒྱ་ས་ཏ་ཞེས་བཟོད་ནས་ཅེ་མོ་ནས་འཆོས་ཏེ་མིག་སྟོང་
 དུ་བཟླ་ཞིང་བཟོས་པ་མེད་པར་མཐུལ་གྱི་སྟོང་དུ་དོར་དོ། །ཅེ་མོ་སྟོང་དུ་བཟླས་ན་རིག་འཛིན།
 བླ་མ་ལ་ཕྱོགས་ན་མཚོག། བྱར་དུ་བཟླས་ན་ས་འོག་ཤར། བྱང་། ལུག་སྟོར་བཟླས་ན་ཞི་
 རྒྱས་དབང་དག་འབྲུབ་ལ། ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱུང་ན་དངོས་བྱུབ་མེད་དོ། །ཁྱོར་ཚུ་སྦྱོན་པ་ནི་འོ་ལས་
 བྱང་བའི་ཚུ་འོ་བཞུས་པ་ཁ་བའལ་བའི་ཕྱིར་བྱིན་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལན་བདུན་བཞུས་
 པའི་རྩི་ཞེས་པོའི་ཚུ་ཁྱོར་བ་གསུམ། དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། ཁ་བའལ་བའི་ཚུ་དང་ཚུ་ཁྱོར་བ་གསུམ་གཅིག་ལྟ་
 བྱར་བའད་ཀྱང་། རྟོར་འཕྲེང་ལས་དེ་གཉིས་མོ་མོར་བའད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལེགས་མོ། །ཨོ་རྩི་ལྟ་བུ་བེ་བྱུ་རྩི་སྟོན་སྟོན་པ་
 བེ་རྩ་ཨ་སྟུ་བེ་ཤོ་རྩ་ཡ་སྟོན་བེ་ཀུལྟོན་ཨ་བ་ན་ཡ་རྩྱི། ཞེས་བཞུས་ཏེ་འབྲུང་དུ་བཅུག་པས་སྟོ་
 གསུམ་གྱི་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པར་བསམ་མོ། །ཀྱུ་ཤ་སྦྱོན་པ་ནི་རྩྱི་ལས་བྱང་ཞིང་དེའམ་
 ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཞུས་པའི་ཀྱུ་ཤ་མང་པོ་ཅེ་མོ་མ་ཉམས་པ་སྟན་དུ་གདིང་བའི་དོན་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་སྐས་གྱི་དོན་དུ་ཡི་གེ་རྩི་ལས་སྦྱེས་ཤིང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་བཞུས་པའི་ཀྱུ་ཤ་གཅིག་ཨོ་
 བཟླ་ཏེ་ཁྱུ་འོ་ཞེས་པའི་སྐགས་ཀྱིས་སྦྱོན་ནོ། །སྦྱང་སྦྱང་བཅིངས་པ་ནི། སྦྱང་བྱ་དམར་པོ་སློབ་
 མའི་ལུས་ཚད་དང་མཉམ་པ་སྦྱུང་སྦྱེས་མཐུད་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པ་རྩྱི་ལས་སྦྱེས་ཤིང་། ལས་
 ཐམས་ཅད་པ་བཞུས་པ་དབྱང་པ་གཡོན་པ་ལ་ཨོ་བྱུ་མི་ཏི་རྟུ་རྟུ་སྦྱོན་སྦྱོན་ཞེས་པས་
 བཅིང་དོ། །

ལྟ་བུ་ནི། འཛིག་རྟོན་དུ་ནི་ཀྱར་མཁའ་རྣམས། །རེས་འགའ་འབྲུང་ངམ་མི་འབྲུང་མིད། །ལྟ་
 དུ་སྦྱར་པའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །བརྒྱ་ལམ་ན་ནི་རེས་འགའ་འབྲུང་། །གང་གིས་སེམས་ཅན་མཉམ་
 མེད་དོན། །ལྟ་ངན་མི་འདའ་བྱེད་པར་ལུས། །གསང་སྐྱགས་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་འབྲུང་བ། །དེ་བས་

ཀྱང་ནི་ཤིན་ཏུ་དགོན། །བསྐལ་བ་བྱེ་བ་དུ་མ་རུ། །སྟོན་བྱས་སྤྲིག་པ་ཅི་མཆིས་པ། །དཀྱིལ་
འཁོར་འདི་འབྲ་མཐོང་བ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟད་འགྱུར་ན། །གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་
གསང་སྤྲགས་ཀྱི། །སྟོན་ཚུལ་ལ་གནས་སྟོས་ཅི་དགོས། །སྟོབ་པའི་གསང་སྤྲགས་བཞུས་ན་
ནི། །གོ་འཕང་ལྷ་ན་མེད་པར་འགྱུར། །སྟོན་མཆོག་འདི་ལ་གང་རྣམས་ཀྱི། །སྟོ་སྟོས་ཤིན་ཏུ་
བྱི་མེད་ན། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཀུན། །འབྱུང་བའི་ངན་འགྲོ་ཡང་དག་བཅད། །བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་རིང་རྟེན་པ་མཉམ་མེད་རྟེན། །གང་གིས་བྱེད་རྣམས་རྒྱལ་
བ་ཀུན། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས། །བསྟན་པ་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཡོངས་
སྤྱ་གཟུང་ཞིང་སྟེ་འགྱུར་བ། །དེ་ཡིས་བྱེད་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ། །ལེགས་པར་སྟེ་བ་ཉིད་དུ་
འགྱུར། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆེར་འབྱུང་བའི། །ལམ་མཆོག་འདི་ནི་དཔལ་དང་ལྷན། །གང་ལ་བྱེད་
རྣམས་འགྲོ་འགྱུར་བས། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་ནས་
གསང་སྤྲགས་ལ་སྟོ་བ་བསྟེན་དོ།

དེ་ནས་ཀྱུ་ཤེད་སྤྲས་དང་སྟན་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཉལ་དུ་གཞུག་སྟེ། མི་ལམ་གང་ཅུང་ཟད་མཐོང་བ་
སང་ནང་པར་ང་ལ་སྟོས་ཤིག་ཅེས་བསྟོའོ། །གལ་ཏེ་མི་ལམ་མི་དགེ་བའི་མཆོན་མ་སྤྲོ་ན། དེའི་
ཆེ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲགས་ཀྱིས་གཞོམ་མོ། །སྐབས་འདིར་དམར་ནག་གཉིས་ཀའི་དཀྱིལ་
ཆོག་ལས། སྤར་དེ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས་ལ་སྟོམ་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་སྟེ། འཁོར་ལོ་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དབང་། །དམ་པ་བདག་ལ་སྦྱལ་ནས་ནི། །མགོན་པོ་འཁོར་ལོ་ལྷ་དག་གི།
དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་འཕྲིན་ལས་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་དམ་ཆོག་དང་། །སྟོམ་པ་གསང་
མཆོག་ཉག་ཏུ་ནི། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བབྱིད་ཕྱིར། །སྟོབ་དཔོན་བདག་འགྱུར་གསུང་དུ་
གསོལ། །ཞེས་བརྗོད་དུ་བཙུག་ནས་རིགས་ལྗེའི་སྟོམ་པ་གཟུང་བར་གསུངས་ཏེ། དམར་ནག་
གི་བཙུ་གསུམ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །བུམ་པ་ལྷག་གནས་དང་སྟོབ་མ་ལྷག་གནས་

ནི། དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཚོག་གཉིས་ཀ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཏེ། བསྐྱབས་ཤིང་མཆོད་
བསྟོད་སོགས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཚོག་མོད་ཀྱང་། སྤུ་མ་
གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་སྟེ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་མཛད་པ་ལྟར་ཡང་མི་འགལ་བས་དེ་བཞིན་
དུ་བཀོད་དོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཐེག་གདབ་ཅིང་ཚོན་དགྱེ་བ་དང་། འུམ་པ་དགོད་ཅིང་དཀྱིལ་
འཁོར་བརྒྱན་པ་དང་། བསྐྱབས་ཤིང་མཆོད་ནས་དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡེ་ཐེག་
གདབ་པ་དང་། ཚོན་དགྱེ་བའི་ཚོག་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡེ་ཐེག་འདུ་བྱ་བ་དང་། འདེབས་
པའི་རིམ་པ་གཤམ་གསལ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབ་ཐབས་སྒྲིམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་
ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཐེག་སྐྱད་དཀར་པོ་ལྷ་ཚོན་ལྷ་སྟོན་ལྷར་བཞག་ལ་ཡུངས་ཀར་གྱི་བྱེ་
མ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་དང་འི་ཞིམ་པོ་བསྐྱེས་པའི་ཚོན་སྒྲིམ་སྐྱད་པ་རྣམས་སོ་སོར་ཁ་བསྐྱར།
ཐེག་སྐྱད་ནག་པོ་ལ་ལས་ཞེ་སྤར་གཤམ་མེ་གཤམ་དང་། དཀར་པོ་ཤེ་ལས་གཉི་ཐུག་གཤམ་
མེ་གཤམ་དང་། སེར་པོ་མ་ལས་སྤུ་མ་གཤམ་མེ་གཤམ་དང་། དམར་པོ་མེ་ལས་འདོད་ཆགས་
གཤམ་མེ་གཤམ་དང་། ལྷང་གྲུ་དུ་ལས་སྤག་དོག་གཤམ་མེ་གཤམ་དུ་བསྐྱེད་ལ། ས་བོན་དེ་
རྣམས་བསྐྱེས་ཏེ་སྟོན་གཙང་མར་བཞག །སྟོབ་དཔོན་རང་གཙོ་བོར་གསལ་བས་སྟོབ་མ་རལ་
གྱི་གཤམ་མེ་གཤམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱིན་ལ་ལག་པ་གཡོན་པའི་སོར་མའི་ཅེ་མོ་ནས་མཐེ་བོའི་
ཅེ་བའི་བར་དུ་ནག་དཀར་དམར་སེར་ལྷང་བའི་རིམ་པས་བཀོད་ནས་བརྒྱངས་ལ། སྤར་ནམ་
མཁར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ལྷའི་ཐུགས་ཀར། ཡ་ཤེ་ལ་སོགས་པ་
ལས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་སྐྱད་འོད་ཟེར་ལྷའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་བལྟས་ལ། ཨོ་ཨྲ་ཤ་
ཡ་རྩེ་མོ་ཏྲ་ཀལ་ཨ་རི་སྤྲ་ཅན་སྤྲ་ཏུ་ཡེ་རྩེ་ཞེས་དང་། མོ་ཏའི་གནས་སུ་བེ་བྱ་ན་དང་། རྩ་ག་
དང་། ཨིརཏུ་དང་། དེ་ཁ་རྣམས་བཅུག་ལ་གཉི་ཐུག་དང་སེར་སྤྲ་དང་འདོད་ཆགས་དང་སྤག་

དེག་དང་ཞེ་སྤང་ག་ཤིན་རྗེ་ག་ཤིང་གི་བར་དུ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་རང་གི་མིག་གཉིས་སུ་
ཡི་གེ་རྫོལ་ས་ཉི་མ་དང་ཆུ་བ་མེར་པོར་བསྐྱེད། ཡོ་དྲིལ་དྲིལ་ཨི་ཀུ་ཤ་རྫོལ་ས་བརྗོད་ཅིང་ལྷུང་
དུ་མིག་གི་རྗེ་མ་འདེགས་ཤིང་དེབས་པའི་འབར་བའི་ལྷ་སྤངས་སྤྱགས་ཀྱི་ལྷ་བྱས་བཀུག་པའི་
ཡེ་ཤེས་གི་མིག་རང་རང་གི་མདོག་ཅན་གི་ས་པོན་གི་ཡི་གེའི་གཟུགས་རིགས་ལྷའི་ཐུགས་ཀ་
ནས་བཏར་བ་ལག་པའི་མིག་སྐྱད་སོ་སོ་ལ་ཐེམ་བར་བསྐྱོམ་ལ། ཡོ་ལྷུང་ཨ་ཁྱ་ཁྱ་ཨ་ཁྱ་ག་ཏུ།
སའ་རྒྱུ་སྤྱ་ར་སྤྱ་ར། ཨ་ཁྱ་བྲ་བྲ་སའ་རྒྱུ། ཨ་ཁྱ་ཨ་ཁྱ་བྲ་བྲ་སྤྱུང་སའ་རྒྱུ། ཡོ་ལྷུང་ལྷུང་ཞེས་
རྒྱས་ཤིང་དང་པོ་ལྷ་ལྷར་བསྐྱེལ། དེ་ནས་ལྷ་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ཏེ་ཆད་ནི་སྤར་དང་འབའོ། །དེ་
ནས་ལས་ཐམས་ཅད་བ་གང་ཡིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐོར་ནམས་མ་གཏོགས་བ་དྲི་ཞིས་པའི་ཚུ་དང་
བདུད་ཅི་ལྷ་ཞེས་བ་ནས་སྤྱག་གནས་བུའོ་ཞེས་པའི་བར་སྤར་བཤད་བ་བཞིན་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ལ་སྤར་གྱི་སྤགས་དང་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུས་
བསངས་ཏེ། གཙང་མར་བྱ་བ་ནས་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་བར་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལུབ་དང་ཞེས་པ་
ནས་ལྟེ་བར་བཟུང་ལ་ཞེས་པའི་བར་ནམས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་བྱ། གཉིས་ཀའི་ལྟེ་བའི་ཐང་
ཀའི་བར་སྤང་ལ་ཐིག་སྟུང་བརྒྱུད་ནས། རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་
དང་མཚུབ་མོས་ཐིག་སྟུང་བཟུང་ནས། ཨོྫོན་ས་མ་ལ་སྤྱུང་མ་ཏི་ཀ་མ་ཏྱུ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་།
ནམ་མཁའ་ལ་གདབ་ལ་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲ་བཤེ། ཐིག་གི་སྒྲས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་ཁྱེད་ནམས་
ཀྱི། །དུས་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འདིར་སྟོན་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་པས་ནམ་མཁའ་ཁྲབ་པའི་སངས་རྒྱས་
ནམས་བསྐུལ་ནས་ཕྱོན་ཏེ་ཐིག་སྟུང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་དཔོན་སྟོབ་
གཉིས་ཀའི་ལག་པ་མཉམ་པོར་སྟུང་ནས་སྟོད་པའི་རྒྱང་སྒྲབས་སྤར་བཞིན་བྱས་ཏེ། འོད་ཟེར་
འབྲེང་བའི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་དུ་ཆངས་ཐིག་དང་པོ་གདབ་ལྟེ། དེའི་ཆེ་འང་ཐིག་གི་སྒྲས་
སངས་རྒྱས་ནམས་བསྐུལ་ཏེ་ཕྱོན་ནས་ཐིག་སྟུང་ལ་ཐིམ་ཞིང་། རོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་ནམ་པ་སྤར་

བྱ་ཁ་དོག་ལྷར་སྤང་བའི་ཐེག་སྐྱད་རེ་ཆད་ནས་ལས་ཐེག་ལ་ཐེམ་བར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སྤར་
བཤད་པ་བཞིན་རྒྱུ་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སོང་ནས་སྟོ་བྱང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གདབ་པ་
དང་། ས་ལ་ཆངས་ཐེག་གཉིས་པ་གདབ་པ་དང་པོ་བཞིན་བྱ། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འདེབས་
པ་མ་གཏོགས་པ་སྒྲོར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་སྤར་བཞིན་བྱ་ཞིང་། ཐེག་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་ལས་
ཐེག་བཞིན་གདབ་ལ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པའི་དམིགས་པ་དང་པོ་བཞིན་བྱའོ། །ཐེག་སྐྱད་འཛིན་པའི་
དམིགས་བསལ་དང་ཐེག་སྐྱད་ཀྱི་ལྟ་ལྟོག་པ་ནི་སྤར་དང་འདྲའོ། །ཐེག་ཐེབས་པ་ནི་ཐེག་སྐྱད་
ལ་མཆོད་གཏོར་དབུལ་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཨོྭ་ཨྭ་ཨྭ་བརྩེ་ལེས་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་སྐྱད་
ནམ་མཁའ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་ཀར་གཤམ་གསུམ་ལ། ཆོན་སྤར་ལྷའི་སྐྱད་པ་
གནས་རི་ལྟ་བུར་བཞག་གོ། །ཡེ་ཐེག་ཐེབས་ནས་ཐེག་ལ་འགོམ་དགོས་པ་དང་ཆོན་བྱིན་རྒྱབས་
ཅན་ལ་འགོམ་དགོས་པ་བྱུང་ན། ཨོྭ་བརྩེ་བེ་ག་ཨྭ་ཀྱ་མ་ཨྭ་ཞེས་དག་ཏུ་བརྩོད་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ཆོན་ནམ་མཁའ་ལ་བཏེག་ནས་བྱ་ཞིང་རྩེས་སུ་ཐབ་ལ་བསྟེན་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོན་ཅི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། ཆོན་གྱིས་ཏེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བ།
དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོན་ཅི་སྟོན་པོ་དབུས་དང་། དཀར་པོ་ཤར་དང་། སེར་པོ་
སྟོ་དང་། དམར་པོ་བྱུང་དང་། ལྷང་གྲུ་བྱང་དུ་སྟོན་གསར་པ་རྣམས་སུ་སོ་སོར་བཀོད་ལ། ཡ་ཞེ་
ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ལྟ་འབྲི། བསང་སྤང་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཡ་ཞེ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ལས།
གཤམ་ཆེ་གཤམ་རིགས་ལྷར་བསྐྱེད། ནམ་མཁའ་བཀོད་པའི་རིགས་ལྷའི་བྱུགས་ཀར་རིགས་
ལྷ་སོ་སོའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོན་རྣམས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་འབར་བའི་ལྟ་
སྤངས་ཀྱིས་བཀྱག་སྟེ་བཅུག་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་ཆོན་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམས་
ལ། རྩལ་ཆོན་རྣམས་གཟི་བརྩོད་བསྐྱེད་དེ་ཨོྭ་བརྩེ་ཅི་ཏུ་ས་མ་ཡ་ཨྭ་ཞེས་བརྩེ་ཅི་བརྩོད་ཀྱིས་
བསྐྱེད་གོ། །རྩལ་ཆོན་རྣམས་ལ་ཉི་ཡིག་བཀོད་ནས། བདེན་པ་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་

རྩལ་ཆོན་མང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་
 རྩལ་སྤྱ་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་བདེན་པ་དེས། རྩལ་ཆོན་རྣམས་འབར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་སྤར་ལ། འི་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས། རྩལ་ཐེང་བའི་ལག་
 པ་དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་གྱི་མུའུ་མོ་ལྷགས་ཀྱི་བཞེན་བྱས་ཏེ། བན་ཚུན་འཁྱུད་པ་སྐྱམ་པའི་ཕྱག་རྒྱས་
 ཨོྩྭ་གྱི་ལ་ཁྱུད་གྱི་ལ་ཡ་སྐྱ་བུ་རྒྱན་བཟོ་རྒྱ་ར་ཡ་ཁྱུ་རྒྱ་ར་ཡ་རྩྱུ་རྩྱུ་བཟ་བཟ་རྩྱུ་ཞེས་བཟླས་ཏེ་
 སྤར་བྱ་སྤར་ལ་དེ་བཏོན་པའི་ཤྱལ་ཆོན་སྤྱ་ལྷས་དགའ་ལ་མཉམ་པར་བྱ། བསམ་གཏན་གྱིས་
 བཏབ་ནས་སྤར་བར་མོས་པ་ཡིན་ནའང་བཀའ་བར་མོས་པས་ཆོག་གོ། །གཙུག་གི་ཡིན་གྱི་
 རྣམ་པར་དག་པའི་ང་རྒྱལ་བཏན་པར་བྱས་ལ་ཐེང་བྱ་གསལ་ཞིང་། འདི་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དག་
 པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་རབ་གྲོལ་མཛད། །རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་དོ་རྩེ་འཆང་། །དེ་བཞེན་
 གཤམ་གསུམ་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །ཉིས་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །འཁོར་ལོའི་ནང་དུ་ཡང་དག་
 གནས། །ཞེས་པ་དོ་རྩེ་ཐེང་སྤྱལ་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པར་མོས་ནས་ཆོན་འཁྱུད་པའི་
 མཆོན་མ་ངན་པའི་སྒྲོན་རྣམས་བསལ་བར་བྱས་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འདུག་སྟེ་ལག་
 པ་གཡས་པས་དོ་རྩེ་གཟུང་ཞིང་། གཡོན་པའི་དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་དབང་ལྷན་ནས་བཅམས་ཏེ།
 ཅིག་པ་ལྷ་བྱིན་སེམས་པ་བཞེན་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བ། ཞེང་ཆད་སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་ཆ་དབངས་
 མཐེལ་ཆུང་གི་ཆད་དང་། མིད་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་གཡས་སྒྲོར་གྱིས་བྱིན་སེམས་པ་
 བཞེན། ཨོྩྭ་རྩྱུ་ཨོྩྭ་བཟོ་ཅི་ཏུ་ས་མ་ཡ་རྩྱུ། ཞེས་བཟོ་དེ་ཅིང་བྱང་པོར་འབྲེལ།

སྤར་བཤད་པ་ལས་རེ་ཁྱེ་སྤོམ་པར་བྱས་ན་ནད་སྤྱེད། སྤོམ་ན་ནོར་ཉམས། དམའ་ན་དངོས་
 གྲུབ་མི་འགྲུབ། ཡོན་གཏུང་བ་བསྤྱེད། ཆད་ན་སྤོམ་པ་དང་སྤོམ་པ་འཆེ། གཡས་སྒྲོར་མིན་པར་
 བཤེན་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ། རྩལ་ཆོན་འདེས་ན་རིགས་བརྒྱུད་འཆད་པར་གསུངས་པས་སྒྲོན་

དེ་དག་དང་བྲལ་བར་འབྱེད། །སློབ་དཔོན་གྱིས་རྫོགས་པར་འབྱེད་མི་རུས་ན་སྤར་གྱི་ཆད་ཅམ་
 ཞེག་བྱིས་ལ། བྱིན་ས་རི་མོ་མཁན་ལ་སོགས་པས་ཅི་བདེར་འབྱེ། རྟོ་རྟེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་འབྱེ་མ་
 རུས་ན་ཐེག་སྐྱད་དོ་རྟེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་བཟུང་བ་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་གསུངས་པའི་རིགས་པ་སྤར་
 ཅུ་རུང་བ་འདྲའོ། །ཆོན་ས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞིའི་ཤར་དཀར་སྟོ་སེར་རུབ་དམར་བྱང་
 ལྷང་བ་སྟེ། གཤམ་དམར་ལ་དབྱུས་གྱི་གཙོ་བོ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཡིན་ཡང་། མི་བསྐྱོད་པའི་
 རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་དབྱུས་གྱི་ས་སྟོན་པོའོ། །དམར་ནག་གཉིས་ལ་སྟོ་ཆོགས་རྟོ་རྟེའི་ལྟེ་བ་
 སྟོན་པོ། རྩ་རྣམས་སྟོགས་མདོག་། །འཛིགས་བྱེད་ལ་དབྱུས་གྱི་རེའུ་མིག་སྟོན་པོ་དེའི་མཐའ་
 སྟོར་གྱི་སྟམ་བྱ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་རྟོ་རྟེའི་འབྲེང་བ་ཅན། ཉང་གི་དོར་འབྲེང་རྒྱམ་པོ་དང་སྟོ་ཆོགས་
 རྟོ་རྟེའི་ལྟེ་བའི་མཐའི་དོར་འབྲེང་བྱ་བཞི་པ་གཉིས་དང་། བྱིའི་དོར་འབྲེང་རྒྱམ་པོ་རྣམས་ལ་ནང་
 གི་ལ་ནི་གཞི་སྟོན་པོ་འམ་ནག་པོ་ལ་རྟོ་རྟེ་ཅེ་གསུམ་པ་དང་། བྱིའི་ལ་གཞི་ཁ་དོག་སྟོ་ཆོགས་
 པ་ལ་རྟོ་རྟེ་ཅེ་གསུམ་པ་འམ་ལྷ་པ་འམ་སྟོ་ཆོགས་རྟོ་རྟེ་སྟེ། ཁ་དོག་ནི་ནག་སེར་དཀར་པོ་གང་
 རུང་ངོ་།།

སྟོ་སོ་སོར་ཆ་ཚུང་བཞི་བཞི་དོར་ནས་བྱམ་པ་སེར་པོ་ཆ་ཚུང་བཞི་པ་གཉིས་གཉིས་
 སོ། །འདོད་སྟམ་དམར་པོ་ལ་མཆོད་པའི་སྟོ་མོ་དུ་མ་དང་ལུན་བ། བ་གྱའི་གཞི་དམར་པོ་ལ་
 རིན་པོ་ཆེ་རྩར་གསུམ་དང་བྱ་བཞི་སོགས་གྱིས་སྤྲས་བ། བ་བ་བ་བྱེད་གྱི་གཞི་ནག་པོ་ལ་ཆུ་
 སྟོན་གྱི་ཁ་ནས་འབྱང་བའི་ཐུ་ཉིག་གི་དོ་ཤལ་སྐྱད་པ་དམར་པོ་ལ་བརྒྱས་བ། སྟོ་གཉིས་དང་
 སྟེང་ལོག་ཏུ་གསེར་གྱིས་བཅིངས་པའི་ནོར་བུ་དབྱུས་ན་ཡོད་བ། དེའི་ནང་དུ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བརྒྱ་
 དང་རྒྱ་ཆེས་དང་རྟོ་རྟེ་བྱེད་པས་བརྒྱན་པའི་ཉི་མ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ། ཁ་གཅིག་ལ་ནི་
 བརྒྱ་ལ་གནས་པའི་རྟོ་རྟེ། དོ་ཤལ་གྱི་སྟོ་གཉིས་སུ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་བྱང་བར་འབྱང་བའི་རིན་པོ་
 ཆེའི་སྒྲིབ་པའི་དོ་ཤལ་བྱེད་བ། བྱང་ཞིང་ཅེ་མོ་ལ་གསེར་གྱིས་བསྐྱམས་པའི་ནོར་བུ་སྟོ་མ་པོ་དང་

ལྷན་པས་མངེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་རྩ་ཡབ་དང་། རིལ་བུའི་མཐར་
 བྱང་དུ་རྩ་ཡབ་འཕྱང་བའོ། །ཤར་བུ་དང་མདའ་ཡབ་ཀྱི་གཞི་ནག་པོ་ལ་ཤར་བུ་དཀར་པོ་མདའ་
 ཡབ་བརྒྱ་འདབ་མ་བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་དཀར་པོ། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་དང་སྒྲང་རྒྱབ་ཀྱི་ནང་
 རྣམས་ཕྱོགས་མདོག །སྒྲང་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་རྒྱུད་བུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་འབྲི་ཞིང་། རྣམ་
 པར་བཟ་བའི་སྒྲ་བྲེ་དང་དོ་ཤལ་དང་དོ་ཤལ་བྱེད་པ་འཕྱང་བ། ལྷམ་བུ་བཅུ་གཅིག་གི་གསེར་
 ལྷམ་སེར་པོ། རིན་པོ་ཆེ་ནི་པ་གྲུ་བཞིན་མིག་པ་དང་ཕྱ་རྒྱ་མངེས་ཆོན། ལུན་པ་གཉིས་ནག་
 པོ། ཤར་བུ་དང་མདའ་ཡབ་སྤར་བཞིན། དེའི་ལྷམ་བུའི་དབུས་སུ་པད་རྒྱའི་གདན་ལ་འཁོར་ལོ་
 སེར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་བ། དེའི་གཡས་གཡོན་ཆ་རྒྱུད་ན་རི་དྲགས་པོ་མོ་སེར་པོ། ཆ་རྒྱུད་
 གཅིག་ཏུ་མགྱུན་པ་དང་བཅས་པའི་གདོང་འགྲེང་ཞིང་། མིག་འཁོར་ལོའི་ཅེ་མོ་ལ་བལྟ་བ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ངོས་སུ་མདའ་ཡབ་གཉིས་གཉིས། ཕྱིའི་སྤྱ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་རྩ་དབུས་མ་རྣམས་
 ཕྱོགས་མདོག །གཡས་གཡོན་ཀྱི་རྩ་གཉིས་ནི་དེའི་སྤྱིའི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསེར་པའི་མདོག་སྟེ་རི་
 ལྷར་རིགས་པར་རོ། །རྩ་ལྷ་པ་ལ་ནི་རྩ་གཞན་གཉིས་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་
 མདོག་སྟེ་རི་ལྷར་རིགས་པར་རོ། །ཡང་ན་ཕྱོགས་དེའི་སྤྱ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་རྩ་ཐམས་ཅད་རང་
 ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་མདོག་ཏུ་བྱའོ། །བརྒྱའི་སྟེ་བ་ལྷང་གེ་སར་སེར་འདབ་མ་སྤྱ་ཆོགས། དེའི་
 གཞི་དམར་སྒྱ་ཕྱིའི་རེ་ཁྲ་དཀར་པོ། འོད་ཟེར་གྱི་ཕྱེང་བ་ནི་ཁ་དོག་སྤྱ་ལྷ་པ་སྟེ་དེའི་མཐར་ཆོན་
 གྱི་རེ་ཁྲ་མི་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ལྷའི་མཆན་མ་དགོད་པ་ནི། ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་མོད་པའི་གནས་སུ་
 སྤྱ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་། དབུས་དང་ནང་གི་ཕྱོགས་གསུམ་དང་སྒོ་བཞིར་ཉི་མའི་གདན། བང་གི་
 ཤར་དང་ནང་གི་བྲ་བཞི་དང་། ཕྱིའི་བྲ་བཞིར་རྒྱ་བའི་གདན་དང་། འཛིགས་བྱེད་ལ་དབུས་སུ་
 དོ་རྩེ། གཤམ་དམར་ལ་དབུས་སུ་དོ་རྩེའི་དབྱུག་པ་དཀར་པོ་མི་མགོ་རྒྱོན་པ་སེར་པོས་མཆན་

བ། དག་ནག་ལ་དབུས་སུ་དོ་རྩེ་སྤོན་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ། ལྟ་ལྟ་ག་མ་རྣམས་ལ་ནང་གི་ཤར་དུ་འཁོར་
ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་བ། ལྟོར་རིན་པོ་ཆེ་ལྡང་གྲུ་ཆ་དགྲུ་བ། ལུབ་ཏུ་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་
མ་བརྒྱད་བ། བྱང་དུ་རལ་གྱི་ལྡང་གྲུ། རང་གི་ཤར་ལྟོར་འཁོར་ལོ། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་དོ་རྩེ། ལུབ་བྱང་
དུ་བརྒྱ། བྱང་ཤར་དུ་རལ་གྱི་རྣམས་སྤར་བཞིན་བྲ། ཤར་ལྟོར་དོ་རྩེ་རྒྱ་གསུམ་ཕྱགས་རེ་རེར་
ཅེ་མོ་ལྟ་ལྟ་བས་མགོ་བོ་བྱས་པའི་ཐོ་བ་སྤོན་པོ། ལྟོ་ལྟོར་དབྱུག་པ་དཀར་པོ། ལུབ་ལྟོར་བརྒྱ་
དམར་པོ། བྱང་ལྟོར་རལ་གྱི་ལྡང་གྲུའོ། །མཆན་མ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱབ་ངོས་སུ་མགོ་བསྟན་
བ། ཕྱིའི་བྲ་བཞིར་ཐོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་བཞི་དབུལ་བ་མདུན་ངོས་སུ་བསྟན་པ་འབྱེའོ། །དེ་
ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཟེན་པ་དང་། ཆོན་ལྟ་ག་མ་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་མཆོད་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་ནམ་
མཁའི་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་གཤམ་གསུམ། དམ་ཆོག་པ་བདག་ལ་བསྐྱུས་ཏེ། ཆོན་གནས་རི་ལྟ་བུར་
བཞག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བྱམ་པ་རྒྱས་པར་ཡོད་ན་སྤར་ལྟ་ག་གནས་བྱས་པའི་བྱམ་པ་རྣམས་
སྒྲོས་ཀྱིས་སྒྲ་བྲངས་ནས་རོལ་མའི་ཆ་བྱད་སྒྲ་ཆོགས་པ་དང་བཅས་པས། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལན་
གསུམ་བསྒྲོར་ཏེ་གཡས་སྒྲོར་དུ་དགོད་པར་བྱའོ། །དེའང་གཙོ་བོའི་བྱམ་པ་ཤར་སྒྲོའི་གཡས་
སུ་དགོད། གཉི་ཐུག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སོ་སོའི་བྱམ་པ་རྣམས་རང་རང་གི་
ཕྱོགས་དང་མཆན་སོ་སོར་དགོད། ལས་བྱམ་བྱང་ཤར་དུ་དགོད། བྱམ་པ་གཉིས་ལས་མེད་
ནའང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བྱམ་པ་ཤར་སྒྲོའི་གཡས་དང་ལས་བྱམ་གཡོན་དུ་དགོད། དེ་ནས་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་མཐའ་ཀུན་ཏུ་བྲིས་བྲུགས། མེ་ཏོག་སིལ་མ་དབྱམ་ལ། སྒྲོས་པོར་བརྒྱད་དང་གོས་
ཟུང་དང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་དབྱམ། ལུང་ནའང་མཆོད་པ་རེ་རེ་ཞིང་
བུ་བས་མི་ལུང་བ་རྣམས་ལྷོ་དང་གཙོ་བོའི་ཐུགས་བརྒྱས་ལ། ཨོ་བཟླ་སྤྱི་རྩ་ཁྱིམ་བརྗོད་
དེ་དབྱམ་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་བསྟོད་སོགས་བྱ་བ།
 དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་ཆ་མ་རྣམས་ལ་བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་
 པ་དང་། ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཉན་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། སངས་རྒྱས་
 འཁོར་པའི་དབུས་ན་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་དང་མཚུངས་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་
 ལ་54ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་པ་བོ་དབུས་ན་གནས་པར་གསུངས་པས། བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་སྐྱབ་པར་བསྟན་ལ།
 རང་དང་མཚུངས་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པས་དབྱ་ཉན་ལ་གཙོ་བོ་དང་མཚུངས་པའི་ཡུམ་གྲེང་པར་ཡང་བསྟན་ཏེ། ཡན་ལག་ནི་
 འདིར་ཤེས་རབ་མའི་མིང་རོ། །ཁྱབ་ཆེན་ཀྱི་དགོངས་པ་ལུགས་བྱི་མ་ལྟར་ཡིན་པས་དེའི་ལུགས་བཤད་
 བ། བདག་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་དབུས་སུ་འདུག་པར་སོས་ནས་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་
 ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲལས་ཀྱིས་བསངས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམས་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་
 བཅས་སྦྱང་བ་སོགས་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་དུ་བྱས་ལ། རང་ཉིད་སོ་སོའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་
 རྫོགས་པར་བསྦྱང་པའི་བར་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་བྱ། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་གསང་གནས་བྱིན་
 ཀྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་། སྤྲལས་ཀའི་ས་བོན་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱས་
 མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཀྱག་ནས་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས། སྤྲལས་ཀར་འོད་དུ་
 ཞུ་བ་དོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་ཀྱི་བསྐྱར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཆ་གཅིག་ཡའམ་སྦྱི་དུ་གྱུར་བ་ལས།
 གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་བསྦྱང། ཐིག་ལེ་ཆ་གཅིག་གདན་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་
 བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར་བ་ལས། ཡུའི་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་
 སུ་གྱུར་བ་ལས་འཛིགས་གྲེང་ལ་གྱི་གྲུག་གམ་དོ་རྗེ། གཞན་རྣམས་སོ་སོའི་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་
 བྱ། ལྷ་རེ་རེ་ཞིང་རང་རང་གི་སྤྲལས་ཀྱིས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བར་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱང་བ་ནམ་
 མཁའ་ཁྲབ་པར་སྦྱོས་ཏེ། རང་རང་གི་མཛད་པ་མཛད་ནས་སྐྱལ་པ་རྣམས་གཅིག་དུ་འདུས་པ་
 རྣམས་སྐྱར་བྱོན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོན་མ་བཞོད་པའི་གནས་སུ་མཆོན་མ་རྣམས་དང་རོ་

[illegible]

55 རྒྱལ་ཤོག ༣༤ ན ༡ གཙང་། ཤོག ༣༩ བ ༡ མར་མེ་འདྲི།

བྱའི་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་དང་པས་འབྲལ་བར་བཀྱི། །ཞེས་པས་མར་མེ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་
སྐྱར་བ་ཡི། །དྲི་མཚོག་དམ་པ་འདི་དག་ནི། །མཚོག་ཏུ་གྲུས་པས་བདག་འབྲལ་ན། །ཅི་བདེ་
བར་ནི་བྱེད་ཀྱིས་བཞེས། །ཞེས་པས་དྲི་དང་། །བཟའ་དང་བཅའ་བར་ཡང་དག་ལྷན། །ཁ་དོག་
དྲི་དང་རོར་ལྷན་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་སྐྱར་བའི་ཞལ་ཟས་འདི། །དབྲལ་གྱིས་ཡང་དག་བཞེས་སུ་
གསོལ། །ཞེས་པས་ཞལ་ཟས་རྣམས། །དུལྱེའི་གནས་སུ་རྒྱ་བེ་དང་ལྷ་ལོ་གེ་དང་གཞྩ་དང་ནི་མི་
ཏུ་རྣམས་བཅུག་ལ་དབྲལ་ཞིང་རོལ་མོས་ཀྱང་མཚོད། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་རྒྱལ་སྲིད་
སྣ་བདུན་གྱིས་མཚོད། དེ་ནས་སྐྱབ་ཐབས་སོ་སོ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་གྱི་བསྟོད་པ་དང་། །ཆང་
བདུད་ཅིར་བསྐྱེད་པའི་བདུད་ཅི་མུང་བ་དང་། །ལྷ་སོ་སོའི་སྤྲལས་བསྐྱེས་པ་དང་། །སོ་སོའི་ལྷའི་
རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པས་ཀྱང་ལྷ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ནས་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་གཏོར་མ་དང་། །འཛིག་ཉེན་བ་
ཕྱོགས་སྒྲིང་རྣམས་ཀྱི་གཏོར་མ་ནི་འཛིགས་བྱེད་དང་སྐྱ་ནག་གི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་
དང་། །དམར་པོ་ལ་ནི་དབྱ་ནག་གི་རིགས་པ་སྐྱར་ཏེ་དབྲལ་ལོ། །འདིར་ཕྱི་རོལ་པའི་གཏོར་མ་བྱེད་པ་ལ་མི་
རིགས་པ་མེད་མོད་ཀྱང་། །དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཚོག་གཉིས་ཀ་དང་། །དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པའི་གཏོར་མ་མ་བཤད་ཅིང་། །དུ་
ལོ་རྩེ་བས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་སྐྱར་བས་མ་བྱས་ཀྱང་ཚོག་གོ། །དེ་ནས་རྩྱི་མཛད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་རྩྱི་བཞི་པའི་སྤྲལས་
རྒྱས་ཤིང་མེ་ཏོག་གི་མེད་པ་བསྐྱེད་ཏེ། །རྩྱ་ལྷུགས་ཀྱི་འབྲུག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་
པར་མོས་ལ། །རྩྱ་ལྷུགས་ཞིང་དྲིལ་བུ་གསེལ་ནས་རྩྱ་ལྷུགས་ཀྱི་སྤྲལ་བས་སྐྱོར་
བ་བྱས་པར་བསྐྱོམས་ལ། །དངོས་སུ་འང་བསྐྱོར་བ་གསུམ་བྱས་པའི་མཐར་འཁོར་ལོ་ལ་བལྟས་
ཏེ། །མེ་ཏོག་གི་མེད་པ་གཙོ་བོ་ལ་དབྲལ་ལ། །ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་དག་པར་བྱ། །ཁྱོ་བའི་ལྷ་བས་
བལྟ་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཡས་སྐྱོར་བྱས་ནས་ཏུ་བ་ཏུ་སོང་སྟེ། །རྒྱ་པ་གཡོན་བརྒྱུད་དང་
ལག་པ་གཉིས་རྩྱི་མཛད་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། །ཨོ་བཟློན་རྩ་ལ་མ་ཡ་བྲ་བེ་བྲ་ཡ་རྩྱི། །ཞེས་

བརྗོད་ཅིང་ཕྱག་རྒྱ་དེ་བཀོལ་ནས་ཤར་སྒོ་ནང་ནས་ཕྱེ་བར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་
གནས་ནས་ལྷོ་སྒོ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་སུ་གནས་ནས་རྒྱབ་སྒོ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གནས་ནས་
བྱང་སྒོ་ཕྱེ་བར་བསམས་ལ། ཨོ་ས་མ་ཡ་བྲ་བེ་ཤ་ཡ་མི། ཞེས་བརྗོད་ནས་མེ་ཉོག་གི་འབྲེང་བ་
ལུལ་བ་སྦྲར་གར་བྱེད་ཅིང་སྦངས་ལ། རང་གི་མགོ་ལ་བཅིངས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱག་བྱས་
ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་བློན་སྦྱོལ་ཅིག །ཅེས་གསོལ་
བ་གདབ་པོ།

གསུམ་བ་ལ་གཉིས། རང་ཉིད་ཞུགས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་བ་དང་། སློབ་མ་གཞུག་
ཅིང་དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་འབྲུག་པ་ནི་སྤར་བཞིན་གཙོ་བོ་ལས་ཕྱེ་བ་དེས་
ཤར་སྒོ་ནས་འཐོན་པར་མོས་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་དེ་སྦྲུམ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་
བྱ་ལ། སྦྲུམ་མའི་བྱ་བ་རྣམས་གཙོ་བོས་མཛད་པར་བསྒོམ། སློབ་མའི་བྱ་བ་རྣམས་རང་གིས་
བྱ་བ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
པར་སྦངས་ལ། སློབ་མ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ཐལ་མོ་སྦྲར་ཏེ། འོད་གསལ་བ་ལས་ཡང་དག་
འབྱུང་། །རྫོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བདེ་ཆེན་པོ། །གཟུགས་བརྟན་གྱི་ནི་དཔེ་ཡང་སྟེ། །དཀྱིལ་འཁོར་
ཡང་ནི་དེ་དང་མཚུངས། །བདེན་བ་འདི་ཡིས་སློབ་མ་རྣམས། །ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་
ཏུ་གཞུག⁵⁶། འཁོར་ལོ་རྩུ་འབྲུལ་མ་ལུས་པ། །མཐོང་ན་སྤྲིག་པ་མཐའ་དག་སྟོང་། །དེ་བཞིན་
གཤམ་གསུམ་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །རྫོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་སྦྲུབ་བྱེད་པ། །སྦྱང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་རུ་
ནི། །བདག་གིས་སློབ་མ་གཞུག་པར་བགྱི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་། །དམ་ཆོག་
བཅས་པར་བྱས་པ་ལས། །ཞུགས་པས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་ཀུན། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་
ཅད་སྦྱོལ། །ཞེས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པོ།

56 ཞེས། ཤོག 32 ན 3 དག་ཏུ་འགྱུར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ། ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་མཛུག་གི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གདོང་གཡོགས་དང་བཅས་ཏེ་གཞུག་པ་དང་།
དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འཛུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོལ་བའི་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་གཞུག་པ། ཉང་དུ་གཞུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོལ་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སློབ་མ་ཆམས་ལས་བྱམ་
གྱི་ཚུས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཤིང་ཁྱུས་བྱས་ཏེ་མཐུལ་དབྱེད་འོ། །འདིར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དཀྱིལ་ཆོག་
གཉིས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲ་མ་ལྷ་མ་ཆམས་བཞེད་པས་ལྷ་སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་བཞེན་དུ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་པོ། །དེ་ནས་
སློབ་མ་ཆམས་ཆམ་བར་སྤང་མཛད་དམ་གཏི་ཟུག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དུ་བསྐྱེད་ལ། ལྷུའི་གླིང་
ཏྱི། ཞེས་བའི་སྤགས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་འཕྲང་བ་བཟུང་ཞིང་། གདོང་གཡོགས་དང་དམར་སོས་
བཅིངས་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤགས་བསྐྱས་པའི་ཚུས་བསང་ངོ་། །

དེ་ནས་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲུབ་པ་གཟུང་བ་སྤར་བཞེན་བྱ་ཞིང་། འཁོར་ལོ་ཕྱིར་མི་སྒྲིག་པའི་
དབང་། །ཞེས་པ་ནས་སློབ་དཔོན་བདག་འགྱུར་གསུང་དུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་དུ་
གཞུག་ལ། རིགས་ལྷ་སྤྱི་དང་སོ་སོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཆམས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ་སྟུང་པའི་བསམས་པ་བསྐྱེད་ལ། སངས་
རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིས། །དུས་འདི་ནས་ནི་བཟུང་ནས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །སྒྲུབ་
གཟུང་ལ་སོགས་པ་ཆོ་ག་ཐུན་མོང་བ་འདི་ཆམས་ལ། དོན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་འགྱུར་བྱང་པར་ཅན་མི་མཐུན་པ་ཆམས་སོ་སོར་བྱིས་ན་འཛུག་
པ་སོ་སོ་ཆམས་འཛུག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བདེ་ལ། དགོས་པ་ལྷག་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པས། དེ་ཆམས་ནི་དོན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་འགྱུར་བདེ་བ་གཅིག་
ལ་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་བཞེན་ན་ཤིན་ཏུ་བདེ་བས། འདིར་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་སོ། །རི་ལྷར་དུས་གསུམ་མགོན་སོ་ཆམས། །བྱང་
ཆུབ་ཏུ་ནི་ངེས་མཛད་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་
བགྱ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །དགེ་བའི་ཆོས་ནི་སྤྱད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་

བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། །སོ་སོར་བརྟན་པོར་བདག་གིས་གཞུང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་
 དགོ་འདུན་ཏེ། །སྤྲོ་མ་མེད་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ། །སངས་རྒྱས་ནལ་འབྱོར་ལས་སྦྲེས་
 པའི། །སྤྲོ་མ་པ་དང་ནས་བདག་གིས་གཞུང་། །རྩོམ་པ་ལས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡིས། །རྩོམ་
 བྱེད་པ་བྱུག་ཀྱི་ཡང་། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཞུང་བར་བཞི། །སྦྱོར་དཔོན་དག་ཀྱང་གཞུང་བར་
 བཞི། །རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །དམ་ཆོག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ། །ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་
 དུས་བྱུག་ཏུ། །སྦྱིན་པ་རྣམས་བཞེ་ཉག་ཏུ་སྦྱིན། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི། །བསྐྱེད་རིགས་
 ཆེན་དག་པ་ལ། །བྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་ཆོས་སོ་སོར་གཞུང་བར་བཞི། །ལས་
 ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །སྤྲོ་མ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་སོ་སོར་
 གཞུང་། །མཆོད་པའི་ལས་ནི་ཅི་རུས་བཞི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྤྲོ་མ་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་
 བསྦྱེད་པར་བཞི། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་གིས་སྤྲོ་མ་པ་མ་ལུས་གཞུང་། །མ་
 བསྐྱེད་པ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱེད། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་དགྲོལ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་
 པ་དབུགས་དབྱུང་ཞིང་། །སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་འདས་ལ་དགོད། །ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ་
 གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་པ་ཞེས་གྲགས་པ། །རིགས་ལྗེ་སྤྲོ་མ་པ་ལེགས་པར་གཞུང་བར་བྱའོ། །ར་
 ལོ་རྒྱུ་ལེ་ལུགས་ཀྱིས་ལྷ་ཤོན་དང་དངོས་གཞིའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་སྤྲོ་མ་པ་བཟུང་བར་བཞེད་པ་ལྟར་ཀྱ་གར་བའི་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་ཡང་
 བཤད་པ་ཡོད་ལ། །སྦྱོར་དཔོན་ཆེན་པོ་དུ་རི་ཀ་པས་སྐབས་གཉིས་ཀར་གཞུང་བ་བཤད་ཅིང་། །དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་འཛིན་པའི་སྐབས་ཀྱང་
 འདིར་བཤད་པ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་དཔོན་གྱིས་བདག་འཇུག་ཆུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན། །སྤྲོ་མ་པ་རྣམས་པ་རྣམས་
 སོར་ཆུད་པར་འཇུག་པས་སྦྱོར་དཔོན་རང་ཉིད་སྤྲོ་མ་ལྡན་དུ་སོང་བའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་མ་ལ་སྤྲོ་མ་པ་འཕོགས་པ་དགོས་པ་ཆེ་བར་སྤྱང་ངོ་། །

དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། །ཀྱི་ཁྱོད་སུ་ཡིན་ཅི་ལ་དགལ།
 བྱི་ལན་འདི་ལ་འཇུག་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། །རིགས་དང་མོས་པ་དེས་པར་བྱེད་པས་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་འཇུག་ལེགས་པ་ཡིན་
 བོ། །བྱིས་ལན་ཕྱི་མ་གཉིས་དུ་མའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་འཇུག་སྟེ། །ཀྱ་གཞུང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་གཞན་འགའ་ཞིག་ནའང་ཡོད་ངོ་། །ཞེས་བྱི་ཞིང་
 དེས་ཀྱང་། །སྐལ་བཟང་བདག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡའོ། །ཞེས་ལན་བཏབ་པས། །རིགས་དང་མོས་པ་

ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ནས་ཀྱང་། དེ་ཡིས་བྱ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་བྲིས་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་ལན་འདེབས་སུ་གཞུག་གོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་སྟོན་པའི་སེམས་ཀྱན་རྫོབ་པ་དེ་དཔེ་བར་བྱས་ལ། དེ་ཉིད་སྟོང་གར་སྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་བསྟོན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་གི་སེམས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་མོས་པའི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲུབ་པའི་སྟོང་དུ་རྩོམ་དཀར་པོ་ཅེ་ལུ་པའི་རྣམ་པར་བསྟེན། ཨོ་སར་ཡོ་ག་ཅི་ཏྟི་ལུ་ཉ་ལུ་མི། ཞེས་བརྗོད་དུ་གཞུག་ལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འབྱོར་ཀྱི་སེམས་བསྟེན། རྒྱ་བ་དང་རྩོམ་པསྟེ་ཐུག་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཀྱིས་སེམས་བསྟེན་པའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁུངས་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏེ། །དེས་ནི་ལམ་གཞན་དུ་མི་ལྟོག་པར་རིགས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རྩོམ་པའི་ཏྟིག་དང་བཅས་པ་སྟོང་གར་བཟུང་སྟེ། ཨོ་སུ་ར་ཏེ་ས་མ་ཡ་སྟོ་ཏྟི་མི་རྒྱ་བརྩོ་ཡ་སྟེ་སུ་ཁྱི། དེར་ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱེན་གྱིས་རྫོབ་པར་འགྱུར་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟེ་བར་མི་བྱ་ཞིང་མ་དད་པ་རྣམས་ལ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བད་དུ་གཞུག་ཅིང་བསྐྱོར་ནས་བྱག་བྱ་བ། དམ་ལ་གཞག་བ། ཡེ་
ཤེས་པ་བ་ནས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་བཤོ། །དང་པོ་ནི། ཨོྭ་ལྷ་སྐྱ་ར་རྩིག་རྩྱུ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་
ཁྲིད་དེ། ལྷ་ཁྲི་སྒེ་ར་རྩྱུ་གིས་སྐྱོམ་དོན་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བད་དུ་ཞུགས་པར་བསམ་ཞིང་།
དངོས་སུ་ཡོལ་བའི་བད་དུ་གཞུག་ལ། མཐུ་ར་ཏ་སུ་བི་ན་སུ་ཏོ་ཏོ། སུ་སུ་ཏོ། བརྗོད་སུ་ལྷ་རྩྱུ་
སི་རྩྱུ་མི། ཞེས་བརྗོད་དེ་བསྐྱོར་བ་བྱའོ། །དེ་ནས་ཤར་སྐྱོར་སྐྱོབ་མ་ཞེ་སྤང་གཤེན་རྩེ་གཤེན་དུ་
བསྐྱེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྐྱེན་བཀུར་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་
འབུལ་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔས་བདག་ལ་བྱིན་

57 རྒྱལ་ལོག་ ༣༤ ན ༦ གཙང་། ལོག་ ༣༣ ན ༥ རབ་རྩ་བསྐྱོར་བའི་མྱིར་

ཞེས་པའི་ཐུགས་ལན་བདུན་བརྒྱུ་ཉེ་སྟོབ་མའི་ཁར་སྒྲུག་ཅིང་། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དཔྱལ་བའི་
 རྒྱ། །དམ་ཆེག་འདས་ན་སྟེག་པར་བྱེད། །དམ་ཆེག་བསྐྱེད་ན་དངོས་བྱུ་སྟེད། །རྟོ་རྟོ་བདུད་
 ཅིའི་རྒྱ་འཁྱེད་པའི་གཤམ་ཀྱི་ཕུག་ཀྱི་དམ་ཆེག་རྣམས་སྤྱིར་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་པན་ཡོན་
 དང་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ཀའི་སྟོན་ནས་དམ་ལ་བཞག་པའོ། །དེ་ནས་སྟོབ་མའི་ལག་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ། དེར་བྱིན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུག་ན་རྟོ་རྟོ་ལེན་ཀྱི་ངས་འདི་བྱོས་པའི་ཕུག་ཀྱི་ཕུག་བའི་ཁྱོད་
 ཀྱིས་བྱ་དགོས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་མ་བྱེད་ཅིག་བྱས་ན་ཁྱོད་ལ་ང་བ་མ་
 སྤངས་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་བརྟོག་པས་སྟོབ་
 དཔོན་ཀྱི་བཀའ་ཉན་པའི་སྟོན་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ་སྟེ་ཅ་ལྷུང་དང་པོ་ལ་ཁྱུང་པར་དུ་དམ་གཞག་
 མཛད་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སྟོབ་མས་སྟོབ་དཔོན་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའ་བདག་ལ་དབབ་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་
 བ་གདབ་ལ། འཛིགས་བྱེད་ལ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་བཞེད་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་
 པར་བསྐྱེད་པའོ། ཡེ་ཤེས་འཕེབས་པ་ལ་སྟོབ་མ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པ་དེ་དེ་ཙམ་རྒྱ་གཞུང་ལ་སྤངས། དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་ལས་སྟོབ་
 མ་ལྟ་གད་དུ་བསྐྱེད་མི་གསལ་ཡང་། དགེ་མི་དགེ་འདི་བའི་དུས་སུ་འདོད་ཆགས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དུ་དམིགས་ནས་འདི་བར་གསུངས་པས་གོ་
 ལུས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །ཡང་ན་གསུམ་ག་ལ་བྱུ་བ་ཆེན་
 ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དུ་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་བོར་བེ་ལས་
 བྱུང་བའི་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་རྒྱུ་པོ་བྱམ་པས་མཆན་པ་ལ་ཏུང་དང་། སྟོང་གར་ལི་
 ལས་བྱུང་བའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བཞི་པ་སེར་པོ་རྒྱར་དུ་རྟོ་རྟོ་ཅེ་གསུམ་པས་མཆན་པ་ལ་
 རྒྱ་དང་། ལྟེ་བར་རི་ལས་བྱུང་བའི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱར་གསུམ་པ་དམར་པོ་རྟོ་ཞིང་འབར་བ་
 ལ་ལྟུང་དང་། རུ་བ། བྱི་མ་ཁ་ཅིག་ས་དཀྱིལ་ལ་རྒྱ་ཡིག་འགོད་པའི་སྒྲ་མའི་ལུགས་དོར་ནས་ལི་ཡིག་འགོད་པ་ནི་བྱུ་བ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་

སོགས་ཀྱིས་གསང་འདུས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་རྩ་ལྟ་སྟེ་བཞེད་ཀྱིས་འཁོར་ལ་འགོད་པ་མ་གོ་བར་ལུགས་སྤྲ་མ་བཅོས་པར་སྤང་ངོ། །ཤར་
འོག་དུ་ཡི་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པོ་གཡོ་བ་གཞུང་དབྱེས་ཅན་མཐའ་མར་
བ་དན་གྱིས་མཆན་པ་ལ། རྟེན་བྱ་ཅིང་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གཟུགས་ཅན་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་
པས་ལྟེ་བའི་མའི་གནས་སུ་བྱིན་པ། སྤར་ཡང་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པས་སྟོང་གའི་ས་འབར་བར་
གྱུར་ཏེ། སྤྱི་བོའི་རྩ་ལས་བདུད་ཅིའི་ཚོགས་བབ་པས་ཆེན་པར་གྱུར་པའི་སྟོབ་མ་རྒྱུད་གིས་
འདེགས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་རང་ཉིད་བསྟེམས་པ་དང་བཅས་པའི་གཤམ་ཐེ་གཤེད་ཀྱི་སྤྱི་
མི་བཟད་པ་ཐུག་གཡས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་གསོར་ཞིང་གཡོན་བྲིལ་བྱ་འཁོལ་བས་སྟོས་འབྱུང་ཞིང་
འབེབས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་དབབ་པར་བྱའོ།

དེ་ལ་སྤྲུགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨོ་རྩི་རྩི་མེ་གི་རྒྱ་ན་ན་རྩྱི་རྩྱི་པལ་པལ་ཨ་བེ་ཤ་ཡ་སྟྱ་ཟླ་ཡ།
ར་ར་ར་ར། རྩ་ལ་ཡ་རྩ་ལ་ཡ། རྩྱི་རྩི་ཨོ་རྩྱི་པལ་ཞེས་པའོ། །འདིའི་དམིགས་པ་ནི། ལུས་
ཀྱི་ནང་གི་མའི་འོད་ཟེར་སྟོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་གཤམ་ཐེ་གཤེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་དངས་པ་རྣམས་ཆར་བཞེན་དུ་བབས་ཏེ་ཐེམ་
པར་བསམ་པར་སྒྲ་མ་རྩ་ལོ་བཞེད་དོ།

དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་སྟོབ་མ་དེ་འདོད་ཆགས་གཤམ་ཐེ་གཤེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྐད་
ཅིག་གིས་དམིགས་ལ། དེའི་ལྟེ་ལ་ལྷ་དམར་པོ་བསྟོམས་ཏེ་ཏེལ་བཟླ་ཞེས་བཟོད་ལ། མགོན་
པོ་རྩེ་རྩེ་ཆོས་ཆེན་པོ། སྤར་བ་མཐའ་ཡས་བདེ་བ་ཆེ། སྟོས་ཤིག་འདོད་ཆགས་ཆོས་ཆེན་
པོ། དགེ་དང་མི་དགེ་ལེགས་པར་འདྲི། ཞེས་པ་འདིས་བྲི་བར་བྱའོ། །དེའང་གསུང་བབས་ན་
དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་སྟའོ། །ཐུགས་བབས་ན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་ཤེས་སོ། །སྤྱི་
བབས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འཕར་ངོ། །འཕར་བའི་ཆེ་དེའི་མགོ་བོའི་སྟོང་དུ་ཡི་⁵⁹ལས་བྱུང་བའི་

59 ཞེས། ཤོག 37 ན 6། གཙང་། ཤོག 3༩ བ 7 སྟོང་དུ་ཡི་ལས་

དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣ་ཆོག་ས་དོ་རྗེས་མནན་པར་བསྐྱེམས་ན་འགྲུལ་བར་མི་འགྱུར་
རོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མངོན་དུ་སྟོན་པ་ལ། ཁྱོད་གྱི་མིག་ལ་རི་ལྷར་སྒྲུང་ཞེས་
དེས་ལ་དཀར་པོ་སོགས་སུ་སྒྲུང་ཟེར་ན། ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ལ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པར་གོ་
བར་བྱས་ལ། བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་པ་འདི་བྱའོ། །ཡང་དག་པ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར། །བདག་
གིས་སློབ་མ་བཅུག་པ་འདིའི། །ལྷ་རྣམས་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། །བསོད་ནམས་རི་ལྷར་དེ་ལྷར་
ཤོག། །འདི་ཡི་དངོས་གྲུབ་རི་ལྷར་འགྱུར། །རིགས་ནི་གང་གི་སྟོད་དུ་འགྱུར། །བསོད་ནམས་
མཐུ་ཡང་རི་འབྲ་བ། །དེ་འབྲ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་བརྗོད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སྒྲུང་བརྒྱུད་བའི་མེ་ཉོག་གི་སྒྲིབ་བ་ཏྲི་གིས་བསྐྱེམས་པ་ལས་ཡང་
ཞིང་མ་རྟེངས་པའི་མེ་ཉོག་གཅིག་བཏོན་ཏེ། རིན་པོ་ཆའི་སྒྲིབ་བར་མོས་པ་སློབ་མ་ཐལ་མོ་སྒྲུར་
བའི་བར་དུ་སྦྱིན་ལ། སློབ་མ་སེམས་མ་གཡངས་པར་ཅེ་གཅིག་པའི་སློབ་བཏན་བ་ཅན་དུ་བྱས་
ཏེ། གྲུས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་གཙོ་བོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དམིགས་ལ།
ནང་དུ་ཞུགས་པར་མོས་ཏེ་གཙོ་བོ་འམ་རང་གི་ལྷ་གང་ཡིན་གྱི་དབུ་ལ་འབབ་པར་ཤོག་ཅིག་
སྟེ། བསམས་ནས་ནས་སྤྱི་རྩེ་བརྩེ་ཏེ་ཞེས་བརྗོད་དེ་མེ་ཉོག་དོར་བས་ལྷ་གང་གི་རིགས་ཡིན་པ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་གཙོ་བོ་ལ་ཤོག་ན་སྒྲུར་དུ་འགྲུབ་ཅིང་། ལྷའི་སྐུ་བཀོད་པའི་མཛོད་སྐུ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ཤོག་ན་ཕྱག་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ། སྐུ་ལས་ཏ་ཅང་རིང་ན་རིང་
པོས་འགྲུབ་ལ་ཉེ་ན་སྒྲུར་རོ། །གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷུང་ན་གང་ལ་ཉེ་བ་དེའི་རིགས་དང་། མཉམ་
ན་གཉིས་ཀའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ཅིང་། གང་ལ་དད་པ་དེའི་རིགས་སོ། །ཅིག་པའི་བྱིར་ལྷུང་ན་
ལན་གསུམ་བསྐྱར་ཡང་བྱིར་ལྷུང་ན་དངོས་གྲུབ་སྤོ་འགྲུབ། འདི་ལྷ་བ་པས་མི་གཞུང་བར་
བཞད་དོ། །དོར་རའི་ནང་དུ་ལྷུང་ན་ཆོགས་ཆེན་པོས་འགྲུབ་ལ་དེའི་བྱིར་ལྷུང་ན་དངོས་གྲུབ་
མེད་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་མི་བསྐྱེད་ཏེ་སྐྱེགས་བསྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་

པར་བསྐྱབས་ནས་བྱིས་གཞུག་གོ།

སྤྱི་རྒྱུད་ནས་དེ་དང་ཅིག་པ་ལ་མེ་ཏོག་ལྷུང་བ་ལའང་ཞི་བའི་སྤྱིན་སྲིག་བྱས་ནས་གཞུག་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་མེ་ཏོག་དེ་སྤར་གྱི་མེ་ཏོག་སྤང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་བཅིངས་ནས་སྤང་བ་དེ། ཨོྫ་ཏི་གྲི་རྩུ་སྤྱི་ཨི་མི་སཏུ་མ་སྤྱ་སྤྱ་ལ། ཞེས་བརྗོད་དེ་མགོ་ལ་བཅིངས། དེ་ནི་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པས་པོ་ཆེ་ཞེས་མེ་ཏོག་པོག་པའི་ལྷ་ལ་བོས་ནས། སྤོབ་མ་འདི་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་སུ་གཟུངས་ཤིག་ཅེས་ལྷ་ལ་སྤོབ་མ་གཏད་པས་དེའི་བར་དུ་ལྷ་དེས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ཟབ་མོའོ། །འདི་ནི་དབང་དང་པོ་མེ་ཏོག་སྤང་བའི་དབང་ངོ་། །

དེ་ནས་སྤོབ་མའི་སྤྱིང་གར་ཆེ་བ་ལ་རྩྱ། དཔལ་བར་རྒྱ། མིག་གཉིས་ལ་ཨོྫ་འད་ཟེར་འབར་བ་བསམས་ལ། ཨོྫ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་ཁྱོད་ཀྱི། མིག་འབྱེད་པར་ནི་བཙོན་པར་མཛད། །བྱེ་བས་ཐམས་ཅད་མཐོང་འགྱུར་བ། །རྩེ་རྩེ་མིག་ནི་སྤྱ་ན་མེད། །ཅེས་པས་སྤྱན་དར་བྱེ་ལ། ད་ནི་དད་པའི་བྱགས་ཀྱིས་སུ། །དཀྱིལ་འཁོར་འདི་དེ་ཉིད་ལ་ལྷོས། །ཁྱོད་ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྤྱེས། །བྱག་རྒྱ་སྤགས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས། །དངོས་བྱུང་ཀྱན་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས། །དམ་ཆོག་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་འགྱུར་ཀྱིས། །རྩེ་རྩེ་བསྐྱེ་ཅེ་རོལ་པས། །གསང་སྤགས་རྣམས་ལ་སྤྱབ་པ་ཀྱིས། །ཉེ་ནི་ཀྱེ་ཞེས་སྤོབ་མ་ལ་བོས་ནས་སྤྱ་བྱེས་པ་ལྷོས་ཤིག་པོ། །གང་ལ་ལྷ་ན། བརྗོད་ཞེས་བརྗོད་རྩེ་སྤྱེ་རྩེ་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷོས་ཞེས་མ་གོ་བར། ཀྱི་རྩེ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱན་པར་གོ་ནས། བདེ་མཆོག་སོགས་ལ་ཅག་སྤྱ་རྤྱ་བྱེས་སོགས་སུ་འདོན་པ་བསྐྱར་བ་ནི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའོ། །ཉེ་བརྗོད་སྤྱ་བྱེས་བརྗོད་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་བརྗོད་པ་སྤྱན་དུ་འགྲོ་བས། ཤར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་བརྒྱམས་ནས་གཙོ་བོའི་བར་དུ་རྩེན་དང་བརྩེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་བསྐྱན་པར་བྱས་ལ། ཨོྫ་རྩེ་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བདག་ཞུགས་སོ། །ཨོྫ་རྩལ་འབྱོར་དཀྱིལ་འཁོར་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བདག་གིས་མཐོང་། ཨོྫ་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བདག་དབང་བསྐྱར། ས་མ་

འདི་ལ་ལྷ། ལྷའི་དབང་། ཅད་པན་གྱི་དབང་། རྡོ་རྗེའི་དབང་། རིལ་བུའི་དབང་། མིང་གི་དབང་རོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་མས་ཡོན་དང་མཐུལ་བུལ་ཏེ་བྱུག་བྲས་ལ། བུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ངས་ལ་བཅུགས། མེ་ཏོག་གི་སྟེང་པས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ལ། སངས་རྒྱས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡིས། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དབང་བསྐྱར་ལྟར། །བདག་ཀྱང་མགོན་པོས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །མཆོག་ཀྱང་བདག་ལ་སྦུལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་སློབ་མའི་དབང་ནམས་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་སློབ་མ་ལས་བུམ་གྱི་རྩམ་བསངས་ལ། སྟོང་པར་སྐྱངས་ཏེ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་མི་བསྟོད་པ་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་རིལ་བུ་འདྲིན་པ། རིགས་

ལྷ་ཐུན་མོང་བ་ནམས་ཀྱི་སྐྱ་མདོག་དང་ཕྱག་མཆན་ནི། རྩ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་མ་ནམས་ཀྱི་མེ་བསྐྱོད་པ་སྐྱོན་པོ་གཡམ་དོན་ཆེ། རིན་འབྱུང་
 མེར་པོ་གཡམ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷ་མ་ཐུང་དམར་པོ་གཡམ་པ་སྐྱ། དོན་གྲུབ་ལྷ་ལྷ་གཡམ་རལ་གྱི། ལྷ་སྐྱ་དཀར་པོ་གཡམ་འཁོར་ལོ་འཛིན་
 ཅིང་གཡོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐེལ་བྱ་བུ་དུང་ནས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་། ཡུམ་ལྷ་ནི། རང་རང་གི་ཡབ་དང་། སྐྱ་མདོག་དང་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་
 འབྲེལ། ཕྱག་མཆན་ནི་གྱི་གྲག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པར་བཞེད་པ་ལྷ་རྩའོ། །སྐྱ་མ་གྱི་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བར་བསྐྱེད།
 རང་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་སྙིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྱག་པ་རང་གི་ཁ་ནས་ཞུགས།
 སྐྱའི་དབྱིབས་བརྒྱད་ནས་ཡུམ་གྱི་པ་སྐྱར་འཛོན་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྙིང་པར་སྦྱངས་པའི་འོག་ཏུ་
 འཛིགས་བྱེད་ལ་སྐྱ་མ་གོང་མའི་བཞེད་པས་སྐྱེ་ལས་རལ་གྱི་སྐྱེས་མཆན་པ་ལས་འཇམ་དཔལ་
 དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་གྱུར་པར་བསམས་པ་དང་། ཡང་ཁ་
 ཅིག་འཇམ་དབྱངས་སུ་བསྐྱེད་པ་བཞག་ནས་བྱེད་པ་ལྷ་རྩའོ། །

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་པ་སྐྱ་མའི་ལུགས་ལྷ་ར་རམ་བཞག་ཀྱང་
 ཆོག་གོ། །ཡང་སྐྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་འདུས། གཙོ་བོའི་
 སྐྱེ་གཙུག་ནས་ཞུགས། སྐྱའི་དབྱིབས་བརྒྱད་ཡབ་ཀྱི་དོན་ཆེན་པ་སྐྱར་སྐྱོབ་མ་འཛིགས་
 བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་སུ་གནས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི་ནང་དབང་འོ་ཟེར་རོ། །ཡང་
 ལྷ་གསུམ་ག་ལ་སྐྱོབ་མ་ལས་བྱམ་གྱི་ཆུས་བསངས་ལ། རང་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་སྙིང་གའི་
 ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྱག་པ་རང་གི་ཁ་ནས་ཞུགས། སྐྱའི་དབྱིབས་བརྒྱད་ནས་ཡུམ་
 གྱི་པ་སྐྱར་འཛོན་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྙིང་པར་སྦྱངས་པའི་འོག་ཏུ། ཁ་ཅིག་འཛིགས་བྱེད་ནས་སྐྱར་ཆུ་དབང་བྱ་
 འཆད་པ་ནི། དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་སྐྱར་རོ། །ཆོ་ག་གསུམ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་
 ཡུམ་དུ་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ། རང་གི་སྙིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་
 སྐྱོགས་བཅུ་ན་བཞགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྐྱན་བྱངས་པ་ལ་མཆོད་
 དེ། སྐྱོབ་མ་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ། དོན་ཆེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ། །འཕྱོ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་

དུ་དབང་། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་རི་ལྷ་ར་སྤྱལ། །དེ་ལྷ་ར་འདི་ལ་སྤྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་བས་
དེ་རྣམས་དང་། བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྣམ་མཁའའི་རྒྱལ་བ་
ཡལ་ཡུམ་རྣམས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་བར་གྱུར་ནས་སྤྱི་བོ་
ནས་ཞུགས། རྫོང་ཆེའི་ལམ་ནས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྟོབ་མ་མི་བསྐྱོད་པར་བྱས་
པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཏེ། ཡུམ་ཀྱི་བསྐྱར་ནས་བྱུང་ནས་རང་གནས་སུ་དགོད་དོ།

དེ་ནས་གསུམ་ག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ལས་བུམ་མ་གཏོགས་པའི་བུམ་ཆུ་རྣམས་ལས་ཐམས་
ཅད་པ་བསྐྱས་ཤིང་བསྐྱས་ལ་བསངས་སྤངས་ཏེ། རྩི་དང་རྫོང་ཆེ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ཡུམ་དང་
བཅས་པར་བསྐྱོད་དེ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་ལ་
གཞུག། དབང་བསྐྱར་མཆོད་དེ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཆུར་བསྐྱོལ། འདིར། དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ལས་
ཐམས་ཅད་པ་བསྐྱས་པའི་བུམ་པ་ནས། རང་རྫོང་ཆེ་དང་བཅས་པའི་ཁུ་ཆུར་ཀྱིས་ཆུ་སྤངས་ལ་⁶⁰ཞེས་ལས་བུམ་ཀྱི་ཆུས་དབང་བསྐྱར་བ་འདྲ་
གཅིག་བཤད་ཀྱང་། རྣམ་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ལས་ཐམས་ཅད་པ་བསྐྱས་པའི་བུམ་པའི་ཆུ་བསྐྱས་ལ་⁶¹ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །འདིར་ལྷ་
མ་རྣམས། བུམ་པ་དང་ཅོད་པན་རྣམས་དང་རྫོང་འི་ལ་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་སུ་བསྐྱོད་ནས། གཙོ་བོའི་ཞལ་ནས་ཞུགས་ཏེ། ཡུམ་ཀྱི་བསྐྱར་
བྱུང་བ་རྣམས་གཙོ་བོའི་ཡུམ་སོགས་སུ་བསྐྱོད་པ་ནི། དབང་ཐུས་ལ་ནང་ཆོག་གིས་བསྐྱོད་ནས་ནང་དབང་བསྐྱར་བ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ།
དོན་ལའང་མི་ཐོབ་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ། བུམ་པ་ཆུ་དབང་གི་དབང་ཐུས་སུ་བྱེད་པ་ནི་ནོར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་གི་ཐུགས་ཀའི་
ས་བོན་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་
བསྐྱལ་ཏེ། ཐུན་དངས་པ་རྣམས་ཐོན་ཏེ་རྣམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པར་བསམ། དེ་ནས་རྩལ་ཆོན་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་མཛད། ཐུན་མ་ལ་སོགས་
པའི་རིག་མ་དང་བཅས་པ་རྣམ་མཁའ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སྟོབ་མའི་སྤྲོད་ཕྱོགས་སུ་འཛིན། ཐུ་གར་མཛད་ཅིང་རོལ་མོ་བརྒྱུད། མེ་ཏོག་

60 བསྐྱར་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེལ། 32 ཤོག 1043 ཐེང་། 14

61 བསྐྱར་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེལ། 32 ཤོག 20 ཐེང་། 13

དང་གྲུང་ཀྱུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆར་འབེབས། ཡུག་གིས་ཅུང་ཟད་ཡོ་བར་བཟུང་བའི་བུམ་པ་
 དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར། གཟུགས་དོ་རྩེ་
 མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྒྲུ་དབྱངས་ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྗོད། ཁོ་པོ་རྣམས་ཕྱོགས་
 མཆོམས་སུ་འཁོད་ནས་བགོགས་བསྐྱད་པར་བསམས་ལ། རང་དང་སློབ་མས་བུམ་པ་བཏྲག་
 ལ། བཀྲ་ཤིས་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་སྡིང་ལ་གནས། །ཀུན་ཀྱི་བདག་ཉིད་དམ་པའི་
 རིགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྩེ། །མ་ལུས་སེམས་ཅན་སྦྱེད་བྱེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། །བཀྲ་ཤིས་དེས་ནི་
 དེ་རིང་ཁྱོད་ལ་དབང་རབ་བསྐྱར། །ཞེས་སློབ་མ་ལ་ཤིས་བརྗོད་སྒྲུར་སྒྲུང་རོ།།

འདིར་བུམ་པ་དངོས་སུ་བཏྲག་ནས་མེ་ཏོག་འཛོར་བའི་ཤིས་བརྗོད་བྱེད་པ་ནི། དབང་ལྷ་སྐྱོན་བྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་མ་དབང་
 བསྐྱར་བ་ན། འདི་ལྟར་མཛོད་ཅེས་གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །འདི་སློབ་མ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་ཤིས་
 བརྗོད་བྱེད་པ་གཏན་མིན་ནོ། །དོ་རྩེ་དང་བཅས་པའི་བུམ་པའི་ཁ་རྒྱན་ལག་པ་གཡས་པའི་རྩོ་
 རྩེ་ཁུ་རྒྱུ་ཀྱིས་བཟུང་ལ་དེས་ཆུ་སྒྲངས་ཏེ། དོ་རྩེའི་ཅེ་མོས་སྤྱི་པོར་སྒྲུག་ཅིང་། དབང་བསྐྱར་
 དོ་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡིས་ཕྱག་བྲས་པ། །སངས་རྒྱུས་ཀུན་ཀྱིས་གསང་གསུམ་
 པའི། །གནས་ལས་བྱུང་བ་སྦྱོན་པར་བྱ། །ཨོ་ཨུམ་བཟོ་ལྷ་ད་ཀ་ཨ་རྩི་ཏི་ཕྱུ་རྩྱུ་ལུ་ར་ཏ་རྩྱུ་ཨ་ཏི།
 ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དབང་བསྐྱར་རོ།།

དེ་ལྟར་བདུད་ཅིའི་ཆུས་དབང་བསྐྱར་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་།
 ཇི་མ་ཐམས་ཅད་དག་ཆུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་འབྱེལ་བ་ལས་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་
 བསམས་ལ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་པོན་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་དབང་གི་ལྷ་རྣམས་བཀྲ་གསུམ།
 རོ་རྩྱུ་པོ་ཏོ་སློབ་མའི་བ་སྤྱིའི་སློ་ནས་བསྐྱེམས་པ་ལ་མཆོད་པས་མཆོད་དོ། །དེ་ལྟར་མི་
 བསྐྱོད་པ་ཆུའི་དབང་ཐོབ། ཞེ་སྤང་གི་རི་མ་སྤྱངས། རྣམ་ཤིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་བསྐྱར། ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤིས་མཛོད་དུ་བྲས། མི་བསྐྱོད་པ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་བྱུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་

དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་གོ་བ་བསྐྱེད་ལ་དག་པ་སྦྱིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་མ་བྱམ་ཆུས་བསང་བ་ནས་བརྒྱ་ནས་ཕྱང་ནས་རང་གནས་སུ་
བཞག་པའི་བར་དང་། དེ་ནས་མིང་དབང་མ་གཏོགས་པ་ལ་དབང་རྒྱས་རྣམས་སོ་སོའི་ལྷ་ར་
བསྐྱེད། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲུག་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ནས་ཞུ་
བའི་བར་དང་། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་ལྷ་སྦྱོན་བྱངས་པ་ནས་སློབ་བ་བསྐྱེད་
པའི་བར་རྣམས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྤར་བཞིན་བྱའོ། །གསེར་དང་རས་ལ་
སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་དབྱ་རྒྱ་སློབ་མའི་རིགས་བདག་དབྱུས་ན་ཡོད་པ་བསངས་སྤངས་
ཏེ། ཨྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་རིན་འབྱུང་ཡུམ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་ནས། ཨྱ་
བརྩ་རྩ་ཀྱ་ལ་སྤྱ་ཀྱ་ལྟ་ཨྱ་ཤི་ཤི་ཤི། ཞེས་པས་དབྱ་རྒྱ་མགོ་ལ་བསྐྱོན་དར་དབྱངས་བཅིངས་
ལ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་ཅོད་པན་ལ་བཞུགས་པར་
བསམས་ལ། དབང་བསྐྱར་དོ་རྗེ་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་དང་། ཨྱ་ལྷ་སྤར་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨྱ་ཤི་ཤི་
ཀ་ཏ་ས་མ་ཡ་ཤི་ཡེ་ཨྱ་སྤྱ། ཞེས་བརྗོད་ལ་བཏན་བྱེད་ཀྱི་ཆུས་དབང་བསྐྱར་བས་དེ་མ་སྤངས།
རིན་འབྱུང་གིས་དབྱ་བརྒྱ་པ་ལ་མཆོད་དེ་དབང་ལྷ་བསྐྱེས་པ་སྤར་བཞིན་བྱ། ལྷག་མ་རྣམས་
ལའང་བཏན་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་དབང་བསྐྱར་བ་མན་ཆད་འབྲས་ཤིང་རིགས་བདག་ནི་རིགས་སོ་སོའི་འོ། །

དེ་དག་གིས་རིན་འབྱུང་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ཐོབ། ང་རྒྱལ་དང་སེར་སྤྱ་སྤངས། ཆོར་བའི་
ཕྱང་པོ་གནས་བསྐྱར། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷ་དང་དེའི་
རིགས་ཀྱི་དངོས་བྱུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་གོ་བ་བསྐྱེད་ལ་དག་པ་སྦྱིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་མ་དང་དོ་རྗེ་སྤྱི་དང་བརྒྱ་ལས་འོད་དཔག་མེད་ཡུམ་དང་བཅས་
པར་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་དོ་རྗེ་ཡི། །དབང་གིས་དེ་རིང་ཁྱོད་དབང་
བསྐྱར། །འདི་དེ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཉིད། །དོ་རྗེ་རབ་ཏུ་བྱུ་བྱིར་གཟུང་། །ཞེས་བརྗོད་ལ་

སློབ་མའི་སྤྲོད་ག་མགྲིན་པ་སྤྱི་ཐོར་རེག་ལ། ལག་པ་གཡས་སུ་གཏད་དེས་ཀྱང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་
བརྟན་པས་བསྐྱེམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟུང་ལ་རྩོམ་གསུང་། དེ་དག་གིས་འོད་དཔག་མེད་རྩོ་
རྩའི་དབང་ཐོབ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བྱི་མ་སྤྲངས། འདུལ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་བསྐྱུར། སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། འོད་དཔག་མེད་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་
དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་པས་དག་པ་སྤྱིན་ནོ། །

བཞེ་བ་ནི། དེ་ནས་བྲིལ་བྱ་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཁྱིམ་དང་རལ་གྱི་ལས་དོན་གྲུབ་ཡུམ་དང་
བཅས་པར་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་ལ། སློབ་མའི་ལག་པ་གཡོན་དུ་བྲིལ་བྱ་སྤྱིན་ལ། རྩོམ་བྲིལ་
གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ལག་པ་གཉིས་འབྱུང་པའི་ཚུལ་བྱེད་དུ་བཅུག་ལ། ཨོ་བཟླ་ཨ་རྩི་བ་ཏེ་སྤྱི་
ཨ་རྩི་ཤིང་མི་ཏེ་བཟླ་ས་མ་ཡ་སྤྱི། ཞེས་བརྩོན་པར་བྱའོ། །བྲིལ་བྱའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཉིད་
ལ་བདག་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས། བཟླ་ཨ་རྩི་བ་ཏེ་སྤྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
དབང་བསྐྱར་བ་རིགས་སོ། །དེ་དག་གིས་དོན་གྲུབ་བྲིལ་བྱའི་དབང་ཐོབ། ལྷག་དོག་གི་བྱི་མ་
སྤྲངས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་བསྐྱུར། བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། དོན་གྲུབ་
དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་པས་དག་པ་སྤྱིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་མ་ཨོ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་རྣམས་སྤྲང་ཡུམ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་པ་
སོགས་བྱས་ལ། སློབ་མའི་མགོར་རྩོམ་མཉམ་པོར་བཟུང་ཞིང་། ཨོ་བཟླ་སྤྱི་སྤྱི་ཨ་རྩི་
ཤིང་མི་བཟླ་ལྷ་ཨ་རྩི་ཤིང་ཀ་ཏ། ཞེས་བརྩོན་ཅིང་། ཀྱི་ཞེས་པོས་ཏེ་དཔལ་ཆེ་གོ་མོ་རྩོམ་ཞེས་
བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་ཞེས་བརྩོན་ལ་མེ་ཏོག་པོག་པའི་ལྷའི་རིགས་ལ་བཏགས་ཏེ་མིང་
གདགས་སོ། །དེ་དག་གིས་རྣམས་སྤང་མིང་གི་དབང་ཐོབ། གཏི་ཐུག་གི་བྱི་མ་སྤྲངས། གཟུགས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་བསྐྱུར། མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། རྣམས་སྤང་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་
དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་གོ་བ་བསྐྱེད་ལ་དག་པ་སྤྱིན་ནོ། །རྩུ་དབང་སོགས་

ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སློབ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི་དཀྱིལ་ཚོག་དོན་ཆེ་བ་དང་། རོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས།
 རིགས་ལྟ་སྤྱི་འགོ་ལྟར་གསུངས་པས། གཏི་ཐུག་གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྟ་བུ་བྲག་པ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་
 རྩ་མ་ཁ་ཅེག་གིས་འཛིགས་བྱེད་ལ་ལྟར་བསྐྱེད་ཚུལ་སྤྱི་དང་བྲག་པ་གཉིས་བཤད་པ་ལ་མོས་ནའང་། རྩ་ཆུ་དབང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །དབང་བསྐྱར་བ་འདི་དག་གིས་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་དང་བཤད་པ་དང་
 རྩགས་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་ལྟ་པོ་འདི་ཉིད་ནི་རིག་མ་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་
 དབང་བསྐྱར། མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་སྤོང་། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱ་དང་གཞན་དུ་རིག་པའི་དབང་ཞེས་གསུངས་ལ། དག་ནག་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཅོད་
 པན་གྱི་དབང་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དབང་ལྟ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་སློབ་པའི་ཅོད་པན་ལས་ཏེ། སྤྱི་བོར་རྒྱའི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་རྟོག་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་
 དངོས་བསྐྱར་བ། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དངོས་ཀྱི་མཐའ་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅོད་པན་གྱི་དབང་
 བསྐྱར་ཅིང་⁶²སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཞུང་བའི་སློབ་མས། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་དོན་དུ་
 མཐུལ་ལུ་ཏེ། གང་གི་བདག་ནི་ཁྱོད་ཟིན་ལས། །རང་དང་གཞན་དོན་བྱས་འགྱུར་བ། །རྟོག་
 སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་དབང་། །སྤྱིང་བཅའི་གཏེར་གྱི་བདག་ལ་སྤོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་
 གདབ། དེ་ནས་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་དུ་རྩལ་ཆོན་དཀར་པོས་བསྐྱོད་འདབ་བརྒྱུད་བྱས་
 པའི་སྤྱིང་དུ་ཤིང་སྟན་ལ་དངོས་སུ་བཞག་པའམ་བཞག་པར་མོས་ནས། སློབ་མ་ལས་བུམ་གྱི་
 རུས་བསངས། །ཁ་ནས་བཅུག་པ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་འཕོན་བ། སྤྱིང་པར་སྤྱངས་ཏེ་རྩྱི་དང་རྟོག་
 ལས་རྟོག་འཆང་དཀར་པོ་རྟོག་དབྱེངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་མ་ལ་འཇུག་པར་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་
 དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེས་ལ་སྤར་ལྟར་ནང་དབང་བསྐྱར། བསྐྱོད་ནས་སྤྱིང་སྤྱིང་གའི་ཁྱིའི་སྤྱིང་
 དུ་སྤྱི་ཚོགས་པསྤྱི་དང་སྤྱི་བའི་གདན་ལ་འགོད་དོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་ནང་དབང་བསྐྱར་བ་

62 ཞེས། འོག་ 36 བ་ 3། གཙང་། འོག་ 20 ན་ 3 ཞིང་། ཞེས་གཙང་ཞིང་དང་སྤྱི་འགོ་ལྟར་ཅིང་འབྱུང་རོ།

རུ་ལོ་རྩེ་བའི་ལུགས་འདི་ནང་དབང་བསྐྱར་བའི་བཤད་པའི་སྲོལ་གསལ་བར་མཛད་པ། མཁས་
པ་ཨ་བླུ་ཀ་ར་དང་ཤེན་ཏུ་མཐུན་ཞིང་ལེགས་པ་ཡིན་པས་མ་ཆད་པར་བྱའོ།།

རྡོ་རྗེའི་དམ་ཆོག་སྦྱིན་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་བསངས་སྦྱངས་ནས། སྤྱི་ལས་བྱང་བའི་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་ལ།
འདིར། རྡོ་རྗེའི་དམ་ཆོག་སྦྱིན་པ་ལ་རལ་གྱི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་སྦྱང་བ་ལས། རལ་གྱི་ཆེན་པོ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། ཁམས་གསུམ་དུ་འབྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ། གཙོད་པར་ཆོས་མཐུན་པར་རལ་གྱི་སྟེ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རལ་གྱི་ཆེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱིས་བྱག་བྱས་པ། ལས་
ཀྱི་རལ་གྱི་མཆོག་ལྟ་བུ། བདུད་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་བྱིར་གཟུང་། ཞེས་བཛྲོད་ཅིང་། སྦྱོང་བ་ཉིད་
དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་མོ་ནི་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། དེ་བློ་
པའི་དོན་དུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་དུ་གཞུག། དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བློ་བར་བྱས་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་གསོར་ནས་ཐུགས་ཀར་གཟུང་ངོ་།།

དེལ་བྱའི་དམ་ཆོག་སྦྱིན་པ་ནི། དེལ་བྱ་བསངས་སྦྱངས་ནས། ཨ་ལས་སྦྱེས་པའི་དེལ་བྱར་
བསྐྱེད་ལ། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད། རྡོ་རྗེ་དེལ་བྱ་རབ་བྱུ་བྱིར། བྱ་ཡེས་ཡང་
དག་གུས་པས་གཟུང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་མ་བསྐྱུ་བར་གྱིས། ཞེས་བཛྲོད་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྦྱ་དེལ་བྱས་སློག་པར་སེམས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་དེལ་བྱ་འཛིན་དུ་
གཞུག། དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བློ་བར་བྱས་ལ། སྦྱིད་པ་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་ རྡོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིད་
བལ་བྱས། རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ལྡན་པའི། སྦྱིད་པ་དམ་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་
བཛྲོད་དེ་དགོལ་ལོ།།

དེ་ནས་བྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་སྦྱིན་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་བརྟན་པ་ཉིད། བྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་
རབ་ཏུ་བཛྲོད། གང་གིས་ལུས་ནི་ཐམས་ཅད་བརྟན། དེས་ན་བྱག་རྒྱ་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། ཞེས་
བྱ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་འདུ་བས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྩལ་གྱིས་དངོས་བྱུ་བ་

སྐྱ་མ་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པར། སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་རིག་དབང་བསྐྱར་ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱར་ཡང་། རིག་
མའི་དབང་ལྔ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །མྱིར་སྟོན་དཔེན་དཔལ་འདོན་གྱི་གཞུང་ལ་མང་མེ་མཚད་བཟང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་མིང་
ལྔ་སྐྱར་ཡང་། དཀྱིལ་ཆོག་སྐྱ་མ་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་ན་ཞུས། ཅོད་
བན་ལ་དབང་གི་རྩལ་དུ་བྱས་པའི་མྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་སྐར་པལ་དང་པ་བཞིན་དུ། ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་ས་རྩ་དབང་བསྐྱར་ཞེས་པའི་

64 རོལ། རོག ༣༧ བ ༦། གཙང་། རོག ༧༡ བ ༣ འབྲངས་པའི་མང་དུ་

ནོན་ཏུ་སྤང་ངོ། །ཨ་རྟེ་ཤེག་ཏ་ས་མ་ཡ་ཤི་ཡེ་རྩྱི་སྤྲུ། ཞེས་བརྗོད་དེ་བུམ་ཆུ་སྤར་བཞིན་སྒྲུག་ལ་
 དབང་བསྐྱུར། དབང་གི་ཆུས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟོང་། ཅི་མ་ཐམས་ཅད་
 དག་ཆུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་འབྱེལ་བ་ལས་གྲུབ་པའི་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསམས་
 མོ། །རང་གི་སྤྲུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་གི་ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དངས་ཏེ། སྟོབ་མ་
 རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱའི་སྒོ་ནས་ཐེམ་པར་བསམས་ཞིང་། ཨོ་སུ་ཤ་ཏཱི་བརྗོད་སྤྲུ། ཞེས་བརྗོད་
 རས་སྟོབ་མ་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར་ཏེ་མཆོད་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་བྱུག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། སྤྲུགས་གཏད་པ་དང་མིག་
 སྤྱན་བསྐྱུ་བ། མེ་ལོང་དང་མདའ་འཕང་བ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྗེས་སུ་གནང་བ། རྩེ་རྗེའི་བརྟུ་
 རྟུགས་དང་ལུང་བསྟན་པ། གསང་བ་བཤད་པ་དང་དབུགས་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་བཤད་པ་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་མ་དག་པའི་སྟོད་
 བཅུད་ལྟར་དོན་གཞན་པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པ་བསྟོགས་པའི་ཕྱིར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་དག་བཤད་
 ལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུད་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་བསྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷའི་རྣམ་དག་བསྟན་ཏོ།⁶⁵ །དེ་
 ལྟར་ན་གཙོ་བོ་གཅིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཆ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་
 ལྷ་ཆོགས་པར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གྲུད་ན་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་མི་མཉམ་པ་མེད་པས་གྲུ་བཞི་བའོ། །དཔེ་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་དག་པ་ནི་
 ཤར་གྱི་སྟོ་དང་། ཡང་དག་སྟོང་བཞི་དག་པ་ནི་སྟོའི་དང་། རྩེ་འཕུལ་རྒྱུ་བཞི་དག་པ་ནི་རུབ་
 ཀྱི་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྷ་དག་པ་ནི་བྱང་གི་སྟོ་བཞིའོ། །ཞེས་པ་ནི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གསུམ་གའི་སྤྱན་མོང་ངོ། །དམར་ནག་གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དག་པ་ནང་གི་སྤྱི་

65 ཞོལ་ ཤོག 31 ན 4། གཙང་། ཤོག 23 ན 3 ནོ། ཞོལ་གཙང་ན་མཐར་ནོ་དང་སྤྱི་འབུམ་ཏོ་འབྱུང་ངོ།

ཆོགས་རྫོང་ཆེའི་ཟུར་བཞི་དང་ལོགས་བཞིའོ། །རྫོང་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉག་ཏུ་བསྐྱོར་
བའི་ཕྱིར་ནང་གི་རྫོང་ཆེའི་ཐྱང་བའོ། །རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་བའི་རིའི་ཅེ་མོ་
མཐོན་པོ་ཉི་ཤུ་འབྱེད་པ་ནི་སྤྲ་ཆོགས་རྫོང་ཆེའི་རྩ་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་དེ་རྒྱས་
པ་བྱེད་འདོད་ན་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྟའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཞེ་སྤང་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དེ་ལ་སོགས་
པ་རིགས་ལྟའོ། །ཕྱང་པོའི་བདུད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་དད་པའི་སྟོབས་དག་པ་ནི་ཐོ་
བ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་བཙོན་འགྲུས་
ཀྱི་སྟོབས་དག་པ་ནི་དབྱུག་པ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་དང་བྲན་པའི་སྟོབས་དག་པ་ནི་བརྒྱ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་། རྣམ་གཡང་ལྟའི་བྱའི་
བདུད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོབས་དག་པ་ནི་རལ་གྱི་གཤམ་ཆེ་གཤམ་
དོ། །སའི་ཁམས་དང་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཅ་ཅེ་ཀ་དང་། རྩའི་ཁམས་དང་སྟོང་ཆེ་
ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་མག་མོ་དང་། མའི་ཁམས་དང་དགའ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དབྱངས་ཅན་
མ་དང་། རྒྱང་གི་ཁམས་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྲོ་རྩེ་དང་། ཕྱིའི་གཟུགས་སོགས་
ཡུལ་བྱུག་རྣམ་པར་དག་པས་ཐོད་པ་བཞི་སྟེ། ཇི་ནི་གཟུགས་སུ་འདུས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་
ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ནི། སྤང་བའི་དམ་ཆོག་དང་བཟའ་
བའི་དམ་ཆོག་དང་། གཏོར་མའི་ཆོ་ག་དང་སྤང་བ་དང་། ཕྱིར་སྒྲོག་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་
པ་དང་། དེར་སྒྲོབ་མ་གཞུག་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གོ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། རང་གིས་འཛིགས་བྱེད་ལ་རྩས་སྤགས་གསུམ་ག་བཞེད་པ་ལྟར་དང་དམར་

ནག་གཉིས་ལ་སྤྲིང་སྤྲིང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དམ་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ལ། བཅོམ་ལྷན་བདག་གིས་
སྤྲིན་ལགས་ཀྱིས། །འདི་ལ་ཉེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་འཁོར་ལོའི་གཙོ་བོ་ལ་གསོལ་བ་
གདབ་ལ། སློབ་མས། བཅོམ་ལྷན་བདག་གིས་གཟུང་ལགས་ཀྱིས། །བདག་ལ་ཉེ་བར་མཛད་
དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ལན་གསུམ་རྗེས་སྒྲོས་བྱས་པས། ལྷ་མའི་བྱགས་ཀ་
ནས་བརྒྱད་དེ་ཞལ་ནས་བྱུང་བ་སློབ་མའི་སྤྲིང་གར་ས་བོན་གྱི་མཐར་བསྐྱོར་ནས་གནས་པར་
བསམ་མོ།

དེ་ནས་གསེར་རམ་དཔལ་གྱི་སྒོད་དུ་བཞག་པའི་མར་དང་སྤང་ཅིའི་མིག་སྤྲན་གསེར་ལས་
བྱས་པའི་བྱར་མས་སློབ་མའི་མིག་ལ་ཡི་གེ་བློ་བསམས་པ་ལས། ཨོ་བཟླ་ཞི་ཏུ་ཨ་བ་ཏུ་ར་བ་ཏུ་
ལི་སྤྲིང་ཞེས་འདོན་ཞིང་བསྐྱུས་པས་མིག་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་བྱ་ཞིང་། རི་ལྷར་མིག་མཁན་རྒྱལ་
བོ་ཡིས། །འདི་ག་ཉེན་ལིང་ཏྲོག་བསལ་བ་ལྟར། །བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི་མི་ཤེས་པའི། །རབ་རིབ་རྒྱལ་
བ་རྣམས་ཀྱིས་བསལ། །ཞེས་བཟླ་བས་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏྲོག་དང་བྲལ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲན་
དབྱེ་བར་བསམ་མོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྲན་བྱེ་བ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་བལྟ་
བར་བྱའོ། །ཞེས་བསྐྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་ལྷུང་ཡིས་བསྐྱུགས་པའི་མེ་ལོང་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་རྣམས་
གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། །གསལ་ཞིང་དག་ལ་རྩོག་པ་མེད། །གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་བཟླ་དུ་
མེད། །རྒྱ་དང་ལས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་། །དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མེ་ལོང་བཞིན། །དེར་ནི་
གསལ་དག་རྩོག་པ་མེད། །སངས་རྒྱལ་ཀྱང་བདག་རང་ཉིད་ནི། །བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི་སྤྲིང་ལ་
ཞུགས། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་གནས་མེད་པ། །ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཁྱོད། །སེམས་
ཅན་དོན་ནི་མཉམ་མེད་བྱོས། །སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིང་སྤྲིང་། །ཞེས་བཟླ་ལ། སྤྲིང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རང་གི་སྤྲིང་ལ་ཞུགས་པའི་དོ་རྗེ་སེམས་

དཔལ་འཁོར་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱོད། །དེ་ནས་རྟོག་ལས་
སྤྱིས་པའི་མདའ་གཞུ་རྟོག་ཞེས་བརྗོད་ནས་བྱིན་ལ། ཨོ་སར་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ཨ་ཁུ་རྩ་ག་ཡ་སྟ། ཞེས་
བརྗོད། དེས་ཀྱང་ཨོ་སར་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ཨ་ཁུ་རྩ་ག་ཡ་མི། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བགཤགས་ལ་འཕགས་
པའི་བསམས་པས་སྤྱོད་གས་བཞི་སྟངས་ལོག་གཉིས་ཏེ་དུག་ཏུ་མདའ་འཕང་ཞིང་དེའི་ཆོས་སྤྱོད་དཔོན་
གྱིས་སྤྱགས་སྤྲུམ་བརྗོད་དོ།

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་ཆོས་བཤད་པའི་རྗེས་གནང་ནི། དེ་ནས་སྤྱི་མས་སྤྱི་ལས་
བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ། ཨོ་བརྗོད་ཏེ་ཏུ་མི། ཞེས་པས་མདུན་ནས་སྤྱི་བྱིན། དབྱངས་ཐ་མ་
ཨུལས་བྱུང་བའི་དུང་། ཨོ་བརྗོད་ཟླ་ཤ་རྩ། ཞེས་པས་ལག་བ་གཡས་སུ་གཏང་ལ་འབྱུང་དུ་
གཞུག། །དབྱངས་དང་པོ་ཨུལས་བྱུང་བའི་གཤམ་ཆེ་གཤམ་གྱི་རྒྱུད་ལག་བ་གཡོན་དུ་གཏང་
ལ། དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པ། །ཅམ་གྱི་ཆོས་དུང་སྤྱི་མེད་པ། །ཀུན་ནས་ཡོངས་
སུ་བཀང་ནས་ནི། །ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གྱིས། །ཞེས་བརྗོད་དོ།

དབྱངས་ཐ་མ་ལ་ཨུལས་བྱུང་བའི་བྱིལ་བྱ་ལག་བ་གཡོན་དུ་གཏང་དེ་དཀྱིལ་དུ་བརྟུག་
ལ། ཐམས་ཅད་ནས་མཁའ་མཆོན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཆོན་ཉིད་མེད། །ནམ་མཁའ་
མཉམ་པ་ཉིད་སྤྱིར་བས། །ཐམས་ཅད་མཆོག་ནི་མཉམ་ཉིད་གསལ། །ཞེས་བརྗོད་དོ།

བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་བཤད་པའི་རྗེས་གནང་ནི། སྤྱོད་མ་སྤྱོད་སུ་གང་བབ་གྱི་གཙོ་བོ་གཤམ་
ཆེ་གཤམ་དུ་བསྐྱེད་ལ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་དོན་བྱིར། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཐམས་ཅད་
ནས། །རྗེ་ལྟར་སྤྱི་ཆོགས་འདུལ་འགྱུར་བ། །ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར། །ཆོས་གྱི་གནས་
སུ་རྗོ་རྗོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བརྒྱ་དང་ལས་གྱི་སྤྱི་བརྟུག་ལ་བརྗོད་དེ། རིགས་ལྷ་པོ་སོ་སོའི་
དཀྱིལ་འཁོར་འཛི་བ་དང་བཤད་པ་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྤྱི་བོ།

ལྷ་པ་ནི། དེ་ནས་སྤྱོད་མ་རྗོར་སེམས་སུ་བསྐྱེད་ལ། སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་རྗོ་རྗོ། འདི་དེ་

སངས་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཉིད། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དབའི་བྱུག་ན་གནས། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་རྟག་ཏུ་
བཅིང་། །བྱུག་ན་རྡོ་རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་བརྟུལ་
ཞུགས་དང་རྟག་ཏུ་མི་འབྲལ་བ་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་ལ། སློབ་མའི་ལག་བ་གཡས་སུ་སྦྱིན།
སློབ་མས་ཀྱང་། ཨོ་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་སི་རྟེ་བརྗོད་ས་མ་ཡ་ཉིལ་ཨེ་ལྷ་སྟོ་རྟ་ར་ཡལ་མི་བརྗོད་ས་ཏུ་ཉི་
ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་རྩྱུ་ ཞེས་བརྗོད་ལ་བཟུང་ངོ་།

དེ་ནས་སློབ་མ་མེ་རྟོག་ཐོག་པའི་ལྷ་ར་བསྐྱེད་པ་ལ། སྐྱ་མ་རྒྱལ་བ་ཤུ་ཐུབ་པའི་ཆ་ལུགས་
ཅན་དུ་བྱས་ཏེ། བྱུག་གཡོན་པས་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྲ་སྦྱང་གར་བཟུང་། གཡས་བ་མཆོག་སྦྱིན་
པའི་བྱུག་རྒྱ་བྲ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་བསམས་ལ། འདིར་
ནི་ཁྱེད་རྣམས་ངས་ལུང་བསྟན། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དབའ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ། །སྤྱིད་པ་ཤིན་ཏུ་དག་
པས་ན། །སྤྱིད་པའི་རན་འགྲོ་རྣམས་ལས་བརྟོན། །ཀྱེ་དཔལ་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྲ་བའི་དེ་བཞིན་
གཤམ་གསུམ་བ་སི་རྟེ་ས་མ་ཡ་སྟོ་རྟུང་རྟུ་ཕ་སུ་ཨམ། གང་ལ་བྱུག་རྒྱ་འདིས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ལ་དེ་
བཞིན་གཤམ་གསུམ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྲང་རྒྱུ་ཏུ་ལུང་
བསྟན་པར་མཛད་དེ། བྱུག་རྒྱ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་དང་སྤྲུགས་འདིའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་
དེ་ལུང་བསྟན་ཏོ།

བྱུག་པ་ནི། དེ་ནས། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ལྷ་བྱའི་སྤྲིག་ །ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་མེད་
དེ། །དེ་བས་འདོད་ལ་ཆགས་བྲལ་ཉིད། །ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ། །མ་རྩ་ས་མ་ཡ་ཏ་ན་
རྩྱུ་མཇ། ཅེས་གསང་བ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ན་འང་ཡོད་མོད་
ཀྱང་། སྐྱ་མེད་དང་སྐྱ་མོང་བའི་གཞུང་ཅིག་ཏུ་མཛོན་ལ། དེའི་དོན་སྐྱ་མེད་ལྷ་ར་བཤད་ན་འདོད་
ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྤང་ཞིང་། མ་དད་པ་སྦྱེད་པ་ལྷ་བྱའི་སྤྲིག་གཞན་མེད་པས་

ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱེད་ཅིག། མཐུ་ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་སྟེ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་
 བ་ལམ་དུ་བྱེད་བ་ལས་མི་འདའ་བའོ། ། ཏ་ན་ནི་ཆོམས་ཤིག་པ་སྟེ་སྟར་གྱི་མ་དད་པ་དེ་ཆོམས་
 ཤིག་པའི་དོན་ནོ།།

དེ་ནས། མཆོག་ཏུ་གསང་བ་དམ་བ་ཡི། ། དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་ཞིང་ཞུགས་བ་ཡིས། ། སྤྲིག་
 བ་ཀྱན་ལས་ངེས་བར་གྲོལ། ། དེ་རིང་ཁྱོད་རྣམས་ལེགས་པར་གནས། ། བདེ་ཆེན་ཐེག་པ་འདི་
 ཡིས་ནི། ། སྤྲིན་ཆད་འཆི་བ་ཁྱེད་ལ་མེད། ། སྤྲིད་པ་ཤིན་ཏུ་བྱུབ་བྱའི་བྱིར། ། སྤྲིད་པའི་སྤྱག་
 བསྐལ་ལས་ཁྱོད་འདས། ། རྩོམ་ཆེའི་བྱག་རྒྱ་གང་ཡིན་པས། ། གང་ཞིག་སྦྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་
 བློ། ། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཐེ་ཆོམ་མེད། ། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བཏང་མི་བྱ། ། དམ་པའི་ཆོམ་ནི་
 སྤྲོན་མི་དབྱུང་། ། རྣམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ། ། མི་ཤེས་པ་འམ་སྤོངས་པ་ཡིས། ། དེ་ཡང་ངེས་
 བར་བསྟན་མི་བྱ། ། རྩོམ་ཆེའི་བྱ་བྱག་རྒྱ་རྣམས། ། རྣམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ། ། སྦྱོབ་དཔོན་སྦྱང་
 བར་མི་བྱ་སྟེ། ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་མཉམ། ། རང་གི་བདག་ཉིད་དོར་ནས་ནི། ། དཀའ་
 བྱུང་གིས་ནི་མི་གདུང་ཞིང་། ། ཅི་བདེ་བར་ནི་བདེ་བ་བཟུང་། ། འདི་ནི་མ་ཕྱོན་རྫོགས་སངས་
 རྒྱས། ། དེ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། ། སྦྱོབ་དཔོན་སྤྲགས་དང་རྒྱུད་འཛིན་པར། ། སངས་
 རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ནི་མཐུན་པར་དགོངས། ། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་རྗེས་བཅེ་བས། ། ཁྱོད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོག་བཞིན། ། རབ་ཏུ་འབད་དེ་བྲི་བར་བྱ། ། སྦྱོབ་
 པ་པོ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར། ། ཞེས་བཅོམ་དེ་དབྱགས་དབྱུང་བའོ། ། སྦྱོབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་
 ཀྱིས་རྗེས་གནང་བརྒྱལ་ཞུགས་ལུང་བསྟན་གསང་བ་བཅོམ་པ་དབྱགས་དབྱུང་བ་ལྟ་བོ་འདི།
 རིག་པའི་དབང་ལྱའི་རྗེས་དང་དབང་བཞི་བསྐྱར་བའི་འོག་ཏུ་སྦྱིན་པ་གདམ་ང་ཅན་དུ་གསུངས་
 བས། མཐའ་རྟེན་རྣམས་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ།།

དེ་ལྟར་བྱི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལས་བྱི་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྦྱོབ་དཔོན་

དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་དབང་བསྐྱར་བས་ན་སློབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་དང་། ཕྱིར་མི་
 ལྡོག་པ་ནམས་ཀྱི་དབང་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བོན་བྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དབང་ཞེས་པ་དང་། དབང་དུག་ག་ལ་བྱམ་པའི་ཆུང་བྱ་བ་རྗེས་
 སུ་འགོ་བས་བྱམ་པའི་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ། གཙུ་བོར་ལུས་ཀྱི་བྱི་མ་གསུམ་སྤར་བསགས་
 སྤྱོད་ཞིང་ཕྱི་མ་སྤོམ་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་སྤང་ཞེན་ཀྱི་བྱི་མ་འཁྱུད་པས་སྤྱོད་ཅི་
 སྤྱོད་། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་སྤྱལ་པའི་སྤྱིའི་
 ལུས་པ་བྱད་པར་ཅན་འཛིན་གོ་ཞེས་དབང་དོན་བཤད་དོ། །བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱོད་པས་སྤོམ་པར་
 བྱ་བ་ལ་ནང་ཆོན་ཀྱི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གཙུ་བོ་རིགས་དུག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་དབང་
 དུག་བསྐྱར་ཏེ། རིགས་དུག་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཐམས་ཅད་སྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་ནི། དེ་ནས་ཡོལ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱེ་བོས་དབེན་པར་བྱས་
 པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། སློབ་མས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་
 དམ་ཆོག་དང་སྤོམ་པ་བསྐྱར་བ། རྣམ་འབྱོར་བཞེ་ལ་མཁས་པ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་
 པར་བྱས་ལ་མཐུལ་དང་བཅས་པ་གསང་བའི་དབང་གི་དོན་དུ་སྒྲ་མ་ལ་ལུལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 རྗེ་རྗེས་སངས་རྒྱས་ལ། །མཆོད་ཆེན་རི་ལྟར་སྤུལ་བ་ལྟར། །བདག་ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཀྱི་
 ཕྱིར། །ནམ་མཁའི་རྗེ་རྒྱུ་དང་བདག་སྤུལ། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་དམ་གཞན་གྱིས་ལན་
 གསུམ་དུ་གསོལ་བ་གདབ་སྟེ་གདོང་གཡོགས་བཅིང་རོ། །སྒྲ་མས་རང་ཉིད་གཤམ་ཆེ་གཤམ་
 གསུམ་སྐབས་ལ་གང་བབ་ཏུ་བསྐྱེད། འཛིགས་བྱེད་དང་གཤམ་དམར་ལ་རིག་མ་རོ་ལངས་མ་
 དང་དག་ནག་ལ་རང་དང་མཚུངས་པའི་ལྷ་མོར་བསྐྱེད། གཉིས་ཀའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། རྗེ་རྒྱུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སྤོམ་པར་ཞུགས་པའི་དགའ་

བའི་སྐྱུ་ས་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་དབལ་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་དྲངས། སྤྱི་པོ་ནས་ཞུགས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་སུ་ཞུ་བ་རྩོམ་ཆོས་ལྟེན་ལྟེན་དུ་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པར་བྱས་པ་མཐེབ་སྤྱན་གྱིས་བཅིང་ཏེ་
 དེ་ལས་བཏོན་ནས། བཏུང་བ་རིན་ཆེན་འདི་ཡིས་ནི། རྩོམ་ཆོས་ལྟེན་ལྟེན་སྤྱི་བ་པར། རྩུ་ཁྱོད་
 ཀྱིས་ནི་ཤེས་གྱིས་ལ། ཡིད་ལས་བྱང་བའི་རྒྱ་འཕྱང་ཞིག རེས་པ་འདིས་བདུན་ཅེ་སྟོབ་མའི་
 ཁར་གཞུག་པར་བྱའོ། སྟོབ་མས་ཀྱང་ཨ་ཏོ་མ་རྩ་སུ་ཁ་ཞེས་བརྩོན་ཅིང་ཁས་སྦངས་ནས་
 བྱངས་ལ་མགྱུན་པར་མེད་དོ། ཡུམ་ཡང་ལངས་ལ་རང་གི་བསྐྱེད་པ་གནས་པའི་བདུན་ཅེ་ལྷག་
 མ་སྟོབ་མའི་ཁར་སྤྱན་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་བྱིན་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་
 དམར་བྱངས་པ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱེ་ལ། བདེ་བ་དེས་སྟོང་བ་དེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
 དེ་ཉིད་ལ་གསང་དབང་དངོས་གཞིར་ངོ་སྤྱད་པར་བྱའོ།

དེ་ནས་གདོང་གཡོགས་བསལ་ཞིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེ་ལས། ཀྱན་རྩོམ་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རྩས་གསང་བ་ལས་བྱང་བའི་དབང་ལ་གསང་བའི་དབང་
 བསྐྱར་བ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཐོབ། ལུན་མོང་བའི་དག་གི་རི་མ་བརྩུག་དུ་སྤྱི་བ་སོགས་སྤར་
 བསགས་འདག་ཅིང་བྱི་མ་སྟོམ་པ་དང་། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱང་ལ་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་རི་མ་
 རྒྱང་སྤགས་སོ་སོར་སྤང་ཞིང་ཞེན་པའི་རི་མ་འཁྱུད་པས་གསུང་རྩོམ་སྤྱོད་། བཏུང་བ་རིན་ཆེན་
 འདི་ཡིས་ནི། རྩོམ་ཆོས་ལྟེན་ལྟེན་སྤྱི་བ་པར། ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས། ཀྱན་
 རྩོམ་སྤྱི་མའི་སྤྱི་འདུན་བཞེན་ཅན་གྱི་རྩོམ་སྤྱི་བདག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བསྟོམ་པ་ལ་དབང་
 བར་བྱས། འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོང་རྩོགས་པའི་སྤྱི་འབྲས་པའི་རྩས་པ་བྱང་པར་ཅན་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་གསང་དབང་གི་རིག་མ་དེ་ཉིད་དམ་རིག་མ་གཞན་ལའང་རུང་སྟེ།
 སྟོབ་མས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་མཐུལ་ཕུལ་ཏེ། སྤར་གྱི་
 ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་དུ་འདེབས་པའི་སྟོབ་མ་ལ་མིག་དར་བཅིངས་ནས།

སྒྲོབ་མའི་ལག་པར་ཕྱག་རྒྱ་མ་དེའི་ལག་པ་གཏད་ལ། གཟུངས་མ་ཡིད་འོང་འདི་དེ་ནི། །བསྟེན་
བྱར་སངས་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས། །རྡོ་རྗེ་རྗེས་ཆགས་སྦྱར་བ་ཡིས། །བདེ་བ་དམ་པ་ཐུང་
བར་གྱིས། །ཐབས་གཞན་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་མིན། །འགྲོ་གསུམ་འདི་ཡང་དག་པ་ཡིན། །དེ་
བས་འཁོར་བར་སྦྱར་བའ་ནི། །ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མ་བྱེད་ཅིག །འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི། །རིག་མའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྒྲ་ན་མེད། །སྒྲོངས་པ་གང་ཞིག་འདའ་བྱེད་པ། །དེ་ལ་མཆོག་
གི་དངོས་གྲུབ་མེད། །ཅེས་བརྗོད་ལ་སྒྲོབ་མ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་མ་སྦྱོན་པར་བྱའོ།

རིག་མ་དེས་ཀྱང་ཅན་དང་གྲུང་གུམ་ལ་སོགས་པས་བྱུགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་བྱི་ཞིམ་པོའི་མེ་
ཏྱག་གི་ཕྱིང་བས་བརྒྱན་ཏེ། གོས་མེད་པར་བསྒྲར་བ་ཏུ་རྒྱས་པ་གསལ་པོར་སྟོན་ཅིང་། སྒྲོབ་
མ་ལ་འདི་སྐད་བརྗོད་དོ། །བྱི་ཆེན་བྱི་ཆུ་བཟའ་བ་དང་། །ཁྲག་དང་ཁུ་བ་དེ་བཞིན་ལ། །བྱུང་
མེད་གྲུས་མཆོག་དེ་བཞིན་དུ། །རྩ་ག་བསྐར་ཙུམ་པ་ནི། །བྱུ་ཁྱོད་སྦྱོ་བ་ཡིན་ནམ་ཅི། །རྩི་ལྟར་
བདེ་བར་བྱས་སྦྱོས་ཤིག །ཅེས་བྱའོ། །སྒྲོབ་མས་ཀྱང་། །བྱི་ཆེན་བྱི་ཆུ་སོགས་བཟའ་བ། །ལྷ་
མོ་ཅི་ཕྱིར་བདག་མི་སྦྱོ། །བྱུང་མེད་རྣམས་ལ་ཏག་གྲུས་བྱ། །རྩ་ག་ཉིད་ལ་ཙུམ་པ་ནི། །ཞེས་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས། །ཞེ་མ་བདག་གི་བསྒྲུ་འདི། །བདེ་བ་ཀྱན་དང་ཡང་དག་ལྷན། །གང་
ཞིག་ཆོ་གས་བསྟེན་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་མདུན་ན་བདག་གནས་སོ། །སངས་རྒྱས་མཉེས་པ་ལ་
སོགས་པ། །བསྐར་བྱ་བ་རྩི་བཞིན་གྱིས། །བདེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ནི། །འདི་ཉིད་དུ་ནི་ཏག་
ཏུ་བཞུགས། །རྩ་ཇ་མོ་ལྷ་རྩི་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་སྒྲོབ་མ་དང་རིག་མ་སྦྱར་བཞིན་གཤམ་མེད་
གཤམ་མེད་ལ་སོགས་པར་བསྐྱེད། །རང་དང་འབྲུ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག །སྦྱེ་མཆེད་དང་སྦྱུ་གསུང་
ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ལ། །རྡོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ། །སྒྲོ་མའི་མན་ངག་གིས་རྡོ་རྗེ་
དབྱེངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མའི་རྩ་བཅའ་ལ། །འབྲིག་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་བསྟན་ལ་
སྒྲོ་མས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རྩི་སྤྱོད་དུ། །བྱང་སེམས་འབྱིན་པར་མི་བྱེད་པ། །དེ་སྤྱོད་ཐོབ་

འགྱུར་རྒྱུ་མི་འཆད། །དགའ་བ་ལས་སྐྱེས་བདེ་གཞན་ཅི། །དངོས་བྱུང་ཀུན་གྱི་གཏེར་གྱུར་
 བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ལྷུང་གྱུར་ན། །ཕུང་པོ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱལ་བ་ལ། །མ་སྤྲད་དངོས་བྱུང་
 ག་ལ་ཡོད། །མཁའ་ཁམས་རྫོ་རྗེའི་ཀུན་སྐྱོར་དང་། །རེག་བཅས་ཀྱི་ནི་མད་བྱང་ཆེད། །བདེ་
 བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་། །དེ་ནི་མཆོག་དགའ་བྱེད་པ་པོ། །དགའ་བཤམ་དག་གི་དབུས་སུ་
 བེ། །མཆོན་པ་སྟོས་ལ་བརྟན་པར་གྱིས། །བསྐྱེད་ནམ་མཁའ་རྫོ་རྗེ་ཡི། །སྟེ་བས་མནན་པའི་
 གནས་དག་ཏུ། །རྫོ་རྗེ་སྐྱེལ་གྱུང་དག་གིས་སེམས། །ཁོར་བུའི་ནང་དུ་སོན་ལྟ་ཞིང་། །ཡེ་
 ཤེས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་དེས། །ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཞེས་པ་བརྒྱན། །ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཆགས་བྲལ་
 མིན། །དབུ་མར་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །གང་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་མཐོང་། །བདེ་ལ་གནས་
 བྱ་འགྱུར་མི་བྱ། །ཐུན་ནམ་ཡང་ན་ཉིན་གཅིག་གས། །ཆེ་བྱེད་ཆེ་བ་ལོ་དང་ནི། །བསྐྱལ་པ་
 བསྐྱལ་པ་སྐྱོང་དུ་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་མངོན་སྐྱོར་གྱིས་གནས་བྱ། །ཞེས་བརྗོད་ལ་དེའི་དོན་རྟོགས་
 བར་བྱས་ལ། །སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བོ་ནས་མགྱུན་པར་སློབ་པ་ན་
 དགའ་བ། །དེ་ནས་སྟོང་གར་སློབ་པ་ན་མཆོག་དགའ། །དེ་ནས་སྟེ་བར་སློབ་པ་ན་བྱང་པར་གྱི་
 དགའ་བ། །དེ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་ཅེར་སློབ་པ་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་སྐྱེ་ལ། །དེའི་
 ཆེ་བདག་མེད་པའི་སྟེ་བ་བྲན་པར་བྱས་ནས་བདེ་བས་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་བ་ངེས་པར་བྱས་
 པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དབང་གསུམ་པ་རུ་ངོ་སྟོང་དོ། །དེ་ནི་དབང་
 གསུམ་པ་བྱང་པར་གྱི་ཐོབ་ལུགས་ཡིན་ལ། །སྟོང་པའི་གོ་བ་དེ་འབྲམ་མེད་པས། །དབང་གསུམ་པ་
 བྱང་པར་ཅན་དེ་འབྲམ་མི་འཐོབ་ལ། །དབང་བསྐྱུར་མཁན་དང་ཞུ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཆོག་
 དམན་གྱི་དབང་གིས། །དབང་གསུམ་པར་རིགས་གཅིག་ཀྱང་ཐོབ་ལུགས་མང་དུ་འོང་སྟེ་དབང་
 གཞན་ལའང་དེ་དང་འབྲལ། །དབང་འདི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུར་བ་ལའང་སྤར་
 བཤད་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་དལ་བྱས་གསལ་བཏབ་སྟེ་ངེས་པ་རྟོག་པར་བྱས་ལ། །ཡབ་ཡུམ་

སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནོར་བུའི་ནང་དུ་གནས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལེགས་པོར་ངེས་པར་བྱས་ལ་ངོ་སྤྲད། ལྷ་བའི་གོ་བ་མེད་པ་ལའང་བདེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ངོ་འཕྲོད་ངེས་སུ་བྱའོ།

དེ་ནས་གདོང་གཡོགས་བསལ་ཞིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། ཤེས་རབ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཐོབ། ཐུན་མོང་བ་ཡིད་ཀྱི་ངི་མ་བརྟན་སེམས་ལ་སོགས་པ་སྤར་བསགས་འདག་ཅིང་བྱི་མ་སྟོམ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་སྤང་ཀུན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་འཆར་བ་ལ་སྦྱིབ་པའི་ངི་མ་འཁྱུད་པས་ཡིད་དག་པར་བྱེད། འོད་གསལ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་འཛོག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ།

བཞི་པ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ་ལ་ལྷ། མཐུལ་སྤུལ་ཏེ་གསོལ་བ་གདབ་པ། དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ། བན་ཡོན་གྱིས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་དམ་ཆོག་སྟོག་པ། དམ་ཆོག་བསྐྱས་ཏེ་ཁས་ཁྲང་ཞིང་ཡོན་དབུལ་བ། དབང་གི་དག་པ་སྦྱིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་མས་དབང་བཞི་པའི་དོན་དུ་ཁྲ་མ་ལ་མཐུལ་སྤུལ་ཏེ། ཁྱོད་ཞབས་བསྐྱོའི་བཀའ་ངིན་གྱིས། །གཙོ་བོ་དབང་བསྐྱར་ནམ་གསུམ་ཐོབ། །དེ་ངིང་ངིན་ཆེན་བཞི་པ་ཡང་། །བཀའ་ངིན་གྱིས་ནི་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་མིག་དར་བཅིང་བའམ་མ་བཅིངས་ཀྱང་རུང་ངོ་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་བཞི་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དབང་དེ་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས་དེ་ཉིད་སྤྲོ་ན་མེད་པ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་པ་བརྟགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བུལ་བ་ཉིད་ལས་སྤར་རང་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ། ཐུབ་པའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་འགྲོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྷ་བུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྟོབ་མ་ལ་ཆོག་གིས་སྦྱིན་པར་

བྱའོ་⁶⁶ཞེས་བྱ་བའང་སྦྱོན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ།

སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་བ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ཀྱང་། དབང་བསྐྱར་བ་བཞི་པ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་སྐད་དུ། ཞེས་དཔལ་འཛིན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། ཆོག་
གིས་སྦྱོན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་ཁུངས་གཞན་ཞིག་ནས་བྱངས་པའི་
ཚུལ་དུ་མཛད་ལ། དཔལ་འཛིན་གྱིས་ཆོག་གིས་སྦྱོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའང་ཞེས་པའི་
དོན་ཡང་ཁུངས་གཞན་གཅིག་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཞི་པ་སྒྲ་མའི་ཞལ་
ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་སྒྲར་བྱངས་པའི་ཆོག་གིས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་
པས། དེའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཨ་ལྷ་ཀ་རས་ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་འཕེལ་བ་དབང་བཞི་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
ཏེ། དབང་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་བྱངས་པ་ལས། འོ་མ་གོམས་པའི་
སེམས་གཅིག་གིས། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རབ་བསྐྱབ་བྱ།⁶⁷ཞེས་འོ་མ་སྟེ་རང་གིས་རིག་པའི་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་དོན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སྟེ་སྦྱོས་པ་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་
དུ་གོམས་པས། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་
རྒྱལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྟེ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ་ཞེས་གསུངས་པས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱས་པ་
བརྟགས་པ་སྟེ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ལས། སྒྲར་ཡང་
རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་ཐོབ་པའི་ཆོག་མཐའ་ལས་པ་འཕྲོ་བ། ཡིད་བཞིན་
གྱི་ཁོར་བུ་ལྟ་བུར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་

66 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 32 ཞོག 1106 ཐེང་། 2

67 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 13 ཞོག 233 ཐེང་། 37

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོག་གིས་ངོ་སྤྲོད་པའོ། །ལྷ་བ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་⁶⁸ཞེས་འབྱུང་ལ། བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཀུན་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཆོག་གིས་བསྟན་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་བཏན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་མའི་
 ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དབང་བཞི་པའི་དོན་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་
 སྒྲ་མའི་སྒྲ་བྱུང་འཇུག་ལ་ངོ་སྤྲོད་པ་བྱུབ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་དབང་བཞི་པ་བསྟར་བ་ནི་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་བྱུང་འཇུག་དུ་ངོ་སྤྲོད་
 པའི་ཆོག་གིས་བསྟར་བ་ཡིན་པས། བྱུང་འཇུག་གི་གོ་བ་བསྐྱེད་དགོས། དེའི་གོ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་
 ནི། བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་དང་བཞི་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་
 སྒྲ་ན་མ་སྟོན་པར་གསུངས་པས། དེའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་
 པའི་སྐབས་སུ། རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ལུས་དུ་སྒྲ་བཞིན་པའི་དུས་
 བ། སེམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། དོན་འདི་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་མཐར་ཆུང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུབ་པའི་ལོངས་
 སྤྲོད་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་རང་སྒྲ་གི་རིག་མ་དང་ཁ་སྐྱོར་བའི་ལུས་ཅན་དང་། དེའི་དུས་
 ཉིད་ན་ཐུགས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་དུ་ཐུགས་པའི་
 འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་གཉིས། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་
 འཇུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཐོབ་བྱ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ད་ལྟ་
 ལུས་འཇུག་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་དང་སེམས་འོད་གསལ་གཉིས་རོ་གཅིག་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་གཉིས་དང་
 རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པའང་བྱེད། དབང་གསུམ་པའི་དུས་ན་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ་འདིའི་
 རྒྱུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་འཇུག་འབྱུབ་ཚུལ་གྱི་ངེས་པ་བསྐྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་དབང་གི་པན་ཡོན་གྱིས་སློབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
 མཆོག་ཏུ་གསང་བ་དམ་པ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་ཞིང་ཞུགས་པས་ན། །སྤྲིག་པ་ཀུན་ལས་
 རྣམ་གྲོལ་བར། །དེ་རིང་བྱེད་རྣམས་ལེགས་པར་གནས། །བདེ་ཆེན་ཐེག་པ་འདི་ལ་ནི། །ཕྱིན་
 ཆད་འཆི་བ་བྱེད་ལ་མེད། །མི་ཚུགས་པ་དང་མ་བཅེངས་པར། །གང་ལའང་འཛིགས་མེད་དགའ་
 བར་གྱིས། །སྤིང་བ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར། །སྤིང་བའི་ངན་འགོ་ལས་ཁྱོད་འདས། །སྤིང་བ་ཤིན་ཏུ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །སྟོན་པའི་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་འགྱུར། །དངོས་གྲུབ་དམ་ཆེག་སྤོབ་པ་ནི། །ཁྱོད་
 གྱིས་ཉག་ཏུ་བསྐྱང་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་གསུངས། །མཆོག་ཏུ་ཉག་པའི་
 བཀའ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་སྤྲད་པར་མི་བྱ་སྟེ། །བདེ་གཤམ་གས་བཀའ་ལས་འདའ་མི་བྱ། །དེ་
 བཞིན་ཁྲིམ་ནས་སྤུན་རྣམས་ལ། །ཉེས་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་འོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་
 པའི་སེམས། །ནམ་ཡང་ངེས་པར་སྤང་མི་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོར་མི་བྱ། །རང་གཞན་
 ཆོས་ལ་མི་སྤྲད་དོ། །ཡོངས་སུ་མ་སྤོན་སེམས་ཅན་ལ། །གསང་བ་ཉིད་ནི་བསྟན་མི་བྱ། །བདག་
 ཉིད་བྱང་པོ་སྤྲད་མི་བྱ། །ཆོས་རྣམས་ངོ་པོ་སུན་མི་དབྱུང་། །གདུག་པའི་བྱམས་པ་ཉག་ཏུ་
 སྤང་། །ཆོས་ལ་ཆད་གཟུང་མི་བྱ་འོ། །དད་ལྡན་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་མི་བྱ། །ཉག་ཏུ་དམ་ཆེག་
 བསྟན་པར་བྱ། །ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱད་མེད་རྣམས། །སྟོན་གྱི་ཉེས་པ་མི་བརྗོད་དོ། །རྣལ་
 འབྱོར་སློངས་མོས་མི་རྒྱ་ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་སྤངས་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཉག་པར་རྒྱན་དུ་གསང་
 རྒྱགས་བཞུས། །ཉག་ཏུ་དམ་ཆེག་ལ་སོགས་བསྟེན། །གལ་ཏེ་སྒྲ་མ་སློང་དེ་བཞིན། །དམ་ཆེག་
 བག་མེད་པར་གྱུར་ན། །དེ་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་ངེས་གྲིས་ལ། །བདེ་གཤམ་གས་རྣམས་ལ་སྤྲིག་པ་
 བཤགས། །དེང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་འབྲས་བྱར་བཅས། །གང་ཕྱིར་འདི་ལ་ལེགས་པར་གནས། །དམ་
 ཆེག་ལྟ་རྣམས་དང་མཉམ་པར། །གནས་པར་གྱུར་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །སངས་རྒྱས་རྟོ་རྟེ་ཅན་
 བཅས་པ། །ཀུན་གྱིས་ཆེ་ལྡན་དེང་དབང་བསྐྱུར། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །རྒྱལ་

སྤྱི་དབང་གསལ་བ་སྤྱི་དབང་པ་ཡིན། རྟེན་པ་དབང་ལས་རྣམས་པར་རྒྱལ། རྟེན་པ་མཆོག་ཏུ་རབ་
 ལྷགས་སོ། རྟེན་པ་མཆོག་གིས་སངས་རྒྱུ་ཉིད། རྟེན་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད། རྟེན་པ་ཡིད་
 རི་རབ་དང་རྟེན་པ་ཉིད་ཏུ་གྱིས། རྟེན་པ་དམ་ཆོག་མི་ཟད་བདེ་སྤྱི་དབང་བསྤྱི་དབང་གིས། རྟེན་པ་
 འགྲོ་བ་བདེ་སྤྱི་དབང་རྟེན་པ་སེམས་དབང་དང་། རྟེན་པ་མཆོག་པའི་རྟེན་པ་ཉིད་ཏུ་མཆོག་རྣམས་སྤྱི་དབང་
 འགྲུང་། རྟེན་པ་བཟོད་དོ།

བཞི་པ་ནི། སྤྱི་དབང་རབ་ཏུ་གྱུས་ཤིང་མཉམ་གཤམ་པས་སྤྱི་དབང་ཐེ་ཆོས་ལ་བྱུག་འཆོལ་
 རྣམས། སྤྱི་དབང་གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་རྣམས་བསྤྱི་དབང་བར་བྱའོ་སྤྱི་དབང་བསམས་ལ། གཙོ་བོས་
 རྟེན་པ་བཟོད་བསྤྱི་དབང་། གསུང་ནི་དེ་སྤྱི་དབང་གིས་བཟོད། རྟེན་པ་བཟོད་དེ། དེ་རྣམས་སྤྱི་དབང་
 རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས། རྟེན་པ་བསྤྱི་དབང་པའི་⁶⁹ས་གཞི་དང་སྤྱི་དབང་རྟེན་པ་གསེར་
 དང་དབྱུག་དང་རྒྱན་དང་བྱ་དང་བྱ་མོ་དང་རྒྱུ་མ་དང་བྱ་མོ་དང་བྱ་མོ་ལ་སོགས་པ་དབྱུག་
 བར་བྱ་ཞིང་། བདག་ཉིད་གཤམ་ཏུ་འཇུག་པས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསམས་པ་བྱུག་པའི་
 སྤྱི་དབང་ལོ།

ལྷ་པ་ནི། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བཞི་པ་ཆོག་
 དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། ལྷ་པ་དག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་སྤྱི་དབང་པའི་བཟོད་ཆགས་འཁྱུད་པའི་རྣམས་པ་
 བཞག རྟེན་པ་ཉིད་དབྱེད་མེད་ལྷག་གི་རྟེན་པ་རིན་པོ་ཆེ་པ་སོགས་ལ་དབང་བར་
 བྱས། འབྲས་བྱ་ལྷག་རྟེན་པ་འཁྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་པའི་སྤྱི་དབང་པ་ཅན་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་
 བཤད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་དབང་རྣམས་ལ་རྣམས་པ་ཅི་ཡོད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་ཅིག་ཅེས་བསྤྱི་
 ལ། ཁ་ཟས་དང་སྤྱི་དབང་ཐེ་ཆོས་ཅད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་དུ་གཞུག་གོ རྟེན་པའི་སྤྱི་དབང་

69 ཞེས། ཞོག ༤༣ བ ༡༡ གཙང་། ཞོག ༡༡ ན ༣ རྟེན་པ་འཁྱུད་པའི་

མ་རྣམས་གཟུང་སྟེ་བཟའ་བཅའ་དང་བཟླ་ག་པ་དང་ཆང་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱུལ་
བས་ཆེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་བདུད་ཅི་མུང་བ་སོགས་བྱས་ལ།
དགེ་བ་བསྟོ་ཞིང་ལྷག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལན་གསུམ་བཅོད་
དོ། །མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་སྦྱར་ལ། མ་ཆང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཞི་
བར་བྱ་བའི་བྱིར་བཅོད་པར་གསོལ་ཏེ། གང་ཡང་བདག་སྟོ་སྟོངས་པ་ཡིས། ཉེས་བྱས་ཅུང་
ཟད་གང་བགྱིས་པ། །གང་བྱིར་ཕྱས་ཅན་སྦྱབས་ཡིན་བྱིར། །མགོན་ཁྲོད་དེ་ཀུན་བཅོད་པར་
མཛོད། །མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །གང་ཡང་རྒྱས་པ་མ་མཆིས་པས། །འདིར་ནི་བྱ་བ་
གང་བགྱིས་པ། །དེ་ཀུན་གཙོ་བོས་བཅོད་མཛད་རིགས། །ཞེས་བཅོད་ཅིང་མངོན་པར་འདོད་
པའི་དོན་འབྲུག་པར་གསོལ་བ་གདབ་ལ། བདག་ལ་དངོས་བྱུང་མཆོག་སྦྱུང་ལགས། ཉིང་
འཛིན་ཀུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྦྱུལ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཅི་འདོད་པར། །དངོས་བྱུང་སྒྲ་ན་མེད་པ་
སྦྱུལ། །སྦྱར་ཡང་གཤེགས་པར་མཛད་པའི་བྱིར། །རང་གི་གནས་གཤེགས་བཟླ་མུམ་ ཞེས་
བཅོད་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས། རང་གིས་སྦྱུང་པའི་དམ་ཆོག་པ་རྣམས་བདག་ལ་བསྟུ། དེ་ནས་
རང་ལྟའི་ང་རྒྱལ་བཏུན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟེ་བ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་སོ་
མེད་པའོ། །ཞེས་བཅོད་དེ་དེའི་བྱུ་འཁྲོལ་ཞིང་དོ་རྟེ་དང་བཅས་པའི་ལག་པས་ཐོག་མར་མཆོན་
མ་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྟུ།

དེ་ནས་དོ་རྟེས་ཤར་སྟོ་ནས་བཅུམས་ཏེ་ཆངས་ཐིག་གི་ལམ་ནས་གཙོ་བོའི་གནས་ཀྱི་བར་
དབྱི་ཞིང་། རང་གི་མགོར་རྒྱལ་ཆོན་ཅུང་ཟད་ཅམ་སྟུག་ནས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་དབྱིའོ། །དེ་
ནས་ལག་པར་གནས་པའི་དོ་རྟེས་ཅི་མོས་སྟོ་རྣམས་དང་བྱུར་རྣམས་གཞིག །རྒྱལ་ཆོན་ལྷག་
མ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱགས་ཏེ། ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཅུང་ཟད་བྱིན་ནས།

གཞན་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྒྱལ་ལམ་བུམ་པ་གཞན་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བླག་སྟེ། བཟའིས་ཀྱི་
སྤྱ་དང་རོལ་མོའི་སྤྱ་དང་གདུགས་ལ་སོགས་པ་དང་མཆོད་པ་དང་ལྷན་པས་བྱེད་ཏེ། འབབ་ཚུ་
ཆེན་པོའམ་མཆོ་སྣན་ཚུ་ཟབ་མོའི་འབྲམ་དུ། ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་བུས་ལ་མཆོད་གཏོར་བྲལ་ཏེ།
དེ་རྣམས་ལ་རྩལ་ཆོན་གཏད་ནས་ཚུ་ལ་བསྐྱར་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀྱར་སྟེ་ཆེན་པོས་
འོག་གི་གཞིར་བྱེད་པར་བསམ་མོ། །རྩལ་ཆོན་བྱེད་པའི་བུམ་པ་ཚུས་བཀའ་ནས་བྱེད་འོངས་
ཏེ། ཞི་བའི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་ལ་སོགས་པར་གཏོར་བར་བྱའོ།

དེ་ནས་སྤར་བཤད་པའི་སྤགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་སྤར་བུ་སྤར་ལ། ལོ་བུ་བུ་སྤྱ་བུ་རྩ་ལ་ཉིའུ་
སིཿལ་ཅ་ནི་སའ་ཨམ་སྤྱ་རྩ་ནི་སྤྱུ། ཞེས་འོ་མ་ལ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཞས་ཏེ། སྤར་བུ་རྣམས་
བཟུས་པས། བཞེགས་རྣམས་སོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་བསམས་ལ། ཁྱང་བུ་དགང་། དེ་ནས་
སྤར་བུའི་ལྷ་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཏེ། བཟའིས་དང་དགའ་སྟོན་བྱའོ།

ཐེག་པའི་མཐར་ཐུག་ལྷ་མོད་ཐེག་པ་ལ། །འདུག་པའི་སྒོ་འབྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོག་
འདི། །བྱུབ་པ་ཐོབ་པའི་འཁོར་ལོས་སྤྱར་བ་བུ། །ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དཔལ་འཛིན་གཞུང་
བཞིན་སྤྱར། །རང་གི་བླ་པ་གསོ་བ་དང་། །འདུན་ལྷན་མང་པོས་བསྐྱལ་བའི་དོར། །བཀྱིས་
པ་ལྷག་དང་ཆད་པ་རྣམས། །དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོས་བཟོད་པར་གསོལ། །དེར་འབད་པ་ཡི་
དགེ་བ་ཡིས། །བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི། །འཇམ་དཔལ་གཤམ་ཐེ་གཤེད་ཀྱིས་
ནི། །འབྲལ་བ་མེད་པར་ཐེས་འཛིན་ཤོག། ཅེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཤམ་ཐེ་གཤེད་བཙུ་གསུམ་
མ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྩ་ལོ་རྩེ་བས་མཛད་
པའི་འཛིགས་བྱེད་བཙུ་གསུམ་མའི་ཆོག་པལ་ཆེར་དཔལ་འཛིན་གྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་
སྤར་བས། གསུམ་ག་བྱུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་གཞུང་གཞིར་བུས་ལ། ཁྱངས་སྤར་གྱི་དཀྱིལ་
ཆོག་གཞན་ནས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ། ཆོག་འདི་གོ་དོན་དང་དག་མ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་

མཆན་དང་བཅས་པ་འདི། གཤིན་ཟེ་གཤེད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་པ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་བྲགས་
 པའི་དཔལ་གྱིས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགོ་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་སྟོམ་
 བཅོན་དགོ་སྟོང་བསོད་ནམས་སྟོ་ཁྱོས་སོ། ། ། བདྟུ་ཡི། །

༡༡། དབལ་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་⁷⁰སྒྲིན་སྟེག་
དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། དབལ་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྒྲིན་སྟེག་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་
ཞེས་བྱ་བ། སྤྲུལ་དང་འཇམ་པའི་རྫོང་འཛིན་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་བྱུག་འཆལ་སོ། །རྣམ་དག་ཚུལ་
ཁྲིམས་འབྲུག་དོགས་ཁུས་ལ་བཅོན། །ཁྲེལ་ཡོད་ཤིང་ཤུན་གོས་ཀྱི་བཟོད་མཆོག་གི། །སེ་རལ་
སྤང་དཀར་དད་པའི་རིལ་བཟོགས། །བཅོན་འགྲུས་རལ་པའི་ཁུར་བཅེངས་སྟོང་རྩེ་ཡི། །གཡང་
གཞི་ནག་སོ་འཆང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི། །དབེན་པའི་ནགས་ཆལ་དམ་པར་རབ་ཏུ་རྒྱ། །ཉིང་
འཛིན་ཅ་བ་འབྲས་བུའི་ཁ་ཟས་ཅན། །ཡིན་ལུགས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མེ་ཐབ་ཏུ། །ཉེས་པའི་
ཡམ་ཤིང་མ་ལུས་བསྟེན་མཛད་པའི། །བྲང་སྤྲོད་ཆེན་སོ་མད་བྲུང་སྒྲིན་སྟེག་མཁན། །དེ་ཡི་
ཞབས་ལ་སྒྲི་བོས་བྱུག་བྲས་ནས། །སྒྲིན་སྟེག་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བདག་གིས་བཤད། །གསེར་
བཟང་བཞུས་པའི་ཁུ་བ་འཛོར་འབྲུ་ཡི། །རབ་མཆོག་མེ་ལ་མཆོད་སྒྲིན་བྲས་པ་ཡིས། །རང་གི་
ལྷ་ལ་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་འདོད་རྣམས། །ཅེ་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཉོན།།

འདིར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཅ་བ་སྒྲིན་སྟེག་གིས་རང་གི་ལྷ་མགུ་བར་བྱེད་པ་འཆད་པ་ལ་
བྱུག་སྒྲིན་སྟེག་བྲས་པའི་དགོས་པ། བྱེད་པའི་གནས་དང་དུས། བྱེད་པ་སོ་དང་གང་ལ་བྱ་བའི་
ཡུལ། བཞིར་སྤྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བྱ་བའི་ཚུལ། སྒྲིན་སྟེག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་
དོན་བཤད་པའོ། །དང་སོ་ནི། སྤྲུལ་པས་པན་ཡོན་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་སྒྲིན་སྟེག་གི་ལས་ལ་
འབྲུག་པ་ཡིན་སྟུམ་ན། བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གསང་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲོར་སྒྲོད་པས་ནི་ཞི་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལས་རབ་འབྲུམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ནི་བསྒྲོམ་པ་དང་

70 ཞེས། དབྱ་སྟེག་ འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་སྟེག་

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩། རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཆ་ནི་བཤའ་བར་བྱ། །ཤར་གྱི་རྒྱ་གསུམ་སུ་ཞི་བ་
ཡིན། །རྩོམ་པ་རྒྱ་གསུམ་མཛོན་སྤྱོད་ཉིད། །རྒྱ་བ་དྲུ་དབང་དང་དགུག་པ་སྟེ། །བྱང་དུ་རྒྱས་པའི་
ཐབ་ཁུང་ཉིད། ⁷³། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་འོད་གྱི་སྟེ་མ་ལས་དགྱིལ་འཁོར་
གྱི་ཁང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གསུམ་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞི་བའི་དང་།
རྒྱས་པའི་དང་། དབང་དང་དེའི་དགུག་པའི་དང་། མཛོན་སྤྱོད་དང་དག་པོའི་དགུག་པའི་ཐབ་བྱ་
བར་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་མང་པོས་ཀྱང་བཤའ་བ་བཞིན་བྱའོ། །ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་གིས་
དབང་ནི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་རྒྱ་བ་གང་རུང་དང་དབང་གི་དགུག་པ་ནི་དེའི་རྒྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱ་བར་
བཤའ་བ་ཅིང་གཞན་འདྲའོ། །འོད་སྟེར་མོངས་རེངས་གྱི་ཐབ་བྱང་ཤར་དང་སྤྱོད་པའི་ཐབ་ཤར་

73 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༩ ལོ་ག ༣༣༡ ཟླ་ ༩

ལྷོ་དང་དབྱེ་བའི་ཐབ་ལྷོ་རྩལ་ཏུ་བྱ་བར་བཤད་ཀྱང་འདྲིར་དེ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་དུ་བྱའོ།⁷⁴ ལས་
ཐམས་ཅད་པའི་ཐབ་རྣམས་ནི་རྒྱས་པ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་ལྷོ་
གཉིས་གདམ་ང་ཅན་དུ་ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཤད་ཀྱང་ཤིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷོར་
བྱེད་པར་བཤད་པས་ལས་སོ་སོ་བ་དང་འབྲེོ།

སྒྲིལ་སྒྲིབ་བྱ་བའི་དུས་ནི་དག་ནག་ལས། ཆོས་གཅིག་ལ་ནི་ཞི་བ་བྱ། །ཆོ་བ་ཉ་ལ་རྒྱས་
པ་སྟེ། །བཙུ་བཞི་ལ་ནི་མངོན་སྟོན་དོ། །དབང་གི་ལས་ནི་ཆོས་བརྒྱད་ལའོ།⁷⁵ །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། གསུམ་པ་ནི་མར་ངོ་དང་བཞི་པ་ནི་ཡར་ངོ་ལ་འགྲེལ་པས་བཤད་དོ། །དཀར་པོའི་ཆོས་
གཅིག་ནི་དེ་ནས་བཅམས་ཏེ་བྱ་བར་འོད་སྟེ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ལེགས་གྲུབ་ལས།
ཞི་བར་གྱུར་པས་ཞི་བ་ཡི། །བརྒྱས་པའམ་ཡང་ན་སྒྲིལ་སྒྲིབ་བྱ། །ཆོ་བ་ཡར་གྱི་ཆོས་གཅིག་
ནས། །ལས་རྣམས་རབ་ཏུ་བཅམ་པར་བྱ།⁷⁶ །ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་སྦྱར་ཞི་བའི་དུས་ལ་འབྲ་
མོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྟོན་རྣམས་ནི་ཞི་བ་བསྐྱབ་པའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
ལེགས་གྲུབ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་ནི་སྟོན་ལ་སྟེ། །དེ་ནི་ཞི་བའི་ལས་ཀྱི་དུས། །གནས་གཙང་མ་ཡི་
ལྷ་རྣམས་དག། །དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་པས་ན། །ལས་རྣམས་སྦྱར་དུ་འབྱུང་པར་འགྱུར། །དེ་
བས་དེར་ནི་གྲུས་བཅམ་སོ།⁷⁷ །ཞེས་སོ། །རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱང་དེ་ནས་འགོ་རྩམ་པ་⁷⁸ ཡིན་ཏེ།
ལེགས་གྲུབ་ལས། རྒྱས་པ་དག་གིས་རྒྱས་པ་ཡི། །བརྒྱས་པའམ་ཡང་ན་སྒྲིལ་སྒྲིབ་བྱ། །ཆོ་བ་
ཉ་ནས་ཀུན་བཅམས་ཏེ། །བྱི་མའི་ཉ་ཡི་བར་དུ་བྱ།⁷⁹ །ཞེས་སོ། །

74 ཞོལ། སྟོག 3 བ 3 བྱང་དུའོ།

75 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 13 སྟོག 222 ཟེང་། 39

76 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 16 སྟོག 292 ཟེང་། 92

77 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 16 སྟོག 292 ཟེང་། 39

78 ཞོལ། སྟོག 3 ན 9 མགོ་རྩམ་པ་ གཙང་། སྟོག 3 ན 6 འགོ་རྩམ་པ་

79 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 16 སྟོག 292 ཟེང་། 99

དུས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་པ་བྱས་པས་ཆོག་མོད་ཀྱང་དེའི་དུས་ཁྲད་པར་བ་སྡོ་
 ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱས་པ་དག་གི་ལས་རྣམས་ལ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བྱི་སྡོ་ཞིས།⁸⁰ །ཞེས་དང་། ལྷ་རྣམས་མ་ལུས་པ་དག་ཀྱང་། །དེ་ཡི་དུས་སུ་རྒྱ་བས་ན། །ལས་
 སུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །དུས་དེ་ཁོ་ན་རབ་ཏུ་གིས། །ནང་པར་དུས་ན་སྤྲ་རྣམས་ནི། །ཡིད་
 དགར་གྱུར་ནས་མཆོག་སྤྱོད་མཛད།⁸¹ །ཅེས་སོ། །དབང་དང་དེའི་དགྲག་པ་ལ་མཚོ་སྤྱོད་ཀྱིས་
 དགོངས་ཁ་⁸² དང་མི་ཐུབ་རྒྱ་བས་མཚན་ཕྱིད་དང་རིན་ཆེན་འབར་བ་ལས་ཉིན་ཕྱིད་ལ་བྱ་བར་
 བཤད་ཅིང་། འོད་སྤྲོར་མཚན་ཕྱིད་དང་གཞན་དུ་ཡང་བྱ་བར་གསུངས་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱའོ། །དག་པོ་ལ་མར་གྱི་བརྩ་བཞི་ནི་མཚོན་པ་ཅམ་སྟེ། ལེགས་གྲུབ་ལས། ཁྲད་པར་དུ་ནི་
 མར་གྱི་ངོ་། །ཉི་མའི་གྲང་ངམ་ནམ་ཕྱིད་ན། །དག་ཤུལ་སྤྱོད་པ་བརྩམ་པར་བྱ།⁸³ །ཞེས་སོ། །དེར་
 ཕྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་དེ་ན་ཡི་དྲགས་དང་། །ཤ་ཟ་འབྱུང་པོ་སྤྱོད་པོའི་
 ཆོགས། །དག་པོ་རྣམས་ནི་བྱིན་རྒྱལ་པས། །དེ་ཕྱིར་དེ་ན་ལས་རྣམས་འབྱུང་།⁸⁴ །ཅེས་གསུངས་
 ཤིང་། ཡང་ན་ནམ་ཁོས་པའི་དུས་ཉིད་⁸⁵ ན་བྱ་སྟེ་དག་པོའི་སྤྲོས་ཁོས་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དབང་གི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གཞན་གསུམ་པོའི་རྒྱ་མཚན་
 ལས་དབགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོན་དུ་བརྒྱས་པ་ཅི་ཅམ་ཞིག་སོང་བ་དགོས་པ་ནི། ཁ་སྤྱོར་ལས། དང་པོར་

80 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤༦ ཞོག ༤༡༤ ཟེང་། ༡༤

81 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤༦ ཞོག ༤༡༤ ཟེང་། ༡༥

82 ཞོལ། ཞོག ༣ ན ༤ དགོངས་པ་

83 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤༦ ཞོག ༤༡༡ ཟེང་། ༡

84 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤༦ ཞོག ༤༡༡ ཟེང་། ༤

85 ཞོལ། ཞོག ༣ ན ༤ དུས་ན་

སྒྲིགས་པས་འབྲུམ་བརྒྱས་ནས། །བྲིས་ནས་ལས་ནི་ཡང་དག་བརྒྱམ།⁸⁶།ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྒྲིམ་པ་བསྐྱར་བ་རང་གི་ལྷ་ལྷོ་སྒྲིགས་འབྲུམ་གྱི་བརྒྱས་
པ་དང་ལྷ་བསྐྱོམ་པའི་བསྐྱེན་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བ་ཞིག་⁸⁷གིས་སྒྲིན་སྒྲིག་བྱའོ།

ལས་བཞི་གང་ལ་བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ནི་རྒྱས་ནི་
རང་དང་གང་ཟག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་ལ་དབང་དང་བྲག་པོ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ཁོ་ན་
ལ་འོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་རང་གཞན་རེ་རེའི་བྱིར་དུ་ཡང་ལས་བཞི་ག་ལ་འབྱུག་ཏུ་
རུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ལེགས་བྲུབ་ལས། སེམས་ཅན་ཐོངས་ལ་ཞི་བ་བྱ། །བདེ་བར་གནས་ལ་རྒྱས་
པ་སྟེ། །གང་བྱིར་བྲག་ལྷུ་སྒྲིད་པའི་ལས། །དེ་དག་དག་ལ་སྒྲིད་པར་བྱ།⁸⁸།ཞེས་གསུངས་
པས། ནད་དང་གདོན་ལ་སོགས་པས་མནར་བ་ལ་ཞི་བ་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་དེ་དག་མེད་
ཀྱང་འབྱུང་བའི་མཆན་མ་མཐོང་ནའང་ཞི་བ་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མིས་ལྟས་ངན་པ་མཐོང་བ་ན་ནི་
བའི་སྒྲིན་སྒྲིག་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱས་པ་བྱེད་པ་ནི་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་
མནར་བ་ལ་མི་ལྟས་པས་བདེ་བར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། འདོད་པའི་དོན་གྱིས་འབྱོར་བ་མིན་ཏེ་
ཐོངས་སྒྲིད་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་གང་མ་འབྱོར་བ་ལ་དེ་དག་རྒྱས་པའི་ལས་བྱའོ། །བྲག་
ལྷུ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དག་ལ་བྱེད་ཀྱི་རང་ལ་གཞོད་པ་
ཅམ་གྱི་དག་མིན་ནོ། །དབང་ནི་གང་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐྱར་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུབ་
པའི་གང་ཟག་ལ་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་པལ་ཆེར་མེད་འགྲོ་བ་ལ་གསུངས་ཀྱང་བཞི་ག་ལ་མི་དང་
དེ་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ།

86 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༥༩ ཞོག ༣༣༩ ཟླ་ ༡༡

87 ཞེས། ཞོག ༣ བ ༩ ཅེག་གིས་

88 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༩ ཞོག ༤༩༩ ཟླ་ ༡

བཞི་བ་ནི། མཚོ་སྒྲིས་དང་ནག་པོ་སྦྱོད་པས། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཞི་རུ་འགྱུར།⁸⁹ ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིན་སྒྲིག་གིས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཞིར་གསུངས་པ་
འདིའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟེ་སྒྲིན་སྒྲིག་གིས་དོན་བྱ་བའི་གཞི་ནི་རང་གཞན་གཉིས་སུ་ངེས་
ལ། དེའི་དོན་བྱེད་པ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སེལ་བ་དང་། འདོད་པའི་ཕྱོགས་བསྐྱབ་པ་
གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་བསྐྱབ་པའི་ལས་གཉིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་
དང་དག་པོའི་ལས་གཉིས་གསུངས་པ་དོན་མེད་དོ་སྟེ་སྒྲིན་སྒྲིག་མེད་དེ་རང་ངམ་གཞན་ལ་དོན་
གཉིས་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དེ་གཉིས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་
དབང་དུ་མ་འདུས་ན་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་མི་ཆང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་དག་པོས་ཆར་
མ་བཅད་ན་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་མི་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིག་པ་ཞི་བ་
སོགས་སུ་གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ་ཁོར་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་ན་འང་དབུལ་བ་སོགས་
ཞི་བར་འགྱུར་བས་ཞི་རྒྱས་གཉིས་ལས་སོ་སོར་འཛོག་པར་མི་འཐད་དེ་རེ་རེ་ཡང་གཉིས་ཀར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་སྒྲིན་སྒྲིག་མེད་དེ་ཞི་བའི་ལས་ནི་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་ཏེ་
ཞི་བར་འདོད་ནས་བྱེད་པས་སྐབས་ཀྱི་མི་འདོད་པ་ཞི་ན་དེ་ཅུ་གྱིས་དེའི་བྱ་བ་རྫོགས་པས་
ཡོན་ཏན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་པའི་ལས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་ལ་
དམིགས་ཏེ་འབྱོར་བར་འདོད་ནས་བྱེད་པས་དམིགས་པ་དང་ནུས་པ་ཡིན་ཏུ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་ན་མཛོན་སྦྱོད་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡང་དབང་གི་ལས་ཀྱིས་སྦྱང་བྱས་ན་དག་ལས་མི་རིགས་
ལ་མི་བྱས་ན་དབང་དུ་བྱ་བར་⁹⁰འདོད་པ་ཡང་དབང་དུ་བྱ་མི་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
ལས་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟེ་སྒྲིན་སྒྲིག་མེད་དེ་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཀྱང་ཉེས་སྦྱོད་ལས་བརྒྱུག་མི་
བྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་པོའི་ལས་མ་བཅུམས་པར་ཉེས་སྦྱོད་ལས་བརྒྱུག་མི་བྱས་པ་

89 བསྐྱབ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༥ ཞོག ༤༡ ཟེང་། ༤

90 ཞོལ། ཞོག ༩ བ ༡ བྱ་མི་བྱས་པར་འགྱུར་རོ།

ལ་མངོན་སྤྱོད་ལ་འཇུག་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་བཞི་པོ་དེ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་རང་ངམ་
གཞན་ལ་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ན་གཞན་དབང་དུ་སྤྱད་པ་དང་ཚར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོན་པར་
བསྐྱབ་བྱས་ན་ནི་ཞི་རྒྱས་གཉིས་བྱེད་ལ། གཞན་དུ་ན་སྤྱོད་དུ་གཞན་གཉིས་བྱས་ནས་དེ་ནས་
དེ་གཉིས་བྱའོ། །ཞི་རྒྱས་ལ་ཡང་སྤྱོད་དུ་ཞི་བ་བྱས་ནས་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། ཡུན་རིང་
དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན་བགེགས་དང་སྤྱིག་པ་སྤྱངས་ནས་དེ་ནས་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་བཞིན་
ནོ། །སྤྱོད་དུ་རྒྱས་པ་བྱེད་པའང་ཡོད་དེ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ནས་སྤྱིག་པ་སྤྱང་བ་སོགས་
བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས། རྒྱ་མེད་ནང་དང་བྱི་རོལ་ཏེ། །སྤྱོད་སྤྱོད་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་
གསུམ།⁹¹།ཞེས་བྱི་རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་དང་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་དུ་མཛད་དེ།
ནག་པོ་སྤྱོད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཡབ་སྐས་གཉིས་དང་འོད་སྟེས་ཀྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ལུས་པའི་
དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །

བྱུག་པ་ལ་གསུམ། བྱི་རི་དང་། བྱི་རི་དང་། རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། བྱི་རོལ་གྱི་རྩས་ལ་བརྟེན་པའི་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་གོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོ་
གའི་ཡན་ལག་དང་། ཚོ་གའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ཐབ་ཁུང་གི་རབ་བྱེད། དགང་སྒྲགས་ཀྱི་
རབ་བྱེད། རྩས་ཀྱི་རབ་བྱེད། མེའི་རབ་བྱེད། རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ལས་སོ་སོ་པའི་ཐབ་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབ་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞི་རྒྱས་ཀྱི་ཐབ་
དང་། དབང་བྱུག་གི་ཐབ་པོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་མ་བཟང་པོ་ལ་རང་གི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟན་
པས་གཏོར་མ་དབུལ་བ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བས་ས་སྤྱང་བ་དང་བཟུང་བ་རྒྱས་པའམ། ཡང་ན་ལག་
པ་གཡས་པ་ས་ལ་བཞག་སྟེ། ཞི་ལྷ་ཁྱུ་དང་ཞི་ཏ་ན་ཏ་ན་གོ་རྩ་ཁྱུ་པའི་ཅེས་པའམ། རང་གི་

91 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༥ ཞོག ༤༤ ཟེང་། ༤

ལྷའི་སྟགས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བརྒྱས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དག་པའས་སྦྱང་ཉིད་ཀྱི་དག་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་
ས་སྦྱང་ལ་ས་ཤོ་ན་ལྟ་འབྱེད་མཆན་གྱི་ཆ་ལ་བཤོ་བར་བྱའོ། །ས་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་
བའས་ས་དཀར་པོས་བྱགས་པ་ལ་ཞི་བའི་ཐབ་བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་ནི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ལྟར་
ལྷུ་མ་པོ་དང་རྒྱུ་ལྷི་ལྟ་གང་ཟབས་སུ་ལྷ་བྱེད་ཡིན་ལ་ཐབ་ཀྱི་སྦྱང་ནས་སུ་རན་ནས་མཆུར་སོར་
བཞི་དོར་བར་རྒྱ་དང་དཔངས་སོར་བཞི་པའི་ཁ་ཁྲུང་བགས་ཀྱིས་ནང་དུ་གཞོལ་བ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་
བྱའོ། །ཁ་ཁྲུང་ལ་འཁོར་ལོའི་འབྲེང་བས་བསྐྱོར་རོ། །མི་བྱུང་ལྷ་བས་སུ་རན་ལ་གེ་སར་དང་ཁ་
ཁྲུང་ལ་པད་འདབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བྱ་ཞེས་འཆད་ལ། འོད་སྟེ་ལས་དེ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབ་
ཀྱི་ཁྲུང་ཆོས་སུ་བཞད་དེ། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་དང་དཔལ་འཛིན་དང་ཡང་མཐུན་ནོ།།

ཐབ་ཀྱི་བྱ་རོལ་ཏུ་སོར་གཉིས་དོར་ནས་སྟེགས་བྱ་བྱ་བཞི་པས་བསྐྱོར་བའི་རྒྱུར་བཞིར་
ལྷ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱང་དུ་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པ་བྱེད་པ་དཔལ་འཛིན་གྱིས་ཞི་བ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་
བཞད་པ་ནི་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་འབྲེང་བས་རང་རང་གི་ཐབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་ཆ་དོར་
བའི་སྟེགས་བྱ་བྱའོ། །གདན་བཞི་ལས་ཀྱང་། ལྷ་གམ་དོ་རྩེ་རབ་མཛེས་རྣམས། །བྲ་དང་བྲ་ཏུ་
གཞག་པར་བྱ།⁹² །ཞེས་ཐབ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ལྷ་བྱེད་དོ་རྩེ་བྱ་བར་གསུངས་སོ།།

ཐབ་ཀྱི་དབུས་སུ་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷེ་བར་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པ་སྟིད་དུ་སོར་བརྒྱད་པ་དཔངས་
སུ་སོར་གཅིག་པ་དང་འར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞིར་འཁོར་ལོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བརྒྱ་དང་
རལ་གྱི་སོར་བྱག་པ་བྱ་བར་དཔལ་འཛིན་གྱིས་ཞི་བ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་བཞད་ལ། འོད་
སྟེར་ཞི་རྒྱུད་ལ་དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་དོ་རྩེ་གདམ་ང་ཅན་དུ་མཛད་དོ། །ཐབ་ཁྲུང་ལ་ས་དཀར་
པོ་དང་བྱ་རོལ་ཏུ་བའི་སྟེ་བས་བྱགས་ནས་དེ་གཉིས་ལ་བདུད་ཅི་དཀར་པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱི་
དཀར་པོས་བྱགས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མེ་ཉོག་དཀར་པོའི་སིལ་མ་གཅེལ་དུ་དབྱམ་པར་བྱའོ། །ས་

92 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༣ ཞོག ༣༦ ཟླ་ ༡༣

གཞི་སེར་པོ་ལ་རྒྱས་པའི་ཐབ་བྱ་སྟེ་དབྱིབས་ནི་རྩིང་བྱའི་རྣམ་པ་ལྟར་བྱ་བཞི་དང་རྒྱར་ནི་ཁྱེད་
 ཐབས་སུ་ཁྱེད་གང་ཡིན་ལ། སྟེང་ནས་སྤྱ་རན་སོར་བརྒྱད་དོར་བར་རྒྱ་དང་དབངས་སོར་བརྒྱད་
 པའི་ཁ་ཁྲིར་དང་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོང་བས་བསྐྱོར་རོ། །ཐབ་ཀྱི་དབྱས་སུ་འོད་སྟེང་འཁོར་ལ་
 ཅིབས་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བ་ལ་སོར་བྱུག་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དོ་རྩེས་མཚན་པ་བཤད་ལ། གཞན་ནས་
 རིན་པོ་ཆེས་མཚན་པར་བཤད་དོ། །ཐབ་ཁྲུང་ལ་ས་སེར་པོ་དང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བ་ལྷེས་བྱུགས་ཏེ་དེ་
 གཉིས་ལ་བདུད་ཅི་སེར་པོ་དང་ལྗན་པའི་བྱི་སེར་པོས་བྱུགས་ལ་མེ་ཏོག་དཔམ་མོ།།

གཉིས་པ་ནི། ས་གཞི་དམར་པོ་འཕ་གཞན་ཡང་རྒྱང་བ་ལ་དབང་དང་དེའི་དགྲུག་པའི་ཐབ་
 བྱ་སྟེ། དབྱིབས་ནི་རྒྱ་གས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྒྱ་དབངས་ནི་རྒྱས་པའི་ཐབ་དང་འབྲ་བར་དཔམ་ནག་
 ལས་བཤད་ལ་སྤྱ་རན་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཐབ་ཀྱི་དབྱས་སུ་དབང་ལ་ནི་
 པརྒྱ་དམར་པོ་དོ་རྩེས་མཚན་པའོ། །ཁ་ཁྲིར་ལ་ནི་པརྒྱའི་ཐོང་བས་བསྐྱོར་རོ། །ཐབ་ཁྲུང་དང་ཕྱི་
 རོལ་གཉིས་ས་⁹³དམར་པོ་དང་བདུད་ཅི་དང་ལྗན་པའི་བྱི་དམར་པོས་བྱུགས་ལ་མེ་ཏོག་དམར་
 པོ་དཔམ་པར་བྱའོ། །དབང་གི་དགྲུག་པ་ལ་དབྱས་སུ་པརྒྱ་དམར་པོ་དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱས་མཚན་
 པའོ། །ས་གཞི་གས་པ་དང་ཚུ་སྟོ་ཅན་དང་རྩུབ་པ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟར་ནག་པ་ལ་བསད་⁹⁴པའི་
 ཐབ་བྱ་སྟེ། དབྱིབས་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཏེ་ཆོས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ལྟར་བྱ་གསུམ་པ་ཅི་མོ་བྱང་
 དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། རྒྱར་ནི་ལོགས་རྣམས་ལ་སོར་ཉི་ཤུ་པ་དང་དབངས་སུ་སོར་བརྒྱུ་པའོ། །འདི་
 ལ་གཞོན་ནུ་རྒྱ་བས་སྤྱ་རན་དང་ཁ་ཁྲིར་མི་བྱ་བར་བཤད་ལ། དབལ་འཛིན་གྱིས་གཞིན་རྩེ་
 གཞེད་ཀྱི་བྲག་པོའི་སྤྱིན་སྒྲིག་ལས་ཀྱང་སྤྱ་རན་དང་ཁ་ཁྲིར་མ་བཤད་དོ།།

འོད་སྟེ་ལས་ནི་སྤྱ་རན་སོར་གསུམ་དོར་བས་རྒྱ་དང་དབངས་སུ་ཁ་ཁྲིར་སོར་གསུམ་པ་
 ཁ་ཕྱིར་གཞོལ་བ་ལ་ཁྱོ་བོའི་དོ་རྩེས་བསྐྱོར་བར་བཤད་དོ། །ཐབ་ཀྱི་དབྱས་སུ་ནི་འོད་སྟེ་ལས་

93 ཞོལ། བོག ༤ ན ༡ གཉིས་དམར་པོ་

94 ཞོལ། བོག ༤ ན ༡ གསད་པའི་ ཞོལ་གསད་དང་གཙང་སྤྱ་བསད་ཅེས་མང་རོ།

བརྒྱན་གཤམ་ལ་གནས་པའི་ཁྲོ་བོའི་རྩི་རྩེ་སོར་བརྒྱན་པ་དང་ཅེ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་ཁྲོ་བོའི་རྩི་
 རྩེ་གདམ་ང་ཅན་དུ་མཛད་པའི་བྱི་མ་ནི་དཔལ་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་མཛད་དོ། །ཐབ་དང་བྱི་རོལ་ཏུ་
 བདུད་ཅི་དང་བཅས་པའི་ས་ནག་པོ་དང་རོ་ཐལ་དང་བོང་བུ་དང་རྩ་མོ་སོགས་ཀྱི་སྤངས་གང་
 ཉིད་པས་བྱུགས་ཏེ། གི་ངན་པའམ་གི་མེད་པའི་མེ་ཏོག་སྒྲིན་པོའམ་དམར་པོ་དང་འབྲུའི་ཕུབ་
 མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཏོར་ལ་མའི་ཁྱུན་ལ་སོགས་པའི་མར་མེ་དང་ལྷན་པར་བྱའོ། །སོ་
 བ་ལྷོ་དང་རྩི་རྩེ་གྲུབ་པའི་ཏོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པར་དབྱེ་བའི་ཐབ་བསད་པ་དང་འབྲུལ་བསྐྱད་
 པའི་ཐབ་དབྱེ་བས་གཞུ་འབྲུ་བ་ཁ་དོག་སྒྲིན་པོ་རྒྱར་ཁྱེད་ཐབས་སུ་ཁྱེད་གང་བ་རྩི་རྩེའི་སྤང་བས་
 བརྒྱན་པ་བྱ་བར་བཤད་ནས་ཚོངས་རེངས་ཀྱི་ཐབ་མ་བཤད་ལ། གཞོན་ཏུ་ཆེ་བས་རེངས་པའི་
 ཐབ་རྒྱས་པ་དང་འབྲུ་སྟེ་དེ་གཉིས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

བསད་བསྐྱད་དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་ཐབ་འབྲུ་བར་དབྱེ་ནག་གི་འགྲེལ་པར་བཤད་ནས་ཚོངས་
 པའི་ཐབ་མ་བཤད་དོ། །འདིར་ནི་བསྐྱད་པའི་ཐབ་བསད་ཐབ་དང་མི་འབྲུ་སྟེ། ཏོག་བདུན་ལས།
 བསྐྱད་པའི་ཐབ་ཀྱི་སྤངས་སུ་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བཤད་ལ་དེ་ནི་ཐབ་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལ་བྱ་
 དགོས་པའི་བྱིར་དང་། གཞོན་ཏུ་ཆེ་བས་ཀྱང་། ཏོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པར་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
 བེ་ཆེ་གམ་གྱི་རྣམ་པའི་ཐབ་ཁྱུང་ལ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །རེངས་པའི་ཐབ་རྒྱས་པ་དང་འབྲུ་བ་ནི་
 ཏོག་བདུན་ལས་ཀྱང་བྱ་བཞིར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ལ། ཚོངས་རེངས་གཉིས་རྒྱས་པ་དང་
 འབྲུ་བར་འོད་སྟེ་དང་མན་སྟེ་ལས་བཤད་དེ་འདིར་ཡང་དེ་མི་འགལ་ཞིང་ཐབ་གཉིས་ནི་ཡུང་བ་
 ལ་སོགས་པས་བྱུག་པའམ་བྱིའོ། །དུ་རི་ཀ་པས་བསྐྱད་པ་དང་དབྱེ་བ་ལ་དབྲུས་སུ་རལ་གྱི་དང་
 ཚོངས་པ་ལ་སྤྱུལ་དང་རེངས་པ་ལ་སྤྱུགས་སྒྲོག་གི་བར་བཤད་ལ། འོད་སྟེར་དམིགས་བསལ་
 མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཁྱེར་ལ་གཙོ་བོའི་མཚན་མས་བརྒྱན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབ་ནི་སྒོམ་འབྱུང་སོགས་ལས་ཞི་བའི་ཐབ་དང་
མཚུངས་པར་བཤད་པ་ནི་དབྱིབས་དང་རྒྱ་དཔངས་ཀྱི་ཆད་མཚུངས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་འདྲ་སྟེ། བཞི་
བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ཤུ་རྩེ་པས་རྒྱར་ཁྱུ་གང་དང་ཐབས་སུ་ཁྱུ་ཕྱེད་པའི་ཐབ་རྒྱུ་པོར་
བྱས་པའི་སྤྱན་སྟེགས་གཞི་དྲི་མེར་པོས་བྱུགས་པ་ལ་ཆས་གོས་དང་སྟེགས་རྩས་མེར་པོས་བྱ་
བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་གཞུང་དེར། སྤགས་པ་ཤར་དུ་ཁ་བཞུས་ཏེ།⁹⁵ ཞེས་གསུངས་
པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། དེའི་དོན་ནི་ཤུ་རྩེ་པས་ཤར་ནི་ཆད་བར་ཕྱེད་པ་དང་ཁ་ནི་གཙོ་བོའི་དོན་
ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་གནས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པས་ཁ་བྱང་
དུ་བཞུ་བར་བཤད་དོ།

དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པ་ནི་གཞུང་དེར། བད་གནས་ས་བོན་རི་ལས་བྱུང་། །སེར་ཞིང་ཞལ་
 རས་གསུམ་པ་ལ། །ཞེས་མེ་ལྷ་སེར་པོར་བཤད་པའི་གནད་གྲིས་སོ། །ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་
 གྲིས་ཀྱང་ཐབ་གྱི་དབྱིབས་དང་ཆད་དེ་ལ་ས་སེར་པོས་བྱགས་ནས་རྒྱས་པའི་སྦྱོན་སྟེག་བྱ་བར་
 བཤད་ལ། འོད་སྟེ་ལས་ཀྱང་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབ་ཁུང་ནི་ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ས་
 གཞི་ལ་ཞི་བའི་ཐབ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། ཞེས་ལས་སོ་སོའི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པའི་ས་གཞི་ལ་
 བྱ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་རུ་ཅིས། རང་འདོད་ལྷ་ཡི་ནལ་འབྱོར་གྲིས། །ལས་
 ཀུན་པ་ཡི་སྦྱོན་སྟེག་སྟེ། །ཆད་དང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་། །ཞི་བ་དང་མཐུན་ཤར་བལྟ་
 འོ།⁹⁶ །ཞེས་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཁོ་ན་དང་ཁ་ཤར་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་བལྟ་བར་
 བཤད་པ་འཐད་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཐབ་ཁྲ་གང་རྒྱུ་པོ་ལ་ཁ་དོག་དཀར་པོའི་སྒོ་ནས་ཞི་བ་ལས་
 ཐམས་ཅད་པ་ནི་དཔལ་འཛིན་གྲིས་དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་ཀར་བཤད་དོ། །ཡང་
 ཐབ་དེ་ལ་ཁ་དོག་དམར་པོར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དབང་ཐབ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །

95 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེའ། ༥༥ ལོག ༣༣༣ གླེང། ༡

96 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་ལ། ༥ འོག ༤༣༩ གླེང་། ༡༥

སྒྲོ་བ་དཔོན་སྒྲོ་བྱོས་བཟང་བོས། དེ་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབས་ཁྲུང་དུ་ཆོག་བཞིན་དུ་
མངར་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་མེ་ཉྱེག་དམར་པོ་སྒྲོང་ཕྱག་བཅུ་སྤྱོད་སྤྲུལ་བྱ་སྟེ།⁹⁷ ཞེས་སྤྲུལ་
རྒྱས་དམར་པོས་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབས་ཏུ་ལྟ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་སྤྲུལ་བྱ་བར་གཤེད་
དམར་གྱི་མཛོན་ཉྱེགས་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོད་སྟེ་ལས་ཐབས་གྱིས་གཞི་དང་བྱུད་
ཤིང་དང་མེའི་སྐྱབས་སུ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ལས་སོ་སོ་དང་རྒྱུ་མཐུན་པར་བྱ་བར་
གསུངས་པ་ཅམ་ལས་ལས་བཞི་ག་འོང་མི་འོང་མི་གསལ་ཡང་བཞི་ག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་
ཆོག་རྫོང་སྤང་ལས། དེ་ལྟར་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབས་ཁྲུང་དུ་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་དབང་
དང་མཛོན་སྒྲོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྲུག་ཀྱང་སོ་སོ་ལ་ཐབས་ཁྲུང་ཐ་དད་དུ་རྒྱུད་རྣམས་སུ་
གསུངས་སོ།⁹⁸ ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབས་ནི་རྒྱ་དང་དབྱིབས་ཞི་བའི་ཐབས་དང་འབྲེལ་ཡང་ཁྲུང་པར་ནི་སྤྱོད་སྤྲུལ་
ལ་གེ་སར་དང་བཅས་པའི་ཟུམ་འབྲུ་དང་ཁ་བྱེད་བསྐྱེད་འདབ་མའི་རྣམ་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་
དང་མཆམས་རྣམས་སུ་རྩོམ་རྒྱ་ཆོགས་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་གྱིས་བསྐྱོར་ཞིང་། ཐབས་གྱི་ནང་དུ་
རྩོམ་རྩོམ་བསྐྱོར་བའི་པད་འདབ་ལ་གནས་པའི་འདབ་མའི་ཆད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བཞིའི་མཆན་མའི་ནང་དུ་རྒྱར་སོར་བརྒྱད་དབངས་སུ་སོར་གཅིག་པའི་རང་གི་མཆན་མ་དང་
ལྟན་པ་དང་། མཆན་མ་ཡང་རྣམ་སྒྲུབ་གི་འཁོར་ལོ་འཕྲོ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་
དཔག་མེད་ཀྱི་པར། མི་བསྐྱོད་པའི་ཁྲོ་བའི་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་
པའི་རང་ལུགས་དང་། ཁ་བྱེད་ལ་མཆམས་མ་གཏོགས་པ་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་རྩོམ་རྩོམ་མེད་ཅིང་
ཐབས་གྱི་ནང་དུ་རྩོམ་རྩོམ་མེད་པའི་ལུགས་དང་ཐབས་ཁྲུང་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟེ་བར་རང་གི་འདོད་པའི་
ལྟའི་མཆན་མ་འགོད་པའི་ལུགས་གསུམ་འོད་སྟེ་ལས་བཞུགས་དེ་རང་ལུགས་ལ་ལས་སོ་སོ་བ་

97 བསྐྱེད་འབྲུད། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། 30 ཞོག 1160 ཟླ་ 1 ལ

98 བསྐྱེད་འབྲུད། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། 30 ཞོག 1160 ཟླ་ 1 ལ

རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོ་ལྷན་པའི་མཆོད་མ་བཞི་མ་བཤད་དོ།

མཆོན་མ་ནམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ནི་རང་རང་གི་སྒྲིའི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་ལ་བྲིས་ཐབ་ཀྱང་ཁ་
སྦྱོར་གྱི་དགོངས་པར་མན་སྟེར་བཀྲལ་ཞིང་མཆོ་སྦྱེས་དང་ནག་པོ་སྦྱོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ལས་
ཀྱང་བརྟོ་བ་དང་བྲི་བ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་དང་ཇ་ཡ་སེ་ནས་
སྔ་མ་མ་བྱུབ་ན་ཕྱི་མ་བྱ་བར་བཤད་དོ། །ནག་པོ་སྦྱོད་པས། རྩལ་ཆོན་གྱིས་ནི་རྫོགས་པར་
བྲི། །ཡང་ན་མེ་ཉོག་དག་ཀྱང་རུང་།⁹⁹ །ཞེས་ཆོན་དང་མེ་ཉོག་གིས་བྲི་བ་གདམ་ང་ཅན་དུ་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་མཆོ་སྦྱེས་ཀྱང་བཞེད་པས་མེ་ཉོག་བཀྲལ་སྟེ་བྲིས་པ་ཡང་རུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། དགང་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་དྲ་རི་ག་པས། གསེར་དུལ་ཟངས་ལྷགས་ར་གན་མི་
རུས་སྒྲིན་མེལ་གི་ཤིང་སྟེ་བདུན་གང་རུང་ལས་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

དགང་གཟར་གྱི་ཡུ་བའི་སྲིད་ནི་ཆོད་ལྷན་གྱི་མཐེབ་སོར་ཉིར་བཞི་པ་ཡུ་བའི་འོག་ཏུ་རིན་
པོ་ཆེ་སོར་གསུམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་སོར་གསུམ་པའི་རྩོམ་ལྟེང་། དེ་གཉིས་དང་བཅས་ན་ཡུ་བ་ལ་
སོར་སུམ་ཅུ་སྟེ་སྒྲུགས་གཟར་གྱི་ཡུ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགང་གཟར་གྱི་སྒྲོམ་གྱི་ཆོད་
ནི་རྩོམ་ལྟེང་དང་བཅས་པའི་ལག་པས་བདེ་བར་བཟུང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ་སྒྲུགས་གཟར་གྱི་སྒྲོམ་
ནི་དགང་གཟར་གྱི་སྒྲོམ་ལས་ཕྱེད་ཀྱིས་སྤྲོད་ལོ། །དགང་གཟར་གྱི་ཡུ་བའི་སྟེང་དུ་ནི་བྱ་བཞི་
པ་རྒྱར་སོར་བཞི་པའི་དབུས་སུ་ཐབས་སུ་སོར་གཉིས་ཀྱིས་དམའ་བ་ལ་རྩོམ་ཅེ་ཆེ་ལ་སོར་
གཉིས་པས་མཆན་པ། བྱ་བཞི་པའི་སྟེང་གི་རྒྱར་སོར་ཕྱེད་ལ་རྩོམ་ཅེ་ཆེ་ལྟེང་བས་བསྐྱོར་པ། བྱ་
བཞི་པའི་སྟེང་དུ་བརྒྱའི་འདབ་མའི་དབྱིབས་ཅན་སོར་བཞི་པ་ཐབས་སུ་མཐེའུ་ཆུང་གི་ཆོད་
ལ་སོར་བཞི་པའི་རྩོམ་ཅེ་ཆེ་ལ་མཆན་པ་སྲིད་དུ་བཟུང་འཛག་པའི་བྱ་ག་མཐེ་སོར་ངམ་མཐེའུ་ཆུང་
གི་ཆོད་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་རྩོམ་ཅེ་ཆེ་གསུམ་པ་སོར་བཞི་པའོ། །ཡང་ན་ཡུ་བའི་སྟེང་གི་ཆར་པད་

99 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེའ། ༡༣ འོག ༣༣༩ སྒང་། ༡༡

འདབ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྱད་དུ་སོར་བརྒྱད་པ་རྩི་ལྷར་མཛེས་པ་ལ་རྒྱར་བྱ་བཞི་པ་སོར་བཞི་པ་ཟབས་
 སུ་སོར་གཉིས་ཀྱིས་དམའ་བའི་དབྱས་སུ་རྩི་རྩི་སོར་བཞི་པ་ཅེ་གསུམ་པའམ་ཅེ་ལྷ་པས་མཆན་
 བ་སྟེ་ཡུ་བའི་སྒྲོར་དང་བཅུད་ཀྱི་བྱ་ག་འདྲོ། །ལྷགས་གཟར་ཀྱི་ཡུ་བའི་སྟེང་དུ་ཁ་བད་འདབ་
 ལྟ་བུ་རྒྱར་སོར་གཉིས་པ་ཟབས་སུ་སོར་གཉིས་པ་དབྱས་སུ་རྩི་རྩི་ཅེ་ལྷ་པས་མཆན་པའོ།

དགང་ལྷགས་མེད་ན་ལག་པའི་སོར་མོ་ལྷ་སྒྱར་བས་དགང་ལྷགས་དང་སོར་མོ་གསུམ་
 རྒྱར་བས་སྟེ་གསུམ་དབྱལ་བ་དང་ལྷགས་གཟར་མེད་ན་སྟེ་གསུམ་ཀྱང་དགང་གཟར་ཀྱིས་
 བྱ་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་འོད་སྟེ་ལྷགས་སོ། །དབྱ་ནག་ལས་ཀྱང་། དགང་ལྷགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ལྷ་གང་
 དང་སོར་བཞི་པའི་དབྱས་སུ་ཟབས་སུ་སོར་གཉིས་པ་དང་ལྷགས་གཟར་བད་འདབ་འདྲ་བའི་
 ཁ་ལ་མཐེབ་སོར་གཉིས་དང་ཟབས་སུ་མཐེབ་གང་བཤད་དེ་འོད་སྟེ་ལྷགས་སྒྲ་མ་དང་མཐུན་
 བོ།

དེ་ཡང་གཙོ་སོར་བྱེད་བཅས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཅེ་འབྲེལ་ཀྱི་རྩིས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ལ་དེར།
 སོར་བཞིའི་མཐར་ཉི་རྩེ་རྩི། །བར་དུ་བརྒྱའི་འདབ་མའི་དབྱིབས།¹⁰⁰ །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
 ལྷནྱ་པས་མཐར་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྩི་རྩི་ཅེ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་དང་བར་དུ་ཞེས་པ་
 ཅེ་གསུམ་པ་དང་རྒྱར་བཞིའི་བར་དུ་བད་འདབ་ཀྱི་དབྱིབས་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ལ་བཤད་པས་འོག་
 གི་སོར་བཞི་པ་བྱ་བཞི་པའི་སྟེང་གི་མཐའ་ནས་ཀྱེན་དུ་མཐེལ་ཆུང་གི་ཆད་སོར་བའི་སྟེང་དུ་རྩི་
 རྩི་ཅེ་གསུམ་པ་སྟོགས་བཞེར་བྱ་ཞིང་། དེ་དང་ནང་གི་རྒྱར་འོག་མ་བཞིའི་བར་དུ་བད་འདབ་
 ཀྱི་རྣམ་པ་བྱའོ། །སོར་བྱེད་པ་ལ་བསྒྲོར་བའི་རྩི་རྩི་ཅེ་སོར་བཞི་པའི་དབྱས་སུ་རྒྱར་སོར་
 གསུམ་པ་དང་དབངས་སུ་སོར་གཉིས་པའི་བྱག་པ་ཡོད་པའི་སྟེང་རྩིས་ནས་སྟོགས་སུ་སོར་
 བྱེད་རེ་ཡོད་པ་ལ་བྱའོ། །དུ་རི་ཀ་པས་དགང་གཟར་ཀྱི་སྟེ་བཞི་པ་ལ་ལྷུ་པོ་སོགས་ཐབ་ཀྱི་

དབྱིབས་འབྲ་བའི་དབྱས་སྤྱ་རང་རང་གི་མཆན་མས་མཆན་བ་ལས་སོ་སོ་ལ་ཤིས་བར་བཤད་
ཅིང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཀྱང་ཞེ་རྒྱས་བྲག་གསུམ་ལ་དབྱས་སྤྱ་རྒྱུ་པོ་གྲུ་བཞི་གྲུ་གསུམ་
གྱི་དབྱས་སྤྱ་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་རྩོམ་རྩོམ་ལྷགས་གཟར་གྱི་དབྱས་སྤྱ་ཡང་མཆན་མ་དེ་གསུམ་
གྲུ་བར་བཤད་པས། གྲུབ་ན་དེ་བཞིན་གྲུ་ལ་མ་གྲུབ་ན་མཚོ་སྤྱིས་དང་འོད་སྟེ་སོགས་གྱི་ལས་
བཞིའི་སྒྲིན་སྒྲིག་གི་དགང་ལྷགས་འཆད་བ་ན་མི་འབྲ་བ་མ་བཤད་བ་ཡང་མང་བས་དེ་བཞིན་
དུ་བྱུང་།

གསུམ་བ་ལ་གསུམ། མཆོད་རྩམ། སྤྱི་རྩམ། སྤྱི་ཉེ་འབྲུལ་བ་དང་དགོད་པའི་གནས་
སོ། །དང་པོ་ནི། ཞེ་བ་ལ་དྲུང་མ་ཉ་མྱིས་གྱི་སྟོན་དུ་འོ་མ་དང་མེ་ཏྲག་དཀར་པོའི་ཆུ། རྒྱས་བ་
ལ་གསེར་གྱི་སྟོན་དུ་ཉིལ་དང་ཞོ་དང་མེ་ཏྲག་སེར་པོ་དང་བྲི་སེར་པོའི་ཆུ། དབང་ལ་ཟངས་གྱི་
སྟོན་དུ་མེ་ཏྲག་དམར་པོ་དང་བྲི་དམར་པོའི་ཆུ། དེ་གསུམ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ནས་དང་ཉིལ་ནག་
ཀྱུ་ཤ་འབྲས་ཡོས་བདུད་ཅི་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་གོ། །བསད་བསྐྱད་དང་དབྱེ་བ་ལ་ལོངས་སྟོན་
པའི་རྩ་མོར་ལ་སོགས་པའི་དུམ་བུའི་སྟོན་དུ་བ་དང་མོང་བུའི་ཆུ་ཁག་དང་བཅས་བ་དང་བྲི་ང་
བ་དང་བྲི་མེད་པའི་མེ་ཏྲག་ནག་པོ་ལ་སོགས་བ་དང་། མོངས་རེངས་ལ་ནི་བྲི་ང་བའི་བྲི་མེད་
པའི་མེ་ཏྲག་སེར་པོ་སོགས་ལྷག་གོ། །བྲག་པོ་ལ་གྲུ་གྲུལ་དང་གཞན་རྣམས་ལ་སྟོས་ཞེས་པོས་
བདུགས་ཏེ་རང་གི་ལྟའི་སྤྱགས་སམ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྱགས་གྱི་མཐར་རིམ་བ་བཞིན་དུ་
སྤྱོད་དང་། ཡོ་དང་ཉོ་དང་པའ་ཅེས་སྤྱར་ནས་ལན་བརྒྱའམ་བདུན་བརྒྱའོ། །དབང་གི་དགྲགས་བ་
ལ་ནི་རྩོམ་པའོ།

ཆུ་བཞིའི་སྟོན་གསུམ་གྱི་མདུན་དུ་ཡང་བཟེད་ཞལ་གྱི་སྟོན་གསུམ་མཚུ་ལ་སོགས་པའི་
སྟོན་དུ་བཞག་གོ། །རིན་ཆེན་འབར་བ་ལས། མེ་ཏྲག་ལ་སོགས་རྩམ་རྣམས་ནི། །ལས་གྱི་

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡམ་ཤིང་དང་བྱད་ཤིང་གི་རྩས་དང་། སྲེག་རྩས་ལྷག་མ་བསྟན་
བཅོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་བའི་ཡམ་ཤིང་ནི་གཞུང་གཞན་རྣམས་ནས་བྱུང་བ་རྣམས་འདིར་མི་རྟེན་
ལ། རྟོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་འོ་མ་ཅན་གྱི་ཤིང་ལས་བྱ་བར་གསུངས་པས། འོ་མ་བྱ་ལ་སོགས་པ་
དེ་ཞིམ་པོ་དང་ལྷན་པའི་འོ་མ་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་ཅེ་མོའི་ཕྱོགས་སྤྱིད་དུ་སོར་བརྟུག་ཉིས་པ་སྟོམས་
སུ་མཐེའུ་ཆུང་གི་ཆད་ལོ་མ་གཉིས་པ་རྒྱན་དང་བཅས་པ་མཉམ་སྟེར་བཅད་པ་ཅེ་མོ་གཉིས་སྦྱང་
ཅེ་དང་འོ་མ་དང་མར་དུ་བསྟུགས་པ་བདུད་ཅེ་དང་དེའི་ཆུས་བྲན་བཅོ། །དེ་ཡང་འོད་སྟེ་ལས།
རྟེན་ལྷི་ལྷ་དང་ཁྱོག་པོ་དང་། །རིང་མུང་ལོ་མ་མེད་པ་དང་། །སྲོག་ཆགས་ཀྱིས་ཐོས་དུལ་བ་

102 རོལ། རོག ༤ བ ༧། གཙང་། རོག ༡༠ བ ༩ ལྷ་བ་ཤོས་སོ།

འདིར་མི་རྟེན་པས་ལས་སོ་སོ་བ་དང་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཆད་ནི་འོད་སྟེར་མཐུབ་གང་བར་
 བཤད་ལ་ཤུག་པས་རྒྱས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་འཆང་གང་ཁྱ་གང་བར་བཤད་དོ། །ལས་
 སོ་སོ་བའི་བྱད་ཤིང་ནི་ཡམ་ཤིང་དང་རྒྱ་འབྲ་བ་སོག་ཆགས་མེད་པས་ཐབ་ལས་ཅུང་ཟད་
 དམའ་བར་ཐབ་སོ་སོ་བཞིན་དུ་བཅིག་གོ། །ཞི་བ་ལ་ནི་དགོན་པའི་བ་ལང་གི་སྒྲིབས་ཀྱང་རུང་
 དོ། །ལས་ཐམས་ཅད་པའི་བྱད་ཤིང་ཡང་ལས་སོ་སོ་དང་མཐུན་པར་བྱའོ། །མེ་ཆང་འཆང་ན་དུ་
 དེ་ཀ་པས་ལས་མཐུན་གྱི་སྟོགས་ནས་མེ་སྤར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཞི་བ་ལ་ཤར་དུ་བཅའ་བ་
 སོགས་སམ་ཡང་ན་ཤར་སྟོར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཞི་བའི་རྣམ་ཐད་པར་བ་ནི་འབྲུ་མར་གྱིས་བྱུགས་པའི་ཀྱུ་ཤ་ནས་ཉིལ་ཞོ་འོ་
 མ་འབྲས་ཟན་དུར་བ་ཅན་གྱི་ཡང་ཀྱ་ཐང་ཆུ་བྱི་ཞིམ་པའི་མེ་ཉོག་འབྲས་ཡོས་རྣམས་སྤང་ཅི་
 སོགས་སུ་བསྐྱུགས་པ་དང་ནང་གི་བདུད་ཅི་ལྟོ། །རྒྱས་པའི་རྣམ་ཐད་པར་བ་ནི་འབྲས་ཆན་
 ཞོ་དང་བསྐྱེས་པ་ལ་མངར་གསུམ་གྱིས་སྐྱགས་པའི་ཟས་མཆོག་དང་། ཞོ་དང་སྤང་ཅི་དང་ཉིལ་
 བྱ་དང་ཞོ་ཟན་དང་ཁྱུན་མར་དང་བཅས་པའི་འབྲས་དང་བརྒྱ་གེ་སར་དང་ན་ག་གེ་སར་དང་
 འབྲས་བུ་རྣམས་སོ། །དབང་ལ་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུ་སྐྱར་མོ་དང་མེ་ཉོག་དམར་པོ་བྱི་ཞིམ་
 པོའོ། །དྲག་པོ་ལ་ཡུངས་ཀར་དང་ཡུངས་མར་ཆ་བ་དང་ཁྲག་དང་ལན་ཚུ་དང་སྟེ་ཆེ་དང་ནིམ་
 པའི་ལོ་མ་དང་རོ་ཐལ་དང་རྐང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་པོང་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྤངས་དང་སྐྱ་དང་བྲིམ་
 བུའི་ཆེལ་དང་ཆེར་མ་དང་རུས་བྱེལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་རྟེན་པའམ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་དུག་ཁྲག་
 ལན་ཚུ་རྣམས་བསྐྱེས་པའོ། །མར་ནི་འོད་སྟེ་ལས་དྲག་པོ་ལ་དམིགས་བསལ་གསུངས་པ་མ་
 གཏོགས་པ་མ་བཤད་པས་འཇམ་པོ་གསུམ་ལ་མར་དཀར། དྲག་པོ་ལ་འབྱོར་ན་མི་ལ་སོགས་
 པའི་ཁྱུན་དང་མ་འབྱོར་ན་མར་ནག་ལ་དུག་ཁྲག་གིས་སྐྱགས་པའོ།།

རྣམ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སོ་སོ་བ་ནི་སྟོམ་འབྱུང་ལས། མར་གྱིས་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་

གསུམ་པ་ནི། གྲེག་རྩམ་རྣམས་ལ་གདན་བཞི་ལས། སྐགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བསང་བ་དང་
སྒོར་བའམ་དག་པར་བྱེད་པ་བཤད་ཀྱི་རྩམ་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆོག་མ་བྱུང་ལ། རོད་སྟེ་ལས་བསྐྱེག་
བྱའི་རྩམ་ཐམས་ཅད་བཤད་པ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ཅི་ལྟས་བྲན་ཞིང་། བདུད་ཅིའི་རོ་བོར་

108 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟུར་མ། དེ་བཞིན། ༡༠ ཟླ་ ༥༧༦ ཟླ་ ༡༣

ཡམ་ཤིང་ནི་གཉིས་གཉིས་སམ་རེ་རེ་དང་ཀྱུ་ཤ་དང་དྲུང་བ་རྣམས་ནི་གཉིས་གཉིས་སྐྱར་
ལ་དབུལ་ལོ། །སྟེག་རྩས་རེ་རེ་ལ་གངས་རི་ཙམ་ཞིག་དབུལ་བ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ་ཤུལ་བས།
དེ་ཡང་རྩས་རེ་རེ་ལ་སྟེག་སྒྲིགས་གཅིག་གས་གསུམ་མམ་བདུན་ནམ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་གས་བརྒྱ་
ཙུ་བརྒྱད་དམ་སྟོང་དབུལ་བར་བྱའོ།¹¹⁰ །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

འབུལ་བའི་གནས་ནི་ཁུ་བའི་རྩས་རྣམས་ནི་ཞལ་དང་ཡམ་ཤིང་དྲུང་བ་ཀྱུ་ཤ་བདུག་སྟོས་
དུས་བྱེ་སོགས་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིའི་འོད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་ཞོ་ཟན་བཟའ་བ་ཞལ་བསིལ་
ཉིལ་ནས་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱག་དང་རི་བྱགས་ཀ་དང་མེ་ཉོག་ནི་དབུ་དང་ཞབས་བསིལ་ནི་
ཞབས་དང་མར་མེ་མཆོད་ཡོན་ནི་མདུན་དུ་དབུལ་བར་ཤུལ་བ་དང་ཨ་རྩ་ཡ་བཞེད་དེ་རེ་
ཙམ་མ་གཉོགས་པ་སྟོས་འབྱུང་དང་མཐུན་ནོ།།

དགོད་པའི་ཚུལ་ལ་¹¹¹ བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་མང་པོས་སྟེག་རྩས་གཡས་ལ་མཆོད་རྩས་གཡོན་ཞེས་
བཞེད་ལ། ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོས་མཆོད་རྩས་ཀྱང་གཡས་སུ་དགོད་པར་
བཤད་ཅིང་དག་པོ་མ་གཉོགས་པ་ལ་མཆོད་རྩས་གཡོན་དུ་དགོད་པ་རྒྱུད་འབྲེལ་བྱ་གཞུང་ལས་
བཤད་པ་མི་སྣང་བས་གཡས་སུ་དགོད་དོ་གསུངས་སོ།¹¹² །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་བྱེ་
མ་དང་མཐུན་པར་སྣང་བས་འཇམ་པོ་གསུམ་ལ་རྒྱ་རྣམས་དང་བསང་རྒྱའི་སྟོད་གཡོན་དང་
གཡས་སུ་སྟེག་རྩས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲིགས་པའི་ནང་ན་མར་མཆོད་རྩས་ཆར་གཉིས་ཀྱང་
བཤམས་¹¹³ ལ་མེ་ལྷའི་མཆོད་རྩས་ཀྱི་མཐར་དེའི་གཉོར་མ་ཡང་བཤམས་ཏེ། དག་པོ་རྣམས་
ལ་ནི་དེ་ལས་བཞོག་སྟེ་བཤམ་སོ། །མར་ཁུ་དང་དགའ་སྒྲིགས་མདུན་དང་རྫོང་རིལ་གཡོན་དུ་

110 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། 33 ཞོག 343 ཟེང་། 11

111 ཞོལ། ཞོག 13 བ 6 དགོད་པའི་ཚུལ་བོད་

112 ཞོལ། ཞོག 13 ན 1 གཙང་། ཞོག 12 བ 3 གསུང་འོ། ། ཞོལ་གཙང་གསུང་འོ་དང་མ་དཔེར་ཡང་འཇུག་ཡོད།

113 ཞོལ། ཞོག 13 ན 1 བཤམ་ལ། ཞོལ་པལ་ཆེར་ཡང་འཇུག་མེད། གཙང་སྒྲིའི་རིག་སྣང་།

མི་དགེ་བའི་ལྷན་གྲངས་ལྟར་ལས། གཡོ་ཞིང་མཁུན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འབར། ཁྱེ་གསུམ་
དུ་བའི་ཚོགས་¹¹⁷མང་དང་། །འཁོར་ཞིང་མི་སྟག་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པར་འཕྲོ་བས་ནད་

117 ཞེས། འོག་ ༡༧ ན ལ དུ་བའི་མདོག་

འཕེལ་བྱེད། །མེ་གང་ཡང་ཡང་རབ་ཏུ་འདར། །ཡང་ཡང་རབ་ཏུ་རྫོད་པ་དང་། །ཡང་ཡང་གཡོན་
 ཏུ་འཁོར་བ་དང་། །ཡང་ཡང་ས་ལ་རེག་བྱེད་ཅིང་། །ཐིག་ལེ་ནག་པོ་སོལ་བའི་མདོག །སྤྱར་ཏུ་
 རིགས་ནི་ཟད་འགྱུར་ངེས། །གང་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་བྱང་གནས་པའི། །སྤེ་དང་བདག་པོ་འཛོམས་
 པར་སྟོན། །མདོག་ངན་ཏུ་བའི་མདོག་ལྟར་གནག །མདོག་ལྡང་སྤྲོ་ཆོགས་མདོག་རྩལ་བ། །པ་ལ་
 ག་དང་འབྲུ་མར་མདོག །འདོད་པའི་དོན་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད། །རོ་བྱི་ཉ་ཡི་བྱི་ལྟར་ངན། །ཁུ་
 རྒྱེས་སྒོག་ཆགས་བྱི་དང་ལྷན། །གལ་ཏེ་མེ་ནི་འདི་ལྟར་འགྱུར། །གཙུ་བོ་རྣམ་པར་ལྟང་བར་
 བརྫོད། །ཅ་ཏ་ཅ་ཏ་ཞེས་སྒྲ་དང་། །ཆམ་ཆམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་ལྷན། །སིམ་སིམ་གྱིས་ནི་སྒྲ་
 བདག་ཉིད། །རྫོ་རྩེའི་སྒྲ་ནི་དོན་ཉམས་བྱེད། །མདུང་དང་རལ་གྱི་མདའ་དང་སྒྲུལ། །ར་མོ་བ་ལང་
 མགོ་ལྟ་བུ། །འཛིགས་བྱེད་རྣམ་པ་གང་དེ་མཐོང་།¹¹⁸ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

རྫོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། སྒྲིག་རྩལ་ཆོག་པ་ཏ་ཅང་སྤྱར་བ་ཡང་ངན་པ་དང་མདོན་སྤྱོད་ལ་དེ་
 དག་བཟང་བ་དང་དེ་ལ་བཟང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་མི་ཤིས་པར་བཤད་ལ། སྤྲགས་མཁན་མེས་
 ཏ་ཅང་གདུང་བ་ཡང་མི་དགེ་བའི་ལྟས་སོ། །བགེགས་ཡོད་པར་ཤེས་ན་དེའི་ཉེས་དཔྱད་གས་
 བརྒྱུག་ཐབས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །འདིར་ཤུ་རྩེ་པ་དང་འོད་སྤྲེས་མར་གྱི་སྒྲིག་སྤྲགས་
 འབྲུལ་བར་བཤད་པ་དང་། རྫོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་དང་སྤྲོམ་འབྱུང་ལས་དགང་སྤྲགས་འབྲུལ་བར་
 བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཉན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་མར་གྱིས་བསྒྲིག་པས་ལན་
 བདུན་བསྒྲིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྲུགས་འདིར་གསུངས་པ་ལྟར་མར་གྱིས་ལན་བདུན་བསྒྲིགས་པ་
 ལ་སྒྲིག་སྤྲགས་ཞེས་བཏགས་པའམ་ཡང་ན་གཞུང་དེར་རྫོགས་པའི་སྒྲིག་སྤྲགས་དང་ཅིག་ཤོས་
 ཀྱི་སྒྲིག་སྤྲགས་ཞེས་དགང་སྤྲགས་ལ་རྫོགས་པའི་སྒྲིག་སྤྲགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར་
 རོ།།

ལྷ་པ་ལ་གཉིས། ཁ་བཏྟ་ཕྱོགས་དང་འདུག་སྐྱངས་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་དང་། བདག་
མདུན་གྱི་ལྷ་འཇིགས་འབྱོར་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་བཏྟ་ཕྱོགས་ནི་རྟོག་
བདུན་ལས། ཞི་བ་ལ་ཤར་དང་རྒྱས་པ་ལ་བྱང་དབང་ལ་རྩབ་དང་བསད་བསྐྱད་ལ་སྟོ་དང་
རེངས་པ་ལ་བྱང་དུ་བཏྟ་བར་བཤད་དོ། །དབང་གི་དགུག་པ་ནི་དབང་དང་འབྲེལ་པ་ལ་ཁ་བྱེན་
དུ་བཏྟའོ། །ལྷ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་¹¹⁹ཁ་རྩབ་རྩ་བཏྟ་བར་འོད་སྟེ་ལས་གསུངས་ཏེ་
འདི་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ལྷ་དབང་དུ་བྱེད་པའོ། །འག་པོའི་དགུག་པ་ཡང་འག་པོ་དང་འབྲེལ་
དབྱེ་བ་བསད་པ་དང་ཚོངས་པ་རེངས་པ་དང་འབྲེལ་བར་བྱའོ། །འོད་སྟེ་ལས། ཚོངས་རེངས་
ལ་དབང་ལྷན་དང་བསྐྱད་པ་ལ་མེ་དང་དབྱེ་བ་ལ་སྤོན་པོར་བཏྟ་བར་བཤད་དེ་འདི་དང་ཅུང་
མི་འབྲའོ། །ཁ་ཅིག་དབང་དགུག་དང་ཞི་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མ་འབྲེལ་ན་སྤར་ལྟར་ཡིན་
ལ་འབྲེལ་ན་སྤར་མ་ལ་ཤར་དང་བྱེ་མ་ལ་རྩབ་རྩ་བཏྟ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། དཔལ་
འཇིག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པའི་ཞི་བའི་སྤྱོན་སྟེག་ལ་ཁ་ཤར་དུ་བཏྟ་བ་དང་། འོད་སྟེ་ལས་
ཀྱང་། ཞི་རྒྱས་དབང་དང་མཛོན་སྦྱོད་ལ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནི་ཤར་དང་སྟོ། །རྩབ་དང་བྱང་
དུ་ཐབ་ཁུང་ནམས། །ཤར་བྱང་རྩབ་སྟོ་ཁ་བཏྟས་པའི་¹²⁰ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཉིན་མོ་འབྱུང་
གནས་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ཡང་སྤར་བཞིན་བཤད་དོ།

འདུག་སྐྱངས་ནི་ཞི་བ་ལ་འཇམ་ཞིང་བདེ་བའི་སྟན་ལ་བསྐྱའི་འདུག་སྐྱངས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་བྱེན་
པ་གཡས་པར་བྱེན་པ་གཡོན་པ་བཞག་སྟེ་བྱས་མོ་གཉིས་སྦྱད་པའོ། །རྒྱས་པ་ལ་བཟང་པོའི་
འདུག་སྐྱངས་ཏེ་དེ་ནི་སྟན་མཚོན་པོ་ལ་གནས་ཏེ་རྒྱང་པ་གཉིས་བྱང་པོར་བསྐྱང་བའོ། །དབང་
དང་དེའི་དགུག་པ་ལ་མཚོ་ཞིང་བདེ་བའི་སྟན་ལ་རྡོ་རྗེ་སྦྱིལ་ཀྱང་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་བསྐྱེད་གཡས་པ་
དང་བྱེན་པའི་དབྱས་སུ་རྒྱང་པ་གཡོན་པ་བཞག་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་གཡོན་པ་དང་བྱེན་པའི་

119 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༩ བྱེད་ལ་ཁ་རྩབ་རྩ་

120 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༣༩ ཤོག ༩༩༠ བྱང་། ༡༡

དབུས་སུ་རྒྱ་རྒྱ་ལ་གཞུགས་པ་བཞག་པའོ། །མདོན་སྤྱོད་ལ་སྒྲིན་སྒྲིག་བཟུང་བསྐྱབ་བྱའི་གཞུགས་
བརྟན་གྱི་བྱང་ལ་གནས་པའམ། སྒྲིན་མེད་པར་ཚོགས་བྱུང་གནས་ཏེ་རྒྱ་རྒྱ་ལ་རྒྱ་རྒྱ་ལ་མཚན་པ་
དང་ཁོ་པོའི་སྒྲིལ་གྱང་སྒྲིལ་བྱེད་པའི་དགུག་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དང་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལ་རྩོམ་སྒྲིལ་
གྱང་དང་དབྱེ་བ་ལ་རྒྱ་རྒྱ་ལ་བརྒྱུག་སྒྲིལ་འདུག་པར་འོད་སྒྲིལ་ལས་བཞད་དོ།

བསམ་པ་ནི་ཞི་བ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྒྲིལ་རྩེའི་སེམས་དང་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཚིམ་པའི་
ཡིད་དང་དབང་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་དང་བྲག་པོ་ལ་རྒྱའི་ཀྱན་སྒྲོང་གི་ཆེ་སྒྲིལ་རྩེ་དང་དུས་
ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ནི་རྩལ་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པས་བྱ་སྒྲིལ་པ་ལ་སོས་སོ་འཆང་ཞིང་མིག་གཏོང་
ཚུགས་སུ་བཟུང་བ་ཞིན་ཁོ་གཉེར་ཅན་དུ་བྱའོ། །ཆས་གོས་ནི་འཇམ་པོ་གསུམ་ལ་ཁྱས་བྱས་
ལུས་ཀྱི་ཞིམ་པོས་བྱུགས་ལ་གོས་དཀར་པོ་དང་རྒྱ་དང་སྒྲིལ་བ་སེར་པོ་ཅན་གྱི་གོས་སྒྲིལ་
ཚོགས་པ་དང་རྒྱ་དང་གོས་དམར་པོ་ཅན་ནོ། །བྲག་པོ་ལ་ནི་རྒྱ་དང་གོས་སྒྲིལ་པོའམ་ཁྱག་
གམ་རྒྱས་གཤེར་བའི་གོས་ཏེ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལ་སེར་པོའོ། །ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ནི་ལས་སོ་
སོ་དང་མཐུན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་མདུན་གྱི་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་རི་ལྷར་བྱ་བ་དང་། མའི་མཆོད་སྒྲིན་
གྱིས་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་པའི་སྒྲིལ་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ལྷ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་གཉིས་འབྲུབ་པ་མི་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་བར་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིན་སྒྲིག་འབྲུལ་
བའི་ལྷའི་གཙོ་བོ་དང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་གཉིས་འབྲུབ་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས་སྒྲིལ་ན་འདི་ལ་
འོད་སྒྲིལ་ལས། རང་ཡང་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་ཉིད་ལས་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་འབྱོར་དང་
ལྷན་པའམ་ཡང་ན་ཐབ་ཁྱེད་དུ་བཞུགས་པའི་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའོ།¹²¹ ཞེས་ཐབ་ཁྱེད་དུ་
ལྷ་གང་བྱེད་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་གཉིས་ལུས་བྱེད་པ་དང་ཐབ་ཀྱི་ལྷའི་རྣམ་

121 བསྐྱེད་འབྲུག་དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེས། ༣༩ ཞོག ༩༣ ཟེང་། ༡༣

རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་བ་གཉིས་དང་། ཨ་མོ་རྩ་རྒྱུད་བའི་སྤྱིན་སྟེན་གཉིས་སུ་འདས་པའི་
རྩ་གཙོ་བོ་རྒྱུད་པ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གི་གདན་བསྐྱོམ་པ་ནས་
བྱ་བའམ། ཡང་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་བསྐྱེད། ལྷ་ཞེ་དགུ་མ་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་རྩ་རྟོགས་པ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་
དོ། །ཨ་མོ་རྩ་རྒྱུད་བས་དྲག་པོའི་སྤྱིན་སྟེན་དུ་ཞལ་དགུ་གའི་ཁ་དོག་སོར་བཞག་བྱས་ལ་འོད་
སྟེ་ལས་ཀྱང་ལས་བཞིའི་མེ་སྒྲུབ་སྐབས་སུ་ཅ་ཞལ་གྱི་ཁ་དོག་ལས་སོ་སོ་དང་མཐུན་པར་

122 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཁོག ༥༠༩ གྲང་། ༩

མཛད་ནས་ཞལ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྦྱར་བ་མཛད་དོ། །མེ་ལྷའི་སྤྱིང་གར་བསྐྱེད་
 བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མེ་ལྷ་གཉིས་རོ་མོ་གཅིག་ཏུ་བལྟས་ནས་བསྐྱེད་བར་འོད་
 སྤྱི་ལས་བཤད་དེ་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོའི་གདམས་བཤོ། །གཙུག་པོ་ལ་འབྱུང་བའི་ཆེ་དེའི་
 ལྷགས་ལ་སྟོབ་བས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བར་མོས་བཤམ་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཐ་མི་དད་
 ཏུ་མོས་ནས་སྤུལ་ན་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤུལ་བར་འགྱུར་བར་ཤུཌི་བས་བཤད་དོ། །སྒྲིན་སྒྲེག་
 གི་འཁོར་གསུམ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ནར་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་བར་ངེས་པ་བསྐྱེད་ནས་བདག་དང་
 ལྷ་དང་མཆོད་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་དང་ཐབ་དང་དགའ་སྒྲུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྦྱུ་མ་ལྷ་བྱར་ཤར་
 བའི་ངང་ནས་སྒྲིན་སྒྲེག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པས་ཡང་ཡང་དེའི་དོན་པ་གསོ་
 བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཞིང་དང་རྟེན་དང་བསམ་པ་དང་མཆོད་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་མཚུངས་ཀྱང་མེ་ལ་
 མཆོད་སྒྲིན་བྱས་པ་ནི་ལྷ་ཆོས་པ་དང་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ལ་གཞན་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་
 གསུངས་པ་ནི་མཆོད་སྒྲིན་བྱེད་པའི་སྒྲོ་མའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །དེ་ཡང་ཁ་སྐྱོར་
 ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་རྣམས་ལས། ལྷ་ཡི་ཁ་ནི་མེ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་མེ་ལྷའི་ཞལ་ཏུ་གསུངས་
 པའི་མེ་ནི་མེ་ལྷ་ཡིན་ཏེ་རིག་པ་མཆོག་ལས། དང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ནི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་མེ་ལྷ་ལ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་མེ་ལྷ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ངེ་ལྷར་ཡིན་སྟེ་
 བ། སྒྲིན་སྒྲེག་གི་མེ་ནི་ལྷ་ལ་སྤུལ་བའི་སྒྲེག་རྣམས་ཐ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་ན་ལྷའི་ཁ་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྟོན་འཛོལ་ལ་མེ་དེ་ཉིད་ནི་མེ་ལྷའི་རོ་མོར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་མེ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
 ཞལ་ཏུ་གསུངས་སོ། །རི་ལས་མེ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཡང་རི་ཀྱིས་མཆོན་པའི་མེ་ཉིད་མེ་ལྷར་བསྐྱེད་
 པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ས་བོན་ལས་གཟུགས་སྤང་ནས་སྤྱོད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་
 མེ་ལྷ་གཤེགས་གསོལ་གྱི་སྐབས་སུ་མཆོད་སྒྲིན་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་ནས་

དམ་ཆོག་པའི་མེ་ལྷ་མེ་འབར་བའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བཤད་པས་སྤྱིན་སྲེག་གི་མེ་དང་མེ་ལྷ་
གཉིས་དངོས་གཅིག་ཏུ་མོས་པར་བྱས་ནས་མེ་ལ་སྲེག་ཟུང་བསྲེག་དགོས་སོ། །མེ་དང་མེ་ལྷ་དངོས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པའི་མེ་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་མེ་ལ་ཟུང་རྣམས་བསྲེགས་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ས་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་བའི་
སྒྲོར་འགྱུར་བས་ཐོག་མར་མེ་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་མཚོག་ལས།
གཞོན་སྤྱིན་གྱི་བདག་པོ། བདག་འོང་བ་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ་གང་གིས་
བདག་འོང་བར་འགྱུར་བའི་བདག་སྤྱན་དྲངས་པའི་གསང་སྔགས་བཤད་པར་བྱའོ་¹²³ཞེས་མེ་
ལྷ་ས་ཕྱག་རྫོང་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིན་སྲེག་གིས་དངོས་གྲུབ་སྤྱུབ་པ་ལ་ཐོག་
མར་མེ་ལྷ་ཐབ་ཏུ་འགྲུགས་པར་བྱས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་ལ་དེ་ཡང་རིག་པ་མཚོག་ལས། ལས་
ཐམས་ཅད་ལའང་ཐོག་མར་བ་ལ་ཤེས་ཤིང་གི་མེ་སྤར་ནས་འབྲས་ཡོས་ཞོ་དང་སྤར་ཅི་དང་མར་
དང་སྤར་བས་མེ་ལྷ་ལ་ལན་སྟོང་སྟག་བརྒྱད་སྤྱིན་སྲེག་བྱས་ན་ལས་འགྲུབ་པ་དང་མེ་ལྷ་ཕྱོན་
པའི་ཉགས་ཀྱང་མེའི་དབྱས་སྡེ་བྱེད་དེ་འདྲག་པ་དང་མཐའ་སྡེ་བ་དང་མེའི་ཅེ་མོ་རྒྱས་པ་དང་ཅ་
བ་སྡེ་ཞིང་མགྲོགས་པ་རྣམས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ལྷ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱིན་སྲེག་
ལྟར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཏང་ཞི་བའི་ཆོ་ག་དང་། ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་གའི་
དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱིན་དུ་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་དང་།
མཐུག་གི་ཆོ་ག་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་
ཆོགས་པར་བྱས་ལ་བརྒྱའི་འདྲག་སྟངས་ཀྱིས་ཁ་ཤར་དུ་སྟོགས་ཏེ་འདྲག་ནས་བདག་བསྐྱེད་
གི་མཚོན་ཟུང་རྣམས་བསང་བ་དང་སྤར་བ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཞི་བའི་

དེ་ནས་ཀྱིག་ནམས་ལ་ཨོྲ་བརྩ་སངས་ཤུལ་ཞེས་བ་འདི་ལན་བདུན་བརྒྲས་ནས་ཀྱིག་ཕྱོ་ལྷང་
 རི་མ་མེད་པ་མ་གསལིང་འདབ་མ་མ་གྲགས་པ་ཏ་ཅང་ཡང་མི་རིང་བ་གཉིས་གཉིས་ཅེ་མོ་
 གཤཿབས་པ། རང་གི་གཡོན་ངོས་ནས་ཐབ་ཀྱི་ཁ་ཁྲིང་ལ་རང་ཁ་གང་དུ་བསྟ་བའི་ངོས་ལ་ཤར་
 དུ་བྱས་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཅེ་མོ་ཤར་དང་སྟོ་དང་བྱབ་དང་བྱང་དུ་བསྟན་པ་སྟ་མའི་ཅེ་མོས་སྟེ་
 མའི་རྩ་བ་ནོན་པ་དབྱས་ཞིང་། ཐབ་ཁྲང་དུ་ཅེ་མོ་ཤར་དུ་བསྟན་པའི་ཀྱིག་བ་ལང་གི་ན་བ་ལྟ་བུ་
 ཏ་ཅང་མི་རིང་བས་གཡོགས་སོ།།¹²⁵

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རོག་མར་འཛིག་རྟེན་པའི་མེ་ལྷ་མཆོད་པ། བར་དུ་འཛིག་རྟེན་པས་
འདས་པའི་མེ་ལྷ་མཆོད་པ། མཐར་འཛིག་རྟེན་པའི་མེ་ལྷ་མཆོད་པའི་ཚ་གཏོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། ཐབ་དང་མེ་ལྷ་བསྐྱེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བསྐྱེ་བ། མཆོད་ཅིང་བསྐྱེད་དེ་དམ་ཆེག་
བསྐྱུག་པ། སྒྲིག་རྣམས་ལུས་ནས་སྤར་ཡང་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསང་རྩས་ཐབ་བསངས་
ཏེ། ལྷ་རྩ་ཐས་སྟོང་པར་སྤངས། སྟོང་པའི་རང་པས་སྤྲོ་ཆོགས་བསྐྱེད་ཆེ་བའི་སྟེང་དུ་སྤོང་དང་

125 རྒྱལ་འོག་ ༡༩ བ་ ༣། གཙུང་། འོག་ ༣༠ བ་ ༣ གཡོག་གོ་

རྫོག་ཆེ་ལས་རྫོག་ཆེ་འཛིན་པ་དཀར་པོ་དཀར་མཐིང་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲེལ་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ་གཡས་འོག་མ་གཉིས་རྫོག་ཆེ་དང་རལ་གྱི་གཡོན་འོག་
 མ་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་བརྒྱ་འཛིན་པ་ཁྱུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐབ་ཁ་དོག་དཀར་ཞིང་
 དབྱིབས་རྒྱུ་པ་སྟུ་རན་དང་ཁ་ཁྲིར་དང་བཅས་པ། ཁ་ཁྲིར་ལ་འཁོར་ལོའམ་རྫོག་ཆེའི་སྤོང་བས་
 བསྐྱོར་བ་བྱ་བཞིར་རྒྱ་སྤྱིད་རྫོག་ཆེས་མཆོན་པ་དྲུངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་བསྐྱེད་པའི་ནང་དུ།
 རྩི་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་བྱ་གསུམ་ཀྱི་དབྱས་སུ་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱའི་ལྷེ་བར་རྩི་ལས་བབྱང་སྤོང་དེ་
 ཡོངས་སུ་བྱུར་བ་ལས་མེ་སྒྲ་སྒྲ་མདོག་དཀར་པོ་དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་
 པ་གཉིས་མར་གནས་པའི་རིག་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་བབྱང་
 སྤོང་། གཉིས་པས་མི་འཛིགས་པ་སྦྱིན་པ། གསུམ་པ་ན་གྱི་གྲུག །གཡོན་ཀྱི་དང་པོ་ན་དབྱུག་
 གྲུ་ཅེ་གསུམ་པ། གཉིས་པ་ན་སྦྱི་རྒྱགས། གསུམ་པ་ན་ཐོད་པ་བསྐྱམས་པ། གཡོན་བརྒྱུང་བའི་
 སྒྲ་བས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཁྲོ་བོའི་རྒྱན་རྒྱུས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྒྲུགས་ཀར་མེ་བྱ་གསུམ་པ་རྩི་
 ཀྱིས་མཆོན་པ་བསྐྱོམ་མོ།

དབལ་འཛིན་གྱི་དག་ནག་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ཁ་ཅིག་ལས། བྱག་གཡས་དང་པོས་སྤྲི་ཐུགས་
 དང་། གཡོན་གཉིས་པས་སྤང་བ་བསྐྱམས་ཤིང་གཡས་བརྒྱུད་དུ་བཤད་ཀྱང་། དབལ་འཛིན་
 གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དོ་རྗེ་བྱབ་པའི་འགྲེལ་བར་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་འབྱུང་ལ་དབལ་འཛིན་
 གྱི་གཤེད་དམར་གྱི་དཀྱིལ་ཚོག་དུ་ཡང་གཡོན་བརྒྱུད་དང་བཤང་སྤང་གཡས་དང་སྤྲི་ཐུགས་
 གཡོན་དུ་བཤད་པས་འཇུར་རམ་ཡི་གེ་ཅུང་མ་དག་པར་མངོན་ནོ། །དམ་ཚིག་པའི་ཐུགས་
 ཀའི་ས་ཐོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་སྤྲོས་པའི་ཁོ་ཐོ་འདོད་རྒྱལ་གྱིས་ཤར་ལྷོ་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་
 འབྲ་བའི་མེ་ལྷ་བྱང་སྤོང་གི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་སྤུན་བྲངས་པར་བསམས་ལ་གཡས་པ་མི་
 འཛིགས་པའི་བྱག་རྒྱས་མཐེ་པོང་གཡོབ་ཅིང་། ཡོ་རྩུར་སྤོན་རྩུར་སྤོན་འབྱུང་པོ་ཆེ། །ལྷ་ཡི་བྲང་

[illegible][illegible]

ཉིད་ལ་རྣམ་པར་འདུད། །ཆངས་པ་འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱི་སྤྲུལ། །མེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་བྱང་སྤྱོད་
མཆོག། །འབྱུང་པོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་སྐྱུར་སྤྲུལ་བ། །རིག་
སྤྲུལ་གྲུབ་པའི་བྱང་སྤྱོད་ཚུལ། །ཉོན་མོངས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་རབ་འོད། །བསྐྱལ་པའི་མེ་
བཞིན་གཟི་བརྗིད་འབར། །མངོན་ཤེས་རྩུ་འབྱུལ་ཞབས་དང་ལྡན། །ཐབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་
ཐེག་པ་བཅེསས།¹²⁷ །རིག་སྤྲུལ་གསུང་ཞིང་བགྲངས་ཐོང་འཛིན། །བདུད་ཅི་བཅུད་ལྡན་ལྷ་རྩེ་
བསྐྱམས། །ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཡོངས་ལ་བསེལ། །ཉེས་པའི་སྦྱོན་བྲལ་ཆངས་པར་སྦྱོད། །འཛིག་
རྟེན་གནས་ཀྱང་སྤྱང་འདས། །ཞི་བ་བརྟེན་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །དེ་བས་བསྟོད་དེ་ཐུག་ཀྱང་
འཆལ། །ཞེས་པས་བསྟོད་དོ། །ཨོ་བཟོ་ཨ་ན་ལ་མ་རྩ་རྩ་ཏ་རྩ་ལ་རྩ་ལ་མ་མ་རྩ་སྤྱི་ཀྱ་རུ་ས་མ་
དུལྱུ་རྩུ་པའ་ཏི་ཀྱ་¹²⁸ རྩུ་པའ་ཏི་རྩུ་པའ་ཏི་རྩུ་པའ་ཏི། །ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་དམ་ཆོག་
བསྐྱབ་གོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས། མེ་ལྷའི་ལྷགས་རྫོང་ཆེའི་རྣམ་པ་ཅན་དཀར་པོ་ལ་རི་ཡིག་དང་། དགང་
ལྷགས་ཀྱི་ཁ་ལ་ཡ་ཡིག་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་དགོད་དོ། །ཁ་ནི་མཆོ་སྤྱིས་དང་དམ་ཆོག་
རྫོང་ཆེས་དགང་ལྷགས་ཀྱི་ནང་དུ་དང་མི་ཐུབ་ཆེ་བས་དགང་ལྷགས་ཀྱི་ནང་གི་རྫོང་ཆེའི་མཆོན་
མ་ལ་ས་བོན་བཀོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ལག་པ་གཡོན་པ་ཁུ་ཚུར་བཅངས་པའི་
སྟེང་ནས་མཐེ་བོས་བཀའ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁུ་ཚུར་དུ་བྱས་པའི་མཛུབ་མོ་བརྒྱུངས་
ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བྱས་པས་དགང་གཟར་མར་གྱིས་བཀའ་བ་བཟུང་། གཡས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཁུ་ཚུར་དུ་བྱས་པ་ཁ་ཐུར་དུ་སྤྱབ་¹²⁹ བས་ལྷགས་གཟར་གྱི་ཡུ་བ་བཟུང་བ་གཡོན་
པའི་མཛུབ་མོའི་ཐད་ཀར་གཡས་པའི་ཁུ་ཚུར་བཞག་ནས་དགང་གཟར་གྱི་ཁར་ལྷགས་གཟར་

127 ཞོལ། ཤོག 30 ན 9 བཞེབས་

128 ཞོལ། ཤོག 30 ན 9 ཕྱི་

129 ཞོལ། ཤོག 30 ན 11 གཅང་། ཤོག 33 བ 3 ཐུར་དུ་ཐུབ་པས་

བརྩ་བེ་རྩ་ཡ་སྤྲུ། སོ་བའི་འོ། །ཨོ་མ་རྩ་བེ་གྲ་ཡ་སྤྲུ། རས་གྱི་འོ། །ཨོ་མ་རྩ་བེ་གྲ་ཡ་སྤྲུ།
 སྒན་མའི་འོ། །ཨོ་བརྩ་རྩ་རི་སྤྲུ། སྒྱི་འོ། །དེ་རྣམས་ལ་སྤྲུའི་སྒན་དུ་སྒྲིལ་ཆོག་བཏགས་
 ཉེ་དཔེར་ན་སྒྲིག་པ་ཞི་བའི་སྒྲིན་སྒྲིག་བྱེད་ན་གཟི་བརྩེད་སྤྲུན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
 བ་དང་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཤི་རྩོུ་ཀྱ་དུ་ཞེས་སྒྲིལ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །བསྐྱབ་བྱའི་མིང་བཅུག་པའམ་
 མ་བཅུག་ནའང་དེའི་སྒྲིག་པ་སོགས་ཞི་བའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་བྱས་པས་ཀྱང་འབྲུབ་པར་
 འོད་སྟེ་ལས་གསུངས་སོ། །ཡམ་ཤིང་དང་ཀྱ་ཤ་དང་དུར་བ་རྣམས་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེབ་
 སྒྲིན་གྱིས་མཆོག་སྒྲིན་པའི་ཕྱག་རྒྱས་ཅེ་མོ་ལྟ་ལ་བསྒྲན་ལ་དབུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིག་རྩས་
 རྣམས་སྒྲན་པའི་གདངས་གྱིས་ཕྱལ་ནས་ཞལ་བསེལ་དང་བསང་གཏོར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་
 མེ་མཆོམས་སུ་བཞག་པ་དང་མེ་འབར་བའི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་སོགས་ལྟ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་
 ཐུགས་ཀར་འདས་པའི་ལྟ་བུ་སྤྱེད་པས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་མཆོད་དང་འབྲེལ་ན་མེ་ལྟའི་ཐུགས་ཀར་ཕྱི་ལས་གཞལ་
 ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་སྒྲོ་ཞིང་། མེ་ཏོག་གིས་ལྟ་རྣམས་
 སྤྲུན་བྲངས་ལ་མེ་ཏོག་ཐབ་དུ་དོར་བས་ལྟ་རྣམས་རང་རང་གི་གདན་ལ་བཞུགས་པར་བསམ།
 དཀྱིལ་འཁོར་དང་མ་འབྲེལ་ན་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་ཆུ་བཞི་དང་བཅས་པའི་མཆོད་
 བ་དང་བདུད་ཅི་སྤར་བ་དང་བསྟོད་པ་བྱའོ། །

དེ་ནས། ལྟའི་སྤྱགས་རྫོང་རྩེ་རྣམ་པ་ཅན་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་རྩི་བཞོད་ལ་ལས་སྤྱགས་ལ་
 སྒྲིལ་ཆོག་བཏགས་པའི་དགང་སྤྱགས་གསུམ་མམ་བདུན་སྤལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲིན་
 ལས་མཛད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམ་སོ། །

ཡམ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ལས་སྤྱགས་ལ་རྩས་སྤྱགས་སྒྲིལ་ཆོག་དང་བཅས་པ་
 བཏགས་པའམ། དེ་མ་གྲུབ་ན་ལས་སྤྱགས་རྒྱང་པ་ལ་སྒྲིལ་ཆོག་གདགས་ལ་དབུལ་ཉེ་སྒྲིལ་

ཆོག་རེ་རེ་ནས་སྐྱར་མ་རྩལ་ན་བདུན་བདུན་གྱི་མཐར་དང་དེ་ཡང་མ་བྱུང་ན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་
སུ་གདགས་སོ།།

འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་ནི་བདུན་ནས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཅམ་འབྱོར་བ་རང་རང་གི་སྒྲགས་ལ་
སྟེལ་ཆོག་གདགས་ལ་དབུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྩལ་ནས་སྐྱུ་ལས་བཅོལ་བའི་དུས་སུ་ལྷ་
ནས་སྐྱུ་གྱུགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་སྐྱུ་གྱུ་སྐྱུ་བ་དཀར་པོ་བདུད་ཅི་དཀར་
པོས་བཀར་བ་ཐོགས་ནས། བསྐྱབ་བྱ་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་ལ་ཁྱུ་བྱས་པས།
སྟེག་སྒྲིབ་དང་ནད་གདོན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་ལུས་ཤེལ་ལྟར་གྱུར་པར་བསམ་
སོ།།

རྩོགས་པའི་མཐར་ཡང་དགར་སྒྲགས་འབུལ་ཞིང་ལས་སྒྲགས་ཀྱིས་མཆོད་ཡོན་སྤུལ་ཏེ་
བསང་གཏོར་དང་ཞལ་བསེལ་དང་ཨོ་བཟླ་མ་ས་སུ་སྒྲུབ།¹³⁰ གོས་གསར་བ་དང་། ཨོ་བཟླ་
ཏུ་སྤུལ་སྒྲུབ། སོ་ཅི་སྤུལ་ལ་ནང་མཆོད་དང་བཅས་པས་མཆོད་བསྟོད་དེ་བྱུག་བྱས་ནས་
མཆོད་ཡོན་དབུལ་ལོ།།

དེ་ནས་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་སྐྱར་ནས་ཡོ་བྱད་མ་ཆང་བ་ལ་སོགས་
པའི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་དོན་དུ། གང་ཡང་བདག་སྒྲོ་སྒྲོངས་པ་ཡིས། །ཉེས་བྱས་ཅུང་ཟད་གང་
བགྱིས་པ། །གང་ཕྱིར་ལུས་ཅན་སྐྱབས་ཡིན་ཕྱིར། །མགོན་ཁྱོད་དེ་ཀུན་བཟོད་པར་མཛོད། །མ་
རྟོན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །གང་ཡང་རྩལ་པ་མ་མཆིས་པས། །འདིར་ནི་བྱ་བ་གང་བགྱིས་
པ། །དེ་ཀུན་གཙོ་བོས་བཟོད་མཛད་རིགས། །ཞེས་བཟོད་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བཟོད་པར་
གསོལ་ནས་ནད་གདོན་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཆད་
ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཨོ་བཟླ་སྐྱུ་ལྷུང་ ཞེས་མང་དུ་བཟོད་ནས་གཤིན་

རྩོམ་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བརྒྱ་བཅུ་བཅུ་པ་བརྒྱ་པོ། །དེའི་རྩོམ་ལ། ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ཀྱན་
མཛད། །རྩོམ་སྒྲིག་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲིག་ལ། །སངས་རྒྱལ་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་། །སྒྲར་
ཡང་འབྱོན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པས་བསྐྱེད་ནས་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
སྐྱེས་པའི་རྩོམ་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བརྒྱ་བཅུ་བཅུ་པ་བརྒྱ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སྒྲར་ཡང་ཐབ་ཀྱི་མེ་ལྷ་ལ་བྱི་ནང་གི་མཚོད་པས་མཚོད་ནས་བསང་
གཏོར་དང་ཞལ་བསེལ་དང་སོ་ཅི་དང་གོས་གསར་བ་ཡང་ཕུལ་ལ་སྒྲིག་རྩོམ་ལྷག་མ་རྣམས་
ཀྱིས་སྒྲིག་སྒྲིག་བྱས་པའི་མཐར་ཐིམ་བུ་དགོས་ཞིང་བསྒྲོད་དོ། །རབ་གནས་ལ་སོགས་པའི་
སྐབས་སུ་གཞན་དོན་དུ་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་ནི་ཡོན་ཕུལ་བའི་སྒྲོབ་མའི་མཐེ་བོང་གཡས་བ་རང་
གི་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ཆུང་གིས་བཟུང་སྟེ་ཐབ་ཁྱེད་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲོར་བ་བྱས་ཏེ་སྒྲིགས་
གཟར་ཀྱིས་དེའི་མགོ་ལ་གཡས་སྒྲོར་དུ་བསྒྲོར་ཏེ་ལན་བདུན་དུ་སྒྲིག་སྒྲིགས་བྱས་ཏེ་དགང་
སྒྲིགས་འབུལ་དུ་གཞུག་གོ། །འབྲིལ་བ་བརྒྱས་པའི་བསྐྱེད་སྐྱེད་དགའ་བོ་སྒྲོབ་མའི་ལག་པ་ལ་
བཅིངས་ལ་བསང་གཏོར་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་དང་འཛིག་རྩོམ་སྒྲིག་བ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
དང་སྒྲོབ་མ་རྣམས་དང་གང་ལ་མཛོན་པར་འདོད་བ་རྣམས་ཀྱི་རེ་རེ་ཞིང་ལན་གསུམ་མཐ་
རེ་རེའི་སྒྲིག་སྒྲིགས་དབུལ་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཡང་འབུལ་དུ་གཞུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
འབྱོར་ན་དེ་དག་གི་ཡང་དག་བར་དམིགས་ལ་དགང་སྒྲིགས་དབུལ་ཞེས་འོད་སྟེར་སྐབས་
འདིར་གསུངས་ལ། ཉིན་མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲིབ་མཚོད་ཀྱི་འོག་བདག་
འབྱུག་གི་གོང་དུ་ལྷོ་མཚོད་པའི་སྒྲིག་སྒྲིག་འདས་པའི་ལྷ་ལ་རྩོམ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིགས་ཚར་
ནས་དགང་སྒྲིགས་མ་ཕུལ་བའི་གོང་དུ་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་དབང་ཁྱེད་པའི་
སྒྲོབ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་རང་ངམ་གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་བར་བཤད་
དོ། །དེ་ལ་སྐུ་མ་ལྟར་ན། འཛིག་རྩོམ་པའི་མེ་ལྷ་ལ་དབུལ་ལ་བྱི་མ་ལྟར་ན་འདས་པའི་ལྷ་ལ་

འབྲུལ་བའོ། །དེ་ནས་ཞལ་བསེལ་ཕྱལ་ལ་བསང་གཏོར་དང་མཚོད་པས་མཚོད་ནས་གཏོར་མ་
 སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་མེ་ལྷའི་སྤྲེལ་ལ་ཨ་ཀཱ་རོ་བཏགས་པས་ལན་གསུམ་
 ཏུ་ཕྱལ་ཏེ་ཉེར་སྒྲིད་ཕྲས་མཚོད། མེ་སྤེལ་བསྤེལ་བྱ་བ་བའི་ལྷ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟོད། མཚོད་
 སྒྲིན་གཏོར་མ་འདི་སྟོམས་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤྲིན་ལས་བཅོལ་ལ། མཚོད་ཡོན་ཕྱལ་བཟོད་
 པར་གསལ་ཏེ་འདོད་པའི་དངོས་བྲུབ་ཁྲུས་ནས། ཨོ་བཟླ་སཏྱ་ལྷུ་ཞེས་བཟོད་དོ། །རང་གི་
 དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན། །སྐྱབ་བྱེད་བསྤེལ་བྱ་བ་བཞེགས། །རི་བཞིན་ཏུས་སུ་ཚར་སྒྲིན་
 ཞིང་། །བདག་གི་དངོས་བྲུབ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས། །ཞེས་པས་བསྐྱལ་ལ། ཨོ་མུམ་ཞེས་བཟོད་
 ཅིང་ཡེ་ཤེས་པ་རང་གནས་སུ་གཞེགས་ནས་དམ་ཚིག་པ་མེ་འབར་བའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་
 བསམ་མོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྤེལ་རྫས་གྱི་ལྷག་མའི་རྫས་ལྷའི་འོ་ཐུག་སྒྲིན་སྤེལ་གི་མེ་ལ་བསྐྱབས་ནས་
 ལོངས་སྤྱད་ན་སྤྲིག་པ་འདག་པར་གསུངས་པས་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི་འོ་མ་དང་འབྲས་མ་
 བྲུགས་པ་དང་མར་དང་སྤྱང་ཅི་དང་ཀ་ར་རྣམས་རང་གི་ལྷའི་ས་པོན་ལས་བྱུང་བའི་ལས་དང་
 རྫས་སུ་མཐུན་པའི་དྲིས་བྲུགས་པ་མགུལ་པར་མེ་ཏོག་སྤེལ་བས་བཅིངས་པའི་སྟོད་ནག་པོ་
 མ་ཡིན་པ་ཐབ་ཁུང་གི་མེ་ལ་མཛུའི་སྤེང་ཏུ་བཞག་པའི་ནང་ཏུ་གཟར་བྱ་གཉིས་གང་རུང་གིས་
 བྲུགས་ལ་རང་གི་བདག་པོའི་སྤྲེལ་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པས་སྒྲོས་ཤིང་བསྐྱོལ་ཏེ་བདུད་ཅིའི་
 རང་བཞིན་གྱི་འོ་ཐུག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

དེ་ནས་འོ་ཐུག་ལ། ཨོ་དྲི་བྱ་ལྷུ་སྤེལ་སྤེལ་ཏེ་སྤྲིན་ཏེ་སྤྲིན། ཞེས་པས་བསྤེལ་ཏེ་རང་
 ཉིད་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་ལྷ་དང་འཛིག་ཏེན་སྒྲིང་བ་དང་བདག་ཉིད་ཚིམ་པར་བྱའོ། །དེ་
 བཞིན་གཞེགས་པའི་ལྷག་མ་འདི། །སྤྲིག་པ་རྣམ་པར་ཉམས་བྱེད་གསོལ། །ཞེས་པས་སྒྲིན་
 བདག་དང་ལྷག་མ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་བགོ་བཞའ་བྱ་ལ་བསྐྱོ་བ་དང་ཤིས་བཟོད་

བྱལོ། །མོང་ཡོད་ན་མེ་མ་ཤིའི་བར་དུ་དགྲུག་པ་དང་བཅའ་བར་མི་བྱ་སྟེ་འགོམ་པར་ཡང་མི་
བྱལོ། །མེད་ན་ཞི་བ་ལ་འོ་མ་དང་རྒྱས་པ་ལ་བྱིའི་ཆབ་སེར་པོ་དང་དབང་ལ་འོ་མ་དམར་པོ་དང་
བྲག་པོ་ལ་འོ་མ་ནག་པོས་མེ་གཞིལ་ལ་ཐབ་ཀྱི་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་བྱམ་དུ་སྒྲུགས་
ལ་ཚུ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྐྱར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་བྲག་དང་རྒྱས་པའི་བྱེད་པར་སྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། ཐེན་ལས་
བསྐྱབ་པའི་བྱེད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ཞི་བའི་ཆོ་ག་བཞེན་དུ་
རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་འདུ་བྱ་སྟེ་བྱེད་པར་ནི་སྒྲིག་ཐུག་ལ་སོགས་པ་དང་སྤྱོད་པའི་མེ་
གཡས་པས་གཡས་སྤོར་དུ་བསང་བ་ནི་འཇམ་པོ་གསུམ་འབྲེལ་བྲག་པོ་ལ་གཡོན་པས་གཡོན་
སྤོར་དུའོ། །སྤོར་བའི་ཤིང་ཡང་ཞི་རྒྱས་གཉིས་འབྲེལ། དབང་ལ་རང་གི་བྱེད་ཤིང་སྐམ་པོ་དུ་བ་
མེད་པའི་རྩ་དང་བཅས་པའོ། །བྲག་པོ་ལ་རྫོན་པ་ཆེར་མ་ཅན་དུ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་སྤོར་བའི་
སྤོན་མེ་དང་གསོ་བའི་མར་ཡང་ཆོ་བའི་ཉིལ་མར་རམ་མར་ནག་གོ། །ཐབ་ཀྱི་སྟེང་གི་ཀྲུ་ཤི་ནི་
རྒྱས་པ་ལ་ཅེ་མོ་བྱང་དང་དབང་ལ་ལུབ་དང་བྲག་པོ་ལ་སྤོར་བསྟན་ཅིང་དང་པོ་གཡོན་ངོས་ནས་
ཁ་བྱུང་ལ་འགྲེམས་པའི་ཀྲུ་ཤི་གཉིས་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ཐབ་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆོག་ནི་གཞུང་
¹³¹གཞན་རྣམས་ལས་རང་གི་ལྟའི་ས་པོན་ལས་བསྐྱེད་པ་མང་ཡང་དཔལ་འཛིན་གྱི་བཞེད་པས་
རྫོང་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཆོས་འབྱུང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྫོང་
འཛིན་པའམ་ཀྲུ་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་ལྷ་ལི་ཏས་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་
བུའི་རྫོང་མེས་དཔལ་ལས་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པར་བཤད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

གཤན་ལ་སྤྱོད་ཆོགས་པར་དཔལ་འཛིན་གྱིས་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་
རྫོང་གྲུབ་པ་དང་སོ་ན་ཤི་གཉིས་ཀྱིས་བྲག་པོ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པས་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་

131 ཞོལ། ཤོག 43 བ 9 བསྐྱེད་ཆོག་ནི་གཞན་

ལས་སོ་སོ་དང་འབྲེལ། །མེ་ལྷ་ཡང་དབལ་འཇིན་གྱིས་དག་ནག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྱན་
 སྟེག་ལ་བཤད་པ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་གྱིས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བྲག་པོའི་སྤྱན་སྟེག་ལ་ཡང་
 བཤད་པས་ཁ་དོག་མ་གཏོགས་པ་ལས་བཞི་ག་ལ་ཞལ་བྱག་སོགས་འབྲ་བར་བྱའོ། །དབལ་
 འཇིན་གྱིས་བྲག་པོའི་སྤྱན་སྟེག་ཏུ་དེ་དང་མི་འབྲ་བར་བཤད་དེ་གང་རུང་གིས་ཆོག་གོ། །ཞལ་
 གསུམ་གྱི་མདོག་ནི་ཅ་ཞལ་དཀར་ན་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནག་པོ་དང་དམར་པོ་དང་། ཅ་
 ཞལ་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་ལྗང་གུ་ཡིན་ན་གཡས་གཡོན་གཉིས་སྟོན་པོ་དང་དཀར་པོ་
 དང་། སྟོན་པོ་ཡིན་ན་གཡས་གཡོན་གཉིས་¹³²དཀར་པོ་དང་དམར་པོར་འདྲ་སྟེ་ལས་སོ། །ལྷའི་
 ལྷགས་ནི་རང་རང་གི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་དོ་ཇེ་སྤྱ་གུའི་ནམ་པ་ཅན་ནོ། །དགང་སྒྲགས་འབྲུལ་པའི་
 དུས་སྤྱ་ལག་པ་སྤུས་མའི་ནང་ནས་ཕྱིར་མི་འདའ་བ་དང་གཡོན་པས་དགང་གཟར་དང་གཡས་
 པས་སྒྲགས་གཟར་འཇིན་པ་དང་། གཡས་སྤྱ་བསྐྱོར་ནས་ཞལ་ཅུང་ཟད་གདངས་པར་སྟོན་པའི་
 གདངས་གྱིས་འབྲུལ་བ་ནི་འཇམ་པོ་གསུམ་འབྲུལ། བྲག་པོ་ལ་དེ་གསུམ་གོ་ལྷོག་པ་དང་ཞལ་
 ལིན་ཏུ་གདངས་པར་ང་རྩོམ་པོས་དབྲུལ་ལོ། །

རྒྱས་པའི་དགང་སྒྲགས་ནི་ལག་པ་གཉིས་ཁྱ་ཚུར་དུ་བྱས་པའི་མཐེབ་མཇུབ་གཉིས་ཅེ་སྤྱད་
 པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱ་ཚུར་དང་། དབང་ལ་ཁྱ་ཚུར་གཉིས་ཀྱི་མཐེབ་མཇུབ་ཅེ་སྤྱད་པ་རྒྱུ་པོར་
 བྱས་པའི་མཇུབ་མའི་ཕྱི་ནས་གྲང་མོས་དགྱིས་པའི་བསྐྱའི་ཁྱ་ཚུར་དང་། བྲག་པོ་ནམས་ལ་དོ་
 ཇེའི་ཁྱ་ཚུར་གཉིས་ཀྱི་མཇུབ་མོ་བསྐྱེདས་པའི་ཁོ་པོའི་ཁྱ་ཚུར་གྱིས་བཟུང་ངོ། །སྟེལ་ཆོག་ནི་
 མིང་འཇུག་མི་འཇུག་སྤར་དང་འབྲུལ་ཞིང་། རྒྱས་པ་ལ་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་སོགས་སུའྲོ་ཀུ་རུ་
 ཨོ་དང་། དབང་ལ་བཞི་ཀུ་རུ་ཉིང་དང་། དེའི་དགྲག་པ་ལ་ཆེ་གོ་མོ་ཨ་ཀཱ་ཡ་ཇིང་དང་། བསད་
 པ་ལ་ཆེ་གོ་མོ་སྤར་ལ་པེ། བསྐྱད་པ་ལ་ཆེ་གོ་མོ་ཁྱ་ཚུར་ལ་ཕྱི་པེ། དབྲེ་བ་ལ་ཆེ་གོ་མོ་དང་

ཆེ་གོ་མོ་བེ་དེ་ཤ་ཡ་པའ། རེངས་པ་ལ་ཆེ་གོ་མོ་སྟོ་རྩ་ཡ་ལོ། རྫོངས་པ་ལ་ཆེ་གོ་མོ་སྟོ་ཡ་
པའ། ཅེས་གདགས་སོ།།

ལྷ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི། ཡོ་རྩེ་རྩེ་མི་གི་རྩ་ན་ན་སྒྲན་ཏེ་སི་རྩེ་མ་མེ་དེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་པའ་པའ་
སྒྲན། ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་རྩོ་རྩོས་བཟང་པོས་གཤེར་དམར་ལས་གསུངས་པ་ལས་དཔགས་ཏེ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇམ་པོ་གསུམ་ལ་ཡམ་ཤིང་སོགས་གཡས་པའི་མཐེབ་སྒྲིན་གྱིས་འབྲུལ་
བར་འབྲུལ། འག་པོ་ལ་ནི་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྒྲིན་གྱིས་སོ། །དབང་དང་འག་པོའི་སྒྲིག་
རྩས་ནམས་ལ་རྩས་སྒྲགས་སོ་སོ་བ་མི་སྤང་བས་གང་ལ་དབྱུལ་བའི་ལྷའི་སྒྲགས་ཉིད་གྱིས་
བྱའོ། །རྒྱས་པ་སོགས་གསུམ་ལ་ཡང་འདས་པའི་ལྷ་མེ་ལྷའི་སྤྲིང་གར་བསྐྱེད་པ་འབྲུལ། ཁ་
དོག་ནི་རྒྱས་པ་ལ་སེར། དབང་དང་དེའི་དགྲུག་པ་ལ་དམར། བསད་པ་དང་དགྲུག་པ་དང་
བསྐྱེད་པ་དང་དབྱེ་བ་ལ་ནག་པོ། རྫོངས་རེངས་ལ་སེར་པོའོ།།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ལ་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་དམིགས་པ་ནི། རྒྱས་པ་ལ་རྒྱ་བ་སེར་པོ་
ལ་གནས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སེར་པོར་བསམས་ལ། ལྷ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་པའི་སངས་
རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་བྱམ་པ་སེར་པོ་ནས་བདུད་ཅི་སེར་པོས་དབང་བསྐྱར་བས་ལུས་དང་དབང་
ཐང་དང་ཆེ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་རྒྱས་པ་དང་བྱམ་པ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབས་པས་བྲིམ་
གང་བར་བསམ་སོ། །དབང་ལ་རྒྱ་བ་དམར་པོ་ལ་གནས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཁ་དོག་དམར་པོར་
བསམས་ཏེ་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་བྱས་བཀྲུག་ནས་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ལྷགས་
པར་བསམ་པ་དང་དེའི་དགྲུག་པ་ལ་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་ཡི་གེ་དམར་པོའི་
སྤྲིང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲ་བཤེག་ནས་གནས་པའི་སྤྲིང་ནས་ཐུགས་ཀྱིས་ཐུག །མགྲིན་པ་ཞགས་
པས་བཅིངས་ནས་འོང་བར་བསམ་པར་དགྲ་ནག་ལས་གསུངས་ཏེ་ཡི་གེ་ནི་ཨ་དམར་པོར་དམ་
ཆེག་རྫོང་སྒྲིག་བཤད་དོ།།

འོད་སྟེང་སྟོས་པའི་ལྷ་ས་ཡུལ་དམར་པོ་ཁ་མ་བྱེ་བ་འབྲ་བའི་མདས་སྟེང་ཕྱག་ནས་དབང་
 དུ་སྤྱད་པ་དབང་དང་ལྷགས་ཀྱིས་ཕྱག་ཅིང་ཞགས་པས་བཅིངས་ནས་འགྲུགས་པ་དེའི་དགྲག་
 པའི་བྱེད་པར་དུ་བཞད་དོ། །རྟོག་བདུན་ལས་བསྐྱབ་བྱ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྟོས་པའི་དབང་དགྲག་
 བཞད་ཀྱང་འདིར་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཞད་པའི་སྐབས་སོ། །བསད་པ་ལ་ནི་རང་གི་
 མདུན་དུ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ན་བསྐྱབ་བྱ་གཅིར་བྱ་སྐྱ་བཞུགས་པ་ཉམ་ཐག་པ་གནས་པར་
 བསམ། དེ་ནས་རང་གི་སྟེང་གའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱོ་བོའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་སྤྱུལ་
 པའི་གཟུགས་སོང་སྟེ་དེའི་སྟེང་གར་ཞུགས་ནས་དེ་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་
 བས་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་སྟེག་པའི་ལས་བྱེད་པས་ན་ངེས་པར་དཔུལ་བར་འགྲོ་བས། འདི་ནི་
 བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བཏང་ནས་བྱོན་འཆོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ལ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱར་
 བ་རྣམས་བྱེད་ནས་འོངས་པ་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་ཏེ། དེ་ལ་བསྐྱར་བའི་ལྷ་རྣམས་ཁྱོ་བོ་རྣམས་
 ཀྱིས་བྱེད་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་གཞུགས་ཤིང་སྟོས་པའི་ཁྱོ་བོ་རྣམས་རང་གི་ཁ་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྟེང་
 གར་བཞོད་ལ་མཉེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་གི་སྟེང་ག་¹³³ནས་སྟོས་པའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་
 ཀྱི་འབྲ་བས་བསྐྱབ་བྱ་བཀྲུག་¹³⁴སྟེ་སྤར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་བསྟེམས་པས་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་
 དངོས་སུ་བསམ་མོ།།

ཁྱོ་བོ་སྐྱ་ཆོགས་པ་མཆོན་ཆ་སྐྱ་ཆོགས་འཕྱར་བ་སྤྱུལ་ཏེ་བསྐྱར་ཞིང་དུམ་བྱ་བྱེད་སྟེང་དུ་
 བྱས་ནས་གཞིལ་དང་རུས་པ་རྣམས་ཟ་ཞིང་ཁྲག་ཀྱང་འཕྱར་བ་དང་མདུན་དུ་གཞིན་རྩེ་ནག་
 བོ་མ་ཏེ་ལ་གནས་པ་དབྱུག་ཏེ་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ། སྟོ་བ་ཆེ་ལ་ཞལ་གདངས་པ་དེའི་སྟེང་
 གར་གནས་ནས་ཟ་བར་བསྐྱོམ་ཞིང་། གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྒྱང་པ་གཡོན་པ་ནས་བཅམས་ཏེ་
 དུམ་བྱར་བཅད་ཅིང་སྟེག་རྩས་སུ་ཕྱུལ་བས་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་གསོལ་བར་བསམ་མོ། །བསད་པ་

133 གཅིང་། འོག ༡༧ བ ༤ སྟེང་ཁ་

134 ཞོལ། འོག ༡༥ ན ༡ དགྲག་སྟེ་

ལ་ཡི་ལས་རྩ་མོ་དང་དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་བྱེད་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱབ་
བྱ་གཅེར་བུ་སྐྱ་བཞིག་པ་བྱེད་པ་བསམས་ལ། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་གཤེན་རྩེ་སྐྱ་སིལ་བ་ལག་ན་དབྱུག་
པ་ཐོགས་པས་སྟོ་སྟོགས་སུ་བདས་པར་བསམ་མོ། །དབྱེ་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
དང་ཅིག་ཤོས་མ་ཉེའི་སྤྱིང་གར་གནས་ཤིང་མི་མཐུན་པར་བསམས་ནས་ཏུ་དང་མ་ཉེ་གཉིས་
འཐབ་པར་བསམ་མོ། །དབྱ་ནག་ལས་ཏུ་དང་མ་ཉེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཞོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ལག་ན་
མཆོན་ཆ་སྟོ་ཆོགས་ཐོགས་པ་དང་། སྟོས་པའི་ཁོ་བོའི་ཆོགས་ཀྱང་སྟོགས་གཉིས་ཀར་འཁོད་
ནས་འཐབ་པར་བསམ་པར་བཤད་དོ། །རེངས་པ་ལ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་ན་བསྐྱབ་བྱ་
སེར་པོར་བསམས་ལ། དེའི་སྤྱིང་དུ་རི་རབ། དེའི་སྤྱིང་དུ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྤྱིང་དུ་སྟོ་
ཆོགས་རྫོང་རྩེ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་མོ། །ཚོངས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལུག་གི་སྤྱིང་གར་¹³⁵བཀྱག་ནས་
སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཟ་མ་རྟོག་བཞིན་དུ་ཁ་སྐྱོར་བྱས་པའི་ནང་དུ་གནས་པར་བསམ་མོ། །

དེ་ནས་མཐར་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་སྟེ། རྒྱས་པ་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ེ་
འཛིན་སོགས་འཕེལ་བ་དང་དབང་ལ་སྟོ་རྣམས་དབང་དུ་འདུ་ཞིང་གང་ཞིག་དབང་དུ་བྱས་ན་
བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་དབང་
དུ་སྤྱད་ཅིང་འགྲུགས་པར་བྱས་པ་དང་། དག་པོ་ལ་བསྟན་པ་འཛིག་ཅིང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དག་པོ་མིན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་མི་འདུལ་བ་
རྣམས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་རྩི་ལྟར་འཆམ་པར་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་ཆར་གཙོད་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་
ལས་འབྱུང་པའོ། །ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་ནི་སྤྱིང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིན་སྒྲིག་གི་རྩས་རྣམས་མ་འབྱོར་བ་དང་ཡོད་ཀྱང་བུ་བའི་སྐྱབས་མེད་ན་ནི་
སྤྱིང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམས་པ་ཁོ་ནས་བྱ་སྟེ་ངེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་འབྱུང་བོ། །ཡང་

135 གཙང་། ཤོག 45 ན 6 སྤྱིང་ཁར་ ཞོལ་ཅི་རིགས་དང་གཙང་པལ་ཆེར་ཁ་འབྱུང་

ན་མེ་ལྷ་འཇིགས་པ་ལ་ལས་སོ་སོའི་ཁ་དོག་ཅན་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
དབུས་སུ་བསྐྱོམས་ལ་རང་གི་ལོགས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོན་མར་དང་སྤྱང་
ཅིས་གང་བ་བཞག་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་དགའ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྲེག་སྤྲུགས་ཡིད་གྱིས་བྱ་སྟེ་
ཡིད་གྱི་སྤྱིན་སྲེག་གི་ཚུལ་གཉིས་སོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་ཡོད་བ་ལ་ཡང་ཡིད་གྱི་སྒྲོམ་བ་ཉིད་གྱིས་
རྩོགས་པར་བྱ་དགོས་པས་ན་འདི་ནི་སྤྱི་ན་མེད་པའི་ཡིད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིའི་རྣམ་ལ་བརྟེན་པའི་ནང་གི་སྤྱིན་སྲེག་ནི་རང་གི་འདོད་པའི་ལྷ་འཇིགས་
འཁྱོར་དང་ལྷན་པས་རང་གི་སྤྱའམ་རྩོམ་སེམས་དཔའམ་ནམ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རིམ་བ་བཞིན་
དུ་འདོད་ཡོན་ལྷའི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ་རྩེ་ལྟར་རྟེན་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱད་¹³⁶པར་
བྱའོ། །བཟའ་བའི་དུས་སུ་ནི་བཟའ་བརྟུང་ཐམས་ཅད་མཉམ་བ་ཉིད་གྱི་དག་པས་བདུད་ཅིར་བྱས་
ནས་ལྟེ་བའི་ཐབ་ཁུང་གི་མེས་འཁྱུད་པའི་སྤྱིང་གར་སོན་པའི་རང་གི་ལྷ་འཇིགས་ལོ་ལ་ལག་པའི་
དགའ་གཟར་ལ་སོགས་པས་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཆོམ་པར་བྱའོ།།

ཕྱིའི་རྣམ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ནང་གི་སྤྱིན་སྲེག་ནི། ཁ་སྐྱོར་ལས། མོད་བ་འདི་ནི་མགོ་བོ་
ཉིད། །སྲེག་རྣམ་གྱི་ནི་སྒྲོན་དུ་གསུངས། །སྤྲུགས་གཟར་རོ་མར་བཤད་བ་སྟེ། །སྤྱིང་གི་འཁོར་ལོ་
རྒྱུང་མ་དག །དགའ་གཟར་ཞེས་བྱ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཐབ་ཁུང་ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ལས་གྱི་
རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །ཆངས་པའི་མེ་ནི་སྤྱམ་མདོར་གནས།¹³⁷ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྟེ་
བ་ནས་མགྱིན་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་མ་སྤྲུག་ཚུན་ཆད་གྱི་རོ་མ་ནི་སྤྲུགས་གཟར་གྱི་ཡུ་བ་རྩོམ་རིན་པོ་
ཆེའི་བར་དང་། མགྱིན་པའི་འཁོར་ལོ་ན་གནས་པའི་རོ་མ་ནི་སྤྲུགས་གཟར་གྱི་མགོ་བོ་དང་། ལྟེ་
བ་ནས་སྤྱིང་གའི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་ལ་མ་སྤྲུག་པའི་བར་ནི་དགའ་གཟར་གྱི་ཡུ་བ་རྩོམ་རིན་ཆེན་གྱི་

136 ཞོལ། འོག ༡༤ ན ༡ ལོངས་སྤྱད་

137 བཀའ་འཁྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༤ འོག ༣༠༤ ཟེང་། ༥

བར་དང་། སྒྲིང་གཤི་ལམོར་ལོའི་སྟེ་བ་ན་གནས་པའི་རྒྱང་མ་ནི་དགར་གཟར་གྱི་མགོ་མོའོ། །སྟེ་
ལོའི་ལམོར་ལོ་ནི་ཐབ་ཁྱུང་དང་སྒྲི་ལོའི་ལམོར་ལོ་ནི་སྟེ་ག་རྩམ་གྱི་སྒྲོང་དེ་མགོ་ཐོང་གྱུར་ངོ་།།

སྟེག་རྩམ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་སྦྱོན་སྟེག་གི་མེ་ནི་གཏུམ་མོ་རྩལ་གྱི་ངོ་བོ་བྱང་
 སེམས་དམར་པོ་མེའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཁུ་བའི་སྟེག་རྩམ་སྦྱི་བོར་གནས་པ་ཁུ་བར་བྱེད་པ་
 ནི་རྩལ་གྱི་མེ་ཁྲག་གི་ཁམས་ཡིན་ལ། དེ་ཤས་ཆེར་རོ་མ་ནས་གྲུ་བས་ན་དེ་གནས་པའི་
 རྩ་ལ་སྦྱགས་གཟར་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཅུད་འཕུབ་བར་བྱེད་པའི་རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཀྲས་པའི་
 ཁུ་བ་ཤས་ཆེར་ནི་རྒྱང་མར་འབབ་པས་ན་རྩ་དེ་ལ་དགང་བར་བྱ་བའི་གཟར་བྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རོ་
 མས་བཅུས་པའི་བཅུད་ཀྱིས་དེ་འགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆངས་པའི་མེ་རྩལ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ལྟེ་བའི་
 འོག་གསང་བའི་རྩ་སྦྱེས་སུ་གནས་པ་ལ་ཤས་ཆེ་བ་དུས་རྟག་ཏུ་ལྟེ་བར་གནས་པ་ལ་དགོངས་
 བས་ལྟེ་བར་གནས་པར་ཡང་བཤད་དོ། །མེ་དེ་སྦྱར་བའི་རྒྱང་ཡབ་གྱི་དོད་ནི་ལས་ཞེས་བ་སྟེ་
 བསྐྱོམ་པའི་བྱ་བ་དང་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་བའི་བྱ་བའོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཏུམ་མོའི་མེ་དེ་ལྟན་
 སྦྱེས་གྱི་གཏུམ་མོ་བསྐྱོམ་པའི་བྱ་བས་སེམས་བརྟན་པ་ན་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་དབུ་མར་འདུས་ནས་
 ཆངས་པའི་མེ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་དེས་གཏུམ་མོ་སྦྱར་བས། སྟེག་རྩམ་ཁུ་ནས་ལྟན་
 སྦྱེས་གྱི་བདེ་བ་སྟེར་རོ། །

གཤམ་པ་ནི། ཁམས་གཤམ་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་
 རྗེ་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་ཡོད་ཆུང་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་ལ་བྱུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 སྟོས་པའི་བྱད་ཤིང་འཕྲེག་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྦྱོན་སྲེག་ལོ། སྟོང་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ནི། ཁ་སྟོར་
 ལས། དཔེགས་མེད་གནས་སྤྱེལ་རབ་དང་། དཔེགས་མེད་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད། ཁྲོ་དང་
 རྒྱན་ཅིག་གཅིག་གྱུར་པ། ཁྲ་མཁར་ན་མཁའ་རྗེ་ལྟ་བུའོ།¹³⁸ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་

138 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༩ ལོ་ག ༣༥༥ ཟླ་ ༡༥

ལྟར་ན་སྤྱི་དང་སྤྱིའི་རྩལ་ལ་བརྟེན་པའི་ནང་གི་སྤྱོད་སྤྲེལ་གིས་རང་གི་ལྟ་མཉེས་པ་ལས་ལྟས་
 བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ན་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མའི་མེ་ལ་སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་བསྤྲེལ་པའི་ནང་གི་སྤྱོད་
 སྤྲེལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་རྩོགས་རིམ་གྱི་རྩོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་སྤྱོད་པར་བྱས་པའི་
 བྱེད་རོ། །དེས་ན་བཙུགས་མའི་དགྱེལ་འཁོར་དང་བརྒྱས་པ་དང་སྤྱོད་སྤྲེལ་ནི་ནལ་མའི་སྤྱོད་པ་
 རྩོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །ནང་གི་སྤྱོད་སྤྲེལ་བྱེད་པར་ཅན་རྒྱས་པ་ན་ཁམས་
 གཉིས་ཀྱི་འཁྱེད་འཁྱུག་མཉེས་སྒྲུབ་གི་རྩོག་པ་རགས་པ་ན་ཁམས་ཞི་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཡས་
 བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་ལྟན་སྤྱོད་འཆར་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་བ་བྲག་པར་བྱས་ནས་སྟོང་བ་ནི་ལྷ་ན་མེད་པའི་སྤྱོད་
 སྤྲེལ་གོ། །དེའི་མཐར་ལྡང་བ་ན་རང་གི་འདོད་པའི་ལྟའི་སྤྱོད་སྤྲེལ་ལྟ་བུར་ལངས་ཏེ་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་
 ལྟར་སྤྱོད་སྤྲེལ་བྱེད་པའི་རིམ་པས་ལམ་བཟོད་པར་བྱའོ། །

རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ངེས་པའི་ལྟ་བ་སྟོང་རྒྱ་མེད་ན་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབུ་མར་ཚུད་པའི་
 འབར་འཇག་གི་སྤྱོད་སྤྲེལ་གིས་རྩོག་པ་རགས་པ་རེ་ཞིག་ཞི་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒོ་ཁ་
 རྩོགས་པ་མིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྩལ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ནང་གི་སྤྱོད་སྤྲེལ་ལས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
 སྤྱོད་སྤྲེལ་ལོགས་སུ་འོད་སྟེ་ནས་གསུངས་ཏེ། ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་ནང་གི་སྤྱོད་སྤྲེལ་
 དང་པོ་གཉིས་ནི་ནང་གི་སྤྱོད་སྤྲེལ་བྱེད་པར་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
 ལྷ་ན་མེད་པའི་སྤྱོད་སྤྲེལ་གི་བྱེད་དུ་དམིགས་ནས་བྱ་དགོས་པའི་ཚུལ་ན་ཁམས་ལེགས་པར་ལེས་
 བས། སྤྱོད་སྤྲེལ་བྱེད་པ་ནི་རྩོགས་རིམ་སྤྱི་བའི་རྒྱུད་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་བྱེད་ལོན་ཏེ་ཆེ་བས་
 དེ་དག་ཆང་བར་བཤད་དོ། །

དེ་མེད་དབང་ཐོབ་བསྐྱུང་སྒྲོམ་དག་གྱུར་ཅིང་། །སྤྱོད་སྤྲེལ་བསྐྱོམ་དང་བརྒྱས་ལ་མངོན་
 བཙུན་པས། །སྤྱི་ནང་ལྟ་ཆོགས་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི། །མཆོད་སྤྱོད་རྩལ་གྱིས་མཉེས་

བར་བྱས་པའི་མཐུས། །ཨ་ཐུང་མེ་ཡིས་རྟི་ཡིག་བཞུས་ནས་ནི། །རྒྱ་རྩེའི་ནང་དུ་སྐྱོན་སྤྱོད་གྱུ་
 ལུས་པ་ན། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལེགས་སྦྱོང་བའི། །སྤྱོད་མེད་པའི་སྐྱོན་སྤྱོད་གྱུ་ལོ་
 ཞེས། །སྐྱོན་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིས། །རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་མེད་རྒྱུད་དོན་གསལ་
 བྱེད་པའི། །ཚུལ་འདི་གཞན་ལ་པན་པའི་བསམ་པས་བཤད། །འདི་ན་སྐྱོན་སྤྱོད་གཞུང་སྤྱར་
 མི་ཉུང་མོད། །རི་དྲགས་ཁོད་ན་གདོང་ལྷ་པ་བཞེན་དུ། །མཛད་བྱུང་གཏམ་གྱིས་ཁྱད་ཞུགས་
 གྱུར་པ་ཡི། །རིག་པ་ཙོམ་པ་སྒོ་ལྷན་སུ་ཞིག་བཞོལ། །འོན་ཀྱང་གིས་སྒོ་ཤིན་དུ་མཐུ་ཆུང་
 ཞིང་། །སྐྱོན་སྤྱོད་རྣམ་གསུམ་དཔག་པར་དཀའ་བས་ན། །འདིར་ནི་བདག་གིས་གང་ཞིག་
 རོངས་པ་རྣམས། །ཆད་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །དེར་འབད་དགོ་བས་སྐྱེ་
 དགུའི་ཉེར་འཛོའི་གཞི། །བསྐྱར་པ་རིན་ཆེན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་ཡིས། །སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་རྒྱས་
 བར་བྱེད་པ་དང་། །སྐྱོན་སྤྱོད་གསུམ་གྱིས་འགོ་རྣམས་སྒོལ་བར་ཞོག །ཚུལ་འདིས་འཇམ་པའི་
 རྫོ་རྩེ་གཤེན་རྩེ་གཤེད། །མཉེས་པར་གྱུར་ནས་མཚོག་རྣམས་ལེགས་སྦྱོལ་ཞིང་། །རིག་སྤྱུགས་
 འཆང་གི་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཡིས། །དགའ་སྟོན་ཆེན་པོས་འགོ་བ་དབུགས་འབྱེན་ཞོག །ཅེས་
 དཔལ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྐྱོན་སྤྱོད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོ་ལ་པན་པར་མཐོང་ནས། །དོན་ཡོད་རྫོ་རྩེ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་སྤྱོད་
 གཉེས་ལ་ཡིད་གཏན་མི་རུང་བ་མང་དུ་སྤྲང་བས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ཅིང་། །རྟོག་བདུན་གྱི་
 འགྲེལ་པ་གཉེས་སུ་དག་ནག་དང་དེའི་སྐྱོན་སྤྱོད་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་བཞེན་མདོར་
 བསྐྱས་བཤད་པ་ལེགས་པར་མཐོང་ནས། །དག་ནག་དང་དཔལ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་སྤྱོད་ལ་གཞི་
 བྱས་སྐྱོན་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོ་ག་འོད་ཀྱི་སྟེ་མས་ཁ་བསྐྱངས་ཤིང་གཞུང་གཞན་རྣམས་
 རས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་སྤངས་ཏེ། །གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་
 གྱིས་འོ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཞོལ་བུམས་པ་སྤྱིང་དུ་སྤྱར་བའོ། །མཛུ་ལོ།།

༡༣༡ །འཛིན་ཏུ་ངོ་མཆར་བར་བྱེད་པའི་དུར་ཁྲོད་ན་མས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་གཞལ་ཡས་
 །གི་ནང་ལིང་ཆེ་དགུར་གྱུར་པའི་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞི་མཆམས་བཞི་ན་མས་སུ་ཡི་ལས་
 །བའི་རྒྱར་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་ལ་རྩར་ཟད་དམར་བའི་མདོག་ཅན་རེ་རེའི་སྟེང་དུ། ཨ་ཡིག་
 །མོ་ལས་གྱུར་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཕྱོགས་བཞིའི་ལྷ་སྟམ་ན་མས་ཀྱི་
 །དུ། ཡི་ལས་གྱུར་བའི་རྒྱར་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཨ་ལས་གྱུར་བའི་རྒྱ་
 །དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱད་བརྒྱད། དེའི་ཕྱི་རོལ་སྟོ་བཞི་དང་མཆམས་བཞིར་ཡི་ལས་གྱུར་བའི་
 །གི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེའི་སྟེང་དུ། ཨ་ལས་གྱུར་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ། རྒྱ་བའི་
 །ལ་འཁོར་ན་མས་ཀྱི་སྟེང་དུ། ལྷ་ལས་ལྷ་གྱུར་ཀྱི་ལྷ་ལ་དབུས་སུ་རྫོང་མེར་པོ། བར་གི་འར་
 །ལོ་དཀར་པོ། ལྷོར་ཨོ་མེར་པོ། ལུབ་ཏུ་རྩོམ་པར་པོ། བྱང་དུ་ཁི་ལྡར་གྲ། འར་ལྷོར་པོ། ལྷོ་
 །ཏུ་རོ། ལུབ་བྱང་དུ་རྫོང་ བྱང་འར་དུ་ཀླ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་འར་ཀྱི་ལྷ་སྟམ་ཀྱི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་
 །ར་ན་མས་ཀྱི་སྟེང་དུ། རེམ་པ་བཞིན། བེ་ཁི་མོ་མི་རྩི་མི་ཅི་རྩོ། ལྷོའི་ན་མས་ཀྱི་སྟེང་དུ། བོ་ཡི་
 །རྩོ་རི་ཉི་ཉོ་རྩོ།¹⁴⁰ ལུབ་ཀྱི་ན་མས་ཀྱི་སྟེང་དུ། རྩོ་པི་རི་རི་སི་རི་སྟེ་སྟེ། བྱང་གི་ན་མས་ཀྱི་སྟེང་
 །ཀོ་ཉི་རྩོ་རྩོ་སི་སི་ཨོ་ཨོ། དེའི་ཕྱི་རོལ་སྟོ་བཞི་དང་མཆམས་བཞིར། ཨོ་པི་པི་གི་སྟེ་སྟེ་རྩོ་
 །འར་དང་འར་ལྷོའི་ཡི་གེ་ན་མས་དཀར་པོ། ལྷོ་དང་ལྷོ་ལུབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ན་མས་མེར་པོ། ལུབ་
 །ལུབ་བྱང་གི་ཡི་གེ་ན་མས་དམར་པོ། བྱང་དང་བྱང་འར་ཀྱི་ཡི་གེ་ན་མས་ལྡར་གྲ། དེ་ན་མས་
 །ས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དབུས་སུ་རལ་ཀྱི་རྫོང་ས་མཆན་པ། འར་དང་འར་ལྷོའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་
 །ར་ན་མས་ཀྱི་སྟེང་དུ། རོ་རེ་ཨོ་ནས་སྟེ་ཀྱི་བར་ཀྱིས་མཆན་པ། ལྷོ་དང་ལྷོ་ལུབ་ན་མས་ཀྱི་

140 གྲྭ་འབྲུམ། བོ་ཡི་ལྷོ་རྒྱ་རི་ཏི་ཏི་རྒྱུ།

སྒྲིང་དུ་རིན་པོ་ཆེ། ཨི་ནས་ཨྱི་བར་གྱིས་མཆན་པ། ལུ་བ་དང་ལུ་བ་བྱང་ནམས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་བསྐྱོ་
 རྒྱུ་ནས་ཨྱི་བར་གྱིས་མཆན་པ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་ནམས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ། རྩོ་རྩོ་རྩོ་གམ་ཁི་ནས་
 ཨི་བྱི་བར་གྱིས་མཆན་པ། དེ་ནམས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་སྤྱུང་བྱངས་ཏེ། བྱག་མཆན་ནམས་ལ་ཐེམ། དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དབུས་སུ་
 འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུར་གྱུར་པ་སྐྱུ་མདོག་སེར་པོ་ཞེས་པ་ནས་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་
 པ། ལྷན་གྱི་ཤར་དུ་གཏི་ལྷག་རྩོ་རྩོ། ལྷོ་སེར་སྤྱོད་རྩོ་རྩོ། ལུ་བ་དུ་འོད་ཆགས་རྩོ་རྩོ། བྱང་དུ་ཐག་
 རྩོ་རྩོ་རྩོ། མཆོམས་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན། སེམས་མ་རྩོ་རྩོ་མ། རིན་ཆེན་རྩོ་རྩོ་མ། ཆོས་ཀྱི་རྩོ་
 རྩོ་མ། ལས་ཀྱི་རྩོ་རྩོ་མ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཤར་གྱི་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམས་ཀྱི་སྒྲིང་
 དུ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་པོ། རྩོ་རྩོ་རྩོ་པོ། བྱམས་པ། འཇམ་དཔལ། ཡེ་ཤེས་སྐྱུ། དག་གི་དབང་ལྷག་ཁྱེ་
 བའི་འོད། ཡེ་ཤེས་མཆོ། ལྷོ་རི་ནམས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ། རྩོ་རྩོ་སྤྱོད་ཆོགས། རྩོ་རྩོ་གཞོན་སྤྱོད། རྩོ་རྩོ་ཁྱེ་
 ཆུང་། རྩོ་རྩོ་ཆོས། རྩོ་རྩོ་སྤྱང་པ། རྩོ་རྩོ་རྩོ་པོ། རྩོ་རྩོ་རྩོ་པོ། བྱང་པོ་འོད། ལུ་བ་ཀྱི་ནམས་ཀྱི་སྒྲིང་
 དུ། རྩོ་རྩོ་སྤྱོད་པ། རྩོ་རྩོ་སེམས་དཔལ། རྩོ་རྩོ་རྩོ་པོ། རྩོ་རྩོ་ཆགས་པ། རྩོ་རྩོ་ལེགས་པ། རྩོ་རྩོ་
 རིན་ཆེན། ཉི་མའི་འོད། རྩོ་རྩོ་ཉི་མ། བྱང་གི་ནམས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ། རྩོ་རྩོ་དཔལ། རྩོ་རྩོ་བཞད་པ།
 སྤྱོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ། ཡེ་ཤེས་རྟོག་པམས་ཅད་ཐབས་ཀྱིས་འགྲོ་པ། རྒྱ་མཆོའི་སྤྱོད་པོས། སྤྱོད་པོས་
 མི་ཐད་པ། བདུད་ཅིའི་འོད། དེའི་ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་བཞིར། རྩོ་རྩོ་ལྷགས་ཀྱུ། རྩོ་རྩོ་ལགས་པ། རྩོ་རྩོ་
 ལྷགས་སྤྱོད། རྩོ་རྩོ་རིལ་བུ། མཆོམས་བཞིར། རྩོ་རྩོ་གཞོན་མཛེས། རྩོ་རྩོ་གཙུག་རྟོག་པ། རྩོ་རྩོ་སྤྱོད་
 མཛེས། རྩོ་རྩོ་གཞན་ཀྱིས་མི་ཐུབ་པ། ཤར་དང་ཤར་སྤྱོད་ལྷ་ནམས་སྐྱུ་མདོག་སྤྱོད་པོ་གཡས་
 རྩོ་རྩོ། ལྷོ་དང་སྤྱོད་ལུ་བ་ཀྱི་ལྷ་ནམས་སེར་པོ་གཡས་རིན་པོ་ཆེ། ལུ་བ་དང་ལུ་བ་བྱང་གི་ནམས་
 དཔལ་པོ་གཡས་པས། བྱང་དང་བྱང་ཤར་གྱི་ནམས་སྤྱང་གྲུ་གཡས་རྩོ་རྩོ་རྩོ་གམ། ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གཡོན་ན་པོ་ཏི་བསྐྱམས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྤྱོད་ཆོགས་པས་བརྒྱན་ཅིང་།

དར་སྤྲོ་ཆོག་གི་ན་བཟས་སྒྲུབ་ས་པ། ཞེ་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་
 ཨ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་
 བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་དོ་རྩེ་རྣོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་དང་། སེམས་མ་རྩེ་རྩེ་མ་
¹⁴¹ལ་སོགས་པའི་རིག་པ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་
 བཅས་པ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས། དཔག་ཆད་སྟོང་ཐྱག་བརྒྱར་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཞེ་དགུར་གྱུར་པའི་དབུས་ཀྱི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྭ་སྤྲོན་པོ། བར་
 གི་ཤར་དུ་ཨོ། སྟོར་སྟེ་ ལུབ་ཏུ་ཕྱི་ བྱང་དུ་ཕྱི། ཤར་སྟོར་གྱི། སྟོ་ལུབ་ཏུ་ཏ། ལུབ་བྱང་དུ་ན།
 བྱང་ཤར་དུ་ན། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཤར་གྱི་ལྷ་སྤྲུལ་གྱི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རིམ་པ་
 བཞིན། ཡ་ཁྲེ་ཡ་རྩེ་ནི་རྩ་མ་ཡ། ལྟོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཡ་མ་རྩ་རྩ་ས་དོ་མེ་ཡ། ལུབ་ཀྱི་རྣམས་
 ཀྱི་སྟེང་དུ། ཡ་མ་དོ་རུ་ཏུ་ཡོད་ཡ། བྱང་གི་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཡ་ད་ཡོ་ནི་ར་ཡ་ཁྲེ་ཡ། ཤར་
 སྟོར་ཡ། སྟོ་སྟོར་ལྷན། ལུབ་སྟོར་ཏ། བྱང་སྟོར་ཀ། ཤར་སྟོར་ཨོ། སྟོ་ལུབ་ཏུ་རྩྭ། ལུབ་བྱང་དུ་
 བཅ། བྱང་ཤར་དུ་བཅ། ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱོགས་མདོག་ ཡི་གེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་
 དོག་ལྷ་འཕྲོས་པས་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ལ་ཞུགས། དེ་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དབུས་སུ་ཁྲོ་བོའི་དོ་རྩེ་ཁ་དོག་ནག་པོ་ཅེ་དགུ་པ། རུ་ཤིན་ཏུ་གདེངས་པ་
 ཉེ་བ་ལ་རྩྭ་གིས་མཆོད་པ། བར་གི་ཕྱོགས་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན། མགོ་ ལལ་པ། རྩུ་མ། ཀར་
 པ། མཆོམས་བཞིར་ཐོད་པ། ཐོད་ཆལ། དུར་ཁོད་ཀྱི་རས། སྟེས་བྱ་གསལ་ཤིང་ལ་བཅུགས་
 པ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཤར་གྱི་ལྷ་སྤྲུལ་གྱི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ། གི་གུག་ མཆོན་ཅེ་
 གཅིག་པ། གཏུན་ཤིང་། རྩུ་གི། ཀ་ཏུ་ཡ། ལྷགས་ཀྱུ། མ་ཏེ། བ་སྒྲང་། ལྟོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ།

141 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༩། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༣ རྩེ་ལ་སོགས་

སྒྲ་ལོ། མདལ། དབྱུག་པ། ཁ་རྩྭ་ག། འཁོར་ལོ། ཞགས་པ། བག་པ། རོང་བ། ལུབ་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་
 རྩེང་བ། རྩོམ་ཅེ། ཅང་ཉེན། ལུག་གཞུ། རིལ་བ། རྩེང་རས། ར་ལོ། རྩི། རྩང་གི་རྣམས་ཀྱི་རྩེང་བ།
 རྩིགས་མཐུབ། འཕལ་ཅེ་གསུམ་པ། རྩང་ལྷགས། རོ་བ། རུང་། རེ་ཐབ། ལུག་ཤ། རྩོ་བཞིར་
 རྩ་ཞོད། ལུག་པ། རྩ་རོག། རེ་ཅོ། རམ་མས་བཞིར། རྩ། རྩ་ཆེན་པོ། རྩིམ་བ། རཞད་རྣམས་རང་
 རང་གི་ས་པོན་གྱིས་མཆན་པ། དེ་རྣམས་ལས་རྩོམ་པོའི་གཞུགས་སྒྲོས་པས། སངས་རྒྱས་
 ལ་སོགས་པ་བཞི་སྒྲོས་ཏེ། རམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཉིལ་གྱི་གང་བ་བཞིན་དུ་གང་བ། ཉི་
 མ་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤོན་པར་བྱས་ནས་རྩོམ་པོའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 བར་བྱས་པ་དང་སྟན་ཅིག་དུ་འདུས་རྩོམ་པོའི་ལ་སོགས་པའི་བྱག་མཆན་རྣམས་ལ་ཐེམ། རྩ་བ་ཉི་
 མ་བྱག་མཆན་ས་པོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྩོམ་པོའི་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བཞི་
 བཅུ་ཞེ་དགའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོ་ཆོགས་སུ་གྱུར་པ་ནི། དབྱས་སུ་སྟོ་ཆོགས་པརྩ་དང་རྩ་བ་ཉི་
 མའི་གདན་གྱི་རྩེང་དུ་འབྲས་བྱ་རྩོམ་པོའི་འཛིན་པ་དཔལ་རྩོམ་པོའི་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནས།
 སྒྲ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་དུ་འབར་བའི་དབྱས་ན་བཞུགས་པའོ།།

[illegible]

ཅེ་གསུམ་པ། རྫོ་རྩེ་སྒྲང་ལྷགས། རྫོ་རྩེ་ཐོ་བ། རྫོ་རྩེ་མདུང་། རྫོ་རྩེ་ལུག། རྫོ་རྩེ་མེ་ཐབ། རྫོ་རྩེ་མ།
 འཤར་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན། རྫོ་རྩེ་བྱ་མོད། རྫོ་རྩེ་ཕྱག་པ། རྫོ་རྩེ་བྱ་རོག། རྫོ་རྩེ་
 བེ་ཅོ། མཚམས་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན། རྫོ་རྩེ་ཁྲུང་། རྫོ་རྩེ་ཁ། རྫོ་རྩེ་རི་སྒྲེགས། རྫོ་རྩེ་བཞད། དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་མདོག་ནག་པོ། ཞལ་གཅིག་པ། ཕྱག་གཉིས་པ། ལྷ་ཆོགས་བསྐྱེད་དང་། ཉི་མ་
 དང་། རོའི་གདན་ལ་ཞབས་གཡས་བསྐྱེད་ཞིང་གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ།
 སྒྲ་ཁམ་སེར་གྱེན་དུ་བརྩེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲིགས་མཛུབ་དང་། ཡུམ་བཞི་ལ་མཚན་མ་གྱེན་
 དུ་འགྲེང་བ་མ་གཏོགས་གཙོ་བོ་ལྟར་བྱའོ། །གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བའི་
 དབུས་ན་བཞུགས་པའི་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 མདོན་རྟོགས་ལྟར་བྱ་ཞིང་། གཙོ་བོ་སེམས་དཔའ་སྤུམ་ཅེགས་སུ་བྱའོ། །འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཕྱག་གཡས་རང་གི་མིང་དང་མཐུན་པའི་ཕྱག་མཚན་འདྲིན་ཅིང་། གཡོན་ཐོད་པ་ཁྲག་གིས་གང་
 བ་འདྲིན་པའོ། །རིགས་བདག་ནི་གཙོ་བོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རེ།

བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་ཀར་ཉི་མའི་སྤྲིང་དུ་རང་གི་ས་ཐོན་ཀྱི་མཐར་སྐྱགས་
 འཕྲེང་འོད་འབར་བས་བསྐྱོར་བར་བསམས་ལ་བསྐྱེད།

འཁོར་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱགས་ནི། ཨོ་བཟླ་ཤི་ར་རྩྱི་པའ། རྫོ་རྩེ་མགོ་པ། ཨོ་བཟླ་ཏྲ་སྐྱ་རྩྱི་པའ།
 ལག་ཨོ་བཟླ་ཨ་རྩྱི་པའ། ལྷ་མ། ཨོ་བཟླ་སྤ་ད་རྩྱི་པའ། ཀར་པ། ཨོ་བཟླ་ཀ་སྤ་ལ་རྩྱི་པའ། ཐོད་པ། ཨོ་
 བཟླ་ཅ་ཀ་ཤ་རྩྱི་པའ། ཐོད་ཆལ། ཨོ་བཟླ་སྤ་ཤ་ན་ཀ་ར་ལྷ་པ་ར་རྩྱི་པའ། རོར་པ། ཨོ་བཟླ་ཤུ་ལ་བེ་ན་
 སུ་རུ་ཤ་ན་རྩྱི་པའ། གསལ་ཤིང་། ཨོ་བཟླ་ཀར་རི་རྩྱི་པའ། འཤར་དུ་¹⁴²གི་ལྷག་ཨོ་བཟླ་ཟླ་ཉི་ཉི་སྤ་ལ་རྩྱི་པའ།
 མཚན་ཅེ་གཉིས་པ། ཨོ་བཟླ་སྤ་ཤ་ལ་རྩྱི་པའ། གཏུན་ཤིང་། ཨོ་བཟླ་རྩྱི་རི་རྩྱི་པའ། ལྷ་གི་ཨོ་བཟླ་ཨེ་ཀ་ན་ལ་
 རྩྱི་པའ། རྫོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ། ཨོ་བཟླ་ཨོ་ཀུ་ཤ་རྩྱི་པའ། ལྷགས་ལྷ། ཨོ་བཟླ་མ་ཏེ་ཤ་རྩྱི་པའ། མ་ཏེ། ཨོ་བཟླ་

བེ་ག་ལ་སྒྱུ་པའ། ས། འོ་བཟོ་ཀྱ་ཐ་ར་སྒྱུ་པའ། ལྷོ་ར་ཐ་སྐྱེ། འོ་བཟོ་ཤར་སྒྱུ་པའ། སད་པ། འོ་བཟོ་དཀྱི་
 སྒྱུ་པའ། དུལ་ག་པ། འོ་བཟོ་ཁ་ལྷོ་ག་སྒྱུ་པའ། ཁ་ལྷོ་ག་ འོ་བཟོ་ཅ་ག་སྒྱུ་པའ། བཞེར་ལོ། འོ་བཟོ་སྤ་ཤ་སྒྱུ་
 པའ། ཞགས་པ། འོ་བཟོ་རྩ་ར་སྒྱུ་པའ། སག འོ་བཟོ་ཁྱི་ར་སྒྱུ་པའ། བོང་ག། འོ་བཟོ་བཟོ་སྒྱུ་པའ། ལུ་བ་ཏུ་
 རོལ། འོ་བཟོ་ཀ་རྩ་མ་རུ་སྒྱུ་པའ། རྩ་མ་རུ། འོ་བཟོ་པ་ལ་ག་སྒྱུ་པའ། ལུ་ག། འོ་བཟོ་རྩ་བུ་སྒྱུ་པའ། གལ།
 འོ་བཟོ་རྩ་རྩ་སྒྱུ་པའ། རིལ་ག། འོ་བཟོ་ཐར་པ་ཏ་ལ་སྒྱུ་པའ། ལྷོ་ར་ས། འོ་བཟོ་ལྷོ་སྒྱུ་པའ། རོལ། འོ་
 བཟོ་ཤ་ན་སྒྱུ་པའ། ལ། འོ་བཟོ་ཏ་པ་ནི་སྒྱུ་པའ། ལྷོ་རུ་རྩིགས་མཆོལ། འོ་བཟོ་ཤ་པ་ཏ་ག་ན་སྒྱུ་པའ།
 བམམ། འོ་བཟོ་ག་ར་ཅམ་སྒྱུ་པའ། ལྷོ་ར་ལྷགས། འོ་བཟོ་ལྷོ་ར་སྒྱུ་པའ། སོ་ག། འོ་བཟོ་ཀོ་རྩི་སྒྱུ་པའ།
 སུང་ལྷོ། འོ་བཟོ་ཨ་གྱི་ཀྱེ་སྒྱུ་པའ། མེ་ཐམ། འོ་བཟོ་མེ་ཏ་སྒྱུ་པའ། ལུག འོ་བཟོ་ཤ་རྩ་སྒྱུ་པའ། ལྷོ་
 ཀ། འོ་བཟོ་རྩི་རྩི་སྒྱུ་པའ། ཤར་རུ་ལྷོ་ལོ། འོ་བཟོ་ལྷོ་ལུ་ག་སྒྱུ་པའ། ལྷོ་ར་ལྷགས། འོ་བཟོ་ཅ་ག་པ་ཏ་སྒྱུ་
 པའ། ལུ་བ་ཏུ་ལྷོ་ལོ། འོ་བཟོ་ཀྱ་ཤ་སྒྱུ་པའ། ལྷོ་རུ་ལོ་ལོ། འོ་བཟོ་མཆོ་སྒྱུ་པའ། མེར་ལྷོ། འོ་བཟོ་མེ་ན་སྒྱུ་
 པའ། རིན་པོ་ལ། འོ་བཟོ་མ་རྩ་ཤ་ག་ལོ་སྒྱུ་པའ། ལྷོ་རུ་རི་རྩིགས། འོ་བཟོ་ས་ར་ས་སྒྱུ་པའ། རག་པོར་བཞད།
 ཅེས་ཅི་བྱས་བཟོལ། །འདིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཤོགས་ཐམས་ཅད་ནས་
 ལྷོ་ཐམས་ཅད་རུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་རུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །མཛུ་ལོ།

༢༡། །འཇམ་དཔལ་ཞི་བླ་གི་བསྐྱེད་བཀའ་བཞུགས་སོ།།

༢༡། །ན་མོ་གུ་རུ། དཔལ་ལྷ་ཅ་ཅའི་མན་ངག་ལས་བྱུང་བ། འཇམ་དཔལ་ཞི་བླ་གི་
སྒོ་ནས་བཞུགས་ཀྱི་བར་ཆད་བསྐྱེད་བཀའ་དང་། ཆེ་བསྐྱེད་བཀའ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་ཟུང་
བ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བར་རེ་བཞིན་དུ་སྔ་དྲོ་སྔ་བར་ལངས་ཏེ། རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་འོ་
གཅིག་པ་ཞལ་དགུ་ཤུག་སོ་བཞི། ཞབས་བཅུ་དྲུག་པ་སེམས་དཔལ་སྐྱེས་བཅུགས་ཅན་དུ་སྐྱེད་
ཅིག་གིས་གསལ་བར་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་དང་། དབང་བསྐྱེད་རིགས་བདག་
གིས་རྒྱས་གདབ་པ་མཛོན་རྟོགས་ལྟར་བྱ། དེ་ནས་རང་གི་སྐྱེགས་ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་
དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྒྱ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འཛིགས་བྱེད་སེམས་
དཔལ་སྐྱེས་བཅུགས་ཅན་བསྐྱོམས་པ་དང་འབྲ་བ་སྐྱེན་བྱངས་ལ། དེ་ལ་མཆོད་གཏོར་མཛོར་
བསྐྱེས་སུ་ལ།

དེ་ནས་རང་གི་རྩ་གསུམ་གསལ་གདབ། དེ་ནས་མདུན་དུ་སྐྱེན་བྱངས་པའི་འཛིགས་བྱེད་དེ་
ལ། སྐྱེ་གསུང་སྐྱེགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྐྱེས་ཏུ་གསོལ་སྐྱེས་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། མདུན་
གྱི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེགས་ཀའི་རྩྭ་དེ་ལས། ལྷ་ལི་བཅུ་དྲུག་ཁ་དོག་དཀར་ཞིང་འོད་འཕྲོ་བ།
རྩ་ཞལ་གྱི་སྐྱ་བྲུག་གཡས་ནས་བྱུང་། རང་གི་རྩ་ཞལ་གྱི་སྐྱ་བྲུག་གཡོན་ནས་རྩ་རྒྱུང་མའི་ནང་
དུ་ཞུགས། རྒྱུང་མའི་ནང་ཐམས་ཅད་ལྷ་ལིས་གང་བའི་རྩའི་མར་སྐྱ་ཨོ་ཡིག་མགོ་ནང་བསྐྱེན་
དང་། ཡར་སྐྱ་ཨོ་ཡིག་མགོ་བྱིར་བསྐྱེན་གྱིས་བཀག་བ། ཨོ་ཡིག་ལྷ་ལི་དང་བཅས་པ་ཐམས་
ཅད་ཁ་དོག་དཀར་སོ། རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱའི་རོ་བོར་མོས་པ་བྱེད། སྐྱར་ཡང་རྩྭ་དེ་ལས་
གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ཁ་དོག་དམར་ཞིང་འཕྲོ་བ། རྩ་ཞལ་གྱི་སྐྱ་བྲུག་གཡོན་ནས་བྱུང་བ། རང་གི་
སྐྱ་བྲུག་གཡས་ནས་རྩ་རོ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་པས། རོ་མའི་ནང་ཐམས་ཅད་ཀྱ་ལིས་གང་བའི་

ཡར་སྤྱོད་མར་སྤྱོད་གཉིས་ལྷུ་ཡིག་ཆོག་བྲག་ཅན་གྱིས་སྤར་བཞིན་བཀའ་། དེ་ཐམས་ཅད་ཁ་
 འོག་དམར་བ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གསུང་གི་ངོ་བོར་མོས་བ་བྱེད། སྤར་ཡང་རྩྱུ་དེ་ལས་རྩྱུ་མཐིང་
 ག་དབག་མེད་བྱུང་བ། ཅ་ཞལ་གྱི་སྤྱོད་བྱུག་གཡོན་ནས་བྱུང་། རང་གི་ཅ་ཞལ་གྱི་སྤྱོད་བྱུག་གཡོན་
 ནས་ཞུགས་ཅ་དབྱུ་མའི་ནང་ནས་ཞུགས་པས་ཅ་དབྱུ་མའི་ནང་ཐམས་ཅད་རྩྱུ་ཡིག་མཐིང་གས་
 གང་། ཅ་དེའི་ཡར་མར་གྱི་སྤྱོད་གཉིས་དོན་མེད་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་ལྟེ་བ་ལ་རྩྱུ་གིས་མཆོན་བ་རེ་རེས་
 བཀའ་། དེ་ཐམས་ཅད་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བྱུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་བ་བྱེད། དེ་ནས་ཡང་མདུན་གྱི་
 འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བྱུགས་ཀའི་རྩྱུ་དེ་ལས་རྩྱུ་ཡིག་འཕྲོས་ནས་རང་གི་སྤྱོད་བྱུང་དེ་ལས་རྩྱུ་
 ཡིག་ཆུའི་གཞེགས་མ་འཕྲོར་བ་ལྟར་དབག་མེད་འཕྲོས་པས་རང་གི་བ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རྩྱུ་
 གིས་གང་། རྩྱུ་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དོན་མེད་པོ་ཅེ་གསུམ་པར་གྱུར་པས་རང་གི་
 བ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་བསྐྱོམ།

དེ་ནས་བརྒྱས་བ་བྱེད་བ་ནི། རང་གི་བྱུགས་ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐའ་སྐྱོར་ལ།
 ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྤྱགས་མེད་ཁ་དོག་ནག་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གཡལས་སྐྱོར་དུ་འཁོད་དོ། །སྤྱགས་
 དེ་དང་རང་གི་བ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་དོན་མེད་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། དག་
 བགེགས་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད་པར་བསམས་ལ། ཨོ་ཨ་ཨ་ཞེས་སོགས་ཨ་ཡི་བཅུ་དྲུག་གི་
 མཇུག་དུ། ཨོ་རྩི་རྩི་མེ་གི་ཏུ་ན་ན་རྩྱུ་པལ། ཀ་ཁ་ག་ཟླ་ང་། ཞེས་སོགས་གསལ་བྱེད་རྣམས་
 རྫོགས་པར་བཏོན་པའི་མཐར་རྩྱུ་རྩྱུ་པལ་པལ་སྤྱོད། ཞེས་སྤྱར་བ་ཉེར་གཅིག་མ་ཆག་པར་བརྒྱས་
 པས་བར་ཆད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཆུགས་སོ།།

དེ་ནས་རང་གི་ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྩྱུ་རྩི་དབྱས་སུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱ་མ་བྱེད་
 ག་ཤགས་ཅམ་གྱི་སྤྱོད་དུ་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་རྩྱུ་ཡིག་མཐིང་ག་ནས་འབྱུ་ཅམ་
 ཞིག་བསྐྱོམ། རྩྱུ་དེའི་མགོ་བོའི་ཐིག་ལའི་ནང་དུ་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་བ་

བཞག །རྩྱ་དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཡ་དང་མ་གཉིས་བཞག །ལྷུང་ཡི་གེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
པར་བསྐྱོམས་ནས་ལྟེ་བར་རྒྱུད་འཛིན་པའི་རྒྱུད་བུམ་པ་ཅན་ལན་ཉེར་གཅིག་རེ་མ་ཆག་པར་
བུས་ན། ཆེ་སྐྱབ་ལ་འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད་དོ། །རང་དམ་ཆོག་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྦྱོང་ལམ་ལ་
འབྱུག་པར་བྱའོ།

ཡང་མན་ངག་འདི་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་ན། རང་འཇམ་དཔལ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་བསྐྱོམ། མདུན་དུ་འང་དེ་འབ་བ་ཞིག་སྐྱུན་བྲངས་ནས་མཆོད་བསྟོད་བྱ།
དམིགས་པ་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལ་ཅ་གསུམ་དང་། དེའི་ནང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་འཇམ་དབྱངས་གྱི་
སྐྱ་གསུང་བྲགས་གྱི་ངོ་ཐོར་མོས་པར་བྱ། བཟླས་པའི་ཆེ་ན་སྟོང་གར་ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
སྟེང་དུ། ཨོྱ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་རྩི་ལྷོ་རྩྱ་པའ། ཅས་པའི་སྤྲགས་སྟེང་བཀོད་དེ་དབྱངས་གསལ་གྱི་
བར་དུ་སྤྲགས་འདི་བཅུག་ནས་དམིགས་པ་གཞན་སྤར་ལྟར་བུས་ཏེ་བགྲང་། ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་
གྱི་དབུས་སུ་འང་། ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་སྤན་མ་བྱེད་གཤགས་ཅམ་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་སེམས་
རྩི་དམར་སེར་ཆོག་བྲག་ཅན་དུ་བསྐྱོམས་པའི་ཆོག་བྲག་གི་ནང་དུ་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་ཐོ་
ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་འཛོལ། །གཞན་ཐམས་ཅད་སྤར་གྱི་རིགས་བསྐྱེ་བར་བྱའོ།

མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་མན་ངག་ཨི་ཐེ། བདག་གཞན་ཁམས་གསུམ་མ་ཆོགས་ནམ་མཁའ་
དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟླ་མ་བྲབ་བདག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
ངོ་ཐོ་དཔལ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །གཞོན་མེད་སྤྲགས་དང་ཕྱག་
རྒྱའི་དེ་ཉིད་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །འགྱུར་མེད་རིག་པ་འཛིན་པ་དཔལ་ཐོ་དང་རྣལ་འབྱོར་
མའི་ཆོགས་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །འགྲོ་བ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་གཤེན་རྩེའི་
ཁར་རྒྱུད་པ་ལས་བསྐྱལ། བན་པ་དང་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དཔལ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་གྱི་གོ་
འཕང་དུ་འགྱུར་བར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །མཛུ་ལོ།

༡༣། །རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་སོགས་ཀྱི་
བཤད་པའི་ཟིན་བྲིས་བཞུགས་སོ།།

༡༣། །ན་མོ་བརྩ་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སྒྲིམ་དུས།
འགོར་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་བསྐྱེད་བསྐྱུངས་བྱེད་པ། བོད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་འབྱུང་
བས་བྱུང་ནའང་ལེགས། མི་དགོས་ཁ་མེད་རང་ཡང་མིན་གསུངས། ཐོག་མར་སྤྱོད་འགྲོའི་
གཏོར་མ་གཏོར་བ་ཡང་། སྤྱི་གཏོར་གྱིས་གཏོར་བ་དང་། ཕྱགས་སྦྱོར་རྒྱུ་པའི་གཏོར་ཆོག་
གིས་བསྐྱེད་བསྐྱུངས་བོད་ན་ཡོད་ནའང་། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཆོགས་དང་། ཕྱགས་སྦྱོར་བཅུ་
ལ་འབྱུང་། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། ཕྱགས་སྦྱོར་
ལ་དེའི་འབྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ལི་ཉའི་གཞུང་ན་ཡོད་པ་ལྷར་ལེགས་གསུངས།
དེ་ནས་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱལ་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རང་སྐྱད་ཅིག་གིས་ལྷར་
གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཆོགས་ཞིང་སྤྱན་དངས་པ་རང་ནས་
བྱས་པས་ཆོག་པ། རྒྱ་གར་པའི་བྱུང་ཆེན་མང་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞིང་།¹⁴³ ཡིག་བརྒྱའི་བསྐྱེད་
བསྐྱུངས་ནི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་གསོ་བ་དང་། ལྷག་ཆད་ཁ་སྐྱོང་ལ་མཐུག་ཏུ་བྱེད་པར་བཤད་
པས། དེས་བྱུང་གསུངས། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་ཁོ་བོ་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ལྷ་ལི་
ཉའི་གཞུང་ན་ཡོད་པ་ལྷར་བཀོད་ཅིང་། ཞལ་ཕྱག་མི་གསལ་བ་རྣམས་མན་སྟེ་ལས་ཁ་བསྐྱུངས་
ནས་བཤད་པ་ཡིན་གསུངས། གཞོད་མཛེས་དང་། རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་གཞིས་ལ་ལར་མིང་གི་རྣམ་
གངས་སུ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་སོ།¹⁴⁴ རིགས་བདག་ཀྱང་དང་
པོ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས། ཉིང་ལ་དབང་བསྐྱུར་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་

143 ཞོལ། ཞོག ༡ ན ༥། གཙང་། ཞོག ༡ ན ༡ ཡིན་ཅིང་། གཙང་ཞོལ་ལལ་ཆེར་ཅིང་འབྱུང་།

144 ཞོལ། ཞོག ༡ ན ༡ གསུང་རྩོ། ཞོལ་གཙང་ལལ་ཆེར་གསུང་རྩོ་འབྱུང་།

མི་དགོས། འདིར་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་ཁོ་བོ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ཅམ་མ་
གཏོགས་སྒྲགས་བརྒྱ་བ་མ་བཤད་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་དེ། བསྐྱེད་འཁོར་རང་གསལ་བར་བསྒྲིམ་པ་
རང་གིས་བགོགས་བརྒྱུག་པར་བཤད་པས་སོ།།

བརྒྱ་བར་འདོད་ན། གསང་འདུས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རམ། བྱིངས་མི་རུས་ན་གཙོ་བོའི་
སྒྲགས་སྒྲུམ་འབྱུམ་བརྒྱས་པ་རང་གིས་ཆོག་ཅིང་། དེའང་ཁོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྒྱས་པས་ཆོག་
གསུངས། སོ་སོར་བརྒྱ་ན། རྩོམ་པ་འོག་གི། །མི་ལྷ་མཚན་སྤྱོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ཡིན་གསུངས།
དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་གཞི་བསྒྲིམ་དུས། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་ཁོ་བོ་རྣམས་གཙོ་བོ་ལ་བསྐྱེད་
བའི་ཕྱགས་ལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་མི་བསྐྱེད་བའི་ཕྱགས་སུ་བྱེད།

རྩོམ་པ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་གཡོན་གྱི་ཐོད་པ་ནི། དེར་སང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཐོད་པ་
ཁྱེད་གིས་གང་བཤོ། ཁོད་ཆལ་ནི། ཐོད་པ་ལ་སྐྱེད་བཅས་པའི་བགས་པ་འབྱུང་བཤོ། །ཞི་ཞི་
སྤྱོད་པ་ནི། གཞིན་རུ་རྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཕྱགས་དབྱུག་གི་ཅེ་མོ་ལ་མ་བྱའི་སྒྲི་གདོངས་ཀྱི་
ཚུན་པོ་བཅིངས་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཀ་ཏ་ཡ་ནི། མདུང་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་།
རྩོམ་པ་ཅེ་གཅིག་པའི་རྣམ་པའོ། །ཅ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱང་ཕྱགས་འཛིན་པར་ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་
ལས་བཤད་ཅིང་། སྤྱི་རྩེ་བྱེད་དང་། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་ནས།
དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་མཆོན་འཛིན་པའི་ཕྱག་རྣམས་ནི་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་གི་གྲག་ཅེས་སོགས་
ཡོད་གསུངས། སྐྱང་ཕྱགས་འཛིན་པའི་ཕྱག་གཉིས་པོ་མས་འབྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དཀྱི་
མགོའི་ཐད་དུ་སྐྱང་ཕྱགས་འོང་བས། དེ་ལྟར་ན། བདེ་མཆོག་ལྟར། སྐྱང་ཕྱགས་འཛིན་པའི་
ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིགས་མཐུབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་སྤྱིན་མཆོམས་དང་མཉམ་པར་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་འགལ་
གསུངས། ཕྱག་འབྱེད་པ་ལ་ཕྱགས་མང་ན་ཡང་། སོག་པ་ནས་འབྱེད་པ་ལེགས་གསུངས། སྤྱི་
མཆེད་བྱིན་རྒྱལ་པས་ལ། གཞུང་རྣམས་ལས། སྤྱི་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཟེར་བ་ཅམ་ལས་

གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་། རྩོམ་ཀ་རས་མིག་ས་སྤྱིང་སོགས་སྲུ་སྲུང་བས་དེ་ཡི་ལྷགས་སྲུ་བྱས།
 ལྟར་མི་སྤྱིད་པར་ཡིག་འབྲུ་ནམས་ལྟར་མོས་པ་བྱེད་པའི་ལྷགས་ཀྱང་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་བྱས་
 པ་ཡིན། དབང་བསྐྱར་ནས་རིགས་བདག་གིས་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤྱི་བོར་རྒྱས་འདེབས་པ་བོད་
 གྱི་སྤྱི་མ་ནམས་བཞེད་ནའང་། ལྷ་ཡི་ཉའི་གཞུང་ལས། མི་བསྐྱོད་ཅ་བའི་ཞལ་ལ་འོ། །ཞེས་
 དང་། རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བཤད་པས། མ་ཉེའི་ཞལ་གྱི་མཆོག་
 མའི་སྤྱིང་། མདུན་ངོས་སྲུ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བར། ཁོ་ཞལ་དམར་པོའི་མདུན་ཅམ། ཅ་ཞལ་གྱི་དབུ་
 རྒྱན་གྱི་བར་དེར་རྒྱས་འདེབས། དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རིགས་མང་ནའང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མི་
 བསྐྱོད་པ། སྤྱི་མདོག་སྤྱོད་པོ་གཡས་པ་ས་གཞོན། གཡོན་ཉིང་ངེ་འཛིན། རྟོ་རྟོ་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་
 བཞུགས་པ་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་གསུངས། ལྟ་དམ་ཆོག་པ་རྟོག་པས་བཅོས་ནས་བསྐྱོམས་པ་ལ།
 ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལས་བྱུབ་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས། རང་འབྲའི་
 རྟོ་རྟོ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱན་དངས་པ་དེ། སྤྱིང་ག་ནས་སྤྱོས་པའི་སྒོ་བ་བཞིའི་ཐོ་
 བ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྤྱི་བོར་དགྲུག །དབྱུག་པ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱིས་གཞུག་
 ཅེས་པ། ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་ནའང་ཆ་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱོ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་
 ཀྱིས་མི་འབྲལ་བར་དབྱེར་མེད་དུ་བཅེངས་པས། དམ་ཆོག་པ་མ་ཉེའི་ཞལ་ལ། ཡེ་ཤེས་པའི་
 མ་ཉེའི་ཞལ་དབྱེར་མེད་འདྲེས་པ་སོགས། ཕྱག་མཆན་ལ་ཕྱག་མཆན་སོགས་ནས་རྩལ་ཕྱན་
 གྱི་བར་དུ་འདྲེས་པར་བྱས། རལ་གྱི་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱིས་མི་དགའ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དགོས་པ་
 མ་ཡིན་པར། དགོས་བཞིན་དུ་དུས་རིམ་སྤྱིད་པར་བཞུགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས། འགའ་
 ཞིག །སྒོ་བ་བཞི་མེད་པའི་དཔལ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་དུས། རྩི་བྱི་བྱི་ཉོང་དང་། སྒོ་
 བ་བཞི་ཡོད་པ་ནམས་ལ། ཞུག་ཤིང་ཞེས་སོགས་དགོས་ཟེར་བ་རིགས་པ་མིན་ནོ་གསུངས།

རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱའི་འོག་ན་ཡོད་པ་འདྲིའི་ཁྱད་ཆས་ཡིན། དེའི་དོན་ནི། དུར་ཁོང་

རྒྱུ་གི་ཁམས་ཡིན་པས། བསད་བསྐྱད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པར། འདིའང་ཁྱོ་བོའི་ནང་
ནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དག་པོ་ཡིན་པས། སྤྱི་ལས་སྦྱིས་པའི་འོད་ཟེར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས། བགེགས་
གདུག་པ་ཅན་རྣམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུག་པའི་ཐལ་བ་ཡང་རྒྱུ་གིས་གཏོར་བར་བྱེད་པ་
དང་། རྒྱུ་རང་གིས་ཀྱང་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་མཐའ་ཡས་པར་གཏོར་བའི་མཚན་བྱེད་
ཡིན་གསུངས།

བརྒྱས་པའི་དུས་སུ་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ཀྱི་མཐར། ཐུགས་འབྲེང་དགོད་པ་དེ་ནང་སྐྱོར་
དུ་ཉེ་བའི་སྤྱིང་པོ་ཡ་མཚན་ཀ་དང་། བར་སྐྱོར་དུ་སྤྱི་ཉི་ཤུ་དང་། བྱི་སྐྱོར་དུ་ཡ་མ་རྩ་ཇ་འགོད་པར་
བཞེད་པ་མང་ནའང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ས་བོན་འགོད་པའི་རིམ་པ་བཞེན་བྱ། བརྒྱས་པའི་རིམ་
པའང་། གསུམ་ཆར་བསྐྱེད་ནས་བརྒྱ་བའམ། དེ་རེ་ཞིང་བརྒྱ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ནའང་།
གཙོ་ཆེར་ཅ་ཐུགས་བརྒྱ་བ་མན་ངག་ཡིན་གསུངས།

དམིགས་པ་ནི། ཐུགས་ཀ་ནས་ཐུགས་བྲེང་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱིང་པ་གསུམ་ཁྲབ་
པར་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་བྱས། ཐམས་ཅད་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་
བྱས་ནས། སྤྱིང་གའི་¹⁴⁵ས་བོན་ལ་ཐིམ་ཞིང་། ཡང་སྤར་བཞེན་སྒྲོ་བ་སོགས་བྱེད་པའམ། ཡང་
ན། སྤྱིང་གའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་གཏད་ནས་བརྒྱས་
ན། དངོས་གྲུབ་རྒྱུར་བ་ཡིན་གསུངས། ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་ནས་བཤད།

བསྐྱེན་པའི་བྲངས་ཆད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་ལས་འཕྲོ་ལ་རག་ལས་པས། གཅིག་ཏུ་མ་ངས་
གསུངས། ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་ལས། སྤྱི་ཉི་ཤུ་ལ་ལས་ཐུགས་སུ་བྱས་པའང་ཡོད་གསུངས། ཉིང་
ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ། ཉེ་སྤྱིང་། སྤྱིང་པོ། ཅ་ཐུགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་ནང་ནས་
རིམ་པ་བཞེན་འགོད་དགོས་པའི་ངས་པ་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན། ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་གི་ལྷ་སྤྱི་བ་

145 ཞོལ་ ཞོག 3 བ 6། གཙང་། ཞོག ༩ ན 3 སྤྱིང་ཁའི་ ཞོལ་གཙང་པལ་ཆེར་སྤྱིང་ཁ་འབྱུང་

ཐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་བོན་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། རྗེ་ཕྱི་ནང་གི་རེ་མིག་དགུ་ལ་བཀོད་
ནས། ལྷ་སྐྱམ་ལ་ཡ་མ་རྩ་ཇ་དང་། རྫོ་བཞིར་ཡ་སྐྱུ་ཀ་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུངས་སོ། །ཡ་
མ་རྩ་ཇའི་མཐར་རྗེ་གཉིས་པའ་གཉིས་ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་ན་ཡོད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་གསུངས། རྫོ་
བའི་ཆེ་ཞལ་དགུ་གས་རྫོ་བའི་དམིགས་པ་བྱས་པས། དགུ་འབྱུར་དུ་འགོ་ཉེ། གྱི་རྩོ་རྩེ་ལའང་
ཞལ་བརྒྱད་ཀར་གྱིས་རྫོ་བ་ཡོད་པས་སོ། །

བརྒྱས་པའི་ཆེ་ཐུགས་ཀར་སྐགས་འཕེང་འགོད་ལུགས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་བོན་འགོད་
པའི་རིགས་འགོས་འདི་སྦྱར་ན་ལེགས་གསུངས། དབུས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་རོ་མགོ་མེད་འགོད་པ་
ནི་མི་ལེགས་ཏེ། དབུས་ཀྱི་འདི་གདན་ཡིན་པས་རོ་ཆང་མ་འགོད་དགོས་ཤིང་། ཤར་གྱི་མགོ་
དེ་ཆངས་པའི་མགོ་བོ་ཡིན་པས། དབུས་ཀྱི་རོ་དེའི་མགོ་བོ་ཡིན་ན་ཆངས་པའི་མིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ལག་བ་རྒྱ་མ་སོགས་ཀྱང་ཆངས་པའི་ཡིན་པར་འབྱུར་བའི་སྦྱོན་མེད་དེ། རྒྱ་མ་སོགས་
མཚན་མ་རྣམས་མིད་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་བདུན་གྱི་འགྲེལ་
པ་གཉིས་ཞེས་པའི་གཅིག་གཞོན་བྱ་རྩེ་བ་དང་། གཅིག་སོན་གྱིས་མཛད་དོ། །

དབུས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩོ་རྩེ་ར་བར་རྩ་ལོ་བཞེད་པ་བཞིན་ལེགས་ནའང་། ཁོང་པས་
ཀྱང་། ཁྲག་ཞག་འཁྲག་པའི་རྒྱ་མཚོ་བཤད་པས་དེ་མ་དག །དཀྱིལ་འཁོར་ནང་གི་རྩོ་རྩེ་ར་བ་
འདི། བཅོམ་ལྷན་འདས་བཞུགས་ས་ཡིན། རྒྱ་བྱེད་ཅམ་དུ་སླེབ་པ་བྱེད། དེ་ཕྱིར་འབྲིན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་འགོངས་པའི་ཆད་ཅམ་ཡིན་པ་དགོས་སོ། །འི་བྱ་ལ་རེ་མིག་དགུ་ཡོད་པ་མ་
གཏོགས་བསྐྱོམ་བྱ་ལ་རེ་མིག་དགུ་མེད་ཅིང་། རྩོགས་མདོག་རེ་མིག་དགུ་ཡོད་པ་བཞིན་དགོས་
ཤིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དབུས་མའི་བྱ་འདབ་ཀྱི་འབབ་རྒྱ། ཕྱི་མའི་ཐོག་སྟེང་དུ་སླེབ་པ་ཞིག་
དགོས་ཤིང་། དེ་མཆོན་པ་གྲུ་ཆ་ཐུན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཕྱི་ནས་དཀར་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ན། ཅིག་པ་དམར་པོའི་བྱེད་ལོན་པ་བྱས་པས། ཕྱིའི་པ་གྲུའི་ཆ་ཐུན་བྱེད་འཕར་བ་གཅིག་འོང་།

ཞིང་། རང་རོས་སུ། བ་གྲུས་མ་ནོན་པའི་ཅིག་པའི་སྟེང་དུ། ལྷམ་ཙ་བཏང་ནས་ཐོག་ཕུབ་པས་
བ་གྲུ་དང་ཁ་ཏ་བཅད་¹⁴⁶དུ་འོང་བ་དགོས་གསུངས། ཅིག་པ་དང་བ་གྲུའི་སྟེང་ནས་ཀ་ཐུང་དང་
བྲེ་ཕུལ་བྲས་ནས། རྒྱ་མིབས་ཀྱི་ཐོག་འདེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱན་ནས།
ཐོག་ཁང་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དོན་ལ་ཐོག་གཉིས་ཡོད་གསུངས།

ལྷ་ཞེ་དགུ་བྱེད་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོག་ཏུ་རྒྱུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ། ལྷ་མི་ཏའི་གཞུང་ན་འདུག་ནའང་། གཞན་པལ་ཆེ་བ་ལ་མི་འདུག་ཅིང་།
ཡོད་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པའི་རིགས་དེར་འདུག་གསུངས།

འཁོར་མངོན་བྱང་ལྷ་སྟེང་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། རང་རང་གི་རྒྱ་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་མིང་
ཡིག་དང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱག་མཚན་མགོ་བོ་སོགས་བསམ། དེ་ལ་རིགས་བཞི། ཡུམ་བཞི།
ལྷ་སྐྱམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབའ་རྣམས་དང་། གློ་བཞི་དང་བྲེ་བཞིའི་རྩི་རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་སོགས་
བཞི་དང་། རྩི་རྩེ་གཞོད་མཛེས་སོགས་སྟེང་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྲགས་ཀར་ཨ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སངས་རྒྱས་སོགས་བཞི་སྟེན་བྱངས་པ་དང་། ལྷ་
རང་རང་དང་བཅས་པ་རང་རང་གི་བྲགས་ཀའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས། རང་རང་
གི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཀྱིས་དབག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་ཁབ་པར་གྱུར།
དེ་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ། རྒྱ་ལས་རྒྱ་བྱར་གྱི་རྒྱལ་དུ། དབྱས་ཀྱི་ལེ་
ཆེ་དགུ་ལ་ཨོྩི་རྩི་རྩི་སོགས་དང་། ལྷ་སྐྱམ་ལ་ཡ་མ་རྩ་རྩ་སོགས་དང་། གློ་བཞི་ལ་ཡ་སྐྱུ་ཀ་
དང་། བྲེ་བཞིའི་སྟེང་དུ་རྩྱི་གསུམ་དང་པལ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས།
སངས་རྒྱས་སོགས་བཞི་སྟེན་བྱངས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས། རང་རང་གི་བྲག་མཚན་མགོ་བོ་སོགས་
སུ་གྱུར། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སངས་རྒྱས་བཞི་སྟེན་བྱངས་ཏེ་ཐིམ་པས། རྩི་རྩེ་མགོ་བོ་

སོགས་ལས་ལྷ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད། ཐམས་ཅད་ཞལ་མ་ཉིདེ་ཞལ་ཅན། ཕྱག་གཉིས་སོས་ཕྱག་
མཚན་རང་མིང་དང་མཐུན་པ་ཕྱག་གཉིས་འཛིན་པར་བྱེད་པ། མ་ཉིདེ་གདན་ལ་བཞུགས་པ་སྟེ་
རབས་པ་རྣམས་བཞེད་དེ་མི་དགོས་གསུངས།

ཕྱ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྟོང་འོག་གི་སྣ་ཅེར་རྩེ་ཐུ་མོ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་འདི། རྒྱུ་
བས་མཛད་པའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོགས་ཆེན་པོ་ལས་བཤད་གསུངས། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་
མངོན་ཉིགས་འདི་ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་ལ་གཞི་བྱས། དེར་མི་གསལ་བ་རྣམས་གྲུབ་ཆེན་གཞན་
ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་བཞེད་པས་བརྒྱུན་ཅིང་། ཡང་། སུམ་ཁྲའི་བྲན་པ་བདུན་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་
ནས། རྩེ་ཐུ་འཛིགས་བྱེད་བཤད་པ་རྟོག་བདུན་རིམ་ལ་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པས། དེའི་འགྲེལ་
པ་ཨ་བྱུ་ཡས་མན་ངག་སྟེ་མར་ཞིབ་པར་བཀྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཁ་
བསྐྱངས་ཏེ་བཤད་པ་མ་གཏོགས། རང་བཟོ་དང་ཁུངས་མེད་པའི་འབྲེལ་བསྐྱེགས་པ་སོགས་མ་
ཡིན་པར་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་རིམ་ལ་བཞེད་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས།

སྒྱིར་དབུ་མ་ལ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུར་འཛིན་པ་ལྟར། འཛིགས་བྱེད་འདོད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་རྣམས་ལ་མ་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཚུལ་
འདི་ལ་གྲུབ་ཆེན་འདི་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་གསུངས། འདིར་མངོན་བྱང་ལྡེ་རིམ་པ་
ནི། རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོང་གི་ཁྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། རྒྱུའི་འཇམ་དཔལ་
ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སངས་རྒྱས་སོགས་བཞི་དང་། འཇམ་དཔལ་རང་དང་
བཅས་པ་གསུམ་པས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཀྱིས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲབ་པར་གྱུར་
པ་དེ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་ནག་པོ་རྩྱུ་ལས་རྩྱུ་བུར་གྱི་རྩྱལ་གྱིས་བྱུང་བར་
བསྐྱོམ་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་འདུས་པས། རྩེ་ཐུ་ནག་པོའི་གཞུགས་
སུ་གྱུར་པ་དེ་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས། རྒྱ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སྒྱིར་དགོས་པས།

དེ་ལ་དང་པོ་རྩོམ་གྱི་ལྷན་པའི་དྲུས་འདི་མའི་མངལ་དུ་པ་མའི་ཁུ་ཁག་ནམ་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་
 བ་ལས། སྤྱི་ཡན་ལག་ཆ་ཤས་སོགས་རྩོགས་བ་ལ་སྦྱོར་ལ། དེའི་ལུས་ལ་ནམ་ཤེས་ཡོད་པ་
 མཚོན་པའི་རྩོམ་ལྟེ་བ་ལ་རྩྱུ་ཡིག་འགོད་དོགས་སྤངས། སངས་རྒྱུ་སོགས་བཞི་སྟུན་བྲངས།
 ཡང་ཡང་བསྟེམ་པའི་དགོས་པ། གྱིས་བ་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ལ་སྤངས་སོགས་ལྟ་དང་། དབང་པོ་
 ལ་སོགས་ཡོད་པ་སྤངས་གཞི། དེ་ནམས་ལྟེ་བ་སྤངས་སུ་བསྦྱར་བའི་བྱིར། ནམ་སྤངས་སོགས་
 རྒྱལ་བ་ནམས་བཅུག་པས། སྤངས་པོ་ལྟ་རིགས་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་མཚོན་ནས་སེམས་མ་
 རྩོམ་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་ནམས་ལྟམ་དང་། སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་དབང་པོ་ནམས་
 སེམས་དཔའ་དང་། ཁོ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ལས་དབང་ནམས་ཁོ་པོར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་དང་།
 སྦྱོ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩོམ་ལྟེ་བ་སྤངས་སུ་
 འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་འོད་ཟེར་སྦྱོ་བསྐྱེད་པ་འདི་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མཚོན་ནའང་། དངོས་གཞི། གྱིས་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་
 རྩལ་རྩོགས་ནས་དགེ་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་སྦྱོར་བྱེད་
 ཡིན་གསུངས། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། ཨ་མོ་སྟེ་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ།
 དབུས་ཀྱི་རོའི་སྟེང་དུ་གྱི་གྲག་གི་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་ནའང་། དབུས་ཀྱི་རོའི་སྟེང་དུ་རྩོམ་
 བྱ་པོ་ཅེ་དགྲུ་བ་གི་ཞིང་། གྱི་གྲག་ཤར་གྱི་སྐམ་བུ་ལ་གིས་པས། ལྟ་ནམས་ལ་རལ་གྱི་མིང་
 ཡོད་ནའང་རལ་གྱི་མིང་ཆ་ལ་རྩོམ་ཡོད་པས། གངས་ཆད་པའི་སྦྱོར་མེད་དོ།

འོ་ན་གཤམས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་པོ་ལས་ལྟ་མི་བསྐྱེད་པར་མི་ཡོང་བའི་སྦྱོར་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། དེ་
 མེད་དེ། གཤམས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་པོ་ལས་ལྟ་མི་བསྐྱེད་པར། མཚན་མ་གཞན་ལས་ལྟ་བསྐྱེད་
 བ་ཤིན་ཏུ་འང་མི་ཡོང་གསུངས། འོ་ན་རལ་གྱི་བྱག་མཚན་ལ་ནི་ཡོད། མཚན་མ་འགོད་དུས་མི་
 ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན། རལ་གྱི་རྒྱའི་འཇམ་དཔལ་བསྐྱེད་པའི་མཚན་མ་ལ་འོང་བས་

འདིར་མ་བཞོད་པས་བྲག་སོ་བཞི་ཡིན་ནའང་། བྲག་མཚན་སོ་གསུམ་འོང་། སྤང་ལྷགས་གཅིག་
ལ་བྲག་གཉིས་ཀས་འཛིན་དགོས་པས། མཚན་མ་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པས་སོ་གཉིས་ལས་མེད་དོ་
གསུངས། ཞེ་དགྲའི་དུས་ཀྱི་རིགས་བཞི་ཡུམ་བཞི་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཆང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
བ་ནམས། སྐྱུ་མདོག་བྲག་མཚན་ནམས་ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོགས་མདོག་དང་།
བྲག་མཚན་མགོ་སོགས་འཛིན་ཞིང་དེ་ལའང་། སྤང་རབས་ཀྱི་ཐོད་ནམས་ཀྱིས། ལག་པ་གཉིས་
དང་རྒྱ་པ་གཉིས་མཚན་མར་འགོད་པར་སྤང་སྟེ། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་རོ་དེའི་ལག་པ་དང་རྒྱ་པར་
འདོད་པ་སྤང་སྟེ། ཤེས་བྱེད་དུ་སྐྱབ་མི་བྱས། རྟོག་བདུན་ལས། ལྟོར་ལག་པ། བྱང་དུ་རྒྱ་པ་
ཞེས་པ་མ་གཏོགས་གཉིས་ཆོག་མེད་པས། རང་ལྷགས་ལ་རེ་རེས་ཆོག་གསུངས། ལྷ་འདི་བ་
ནམས་ཞི་བྲག་དང་ནམ་བུ་ག་དང་མཐུན་པས། དོར་དབྱིངས་ལྟར་རིགས་ཤིང་། དོ་རྩེ་ལྷགས་
ཀྱི་སོགས་བཞི་ཡང་དོར་དབྱིངས་ལྟར་རིགས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ནི། བམས་ཅད་རྩེ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་པ། བད་ཆེ་ཉི་མ་ལ་གཡོན་བརྒྱུད་ཀྱིས་གནས་པ། བྲག་
མཚན་མགོ་སོགས་འཛིན་པ་ལས་འོས་མེད། འོན་ཀྱང་སྤང་རབས་བ་ནམས་ཀྱིས་བདུན་ཉིའི་སྟེང་དུ་
མ་ཉེ་ནག་པོ་རེ་རེ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་སྟེ། འདི་ཡི་ནས་མི་དགོས་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
ཐུགས་ཀར་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའ་འགོད་པ་རྒྱ་གཞུང་ནམས་ལས་མཁས་བྱུ་མང་པོས་བཤད་
ནའང་། ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་¹⁴⁷འགོད་དགོས་ཟེར་བའི་དམིགས་བསལ་མ་བྱུང་།
སྟོབ་དཔོན་རྩྭ་ན་ཨ་ཀ་རས། འཇམ་དཔལ་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་འདྲ་བ་འགོད་པར་བཤད་པས་དེ་ཡི་
ལྷགས་སུ་བྱས། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་འགོད་པ་དེ། འཇམ་དཔལ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་
སྟེང་དུ་རྩྭ་ཡིག་ནག་པོ་འགོད་པའམ། ཡང་ན་ཐུགས་ཀར་ཉི་མ་ལ་དོ་རྩེ་ནག་པོ་ཅེ་དགྲུ་པ་དེའི་སྟེ་
བར་འགོད་པ་གང་བྱས་ནའང་འདྲ་གསུངས།

147 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༥ ན ༡ ལྷ་བྲག་གཅིག་འགོད་

ལྷ་ཡི་ཏའི་གཞུང་ལས། རྫོང་མགོ་སོགས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཚན་མ་འགོད་པའི་སྐབས་
 ལྷ། སྐགས་རེ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། བསྟེན་པའི་དུས་སུ་རེ་རེ་ཞིང་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་སྐགས་ཚན་གསུམ་སོས་བྱས་པ་ཡིན། བཟླས་པ་བྱེད་
 དུས་རང་རང་གི་སྐགས་ཀར་ཉི་མ་ལ་ས་བོན་དེ་དག་བཀོད་ནས་སྐགས་བཟླས་དུས། རང་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་སུ་གསལ་བའི་ཞལ་དགུ་དང་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐགས་གང་ལྟོས་
 དེ་འབྲུག་གི་སྐྱ་ལྟར་དེར་རེ་རེ་བཟླས་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ན། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟེན་པ་བྱས་
 བར་འགྲོ་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་གསུངས། མཚན་མ་འགོད་དུས། ལྷའི་ལག་པའི་ཡུ་བ་དེ་ནང་དུ་
 བསྟན། བྱང་གི་རྒྱ་ཁྱིམ་པའི་མགོ་དེའང་ནང་དུ་བསྟན་པས་ཡོང་གསུངས། རྗེ་རྗེ་བླ་ལ་སྐྱ་རབས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཕུར་པའི་ཅེ་མོ་ལྷ་བྱ་བྱས། དེའི་མགོ་ལ་ཆ་བྱའི་སྒྲོ་མདོངས་བཅིངས་པ་བྱས་འོང་
 གིན་འདུག་སྟེ། འདི་མི་ལེགས་ཤིང་། ལྷགས་དབྱུག་གི་རྣམ་པ་ཞེས་བཤད་ཡོད་པས། མདུང་
 བྱེད་པ་ལྷ་བྱའི་ཅེ་མོ་ལ་ཆ་བྱའི་སྒྲོ་མདོངས་བཅིངས་པ་ལྷ་བྱ་བྱས་ན་ལེགས་གསུངས། ཀ་ན་
 ཡ་ནི་མདུང་བྱེད་པ་སྟེ་མདུང་བྱང་ཡིན་ཞིང་། མན་སྟེར། མདུང་བྱང་ལ་ཐག་པ་བཏགས་ཡོད་པ་
 མདུང་གསོར་ནས་འཕངས་ཏེ། ཐག་པ་ནས་ཚུར་འཐེན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་སྐད་དོ་གསུངས།

གཏོར་མ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གོ་ལས་བ་ལང་གི་ཤ་གོས་མཚན་པ་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། ཐ་མལ་པའི་ས་བོན་ལས་ཐ་མལ་པའི་ཤ་བསྐྱེད་ནས་ས་བོན་དེས་མཚན་པ་ཞེས་པ། ཐ་
 མལ་ཀྱི་ས་བོན་ལས་ཤ་ཐ་མལ་བསྐྱེད་ན། གླི་¹⁴⁸མེ་འོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོས་མཚན་པ། ཞེས་པ་
 རིགས་པ་དང་། ཡང་གླི་ལས་ཤ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་ཐ་མལ་པའི་ཤའི་ས་བོན་གོ་ཡིས་མཚན་པ་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཅི་རིགས་པས་གླི་ལས་མེ་འོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་འདུག་
 རྟེ། དེ་ཡང་། གླི་མེ་འོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་དགོས་པ་ཡིན། གླི་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་འོང་ཡེ་

148 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༩ ན ༣ གླི་མེ་འོང་། གཙང་ཞོལ་གྱི་ཅི་རིགས་འབྱུང་།

ཤེས་གཟུགས་བརྟན་ཅན་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། སྤྱི་དེ་ཉིད་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་མོས་བ་བྱེད་དགོས་
གསུངས། ཡང་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྔ་པ་ལྔ་པ་གོད་ན་མཚམས་བཞིར་བདུད་ཅི་བཞི་
བཀོད་ནས་དབུས་སུ་མི་འགོད་དེ། ཤས་བདུད་ཅི་གཅིག་གི་གོ་ཚད་པ་ལ་དགོངས་བ་ཡིན།

དེ་ནས་གཏོར་མའི་དུས། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་བ་ལ་དབུལ་བ་ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་ཆུང་
བ་ན་གསལ་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་པ་ལ་དབུལ་བ་གཞུང་ཆེ་བ་ན་གསལ་ལ། དེ་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོང་
གི་སྒྲགས་དང་། རྫིང་ཕྱིང་སྤེལ་བ་དམར་ནག་གི་གཞུང་གཞན་ན་གསལ་ནའང་། རྫིང་དང་སྤེལ་
བ་མ་གཏོགས། ཨྱོ་ནས་སྤེལ་བ་མི་འདུག །འདིར་ཡ་མཁུ་ཀ་དང་སྤེལ་བ་ལ། ཨྱོ་བྱ་ཅ་ར་ཁྱི་
ཞེས་པའི། ཅ་ར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ལ་ལར། ཅ་ར་ཞེས་འབྱུང་བའི་གཞུང་གཅིག་དང་། ཅ་
ར་ཞེས་བ་ཡང་མཐོང་སྟེ། གང་བྱུང་ནའང་། རོན་ལ། ས་སྒྲ་ལ་སྦྱོད་བའམ་མཁའ་སྦྱོད་ཅེས་
པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཅ་ར་དང་ཅ་ར་གཉིས་ཀ་སྦྱོད་པ་ལ་འདུག་པས་སོ། །ཡ་བ་ཏ་ལ་ཅ་ར་ལ་
ཞེས་པའི་བ་ཏ་ས་འོག་ལ་འདུག་ཅིང་། ཅ་ར་སྦྱོད་པ་ཡིན་པས། ས་སྦྱོད་དམ་ས་འོག་སྦྱོད་བ།
སྒྲ་ཁེ་ཅ་ར་ལ་ཞེས་པ་ས་སྤྱིང་སྦྱོད། ཏ་བྱར་བ་ནི་ག་ཁྱི་ཞེས་བ། བྱ་ར་བ་མདུན་ནམ་ཤར་ལ་
འདུག །ཀ་དཀྱི་ཏ་དེ་ག་ཡ། གཡས་སམ་ལྟོ། རྫིང་བ་ཕྱི་མ་ཁྱི་ཞེས་པའི། བ་ཕྱི་བྱ་བ་བམ་རྒྱབ།
པེ་ལྷ་ཏ་ར་ཏི་ག་ཡ་ཞེས་བ། ལྷ་ཏ་ར་གཡོན་ནམ་བུང་གི་ཕྱོགས་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་ནས།
རྫིང་ཕྱིང་དང་སྤེལ་བ་ལ། ཨྱོ་ཨི་ཞེས་བ་ཨི་རྩ་སྟེ་དབང་པོའི་མིང་ཡིག་གི་དང་པོ། རྫིང་ལ་ཞེས་པའི་
ཡ། གཤེན་རྩེའི་མིང་ཡིག་དང་པོའོ། །རྫིང་ལ་ཞེས་བ་རུ་ན་རྩ་ལྷའི་མིང་ཡིན་པས་དེ་ཡི་མིང་
ཡིག་དང་པོའོ། །ཞི་ཁྱི་ཞེས་བ་འདི་ལ། གནོད་སྦྱིན་གྱི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཡོང་རྒྱར་རིགས་པས།
ཡལ་ཞེས་པས། གནོད་སྦྱིན་དེའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་ནའང་མ་བྱུང་ཞིང་། ལྷ་ཞེས་
བ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་ས་བོན་དང་། དེ་མན་ཆད་རྣམས་ལ། འདི་དང་འདིའི་ས་བོན་དུ་སྦྱོར་ཤེས་བ་
མི་སྤང་ནའང་། གཏོར་སྒྲགས་དེ་རྣམས་བརྗོད་པས། ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔ་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་

བྱས་མིན་པ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བའི་སྤྲུགས་སྤྱན་མོང་བར་བྱས་པས་
ཚོག་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་ཚས་ཇི་འཇམ་དབྱངས་སྤྱན་ལམ་དུ། །ཞེས་པ་འདི། སློབ་དཔོན་ཞི་
བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་དོ།

མགོན་ཀྱིས་གཏོར་མ་གསོལ་དུས་ལྷགས་ལས་མཐུན་ཁ་དོག་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་།
འཕྱིན་ལས་ཁྱུས་པས་མཛད་པའི་ཞལ་བཞེས་མཛད་པར་མོས་པ་མ་བཟེད་པར་བྱེད་དགོས།
ལས་གཤེན་ལ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་དང་། རྩི་རྩེ་ནག་པོ་ཅི་མོ་ལྷ་པས་དབྱ་བརྒྱན་པར་བསྐྱོམ་པ་
རྣམས་སྒྲ་མ་རྩེ་ལོའི་མན་ངག་ཡིན། ཅ་སྤྱི་ལ་དུད་འགྲོའི་པགས་པ་གྲོན་པ་རྒྱ་གཞུང་ནས་བྱུང་
ཡང་། དུད་འགྲོ་གང་ཡིན་མི་གསལ་བ་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྲུག་ལྷགས་བྱེད་པ་བྱུང་ནའང་། འདི་སྒྲང་
སྤྲུགས་ཡིན་པར་བཞེད་པ་མང་བས་དེ་ཡི་ལྷགས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས། ལས་གཤེན་ཡབ་
ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་མཛོན་རྩྱུགས་ལས་འདིར་མ་བཤད་ཀྱང་། དམིགས་པ་ལ། ཡབ་ལ་གཤེན་རྩི་
བརྒྱད། ཡུམ་ལ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་དགོས།

མོ་བརྒྱད་ནི། གཤེན་རྩི་བརྒྱན་མ་སོགས་བདེ་མཚོག་གི་མཚམས་མ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་
སྤྲུགས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་འཛིན་པའི་གཤེན་རྩི་མོ་བཞེད་དང་། གཤེན་རྩི་སྤྲུག་མ་ནག་མོ་སོགས་
བཞེ་སྟེ། བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་དགོས་གསུངས།

ཐོང་བ་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་དུས། རྒྱུ་རྩི་རྩི་འཛིན་པ་མི་དགོས། བདག་
བསྐྱེད་ཀྱི་བྱ་ལ་གཉིས་པ། བྱ་ལ་བཞེ་པ། ཞལ་གསུམ་བྱ་ལ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་རྒྱུ་རྩི་རྩི་འཛིན་
པ་དགོས་པར་སློབ་དཔོན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བཤད། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གཞི་ལ་པ་
ཏ་བྱིས་པ་འདི་ལ། བཤད་ཚོད་མི་འདུག་པས། རང་རེས། ཅི་མོ་ནས། རིན་པོ་ཆེའི་མེ་རྟོག་
བཟུམ་ནས་གདའ་གསུངས་པ་བཞེན། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གཞི་ལ་མེ་རྟོག་བཟུམ་པ་བྱས་པ་
ཡིན་གསུངས།

གཏོར་མ་བསྐྱས་པ་འབྱུང་དགོས་བྱུང་ནའང་རྒྱ་རྩེ་རྩེ་འཇིན་པ་མི་དགོས་པར། འཇིགས་
བྱེད་རང་དགོངས་གྱིས་བསྐྱེད་པར་ལྷ་ཡི་ཏས་བཤད་གསུངས། བགེགས་དང་ལོག་པར་འབྲེན་
པ་ནམས། །གདུལ་དཀའ་འདུལ་བྱེད་དཔའ་པོ་ནི། །ཤེན་ཏུ་གཏུམ་པའི་ཁོ་གཟུགས་གྱིས། །མ་
རུངས་པ་ནམས་ཚར་གཅོད་ཤོག། སྲིད་པ་གསུམ་འབར་སྐྱ་ནི་རྩེས་ཆགས་དུལ་བར་ལྷན། །འོད་
ཟེར་སྟོན་པོ་སྟོང་ལྷན་ནི་མ་བརྒྱ་སྟོང་ལྷན། །ནམ་མང་སྐྱ་དང་ཆ་ལུགས་རྩེས་ཆགས་སེམས་
དཔར་ལྷན། །ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གར་བྱེད་ཤོག། ཅེས་པ་འདི། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ནག་པོ་སྟོད་པས། བར་དོར་མཚོག་གྲུབ་པའི་ཆེ་སྟོན་ལམ་ཡིན་ཞེས་
ཀྱང་ཟེར་རོ། །འདི་ནམས་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ངག་ཟིན་གྱིས་སུ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིགས་
བྱེད་གྱི་ཞབས་འོག་གི་བྱ་ཆེན་པོ་ནི། སྟེ་མ་བདུན་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་ནས། བྱ་ཆེན་པོ་ནི།
མགོ་པོ་དཀར་ལ་ལུས་པོ་ནག་པ། དང་སང་གི་འོལ་པར་གྲགས་པ་འདིའོ། །ཞེས་པ་ཅམ་འབྱུང་
བ་ལ། དང་སང་འགའ་ཞིག་གོ་བོར་འདོད་པ་ཡང་ཡོད། མདྲ་ལོ།

༡༡། །རྩེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབྲུམ་ལས་ཀླུ་འབྱོར་ བཞི་རིམ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །རྩེ་མོ་བཟླ་རྩེ་ར་སྤྲུལ། གྲུབ་ཐོབ་གྱི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་མཐུ་སྟོབས་ལ་མངའ་
བརྟེས་པ། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་ཀླུ་འབྱོར་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལས། ཀླུ་
འབྱོར་རྣམས་པ་བཞིར་བཤད་དེ། །དབྱིབས་དང་སྤྲུགས་དང་དམ་ཆེག་དང་། །རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་
ཞེས་བྱ་བས། །སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་འགྱུར།¹⁴⁹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
ཉིད་ལས། དེམ་པའམ་ཡང་ན་ཅིག་ཅར་དུ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་བློ་བསྟོམ་པར་བྱ། །གོང་
བྱར་གནས་པའི་བདག་གིར་གནས། །ལུས་འདི་གཤེན་རྗེ་དཔའ་པོ་འོ། །འདི་ནི་བེམ་པོ་མ་
ཡིན་ལ། །ཤ་དང་ཁྲག་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན། །བདེན་མིན་བརྟུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མལ་མ་ཡིན་ཡེ་
ཤེས་སྦྱ། །དྲངས་ཤིང་གསལ་ལ་རྩྭ་པ་མེད། །ཕུན་ཆོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཡིན་ཏེ། །འདི་ནི་
བདག་ལས་ཐ་དད་མིན། །སྤངས་ཤིང་བསྟན་དུ་ཅུང་ཟད་མེད། །མ་འཁྲལ་སྒྲ་མའི་བཀའ་བྲིན་
གྱིས། །གདོད་ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་དེ་མཐོང་དང་། །གང་གིས་ཐོས་
དང་བློ་ཅམ་གྱིས། །བསམ་པ་རྫོགས་མཛད་བྱང་འཇུག་སྟེ།¹⁵⁰ །ཞེས་དང་། སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
འཛིན་གྱིས། །ཁྲི་ལམ་རི་བཞིན་གོམས་པར་བྱེད། །བར་མའི་སྲིད་པ་རབ་སྦྱོར་བས། །བདེ་
གཤེགས་པ་ཡི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །དབྱིབས་གྱི་རིམ་པའི་ཀླུ་འབྱོར་རོ།¹⁵¹ །ཞེས་དང་།

གཉིས་པ་ནི། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྟོན་གྱར་པའི། །རྒྱང་ཞེས་བྱ་བས་ལས་ཀུན་བྱེད། །འདི་
ནི་རྣམ་ཤེས་བཞེན་པ་སྟེ། །སྲིད་དང་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། དག་པའི་སྦྱོར་བས་

149 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༤ ཞོག ༡༡༡༤ ཟེང་། ༥

150 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༤ ཞོག ༡༡༡༤ ཟེང་། ༤

151 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༤ ཞོག ༡༡༡༤ ཟེང་། ༡༣

དག་བྱ་སྟེ། །དགྲལ་པའི་སྦྱར་བས་དགྲལ་པར་བྱ། །ཞི་བ་ཡིས་ནི་ཞི་བ་ཉིད། །རངས་པའི་སྦྱར་
བས་མི་གཡོ་བའོ།¹⁵² །ཞེས་དང་། །སྒྲིག་རྒྱ་དུ་བ་ལ་སོགས་ལ། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འཆར་བར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། །རྒྱུད་གིས་གཡོ་བ་འཁོར་བ་སྟེ། །མི་གཡོ་བས་ནི་ཐུང་ན་འདས་¹⁵³ ། །སྟོང་
གི་ཚུ་སྦྱེས་དབུས་སོན་པས། །མི་གནས་ཐུང་ན་འདས་པ་ཐོབ། །ནལ་འབྱོར་པས་ནི་མཉམ་
པར་བཞག །ནངས་པར་བྱ་རོག་མི་གྲག་པར། །འཇུག་གནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་གང་ཡིན། །སྟོང་
ཕྲག་གཅིག་དུ་བགང་བར་བྱ། །སྦྱབ་པོས་སྦྱ་དང་བལ་བར་ནི། །འབུམ་ཕྲག་གཅིག་གིས་རྩོགས་
པ་ན། །ཆོ་བད་པ་ཡང་ལོ་ལྟ་རུ། །འཆོ་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །སྟོང་གི་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་
ལས། །ཡུལ་སོགས་དམིགས་པས་མི་བྱེད་པས། །རྒྱུད་གི་སྦྱར་བ་སྦྱོམ་བྱེད་ན། །མངོན་པར་
ཤེས་པ་ལྟ་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །སྐབས་འདིར། །རྣམ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་¹⁵⁴ བ་ནི། །འཆི་
བའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཆོ། །བྱ་ག་རྣམས་སུ་སོན་པ་ཡི། །ཡི་གེ་སེམས་ཀྱིས་དགྲལ་པར་
བྱ།¹⁵⁵ །ཞེས་སོགས་སྟོན་པར་བྱ། །གསུང་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས། །སྦྱ་མའི་མན་ངག་རིམ་པ་ཡིས། །སྟོང་
པའི་སྦྱག་བསྐྱེད་གཞོམ་འདོད་པས། །མི་འགྱུར་བདེ་བ་བསྟོམ་པར་བྱ། །ནལ་འབྱོར་མ་ཡི་
མཆོན་ཉིད་ནི། །རིགས་ནི་རྣམ་པ་བཞེ་རུ་བཤད། །ཅ་ཅི་ཀ་ནི་བརྒྱ་ཅན། །པག་མོ་སྦྱང་པོ་ཅན་
དུ་འགྱུར། །དོ་རྩེ་དབྱངས་ཅན་དུང་ཅན་མ། །གོ་རྩེ་རི་མོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། །རིགས་ནི་བཞེ་ཡི་
མཆོན་ཉིད་རྣམས། །མཁས་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ། །བརྒྱ་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། །བཞེན་ནི་
ཀུན་ནས་རྒྱུ་པ་སྟེ། །སྦྱ་ནི་རྩ་པའི་མེ་ཏོག་མཚུངས། །རུས་སྤལ་རྒྱབ་འབྲེལ་སོན་པོ་དམར། །རུ་

152 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༤ ཞོག ༡༡༡༥ ཟླ་ ༡༦

153 ཞོག། ཞོག ༡ ན ༣ གཙང་། ཞོག ༡ ན ༥ ཐུང་ན་ལས། །

154 ཞོག། ཞོག ༡ བ ༡ གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི། །

155 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤༩ ཞོག ༡༡༡༦ ཟླ་ ༡

མ་མཐེགས་ཤིང་འངས་པ་སྟེ། །ཀར་མཐེལ་མཉམ་གནས་བྱང་ཡང་མཛེས། །བ་སྤྱ་འབྲིལ་ཞིང་
 ངང་བའི་སྐད། །རི་མོ་གསུམ་ཅན་ཚུ་སྤྱེས་མཆོག་ །བརྒྱའི་རི་ལྗན་སྤང་ཆེན་འགོས། །བརྒྱའི་
 འདབ་ལྟར་རིག་ན་འངས། །བརྒྱའི་བྱེད་པས་སྟོན་བྱ་སྟེ། །བརྒྱ་ཅན་གྱི་དངོས་གྲུབ་འགྱུར། །སྤང་
 སོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །སྤྱ་གཡོན་གཡས་སྤྱ་འབྲིལ་བ་དང་། །འདོད་པས་སྤྱོད་ཤིང་འདོད་པར་
 སྟེད། །ཆང་གི་རི་ལྗན་བྱིན་པ་སྟོམ། །ལུས་ནི་སྟོམ་ལ་མི་སྤྱན་པ། །བཞད་གྱི་གདངས་ཅན་ང་རོ་
 ཆེ། །སྤྱ་དང་རོལ་མོ་ལ་དགའ་བ། །བྱེད་པ་བཅིངས་པའི་སྤྱོད་བ་ཡིས། །སྤང་སོ་ཅན་གྱི་མཆོག་
 སྤྱབ་བྱེད། །དུང་ཅན་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བས། །ཉ་ཅང་སྟེམ་མིན་སྟོམ་སོ་མིན། །སྤྱ་རིང་སྤྱ་ཡང་ཅུང་
 ཟད་རིང་། །རྒྱ་མ་ན་ར་ཀ་འབྲས་ལྟར། །ཞོ་དང་འོ་མའི་ཆོགས་ལ་དགའ། །བྱ་རོག་སྐད་ཅན་
 མོ་ཡི་བྱ། །བ་སྤང་ལྟེ་ལྟར་རྩལ་པ་སྟེ། །སྤྱ་ཉ་རི་ཉིའི་བཅིང་བས་བཅིངས། །རི་མོ་ཅན་ཡང་
 བཞད་པར་བྱ། །ཤིན་ཏུ་ཁོ་ཞིང་རོ་ཆ་སྤངས། །ཉག་ཏུ་ཚོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། །ལུས་སྤང་དེ་
 ཡི་བྱང་ཡང་མཛེས། །ས་ལིའི་འབྲས་ལྟར་བྱ་མ་ཟབ། །བྱིན་པ་སྤང་ཀར་ལག་ཉལ། །གསུམ་
 པ་སྟོམ་ཞིང་མཚུ་ཡང་འཕྱང་། །ཤ་ཡི་རི་ལྗན་ཕྱག་རོན་སྐད། །དེ་ནི་རི་མོ་ཅན་ཞེས་བྱ། །འི་
 ལ་ཐ་ཡིས་བཅིང་བ་ཡིས། །རི་མོ་ཅན་གྱི་དངོས་གྲུབ་འགྱུར། །བཅུ་དྲུག་ལོན་མ་སྤྱལ་བཟང་
 མ། །གཟུགས་བཟང་ལང་ཆོ་ཕུན་སུམ་ཆོགས། །དང་སོ་ལེགས་པར་སྤྱང་བ་དང་། །དབང་
 བསྐྱར་ནས་ནི་བསྐྱབ་པ་བཅུམ།¹⁵⁶ །སྤྱ་གསུང་གྲགས་དང་རྩོམ་རྩི། །དབྱལ་བ་ལ་སོགས་
 རྣམས་ལ་འགོད། །སྤྱ་ཏུ་གསང་བ་གཙུག་ཏྱར་དུ་འོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་རྩོམ་རྩི་སྤྱར། །ལྷུ་ཡིག་བརྒྱ་
 འདབ་བརྒྱད་ལ། །ལྷུ་ཡིག་ཟེའུ་འབྱུང་རབ་ཏུ་བཟྱག་ །རྩྱ་གིས་རྩོམ་རྩི་ཅེ་ལྟ་བུའི། །ཁོར་བུ་ལྷོ་
 ལས་བྱང་བ་ལ། །པཌ་གྱིས་སྟོ་ལ་རབ་ཏུ་བཟྱག་ །དེ་ལྟར་རྩོམ་རྩི་བརྒྱར་བཅས། །རྩ་གར་ལི་རྩ་
 བཞག་ནས་ནི། །བྱང་རྩལ་སེམས་ནི་སྟོ་མི་བྱ། །ནལ་འབྱོར་པས་ནི་རྩྱ་པཌ་བསམ། །རྩ་གར་རྩོ་

156 ཞོལ། ཤོག 3 ན ༤ གཙང་། ཤོག 3 ན 6 བསྐྱབས་པ་ཅ།

རྗེ་འཇིན་པར་བྱེད། །ཁམས་གསུམ་སོ་ནི་མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱས་ངོ་པོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །རྒྱ་
མཐུན་ལ་སོགས་རབ་དབྱེ་ནས། །ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །དོན་རྒྱུ་དབྱེད་སྤྱི་དབང་
ལྷག་མའི། །རྩ་ནི་ཉེ་བར་བཅའ་བྱ་སྟེ། །བྱེད་པ་བཅེངས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ནལ་འབྱོར་པས་
ནི་རི་སྤྱོད་དུ། །བྱང་སེམས་འབྱེན་པར་མི་བྱེད་པ། །གང་ཆེ་ཆུ་ཡི་རི་མོ་ལྟར། །དེ་ཆེ་འཕྲོ་
འགྱུར་རྒྱན་མི་འཆད། །དགའ་བ་ལས་སྦྱེས་བདེ་གཞན་ཅི། །དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཏོར་གྱུར་
པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ལྷུང་གྱུར་ན། །ཕྱང་པོ་ནམ་ཤེས་བརྒྱལ་བ་ལ། །མ་སྦྱང་དངོས་གྲུབ་
ག་ལ་ཡོད། །མཁའ་ཁམས་དོན་རྒྱུ་སྦྱོར་དང་། །རེག་བཅས་གྱིས་ནི་མྱེད་བྱང་ཆེ། །བདེ་
བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་། །དེ་ནི་མཆོག་དགའ་བྱེད་པ་པོ། །དགའ་བལ་གྱི་ནི་དབུས་དག་
ཏུ། །མཆོན་པ་དེ་ནི་བརྟན་པར་བྱ། །བསྐྱེད་ནམ་མཁའ་དོན་རྒྱུ་ཡི། །ལྟེ་བས་མནན་པའི་གནས་
དག་ཏུ། །དོན་རྒྱུ་གྱུང་དག་གིས་སེམས། །ཁོར་བུའི་ནང་དུ་སོན་བལྟ་ཞིང་། །ཡེ་ཤེས་སྦྱོར་
བ་གང་ཡིན་པ། །ཡེ་ཤེས་ངོ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཆགས་བལ་མིན། །དབུ་མར་
དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཆེ་ནལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་མཐོང་། །བདེ་ལ་གནས་བྱ་འགྱུར་མི་
བྱ། །ཐུན་ནམ་ཡང་ན་ཉིན་གཅིག་གས། །ཆེ་བྱེད་ཆེ་བ་ལོ་དང་ནི། །བསྐྱལ་བ་བསྐྱལ་བ་སྦྱོར་དུ་
ཡང་། །ཡེ་ཤེས་མཐོང་སྦྱོར་གྱིས་གནས་བྱ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་
ནལ་འབྱོར་རོ།¹⁵⁷ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞེ་པ་ནི། མཁའ་འགྲོའི་པོ་བྱང་ཆུ་སྦྱེས་དབུས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྦྱོར་བ་ཡི། །ཁམས་
གསུམ་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུ་དོན། །ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོས་ངལ་བསོ་བྱས། །ལྟེ་བའི་དབུས་སོན་དཔལ་
པོ་ལས། །སྦྱོར་དུ་སྦྱང་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །རི་ལྟར་དབུགས་རྒྱུང་མེ་ལོང་ལ། །རི་ལྟར་ཐིམ་
པར་བལྟ་བར་བྱ། །ལྟེ་བའི་ཆུ་སྦྱེས་བསྐྱེད་དབུས། །ཡུངས་ཀར་ཅམ་དུ་བརྟན་བྱས་ནས། །འོད་

157 བརྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༩༥ ཞོག ༡༡༡༩ ཟེང་། ༥

གསལ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་མིན། །བདག་མིན་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་
ལ། །སྲིད་མིན་མྱ་ངན་འདས་པ་མིན། །ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས། །འོད་གསལ་
བ་ལས་དེ་བསམས་ན། །དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པར་འགྱུར།¹⁵⁸ །ཞེས་སོ། །ནལ་འབྱོར་བཞེ་རིམ་
འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་ལུགས་ནི། །ནལ་འབྱོར་བཞེ་རིམ་པ་ལས། །གང་སྤྱེས་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ཆེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་གི་དངོས། །མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་
བརྟན་བཞིན། །འཛིག་རྟེན་ཁྲབ་ཅིང་གསལ་བར་སྤང་། །མི་འགྱུར་མཆོག་གི་བདེ་བ་ཆེ། །སྟོང་
པ་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། །ཡུན་སྟུང་ཆོགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཆེ། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་འགྲུབ་
འགྱུར་རོ།¹⁵⁹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་པའི་རིམ་པ་ལ། །ལམ་སྟོམ་པ་སྟོན་
རུང་དུ་སྦྱབ་པ་དང་། །ལམ་བསྟོམ་པ་དངོས། །དང་པོ་ལ། །གང་གིས་སྟོན་རུང་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་
པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། །གང་སྟོན་རུང་དུ་བྱ་བ་སྟོབ་པའི་མཆོན་ཉིད། །དེས་རི་ལྟར་
སྟོན་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། །རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ལས། །ཐ་མ་ཡང་དབང་ཐོབ་
ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ། །བསྐྱེད་རིམ་ཆོག་སྤྱི་ལ་མ་ལུས་པར་དོན་སྤྱི་ལེགས་
པར་ཤར་བ། །སྤྲགས་ཀྱི་བསྟེན་ཆད་བཞེ་འབྲུམ་སོགས་དང་། །དེའི་བཅུ་ཆའི་སྤྱན་སྟེག་བྲས་
པ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆོག་རག་ལས་པ་ལ་མཁས་པའོ། །སྤྱན་སྟེག་ཡོངས་རྫོགས་བཅུ་ཆ་མ་གྲུབ་
ནའང་། །མར་ཁུ་ལུགས་ཐེབས་རེ་དང་། །ཡམ་ཤིང་རེ་ལ་རེ་རེར་བགྱངས་པས་འགྲུབ་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་། །ཐ་མ་སྟོམ་དང་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་འཛིན་ལུས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ།
དབང་བསྐྱར་ནས་རྒྱུད་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། །རྒྱུད་སྤྱིན་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་དག་པར་བྱ་
བའོ། །དང་པོ་ལ། །སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྟོར་འཇུག་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་

158 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༡༢༠ ཟེང་། ༡༡

159 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༡༢༠ ཟེང་། ༡༤

པ། རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་དབང་གི་བྱུང་པར། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཚུལ།
 དེའི་ཆེ་དམ་ཆེག་དང་སྡོམ་པ་རི་ལྟར་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་སྡོད་སོགས་ཀྱི་སྡུག་སྦྱང་མཚན་
 ཉིད་ཐེག་པར་བྱངས་པ་ཡོད་མོད། དེ་ལ་དབང་མི་དགོས་པ་ནི། ལྷ་སྡོམ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བས་
 སོ། །དེས་ན་ལྷ་སྡོམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྡུག་སྦྱང་བསྐྱར་བ་ལ་ནི་དེས་པར་དབང་ཐོབ་དགོས་ལ།
 སྡུག་སྦྱང་གཞན་ལ་དེས་པ་མེད་པས་ན། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྡོར་འཇུག་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་དེས་པར་
 ཐོབ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱ་རྒྱུད་ལ་ཚུ་དབང་དང་ཅོད་པའི་བྱ་དབང་ཡོད་ཅིང་། གོང་མ་
 མེད་ལ། རྒྱུད་རྒྱུད་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དང་བྲིལ་བྱ་དང་མིང་གི་དབང་རོ། །ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་
 དེ་དང་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་རོ། །དེ་ལ་མིང་ཕྱག་རྒྱའི་དབང་ཞེས་འབྱུང་ལ། བུམ་དབང་
 ཞེས་ནི་མི་འབྱུང་རོ། །སྐྱ་མེད་ལ་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས་ལས། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་
 གསུམ་ལ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་ཅན་བྱ། དབང་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་མི་
 འབྱུང་ལ། ནལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་ནི། རྒྱུད་མ་སློན་པ་དང་། སློན་པའི་དབང་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་ཅན་བྱར་རུང་གིས། དབང་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་རོ། །དེ་ཡང་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་ཅིང་མཐོང་ན་ཞེས་འབྱུང་བས། གཞུག་མཐོང་ལ་སྤྱི་ནང་གཉིས་ལས།
 སྤྱི་གཞུག་སྤྱི་མཐོང་ནི། ལྷ་རོ་སྡོད་པ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ཅན་རུང་ལ། རང་གཞུག་ནང་མཐོང་
 ནི། ཡེ་ཤེས་པ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་དེ་པའི་ཆད་མི་རུང་རོ། །སློན་པ་ལ་ཡང་། ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་འཛིན་ཀུས་པ་དང་། མི་ཀུས་པ་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་ལ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་
 པ་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས། སྟོབ་མའི་དབང་བསྐྱར་ལ། འདི་ཡང་ལྷ་སྡོམ་སྡུག་སྦྱང་བསྐྱར་རྒྱུད་ཉན་
 པ་སོགས་ལ་དབང་གིས། གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ལ་མི་དབང་རོ། །དང་པོ་ལ་ནི་རྡོ་
 རྡོ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡང་བསྐྱར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་སྒྲིམ་¹⁶⁰པ་ཐོབ་པའི་དུས་དང་། དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །གཞན་དབང་བསྐྱར་
མ་ཐོབ་བར་དུ་སྒྲིམ་པ་འཛིན་དུ་བཅུག་ན་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྙ་གོན་དང་
དངོས་གཞི་གང་རུང་གི་དུས་སུ་སྒྲིམ་པ་འཛིན་དུ་བཅུག་པ་དེ་ཐོབ་པས། སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བ་དང་
དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོ་ག་རྫོགས་པ་ལ་བསྟོས་གཏན་མི་དགོས་སོ། །རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གཉིས་ལ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་མེད་དབྱུང་པར་བྱ་ཞིང་། གོང་མ་གཉིས་ལ་རིགས་ལྔའི་
སྒྲིམ་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ལ། མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་
པ་ནི་ཀུན་གྱིས་གཟུང་དགོས་ཤིང་། སོ་ཐར་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིད་རུང་ཡིན་ན་དེ་ཡང་ངེས་པར་སྒྲང་
དགོས་སོ། །རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་ན་གོང་མའི་ཐོབ་ཀྱང་འོག་མའི་དབང་བསྐྱར་
བྱར་མི་རུང་ཞིང་། དེའི་རྒྱུད་ཉན་པ་དང་ལུང་ཐོབ་ན་རྗེས་གནང་དང་འཆད་པ་སོགས་ནི་རུང་
ངོ། །འོག་མ་ཐོབ་ཀྱང་གོང་མ་མ་ཐོབ་ན་དེའི་རྒྱུད་བལྟ་བ་དང་ཉན་པ་སོགས་ཀྱང་མི་རུང་ན་
དབང་བསྐྱར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དབང་གང་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ན། རྗེས་གནང་ཅན་ལེན་དུ་མི་རུང་ན་
དབང་བྱར་མི་རུང་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ།

གཉིས་པ་རྒྱུད་སྒྲིན་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་ལ། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བའི་རྩ་བ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པའི་
རྒྱུད་མ་ཆོག་ཉམས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཉིས་
པ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ནས་བཤད་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། སྒྲིམ་པ་
ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་གོང་མ་གཉིས་རྩ་བའི་ལྷུང་བས་
ཉམས་ན་སྒྲར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་གསོ་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་ལ། དེ་ཡང་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་
པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། མ་བསྐྱུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བསྐྱུངས་པའི་

160 ཞེས། ཤོག ༥ ན ར བཞི་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་

པན་ཡོན་བསམ་དགོས་པས་ཉེས་དམིགས་ནི། རྩོམ་པོ་རྩིས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 པ་རང་ལ་འཁུ་བ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པ་གཡོ་ཅན་ཤིང་རུལ་ལྟ་བུ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། གཞན་དག་ལས་ཀྱང་བསྐལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་སྦྱི་ཚུགས་
 སུ་མནར་མེད་དུ་སྟོང་ཅིང་། བསྐལ་བ་འཛིག་པ་ན་ཡང་དཔུལ་བ་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་། སྟོམ་བ་
 ཉམས་པའི་གང་ཟག་གིས་མཆོད་པ་ལུལ་ཀྱང་མཆོད་ཡུལ་མི་འབྱོན་¹⁶¹ཞིང་མཆོད་གཏོར་མི་
 བཞེས་པ་དང་། དཔུལ་བ་གཞན་གྱི་སྦྱུག་བསྐལ་བ་སྟོམས་ཀྱང་དེའི་སྦྱུག་བསྐལ་གྱི་བའི་ཆར་
 ཡང་མི་ཤོད་པ་སོགས་སོ།།

པན་ཡོན་ནི། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེ་འདི་དང་བྱི་མ་དང་བར་དོ་དང་། གསང་སྟགས་ལ་
 འབྲུག་པ་ལས་གསུམ་ཚུན་དང་། དུས་འཁོར་དང་རྡོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལ་བདུན་དང་། བི་བླུ་ཉི་ཅུ་སྟེ།
 མ་བསྐྱེམས་པ་ཡང་ལྟར་མེད་ན། །སྦྱི་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་ཐོབ། །སོགས་སོ། །དམ་ཆོག་དང་
 སྟོམ་བ་དག་བར་བྱེད་པ་ལ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཅ་བའི་ལྟང་བ་ངོ་ཤེས་དགོས་པས། དེ་ལ་
 བྱ་སྦྱོང་གཉིས་ལ། ལྷ་མ་གཞན་དག་ན་རེ། སྦྱོང་བའི་རྒྱུད་ནི་བཞིར་ངེས་ཏེ། རྩོ་བོས་མཛད་
 བར་གྲགས་པའི་དམ་ཆོག་བསྐུས་པར། ཅ་བའི་ལྟང་བ་མང་པོ་བཤད་པའི་བཅུ་བཞིའི་ཆོན་བ་
 ཟུར་བ་བཤད་པ་འདི་ལ་དགོངས་སྟོན་པ་དང་། རྩམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། མི་དགོ་བ་བཅུ་འི་
 ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྟོམ་བ་ཉམས་པ་དང་། ཅ་བ་ནས་གཅོད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 བྱིམ་པས་བྱ་དང་རྒྱང་མ་བཅས་བཞིན་དུ་ལྟང་བར་མི་འགྱུར་བ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་འབྱུང་
 བས། མི་དགོ་བ་བཅུ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གཏོར་སོགས་བཞི་སྟེ་བཅུ་བཞིར་ངེས་ལ། བྱ་རྒྱུད་
 ནི་པལ་ཆེར་སུམ་ཅུ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཆོག་བསྐུས་པའི་སུམ་ཅུའི་¹⁶²ཆོན་བ་ཟུར་བ་འབྱུང་བ་དང་།

161 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༡ གཙང་། ཤོག ༤ ན ༥ མི་འབྱོན་ཅིང་།

162 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༤ གཙང་། ཤོག ༤ བ ༩ སུམ་ཅུའི་བཅུ་ཆོན་

ལེགས་བྱུང་གི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་¹⁶³སོ། །དེ་ནི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་
 རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་གི་དགོངས་པར་མི་རུང་སྟེ། དགེ་བཅུའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་འབྱུང་
 གིས། མི་དགེ་བ་ཞེས་པ་ཆོག་མ་དག་པའི་ཕྱིར་བའི་སྐབས་ཡིན་གྱི་ལན་གྱི་སྐབས་མིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེའི་ལན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཏོང་སོགས་བཞི་ཁོ་ན་སྒྲོམ་པ་ཅོད་མེད་དུ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་བཅུ་ཅུ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱི་བ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་བ་སྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་
 གཞི་ཅ་བ་གཅིག་དང་། ལོག་ལྟ་ལྟ་པོ་སྒྲོང་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ལ་ལས་
 ལས་ཁ་ཅིག་གནང་བར་བཤད་པར་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་སྒྲོམ་པ་གང་གི་ལུགས་
 ལ་ཡང་རང་རང་གི་ཅུ་ལྟར་གནང་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོད་རྒྱུད་ལ་ནི་བཞེར་
 དེས་ཤིང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྒྲ་མ་རྩེ་བཅུན་པས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞི་པོར་པལ་ཆེར་དེས་སམ་
 བརྟག་དགོས་ལ། དམ་ཆོག་བསྐྱས་པ་ནི་རྩོ་པོས་མཛད་མ་མཛད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ཞིང་འགལ་བ་
 མཐོང་བས་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་།།

རྒྱལ་འབྲུང་རྒྱུད་ལ་ཅུ་ལྟར་བཅུ་བཞེར་དེས་ལ། དེའི་ངོས་འཛིན་ཁ་ཅིག་རིགས་ལྟའི་སྒྲོམ་
 ཆོག་ནས། དགོན་མཆོག་གསུམ། རྩོ་རྩེ་བྱ་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་གཟུང་བ་གསུམ། སྤྱན་པ་རྣམ་
 བཞི། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ། མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་བཅུ་བཞིའི་ལྗོན་ལྗོན་གསུམ་ལས་འཛིན་པ་
 སོགས་བྱུང་ཡང་། དོན་ནི་དཔལ་མཆོག་ནས་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདོར་དང་། མཆོན་
 མ་ལ་སྒྲོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྒྲོད་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གཏུང་བ་དང་། རྩོ་རྩེ་བྱ་བྱ་
 རྒྱ་སྒྲོང་བ་གསུམ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལ་སྒྲོད་པ་སྟེ་བརྒྱུད། ཅེ་མོ་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 དད་པ་གཏོང་བ་ལ་བཤད། རྒྱུ་འབྱུལ་བ་བ་ནས་རྩོ་རྩེ་སྤྱན་ལ་གཤེ་བ་དང་། གཏུག་ལ་བྱམས་
 པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྒྲོང་བ་ལ་བཤད། དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་ལས་བཤད་པའི་གསང་

163 ཞོལ། ཤོག 6 བ 9 གཙང་། ཤོག 6 བ 4 གསུང་ངོ་།

སྒྲིགས་དང་། བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདས་པ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པོ་ཡིན་ལ། ཡང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཙྰ་
ལྷུང་བཅུ་¹⁶⁴བཞིའི་དང་པོ་བརྒྱད་དང་། བཅུ་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ལ། ལྷ་ནི་སྐྱབས་འགོ་འདོར་
བ་དང་། རྟོ་རྩེ་བེལ་བྱ་བྱུག་རྒྱ་གསུམ་འདོར་བ་དང་། མཚན་མ་སྟོན་པ་དང་ལྟོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལྷུང་བའི་རིགས་བསྐྱེད་
བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མེད་ཀྱི་དབང་¹⁶⁵བསྐྱར་སྟོན་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་བསམ་པ་རང་བཞིན་
དུ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་པམ་པའི་སྟེ་ཚན་དང་། སྟོན་པོའི་སྟེ་ཚན་ནམ་ཙྰ་བ་དང་ཡན་ལག་
གི་ཉེས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། གཞུང་གི་མཚན་དོན་དང་། མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་བཤད་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ། བཤད་པ་ལ་འབྲུག་པའི་བྱ་བ་དང་། བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་འགོད་པ་དང་།
བཤད་པ་མཐར་ཐིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་བརྟེན་དང་། བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་
བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་དང་བའི་ཡུལ་ལ་དུས་ཀུན་ཏུ་དང་བ་ཞེས་ཟེར་ཉེ་དང་བ་
རྟགས་སོ། །ཞབས་ཀྱི་བརྒྱོར་འདུད་པ་ནི། དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་གྲུས་པས་འདུད་དོ། །གཉིས་པ་
ནི། བརྟེན་བྱ་དང་རང་བཟོའི་ཉེས་པ་སྤང་བ་དང་། དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་འགོད་པ་ལ། ཙྰ་བའི་ལྷུང་བས་མི་གོས་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་དང་། གོས་ན་ཕྱིར་འཆོས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཙྰ་བའི་ལྷུང་བ་
ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་བསྐྱར་འདོད་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱར་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་
¹⁶⁶བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རྩོགས་མཐུན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ལྷུང་བའི་མིང་
¹⁶⁷འདོགས་དང་། ལྷུང་བར་འགྱུར་པའི་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་རྩེའི་གཤེད་དམར་

164 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༩ ཙྰ་ལྷུང་བཅུ་ནས། གཙང་། ཤོག ༥ བ ༡ ཙྰ་ལྷུང་བཅུ་ནས་

165 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༩ སྒྲ་མེད་ཀྱི་དབང་དང་།

166 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༩ གཙང་། ཤོག ༥ བ ༦ དང་པོ་ལ་བཅུ་ཡོད་པའི་

167 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༩ ལྷུང་བའི་ཆད་འདོགས་དང་།

གྱི་རྒྱུད་ལེའུ་བཙེ་བ་རྒྱུད་པ་དང་། གྲུར་གྱི་ལེའུ་བཙེ་ལྔ་པ་ནས་སྦྱང་བའི་རྩ་ལྷུང་ཞེས་དང་། ཏུས་
འཁོར་ནས་སྤྲུགས་དབྱུགས་པའི་རྩ་ལྷུང་དང་། འདིར་བརྟན་པ་ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཞན་ལུགས་འགོད་པ་དང་། འཐད་སྤྲུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པ་སོགས་དང་། རྒྱ་རི་ཀ་པས་ཡན་ལག་དབྱུག་རྣམ་པར་བཞག་པ་
སྟེ། སྦྱ་མ་དམ་པར་ཤེས་པ། མི་དབྲེས་པར་ཤེས་པ། ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ནས་
བྱས་པ། ¹⁶⁸རང་དོན་ལྷུང་ལེན་པ། གཞན་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ། སྦྱར་སྦྱང་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་
ཞེས་སོ། །སྦྱ་མ་དམ་པ་ནི། རང་དོན་མིན་པར་ཉེས་པ་བྱེད་པ་པོ་སྟོབ་མའི་དོན་ཏུ་བསམས་
ནས། སྟོབ་མས་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་དབྲེས་པའོ། །སྦྱ་མ་མི་དབྲེས་པ་ལ་མི་དབྲེས་པར་ཤེས་
པ་ནི། མི་དབྲེས་ཀྱང་སྦྱ་ཡི་སྦྱམ་པ་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཤུགས་ཆེན་པོས་
ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་དབང་མེད་ལ་ནི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །རང་དོན་ལྷུང་ལེན་ཀྱང་གཞན་
དོན་དང་འབྲེས་ན་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་མེད་པས་གཞན་དོན་མ་ཡིན་ཞེས་ཟུར་དུ་སྟོས་སོ། །སྦྱར་སྦྱང་
བསམ་པ་ནི། འགྱུར་པ་ཅན་གྱིས་མི་ཆོག་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤགས་པ་བྱེད་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བར་
འགྱུར་ཚུལ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། དོགས་
གཙུག་དོ། །དང་པོ་ནི། གསང་སྤྲུགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་དང་སྟེལ་བའི་སྟོན་སྟོབ་དཔོན་དུ་སོང་
བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་བསྐྱར། རྒྱུད་བཤད། མན་ངག་སྦྱིན་པ་དང་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་
ལ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བྱངས་ལ་བརྟེན་པ། ཆད་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་གཙུག་དོ། །དང་པོ་
ནི། སྟོབ་དཔོན་ཏེ། སྦྱ་མེད་ཀྱི་སྟོན་སྟེལ་བ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མི་དགོས་
ཏེ། རྒྱུད་སྟེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཞིག་འབྲེལ་བས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གསུམ་ལྷན་

168 ཞེས། ཤོག ༥ བ ར བསྐྱངས་ནས་བྱས་པ། རང་དོན་མིན་པར་

དགོས་སམ་སྙམ་ཞེ་ན། རྒྱུད་བཤད་པ་གཅིག་ལྟས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་རྫོགས་
 བར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མི་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་དབྱེ་བ། དམ་
 ཚོས་ལག་བར་སྦྱིན་པ་དང་། འཆད་བྱེད་མན་ངག་སྦྱིན་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལས་བྱེད་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་རྒྱུད་ཆོག་རེ་ཙམ་འཆད་པ་དང་། མྱོག་པ་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷ་བསྐྱོམ་
 པ་སྤྱིར་ཙམ་གྱི་མན་ངག་སྦྱིན་པ་དང་། དེག་པའི་དབང་ཙམ་བསྐྱར་བ་དང་། ལས་བྱེད་པ་གིས་
 ཐེག་སྤྱིར་དང་། དུག་རྒྱ་སྤྱིར་ཙམ་བསྐྱབས་པས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཅི་ཞིག་
 གྲས་པས་རྩ་བའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་གྲས་པ་དང་། སྤྱད་པ་དང་། བརྟམ་པའོ། །དེའི་ཆད་
 བེ་སློ་གསུམ་གྲས་པའི་སློ་ནས་བསྐྱེད་བཀྱར་བའི་ཞིང་གོང་མར་འཛིན་པའི་ཁྱར་ཐོར་བའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་མཚན་ནི། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་
 གསུངས་པ་དེ་བས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱར་གསང་སྤྱགས་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་དཔོན་
 གང་ཡང་རུང་བ་རྩ་བའི་ལྷུང་བའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པས་དེ་དག་ཀྱན་ལས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་
 དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་མི་རིགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷན་པ་སོགས་ཀྱིས་དབང་
 བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཉིད་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་མ་ལུ་བཅུ་པ་ལས་སློབ་དཔོན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་བཟན་ཅིང་དུལ་བ་སོགས་བཅུ་བཞིར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དབང་ཐོབ་པ་
 གཙོ་བོར་¹⁶⁹དགོས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མྱི་བ་ཡིན་གྱི་རྩ་
 ལྷུང་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ཡུལ་གྱི་སྟེང་ནས་དེས་པར་མེད་ཀྱང་སྦྱོན་མི་
 སེམས་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་སེམས་པ་སོགས་ལྷ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ལེགས་ན། ལྷ་མ་གང་ཡང་
 རུང་བ་ལས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བས་སློབ་དཔོན་ཀྱན་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱ་མཚན་དེ་མ་གྲུབ་པའི་
 ཉེས་པ་མེད་དོ། །

169 ཞོལ། ཞོག ༩ བ ༣ གཙོང་། ཞོག ༩ ན ༣ གཙོ་བོར་དགོངས་པ་དང་།

གཉིས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་ནི། སྤྱིར་ཆོས་སྤྱོད་ཅེས་དང་། བྱུང་བར་མཆན་ཉིད་ཐེག་པའི་སྒོ་
ནས་འབྲེལ་བའི་སྒོ་བ་དཔོན་སོགས་ལ་བརྟམ་ན་ཡང་བཤགས་བྱའི་ཉིས་པར་འགྱུར་བས་སྤྱི་མ་
འདག་ངེས་སུ་སྤྱངས་ཤིང་། ཕྱི་མ་འཕྲོ་ཆོད་ངེས་སུ་བསྐྱམ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མིང་འདོགས་དང་། ལྷུང་བར་
འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དུས་འཁོར་ནས་སྤྱི་མའི་བཀའ་བཅག་པ་ཞེས་དང་། གཞན་རྣམས་
ལས་བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་འབྲེལ་བར་དྲ་རི་ཀ་པས་སྤྱར་བཤད་བ་ལྟར། ཡན་ལག་དུག་
ལས་གཉིས་པའི་ཐད་དུ་བཀའ་བཅག་པ་ཞེས་སོགས། སྤྱགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་ཡིན་པ། དེ་ལ་དེར་ཤེས་བཞིན་དུ་ལོག་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཅིང་
གཞན་ལ་སྟོན་པ། བྱུང་དུ་གསོད་པ། སྤྱར་སྤྱང་བའི་བསམ་བ་མེད་བ་སྟེ། མདོར་ན་བཀའི་
ཆོག་དོན་གང་རུང་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཤེས་ཤིང་བྱུང་དུ་གསོད་ཅིང་། སྤྱར་སྤྱང་བའི་བསམ་བ་མེད་
པའོ། །དེའི་དུས་སུ་བཀའ་མ་གྲགས་ཀྱང་སྤྱར་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་ན་ཡང་ངོ་། །གཉིས་པ་
ཕྱོགས་མཐུན་ནི། དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་ཡང་དངོས་དང་། ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྷུང་བའི་མིང་འདོགས་དང་།
འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱན་ལ་ཁྲོས་པ་དང་། ཁྲོས་ནས་བསྒྲོ་བ་བཅག་ཅེས་སོགས་སོ།
།གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུགས་འགོད་པ་ནི། རྒྱ་ཆར་འབྲེལ་སོགས་ཏེ། དྲ་རི་ཀ་པས།
ཁྲོགས་དམ་པ་ཡིན་པ། དེར་ཤེས་པ། དེས་བསྒྲོ་བ་བཅག་པ། དེ་ཡང་ཁྲོས་ནས་བཅག་པ། རང་
དོན་ལྟར་ལེན་པ། གཞན་དོན་མ་ཡིན་པ། སྤྱར་སྤྱང་བའི་བསམ་བ་མེད་པ། རྫོང་སྤྱན་སྤྱོམ་སྤྱན་
ཡིན་པ་རྣམས་སོ།།

གཉིས་པ་འཐད་ཕྱོགས་ནི། སྤྱི་མ་གཅིག་དང་དབང་བསྐྱར་གཅིག་གིས་འབྲེལ་བའི་རྫོང་རྫོང་

སྤྱན་ཡིན་པ་ལ་ཁྲིས་ནས་དེའི་སྤྱན་བརྗོད་ཅིང་། དེས་གོ་བ། དེ་ཡང་སྤྱོད་ལྡན་ཡིན་པ། སྤྱར་བའི་བསམ་བ་མེད་པ། རྟོ་རྟེ་སྤྱན་དུ་ཤེས་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ནི། སྤྱོད་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་རྟོ་རྟེ་སྤྱན་ལ་ནི། ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་བཤགས་བྱ་དང་། མཆན་ཉིད་ཐེག་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ནས་འབྲེལ་ཡང་སྤྱོད་པ་མཐུན་ནོ།།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། མིང་འདོགས་དང་། ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་མཐུན་ཞིང་། གཉིས་པ་ལ། ལུགས་འགོད་པ་སྤྱར་ལྟར་དང་། རྒྱ་རི་ཀ་པས། སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་ཁྲིས་པས་ཞག་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ¹⁷⁰འེལ་བྱམས་པ་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མ་རྟུན་ན། བྱམས་པ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཐད་སྤྱོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གང་རུང་ཞིག་ལ་བདེ་བ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའམ། འདིའི་དོན་ནམ་ཡང་ངས་མི་བྱེད་སྟམ་པའི་སློ་དེ་སྤྱིས་མ་ཐག་ཏུ་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་པ་མཐུན་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྱུག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་པན་འདོགས་རྟུན་བཞིན་དུ་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་། ཆད་མེད་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སློབ་པའོ།།

ལྷ་པ་ལ་དངོས་དང་། སྤྱོད་པ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མིང་འདོགས་པལ་ཆར་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་ཚུལ་ལ། ལུགས་བཀོད་པ་ནི། རྒྱ་ཆར་འབྲེལ་སོགས་ཏེ། རྒྱ་རི་ཀ་པས། མི་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ། འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་དུ་ལེན་འདོད་ཅིང་། དབང་པོ་ལས་ཐོན་པ། ལེགས་པར་འཛིན་པ། གསལ་བར་ཡོད་པ། འགྱོད་པ་མེད་པ། གསང་དབང་སོགས་གསུམ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷ། འཐད་པའི་སྤྱོད་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་འདོར་བ་ཡན་ལག་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཆང་བ་དང་། སྤྱོད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྤྱུས་སྦྱོད་པ་ཡང་ཆུ་ཆོད་དུག་ཅུ་འདས་ན་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་པ་མཐུན་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཡེལ་བའོ།།

170 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༩ གཙང་། ཤོག ༡༠ ན ༩ དེ་ལ་བྱམས་པ་

བྱུག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་ལ་མིང་འདོགས་དང་། འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་པལ་ཆེར་འབྲ་
ལ། གཉིས་པ་ལུགས་བཞོད་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱ་རི་ཀ་པས། སྤགས་པ་དབྱེར་མེད་པའི་པ་རོལ་རྩ་
ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། ཞེ་སྤང་ལ་གནས་ནས་སྐྱོན་སྤྲས་པ། གཞན་འདུལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་པ། དེ་ལ་
ལེགས་པར་འཛིན་པ། འབྱོད་པ་མེད་པ་དང་ལྡོ། །འཐད་སྤྱོགས་ནི། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་སོགས་
དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་། བར་ཕྱིན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་སྤོད་པ་ནི་ཀུན་གྱི་ལུགས་
ལ་འགྱུར་ཞིང་། ཅི་འཕྲོས་ནི། སྤགས་དང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་འདུན་པའི་གང་ཟག་གི་འདུན་པ་
དེ། དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་མེད་པར་ལོག་པར་འདོད་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་ན། འདུན་པ་ལ་ལོག་
ཀྱང་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱོགས་མཐུན་ནི། ཉན་ཐོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་སྤྱ་
སྤེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྤྱད་ནའང་ཉེས་བྱས་སྤྱ་འགྱུར་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་
ལ་བསྐྱོས་མེད་དུ་དམན་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ན། ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་བཤགས་བྱར་འགྱུར་རོ། །

བདུན་པ་ལ་དངོས་དང་། སྤྱོགས་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མིང་འདོགས་དང་། ལྷུང་བར་
འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་སྐལ་མེད་སྤྱོགས། ཞེས་དང་། མ་སྤྱིན་པ་ལ་གསང་བ་
སྤྱོགས། ཞེས་སོགས། གཉིས་པ་ལ་ལུགས་འགོད་པ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །དྲ་རི་ཀ་པས། གསང་
བ་བསྐྱགས་ན་མ་དད་པ་སྤྱི་བ་ལ་དབང་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་སྤྱ་ངེས་པས། མ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་
དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གང་རུང་ཞིག་བསྐྱགས་ནས་པ་རོལ་མ་དད་པ་སྤྱིས་
ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་ལ། སྤྱི་འགྲོ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ལ། དབང་ཐོབ་པ་ལ་ནི། དགོངས་
པ་བྱད་པར་མེད་པར་གསང་ཆེན་བདེ་བ་ཆེན་པོར་བསྐྱགས་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་བཞེད་
ཅིང་། དེ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱགས་ན་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་བཤགས་བྱར་བཞེད་དོ། །སྤྱོགས་མཐུན་
ནི། གསང་བའི་རྩས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟན་པ་སོགས་དང་། སྤོད་མིན་ལ་མཆན་ཉིད་ཐེག་པ་
བསྟན་པ་སོགས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ལ་ཡང་། དངོས་¹⁷¹དང་། རྩལ་མ་ཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མིང་འདོགས་དང་།
ལྷུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཤིང་ལྷུང་བ་ཞེས་དང་། སྟོད་པ་ཞེས་སོགས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུགས་འགོད་སྒར་ལྟར་རོ། །དྲ་རི་ཀ་པས། ལྷུང་པོ་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་
པ་དེ་དཀའ་ལྷུབ་ཀྱིས་གདུངས་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ། བདག་ཉིད་གསོད་པར་བརྩམས་ན་
སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ཅ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གདུང་བར་བྱེད་ན་ནམ་བུས་པ་དེའི་ཆེ་འགྱུར་
བར་བཞེད་ལ། ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསང་སྤགས་ལས་བཤད་པ་གོ་ཙམ་
སོ། །གདུང་བ་ནི། ཟས་གཙུག་པ་སོགས་སོ། །ནག་པོ་པས། ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་ཟས་གཙུག་པ་
སོགས་ཀྱི་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷུན་པས། རྒྱུད་དོན་གྱི་གནད་མ་གོ་བ་ན། བདག་སྟོད་དུ་མི་
རུང་བའོ། །སྟམ་ནས་ཞུས་ཞིང་སྟོད་པ་དང་། སྟོམ་འབྱུང་འགྲེལ་བར། ལྷུང་པོ་ལྷ་ནི་མི་གཙང་
ཞིང་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལོག་པར་གཙང་བ་དང་། བདེ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་སྟོམ་དུ་མི་རུང་ཞེས་སྟོད་པ་ལ་བཤད་དོ། །

དགུ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩལ་མ་ཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་མིང་
འདོགས་དང་། འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་སུན་དབྱུང་ཞེས་སོགས་དང་། རང་
བཞིན་དག་པ་སོམ་ཉི་ཟ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་
བས་ཏེ་ཡིད་¹⁷²མི་ཆེས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འདོར་ཞིང་། སྟོས་བཅས་ཀྱི་ཆོས་དང་དུ་
ལེན་པའོ། །

བརྒྱ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩལ་མ་ཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་མིང་
འདོགས་ནི། གདུག་ལ་བྱམས་པ་སོགས་སོ། །འབྱུང་ཚུལ་ནི། དྲ་རི་ཀ་པས། རྒྱའི་བྱམས་པ་
ཞེས་པས་ཏེ། དམ་ཆོག་སོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཞན་ངོར་བསྐྱུང་བ་ལྟར་བྱེད་ལ། རྒྱུག་དུ་མི་དགོ་

171 ཞོལ། ཞོག ༡༠ བ ༢ གཙུང་། ཞོག ༡༡ ན ༤ དངོས་པོ་དང་།

172 ཞོལ། ཞོག ༡༡ ན ༢ གཙུང་། ཞོག ༡༡ བ ༢ ཡིད་མ་ཆེས་པ་དེ་

བ་བྱེད་ཅིང་མི་འཛེམས་པ་ལ་མཛད་ལ། སྦྱིར་ནི། གདུག་པའི་ཆད་བསྟན་པ་འདིག་ཅིང་སྒྲ་མ་
དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དབང་བྱེད་པ་ལ་ལུས་ངག་གིས་པན་འདོགས་ཤིང་འབྲོགས་འདྲིས་བྱེད་
བཤོ། །སྦྱོར་བས་སྦྱོང་བ་ཡིན་གྱི་བསམ་བས་བྱམས་པ་སྤངས་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་རོ།།

བརྩ་གཅིག་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོགས་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མིང་འདོགས་དང་། འགྱུར་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ལ་ཆད་གཟུང་དང་། ཆད་གཞག་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་
པ་ལ། ལུགས་འགོད་པ་དང་། འཐད་ཕྱོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོང་བ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་
པ་སོགས་དང་། རྒྱ་རི་ཀ་བས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གདམས་
ངག་སྦྱིན་པ་ན་¹⁷³། གཞན་འདུལ་བའི་དོན་མིན་པར་རྟོག་པ་བྱས་ནས་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་བཞེད་
དོ། །གཉིས་པ་འཐད་ཕྱོགས་ནི། ཆོས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རྟེན་ནས་ལྟ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བར་
མཆོན་བཅས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་འདས་ན་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཞག་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལན་ཅིག་བྲན་
བས་ཆོག་ལ། ལྟ་བ་མ་རྟེན་ན་ཅ་ལྟར་འདི་མི་འགྱུར་དོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་ནི། ལྟ་བ་རྟེན་
ན་ཆོས་སྦྱོང་གཞན་ནམས་ལྟ་བས་རྒྱས་མི་འདེབས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་
ཅམ་རྟེན་ནས་མི་སྦྱོང་བ་སོགས་སོ།།

བརྩ་གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོགས་མཐུན་ནོ། །དངོས་ལ་མིང་འདོགས་དང་། འགྱུར་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་བསྐྱུ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུགས་
འགོད་པ་ནི། རྒྱ་ཆར་འགྲེལ་སོགས་སོ། །དྲ་རི་ཀ་བས། ཀླུ་འབྱོར་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཞེ་ལྟ་གི་ཀླུ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ལ། ཐུག་དོག་གིས་སྦྱོན་བརྗོད་
བ་དེའམ། སེམས་དཔའ་གཞན་གང་རུང་ལ་གོ་བར་བྱས་པ་ལ་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་འཐད་
ཕྱོགས་ནི། སྤྲ་མ་དེ་དང་ཀླུ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་དད་པ། དགོས་པ་བྱུང་

173 ཞོལ། ཤོག ༡༡ ན ༤ གདམས་ངག་སྦྱིན་པ་ནི།

པར་ཅན་མེད་པར་སྐྱེད་དབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་དད་ཡུལ་གྱི་སྦྱོན་བཞེད་པས་དད་པ་མ་ལོག་ཀྱང་།
 དད་པ་པོས་གོ་བ་ཅམ་གྱིས་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་ནི། མ་དད་པའི་ངོར་བཞེད་པ་
 དང་། དད་པ་སྐྱེད་དབྱུང་འདོད་མེད་ཀྱང་། རང་བཞིན་ངག་འབྲུལ་པས་བཞེད་པ་སོགས་སོ།།

བརྩ་གསུམ་པ་ནི། དངོས་དང་། ཕྱོགས་མཐུན་གཉིས་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་རྟེན་པའི་དམ་ཆོག་བསྟེན་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔལ་
 བའི་སྦྱོན་མོའམ། ཆོགས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དུས་སུ་དེར་དགོས་པའི་བཟའ་བཀུར་གི་རྣམས་བྱད་
 པར་ཅན། དམ་ཆོག་ཅན་གྱིས་བསྟེན་པས་པ་ན་དང་དུ་མི་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་འཐད་ཕྱོགས་
 ནི། ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་རྣམས་དང་དུ་མ་སྦྲངས་པ་སོགས་སོ། །བརྩ་བཞི་པ་ལ། དངོས་
 དང་། ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་མིང་འདོགས་ནི། དུག་རྒྱ་ལ་སྦྱང་པ་སོགས་སོ། །འགྱུར་
 ཚུལ་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་མེད་པར་བྱད་མེད་ཅམ་ལ་སྦྱོད་པའོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་
 ནི། གཞན་ལ་སྦྱང་པའོ།།

བརྩ་པོའི་བསྐྱུ་བ་ནི། རང་ལ་ཆོས་སྦྱོན་པའི་སྒྲ་མ་ལ་དམིགས་ནས་ལོག་པར་བསྐྱུ་བ་དང་།
 ཆོས་སྐྱུ་བ་པའི་ཕྱོགས་དང་། ཉམས་སུ་སྦྲངས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོག་པར་སྐྱུ་བ་དང་
 གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྒོ་གང་ཆགས་པ་ལ་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ལོག་པར་སྐྱུ་བ་པར་འདུས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་ལྟར་དང་པོའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལོག་པར་སྐྱུ་བ་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཕྱོགས་ལ་མཛའ་བར་
 བྱེད་པ་གཉིས་སུ་དེས་ལ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གསུམ་པ་དང་བརྩ་གཉིས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྩ་
 པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་གི་ཆོས་དང་། བསྐྱུ་བ་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པར་འདུས་ལ། དང་པོ་ལ།
 རང་བཟོས་ཆོས་ལ་བྱད་དུ་གསོད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྦྱོད་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་བྱ་མིན་
 པའི་གསང་ཆོས་བསྐྱུ་བ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། གཉིས་པ་དུག་པ་བདུན་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ལ། ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། རོ་བོ་དང་། ཡན་ལག་ལ་དམིགས་པར་འདུས་ལ། དང་པོ་ནི། གཙུག་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། རང་གི་རོ་བོ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། བཞི་པ་དང་ལྔ་པའོ། །ལམ་གྱི་རོ་བོ་བསྐྱེད་རྗེས་གཉིས་སུ་འདུས་པས། དང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་ངེས་པས། སྟོང་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་¹⁷⁴དགྲུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པའི་སྟེན་དང་། བདེ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་བཅུ་གཅིག་པའི་སྟེན་¹⁷⁵དོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལ། ལམ་སྐྱབ་པའི་གཞི་དང་། གྲོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ལོག་སྐྱབ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་དམིགས་པ་བཅུ་བཞི་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་འདོད་བསྐྱེད་པ་ནི། བན་ཡོན་དང་། ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སྟེ། སྒྲགས་པས་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་དང་ལྔ་པ་སྟེ། བན་ཡོན་གསང་སྒྲགས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དབང་ཐོབ་ཅིང་། དམ་ཆེག་དང་སྒྲུ་པ་དང་ལྔ་པ་འདི་སྒྲགས་པ་དམ་ཆེག་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་དག་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་ཞིང་ཉམས་པ་སྐྱངས་ན་ནི། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་འབྲུབ་པ་དང་། མིག་སྒྲན་རིལ་བུའི་དངོས་གྲུབ་སོགས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་བརྟེན་ཤིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་དམིགས་ནི། བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡན་པར་བཏང་སྟེ་མ་བསྐྱེད་པ་ན་དམ་ཆེག་ཉམས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཉམས་པ་དེ་ཉིད་བདུད་དང་སྒྲིན་པོ་སོགས་ཀྱིས་བཟུང་ནས། ཆེ་འདིར་ནད་དང་། སྒྲིག་འཕྲོག་པ་སོགས་མི་འདོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲུག་བསྐྱེད་སྒྲ་ཆོགས་སྟོང་བར་འགྱུར་ལ། ཤི་མ་ཐག་མགོ་འཕྱར་དུ་བལྟས་ཏེ་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

174 ཞོལ། འོག ༡༢ བ ༢ གཅོང་། འོག ༡༣ ན ༥ ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་།

175 ཞོལ། འོག ༡༢ བ ༢ གཅོང་། འོག ༡༣ ན ༥ བཅུ་གཅིག་པའི་ཆེད་དོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱུང་ཚུལ་དངོས་ནི། དེ་བས་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱུང་ན་པན་ཡོན་
དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་། མ་བསྐྱུངས་ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དེ་བས་ཉེས་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ང་རྒྱལ་བཙུག་ནས། བདག་ཉིད་བློ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་བག་ཡོད་ཉེ་བར་
བཞག་ནས་བསྐྱེམས་ཏེ་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཙུག་པའི་ཐབས་ནི། མཉམ་པར་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་
སོ། །གལ་ཏེ་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་ལྷུང་སྟེ་ཉམས་ན། ཡིད་ཕྱིར་མ་ཡིངས་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་པས། ལྷ་མ་ལ་གྲུས་པ་ཅི་ཡོད་སྒྲུགས་ནས་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་ལ། སྐབས་
འགྲོ་ནས་བཙུགས་ཏེ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་ཅིང་པན་
པར་འདོད་པའི་སྒྲགས་པས་འབད་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་གཞུང་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ནི། རྟོ་རྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་གསང་
སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཙམ་ལ་འབྲུག་ཀྱང་། འདིར་ནི་ལྷ་ན་མེད་པའོ། །ད་ནི་དེ་ནམས་ལ་སེམས་
བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་བརྟོག་པར་བྱའོ། །དེ་རིགས་བསྐྱུང་བའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཀྱི་ལྷུང་
བ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་ནམས་བློ་པར་བྱས་ལ། ཅ་ལྷུང་དང་པོ་ལས་སེམས་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ནི།
གྲུས་པ་བསྐྱུབ་པ་དང་། མཉེས་པ་བསྐྱུབ་པ་དང་། བཀའ་བསྐྱུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་
སྒྲོན་མི་རྟོག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྲོན་དུ་རྟོག་
འདོད་ཀྱི་སྒོ་དགག་པ་དང་། སྒྲོན་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་སྐྱེས་ན་དང་དུ་མི་ལེན་པར་གཉེན་པོ་
བསྟེན་ནས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་མཐའ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བསྐྱུང་བས་ཅི་ཞིག་
བྱ་དོན་མེད་དོ་སྒྲུམ་པ་ཙམ་ནས་དགག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་པས་མཉེས་པ་བསྐྱུབ་པའི་
ཁུར་མ་དོར་བ་དང་། སྒྲོར་བས་མཉེས་པ་བསྐྱུབ་པ་རྒྱས་བཞིན་ཡལ་བར་འདོར་བ་དགག་པ་
དང་། ཆོས་དང་མི་ལྡན་པའམ་བསྐྱུབ་པར་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་ན། སྐར་དུ་ཤད་སྐྱུང་བྱ་བ་ལ་འབད་

བར་བྱའོ། །བཀའ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ནི་
 འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལ་རག་ལས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་
 བརྩམ་བ་དང་། སྦྱོན་ཅན་དུ་རྟོག་པའི་སྒོ་འདོར་བ་དང་། མཉེས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། བཀའ་བཞིན་
 བསྐྱབ་པ་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་ལ། ལོག་པས་ནི་རྒྱད་པ་འཕེལ་བས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་
 པ་དེ་དག་གིས་གོང་དུ་སྒོས་པའི་པན་ཡོན་དང་། ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ་ཆོས་ཀྱིས་འབྲེལ་
 བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་གོང་དུ་སྒོས་པའི་སེམས་བསྐྱུང་ཚུལ་ལ་འབད་བར་
 བྱའོ། །འདི་ལ་འབད་ན་ལྷུང་བ་དང་པོ་ཁེགས་སོ། །ཆོས་ལ་རང་བཟོ་དང་། བྱད་གསོད་བྱེད་
 འདོད་བཀག་ན། ཉེས་པ་གཉིས་པ་ཁེགས་སོ། །ཆོས་སྤྱོད་ཅམ་ལ་སྦྱོན་བཟོད་འདོད་དང་། རྩ་
 རྩ་སྤྱན་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བགོ་བ་རང་ལ་ཆེད་དུ་གཏད་པ་གཅོད་འདོད་དང་། སྦྱོན་བཟོད་འདོད་
 དང་། པ་རོལ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཁོ་བ་བཀག་ན། ལྷུང་བ་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའི་བྱེད་
 ཁེགས་སོ། །

ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ལ་སྦྱོན་བཟོད་འདོད་དང་། དེ་ལ་དང་པོ་ནས་མི་མོས་པ་
 མེད་བཤམ། མོས་པའི་གང་ཟག་གིས་མོས་པ་འགོ་ནས་མི་དགའ་བར་བྱ་འདོད་བཀག་ན། བཅུ་
 གཉིས་པ་དང་དྲུག་པ་ཁེགས་སོ། །སྒྲ་མ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲོགས་ལ་
 མཇུག་བཤེས་བྱེད་འདོད་བཀག་ན། བཅུ་པ་ཁེགས་སོ། །པ་རོལ་པོ་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་
 བ་ལ་གཏན་པན་མི་འདོགས་སྒྲུམ་པ་བཀག་ན། བཞི་པའི་བྱེད་ཁེགས་སོ། །དགོས་པ་བྱེད་པར་
 ཅན་མེད་པར་ཀྱུ་ལུས་ལས་འབྱེན་འདོད་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་བྱའོ་སྒྲུམ་པ་བཀག་
 བ། ལྷ་པ་ཁེགས་སོ། །སྦྱོད་དུ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གོང་དུ་སྒོས་པའི་གསང་བ་བསྐྱབས་
 འདོད་བཀག་ན། བདུན་པ་ཁེགས་སོ། །བདག་ལུས་གསང་སྤྱོད་སྦྱོད་པར་མི་རུས་སྒྲུམ་པའི་
 ལུས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་འགའ་ཞིག་གིས་ཕུང་པོ་ལྷུང་བསྒྲོམ་པ་མི་འཐད་སྒྲུམ་པ་དང་། དགོས་

པ་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པར་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་འདོད་བཀག་ན། བརྒྱུད་པ་ཁེགས་སོ། །སྟོང་
 ཉིད་སྤངས་ནས་སྟོས་བཅས་དང་དུ་ལེན་འདོད་བཀག་ན། དབྱུ་པ་ཁེགས་སོ། །ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གང་རུང་གི་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་གང་ཟག་གིས་དགོ་སྟོར་གྱི་ཐོག་མཐའ་དེས་
 རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་བསྟན་པ་དང་དུ་སྤངས་ན། བརྒྱ་གཅིག་པ་
 ཁེགས་སོ། །དབང་¹⁷⁶བསྐྱར་སོགས་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ། དེ་དང་
 འབྲེལ་བའི་དམ་ཆེན་གི་རྣམས་གཞན་གྱིས་བསྟན་¹⁷⁷ན། ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཚུལ་བཞིན་
 བསྟན་¹⁷⁸ན། བརྒྱ་གསུམ་པ་ཁེགས་སོ། །པ་རོལ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྟོན་བརྗོད་འདོད་
¹⁷⁹བཀག་ན། བརྒྱ་བཞི་པ་བྱོགས་མཐུན་དང་བཅས་པ་ཁེགས་སོ། །

འདིར་འབད་ངལ་བས་དགོ་བ་གང་བསྐྱབས་དེས། །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྩེ་བཙུན་སྤྲ་མ་
 ཡི། །གསུང་གི་འོད་ཀྱིས་སྒོ་གྲོས་སྟོན་བྱས་ནས། །རྩི་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །དེ་
 མ་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ལུས་ཅན་ཀྱན་མཁེན་བསྐྱབ་པ་ལམ་གྱི་མཆོག །སྤྲ་
 མེད་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་སྟོར་ཞུགས་ནས། །བསྐྱབ་གཞི་བཅས་པ་མིག་བཞིན་བསྐྱང་བར་ཤོག །
 སུམ་མཁྱལ་། །

176 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༩ གཙང་། ཤོག ༡༥ ན ༣ དབྱུ་མར་སོགས་

177 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༡༥ ན ༩ བསྟན་ན།

178 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༡ ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པས།

179 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༡ སྟོན་བརྗོད་བཀག་ན།

༢༡། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པའི་རྒྱུ་བཞུགས་སོ།།

༢༡། རྣམ་པར་རྒྱུ་རྣམ་པར་རྒྱུ་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་དེ། ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ལ། དང་པོ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། འདི་ཉིད་ལས། རིམ་པའི་ཡང་ན་ཅིག་ཅར་དུ། སངས་རྒྱུ་རྣམ་པར་རྒྱུ་ལྟར་བསྐྱོམ་བྱ་སྟེ། རྟེན་པར་ཉིད་སངས་རྒྱུ་དངོས་ཡིན་སྟེ་ལཱ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བའི་སྟོན་སངས་རྒྱུ་རྣམ་པར་རྒྱུ་ལ། མཛོན་བྱང་ལྟ་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱེད་དང་། རྒྱུ་མེས་པ་ཅན་ལས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་པའི་སྐྱེད་གཉིས་ལས། འདིར་བྱི་མ་ཡིན། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་མེས་པ་གཉིས་གོང་བྱ་སྟེ་དོ་ཤོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་འདི་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེངས་པའོ། རྒྱུ་མའི་སྐྱེད་འདི་ནི་མེས་པོ་མ་ཡིན་པ་ཤིང་ཁྱེད་གོང་མ་ཡིན་པའོ། ཤིན་ཏུ་གི་ལུས་ལྟ་བུར་སྐྱུར་ཡང་དེ་རྣམས་མ་འབྲེས་པས་རྩྭ་བ་མེད། དུན་ཆོགས་ཡོན་ཏན་མཆོན་དཔེ་ཀྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིན། རྒྱུ་མའི་སྐྱེད་འདི་བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རར་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལུས་པའི་གདགས་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་གཉུག་མའི་ལུས་ལས་དོ་ཤོ་ཐ་དད་མིན་པའོ། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་འདིའི་བར་རིགས་བརྒྱུད་སྐྱེད་ཅིག་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པའི་རིགས་འབྲུང་ཐད་ཀྱང་སྐྱུར་དུ་མེད། དེ་ཉིད་མཆོན་དཔེས་སྐྱུས་པའི་སྐྱེད་མའི་སྐྱུར་བཞེངས་པའི་མཆོན་དཔེའི་རིགས་འབྲུང་དེ་ལས་གཞན་པ་གཞུགས་སྐྱེད་རིགས་འབྲུང་རྒྱུར་བསྐྱེད་དུ་མེད་དོ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་རྩེ་ཅན་ནས་བྱུང་ཅེ་ན། གདོད་མ་ནས་བྱུང་པ་ཡིན་པའོ། དེ་ཉིད་རྒྱུད་དོན་ལ་མི་འཁྲལ་བའི་སྤྲ་མའི་བཀའ་བློན་ལས་སྐྱེད་མའི་སྐྱུར་འབྱུར་བ་ཡིན་པའོ། ལུས་ཅན་ཞེས་པའི་རྒྱུར་པ་གསུམ་ནི་སྐྱེད་མའི་སྐྱེད་ཀྱང་ཆོས་སོ། རྒྱུ་མའི་སྐྱེད་དེ་ལ་སྐྱེད་མ་ལྟ་བུར་ཉིང་རེ་འཛིན་ཟེར་དོ། མི་ལམ་རྩེ་བཞེན་གོམས་པར་བྱེད། ཅེས་པ་འདིས་མི་ལམ་གྱི་ལུས་དང་སྐྱེད་

མའི་སྐྱེ་དང་བར་དོ་གསུམ་བསྐྱེ་བའང་དོན་གྱིས་བསྐྱེ་¹⁸⁰ཏོ། །མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཞེས་པ་མི་ལམ་
གྱི་ཀ་བ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ངོས་ཟེན་དགོས་
སོ། །དེ་གང་ཡིན་པའི་མི་ལམ་གྱི་སྐྱབས་གྱི་ངར་འཛིན་གྱིས་དམིགས་ལུལ་ངའི་གདགས་གཞི་
སྤྱང་སེམས་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་མི་ལམ་གྱི་ལུལ་དུང་བྱ་བ་འདི་དང་འདི་བྱེད་སྟུང་དུ་ཚུལ་
མེད་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་དུས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དེ་ཡིད་ངོ་ན་ཤ་རུས་གྱི་
ལུས་བཞིན་དུ་དངོས་གནས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལུས་སུ་སྤང་ཡང་། དངོས་གནས་ལ་ཤ་རུས་གྱི་
ལུས་བཞིན་བྱ་བ་བྱེད་མི་རུས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པའི་སྐྱེ་འང་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་འཁེབས་པའི་དབང་
གིས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ན། ཡིད་ངོར་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་མཆན་ཉིད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་
ཡང་། དངོས་གནས་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་མཆན་ཉིད་པར་གནས་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་
པའི་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱེ་ནི་ང་དེ་དང་དེའི་སྐྱེ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པའི་
བན་པའི་འཛིན་སྟངས་མ་ཞོར་གྱི་བར་དུ་ཡིད་ངོར་སྐྱེ་དེ་དང་དེར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་
ཞོར་ནས་མི་སྤང་ངོ། །འདི་ནི་ལུགས་ལྟོག་གི་མཐར་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ཉོག་པ་མ་ཤར་
གྱི་བར་དུ་རང་གི་ངང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མི་ལམ་གྱི་ལུས་བཞིན་སྐྱོར་རོ། །གང་
དང་སྐྱོར་ན། ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་གཉུག་ལུས་དང་། རི་ལྟར་སྐྱོར་ན། གཉུག་ལུས་དེ་བར་དོའི་སྤིང་
པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཆེ་འདིར་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་རབ་དུ་སྐྱོར་བུས་ན་ཆེ་
འདི་ལ་དོ་རྗེ་འཆང་ཐོབ་པའོ། །འདིར་བསྐྱེན་པ་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་གྱི། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
རིམ་པ་ལས་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས། དེས་ན་སྐྱེ་ལུས་གྱི་དངོས་

180 ཞོལ། ཞོག ३ ན ३ གཅང་། ཞོག ३ བ १ བསྐྱེན་ནོ།

རྒྱུ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འགོ་དགོས་ལ། དེའི་རྒྱུ་ལྟགས་གྱི་ནལ་འབྱོར་ཞེས་པ་དོ་རྗེའི་
བརྒྱས་པ་ནང་གི་རྒྱུ་འགོ་དགོས། བྱིའི་སྐྱེད་དམ་ཆེག་གི་ནལ་འབྱོར་ཞེས་པ་བྱལ་བྱ་སྟོག་
ཚལ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་སྟགས་གྱི་ནལ་འབྱོར་ནི། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྟོག་ཅེས་ཟེར་བས། རྒྱུ་
ཞེས་བྱ་བས་ནམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གྱི་བཞུགས་པ་བྱས་ཏེ། བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཐབས་གྱིས་མ་ཟེན་པ་ན་
སྲིད་པ་དང་། ཟེན་པ་ན་ནམ་གྲོལ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཐབས་ཇི་ལྟ་བུས་ཤེ་ན། དག་པས་སྦྱོར་
བ་དག་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཆེག་ཀླང་བཞི་པོ་འདི་རྒྱུ་བྱམ་པ་ཅན་ལའང་ཅུང་ཟད་སྦྱར་དུ་བྱང་
ཡང་། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་དོར་བརྒྱས་ལ་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། དགྲལ་པ་སྟེ་རྒྱུ་ནང་དུ་
ཁྱལ་ས་པའི་སྦྱོར་བས་ནང་དུ་ཁྱལ་ས་པ་དང་། རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་ཞི་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་ནི་རྒྱུ་ཞི་བ་སྟེ་
ནང་དུ་གནས་པ་དང་། རེངས་པའི་སྦྱོར་བས་མི་གཡོ་བ་སྟེ་ནང་དུ་ཐེམ་པ་དང་། རྒྱུ་ཐེམ་པའི་
སྐྱེད་ཅིག་ལ་ཉགས་ལྷ་འཆར་དོ། །སྲིད་དང་ནམ་གྲོལ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་བཤད་ནི། རྒྱུ་གི་གཡོ་བ་
དེ་རྩོ་རྒྱུ་ནས་བརྒྱས་¹⁸¹པ་ལས་བསགས་ཏེ་འཁོར་བར་འགྱུར། མི་གཡོ་བ་མན་ངག་གིས་དབྱ་
མར་ཐེམ་པ་ནམ་གྲོལ་མི་གནས་པའི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཐེམ་པ་ནི་སྦྱོང་
གའི་ཚུ་སྦྱོས་ཏེ་ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་དབྱས། དེའང་ནལ་འབྱོར་པས་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་
ལས་དུས་ནི་ཐོ་རངས་ནས་སོ། །བྱེད་ཚུལ་ནི། འདུག་གནས་ལྷང་གསུམ་གསང་འདུས་ནས་
གསུངས་པ་བཞེན་ནོ། །གནས་སྐབས་གྱི་པན་ཡོན་གོ་སྟེ། འདི་ལ་སྟགས་གྱི་ནལ་འབྱོར་ཞེས་
གསུངས་པས་རྒྱུ་སྟགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་དོན་གྱིས་ཐོབ་བོ། །ཐེམ་པའི་དམིགས་ལུལ་ནི་
སྦྱོང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་དེ་དབྱས་སུ་རྒྱུ་དཀར་པོ་ཡུངས་ཀར་སྦྱོམ་པོ་ཅམ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་
རྒྱུ་གི་དོར་བརྒྱས་གྱིས་ཐུང་འདས་ཐོབ་པར་མ་ཟད་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷའང་འཐོབ་བོ།།

181 ཞོལ། ཤོག 3 ན 4 གཙང་། ཤོག 3 བ 2 བརྒྱས་པས་ལས་བསགས་

སྐབས་འདིར་འཕོ་བ་གསུངས་པས་ནི། རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཕོ་བ་ལ་སྤྱིང་ཁའི་
 མི་ཞིག་ས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་རྒྱུད་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་
 ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་རང་དང་རིག་མའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་མ་ལུས་
 པའོ། །སངས་རྒྱས་ངོ་བོར་བསྐྱེལ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་རིག་མ་དང་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་དག་
 ཡིད་གསུམ་སྐྱབ་གསུང་ཐུགས་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེལ་¹⁸²པའོ། །རྒྱ་མཐུན་ལ་སོགས་རབ་
 དབྱེ་ནི་དགའ་བ་བཞིའོ། །གང་ཆེ་ཆུ་ཡི་རི་མོ་ལྟར། །ཞེས་པ་ནི་ཆུའི་རི་མོ་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་
 ཞིག་ནས་མི་གནས་པ་ལྟར། དེའི་ཆེ་རྒྱུད་ནམས་རོ་རྒྱུད་ནས་རྒྱ་བའི་གཡོ་བ་སྐད་ཅིག་རེ་
 ཞིང་བཀག་སྟེ་དབུ་མའི་ནང་དུ་གནས་པ། དེའི་ཆེ་བདེ་ཆེན་ལྟན་སྐྱེས་སོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་རྒྱན་
 མི་འཆད་དོ། །དེ་དུས་དགའ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་གཞན་ཅི་ཞིག་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་
 ལྟར་གྱུར་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱང་པོ་བརྒྱལ་བ་སྟེ་བླ་བ་ཉམས་པ་ལ། མ་སྦྱད་དངོས་བྱུབ་
 ག་ལ་ཡོད། །མཁའ་ཁམས་ནི་དོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་མའི་ཅེ་ནང་གི་སྐབས་ཡིན་ལ། དོ་
 རྗེ་ནི་ལོར་བྱའི་མར་སྤུའི་དབུ་མ་དེ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་མཐད་དུ་བྱུང་བ་ལས། བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་མཆོག་དགའ་དང་། དེའི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་དགའ་བ་དང་། དགའ་བྲལ་དང་། མཆོག་
 དགའ་དང་། དགའ་བྲལ་གྱི་ནི་དབུས་སུ་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དེ་ནི་བརྟན་པ་སྟེ་དེ་ལ་བཞག་པར་
 བྱའོ། །དེ་ནས་དགའ་བ་བཞིའི་རིམ་པ་ལ། དང་པོ་དགའ་བ། གཉིས་པ་མཆོག་དགའ། གསུམ་
 པ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ། བཞི་པ་དགའ་བྲལ་གྱི་དགའ་བའོ། །དགའ་བྲལ་གྱི་དགའ་བ་ཞེས་པ་
 ནི། ཐུགས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་སྤྱིང་བ་དེ་ཕྱིས་སྦྱར་བླ་བ་ལ་ཟེར་རོ། །པརྒྱའི་ནམ་
 མཁའི་ལྟེ་བ་ནི་དོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་མའི་ཅེ་ནང་གི་ལོ། །དོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ནི་ལོར་བྱའི་དབུ་

182 ཞོལ། ཞོག 3 བ 9 གཅང་། ཞོག 3 བ 6 ངོ་བོར་བསྐྱེལ་པའི་རྒྱ་མཐུན་ལ་སོགས་

མའི་མར་སྤེའི་བྱ་གཤོ། །མནན་པ་ནི་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མའི་ཅ་ཁོར་བྱའི་རྒྱ་རྒྱའི་མར་
སྤེའི་ནང་དུ་བརྟུག་ཅིང་བཅིངས་པ། དོ་རྩེ་སྤྱིལ་ཤུང་དག་གི་ཞེས་པ་ནི་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་དབྱ་མའི་
ནང་དུ་ཞུགས་གནས་བྱས་པའོ། །དེ་དུས་རང་གི་སེམས་ཁོར་བྱའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་གནས་ཤིང་
སོན་པར་བལྟའོ། །ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཆགས་པ་སྤང་བ་མ་ཡིན། ཆགས་
བྲལ་མཆེད་པ་མ་ཡིན། ཉེར་ཐོབ་དབྱ་མར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷན་སྤྱིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
དེ་ལ། ཐུན་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་ཡང་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་མངོན་པར་སྦྱར་བས་
གནས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། ལྟེ་བ་སྤྱལ་པའི་ཅ་འཁོར་ལ་མཁའ་འགྲོའི་སོ་བྲང་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཅ་འཁོར་དེའི་
དབྱས་ན་ངས་དོན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་ཤར་མ་དང་གཏུམ་མོ་རྩལ་གྱི་མེ་ལོད་པས་དེར་བདེ་
ཆེན་འབྲེན་པའོ། །ཚུ་སྤྱིས་དབྱས་ཞེས་པ་དེའི་ཅ་འདབ་ཀྱི་དབྱས་སུའོ། །དེས་ན་ལྟེ་བའི་དབྱས་
སོན་ཞེས་པ་ལྟེ་བ་སྤྱལ་པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་རྒྱའི་དབྱས་སུ། དཔའ་བོ་སྟེ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཞལ་
གཅིག་ཐུག་གཉིས་པ་ཡབ་ཡུམ་ཆོན་གང་བ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཏུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
སྦྱར་མཆོམས་ནས་འསྔོས་པའི་འོད་ཟེར་ཁམས་གསུམ་རྒྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་།
མི་རྒྱ་བ་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོ་བ་དང་སྟུད་པའི་སྦྱར་བ་ཡིས་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་
སྤྱིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་ངལ་བམོ་བྱའོ། །

སྟུང་ཚུལ་རིམ་བྱ་བ་ཞེ་ན། མེ་ལོད་ལ་ཉས་བཏབ་པ་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་སྟུང་བ་ལྟར། སྟོད་
བརྟུད་ཐམས་ཅད་ཕྱིའི་དྲར་ཁྲིད་ལ། དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ། དེ་གཙོ་བོ་ལ། དེ་ཅ་འཁོར་གྱི་
གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ། དེ་ནམས་གང་དུ་སྟུང་པའི་གནས་ནི་ལྟེ་བའི་ཚུ་སྤྱིས་བསྐྱེད་དབྱས་རྒྱ་
ཡིག་དཀར་པོ་ཡུངས་ཀར་ཅམ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་

སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངེས་ངོ་ནས་ཉག་
 ཆད་བདག་གཞན་སྲིད་པ་སྤང་འདས་ཐོག་མཐའ་དབུས་ནམས་སྤངས་པ་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 བོ། །འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་རྩོུ་མེ་འཛིན་པ་སྤང་བཤད་པའི་སྐྱེ་མའི་
 སྐྱེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ནལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པ་ལས། འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གང་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་འཛོལ་ལ། དེ་ནི་ཐབས་
 དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་འཛོག་པའི་
 གཞིར་བརྟེན་པའོ། །དེ་ནི་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དུས་
 གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པ་འོད་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་ཁྱབ་ཅིང་གསལ་བར་སྤང་། བདེ་བ་ཆེན་
 པོ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་མེད་དུ་གནས་སོ། །དེས་ནི་དབང་ཕྱག་བརྒྱད་
 ལ་སོགས་པའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །སྐྱ་མཁའ་། །

༢༡། །འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དག་སྒྲུབ་བཞུགས་སོ།།

༢༡། །གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་རྟོག་བདུན་ལ་མེད་ཀྱང་། ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་མཁའ་འགོ་མའི་
 ཕྱག་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། བྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྒྲོར་ཚུལ་བཞུགས་པ་དེ། རྣམ་འབྱོར་གྱི་དབང་
 ཕྱག་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏ་བརྩམ། གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་འདོད་པའི་དོན། འཇིགས་
 བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལ་ཡང་རྫོགས་རིམ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་
 བ། དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ལ་དཔའ་གཅིག་ཞལ་
 དགུ་ཕྱག་སོ་བཞི་ཞབས་བཅུ་དྲུག་པ་འདི་ལ། གྲུབ་ཆེན་གྱིས་བྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྒྲོར་ཚུལ་
 བེ། རྩེ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཞེ་དགུ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་ལི་ཏ་བརྩམ་དག་པ་མཛད་པ་
 ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་དག་པའི། །དུས་ནི་དཔའ་བོ་ཆེན་པོའི་གཟུགས། །ཞལ་བརྒྱུད་ཐུན་
 ཆོད་བརྒྱུད་ཡིན་ཏེ། །ཞལ་དགུ་ཐུན་ཆོད་སྤྱི་ཡིན་ནོ།¹⁸³ །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། སྤྱིར་དུས་
 དག་པ་ནི་ལྷའི་གཟུགས་སོ། །དུས་ལ་ཐུན་ཆོད་བརྒྱུད་དང་། དེ་ལ་རྩེས་སུ་འགོ་བའི་ཐུན་ཆོད་
 སྤྱི་གཅིག་དང་། དགུ་ཡོད་པ་དེ་དག་པའི་ཆ་ནས་ཞལ་དགུ་ །དམ་པའི་དོན་དུ་དེ་རྣམས་ཞལ་
 དགུ་ །དམ་པའི་དོན་དུ་དེ་རྣམས་དག་ཚུལ་བེ། རང་གི་སྤྱེ་བ་ལྷ་བྱི་སོགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་མཐར་
 གཏུགས་པ་ལས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། ཅ་བའི་རྒྱུད་དཀྱིལ་བཞི་ཉིན་མཆོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་
 བརྒྱུད་བརྒྱུད་དང་། དགུ་རགས་པའི་དོན་དུ་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་རང་གཟུགས་ཤར་བའི་
 ཞལ་དགུ་ །དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་ལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞི་ལྷར་ལྷར་དགུ་དག་པའི་དག་ཆ་ནས་
 ཀྱང་ཞལ་དགུ་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་བཅད་པས་དཔེའོ།།

དེ་ནས། ཕྱག་དང་རྩ་གཉིས་ཆ་བ་དང་། །ཆ་བ་བྱེད་པ་ཡང་དག་སྒྲུབ། །ཞེས་པ་ནི། ཕྱག་
 སོ་བཞི་དང་རྩ་གཉིས་དང་སོ་དྲུག་ནི། བྱི་རོལ་ཏུ་ཆ་བ་བཅུ་གཉིས། ཡར་ངོའི་ཆ་བ་བྱེད་དང་།

183 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེའ། ༡༩ ཞོག ༤༤ བྱང་། ༥

མར་ངོའི་ཁྱ་ཕྱེད་དེ་སོ་བྱུག་དག་པས་སོ། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར། བྱང་དུ་ཁམས་ཀྱི་
 རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས། ཁམས་དཀར་པོ་འཕེལ་བ་བཅུ་གཉིས། འབྲིབ་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སོ་བྱུག་
 གི་རྒྱ་བ་དབུ་མར་དག་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་། རྩ་གཉིས་དང་བཅས་ཏེ་སོ་བྱུག་གོ། །ཡང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
 ལོ་གཅིག་ལ་ཁྱ་བ་བཅུ་གཉིས། ཉི་མ་སྟོ་བཟོད་ཀྱི་དུས་ཁྱ་བ་བྱུག །ཁྱ་བ་ཕྱེད་བ་བཅུ་གཉིས་
 དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞག་རེ་ལ་ཚུ་ཆོད་བྱུག་ཅུ་བསགས་པས། ལོ་གཅིག་ཚུ་ཆོད་
 ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་འོང་བ་བཞིན་དུ། སྐར་ཕྱེད་རེ་ལ་དབུགས་བརྒྱ་རེ་བསགས་པས་ཞག་གཅིག་
 ལ་སྟོང་བྱུག་བརྒྱའོ། ཉི་མ་བྱང་བཟོད་ལ་ཁྱ་བ་བྱུག །ཁྱ་བ་ཕྱེད་བ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅོ་བརྒྱད་
 དོ། །ནང་གི་སྟེ་བར་ཅ་འཁོར་ལྡ་ཡོད་པའི་བར་གྱི་གཅིག་ལ་གཡས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བྱུག་གཡོན་
 ཀྱི་ཅ་འདབ་བྱུག་ལ་འཕོ་ཆེན་རེ་རེ། དེ་རེ་རེ་ལ་འཕོ་ཆེན་ཕྱེད་བ་རེ་རེ་སྟེ། གཡས་སུ་འཕོ་ཆེན་
 བྱུག །འཕོ་ཆེན་ཕྱེད་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་བཅོད་བརྒྱད་དོ། །མཆམས་བཞིར་རྒྱུང་མི་རྒྱ་བས་མི་
 བགང་ངོ། །གཡོན་དུ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་པའི་ཆ་ནས་གཡས་ཀྱི་བྱུག་བཅུ་བདུན་ཏེ། རྩ་
 གཅིག་དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །གཡོན་དུ་འང་དེ་ལྟར་བཅོད་བརྒྱད་དོ། །དོན་དམ་པའི་དག་ཚུལ་ནི་
 གཡས་ཀྱི་རྒྱུང་ནམས་རོ་མ་དང་། གཡོན་གྱི་རྒྱུང་ནམས་རྒྱུང་མར་རྒྱ་བ་བཅད་ནས་དབུ་མར་
 དག་པས། བྱུག་དང་རྩ་བཅོ་བརྒྱད་ཆོན་པ་གཉིས་སོ། །

དེ་ནས་ཡང་། བཞོན་བ་བཅུ་བྱུག་དུས་དང་ནི། །ཁྱ་བ་ཡི་ནི་ཞག་ཏུ་ཤེས། །ཞེས་བ་ལ། དུས་
 ཀྱི་སྐད་དོད་ཀྱི་ལ་ཞེས་བ་ཆ་ཤས་པ། གཡས་པས་དུས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁྱ་བའི་ཆ་བཅུ་བྱུག །ནང་
 དུ་དཀར་ཆ་འཕེལ་འབྲིབ་ཀྱི་ཆ་བཅུ་བྱུག །ལམ་དུས་སུ་ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་
 བཅུ་བྱུག་གི་རྟེན་ཅན་དཀར་ཆ་བཅུ་བྱུག །འབྲས་བུའི་དུས་སུ་དེ་ནམ་པར་དག་པ་སྤངས་པ་
 དང་། ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་གྱི་ལྟོག་པ་ཆ་བཅུ་བྱུག་སྟེ། དེ་ནམས་དག་པའི་བཞོན་བ་སྟོན་ཆགས་
 བཅུ་བྱུག་གོ། །

དེ་ནས། ཞལ་ནི་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲུག་པ་ཨོ་སྐྱ་ཉེ་གནས་པ་དང་། ད་ལྟ་བ་གསུང་རྗེ་རྗེ་
ལྷོ། འབྲུང་བ་འདས་པ་རྩི་ཐུགས་རྗེ་རྗེ། དེ་ཡང་སྐྱ་སྐྱལ་སྐྱ། གསུང་ལོངས་སྐྱ། ཐུགས་ཆོས་
སྐྱ། ཐུགས་རྣམས་སྐྱ་གསུང་ལོངས་སྐྱར་འཛིག་པ་ནི། ཆོས་ལ་ལོངས་སྐྱོད་བཅས། གསུང་བ་
སོགས་གསུང་ཡིན་པའི་གསུང་གི་ཅ་བ་རྒྱུང་ཡིན་ཞིང་། ལོངས་སྐྱ་ཡང་སྐྱ་བའི་རྒྱུང་ཅམ་ལས་
བྱུང་ཆུབ་པའོ། །སྤྱི་རོལ་ཏུ་དབྱེ་བྱ་དུག་ཅ་བཞི་ནི། ཅུ་སྤང་སོ་བཞི་ཐུན་ཆོད་བརྒྱད། ཉང་
དུ་ཉེ་བའི་ཅ་འདབ་དུག་ཅ་བཞི། སྤྱི་བོའི་སོ་གཉིས། མགིན་པར་བཅུ་དུག །སྤྱིང་གའི་བརྒྱད།
ཉེ་བའི་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱུང་རྒྱུ་བའི་ཡུན་དང་། སྤྱི་བོའི་ཅ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་ཡུན་མཉམ། སྤྱི་
བོའི་ཅ་གཉིས་དང་། མགིན་པའི་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་ཡུན་མཉམ། མགིན་པའི་གཉིས་དང་། སྤྱིང་
གའི་ཅ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུང་རྒྱུ་བའི་ཡུན་མཉམ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱིས་མཆོན་པ། ཅ་དབྱེ་མ་
ལས་གྱིས་པའི་ཞལ་བརྒྱད་གྱིས་མཆོན་པའི་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་ཐུན་ཆོད་རྒྱུང་དང་བཅས་པ་
དབྱེ་མར་ཞུགས་པས་ཞལ་དགའོ།།

མདོར་ན་དབྱེ་སྐྱ་གེན་དུ་བརྗེས་པས་མཆོན་པའི་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས། སྐྱ་གཅེར་བྱས་
མཆོན་པའི་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་¹⁸⁴ གདན་གྱིས་མཆོན་པའི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དབང་ཐུག་
བརྒྱད་ལྟ་གྱི་སྐྱ་ཆེན་པོ་འདི། དུག་མཆོན་ཐུགས་ཀྱི་མཆོན་པའི་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་མཐར་
ཐུག་པས། ཐུང་ཐུགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་མ་རིག་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ལས་འབྱུངས། བདེ་སྤྱོད་
གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཞལ་དུག་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་ལོ་རྒྱུ་
བ་ཡར་རོལ་རོལ་ནི་ཞལ་ཁྱེད་དུ་ཐུན་ཆོད། འཕོ་བ། དབྱར་དགུན་སོགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཐར་གཏུགས་པ་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་སོགས་རོ་རྒྱུང་ནས་
རྒྱུ་བའི་རྒྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འཕེལ་འགྱིབ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་ནས། ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པ་

184 ཞལ་གྱི་གྲ་མ་ན་ཅ་སྤངས་པ།

ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྤྱོད་¹⁸⁵ཡེ་ཤེས་དེ་སྟེ། དེ་ལ་ནང་གི་རྒྱུན་རྒྱུ་རྒྱུ་བརྟེན་པ་། བྱིའི་རྒྱུན་ཡོད་པའི་
མཆོན་མ་གྱུན་བསྐྱེད་ས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟེན། མ་ཉེ་ཞལ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་
སྟོག་དབུགས་སྤྱད་པ་ལ། མ་ཉེ་གདོང་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་ཅིང་། ས་
འོག་གི་འབྱུང་པོ་འདུལ་བ། བར་གྱི་སྲིན་ཞལ་དམར་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པས་ཆགས་པ་
དང་། ཞལ་ནས་ཁྲག་འཛུགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་བདེ་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟོན་པ། ས་སྟེང་མི་དང་སྲིན་
པོ་འདུལ་བ། སྟེང་ཞལ་ལྷ་རྣམས་འདུལ་བ། དེའི་ཟུར་ཕྱད་ལྷས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན་པས། རོད་
སྐམ་ལྷ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྒྱུར། ཀོ་ལྷགས་གྲོན་ཀྱང་གཅེར་བྱ་ཞེས་པ་འདོམས་དགྱིས་དང་བྲལ་
བའོ། །མན་ངག་སྟེ་མ་རུ། སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྟེན་གས་གཞི་དུས་སུ། ལུས་རགས་པ་དང་
གཉུག་རྒྱུང་དང་སེམས་སོ། །ལམ་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་རགས་པ་དང་། དག་མ་དག་སྒྱུ་
ལུས་དང་། དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལོ། །འབྲས་དུས་རིམ་བཞིན་ཆོས་སྒྱུ་ལོངས་སྒྱུ་སྒྱུ་ལྷ་
གསུམ་སོ། །སྒྱུ་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་དང་རྣམ་ཐར་གསུམ་མཐུན་པས་སོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བྱི་
ནང་གཞན་གསུམ་མཆོན་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཡི་གེར་བཀོད་པའོ།

ཅ་བའི་རྒྱུད་རྒྱས་ནང་བཞུགས་ལྷ་ལི་ཏས། །འཛིགས་བྱེད་སྐྱུས་མཆོན་རྣམ་དག་དང་
སྒྱུར་བའི། །བྱི་ནང་གཞན་གསུམ་རི་ལྟར་མཆོན་དོན་ལ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མས་ཅུང་ཟད་མཆན་
བཏབ་ཅིང་། །རྒྱས་པར་སྟན་ངག་ཆེག་རྒྱུད་ལྟ་བུར་ནི། །མཁས་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གཏད་
པ་ལས། །དེས་ཀྱང་བཛེད་ཉམས་སྤང་བྱིར་ཡི་གེར་བཀོད། །སྤར་ཡང་ཤིན་ཏུ་དམ་པའི་རྒྱ་
ཡིས་བཏབ། །ཚུལ་འདི་དགོངས་ལ་དམ་པ་སྟོན་ལྟར་གྱིས། །གཞན་ལ་མི་སྟོན་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་
མཛོད། །གལ་ཉེ་བསྟན་ན་བདག་ལ་ནག་ཆེན་ཐུག། །དེའི་བྱིར་ཅིས་ཀྱང་མི་སྟེལ་དམ་རྒྱས་
གདབ། །སྤར་མཛྲ་ལོ།

185 ཞོལ། ཤོག 3 བ 7 ། གཙང་། ཤོག 3 བ 9 བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་

༡༡། །འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །སྒྲག་པའི་ལྷ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །འཇམ་དབྱངས་
 ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ལ་གསུམ། ཡབ་ཀྱི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ། ཡུམ་ཀྱི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ། ཡབ་ཡུམ་
 གཉིས་ཀའི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་སོ། །ཡབ་ལ་སྐུའི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ། གསུང་གི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ།
 སྒྲགས་ཀྱི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་གསུམ།¹⁸⁶ དང་པོ་ནི། རང་དམ་ཆོག་སེམས་དབའ་རྩེ་རྩེ་འཇིགས་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་བ་ཅ་ན། དེའི་སྒྲགས་ཀར་ཉིང་
 དེ་འཇིན་སེམས་དབའ་རལ་གྱི་བཀོད་ནས་སྒྲོམ་བ་ནི་འཆད་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་
 ལ། དམ་ཆོག་སེམས་དབའ་ཡི་དམ་ཀྱི་སྒྲགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དབའ། དེའི་སྒྲགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཇིན་སེམས་དབའ་རལ་གྱི་བཀོད་ནས་སྒྲོམ་བ་ནི་ཙོང་བ་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན། དམ་ཆོག་སེམས་དབའ་ཡི་དམ་ཀྱི་སྒྲགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དབའ་འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ཀྱང་གྱུར་པ། དེའི་སྒྲགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཇིན་སེམས་དབའ་རལ་གྱི་
 བཀོད་ནས་སྒྲོམ་བ་ནི་ཙོང་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །གསུང་གི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་
 བའི་རལ་གྱི་ལ་ཡ་མ་རྩ་རྩེ་བསྐྱོར་བའི་བྱི་རོལ་དུ་ཨ་ར་བ་ཅ་ནས་བསྐྱོར་བའོ། །སྒྲགས་ཀྱི་ཞི་ཁྲོ་
 སྒྲགས་སྒྲུབ་ནི་རལ་གྱི་དབྱས་སུ་རྩྱུ་ཡིག་དང་། དེའི་དབྱས་སུ་རལ་གྱི་བཀོད་པའོ།།

ཡུམ་ཀྱི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ལ་སྐྱ། གསུང་། སྒྲགས་ལས། དང་པོ་ནི། རོ་ལངས་མའི་
 སྒྲགས་ཀར་དབྱངས་ཅན་མ། དེའི་སྒྲགས་ཀར་པི་ཨོ་རོ། །གསུང་གི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ནི། བི་
 ཨོ་ལ་རོ་ལངས་མའི་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་བྱི་རོལ་དུ་དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་
 བའོ། །སྒྲགས་ཀྱི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ནི་པི་ཨོ་གི་དབྱས་སུ་གྱི་གྲག་དང་། དེའི་དབྱས་སུ་པི་ཨོ་
 བཀོད་པའོ། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ནི། རྩེ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་ཀར་

186 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༡ ན ༣ སྒྲགས་སྒྲུབ། དང་པོ་ནི།

རྩ་ལངས་མ། དེའི་སྤྲུགས་ཀར་རལ་གྱི་ལ་ཡ་མ་རྩ་རྩ་ས་བསྐྱར་བའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཨ་ར་ས་ཅ་ནས་
བསྐྱར་བའོ། །རྩ་ལངས་མའི་སྤྲུགས་ཀར་འཇམ་དབྱངས། དེའི་སྤྲུགས་ཀར་གྱི་གྲུག །དེ་ལ་
དབྱངས་ཅན་མའི་སྤྲུགས་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྩ་ལངས་མའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའོ། །ཡལ་
ཡུམ་གཉིས་ཀའི་དམ་ཆེག་སེམས་དཔལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་
སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་ཞལ་སྐྱོར་ཞིང་འོད་ཟེར་རྣམས་པན་ཚུན་འཁྱུད་པར་བསྐྱོམ་བའོ། །

དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་གོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་འཇམ་དབྱངས་
ཨ་ར་ས་ཅ་ན་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད། ལྷ་བ་རྣམ་དག་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷ་རྒྱར་
ས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད། སྐྱོད་པ་སྣེ་རྗེ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། སྒྲོ་ཆས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད། རྩིགས་རིམ་གྱི་རྩིགས་
ས་ཟབ་མོ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་འཇམ་དབྱངས་ནང་སྐྱབ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད། སྤྱ་དང་སྟན་དངགས་
དང་། སྤེབ་སྐྱོར་སོགས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་དང་དབྱངས་
ཅན་མ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད། ཁོར་སྐྱབ་དང་། ཆེ་སྐྱབ་དང་། བདེ་ཆེན་འབར་བ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་
འཇམ་དབྱངས་གསང་སྐྱབ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད། འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་ས་ཅ་ན་ནི་གཙོ་བོ་རིགས་
བདག་ཡིན་པས་འདི་སྐྱལ་གཞི་ཡིན་ནོ། །

དམ་ཆེག་སེམས་དཔལ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་འཇམ་དབྱངས་
ཨ་ར་ས་ཅ་ན། དེའི་སྤྲུགས་ཀར་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་རལ་གྱི་ཡུ་བ་རྩིས་མཆན་ས་བཀོད།
དེའི་མཐར་གྱི་གྲུག་གི་སྤྱིང་བ་ཡ་མ་རྩ་རྩ་ས་མཆན་ས་བསྐྱར་བ་དེའི་མཐར་རལ་གྱི་དུག་གིས་
བསྐྱར་བའི་ཆང་བྱང་རྣམས་ནང་དུ་བསྟན་ས་འོད་ཟེར་རྣམ་ལྡན་སྤྱེལ་བའི་ཆང་བྱང་ལ་ཨ་ར་ས་
ཅ་ན་རྩིས་དུག་གིས་མཆན་ས་ཁ་དོག་དམར་སེར་དུ་ཡོད་པ། རལ་གྱི་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོར་ཡོད་པ།
ཅེ་མོ་ཕྱིར་བསྟན་ས་ལས་མེ་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་མཁྱོགས་པར་འཁོར་བ། རལ་གྱི་འཁོར་ལོ་

དེའི་དབྱས་གྱི་རལ་གྱིའི་ཅེ་མོ་གྱུན་དུ་བསྟན་པ་ལ་རྒྱབ་བརྟན་པའི་འཇམ་དབྱས་དོན་རྗེ་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པས་ཡུམ་དབྱངས་ཅན་མ་དོན་རྗེ་དང་བེལ་བུ་འཛིན་པ་ལ་འབྱུང་བ། གཉིས་ཀའང་སྒྱུ་མདོག་དམར་སེར་རུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྒྲུབ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་བ། ཡབ་དོན་རྗེ་སྦྱིལ་གྱང་གིས་བཞུགས་པའི་ཡབ་གྱི་སྒྲགས་ཀར་རྩྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་བ། རོ་ལངས་མའི་སྒྲགས་ཀར་དབྱངས་ཅན་མ་དགར་མོ། དེའི་སྒྲགས་ཀར་གྱི་གྲུག་གི་མཐར་དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲགས། དེའི་མཐར་རོ་ལངས་མའི་སྒྲགས་གྱིས་བསྐྱོར་བའོ། །གྱི་གྲུག་ལ་རྒྱབ་བརྟན་པའི་དབྱངས་ཅན་མ་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འཇམ་དབྱངས་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འབྱུང་བ། གཉིས་ཀའང་སྒྱུ་མདོག་དམར་སེར་རུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའོ། །

ནོར་སྒྲུབ་དང་ཆེ་སྒྲུབ་ལ། ཡི་དམ། རོ་ལངས་མ། འཇམ་དབྱངས། དབྱངས་ཅན་མ་ཐམས་ཅད་དམར་པོ་ལ་རལ་གྱིའི་ཆབ་ཏུ་ནོར་བུ་དང་། རྒྱལ་མཆན་ནོར་བུས་མཆན་པར་འགོད་ཅིང་། སྒྲགས་དེ་ཉིད་སྟེལ་ཆོག་དང་བཅས་པའོ། །ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་ལས་གཞན་ནམས་ཀྱང་འདིས་གོ་བྱས་ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གཉན་ཅིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བའི་གསང་བར་འདུག་པས་གཞན་ལ་བསྟན་བྱ་མིན་ལ། གང་ཟག་ཐ་མལ་པས་ད་ལྟའི་འདི་བཞིན་བསྒྲུབས་ན་སྟོག་རྒྱུད་གི་རྒྱར་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས་འཆུན་དགའ། འདི་ལ་དམིགས་པ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པར་འགྱུར་ན་སྤལ་དུ་ཕྱིན་མོད། བཤར་སྟོམ་གྱི་མོས་སྟོ་རེ་ཅམ་བྱས་པ་ལ་ཡང་འཇམ་དབྱངས་སྒྲུབ་རྒྱལ་གཞན་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བར་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་ལ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། བར་ཆད་གྱི་མཆན་མ་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས།

ད་ལྟའི་ཞི་ཁྱོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ལ་ཉི་གདན་རྩེ་གདན་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། ཉི་གདན་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བྲག་པར་བསྒྱུར་བ་དང་། དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་རང་ཡང་ཞི་ཁྱོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདི་དང་སྒྲགས་གཏན་ནས་མི་གཅིག་གོ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་རྒྱ་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པ་འཇམ་དབལ་དབྱངས་དང་། ཡེ་
ཤེས་སེམས་དབའ་འཇམ་དབལ་དབྱངས་དང་། འབྲས་བུ་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པ་དབལ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་
བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འཇམ་དབལ་གྱི་ཞལ་དངོས་སུ་ཡོད་པས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་འདིས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གཤེན་རྗེ་གཤེད་གཞན་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པའོ་ཞེས་གསུངས། འདི་ལྟ་བུའི་ཞི་ཁྱོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ནི་ལས་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྒྱུངས་པའི་གང་
ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ལ་གསུངས་པས། སྤྱིར་འཇམ་དབྱངས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་ཁྱད་པར་ཞི་
ཁྱོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་འདི་ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་སྤེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲན་ཆེ་དང་བྲལ་ཞིང་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པ་རྗེ་བཙུན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་ཐུགས་
ཆེས་པར་¹⁸⁷མཛད་ནས་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྤྱིང་པོར་མཛོད། རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་
འདོམས་པར་གདོན་མི་ཟེའོ། །འདི་ཅུང་ཟད་འཁྲུག་ཅིང་གོ་དཀའ་བས་ཞག་ཤས་ཆགས་མཛད་
ནས་རྒྱ་དམ་དུ་མཛད་དེ་སྤྲས་འོག་ཏུ་སྤེད་པ་མཛོད་ལ། ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་དང་མེ་ལྷ་ལ་འབྲལ་བ་
མཛད་པ་གལ་ཆེ། གང་ཟག་གཞན་ལ་གཏན་ནས་བསྟན་བྱ་མིན་ཞིང་སྒྲོར་ཤོང་དཀའ། རྗེ་བཙུན་
ཀྱིས་གནང་བ་བྱུང་ཡང་གི་བ་ལ་འཚུབ་འགྱུར་ཆེ་བར་བྱུང་བས་དེ་དགོངས།

མདོར་ན་རྗེ་བཙུན་ཀྱིས་རྗེ་རྟུར་གནང་བ་རྟུར་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཆང་མར་བུལ་བ་ལགས།
གསུང་ཤོག་རྗེ་བཙུན་ལ་ཁུས་ནས་བསྐྱར་གསུངས་པ་ཉིད་དུ་མཛལ་ནས་རྒྱ་མཆོན་འབྲལ་བས་
དགོངས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་པའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཕྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་
ལྷན་རྣམས་པར་རྒྱལ་པའི་སྤྱིང་ནས་སྒྲོ་བཟང་གསུམ་པའི་དབལ་གྱིས་བྱུབ་པའི་དབང་ལྷག་རྗེ་
བཙུན་རེད་འདའ་བའི་བྱུང་དུ་ལྷལ། བད་ན་འདུག་པ་འདི་རྣམས་ཁུ་ཡིག་གི་རྟེན་ལགས། ཉིན་མོ་
བདེ་ལེགས་ལུག་ཆང་བ་ཁ་ཆར་དང་བཅས་པ་གཅིག་དང་། ཉ་ཏུ་ཁའི་ཇ་སེར་པོ་ཞོ་གསུམ་ལ་
རྒྱ་འདི་འབྱར་བ་འབྲལ་དུ་བཏང་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །།མཛྲ་ལྟོ།

༡༡། གདམས་ཇོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་སེར་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིན་རུ་
ཟབ་པའི་མན་ངག་བཞུགས་སོ།།

༡༡། གཙོ་བོ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ལ། རང་ཉིད་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་རུ་གསལ་བའི་མདུན་རུ།
ཆོས་འབྱུང་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་ནང་རུ། ལྷ་ཆོགས་པར་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྟེང་རུ།
ལྷ་ཆོགས་རྩེ་རྩེ་ལྟེ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་བྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ལྟེ་བར། བརྒྱ་ཆུ་བཞི་མའི་སྟེང་རུ། རྩེ་ལས་རྩེ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་གིས་
མཆོན་པ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། དཔལ་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་སྟེ་མདོག་སེར་པོ་མ་ཉེད་
ཞལ་ཅན། རྒྱག་གཉིས་པ། རྒྱག་གཡས་པ་ལོར་བྱ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་འབྱར་བ།
གཡོན་མཆོན་ལྷན་གྱི་ཐོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་དང་རྩེ་དུར་བའི་སྟོང་པོ་སྟེགས་ནས་འཛིན་
པ། སྟེ་སྟོང་ལ་དར་སེར་པོ་སྟེ་ཆོགས་གྱི་ན་བཟའ་གསོལ་ཞིང་། རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ་སྟེ་ཆོགས་
གྱིས་བརྒྱན་པ། སྟེ་བོར་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་སེར་པོ་ཡིད་ཅམ་འཇམ་པ། གཞོན་ཀུའི་རྒྱན་
གྱིས་བརྒྱན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐྱམ་ཞིང་གཡོན་བརྒྱད་པའི་སྟེགས་གྱིས་བཞུགས་པ། དེའི་
ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཀུར་གྱུར་བ་སྟེ་མདོག་སེར་པོ་ཞལ་
གཅིག་རྒྱག་གཉིས། རྒྱག་གཡས་ལོར་བྱ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་རལ་གྱི་སྟེགས་ནས་ནམ་མཁའ་
ལ་འབྱར་བ། རྒྱག་གཡོན་རྩེ་དུར་བའི་སྟོང་པོ་དང་སྟེགས་བམ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱམས་པ། དར་
སེར་པོའི་ན་བཟའ་གསོལ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྟེ་ཆོགས་གྱིས་བརྒྱན་པ། རྩེ་རྩེ་སྟེ་ལ་མོ་གྱུང་
གིས་བཞུགས་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩེ་ཡིག་སེར་པོ། མིག་གཉིས་
སུ་ས་སྟེང་གི་རང་བཞིན་ཁྲི་ཁྲི་དཀར་པོ་ལས་རྩེ་རྩེ་མིག་དཀར་པོ། རྩེ་བ་གཉིས་སུ་རྒྱག་
རྩེར་གྱི་རང་བཞིན་རྩེ་ནག་པོ་ལས་རྩེ་རྩེ་རྩེ་བ་ནག་པོ། ལྷ་གཉིས་སུ་ནམ་སྟེང་གི་རོ་བོ་ཁྲི་

༡༢༡ ། ཡི་གེ་བཞི་པའི་བསྐྱེད་བ་དང་མན་ངག་ །¹⁸⁸ ཅ་གསུམ་དང་གཤེན་རྩིས་
རྩེ་མོར་ཚུལ་ཅ་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་བཞུགས་སོ། །

༡༢༡ ། ར་མོ་བརྩྭ་རྩི་ར་སྤྲུལ་ གླ་མ་དང་དཔལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དབྱེར་མ་
མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ། ཡི་གེ་བཞི་པའི་
བསྐྱེད་བ་ནི། རོག་མར་ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལངས་ནས། དེ་རྩིས་འདི་ལྟར་བྱའོ། ། མདུན་
གྱི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་བརྒྱ་དང་ཉི་མ་དང་། མ་ཉེའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ལས་གྱི་བྲུག་རྩྱུ་གིས་
མཆོན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྲུར་བ་ལས། དཔལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྐྱ་མདོག་དམར་པོ།
ཞལ་གཅིག་བྲུག་གཉིས་པ། གཡས་རལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ། གཡོན་སྤེལ་མཚུབ་
ཐུགས་ཀར་མཛད་པ། མ་ཉེའི་གདོང་པ་ཅན། དམར་ཞིང་རྒྱུ་པའི་སྐྱ་གསུམ་དང་ལྷན་པ།
ཞབས་གཡས་བསྐྱེད་མས་ཤིང་གཡོན་བརྒྱུངས་པའི་སྐྱབས་གྱིས་བཞུགས་པ། རུས་པའི་རྒྱན་
རྣམས་གྱིས་བརྒྱན་པ། དབུ་སྐྱ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་བརྩིས་པ། ལིང་ག་དམར་པོ་གྱེན་དུ་ལངས་
པ་ཞིག་བསྟོམ། དེའི་ཐུགས་ཀར་བརྒྱ་དཀར་པོ་འདབ་མ་བཞི་པ་བསྟོམ། བརྒྱའི་ལྷོ་བར་རྣམ་
སྤང་། ཤར་གྱི་འདབ་མ་ལ་མི་བསྟོད་པ་སོགས་བསྟོམ། རང་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་དེ། ཡི་དམ་
གྱིས་ཤངས་བྲུག་ནས་རྩུབས་ཏེ་སྐྱའི་དབྱིབས་བརྒྱུད་ནས་རྣམ་སྤང་གི་ཐུགས་ཀར་གནས་པར་
བསམས་ལ། ཨི་ས་རྩོ་བརྒྱུག་སྤངས་ཞེས་དངོས་སུ་རང་གིས་བརྗོད། བསྟོམ་དོན་ལ་ཡི་དམ་
གྱིས་བསྐྱེད་བར་སོས། །

188 ཞོལ། དབུ་སྤེལ། གཅོང་། དབུ་སྤེལ། ཡི་གེ་བཞི་པའི་བསྐྱེད་བ་མན་ངག་ཅ་གསུམ་དང་གཤེན་རྩིས་རྩི་མོར་ཚུལ་རྣམས་དང་ཅ་དང་གཤེན་
རྩི་མོར་ཚུལ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། རྩོམ་བཟོ་རྩིས་ལ། སྒྲུ་མ་དང་དཔལ་རྩིས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལྟར་གྱི་ལྷ་ཆོག་ལ་ཕྱག་
 འཛུགས་ལོ། རྩིས་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡི་དམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
 མན་ངག་ཆེས་ཟབ་པ། གདོན་བགེགས་ཀྱི་གཞོན་པ་དྲག་པོ་བྱུང་བའོ། བྱུང་བར་དུ་པ་རོལ་
 ཀྱི་ཚོད་གཏོང་དང་། བྱུང་ཁ་དྲག་པོ་བྱུང་ན། དེ་ཉིད་བསྐྱོག་པར་བྱེད་པའི་གདམས་པ་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ནི། རང་ཉིད་གཤེན་རྩིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོམ། ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་
 གདེང་དང་ལྷན་པར་བྱས་ལ། ཁ་སྒྲོ་བྱུང་བྱུང་བལྟས་¹⁸⁹ཏེ། གོས་བྱི་མ་མགོ་གཤམ་ལྟོག་ནས་
 གྲོན། ལྷན་གཉིས་སྒྲག་པ་གཡས་གཡོན་ལ་བཀལ་བའི་ལྷན་གྱི་མཐིལ་མདུན་སྒྲོགས་དང་། ཡུ་
 བ་རྒྱལ་སྒྲོགས་ལ་བསྟན། ལྷ་མོ་གདན་དུ་བཏོང་། ཀླང་པའི་མཐེ་བོང་གིས་མདུན་དུ་འབྱུང་བྱུང་
 ཟུང་གསུམ་ཅེ་མོ་པར་ལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནས་རང་ཉིད་ལྷ་མོ་བཏོང་བའི་སྤྱིང་དུ་སྦྱིལ་བྱུང་བྱུང་
 གསུམ་བཅས་ཏེ་འདུག་ནས། མདུན་གྱི་རྩོམ་ཁུང་གྱུ་གསུམ་དེ་ཉིད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། གཏིང་
 ཤིན་ཏུ་རིང་བ། དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་སྒྲག་པར་བསྐྱོམས་ནས། རྩོམ་ཁུང་དེའི་ནང་
 དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆུ་འཁུགས། ཞེ་སྤང་གི་མེ་འབར། གཏི་སྒྲག་གི་དུ་བ་འཛིན་པ། རད་ཀྱི་
 བ་བྱུན་འཐིབས། དེའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་ཙམ་གྱིས་དགྲ་བགེགས་སེམས་སྒྲོས་ཤིང་དྲན་པ་ཉམས།
 ལུས་འབྲལ་བར་བྱེད་ཀྱས་པ་དེ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྩོམ་ཁུང་དེའི་ནང་ན།
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་བྱེད་གཤེན་རྩིས་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལྟར་གསུངས་པ།
 རབ་དུ་ཁྲིས་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་རང་ལ་མདུན་བསྟན་ནས་ཡོད་པར་བསམས་ལ།

དེ་ནས་རང་གཤེན་རྩིས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ཁྲིས་པའི་སེམས་ལ་གནས་
 པར་བྱས་ཤིང་། རང་གི་སྦྱིང་གའི་ས་བོན་ལས་སྒྲོས་པའི་ཁྲོ་བོ་གཤེན་རྩིས་ཀྱི་འཛིན་པ་དང་
 ལྷགས་ཀྱི་འཛིན་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྒྲོས་ཏེ། དགྲ་བགེགས་བྱུང་མ་ལ་དམིགས་པའི་བྱུང་

189 ཞོལ། ཤོག ३ ན ༩། གཙང་། ཤོག ३ བ १ བསྟན་ཏེ།

གཟུགས་རིམ་ལ་བཞུགས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་གསུམ་ལྟ་བུ་གསུག་ཅིང་། མཁའ་ལྷ་ལ་ལྟ་བུ་གསུག་ཅིང་།
 བཅེངས་ཏེ། རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྐྱེད་ནས། གཤེན་རྩིས་ཀྱི་མེ་ལྷོ་ལྟ་བུ་གསུག་ཅིང་།
 འཛིགས་པའི་སྒྲིལ་གསུག་ལ་བསྐྱེད་པར་བསམས་ལ། ལག་པ་ལྟ་བུ་གསུག་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅེངས་
 ཏེ། དག་བགེགས་བྱད་མ་ཨི་ཀྱུ་ཤ་རྩེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ་མཇུག་། བདུན་ལ་སོགས་པས་
 དགུག་གཞུག་དག་པོ་ཡང་ཡང་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་དགུག་གཞུག་དག་ཏུ་བྱས་པས་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་ཏེ།
 དག་བགེགས་བྱད་མ་ཅི་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་གཟུགས་དགུག་ཐེབས་རིམ་པ་ཁ་ཡང་དུ་བྱས་པ་
 རྣམས་རིམ་པ་བཞུགས། རྩིས་ཀྱི་གཤེན་རྩིས་ཀྱི་ལྷོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་དང་། རང་གི་ཐོང་བ་ལ་བསྐྱེད་
 པ་དང་། རྩིས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་ཅིང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་བྱའོ།།

དེ་ནས་རང་གི་ལག་པ་གཡས་པའི་གྲང་མཐུབ་དཔུལ་གྱི་གཏན་པ། མཐེ་བོང་གསེར་གྱི་
 ལྷ་རེར་བསྐྱོམས་ནས་དག་བགེགས་བྱད་མ་གང་ལ་དམིགས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིལ་རེས་བྱད་
 བྱད་བཅད་ནས། རྩིས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པས། རྩིས་ཀྱི་ནང་གི་གཤེན་རྩིས་ཀྱི་ལྷོ་
 དུ་ཞུར་ཞུར་སོང་བར་བསམས་ལ། ཐོང་བ་ལག་པ་གཡས་པའི་གྲང་མཐུབ་ལ་བཀལ་ནས།
 མཐེ་བོང་གིས་ཐོང་ལྷོ་གྱི་ཕྱིར་བཅད་ཅིང་། ཨེ་ས་རྩིས་བསྐྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅད་ཀྱི་སྒྲིལ་
 རེ་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱགས་རེ་དང་དམིགས་པ་རེ་དུས་མཉམ་དུ་འོང་བར་བྱའོ།།

དེའང་རང་གི་ཁང་པའི་ནང་དུ་ཐོག་མར་རང་གི་གདོང་གཡས་དཀར། གཤེན་དམར།
 དཔུས་ནག་པོའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའཇུག། ཡང་ན་བོང་དུ་གསུག་པོ་རྒྱུ་དུ་ཞེག། །གྲུ་གྲུལ་རྟོག་པོ་
 ཞེག། །མགར་གྱི་སོལ་རྟོག་ཅིག་རྣམས་རྒྱ་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ། རྩིས་རྩིས་སོགས་མང་དུ་བསྐྱེད་པས་
 པའི་སྤྱགས་རྒྱ་བྱས་ལ། དེས་རང་གི་ཁ་གདོང་དང་རྒྱུ་ལག་བཟུ། དེ་ནས་ཐོག་ཁའཇུག། ས་
 ཕུག་སོགས་དཔེན་པར་སོང་སྟེ། ཆས་འཇུག་དང་། རྩིས་ཀྱི་དགུག་གཞུག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་

གོང་དུ་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བྱའོ། །བརྒྱུས་པ་རྫོགས་པ་དང་། གོས་ཀྱི་ཐ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ།
ལན་གསུམ་ཉོམ་ཁུང་གིས་བ་དེ་ལ་བརྟུན་ནས། ཉོམ་ཁུང་བསུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། ཟ་
བྱེད་གཤེན་རྩིས་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་སྐྱལ་འབྱུང་སྐྱལ་དབྱ་བོ་བྱད་མ་འདི་ལ་གྱིས་ལ་སོང་
ཞིག །རྒྱག་ཅིག །ཅེས་བརྫོད་པས་སོང་བར་བསམས་ལ། བདེན་སྟོབས་བརྫོད་དོ།

དེ་ནས་ལྷམ་མགོ་གཤམ་བསྐྱུར་ལ་གྱུན། གོས་གཞན་རྣམས་བྱང་པོར་གྱུན་ནས་ནང་དུ་
འོངས་ནས། སྤགས་ཆུས་གདོང་དང་རྒྱང་ལག་བསྟུས་ཏེ། སྤང་འཁོར་བསྐྱོམས་ཏེ། ལྷའི་ན་ལ་
འབྱོར་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཡར་ངོ་མ་ཡིན་མར་ངོ་སྟེ། །བཙུ་བདུན་བཙུ་དགུ་ཉེར་གཅིག་
གམ། །ཉེར་གསུམ་ཉེར་ལྔ་ཉེར་བདུན་དང་། །ཉེར་དགུ་ཁོ་ནར་བྱེད་ཀྱང་བྱང་། །ཉ་ཅང་མཐར་
ཐུག་ཅུབ་རེ་བཞིན། །སྤོ་མ་ཡིན་ཕྱི་ངོ་སྟེ། །ཉི་མ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་བྱ། །ཁ་ནི་ལྷོ་ཅུབ་དག་
ཏུ་བཞུ། །ཡུན་རིང་བགས་ན་བརྫོག་ཉེན་ཆེ། །ཡི་དམ་མ་བསྟེན་བར་ཆད་འབྱུང་། །དམ་ཆོག་མི་
གཙང་ན་མི་བྱ། །འདི་ནི་རང་གི་བརྫོག་པ་ཡིན། །ཡོད་པས་ཆོག་པའི་གདམས་པ་འདི། །སྟོད་
ལྷན་མིན་པ་ཀུན་ལ་གསུང་། །སྟོད་ལྷན་རེ་རེ་ཅམ་ལ་ཡང་། །ལུང་ནོད་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་ལ་
བྱིན། །ཞེས་¹⁹⁰གསུངས་སོ།

འདི་ནི་གཤེན་རྩིས་པ་གཞན་ལའང་། ཨེ་ས་སྟོ་བརྫོག་ཅེས་པའི་མན་ངག་ཡོད་པ་དང་སྤགས་
དེ་འདྲའང་གདམས་ངག་གི་གནད་གཞན་ཡེ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེ་ཞིང་། མང་པོ་ལ་འཕེལ་ན་
རང་ལ་འཁོར་བའི་དབྱའི་ལག་ཆར་སོང་དོགས་ཡོད་པས། ཤིན་ཏུ་གསང་ཞིང་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་
བརྟག་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །གསུང་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་པས་དཔེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་
དོགས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །གྲུ་ཅུ་ས་མ་ཡ་ཨྲྀ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྩི་འཛིགས་བྱེད། རྩི་བཙུན་
ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྩི།

190 ཞོལ། ཤོག 3 བ ༤། གཙང་། ཤོག ༤ ན 7 ཅེས་

ལྷ་ཁོ་བརྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་ཡ། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་དངོས་གྱི་སྒྲོབ་མ་མཆོག་གྲུབ་ཆེན་མ་ཉི་
 པ་ཞེས་བྱ་བས་རྗེས་སུ་བརྩུང་ནས་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་པ་རྩི་ཏ་དཔན་
 ལྷ་ཙུ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པའི་དཔལ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་གྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ནི། དཔལ་
 གཤེན་རྗེ་གཤེད་གྱི་རྒྱུད་ལས། སྤྲུམ་པ་སྒྲ་མའི་ཕུང་གིས་བཤད། །སྤྱི་དང་ནང་དང་གཞན་
 རྣམས་གྱི། །དུས་དབའི་ཚུལ་ནི་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སྒྲོ་ཕྱོགས་ས་འོག་རིམ་པ་བདུན། །སྒྲོ་མེད་སུན་
 །ཁང་བརྩུ་བྱ་ན། །ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་གྱི་འཁོར། །བྱེ་བ་འབྲུམ་བཅས་གཤེན་རྗེ་སྟེ། །བརྒྱད་
 གཉིས་གྲུབ་པ་སུན་སུམ་ཆོགས། །གཤུལ་དཀའ་འདུལ་སྤྱིར་མི་སྤྱུག་གཟུགས། །འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་གང་དེ་ཡི་གཤེད། །སྤྱར་བཅས་འཛིག་ཉེན་ཀུན་གྱི་སྦྱུབས། །བདུད་དང་དེ་ཡི་རིགས་
 གྱུར་གང། །འོག་པར་ལྷང་བ་གཤེན་རྗེ་ཡིན། །སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ཚུལ་གྱིས། །ཆར་གཅོད་པ་ནི་
 གཤེད་ཡིན་ནོ། །ཀྲ་ལི་པ་སྟེ་ལྷ་ལི་མ། །གཡས་དང་གཡོན་པ་གཤེན་རྗེ་སྟེ། །ཀུན་འདར་མ་ནི་
 དབུས་གནས་སུ། །གང་ཞིག་གཉིས་སུ་མེད་དེ་བཤད། །ཉི་མ་རྒྱ་བའི་ལམ་གཉིས་པོར། །འགྲོ་
 བ་གང་ཡིན་གཤེན་རྗེ་སྟེ། །དེ་ཡང་དབུས་སུ་གང་གནས་པ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གཤེད་ཡིན་
 ནོ། །ཐ་མལ་སྤྱིར་གྱི་དབུས་སོང་ཅ། །ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །སྤྱིར་པའི་ཅ་བ་གཤེན་
 རྗེར་བཤད། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཚུལ་དེ་ཉིད། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་ནི་དེ་ཡི་
 གཤེད་ཡིན་ནོ། །ལྷ་ནི་གདོད་ནས་སྦྱེ་བ་མེད། །རྒྱ་ནི་གང་ཡིན་སྤྱིར་རྗེ་སྟེ། །དབྱེར་མེད་གྱུར་
 པ་དེ་ཡི་གཤེད། །སྤྱིར་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ཡི་ཆོགས། །གང་ཡིན་གཤེན་རྗེར་བརྩོད་པ་སྟེ། །སྦྱ་
 གསུང་ཐུགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས། །རྩོམ་རྩོམ་པར་གྱུར་ཏེ་གཤེད། །སྦྱེ་སྦྱིང་མགྱོན་པ་སྦྱི་པོ་
 སྟེ། །བདུད་བཞིས་བཅིངས་པ་གཤེན་རྗེ་སྟེ། །ཁོལ་བ་ནང་གི་དེ་ཁོ་ན། །མཐར་བྱེད་བཞི་ནི་
 གཤེད་ཡིན་ནོ། །ཡ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ནི། །མ་དག་ལས་གྱི་གཤེན་རྗེས་གཟེར། །སྒོག་གི་
 དེ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཡིས། །དག་པས་དཔལ་ལྷན་དུས་གྱི་དབྱ། །བདུད་བཞིའི་འཆིང་བ་ལས་ཁོལ་
 ཞིང། །དངོས་གྲུབ་བདེ་ཆེན་མཆོག་སྟེར་ཡིན། །ཡ་མ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ། །སྒྲོས་མེད་

འོད་གསལ་ཨུར་བརྩོད། །ཀ་ཡིག་ལྷ་མས་བསྟན་བཞིན། །གཤེན་རྩིས་མཐར་བུད་ཅེས་སུ་
 གསལ། །ཞེས་དང་། རྟེན་སྡེ་མགྲིན་པ་སྤྱི་བོ་བཞི། །ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་ཞེས་བྲ་བ། །ད་རྒྱལ་ཞེ་སྤང་
 ཆགས་དང་སྒྲོངས། །བདུད་བཞི་པོ་ཡིས་རྣམ་པར་བཅེངས། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་ལམ་དང་
 འགོག་། །བདེན་པ་བཞི་ལ་སྒྲོངས་བདག་ཉིད། །སྤྱི་པའི་སྤྱེ་གནས་བཞི་མཆོམས་སྤྱོད། །ཞེ་མི་
 ཡི་གེ་བཞི་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཡ་ཤྲེ་མ་མེ་བཞི། །མཐར་བུད་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་རྩ་
 ས་དོ་བྱ་བཞི། །སྤྱན་དང་ལྷ་མ་གོས་དཀར་སྤྱོད། །ཅ་ཅི་ཀ་སོགས་རྣམ་པ་སྟེ། །དགའ་བ་བཞི་
 དང་སྤྱད་ཅིག་བཞི། །རྒྱ་མཐུན་རྣམ་སྤྱོད་འབྲས་བྲ་ཅན། །དྲི་མ་མེད་པའི་འབྲས་བྲ་བཞི། །དམ་
 ཆོག་ལས་ཆོས་བྲག་རྒྱ་ཆེ། །བྲག་རྒྱ་བཞི་ཡིས་རྒྱས་གདབ་པོ། །རིགས་བཞི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡི་
 དངོས། །སྤྱེ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སྤྱེ། །རྩོ་རྩེ་འཛིན་པར་བདག་ཉིད་འབྱུང། །ཞེས་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྐྱེད་པ། །ལྷ་མའི་སྤྱགས་སུ་ཤེས་བྲ་སྟེ། །མི་བྱེད་བརྟན་པས་
 གྲུས་པ་ཡིས། །ལྟོས་པ་མེད་པའི་བསྟན་བཀུར་བྲ། །དེ་ཉིད་ཞལ་གྱི་བཀའ་དྲིན་ལས། །འབད་
 པས་སྤྱས་པའི་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ པཱེ་ཏ་དམན་ལྷ་ཅ་བུའི་དཔལ་གཤེན་རྩིས་གཤེད་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ནི། ཕྱི་དང་
 བད་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱི། དུས་དབྱའི་ཚུལ་འདི་ཤེས་བྲ་སྟེ། །འདི་ལ་དུས་ཞེས་པ་གཤེན་རྩིས་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཕྱི་བད་གཞན་གསུམ་ལས། ཕྱིའི་གཤེན་རྩིས་ཀྱི། ལྷ་སྤྱོད་ཞེས་པ་ནས། གཤེན་
 རྩིས་ཀྱི། ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་གཤེད་ནི། བརྒྱད་གཉིས་བྲ་བ། ཞེས་པ་ནས། འཇམ་པའི་
 དབྱངས་གང་དེ་ཡི་གཤེད། །ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པས། ཞེས་པས་བསྟན།

ནང་གི་གཤེན་རྩིས་ཀྱི། བདུད་དང་། བསྟན་གཤེན་རྩིས་ཀྱི། ཞེས་པས་བསྟན། རྟེན་རྩིས་
 བསྟན་གཤེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་དེའི་གཤེད་བསྟན། པས་མཆོན་པ་ཀླ་མའི་རྒྱུད་གཡས་རོ་མ་
 བསྟན་རྒྱ་བ་དང་། མས་མཆོན་པ་ལྷ་མའི་རྒྱུད་གཡོན་རྒྱུད་མ་ནས་རྒྱ་བ་ནི་གཤེན་རྩིས་ཀྱི། རོ་
 རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དེ་གཉིས་ཀུན་འདར་མ་དབྱ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྲས་པ་ནི་དེའི་

གཤེད་ཡིན་ནོ། །ཉི་མ་རོ་མ་དང་རྒྱ་བ་རྒྱུ་མའི་ལམ་གཉིས་པོར་ཀུན་རྟོག་གི་རྣམ་ཤེས་འཕོ་
 ཞིང་འགོ་བ་གང་ཡིན་པ་གཤེན་རྗེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་
 གཤེད་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་གཤེན་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་མདུད་པའི་ནང་གི་ཤེན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་མེམས་
 ཀྱི་གཉུག་ལུས་དེ་ནི་ཐ་མལ་པ་སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ལ། ཉོན་མོངས་
 བསྐྱེད་པའི་ཉེན་གྱི་ངོ་བོ་དང་སྲིད་པའི་ཅ་བ་གཤེན་རྗེ་ཡིན། རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཡང་
 དག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་དེ་ནི་དེའི་གཤེད་ཡིན་
 ནོ། །ཡ་ལྷན་གྱི་མའི་ཁོང་གི་ལྷ་རིང་པོས་གདོད་ནས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་སྒྲོང་ཉིད་བསྟན་ལ། ༡་
 གི་༡་གྱི་ཀའི་ར་ལ་ཞབས་ཀྱི་གདགས་ལ་ཀ་ལ་མྱད་ཀོར་བྱས་པས་ཀྱི་རུ་ན་ཞེས་པས་སྒྲིབ་
 རྗེར་གྱུར་ལ། སྒྲོང་ཉིད་སྒྲིབ་རྗེ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་བ་དེ་གཤེད་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུའི་
 ཆོགས་ཀྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པའི་སྤང་བོ་ནི་གཤེན་རྗེ་ཡིན་ལ། སྒྱུ་གསུམ་ཐུགས་ཉེ་སྒྲིབ་
 མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་པ་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྒྲིབ་
 བཞེངས་པ་ནི་དེའི་གཤེད་ཡིན་ནོ། །ལྷེ་བ་སྒྲིབ་ག་མགྱིན་པ་སྒྱུ་བོའི་ཅ་འཁོར་བཞི་པོ་བདུད་དེ་
 མདུད་པ་བཞིས་བཅིངས་པ་གཤེན་རྗེ་ཡིན་ལ། ཅ་མདུད་གྲོལ་བའི་ནང་གི་དེ་ཁོ་ན་མཐར་བྱེད་
 བཞི་སྟེ་དགའ་བ་བཞི་ནི་དེའི་གཤེད་ཡིན་ནོ། །

ཡ་སོགས་ཡི་གེ་བཞིས་མཆོན་པའི་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་བཞི་སྟེ་སྒྲིབ་ག་མགྱིན་པ་སྒྱུ་བོའི་
 མདུད་པ་བཅིངས་པ་ནི་མ་དག་ལས་ཀྱི་གཤེན་རྗེས་གཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀུན་རྟོག་གི་
 གཡོ་བ་འབྱུང་། དེའི་དབང་གིས་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་བཞི་པོས་རྣམ་པར་བཅིངས་པ་
 དང་། བདེན་པ་བཞི་ལ་སྒྲོངས་པའི་བདག་ཉིད། སྲིད་པའི་སྒྲེ་གནས་བཞིར་མཆོམས་སྒྲིབ་བ་
 འབྱུང་ངོ་། །སྟོག་སྟེ་རྒྱུད་རོ་རྒྱུད་ནས་རྒྱ་བ་བཀག་པའི་སྒྲིབ་བ་ཡིས་དབུ་མའི་ནང་དུ་དག་པས་
 དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་དག་བཞིའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བར་འབྱུང་ངོ་། །ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་ཨེ་ཨྲི་ཡི་གེ་བཞིས་མཆོན་པ་སོགས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །སྤྲ་མཛྲ་ལོ། །

ས་བཟང་པ་ལོ་རྩེ་བ་དག་དབང་གི་བཀའ་ལན།

༢༡། །དེད་གྲིས་བྱས་པའི་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་སྐྱབས་ཐབས་ལ། །ཁྱེད་གྲིས་དགག་པ་
བཞི་བྱས་འདུག་པའི་ཞལ་གྱི་སྐྱབས་སུ། །སློབ་དཔོན་ལ་ལྷི་ཏའི་རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་
ཐབས་སུ། །གཡས་གྱི་རྩ་ཡི་ཞལ་གསུམ་ནི། །དང་པོ་མཐིང་ག་གཡས་དམར་པོ། །གཡོན་སེར་
ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་རྩ་བའི་ཞལ། །དཀར་པོ་དུད་ཁ་དེ་བཞིན་དུ། །ནག་པོ་
ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ།¹⁹¹། །ཞེས་པའི་རྩ་གཡས་པའི་དབྱུས་མ་དང་། །གཡོན་པའི་དབྱུས་མ་ལའང་
རྩ་ཞལ་དུ་བྱས་ཏེ། །དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྡོན་པོ་དང་། །དཀར་པོར་འཆད་ཅིང་དེ་དག་ལ་
ཞལ་དང་པོར་གསུངས་མོད། །འོན་ཀྱང་ལ་ལྷི་ཏའི་ཞེ་དགུ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ། །རྩ་རྩ་ནི་ཞལ་
གསུམ་སྟེ། །གཡས་གྱི་དང་པོའི་ཞལ་ནི་སྟོ། །དེ་ཡི་གཡས་དམར་སེར་པོ་དང་། །གཡོན་
པའི་རྩ་ཅིའི་ཞལ་གསུམ་ནི། །དཀར་དང་དུད་ཁ་ནག་པོའོ། །ཞེས་པ་འདིས་སྡེ་མ་ལ་གཞོད་
དོ། །གཡས་དམར་ཞེས་པའི་གཡས་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས། །དེའི་གཡས་སུ་སེར་པོ་
འོང་བར་བཤད་པ་དང་། །འདི་དག་ཏུ་དཀར་དང་དུད་ཁ་ནག་པོ་ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་པས་
སོ། །རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐྱོར་འདི་མ་གཏོགས་གཞན་རྒྱུད་དང་སྐྱབ་ཐབས་གང་དུའང་གཡས་
གཡོན་གྱི་བར་མ་ལ་རྩ་ཞལ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ཡེ་མ་བྱང་ཞིང་། །གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་འདི་དེ་ལྟར་
བཞེད་ན་འདི་ལྟ་བུ་གྱི་ཡུལ་ནས་རྒྱུད་ལེན་པ་པོ་དངོས་ཡིན་པས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཚུལ་འདི་
ལྟར་འཆད་པའི་རྩེས་འབྲང་མང་དུའང་¹⁹²རིགས་པ་ལས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བས་འདི་ནི་ཆེས་ཐེ་
ཆོམ་ཟ་བར་སྤང་ངོ་།།

འོན། །གཡོན་སེར་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་རྩ་བའི་ཞལ། །ཞེས་སོགས་རྩེ་

191 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། 30 ཞོག 644 ཟེང་། 9

192 ཞོལ། ཞོག 740 བ 3 གཙང་། ཞོག 741 ན 3 མང་དུ་འོང་།

ལྟར་འཐད་ཅེན། སྤྱི་མ་ནི་འགྱུར་འབྱུགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཡི་གེ་ཉམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་
བྱ་ཏྱ་ཞེས་པ་གཡོན་དང་ཅིག་ཤོས་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་འདི་ཅིག་ཤོས་ཏེ། དང་པོ་མཐིང་ཁ་
དང་གཡས་དམར་པོ་དངོས་སུ་སྟོས་པས། ཅིག་ཤོས་སེར་པོ་ལས་འོས་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་
ཅིག་གྲུབ་ཤེས་རབ་སྒྲ་མའི་འགྱུར་སྟོན་ཏེ། དང་པོ་མཐིང་ཁ་གཡས་དམར་པོ། ཅིག་ཤོས་སེར་
ཞིང་ཁོ་བའོ། །ཞེས་གདོན་ན། གཉིས་པ་ནི་རྩ་ཆའི་ཞལ་ཅ་ཞལ་དུ་ཤོར་བ་སྟེ། །ཞེ་དགུ་མའི་སྒྲུབ་
ཐབས་སུ། རྩ་ཆ་ན་ནི་ཞལ་གསུམ་སྟེ། །གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་ཞལ་ནི་སྟོ། །ཞེས་དང་། གཡོན་
པའི་རྩ་ཆའི་ཞལ་གསུམ་ནི།¹⁹³ །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བས། འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། །མཁས་པའི་
ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་ཆོགས་ནང་དུ། །སྟོན་གྱི་མཆིང་བུ་ཅུང་ཟད་སྲིད་པ་སྟེ། །ཞེས་དཔེ་
དང་བཅས་པས་བསྒྲུབས་འདུག་པ་འདི་ལ་ལན་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་གཡས་དམར་སེར་པོ་
དང་། །ཞེས་པའི་གཡས་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་སེར་པོ་གཡས་སུ་འོང་བས། དེས་
གཡོན་སེར་པོར་བཤད་པ་ལ་གཞོད་ཅེས་པ་དང་། སྤྱི་བྱ་ཏྱའི་སྐད་དོད་གཡོན་དང་ཅིག་ཤོས་
གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་མཐིང་ཁ་གཡས་དམར་པོ། ཅིག་ཤོས་སེར་
ཞིང་ཁོ་བའོ། །ཞེས་བསྒྲུར་རྒྱ་ཡིན་པས། དང་པོ་མཐིང་ག་གཡས་དམར་པོ་དངོས་སུ་སྟོས་པས་
ཅིག་ཤོས་སེར་པོ་ལས་འོས་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཅིག་ཤོས་སུ་བསྒྲུར་
བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དང་པོ་མཐིང་ག་གཡས་དམར་པོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་སོར་འཛོག་པར་ཡང་
སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟར་བྱ་ཡང་དགོས་པས་དེའི་ཆེ། ཅིག་ཤོས་ཞེས་པ་གཡས་པའི་ཅིག་ཤོས་ཡིན་
པས་གཡོན་པ་ཡིན་གྱི། མཐིང་ཁ་དང་དམར་པོའི་ཅིག་ཤོས་སེར་པོའོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཆེར་
མ་འབྲེལ་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱུ་ལས་སྟེས་དང་ཅིག་ཤོས་དང་། །ཞེས་པའི་ཅིག་ཤོས་རྒྱུ་ལས་
མ་སྟེས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྤྱི་མའི་ལྷོག་རྒྱ་ལ་ཅིག་ཤོས་སུ་འཆད་པ་
གཞུང་ལུགས་པ་སྤྱིའི་ལུགས་སོ། །དེ་ཡི་གཡས་དམར་སེར་པོ་དང་། །ཞེས་ཞལ་དམར་པོ་

193 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྒྲུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༤༧ ཟླང་། ༥

ལ་དེའི་གཡས་ཞེས་འབྱུང་བས་དམར་པོའི་འོག་ཏུ་བྱུང་བའི་སེར་པོ་ལ་ཡང་། གཡས་ཞེས་བ་
 སྒྱར་དགོས་པའི་དེས་བ་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་
 ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲིར་སྒྲོས་བ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་བ་ད་དུང་སྒྱུབ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ཞེ་དགུ་མའི་ལུང་། དེ་ཡི་གཡས་དམར་སེར་པོ་དང་། །ཞེས་
 པའི་སེར་པོ་ཞེས་པའི་ལུང་གིས། གཡོན་སེར་ཞེས་བ་འགོག་ན། གཡོན་བ་སེར་པོར་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བར་བཤད་པ་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས། ཞེ་དགུ་མའི་འབྱུར་མ་དག་པར་བསྒྱུབས་ན་ལན་ཅི་
 ཡོད། དེས་ན་དེ་གཉིས་འབྱུར་ལ་ཁག་འཛོག་མི་དགོས་ཏེ་ཞེ་དགུ་མའི་སེར་པོ་ཞེས་པ། གཡོན་
 སེར་ཞེས་བ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ལ་གཞོན་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་དཀར་དང་དུད་ཁ་ནག་པོ་ཞེས་རིམ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་གཞོན་པར་སྒྲིབ་པ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་མདོར་བྱས་ལས། རྣམ་སྒྲུང་གི་ཞལ་གསུམ་འཆད་པ་ན། དཀར་དང་
 གནག་དང་དམར་བའི་ཞལ། །ཞེས་དང་པོ་དཀར་པོ་དང་། གཉིས་བ་ནག་པོ་དང་། གསུམ་བ་
 དམར་པོར་རིམ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་ཀྱང་། དེ་གསུམ་དཀར་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡས་གཡོན་
 གང་རུང་གཅིག་ལ་མཐར་ཆགས་སུ་སྒྲིག་མི་དགོས་ཤིང་། དང་པོ་ཞལ་དབུས་མ་དང་། གཉིས་
 བ་གཡས་ཞལ་དང་། གསུམ་བ་གཡོན་ཞལ་ལ་བྱ་དགོས་བ་བཞིན་ཏེ། སྒྲིབ་ཐབས་དེར་དེ་འདྲ་
 བ་མང་ངོ་།

དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལྟེ་ཏའི་སྒྲིབ་ཐབས་ཆུང་བ་ལས། དབུས་དང་ཤར་དང་སྟོ་དང་ནུབ། །དེ་
 བཞིན་སྟངས་གི་ཁྲོ་པོ་རྣམས། །མཐེང་དང་དཀར་པོ་དམར་པོ་དང་། །དེ་ལྟར་སྟོན་པོ་དཀར་དང་
 དམར།¹⁹⁴ །ཞེས་རིམ་བ་བཞིན་བཤད་ཀྱང་དེ་རྣམས་དབུས་དང་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་ཞལ་གྱི་
 རིམ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོག་བདུན་ལས་དང་པོ་སྟོན་པོ། གཉིས་བ་དམར་པོ། གསུམ་བ་སེར་
 པོ་ཞེས་བ་དང་། དང་པོ་དཀར་པོ། གཉིས་བ་དུད་ཁ། གསུམ་བ་ནག་པོ་ཞེས་རིམ་བ་བཞིན་དུ་

194 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༡༩ ཞོག ༤༥༩ ཟེང་། ༡༤

བཤད་པ་དང་། དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དབྱས་དང་གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་གཞོན་
པ་རྩེད་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།

དེད་གྱིས་རྩ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཞལ་གསུམ་ཚན་གཉིས། དབྱས་དང་གཡས་གཡོན་གྱི་
ཞལ་དུ་བྱེད་པ་ལ། སྐྱབ་ཐབས་རྩེད་བའི་ལུང་དངས་པ་ནི། བོད་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་པ་
གསུམ་པའི་གྲངས་ལ་འབྲུམ་ནས་མདུན་ནས་རྒྱབ་སྐྱོགས་སུ་གསུམ་གསུམ་མཐར་ཆགས་སུ་
བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་མ་ཉེའི་ཞལ་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཞལ་གཞན་གཉིས་བཅེགས་པ་ལ་དཔགས་
ནས། གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་གསུམ་གསུམ་ཡང་། རྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅེགས་ནས་བྱེད་པ་
ནོར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་དེད་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་དབྱས་མ་གཉིས་རྩ་ཞལ་དུ་བྱེད་པ་དང་
འབྱེད་པ་གང་གི་ཡང་བཤད་པ་མ་བྱས་པས། བྱེད་གྱིས་ཞལ་སྤོན་པོ་དང་དཀར་པོ་རྩ་ཞལ་ཡིན་
པ་ཁེགས་སུ་རྒྱག་ཀྱང་དེད་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལ་ནི་ཅི་ཡང་མི་གཞོན་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱད་ལས་དང་པོ་
སྤོན་པོ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལ་དོགས་པའི་གནས་ཡོད་པ། གསལ་བར་ལ་ལྷི་ཉས་དབྱས་དང་
གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

བྱེད་རང་གི་དབྱེད་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ལུགས་ལའང་། དེ་བཞིན་གཡོན་པའི་རྩ་བའི་
ཞལ། །དང་པོ་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་དོན་རྩེ་རྩ་བའི་ཞལ་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཁྲངས་སུ་སྐྱབ་ཐབས་
ཆེ་བ་དངས་ན་མཛེས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཉམས་པར་འཆད་པ་དང་། གཞུང་རྩེད་བས་རྩ་ཞལ་དུ་བསྟན་
པར་འཆད་པ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །དབྱས་མའི་ཞལ་གཅིག་ལ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་
གཉིས་གཉིས་བྱང་བས་དབྱས་ཞལ་ལ་རྩ་ཞལ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པའི་བཤད་པ་རྩེད་
ཟད་བྱ་རྒྱ་འདུག་ན་ཡང་བྱེད་གསུང་བ་ལྟར་གཞུང་དེའི་དོན་སྐྱབ་ཐབས་ཆེ་བ་དང་བསྐྱོགས་
ནས་རྩེ་རྩ་བའི་ཞལ་དུ་བྱས་ན་འགྲིག་ཆབས་ཆེདོ། །ལྷ་གཅིག་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་དབྱས་
ཞལ་མང་པོ་བྱང་ཡང་མི་འགལ་ཉེ། ཞལ་བརྒྱ་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐྱོར་

འདི་མ་གཏོགས་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་བར་མ་ལ་རྩ་ཞལ་དུ་བྱས་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་འདི་དེ་ལྟར་བཞེད་ན་འདི་རྒྱད་གདན་འདེན་མཁན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྗེས་འབྲང་མང་དུ་འོང་དགོས་པ་ལས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བས་འདི་ནི་ཆེས་ཐེ་ཚོམ་མོ། །ཞེས་པའི་ཐེ་ཚོམ་མོ། །ཞེས་པ་ལ་སྐྱབ་ཐབས་ནི་སློབ་དཔོན་དེས་མཛད་པར་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་མཛད་འདུག་པས་དེ་ལ་ཟེར་ས་མེད་ལ། དང་པོ་གཉིས་རྩ་ཞལ་ཡིན་པ་འགོགས་¹⁹⁵པར་སྤང་བས། དེ་ལ་འང་བྱེད་རང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ལུགས་མིན་མཆི། ཞལ་གྱི་འགྲོས་དེ་ལྟར་བཞེད་ན་འདིའི་རྗེས་འབྲངས་མང་དུ་འོང་རིགས་པ་ལས་མི་སྤང་ཞེས་པ། བོད་ན་འདུག་པའི་འདི་རྒྱ་གཞུང་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལ་མཛད་དགོས་པས། དེ་ལ་ཡང་རྟགས་དེ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལྷི་ཏའི་སྐྱབ་ཐབས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཇི་བཞིན་དུ་ལྷ་ཞེ་དགུ་མ་དང་། ལྷ་དགུའི་སྐྱབ་ཐབས་ཕྱོགས་འདིའི་རྒྱ་གཞུང་གཞན་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེ་དགུ་མར་འཇམ་དབྱངས་སུ་བསྐྱེད་ནས་བགོགས་གཞོམ་པར་གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐྱོར་གྱི་བཤའ་པ་ཇི་བཞིན་དུ། ཁོ་བཅུ་བསྐྱོམ་པ་ཕྱོགས་འདིའི་རྒྱ་གཞུང་གཞན་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་ལན་བཤའ་བྱེད་ཏོ། །

བྱག་མཆན་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་ལ་ལྷི་ཏའི་སྐྱབ་ཐབས་ཆུང་བར་བྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་ལུགས་འཛིན་པར་བཤའ་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ཕྱི་ཟླ་བ་དང་མཇུ་རྩ་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤའ། དཔལ་འཛིན་གྱིས་བྱག་དང་པོ་¹⁹⁶བཞི་པས་སྤང་ལུགས་འཛིན་པར་བཤའ། དེ་བཞིན་དུ་སོ་ན་ཕྱི་དང་རྩེ་རྒྱབ་པའི་འབྲེལ་པར་ཡང་བཤའ་བ་རྣམས་ལས། འདིར་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པ་ནི་བྱག་སོ་བཞིའི་དང་པོས་གྱི་གྲག་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་པོར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྤྲུལ་ལ་བྱག་མཆན་རྣམས་ངེས་པ་བཞིན་འགོད་པའི་འགོ་གྱི་གྲག་ནས་བརྩམས་

195 ཞོལ། ཤོག ༡༥༩ བ ༣ འགོགས་པར་སྤང་བས།

196 ཞོལ། ཤོག ༡༥༩ བ ༤ དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གྱི་ཐོད་དང་གསུམ་པ་དང་

བས་སོ། །རྩ་སྟོ་ཞང་གསུམ་མལ་ལོ་རྒྱུ་བ་སྟེ་བོད་ཡུལ་དུ་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་དང་
ལྷན་བ་བརྩེ་ཏ་མཁས་པ་ལ་ལེགས་པར་གཏུགས་པའི་བཀའ་སློལ་བཞི་ཆར་གྱིས་ཀྱང་སྟོགས་
བཞིའི་དང་པོར་གྱི་གྲག་བཀོད་པས་སོ། །འབྲེལ་བ་དང་སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་ཅུ་ལ་ངེས་
བ་མི་སྣང་སྟེ། ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཡས་ཞལ་གསུམ་རྩ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། རྩོམ་གྲ་རས་
སྟག་སྟགས་ཅན་དུ་བཤད་ཀྱང་། ཞལ་དང་པོ་མ་ཉེ་ཞེས་དང་། གཅེར་བྱ་མདོག་ནག་པོ་ཞེས་
སོགས་རྟོག་བདུན་དང་ཁ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱད་དང་འགལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྲག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
སྒྲང་སྟགས་འཛིན་པ་འགོག་པ་ལ་ལན་བརྩོད་པར་བྱ་སྟེ། ལ་སྟེ་ཏས་བྲག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
སྒྲང་སྟགས་འཛིན་པར་བཤད་པ་ཡང་བྲངས་ཤིང་། སྟོབ་དཔོན་འདི་ལྷ་རྒྱན་ནས་རྒྱད་ལེན་པ་
པོ་དངོས་ཡིན་པས་སྟོགས་འདི་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པར་བྱེད་བཞིན་དུ། བྲག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
སྒྲང་སྟགས་འཛིན་པ་མིན་ཞེས་འགོག་པ་འདི། དེའི་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་མ་བཞག་
འདུག་པས། དགོངས་པ་གཞན་མེད་ན་ནི་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་ལ། དགོངས་པ་གཞན་
ཡོད་ནའང་བཤད་དགོས་ཏེ་རྟོད་པར་མི་རུས་སོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྟུང་ལ་བྲག་མཆན་འགོད་པའི་འགོ་གྱི་གྲག་ནས་བརྩམས་པའི་བྲིར་
ཞེས་པའི་རྟགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བྲག་མཆན་འགོད་
པའི་དང་པོ་ཤར་དུ་མགོ་བོ་ཞེས་རྒྱད་དང་ཞེ་དགུ་མ་གཉིས་ཀར་གསུངས་པས་བྲག་དང་པོས་
མགོ་བོ་འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྟུང་ལ་བྲག་མཆན་བཀོད་
པ་དང་། བྲག་རྩམས་ཀྱིས་བྲག་མཆན་འཛིན་པའི་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་འདུག་པའི་བྲིར་
དང་། བྲད་པར་སྒྲང་སྟགས་འཕན་ཅེ་གསུམ་པའི་འོག་ནོ་རྩེ་ཐོ་བའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་བཀོད་པའང་མི་
འཐད་པར་འགྱུར་ལ། ལྷ་སྟུང་ལ་བྲག་མཆན་ཐ་མར་མེ་ཐབ་བཀོད་པས་དེ་བྲག་ཐ་མས་འཛིན་
དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །བོད་ཀྱི་སྒྲ་མས་རྒྱ་གར་བ་ལ་མཉན་པའི་འགའ་ཡར་ཞལ་མཐུན་དུ་བྱུང་

བས། བཅས་ཅད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་མི་བཞེད་དགོས་པས་
 དེ་རྟགས་སུ་བཞོད་ནས་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྐྱབ་བའང་མ་ངེས་ལ་བྱུང་བར་དུ་བརྟེན་ཞི་བའི་
 ཡེ་ཤེས་དང་རྫོགས་ཀྱང་ལ་ཁོར་བ་བཟུང་བས་ནི་བརྟེན་ལ་དངོས་སུ་མཉན་པའི་ཁ་མཐུན་གྱི་
 རྟགས་མ་ངེས་པ་ཆེན་པོར་སོང་ལ། བརྟེན་མཁས་པ་ཞེས་པས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་རྣམ་པོ་གསུམ་པས་
 མཉན་པའི་བརྟེན་རྣམས། བརྟེན་མཁས་པ་དེ་དག་ལས་མཁས་པར་ནི་འཛིག་མི་རུས་སོ།།

ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ནི་རང་གིས་བྱུག་དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་
 གར་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གིས་བཤད་པའི་བྱིར་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་
 དུ་མ་སྐྱབ་པས་མི་གཞོད་དོ། །དེས་ན་རྟོག་བདུན་དང་། སྐྱུ་ཁར། བྱུག་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་
 པོ་གཉིས་ཀྱིས་གྱི་ཐོད་འཛིན་པ་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་བྱུག་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱུག་
 མཆན་འཛིན་ཚུལ་རྫོགས་པར་བཤད་པའི་མཐུག་དུ། བྱུག་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲང་པོ་ཆེའི་བགས་
 པ་རྫོན་པ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པ་བྱུག་དེ་གཉིས་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གང་ཡིན་མ་
 བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཞེ་དགུ་མར། བྱུག་ནི་སུམ་ཅུ་ཙ་བཞི་སྟེ། །གཉིས་ཀྱིས་སྒྲང་པོའི་བགས་
 རྫོན་འཛིན། །གཡས་ཀྱི་དང་པོ་གྱི་གྲུག་འཆང་།¹⁹⁷ །ཞེས་རྒྱུད་ན་འོག་ན་ཡོད་པ་དང་པོར་བཏོན་
 ལ། སྐྱབ་ཐབས་རྒྱུད་བར་ཡང་། གཡས་གཡོན་དང་པོའི་བྱུག་གཉིས་ཀྱིས། །སྒྲང་ཆེན་ལྷགས་
 པ་རྫོན་པ་བསྐྱམས། །གྱི་གྲུག་ནི་ནི་སྤྲ་ལ་དང་།¹⁹⁸ །ཞེས་སྒྲང་ལྷགས་འཛིན་པ་གཉིས་དང་པོར་
 འདོན་པ་སྤར་བཞིན་བཤད་དེ། དེ་ཡང་བྱུག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་པར་བཤད་དེ། འོ་ན་
 འདི་ཞེ་དགུ་མར་བྱུག་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གྱི་ཐོད་འཛིན་པར་བཤད་པ། རྒྱུད་
 གཉིས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་མི་འགལ་བ་ནི་དགོས་པས་དེའི་བཤད་ཚུལ་རི་ལྟར་
 བྱེད་སྐྱམ་ན་འགལ་བ་མེད་དེ། སྒྲང་ལྷགས་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་པར་

197 བསྐྱར་འཕྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༡༩ འོག་ ༤༩༩ ཟེང་། ༤

198 བསྐྱར་འཕྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༡༩ འོག་ ༤༩༩ ཟེང་། ༤

བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། སུམ་ཅུ་སོ་བཞིའི་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་དགུ་མ་སྤར་བྲངས་པ་ལས་ཤེས་
ལ། གྲི་ཐོད་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་པར་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི།
སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་འཛིན་གྱིས་དེ་དང་ཅུང་མི་འདྲ་
བར་བཤད་ཀྱང་འདྲིར་ནི་ལ་ལྷེ་ཏའི་ལུགས་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་པའི་ལུགས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་ཁོ་ན་བརྒྱུད་ནས་གཞན་འགོག་མི་ཉན་ཏེ། གཉིས་ཀའང་གྲུབ་ཆེན་
གྱི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ཨི་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྦྱབ་ཐབས་
ཆེ་བ་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུང་ལྷགས་འཛིན་པར་བཤད་ལ། དཔལ་འོ་
གཅིག་པའི་སྦྱབ་ཐབས་སུ་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་འཛིན་
པ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཞབས་འོག་གི་སློག་ཆགས་
རྣམས་ལའང་། གཞུང་ཁུངས་སྤྱབ་རྣམས་སུ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས། སྒྲུང་
ལྷགས་འཛིན་ཚུལ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་དོ། །ཕྱག་མཆོན་ལ་དབྱུད་པ་བྱས་པའི་ལན་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཁྲིད་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུད་ལས། དཔལ་འཛིན་ལ་ལྷེ་ཏའི་ཞེ་དགུ་མ། ཞེ་
བའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱུང་འཁོར་ཡང་མི་སྒྲོམ་པར་རྒྱུའི་འཇམ་དབྱངས་
སྤྲེགས་བམ་རལ་གྱི་ཅན་བསྐྱེད་ལ། ལ་ལྷེ་ཏས་རལ་གྱི་དང་སྤྲེགས་མཚུབ་ཅན་དང་། ཨ་བླ་ཡས་
རྩོམ་ཆེ་བྱེད་པ་འཛིན་པ་སྐྱེད་དོ། །ཕྱི་ཟླ་བ་རྩྭ་རྒྱ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱུང་འཁོར་
ཅམ་ཞིག་བཤད་ལ། རྩོག་མེད་ལྟ་དང་ལ་ལྷེ་ཏའི་རོ་ལངས་བརྒྱུད་བསྐྱོར་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བསྐྱུང་འཁོར་ཁོ་བོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་རྒྱག་པ་ཕྱག་མཆོན་རྣམས་མི་གསལ་ཞིང་། བྲགས་
འབྲུགས་སུ་གྱུར་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་རྒྱུད་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱར་བྱ་འདེབས་པ་སོགས་མེད་
པའི་འོལ་སྦྱི་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་། རྒྱུད་འདྲིར་སྐྱུང་འཁོར་གྱི་དོན་ལྟ་གཙོ་བོ་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་
འབྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་འཁོར་མེད་པ་དང་། ཐུན་

མོང་གི་བསྐྱུང་འཁོར་ཅམ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པའི་འགྲེལ་བར། རྒྱུད་
འདིར་ནི་མངོན་སྲོད་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་པས། གདུག་པ་ནམས་རབ་ཏུ་འཛོམས་བར་བྱེད་ཅེས་
དང་། སྤྱོད་པ་བསྐྱུང་གི་འགྲེལ་བར། ཁྱོ་བོ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་བྲངས་བར། ཁྱོ་
བོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་མཐོང་ནས། ཁྱོ་བོ་གཞན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལག་
ཆ་ཤོར།¹⁹⁹ ཅེས་པས་འདིར་སྤྲོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་གལ་མི་ཆེའོ། །ཞེས་འབྱུང་
བའི་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་འདིར་ལྷ་གཙོ་བོ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་དགོས་
པ་འབྱུབ་པས་སྤྲོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་གལ་མི་ཆེ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ན། ལ་སྟེ་ཉའི་
ལུགས་ལའང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བས། དེའི་གཞུང་ལས་སྟོན་ཏུ་བསྐྱུང་འཁོར་སྤྲོན་མོང་མ་ཡིན་པ་
སྟོམ་པར་བཤད་པ་མི་དགོས་བཞིན་ཏུ་བཤད་པར་འབྱུང་བས་གཞུང་རྩོམ་པ་ལ་མི་མཁས་པར་
འབྱུང་བ་དང་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱུང་འཁོར་སྤྲོན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོམ་པར་ལ་སྟེ་ཉས་
བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་དགོས་པ་ལས། མ་འབྲངས་པ་དེ་དག་གི་སྟོན་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་
དགོས་ཏེ། སྤར་བྲག་མཆོན་ལ་དབྱུང་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་རང་གིས་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་གཙོ་བོའི་གཞན་གྱིས་བསྐྱུང་འཁོར་སྤྲོན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཆོག་ཅེས་པ་
ནི། གཙོ་བོ་ལ་བྲག་པོའི་ཉམས་རྗེས་པར་ཡོད་པ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ལ་ནི་སྟོན་ཏུ་བསྐྱུང་
འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ཏུ་མ་ཞིག་འདུག་ལ། རྒྱ་མཆོན་དེ་ནི་བསྐྱུང་འཁོར་སྤྲོན་མོང་བ་ལའང་མཚུངས་
པའི་བྱིར་དང་། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ལྷ་བྱ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། ཁྱོ་
བོ་བཅུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་ཡང་སྟོན་ཏུ་ཁྱོ་བོ་བཅུའི་བསྐྱུང་འཁོར་བསྐྱོམས་པར་གསུངས་པ་ལ་
བྱི་མས་ཆོག་པས་སྤར་མ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་པར་འབྱུང་བས་མ་དེས་སོ། །དེས་ན་གྱི་རྟོག་དང་
གྱུར་ལྷ་བྱའི་རྩ་བཤད་སྤར་པའི་སྐབས་ཐབས་ལ་ཡང་གྱུར་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བསྐྱུང་འཁོར་
སྤྲོན་མོང་མ་ཡིན་པའང་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྤྲོན་མོང་བ་ཅམ་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་ཀ་མ་གསུངས་པས།

199 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱུང་མ། དེལ། ༥༠ ཞོག ༡༡༡ ཟེང་། རྩ་

དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་གཙོ་བོ་ལ་དྲག་ཉམས་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མིན་གྱི། གང་ཟག་གི་
 དེམ་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་པས། གལ་ཆེ་མི་ཆེ་ཡང་གཙོ་བོའི་སྣ་དྲག་མི་དྲག་མི་གཙོ་
 ཡི། སྒོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་དབང་གིས་འཛོག་པར་སྤང་རོ། །བསྐྱེད་འཁོར་ལ་དབྱེད་པའི་
 ལན་བཤད་ཅིན་ཏོ།།

རྒྱན་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུད་ལས། འདིའི་རྒྱུད་འགྲེལ་སྐབ་ཐབས་གང་
 ཏུ་ཡང་རུས་པའི་རྒྱན་བྱག་ཡེ་མི་གསལ་ཏེ་སྤྱིར་སྤྱུལ་རྒྱན་བྱུང་ན་རུས་རྒྱན་མི་འོང་བར་མངོན་
 ཏེ། གང་སྤྱུལ་རྒྱན་གསལ་བར་བྱུང་བ་ལ་རུས་པའི་རྒྱན་ཡེ་མི་འབྱུང་བས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འཁོར་
 ཆེན་བཞིན། དག་འཛིགས་གཤེད་དམར་སོགས་ལའང་སྤྱུལ་རྒྱན་བྱུང་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འགལ་
 བ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་བདག་གི་བསམ་པའོ།།

མགོན་པོའི་སྤྱོད་འགའ་ལ་གཉིས་ཀ་བྱུང་བ་ནི་བོད་དག་གིས་བྱས་ལ། མཆོ་སྤྱེས་ཀྱི་ལ་ལར་
 བྱུང་བ་ཡི་གེ་ཉམས་པའོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱ་སྤྱོད་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཏུ་མས་མཛད་པའི་སྤྱན་
 བརྒྱན་ཡོད་པའང་སྤིད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་བརྫོད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱུལ་རྒྱན་གསལ་བར་བྱུང་བ་ལ་
 རུས་རྒྱན་མི་འོང་བས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འཁོར་ཆེན་བཞིན་དག་འཛིགས་གཤེད་དམར་སོགས་
 ལའང་སྤྱུལ་རྒྱན་བྱུང་རོ། །ཞེས་པའི་གཏན་ཆེགས་འདི་ལ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་མིན་པ་དང་།
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བས་འགལ་རྟགས་མིན་མོད་ཀྱི། རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་
 སྤྱུབ་པའི་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་མ་ངེས་པར་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱུལ་རྒྱན་གསལ་བར་བྱུང་བ་
 དང་། རུས་རྒྱན་ཡོད་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་སྤིད་པ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་དགོས་པ་ལ་འདིར་དེ་
 མ་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་བཤད་པའི་གཞུང་ཁྱེད་སྐབ་ཏུ་
 མ་ཞིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མངོན་བརྫོད་ཀྱི་ཁོ་བརྩའི་སྐབས་ལས། ཐམས་ཅད་ཞལ་
 གསུམ་བྱག་བྱག་པ། །ན་རོའི་རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན། །ཞེས་དང་། སྟག་གི་བགས་པ་གོས་

སུ་མནའ་བས། །སྤྱལ་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན།²⁰⁰ །ཞེས་ཁོ་པོ་རྣམས་ལ་རུས་རྒྱུ་དང་སྤྱལ་
 རྒྱུ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །མངོན་བརྗོད་འབྲོག་མི་དང་ལོ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱར་བ་ལས། རུས་
 རྒྱུ་ནི་གསལ་ལ། བྱི་མའི་སྐབས་སུ། འཇིག་པའི་སྤང་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ། །དེས་ནི་བདག་ཉིད་
 རྒྱུ་དུ་བྱས།²⁰¹ །ཞེས་འཇིགས་པའི་སྤང་བའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱལ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། མི་སྤྱབ་ཆེ་བས་
 མངོན་བརྗོད་བཞིན་དུ་ཁོ་བརྒྱ་བཤད་པའི་སྤྱབ་ཐབས་བདུད་ཅི་འཇག་པ་ལས། སྤྱག་གི་བགས་
 པའི་ན་བཟང་མནའ་བས། །སྤྱལ་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་འཇིགས་མཇད་པའོ།²⁰² །ཞེས་བཤད་ལ། རུས་
 རྒྱུ་ནི་དེར་ཡང་གསལ་བར་བཤད་དོ། །ལྷ་བ་པའི་བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། མངོན་
 བརྗོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་བརྒྱ་བཤད་པའི་སྐབས་ལས་ཀྱང་། ཁོ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་ཁམས་པ་
 རྒྱུ་དུ་འབར་ཞིང་། སྤྱི་མ་གཉེར་བའི་ཁོ་གཉེར་རྣམ་པར་གཅིགས་པའི་ཞལ་ཅན། བྱང་ཞིང་
 གསུས་པ་འབྱུང་བ། རྒྱུ་གསུམ་པ་དམར་ཞིང་ལྷུ་མ་བ། མགོ་བོའི་སྤང་བས་དོ་ཤལ་བྱས་ཤིང་།
 མི་རུས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱབས་པ། མཐའ་ཡས་སྤོན་པོའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་བྱས་
 ཤིང་། འཇིག་པོ་དམར་པོའི་འོད་འབྱེང་བས་རྣ་ཆའོ། །བརྒྱ་ཆེན་པོ་དཀར་པོས་དོ་ཤལ་བྱས་
 པས་བརྒྱན་ཅིང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ལྡང་ཁུས་ནི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་བྱས་པའོ། །དུང་སྐྱོང་སེར་པོས་
 བུ་ལག་གདུབ་བྱས་པའོ། །རིགས་ལྡན་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་མདོག་གིས་དབྱང་རྒྱུ་དུ་ཡང་དག་པར་
 བཏགས་པའོ། །བརྒྱ་དཀར་པོས་ནི་སྐྱེ་རགས་སུ་བྱས་པའོ། །ནོར་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་མདོག་བརྒྱའི་ཅ་
 བ་འབྲ་བས་རྒྱང་གདུབ་བྱས་པའོ། །ཞེས་སྤྱལ་རྒྱུ་བརྒྱུད་དང་རུས་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་
 གསུངས་ལ། ལྷ་སྤྱས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་ལྷ་བ་པ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་
 བས། རུས་པ་དང་སྤྱལ་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀས་ལྷ་གཅིག་ལ་བརྒྱན་པ་ལ་འགལ་བ་གཏན་མེད་

200 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༡༧ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་དུང་། ༡༤

201 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༡༧ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་དུང་། ༡༤

202 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༡༧ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་དུང་། ༡༤

བས། དེ་གཉིས་བྱང་བ་ལ་ཡི་གེ་ཉམས་པ་དང་རྟོག་བཟོ་ཡིན་སྟེ་དེ་མི་བཟུང་ངོ་།

གཞན་ཡང་གཙུག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་པོ་སྤྲུལ་ལ་བྱས་ན། རྟོག་སོགས་རིགས་མི་
འབྲས་བ་གཉིས་གཉིས་མི་དགོས་པས་སྤྲུལ་རྒྱུ་ཆང་བར་བྱང་བ་ལ་རུས་རྒྱུ་མི་དགོས་སམ་
སྟེ་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་ས་ཡོད་པས་དེའི་དོགས་པ་བཅད་དགོས་མོད་ཀྱང་། འཛིགས་བྱེད་
ལ་ནི་དེའི་དོགས་པ་ཡང་མེད་དོ། །མི་གཡོ་བའི་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཁྱོ་བོ་མི་གཡོ་བ་ལ་
རུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྤྲུལ་རྒྱུ་གསུམ་ག་བཤད་པའང་སྤང་མོད་ཀྱང་མ་གྲིས་སོ། །དེར་
སང་བསྟན་པ་འགྲིབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་སོང་བས་སྟོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་
རེས་མི་ཆོམ་བར་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་རང་གི་གོང་ལོག་
བསྐྱེགས་པའི་དབྱུད་པ་དག་པོ་བྱེད་མཁན་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་དང་། ཁྱད་པར་སྤྲུལ་ཕྱོགས་ལ་
དེ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་སོང་འདུག་པས་ཕྱོགས་མཐོང་ཅམ་དང་། དེ་ཡང་གོང་བསྐྱེགས་
པའི་དབྱུད་པ་མ་དག་པར་ཁ་ཆོན་གཅོད་པ་སྟེན་²⁰³པར་གདའ་ནའང་། དམ་པ་ཁྱེད་གཞུང་
ལུགས་ཀུན་ལ་སྟོང་ཞིང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དབྱུད་པ་མཛད་པར་ཡོད་གདའ་བ་ལ།
ཁྱེད་ཀྱིས་དབྱུད་པ་བྱས་པའི་གཞི་བདག་གིས་སྤྱབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས་ལའང་འདི་ལྟ་
བུའི་ཁུངས་དང་དབྱུད་པ་བྱས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤྲུལ་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་སྟོན་དཔོན་རྒྱལ་པོ་
སྤྲུལ་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། དོན་དཀའ་བ་ལ་བདག་འབྲའི་སྟོ། །འབྲུལ་མི་སྲིད་པ་མ་
ཡིན་པས། །ཅི་སྟེ་མིན་ན་གཞན་དུ་གྱིས།²⁰⁴ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། སྟོང་ལྡན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་དཀྱིས་དམ་པོའི་འཛིན་པ་དོར་ཏེ། ལེགས་པར་དབྱུད་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ས་བཟང་པ་ལོ་རྩེ་བ་དག་དབང་གིས་བཀའ་བཟླ་གི་ཡི་གེ་
ཕུལ་བའི་ལན་དུ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྱན་ནས་གནང་བའོ། །

203 ཞོལ། འོག ༡༥༦ བ ༦ གཅོད། འོག ༡༥༥ བ ༦ སྟོན་པར་

204 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེའ། ༩༠ འོག ༩ སྟེང་། ༥

རྫོང་ཆེ་འཛིག་སྤྱོད་ལ་བསྟོན་པ།

༡༣། །ཕྱི་བཟོ་རྩི་ར་ལྷ་ཡ་ན་མམ། བལ་ཆེན་མདོག་ཅན་མ་ཉིའི་སྟེང་ན། །མ་ཉིའི་གདོང་
 ཅན་གཤིན་རྩི་གཤེད་ནི། །འཛིག་སྤྱོད་རྒྱུ་ཞལ་གདངས་མཆེ་བ་གཅིག་སྟེ། །རྩམ་པའི་སྤྱོད་
 དབྱངས་སྤྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ། །མིག་སྤྱོད་ལྟ་བུར་གནག་པའི་སྤྱོད་ནི། །རབ་དུ་ཁྱོས་པའི་ཁྱོ་
 གཉེར་དང་ལྡན། །དམར་ལ་རྒྱུ་པའི་སྤྱོད་གསུམ་བཟང་ནས། །བདུད་དབྱང་གྲེ་མར་འཐག་
 ལ་ཕྱག་འཆལ། །གཡས་གཡོན་ཕྱག་གིས་འབར་བའི་གྲི་བྱག་ །བདུད་ཅིས་གང་བའི་ཐོད་
 པ་འཛིན་ཅིང་། །བརྒྱུད་བསྐྱུ་མ་ཞབས་ཀྱི་གར་སྐྱབས་བཟོད་པས། །ལོག་འབྲེན་ཐེལ་གྱིས་
 གཞོན་ལ་ཕྱག་འཆལ། །གཅེར་བུ་རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་ཤིང་། །རལ་པ་མེར་སྤྱོད་ཀྱི་དུ་
 རབ་འབར། །སྤྱོད་ལྟར་འབྱུག་པའི་ལྷགས་ནི་བསྟོན་པས། །སྤྱོད་གསུམ་གཡོ་བར་མཛོད་ལ་
 ཕྱག་འཆལ། །ཐོད་སྐྱུ་ལྷ་ཡིས་དབྱེ་ལ་ལེགས་བརྒྱན། །བརྒྱུད་ཐོད་ཐོད་དོ་ལལ་འབྱང་
 ཞིང་། །ཉིན་བྱེད་འབྱུང་ཕྱག་བསྟོན་པའི་མདངས་ལྡན། །ཡེ་ཤེས་མེ་དབྱང་འཕྱོ་ལ་ཕྱག་
 འཆལ། །རབ་འབྱུངས་ཞིང་ན་དབང་པོའི་ཉེར་འཆོ། །རབ་དུ་མཛེས་པའི་མཆོད་སྤྱོད་རྒྱ་རྒྱ་
 མཆོ། །རབ་མཆོག་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་དུ་མ། །རབ་དང་ཡིད་གྱིས་མཆོད་པར་འབྱུང་ལོ། །མ་རིག་
 མཐུ་ཡིས་ཐོག་མ་མེད་ནས། །མ་བསྐྱུ་མས་སྤྱོད་པའི་མ་གང་བཞིས། །མ་ལུས་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་
 བཅས་སྤྱོད་ལྡན། །མ་གསང་འགྱོད་པའི་བསམ་པས་བཞགས་སོ། །འཛིག་རྩིན་འཛིག་རྩིན་
 འདས་པའི་ལེགས་རྒྱ། །འཕགས་དང་གྲིས་པའི་སྤྱོད་ཐོད་དག་ཅ། །མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་
 གྱུན་ལ། །ལྷག་བསམ་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་། །མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་ཆོག་གྱི་གཉེར་
 ཆེན། །མ་རིག་ཐེགས་པོར་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་མེ། །སྤྱོད་དབྱེད་ལམ་སྤྱོད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ། །ཐེག་
 མཆོག་གསུང་གྱིར་གྱུས་པས་བསྐྱུ་ལོ། །གངས་མེད་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་དང་འཆམ་པར། །རང་རང་

རྩེས་འཛིན་མཛད་པ་རྫོགས་ཆོ། །ཞི་བར་གཞོལ་བར་བཞེད་པ་རྣམས་ལ། །སྲིད་མཐའི་བར་
 ཏུ་བཞུགས་པར་གསོལ་ལོ། །དགེ་འདིས་མཆོན་པའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད། །ཀུན་ནས་
 བསྐྱེམས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཆེན་བཙུན་གཅིག་བསྐྱུས། །གཤེན་རྩེ་
 གཤེད་ནི་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ནི། མང་དུ་སྒྲོས་པ་
 གློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བའོ། །

༄༅། །རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཙོང་ཁ་བས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།།

ཡེ་ཤུ་དང་པོ།

༄༅། །རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་
གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་ཐུག་
འཆལ་ལོ། །གང་གི་འིན་གྱིས་རྗོད་རྗེ་ཐེག་པའི་གནད། །རྗེ་བཞིན་རྟོགས་པས་བྲངས་པའི་དགའ་
བདེའི་རོས། །ཡིད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་ཀུན་ནས་ཆོས་མཛད་པ། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་ཞབས་
ལ་གྲུས་ཐུག་འཆལ། །འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་ལམ་ལས་འཁྱུངས། །ཟུང་འཇུག་དབང་པོའི་གཞུ་
ལྷ་བྱ། །དཔལ་ལྷན་དང་པོའི་མགོན་དེ་ཡི། །མཛད་པས་ཁྱེད་རྣམས་སྦྱོང་གྲུ་ཅིག །གར་
མཁན་མཆོག་དེས་འགོ་བ་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །སྤྲོ་ཆོགས་རོལ་པའི་ཉམས་ཀྱིས་གར་མཛད་
པས། །ཉིད་སྦྱེའི་ཆུལ་གཉིས་ལྷག་སུམ་ཅུ་ཡི། །འཁོར་ལོ་མཆོག་ཏུ་སྦྱལ་ལ་བདག་ཐུག་
འཆལ། །གང་ཞིག་རྟོགས་ན་སྦྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ། །སྦྱ་གསུམ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་ཐབས་
མཁས་མཆོག་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཏུ་རྒྱས་བཏབ་པ། །རབ་གསལ་བཤད་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །རྗེ་བཞིན་བཀོལ་བས་སྐལ་བཟང་རྣམས་ལ་ནི། །དངོས་བྱུང་མཆོག་གི་
དགའ་སྟོན་སྦྱོལ་བ་ཡི། །རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་གནད་དོན་གསལ་མཛད་པ། །འཕགས་པ་ཡལ་
སྲས་ཞབས་ལ་གྲུས་བཏུང་ནས། །སྦྱ་སྦྱབ་སྲས་མཆོག་སྦྱ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས། །འཕགས་པའི་
དགོངས་པ་གསལ་བྱིར་མཛད་པ་ཡི། །རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་སྟོན་མེད་པ། །འདུས་

པའི་དོན་གསལ་བདག་གིས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། །འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་གཞི་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གཅིག་ཕྱར་གྱུར་པ་དཔེ་རྒྱ་མེད་པའི་མཁུན་པ་དང་བཅེ་བ་དང་དེ་དག་གི་མཐུ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ་བ་དེས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱར་སྐྱལ་ནས་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ནམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ནམས་ལ་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྟོད་པ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་གཞུགས་སུ་སྐྱལ་ནས་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ནམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྟོད་པ་སྟེ། སྟོད་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྗེ་ཐེག་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་པ་²⁰⁵ཞིག་གསུངས་པ་ནམས་ལས། གོང་ནས་གོང་དུ་རྗེ་མཐོ་རྗེ་མཐོར་སོང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཅེ་མོ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དག་ནག་གི་རྒྱད་ལས། རྒྱད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་པ་སྟེ། །མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།²⁰⁶ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ཕྱང་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་འདུས་པའི་རྒྱད། །གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ། །གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱང་ཆེན་པོ།²⁰⁷ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་མཐའ་ཅན་གྱི་རྒྱད་སྟེ་རྗེ་སྟོད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡང་ས་མ་ཇའི་ཡི་གས་བསྟན་པའི་འདུས་པ་ཡིན་ལ་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འད་སྟོད་དུ་གྱུར་པས་ན་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་ཅེ་མོར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རི་སྐད་ཡ་ར་ལ་ཉའི་བར། །ཀ་ཁ་ལྷ་མཐའ་ཏ་ཇའི་མཐའ། །ད་རྟའི་མཐའ་དང་མ་མཐར་བཅས། །དེ་དེའི་ཅ་བ་ཡི་གེ་གསུམ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཕྱང་པོ། །བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཡི། །དཔལ་ལྷན་འདུས་འདི་སྟོད་ཡིན་ཏེ། །དེ་

205 གཙང་། ཤོག 3 བ 3 ཅིག

206 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 13 ཤོག 669 ཟེང་། 73

207 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 37 ཤོག 163 ཟེང་། 30

བས་དེ་ནི་རྒྱད་གྱི་ཅེ།²⁰⁸ ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བསྐྱོག་
 ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་དང་། རྒྱུ་ཆད་པ་མེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཞོར་
 གྱི་འཕྱོར་པ་དང་ལྷན་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་ནི། རྣམ་འཕྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ཨིངྩ་བོ་
 རྟེན་དང་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་བཟང་ལས་འདས་པའི་དཔའ་བོ་དང་རྣམ་འཕྱོར་མ་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེགས་ཤིང་སྐར་ཡང་གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་བཟོད་
 པ་གཅིག་པའི་ལམ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ནས་གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ་ལ་འབད་བ་བྲག་པོས་འརྒྱལ་པར་རིགས་ཤིང་། དེ་འབྲུ་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་པས་ཀྱང་ཐ་
 བསྐྱོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཞལ་ལུང་ལས། དེ་བས་རབ་ཏུ་འབད་
 པ་ཡིས། །མཆོག་གི་དེ་ཉིད་རབ་གསང་གསང་། །སྟོན་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཐ་ན་བསྐྱབ། །བསྐྱབ་པ་
 ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབད།²⁰⁹ ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་འརྒྱལ་པའི་རིམ་པ་ཡང་ཕྱིའི་རྒྱུན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཆེས་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། ནང་
 གི་རྒྱུན་དལ་འཕྱོར་བཟང་པོ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རྟེན་པ་ཡང་རྒྱུད་ནང་གི་མར་མེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་
 མི་སྟོད་པར་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་བསམ་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེའི་
 རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་བསྐྱེད་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་ཐབ་མོ་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་མོས་པ་བརྟན་པ་ན། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལེགས་པར་མཐོས་པ་དེ་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བ་ཞིག་²¹⁰གཞིར་བྱས་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་སྟོམ་པ་ནི། སྤྲུགས་ལ་མཁས་
 པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། སྐབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས། དལ་འཕྱོར་འདི་

208 བསྐྱན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༣༠ ཟེང་། ༩
 209 བསྐྱན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༤༣ ཟེང་། ༡༠
 210 ཞོལ། ཞོག ༡ ན ༩ གཙང་། ཞོག ༣ ན ༤ ཅིག

ནི་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཐུང་རྟེན་དཀའ། །དེ་བས་ཤེས་རབ་ཐབས་
ལ་གཞིལ་བ་ཡི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཆོག་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དེ་ལ་སྤྲུགས་པས་སྙིང་རྩེའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །གཏོང་བ་ལ་སོགས་ཡོན་
ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན། །ཟབ་མོའི་ཚུལ་དག་ལ་ནི་ལྷག་པར་མོས། །དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཆོག་ཡིས། །རང་གིས་དབང་བསྐྱར་བྱས་སུ་མཆོགས་ལྷན་ཞིང་། །ཆོག་བཞིན་
དུ་རྩིས་གནང་ཐོབ་པ་ཡིས། །སློང་དང་ལྷན་པས་རང་སྤྲུགས་མཉེས་པར་བྱ།²¹¹ །ཞེས་དང་། ཞལ་
ལྷང་ལས་ཀྱང་། དེ་བས་ཆུ་འཁོར་བྲག་པོའི་ཁར་ལྷང་ལྷང་། །ལྷས་དང་རག་དང་སེམས་ཀྱིས་
བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད། །རིམ་པར་སྟོན་བཞིན་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དལ་འཕྱོར་འདི་ནི་ཤིན་
ཏུ་གཡོ་སྤྲོ་བས། །རི་ལྷར་རྒྱང་གིས་མར་མེ་གསོད་པ་ལྷང་། །སྤྲད་ཅིག་ཙམ་དུ་མི་སྟོད་དུས་
འདའ་བྱེད། །དེ་བས་འདི་ནི་ཆུང་གཟན་མི་བྱ་སྟེ། །དངོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཆོག་ཆེན་རབ་བཙོན་
བྱ།²¹² །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ།

ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་རབ་སྤྱི་ལ་ངས་བ་སྟེར་བའི་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་སྤར་
ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་སྤར་ཡང་སྤྲུགས་དང་བསྐྱོན་ནས་གཞུང་
གཞན་གྱི་འགྲེལ་པར་འཆད་པར་འདོད་པས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མི་བཤད་དོ། །འོ་ན་སྤར་
བཤད་པའི་རྟེན་དེས་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ་ན། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
མ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་གནས། །བསྐྱེད་
པ་ཡི་ནི་རིམ་པ་དང་། །རྩོགས་པ་ཡི་ནི་རིམ་ཉིད་དོ།²¹³ །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་
བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཁྱད་སྤྲུ་སྟོན་གསལ་ལས་བྱངས་པས་

211 བསྐྱོན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༢༡ ཞོག ༥༠༥ ཟླང་། ༩

212 བསྐྱོན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༢༡ ཞོག ༩༦༥ ཟླང་། ༡༦

213 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༩༡ ཞོག ༥༤༣ ཟླང་། ༣

ན། བསྐྱེམ་པར་བྱ་བའི་ལམ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །འདིར་མ་ཟད་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་ཡང་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བས་ན་སྤྲུགས་པས་གང་ཞིག་རྟོགས་ན་སྤྲུགས་
ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་ཁྲོལ་བ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རྒྱད་
སྡེ་རིན་པོ་ཆའི་དོན་ནམས་ཤིང་རྟོག་ཆེན་པོ་དག་གིས་ལེགས་པར་བཀའ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
ནམ་གཞག་བྱས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཟབ་པར་འདོད་པའི་གདམས་པ་ལ་རིང་དུ་འབད་ཀྱང་ས་
བཅད་པ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བས། ཤེས་རབ་ཅན་ནམས་ཀྱིས་རྒྱད་སྡེ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ། །

རིམ་པ་གཉིས་ལ་སློབ་པ་ཡང་ཐོག་མར་སྐྱས་ཀྱི་གདང་བྱ་འོག་མ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་
རིམ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་། །རྫོགས་
པའི་རིམ་པ་འདོད་ནམས་ལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་
བུར་གསུངས།²¹⁴ །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་རིམ་པ་དང་པོ་དངོས་ནི། མདོར་
བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། མདོན་རྟོགས་
དེ་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ནི་མདོད་དང་བསྐྱེད་
པའོ། །མདོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་དེ་ལྟར་སྐྱེམ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཀྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་སྟེར་ཞིང་
མདོན་རྟོགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཀྱི་གནས་གཞན་ཡང་མང་དུ་བཅད་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་
²¹⁵ཅིང་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་གནད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་པ་ནི་ནམ་གཞག་རིམ་པ་སྟེ་དེ་ནི་འདིར་གང་
བཤད་པར་བྱ་བའོ། །

འདི་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་
མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མཆོད་པར་བརྟེན་པ་ནི། བྱག་ནི་འདུད་པ་སྟེ་

214 བསྟན་འཇུག། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༡༩ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་༡ ལ།

215 ཞོག། ཞོག ལ ༩ གཙང་། ཞོག ལ ༩ ཞིང་།

དེ་བྱས་ཞེས་བྲངས་²¹⁶སོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་འཕྲོ་རྩེ་འཆང་ལའོ། །དེ་ནི་
སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྩེ་གསུམ་གང་ལ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་ལྟན་པའི་སྐྱེའོ། །གང་གིས་
ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལྟོས་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེན་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་རྩལ་པའི་དང་པོར་
རོ། །དགོས་པ་ནི་རང་དམ་པར་རྟོགས་པ་དང་གཞན་དང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་རྩལ་པའི་བར་ཆད་
སྟོག་པའི་དོན་དུའོ། །ཉེ་ཞེས་པ་ཁྲུས་བྱས་ཉེ་ཟས་ཟ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་
སྟོན་པས་བྱུག་བྱས་ནས་བསྟན་བཅོས་རྩལ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །

བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། བཤད་པར་བྱ་ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་ན། འདུས་པ་ནི་སངས་
རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་ཆོགས་པའམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དོ་
རྩེ་འཆང་སྟེ། རྒྱུ་བྱི་མ་ལས། རྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །གསང་བ་ཞེས་ནི་བསྟན་
པ་ཡིན། །སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ། །ཆོགས་པ་འདུས་པ་ཡིན་པར་བཤད།²¹⁷ །ཅེས་
སོ། །དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ནི། མདོར་བྱས་ནས་འབྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་འཁོར་དང་
བཅས་པའོ། །

དེའི་ཡན་ལག་ནི། འདི་སྐྱབ་ཐབས་དེའི་ཆལས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་རང་དབང་དུ་མི་གནས་
པའོ། །རྣམ་པར་བཞག་པའི་རིམ་པ་ནི། རྣམ་པར་དགོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེ་དེ་བཤད་བྱར་
བགོད་པའོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི། བེས་རབ་སྟོང་བྱ་ལས། དམ་པ་མང་པོ་ཁས་འཆེ་མི་བྱེད་
ལ། །གལ་ཉེ་དཀའ་བས་ཁས་ནི་སྦངས་གྱུར་ན། །དོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུར་ནི། །ཤི་ཡང་
གཞན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།²¹⁸ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩལ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

216 ཞོལ། སྟོག་ ༤ ན་ ༤ གཙང་། སྟོག་ ༤ བ་ ༣ བྲང་ངོ། །

217 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༢༡ སྟོག་ ༥༩༦ ཟླང་། ༡༥

218 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡༤ སྟོག་ ༡༣༠ ཟླང་། ༡༡

འདུས་པའི་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་ནམ་གཞག་རིམ་པ་ཚོམ་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་ལ་ཐོག་མར་གང་གི་
ནམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབ་ཐབས་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་
ཀྱི་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་དང་པོར། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གསུ་བཅད་པ་
བརྗོད་ལ་སྟོད་དང་སོགས་པའི་སྐྱས་བསྐྱས་པ་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནམས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གཞུག་
པ་སྟེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

རེ་ཞིག་ནི་སྟན་ལ་འདི་བྱ་ལ། དེ་ནས་འདི་བྱའོ་ཞེས་རིམ་པ་སྟོན་པའོ། །དེའི་རྗེས་ནས་
ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་སྟེང་དུ་སྦྱོར་ལས་གཞལ་ཡས་
ཁང་བསྐྱེད་པ་དེར་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་
མོས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་རང་གི་གདན་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་རིགས་
སུའི་སྒྲོས་པ་པོ་ཡིན་ཡང་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གིས་བྱེད་པ་ལ་འདིར་མི་བསྐྱོད་པ་
སྒྲོས་པ་ནི་དེའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་པོ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིར་མི་
བསྐྱོད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱར་གསུངས་ཀྱི་དགོད་པ་པོར་མ་བཤད་པས་ཡི་གེའི་དོན་
དུ་མི་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །སྐྱ་མ་གཞན་གྱིས་ནི་སྟོན་མ་རབ་གསལ་དང་འབྲེལ་བ་རིན་ཆེན་སྟེང་
བར་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེ་སྟང་རྩོམ་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བཤད་པ། མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྟེ་
དང་སྐྱ་བ་བྲགས་པས་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་གིས་བཀག་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་
མ་ཡིན་པར་འཆད་དོ།

གལ་ཏེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དུ་གསུངས་ན་འདིར་མི་བསྐྱོད་
པར་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། འཕགས་པའི་གཞུང་གཉིས་དང་སྟོན་གསལ་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱ་བྲགས་ཀྱི་གཞུང་ནམས་སུ་ཡང་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་བྱེད་པར་དུ་
མདོ་བསྟེ་ལས། གནས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དུ་གསུངས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་

²¹⁹ཞེས་གསུངས་པས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་རྟོག་ཏུ་འཆང་ཆེན་པོ་
 ཉིད་ཏུ་གྱུར་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ཡང་། དེ་ནས་ནམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་
 རྟོག་ཏུ་འཆང་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོས་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་འོག་
 ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ངེས་པར་སྤྱལ་བར་མཛད་དེ། གནས་ནི་སྤྱབ་པ་སྟོན་འགོ་བས། རྟོག་
 རྟོག་གསུམ་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པར་བྱ།²²⁰ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་
 དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པས་སྟོན་དཔོན་འདིས་ཀྱང་རྟོག་ཏུ་འཆང་ཏུ་བཞེད་མོད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པར་
 གསུངས་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྟོན་གསལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྟོག་ཏུ་མི་བསྐྱེད་
 པ་སྟེ་རྟོག་ཏུ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱལ་ཏོ།²²¹ཞེས་གསུངས་ཤིང་རྟོག་ཏུ་འཆང་ལ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཤད་པ་ཡང་མང་བས་མི་འགལ་
 ལོ། །ལྷག་མོས་བསྐྱོམས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ནལ་འབྱོར་དང་རྟོག་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པས་
 ལོངས་སྤྱོད་རྟོག་ཏུ་འཆང་དང་། ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་དང་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རིམ་པས་སྤྱལ་སྤྱོད་
 རྟོག་ཏུ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཏུ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་བསྟོན་ཏུ་འགོ་བས་ཡབ་
 ཡུམ་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྤྱར་བ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་
 སྤྱང་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷ་དེ་རྣམས་དང་ཕྱ་མོའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་
 པ་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་བསྐྱལ་བའི་བཟླས་པ་བྱས་ནས་གཙོ་བོ་ཁྱེད་པོ་དང་དེ་ལ་སྤྱུས་བསྤྱུས་
 བ་དང་དེའི་དོར་བཞེངས་པ་ལ་བསྟོན་ཅིང་མཆོད་པ་བྱས་པའི་མཐར་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་སྟེ་
 འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གཙོ་བོ་ལ་བསྐྱུ་བ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟར་བྱས་པ་
 ཡང་རང་ལ་སྤྱད་པ་འདི་ནི་མངོན་རྟོགས་སྟོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ།

219 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག་ ༣༡ ཟླ་ ༡

220 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག་ ༣༡ ཟླ་ ༡

221 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག་ ༡༠༩༣ ཟླ་ ༣༠

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྣམ་པར་དགོད་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ། སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ། སྤྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ། དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིའི་དང་པོ་སྤྱི་ཉེ་བར་བསྐྱས་ནས་མདོར་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་རྣམ་འཁྱོར་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པས་རྣམ་པར་དགོད་པའི་རིམ་པའོ། །

འདི་ལ་གསུམ། སྤྱོད་ཀྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པ། བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པ། དེ་དག་དང་བསྐྱུན་ནས་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་ཞིག་ཅིང་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པ། སྤྱོད་ཆགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ།²²² ཅེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་གིས་ཉེན་སྤྱོད་པའི་ཐོག་མར་སྤྱོད་བཅུད་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་གསུངས་ན་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟེ། ལེའུ་བྲུག་པའི་སྤྱོད་གསལ་ལས། འདི་ནི་སྲིད་པ་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུངས་ཀར་གྱི་སྤྱི་མཚན་པར་མཛད་དེ།²²³ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ལ་འཁྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྲིད་པ་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་སྤྱོད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་དགོས་པས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་གཉིས། མཐུན་ཡུལ་སྤྱོད་འཛིག་པའི་རིམ་པ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་

222 བསྟན་འཕྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༥ ཟེང་། ༤

223 བསྟན་འཕྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༩༩ ཟེང་། ༥

བཤོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔོན་འཛིག་པའི་སྔོན་དུ་བཅུད་འཛིག་ཚུལ། དེའི་འོག་དུ་སྔོན་འཛིག་
 ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཆེ་སྟོང་གསུམ་འདིར་འཛིག་རྟེན་དུ་འཛིག་པ་ཐོབ་པ་ནི་
 འཛིག་རྟེན་ཆགས་ནས་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུར་གནས་པ་དེ་ལས་ནི་བྱུང་ལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུར་
 འཛིག་རྟེན་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཞུགས་ཤིང་དེའི་འགོ་བཅའ་ས་པ་སྟེ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་
 འོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲའི་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་གྱུར་པ་ན་བཅུད་
 ཞིག་པ་ཡིན་ནོ། །ས་སྒྲའི་ཡ་མཐའ་ནི་མེས་འཛིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་
 ཆད་དོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་དཔྱལ་བ་ནས་འཛིག་པས་སྟོང་གསུམ་འདིའི་དཔྱལ་བར་སེམས་
 ཅན་གསར་དུ་མི་སྦྱེ་ཞིང་སྤར་སྦྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤི་འཕོས་ནས་དཔྱལ་བ་སྟོང་ས་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ནས་དུད་འགོ་དང་དེ་ནས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་སྟོང་ས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་དན་འགོ་
 དེ་དག་དུང་སྔོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡོད་པ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་གཞན་ཀྱི་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་
 སྦྱེའོ། །དུད་འགོ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་གནས་པ་རྣམས་སྤར་འཛིག་ལ་མི་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོད་
 པ་རྣམས་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འཛིག་པར་མཛོད་འབྲེལ་ལས་བཤད་དེ་འདོད་སྟེ་གནས་
 ཀྱི་དུད་འགོ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བར་མཛོད་ནོ། །

དེ་ནས་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་གཅིག་གིས་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལ་དེས་དེ་ལས་ལངས་ནས། ཀྱེ་མ་དབེན་པ་ལས་
 སྦྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ནི་བདེ་བ་དང་ཞི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ། །སྤྱད་ཐོས་ནས་མི་གཞན་དག་
 ཀྱང་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་དེ་དག་གི་ནས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྦྱེ་སྟེ་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པ་
 རྣམས་སྟོང་ས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཤུག་ལུས་འཕགས་པོ་དང་། དེ་ནས་རུབ་བ་སྒྲང་སྟོད་
 པའི་མི་རྣམས་ཤི་ནས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྦྱེ་ལ་དེ་དག་སྟོང་ས་པར་འགྱུར་བ་ནི་འཇམ་
 བུ་སྒྲིང་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་བྱང་སྤྱི་མི་སྟན་པ་རྣམས་འཛིག་སྟེ་རྟེན་དེ་ལ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་

བ་དང་འབྲལ་བ་མེད་པས་སྒྲ་མ་གསུམ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོར་མི་སྐྱེའི་²²⁴ཞི་ནས་
འདོད་ལྟའི་ནང་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་འདོད་ལྟ་དུག་རིམ་གྱིས་འཛིག་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་
པའི་འོག་དུ་ཞི་ནས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་གཅིག་
གིས་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དེ་ལས་ལངས་
ནས། གྱེ་མ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ནི་བདེ་བ་དང་ཞི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱེའོ། །སྐྱ་
དེ་ཐོས་ནས་ལྷ་གཞན་དག་གྲང་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་དེ་དག་ཞི་འཕྲོས་ནས་འོད་གསལ་
གྱི་ལྟའི་ནང་དུ་སྐྱེས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟོངས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔྱལ་བ་ནས་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་གཅིག་གྲང་མ་ལུས་པ་ན་བརྟུང་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ནི་བར་
བསྐལ་བརྩུ་དགའི་ཡུན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་བརྟུང་ཞིག་ནས་སྣོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་འབབ་ཞིག་ལུས་པ་དེའི་ཆེ་
ཁམས་གསུམ་བ་སྟེ་ས་གསུམ་པོའི་སྣོད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཏེ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་རང་
བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །རི་ལྷར་དུ་སྐྱེག་ཅེ་ན། ཉི་མ་བདུན་གྱི་འོད་ཟེར་ནམས་གྲགས་པ་སྟེ་འཕེལ་
བས་སྐྱེག་གོ། །འཕེལ་ཚུལ་ནི་ཉི་མ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་གྲགས་
པས་སོ། །འདི་མཛོད་འགྲེལ་དང་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་གྱིས་ཞིབ་པར་མ་བཤད་ལ། ས་ཡི་དངོས་གཞི་
ལས། སེམས་ཅན་མེད་པས་ཡོ་བྱད་མི་འབྱུང་ལ་དེ་མེད་པས་ཆར་མི་འབབ་གོ། །དེ་མ་བབ་
པས་རྩ་དང་སྒྲན་དང་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྐྱམས་སོ། །ཐན་པ་བྱུང་བས་ཉི་མ་འདི་ཉིད་གྱིས་ཤས་
ཆར་སྐྱེག་གོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ནམས་གྱི་འཛིག་པར་འགྱུར་པའི་ལས་གྱི་དབང་གིས་ཉི་
མ་གཞན་དུག་འབྱུང་སྟེ་ཉི་མ་འདི་ལས་བཞི་འགྱུར་བཞི་འགྱུར་གྱི་མཐུས་སྐྱེག་པའོ། །ཉི་མ་
གཉིས་པས་ལྟང་ཀ་ཆེ་ཆུང་དང་། གསུམ་པས་ཆུ་གླུང་ཆེ་ཆུང་དང་། བཞི་པས་མཆོ་མ་རྩོས་

བ་དང་། ལྷ་བ་དང་བྱག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྐྱེམས་པར་བྱེད་དོ། །བྱག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་ཤར་མ་ཐག་བ་ལ་ཁ་ཅིག་འདོད་དོ། །དེ་ནས་བྱག་བ་དང་བདུན་བས་རི་རབ་དང་ས་ཆེན་པོ་བསྐྱེགས་པའི་མེ་མེ་དེ་རྒྱུད་གིས་བྱེད་བས་ཆངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་མན་ཆད་སྐྱེག་པར་གསུངས་སོ། །སྟོང་འཛིག་བ་དེ་ལ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་དགོས་པས་དེ་ལྟར་དཔྱལ་བར་སེམས་ཅན་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་འཆི་འཕོ་བ་ནས་སྟོང་ཞིག་པའི་བར་དེ་ནི་འཛིག་པའི་བསྐྱལ་བ་སྟེ། མཛོད་ལས། འཛིག་པའི་བསྐྱལ་བ་དཔྱལ་བ་ཡི། །སྲིད་བ་མེད་ནས་སྟོང་བྱེད་པ།²²⁵ །ཞེས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་གིས་ན། བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་སྐྱོམ་བ་པོས་སོ། །གང་བསྐྱོམ་ན། དངོས་པོ་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཏེ་དེ་ཡང་ཆོག་དེ་དག་ཏུ་བཟོད་ཅིང་སྟེ་བཟོད་ལ་དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྲན་པར་བྱའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱོམ་ན། སྟོང་ཞིག་ནས་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་རམ་དེ་བཞིན་དུའོ། །དེས་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྟོང་ཞིག་བ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྟོང་ཉིད་སྐྱོམ་བ་ཡིན་པ་ལ་བརྟུན་འཛིག་པའི་རིམ་བ་བསྐྱུན་བ་ནི་སྟོང་འཛིག་པའི་རིམ་བ་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤའ་བ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཤི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྐྱོམ་བ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འདི་དང་སྐབས་མི་གཅིག་པའི་བྱེད་རོ། །སྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་མདོར་བྱས་ལས། ཆོགས་བཅད་འདི་ཡིས་རྒྱ་མི་རྒྱའི། །བདག་ཉིད་ཅན་རྒྱལ་ས་སྟོང་པར་སྐྱོམ།²²⁶ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་བརྟུན་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་སྐྱོམ་དགོས་ཀྱང་དེ་གང་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྐྱོམ་པའི་མཐུན་ལུལ་ནི་སྟོང་ཞིག་བ་ལ་བྱའི་བརྟུན་ཞིག་བ་ལ་མི་གཟུང་ངོ། །ལུགས་གཞན་ལ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་བ་སྐྱོམ་བ་འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་

225 བསྐྱུན་འགྱུར། དཔེ་བསྐུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༣ ཟླང། ༡

226 བསྐྱུན་འགྱུར། དཔེ་བསྐུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༥ ཟླང། ༤

པར་བཤད་པ་ཡང་སྤང་མོད་ཀྱང་དེ་དག་དང་འདི་ནམ་གཞག་མི་གཅིག་གོ། །སྐབས་གཞན་དུ་
སྤྱ་སྤྱ་ཕ་དང་ལྷ་ཐུ་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱགས་རག་ཏུ་བཞེད་ནས་སྤྱགས་དོན་ཡིད་ལ་སེམས་པ་
དང་འབྲ་བར་འདིར་ཡང་ཆོགས་བཅད་དེ་དག་ཏུ་བཞེད་ནས་དེའི་དོན་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་བཞེད་
པ་དང་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱའོ།།

འོ་ན་སྤྱད་ཞིག་པའི་ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པའི་སྤྱང་པ་འདི་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་
ལྟ་བུ་མ་ཆེད་ཀྱང་སྤྱད་བཅུད་ཀྱི་སྤྱང་བ་ནམས་ཉི་བར་བསྐྱས་པ་ཙམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཆོག་
གམ་ལྟ་བུ་ཆེད་པའི་དོན་སྐབས་དེར་བྲན་པ་དགོས་ཤིང་། འདི་ལ་ནི་ཕྱི་མ་ངེས་པར་དགོས་
ཏེ། མདོ་བསྐྱེལ་ལས། དངོས་སོ་མེད་པར་སྒྲོམ་པའི་དངོས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱིས་སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་མོ། ²²⁷ །ཞེས་གསུངས་
ལ་ཆོགས་བཅད་དེའི་དོན་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པའི་ཡིག་དོན་དང་སྤྱི་དོན་
གཉིས་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་སོ་དང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲོམ་པ་
ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་སྤྱང་པ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་
སྒྲོན་པ་མེད་པའི་སྒོ་གསུམ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ།།

འདི་ཡང་འཁོར་གསུམ་དང་དོ་སྐྱོལ་འབྲས་གསུམ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པའི་
རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེད་པ་དགོས་ཀྱི། གསུམ་ཆོན་དེ་དག་གི་སྤྱང་བ་ཞི་བ་ཙམ་
ཡིད་ལ་བྱས་པས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་
འགྱུར་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྤྱི་དགསུམ་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་རམ་བདེན་པར་ཡོད་
པར་འཛིན་པ་འཁོར་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་སོར་དོན་དམ་པར་མ་བྱུབ་པར་གསུངས་
ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་སོ་ནམས། །སྤྱི་དགསུམ་དངོས་སོ་མེད་པར་

བསྐྱོམ།²²⁸ །ཞེས་སྐབས་འདིར་གསུངས་པས་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་རིགས་པའི་ཤེས་པའི་དོན་གང་
དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཡིན་ལུགས་ལ་དེར་སྤང་བ་ཅིམ་ཡང་ལྟོག་པས་ན་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་
ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡང་མི་སྒྲིམ་པ་མིན་ནོ། །

གཞུང་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྤྲོ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུགས་དོན་སྒྲིམ་པ་ལ་ལྟ་བ་ཆེད་
དགོས་པ་ནི་འདི་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་སྤྲོ་ཤིང་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་
རྣམས་བསམ་པས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱི་མ་བཟུ། །གཟུགས་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟོང་བ་སྟེ། །དེ་
བཞིན་དུ་ནི་སྤྲོ་ཡང་བྱ།²²⁹ །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་པབ་ནས་
བསྐྱོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་རྗེ་གདན་བཞིའི་ལེའུ་གསུམ་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ།
སྤྲོ་ཤིང་བཟུག་པ་གསུམ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་
པར་གནས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་བ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་
འདི་དག་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་པ་སྟེ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ན་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་གདོད་མ་ནས་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བརྟུན་
ལ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་རྣམས་དཔྱལ་བ་ནས་རིམ་བཤད་བཞིན་དུ་འཛིག་པ་
དང་སྟོང་རྣམས་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་འཛིག་པའི་རིམ་བཤད་ནི་ཆོས་མཐུན་སྟོང་མི་དགོས་པས་མ་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འོག་གཞིའི་སྟོང་འཆགས་པའི་རིམ་བཤད་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ།
སྟོང་གི་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་འཆགས་པའི་རིམ་བཤད་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

228 བསྐྱོན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག་ ༥ ཟེང་། ༤

229 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༢༤ ཞོག་ ༩༡ ཟེང་། ༩༡

མདོར་བྱས་ལས།²³⁰ ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར།²³¹ ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་
འཁོར་བཞི་སྟེང་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་འཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དང་མཐུན་
པར་བསྟོམ་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་གཉིས། མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ། དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོམ་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་ཏེན་ཞིག་ནས་བར་བསྐྱལ་ནི་ཤུར་སྟངས་ཏེ་གནས་པ་དེ་ནས་ཡང་
འཆགས་པའི་འགོ་རྩམ་སོ། །འདིར་ས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྟོང་ནམས་ཡས་རིམ་ནས་འཆགས་
ཤིང་ས་དང་འབྲེལ་བ་ནམས་མས་རིམ་ནས་འཆགས་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་དུ་ཆངས་པའི་གཞལ་
མེད་ཁང་དང་དེ་ནས་གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་དང་དེ་ནས་འཕྱལ་དགའ་དང་དེ་ནས་དགའ་ལྗན་
དང་དེ་ནས་འཐབ་བྲལ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་ནམས་འཆགས་སོ། །

དེ་ནས་ཐོག་མར་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་
ནམ་མཁའ་ལ་སྟོང་གི་སྔ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱུད་འཇམ་པོ་དག་ཁང་གིས་²³² ཁང་གིས་གཡོ་
བའམ་ལྟར་སྟེ། དེ་ནས་རྒྱུད་དེ་ནམས་འབྲེལ་བར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཏེ་ནམ་
མཁའ་སྟེང་དུ་འཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུད་དེའི་མཐོ་དམན་གྱི་རིམས་ཀྱི་ཆད་ནི་དཔག་ཆད་
འབྱུང་ཐོག་བཅུ་དྲུག་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་དཔག་ཆད་གངས་མེད་པ་གཅིག་སྟེ་ཆོན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་
རྩོམས་ཀྱང་གཞིག་མི་བྱས་པར་སྔ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་འདི་ཡི་དང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་ཁམས་
ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུད་དཀྱིལ་འཁོར་འཆགས་ཏེ། རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལས་
སྟོན་གསེར་གྱི་སྟེང་པོ་ཅན་བྱུང་བས་ཤིང་རྟེན་འཕང་ལོ་ཅན་གྱི་ཆར་གྱི་རྒྱན་བབ་པར་གྱུར་ཏེ་
དེ་ལས་རྒྱུད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཏོ། །རྒྱུད་ཐད་ཀར་མི་འཕོ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་
དང་རྒྱུད་གིས་བང་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འཛིན་པའི་ལུགས་གཉིས་མཛོད་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་

230 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༩ གཙང་། ཤོག ༤ བ ༩ མདོར་བྱས་ནས་

231 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༡༩ ཤོག ༥ ཟླང་། ༡༡

232 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༡༠ ན ༩ ཁང་གི་

ཕྱི་མ་ནི་ས་ཡི་དངོས་གཞི་དང་མཐུན་ནོ། །ཅུ་དེ་ཡི་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱི་ཆད་ནི་དཔག་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་
བརྟ་གཅིག་དང་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤེས།

སྒྲ་ཡང་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་གིས་ཅུ་དེ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱབས་པ་
ལས་འོ་མ་བསྐྱོལ་བའི་སྤྱི་ས་མ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་དེ་ཅུ་དེའི་སྟེང་ནམས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་
ཀྱི་ས་གཞིར་གྱུར་ཏེ་རྒྱུ་སྟེང་དུ་འཆགས་སོ། །དེ་ཆགས་པ་དང་ཅུ་དེའི་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱི་ཆད་འབྲུམ་
ཕྱག་བརྟ་དེ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་སྟེང་རིམ་སྤྱི་མཉམ་ཉི་ཁྲི་གསེར་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།
ཕྱིས་ནི་རྒྱུ་མཉམས་སུ་འབྲུམ་ཕྱག་བརྟ། །ལྷག་མ་དག་ནི་གསེར་དུ་འགྱུར།²³³ །ཞེས་སོ། །ཅུ་
གསེར་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཁོར་ཡུག་གི་ཆད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། ཅུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི། །ཐད་ཀར་འབྲུམ་ཕྱག་བརྟ་གཉིས་དང་། །སྟོང་ཕྱག་གསུམ་དང་བརྟ་ཕྱག་ནི། །ཕྱེད་དང་ལྔ་
ནམས་ཁོ་ནའོ། །ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་སྤྱི་མཉམ་འགྱུར་རོ།²³⁴ །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་འོག་གཞི་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ལས་མེད་ན་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོམ་པའི་
ཆོས་མཐུན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། མེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་སྤྱི་མཉམ་གསུམ་བཞིན་དུ་
ལོགས་སུ་²³⁵མེད་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ་གནས་པས་ན་ཆོས་མཐུན་
སྟོམ་དུ་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། འདོད་ན་དབང་སོ་མེད་པ་དང་། །སྤྱི་མེད་ཕྱི་རབ་རྒྱལ་རྒྱུ་
བརྟ།²³⁶ །ཅེས་འདོད་ཁམས་ན་དབང་སོ་དང་སྤྱི་མེད་པའི་གོང་བྱ་ནམས་ལ་མེ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུ་བརྟ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ་ནི། མཛོད་ལས།
ཆགས་པ་དང་པོའི་རྒྱུ་ནས་ནི། །དཔྱལ་བའི་སྤྱི་དཔྱལ་བར་དུ་འོ།²³⁷ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

233 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩ ཟླ་ ༡༡

234 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩ ཟླ་ ༡༡

235 ཞོག། ཞོག ༡༠ ན ༩ གཅོང་། ཞོག ༡༠ ན ༥ ལོགས་པ་

236

237 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༣ ཟླ་ ༡༡

ཡིན་ལ། སྔོན་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་དང་། བཅུད་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་རིམ་བ་
བཞིན་དུ་འཆགས་ནས་དཔྱལ་བར་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་བར་ལ་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུ་
ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་གིས་བསྐྱེད་ན། ཉེན་དང་བཉེན་པའི་
རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་སོ། །གང་བསྐྱེད་པར་
བྱ་ན། མདོར་བྱས་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་ཡང་དག་བསྐྱེད། །རྩྭ་རྩེའི་ས་གཞི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ།²³⁸ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྩྭ་རྩེའི་སའི་ཆའོ། །དེ་
ཡང་རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སྔ་མ་སྔ་མ་བསྐྱེད་པའི་སྟེང་དུ་བྱི་མ་བྱི་མ་བསྐྱེད་
པའི་རིམ་བས་མཐར་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །གཞུང་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་བྱ་ན། མདོར་
བྱས་ལས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། །རྩྭ་གཉིས་ས་པོན་ཡི་ལས་བྱུང་། །རྩྭ་
རྩེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟར། །རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་སོགས་
ཀྱི་སྒྲུས་བསྐྱེད་པ། ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།²³⁹ །ཞེས་
པའི་བར་ཀྱི་གཞུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་རོ། །དཔེ་ཅི་དང་འབྲེལ་བར་བསྒོམ་ན། འོག་གཞིའི་སྔོན་
འཆགས་པའི་རིམ་བ་དེ་ལྟར་རམ་དེ་བཞིན་དུའོ། །འདིར་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་ཆོས་མཐུན་
གསུངས་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ས་ཡི་ཆ་ལ་མ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དེར་ནི་རྩྭ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །གཞལ་ཡས་ཁང་བ་རྣམ་པར་
བསྒོམ།²⁴⁰ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྔོན་འཆགས་
པའི་དུས་ཀྱི་སྟེང་གི་རི་གླིང་སོགས་དང་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་གཉིས། མཐུན་

238 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༩༩ ཞོག ༢༡༡ ཟླང་། ༡༩

239 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༥ ཟླང་། ༡༡

240 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༥ ཟླང་། ༡༩

ཡུལ་བཤད་བ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་གསེར་འཆགས་པའི་
དུས་སུ་བཤད་བ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱིང་
པོའི་སྤྱིན་བྱུང་སྟེ་དེ་ལས་བབ་པའི་ཆར་ཀྱི་ཚུ་རྣམས་གསེར་ཀྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་གནས་སོ། །དེ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱབས་ཤིང་འཐས་པར་བྱས་
པས་རི་རབ་ལ་སོགས་པའི་རི་བརྒྱད་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷའི་གཞལ་མེད་
ཁང་དང་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཐན་བརྒྱད་དང་། མཐའ་ལྷགས་རིས་བསྐྱར་བའི་ཁོར་ཡུག་གི་རི་ཚུན་
ཆད་དུ་ཤིང་དང་ཕྱོན་ཤིང་དང་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །རི་རབ་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་ཀྱང་རྒྱུད་གིས་ཆར་ཀྱི་ཚུ་བསྐྱབས་པ་ན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་བྱུང་བ་རྣམས་ལས་
ཀྱི་མཐུས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱབས་ནས་ཕྱང་པོར་བྱས་པ་རྣམས་རི་དང་སྤྱིང་དུ་འགྱུར་བར་
མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ལ། ཁམས་དེ་དག་མཆོག་ལས་རི་རབ་དང་འབྲིང་ལས་གསེར་
ཀྱི་རི་བདུན་དང་ཐ་མ་ལས་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཐན་བརྒྱད་ཁོར་ཡུག་གི་རི་རྣམས་བྱུང་བར་ས་ཡི་
དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དེར་ནི་རྩྭ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གིས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་
རོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོན་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་སྤར་བཤད་བ་སྤར་འདིར་བན་པར་བྱེད་
པ་ནི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་སྤར་བཤད་
པ་འདིས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ཕྱོན་དུ་སོང་བས། རྒྱུད་ལ་སོགས་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རིམ་པས་རྩོམ་པ་བསྐྱེད་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་
པའོ། །དཔེ་ཅི་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བསྟན་ན། སྟེང་གི་སྟོང་ཀྱི་སྤྱིང་བ་སྐྱེ་བ་སྟེ་འཆགས་
པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་པའམ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞུང་གཞན་ལས་འོག་ཏུ་རི་རབ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་སྟེང་ཏུ་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒྲོམ་པར་གསུངས་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དང་རི་རབ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་ཏུ་མཛད་ཀྱི་དེའི་འོག་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་པར་མ་མཛད་དོ། །དེས་ན་རི་རབ་དང་སྒྲོམ་ཆོག་གས་དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ནམས་རིམ་པ་བཞེན་ཏུ་སྟེང་ནས་སྟེང་ཏུ་བསྒྲོམ་པར་མཛོད་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་ཐེང་བར་བཤད་པ་དང་། རི་རབ་ཁྱུ་བ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པར་རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ནམས་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟེང་གི་རི་སྒྲིང་སོགས་ཀྱི་སྒྲོད་འཆགས་པ་སྤྱི་ཅུམ་དང་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་གསུངས་ཀྱི་རི་སྒྲིང་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་འབྲེལ་ཆོས་སྦྱར་བ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འང་བྱ་བཞི་དང་སྒྲོ་བཞི་དང་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་འདིར་མི་དགོས་པས་མ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཛོད་བསྐྱར་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་ལྷལ་ལ་སྒྲོད་ཆགས་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆགས་པ་དེ་ནས་མཐུན་ལྷལ་ལ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལྷའི་ཆོག་གས་དེས་པར་སྤྱལ་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་སྤྱབ་པ་སྒྲོན་ཏུ་འགྲོ་བས་དོ་རྗེ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་རིམ་པ་དེ་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་འཆགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་འདི་ལེན་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། ཡི་གེ་རྩྭ་གྱི་གནས་བསྒྲོམས་ཏེ། དོ་རྗེ་གསུམ་འབྱུང་བསྒྲོམ་པར་བྱ།²⁴¹ །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ་སྒྲོན་གསལ་ལས་སྒྲོན་ཏུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒྲོམས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་མཆན་མ་གསུམ་བསྒྲོམ་དགོས་པའི་དོན་

241 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༩༡ ཞོག་ ༩༡༠ ཐེང་། ༡༣

རྫོག་རྫོག་འཆང་ཆེན་པོ་ནི་དག་པའི་སེམས་ཅན་ལྟའི་འཁོར་ལ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོ་ཡིན་
 ཉེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དེར་སྦྱལ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་ནས་བར་དོའི་སེམས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་ཐུགས་
 རྫོག་ཞེས་གསུངས་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་རྫོག་རྫོག་འཆང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་མི་
 འཐད་ལ་རྫོག་རྫོག་འཆང་གིས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་འཆད་པ་ཡང་དོན་མིན་ནོ། །རྫོ་

244 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེའ། ༤༠ འོག་ ༥༧ ཟེང་། ༡༤

རྗེ་འཆང་ནི་འདྲིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་གཟུང་ངོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གཉིས་སྤྱལ་པའི་
དུས་ནི་དག་མ་དག་གི་སྒོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་འོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ། མི་ཡི་སྲིད་པ་སྐྱེ་
བའི་རིམ་པ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚན། དེ་དང་མཐུན་པར་སྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་
ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གནས་བཞིར་ངེས་ལ་བཞི་
པ་ནི་འདྲི་ལྷ་སྟེ། སྐྱོང་སྐྱེས་ནི་མ་ལས་སྐྱོང་སྐྱེ་ཞིང་དེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། མངལ་ནི་མའི་
སྟོར་ལ་མས་དགེས་ནས་འདུག་པ་ཡིན་ལ་དེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་
བའི་བྱོད་དང་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཁུ་ཁག་སོགས་རྒྱར་མ་བྱས་པར་ཡན་ལག་དང་དབང་
པོ་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་བརྒྱས་ཏེ་སྐྱེས་པའོ། །སྐྱེ་གནས་ནི་འདྲིར་སེམས་ཅན་ནམས་
སྐྱེ་བ་ཐུན་མོང་བར་འབྱུང་བའོ། །གཞན་ནམས་གོ་སྤྲུལ་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ནི་མིག་
ལ་སོགས་པ་ཆང་བའོ། །མ་རྗེས་པ་མེད་པ་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས་དམན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་
འབྱུང་ལ་དེའི་དོན་ནི་ཞར་བ་དང་མོང་བ་སོགས་མེད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་གྱིས་བཤད་དོ། །ཡན་
ལག་ནི་ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་སོགས་སོ། །ཉིང་ལག་ནི་སོར་མོ་སོགས་སོ། །དེ་དག་ནི་མཛོད་
འགྲེལ་དང་སྒྲིམ་འབྱུང་གི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་གསུངས་པ་ནམས་དང་རེ་རེ་ཅམ་མ་གཏོགས་
²⁴⁵པ་འདྲ་བར་སྒྲུང་ངོ།

བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འགྲོ་བ་ལྗེ་སྐྱོན་ནས་མ་གསུངས་པར་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་སྐྱོན་ནས་
གསུངས་པ་ནི། སྐྱེ་གནས་བཞིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདུ་ཡི་འགྲོ་བ་ལྗེ་མི་འདུ་བ་ལ་
དགོངས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སྲིད་མིན།²⁴⁶ །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་
ལས། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཡང་སྲིད་པ་བར་མའི་རང་བཞིན་དག་ནི་མ་ཡིན་

²⁴⁵ ཞོལ། ཞོག ༡༣ ན ར མ་གཏགས་འདྲ་བར་

²⁴⁶ བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༥༩ ཞོག ༡༥ ཟུང་། ༡༠

ནོ། །གདགས་བ་དག་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་གནས་བཞིས་ནི་འགྲོ་བ་ལྷ་བསྐྱས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལྷས་ནི་
 རྒྱུ་གནས་བཞི་མ་བསྐྱས་ཏེ་གང་ཞིག་མ་བསྐྱས་ཤེ་ན་སྲིད་བ་བར་མཛོ།²⁴⁷ །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཞེས་བར་དོ་སེམས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་འགྲོ་བ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། མཐུན་ཡུལ་ལ་སྟོད་ཆགས་པའི་འོག་ཏུ་བཅུད་འཆགས་བ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་
 ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་བརྟེན་བ་ལྷ་བསྐྱེད་བ་ནི། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་
 ཆོས་མཐུན་པར་སྟོམ་བ་ཡིན་པ་ལ་འདྲིར་རྒྱུ་གནས་གཞན་དང་འགྲོ་བ་གཞན་དང་ཆོས་མཐུན་
 པར་མི་བྱེད་པར་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་འཛམ་བྱ་གླིང་པའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པར་སོང་བ་ཞིག་
 ཤིན་པ་དང་། དེ་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་པ་དང་དེས་འཛམ་བྱ་གླིང་པའི་མི་མོ་ཞིག་གི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་
 ལེན་པའི་ཚུལ་ཉིད་དང་ཆོས་མཐུན་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

དེ་ལ་སྟོན་དུ་འཛམ་བྱ་གླིང་པའི་མིའི་སྲིད་བ་འགྲུབ་པའི་རིམ་བ་ཉིད་དང་བསྐྱུན་ནས་སྟོམ་
 པའི་རྒྱ་མཆན་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར་དུ། དགའ་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་བ་གླིང་
 གཞན་དུ་མི་འདུག་པར་འཛམ་བྱ་གླིང་པའི་མིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཆད་བ་
 ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་བ་ན། རྒྱ་དེས་ན་མིའི་སྲིད་བ་སྐྱེ་བའི་
 རིམ་བ་བསྐྱུན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བཅུད་འཆགས་བ་དང་ཆོས་
 མཐུན་པར་སྟོམ་བ་སྟོན་པའི་སྐྱབས་སུ་དགའ་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་འཛམ་བྱ་གླིང་པའི་རྟེན་ལ་
 འཆང་རྒྱ་བར་བསྐྱབས་བ་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །

དེས་ན་སྤར་བཤད་པའི་རྒྱུ་གནས་བཞིའི་ནང་ནས་ལྷག་མོས་དང་རྣལ་འབྱོར་གཞིས་ལྷ་
 བསྐྱེད་བ་འཛམ་བྱ་གླིང་པའི་མིའི་སྲིད་བ་འགྲུབ་པའི་རིམ་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་འཆད་བ་མ་གོ་
 བར་རྒྱུ་གནས་བཞི་བཤད་པས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་ལྷའི་རྣལ་

འཕྲོར་གྱིས་སྐྱེ་གནས་བཞི་སྤྱིང་བར་བཟུང་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།།

འདི་ལ་བཞི། སློབ་མའི་ཁྱིམ་དགོད་པ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལན་གདབ་པ། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ། དེ་དག་གིས་བྱུང་བའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བཅུད་འཆགས་པ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་སྒྲོམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་དོ་རྩེ་སློབ་མས་གསོལ་བ། འཛམ་བུ་གླིང་ན་མི་ཡོད་པར་མ་ཟད་ལུས་འཕགས་པོ་ལ་སོགས་པའི་གླིང་གསུམ་པའི་མི་རྣམས་ཀྱང་གླིང་སོ་སོར་གནས་པ་མ་ལགས་སམ་སྟེ་གནས་ལགས་ན། ཅིའི་སྤྱད་དུ་འཆང་བྱ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་མཆོག་ནས་གླིང་གསུམ་པོ་དེར་འཇུག་པར་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆན་བཤད་དུ་གསོལ། བྱང་སེམས་དེ་འཆང་བྱ་བའི་སྐབས་འདིར་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་དེའི་མིར་སྐྱེ་འབྱུངས་ནས་མི་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་སྟོན་པས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཁྱས་པ་སྟེ། མདོར་ན་མིའི་ཉེན་ལ་འཆང་བྱ་བའི་བྱང་སེམས་དེ་མིར་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཁོ་ནར་འབྱུངས་ནས་འཆང་བྱ་བའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལན་སྤྲོས་པ། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ལ་སོགས་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲོར་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བ་ཡིན་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་སྟེ་དེ་ལྷ་ནའང་དབང་པོ་སྐྱུན་པས་སོ་སོར་ཉོག་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་མི་དཔྱོད་ཅིང་སྤོངས་པས་ཞིབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་འབྲེད་པ་སྟེ་དཔྱོད་མི་ལུས་སོ། །དེས་ན་ཉེན་དེ་ལ་འཆང་བྱ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྤྱོམ་འབྱུང་གི་ལུ་ལུ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པ་སྤངས་སྤྱོད། །དེ་བཞིན་བྱང་གི་སྤྱོད་མི་སྟོན། །གླིང་གསུམ་པོ་ཡི་མི་རྣམས་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་ཡང་དག་འཆོ། །རྣམ་ཉོག་མེད་ཅིང་རྣམ་དཔྱོད་

མེད། །སྤྱོད་ཚེས་བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་པའོ།²⁴⁸ །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་
 དོན་སྤྱོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་སེལ་བ་ལ་ཚེས་པ་དང་། ཚེས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་
 དོན་འཛིན་མི་ཉུས་པ་དང་དེ་ཉིད་ནི་བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེས་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །འཛམ་
 བྱ་སྤྱིང་པ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནམ་པར་སྤྱོད་པ་འདིར་སྤང་
 བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་ཚུལ་ནི་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མའི་སེམས་ཅན་ནམས་སུ་ནམས་པར་
 སྤྱོད་པ་སྟེ་ཆེ་རིང་མུང་དང་འབྱོར་དབུལ་ལ་སོགས་པའི་མཆོག་དམན་གྱི་བྱེད་པར་ཆེན་པོ་
 ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆེ་རབས་སྤྱ་མར་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དགེ་བ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་མི་དགེ་བ་
 བསགས་པའི་མཐུས་སོ། །དེས་ན་སྤྱིང་གཞན་གྱི་མི་ནམས་ནི་སྤྱོད་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐུས་འདི་འབྲ་
 བའི་མཆོག་དམན་གྱི་བྱེད་པར་ཆེན་པོ་ཅན་མ་ཡིན་པས། སྤྱིང་འདི་ལ་ལས་ཀྱི་ས་པར་གསུངས་
 སོ། །རྩ་བ་རྩ་བས་ནི། འདི་ལྟར་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་གནས་དེ་དག་ན་ནལ་འབྱོར་མ་
 ནམས་བཞུགས་ཏེ། སྤྱིང་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པས་ལས་ནམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་
 སྤྱིང་གཞན་ནམས་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་དེར་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་དག་ཏུ་ལས་མི་འགྲུབ་པས་ནལ་འབྱོར་མ་ནམས་སྤྱིང་གཞན་དུ་མི་
 གཤེགས་སོ། །ཞེས་ཆེ་དེ་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱིས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་
 ལ་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་མིན་དུ་འཛོག་ཅིང་། སྤྱིང་གཞན་པ་ནམས་ལས་ཀྱི་ས་པ་མིན་པས་ཡུལ་
 ཉེར་བཞིའི་ནལ་འབྱོར་མ་ནམས་སྤྱིང་གཞན་དུ་མི་གཤེགས་པར་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ལེའུ་བཅུ་
 བཞི་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །

ཉེས་སྤྱོད་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་ཚུལ་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། འཛམ་བྱ་སྤྱིང་གི་མི་ནམས་
 ཉིད་བཀུར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བྱང་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གང་རུང་གི་ཆར་

གཏོགས་པ་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་གཡོ་དང་། རོ་བོ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་
རང་གི་སྟོན་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྱུ་དང་། རིགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ཆོས་
ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུགས་པའི་དྲེགས་བཤམ་རྒྱགས་པ་དང་། ཞེ་
སྤང་གི་ཆར་གཏོགས་ཤིང་གཞན་གྱི་ཕུན་ཆོགས་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུག་པའི་ཐྱག་དོག་
དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བར་སེམས་པའི་གདུག་པའི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
མང་པོ་དང་ལྡན་པས་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པའི་ནད་མང་པོ་དང་། ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་
བསྐལ་དྲག་པོ་མང་པོས་ཡོངས་སུ་གཟིར་བར་འགྱུར་རོ། །སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། འཛམ་བུ་
སྤིང་ནམས་ལེགས་སྟེས་པའི། །ལས་ཀྱི་ས་པར་རབ་ཏུ་གྲགས། །ལེགས་བྱས་དང་ནི་ཉེས་
བྱས་ལས། །མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཡི། །སྟེ་བ་སྤྲ་མའི་ནམ་སྟོན་འདིར། །སྟེ་བོ་ཀུན་
ལ་མཐོང་བར་འགྱུར། །རྒྱགས་པ་སེར་སྒྲ་གདུག་སེམས་དང་། །གཡོ་སྒྱུ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་
དང་། །ཆགས་སྤང་གཏི་ཐུག་སོགས་ནམས་དང་། །ཆ་དང་ནད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གཟིར།²⁴⁹ །ཞེས་
སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་མང་པོ་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་ཉེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་འགལ་ལམ་སྟམ་ན་སྟོན་དེ་
དག་ཡོད་པ་འོན་ཀྱང་ཆེག་གི་མགོ་སྟོས་བས་དོན་རྫོགས་པར་གོ་བ་དང་དད་པ་ལ་སོགས་
པའི་དབང་པོ་ནམས་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་དང་སྟོན་ཞིང་རྒྱལ་པོད་པ་སྟེ། དེས་ན་བྱང་སེམས་སྟེ་བ་
གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དགའ་ལྡན་ན་བཞུགས་པ་ནམས་འཛམ་བུ་སྤིང་གི་སྟེ་བོའི་གནས་ནམས་
ཀྱི་དབུས་སུ་སྒྱུ་འབྱུངས་ཤིང་ཉེན་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ནས་མི་ནམས་ལ་ཆོས་སྟོན་བར་འགྱུར་
རོ། །ནད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡོད་པ་ནམས་སངས་རྒྱས་འཛམ་བུ་སྤིང་དུ་འབྱོན་པའི་
རྒྱ་མཆོན་དུ་འཆད་པ་ནི་འོན་ཀྱང་ཞེས་པ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། །སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་།
འཛམ་བུ་སྤིང་པའི་མཆོག་གཙོ་བོ། །དབུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྟེས་པ་དེ། །དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་ནོན་

པོ་ནུམས། །སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་དགེ་བ་ལྟོས།²⁵⁰ །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དབང་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་སྤྱི་
 གྱི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ལྟོས་པར་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། །ལན་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་མིར་
 མཚུངས་ཀྱང་དབང་པོ་ཞིན་ཏུ་རྒྱ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྲད་པར་གྱིས་སྤྱིང་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་
 འཆང་མི་རྒྱ་ལ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མཆོག་ལུས་
 དབུས་སུ་འབྱོན་པར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་སེམས་འཆང་རྒྱ་བ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དུ་ཡང་
 སྤྱར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ། འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བཞི་ལས། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་
 དུ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་མི་རུ་འབྱུངས་པ་ནི་དེས་ཚུལ་དང་པོ་འོ། །ཁྱིམ་ནས་དེས་
 པར་བྱང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འདུལ་བ་ནས་བསྐྱར་
 པའི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བ་ནི་ཚུལ་ཆེན་གསུམ་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྱིམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་དེ་
 འཛིན་བརྟེས་པ་ནི་ཚུལ་ནུམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་མ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་།
 མི་རུ་སྐྱེས་པ་འབྲས་བུའི་དམ་པ་དང་པོ་སྟེ། །རང་གི་ཁྱིམ་ནས་དེས་འབྱུང་རྟེན་པ་གཉིས་པ་
 ཡིན། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་གསུམ་པ་སྟེ། །ཅེ་གཅིག་ཡིད་ནི་རྟེན་པ་བཞི་པ་དག་
 ཏུ་གསུངས།²⁵¹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་མ་འབྱུང་འགྲེལ་པར་ཁྱིམ་ནས་བྱུང་བ་གཉིས་པ་དང་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གསུམ་པར་མཛད་མོད་ཀྱང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ཞེས་པའི་དགེ་བ་
 སྐྱབ་པ་གསུམ་པར་བྱ་སྟེ་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་དང་སྤྱོན་གསལ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་ཅན་
 གྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོན་གསལ་ལས། མི་ཡི་སྐྱེ་བར་

250 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༥༩ ཞོག ༥༥༥ ཟེང་། ༥

251 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༥༩ ཞོག ༥༥༥ ཟེང་། ༥

འབྲུངས་པ་ནི། །རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤད། །བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་ནི། །དེས་
པར་འབྲུང་བ་སྒྲིང་གཞི་ཡིན། །འདུལ་ལས་སྒྲོམ་པ་བསྟན་པ་ནི། །དེས་པའི་ཆོག་ནི་ཡིན་ཞེས་
བཤད། །འབྲས་བུ་འདོད་པས་ཆོས་སྦྱོང་པ། །དེ་ནི་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་སྟེ། །འདི་ནི་འདོད་ཆགས་
བྲལ་ཆོས་ཀྱི། །རིགས་པ་ནམ་པ་བཞིར་འདོད་དོ།²⁵² །ཞེས་སོ།

བཞི་པ་ནི། སྒར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་
བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་སྒྱུ་འབྲུངས་ཏེ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཚན་
དེས་ན་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མིའི་སྲིད་པ་སྒྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་འདིར་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལའང་སངས་རྒྱས་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མིའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་འདི་མ་
གྲུབ་ལ་གྲུབ་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ལྷ་བུའི་བྱང་
སེམས་དེ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷག་མོས་དང་ནལ་འཁྱོར་
བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ན་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མིའི་སྲིད་པ་སྒྱེ་བའི་རིམ་
པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲོམ་དགོས་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་དེའི་སྦྱོན་མེད་དེ། དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ནམས་མིའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱིའི་དབང་
དུ་མཛད་པ་མིན་གྱི། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འཆང་རྒྱ་བ་ནམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཡང་འདིར་སྤགས་ཀྱི་ལམ་སྒྲོམ་པ་སྤྱིའི་དབང་དུ་མ་བྱས་
ཀྱི། ལྷ་འཁྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བུའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་ཆེ་དེ་ལ་ལམ་
རིམ་པ་གཉིས་བསྒྲོམས་ནས་སྤགས་ནས་འབྲུང་བ་བཞིན་འཆང་རྒྱ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་དེ་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
 བ་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་སྟམ་ན། རྟོ་རྟེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གངས་མང་དུ་གསུངས་པའི་མཐར། འདི་ནི་གཉིས་པོ་འབྱུང་བ་ཡིས། །རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་
 བ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ལག་བཅངས་དང་། །ཚོད་དང་བལྟས་པས་ཤེས་པར་བྱ།²⁵³ །ཞེས་དང་།
 དཔལ་ལ་སྤྱོད་པའི་བརྟག་བ་དུག་བ་ལས། ཚོད་དང་བལྟས་དང་ལག་བཅངས་དང་། །གཉིས་
 གཉིས་འབྱུང་དང་རྣམ་བ་བཞི། །སྟོན་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་བཞིར་གནས།²⁵⁴ །ཞེས་ཚོད་བ་ལ་
 སོགས་པའི་འདོད་ཆགས་རིགས་བཞི་ལས་དུ་བྱེད་བ་ལ་རྒྱུད་སྟེ་བཞིར་གསུངས་ཤིང་འདོད་
 ཆགས་དེ་དག་ཀྱང་། མཛོད་ལས། གཉིས་གཉིས་འབྱུང་དང་ལག་བཅངས་དང་། །ཚོད་དང་
 བལྟས་པས་འབྲིག་བ་ཡིན།²⁵⁵ །ཞེས་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་སུ་གསུངས་པས་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་
 གང་གི་ཡང་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་འདོད་ཁམས་པར་ཁ་ཅིག་འཆད་ཀྱང་། འདིར་ནི་གཞན་གསུམ་
 རེ་ཤིག་བཞག་ལ་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ལམ་དེ་ལ་མོས་བ་
 དང་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ཅུ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱི་གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྒྱུད་དེ་གསུངས་པའི་
 གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོའོ།

དེ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་གྱི་ཆགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་བྱས་པའི་འདོད་
 ཁམས་བ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པའི་རྒྱུད་ལས། སྟགས་དང་ཕྱག་
 རྒྱས་སྟོན་དུ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་རྟོ་རྟེ་དང་བསྐྱེམ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གསུམ་ཉི་བར་མཚོན་པར་མི་བྱས་སོ། །རྩ་ག་དང་ལིང་ག་ཡང་དག་པར་སྦྱར་མི་བྱས་

253 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 13 ཞོག 133 ཟེང་། 16

254 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 26 ཞོག 312 ཟེང་། 11

255 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 26 ཞོག 312 ཟེང་། 1

པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་ཆེད་དོ།²⁵⁶ །ཞེས་དང་། གང་རྗེ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་མཉམ་
 པར་སྦྱར་བའི་བདེ་བས་རང་བཞིན་སྣང་བ་ཡང་དག་པར་ཉི་བར་མཆོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ།²⁵⁷ །ཞེས་དང་། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་སྟོན་པའི་ཆེ་
 སྟོན་པས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་
 བསྟན་པའི་དོན་ལ་མདོ་བསྟེན་ལས། རི་ལྟར་བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་
 འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལེན་དང་པོར་འདོད་
 ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་
 དུ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོ་སྦྱར་བ་བྱ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།²⁵⁸ །ཞེས་དང་། སྦྱོན་གསལ་ལས་
 གྲང་། ད་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེའི་སྒོ་ནས་གྲོལ་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།²⁵⁹ །ཞེས་དང་། གང་གི་དོན་དུ་འདི་
 ཉིད་མཛད་ཅེས་པའི་ལན་དུ། སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་ཅན་དོན་དུ།²⁶⁰ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་ཡང་འན་འགྲོ་གཉིས་དང་འདོད་ལྟ་འོག་མ་གཉིས་དང་མི་རྣམས་ལ་
 ཡོད་ཀྱི་དེ་དག་ལས་གཞན་ན་མེད་ལ་ངན་འགྲོ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཉེན་རྣམ་དག་ཏུ་མི་རུང་
 ཞིང་འདོད་ལྟ་ལ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉེན་བྱང་སེམས་ཀྱན་ད་ལྟ་བུ་མེད་པས་དེ་ལ་བཞེན་ནས་
 དགའ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཆོན་དུ་མེད་པས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བུའི་གཙོ་བོར་མི་
 རུང་རོ། །དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་གང་ན་ཡོད་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱན་ད་ལྟ་བུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་

256 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༤ ཟླ་ ༣༠
 257 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༤ ཟླ་ ༥
 258 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༤ ཟླ་ ༤
 259 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༤༤ ཟླ་ ༡༠
 260 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༣༡ ཟླ་ ༡

ནི། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས། རུད་འགོ་ནུས་དང་ཡི་དྲགས་ནུས་དང་མི་ནུས་ལ་ནི་ལུས་
 གྱི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྲས་པར་ཡོད་པས་འབྲིག་པའི་སྦྱར་བ་ཡོད་དེ། སྦྱིས་བ་དང་བྱད་
 མེད་དེ་ནུས་པན་ཚུན་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྦྱོད་བ་བྱེད་དེ་ཁུ་བ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །འདོད་བ་ན་
 སྦྱོད་པའི་ལྷ་ནུས་ལ་ཡང་འབྲིག་པའི་སྦྱར་བ་ནི་ཡོད་ལ་ཁུ་བ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་
 གི་ནི་འབྱུང་བའི་ཆེ་མཆོན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ཉི་ཆེ་འབྱུང་ངོ་།²⁶¹ ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྦྱོབ་དཔོན་
 དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་
 གཙང་ཁིང་བྱིང་བ་མེད་དོ། །དེ་དག་ལ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ་མི་གཙང་བའི་རྣམས་²⁶² རྒྱལ་དང་བྱི་མ་དང་
 རུས་བ་དང་རྒྱས་བ་དང་ཅ་དང་མཁལ་མ་དང་སྟོང་ལ་སོགས་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མེད་²⁶³ དེ།
 ཞེས་ཅ་དང་ནང་ཁོལ་ནུས་མེད་པར་གསུངས་པས་འདོད་ལྷ་ནུས་ལ་ཀུན་ད་ལྷ་བྱུའི་རྟེན་
 ཅའི་འཁོར་ལོ་ནུས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་དག་གིས་བདུད་ཅི་ལ་སོགས་པའི་ཁམ་ཟས་ཐོས་པ་
 རུས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་དུ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་ནས་ཁྱེ་བཤད་གཅིར་འབྱུང་བ་མེད་
 པར་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་²⁶⁴ གསུངས་སོ། །མིའི་སྤིང་གཞན་ནུས་ཀྱང་སྤར་བཤད་བ་ལྟར་
 དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩོད་པ་ལ་ཡིན་ལ། སྤགས་ནས་བཤད་པའི་ཆེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་
 པ་ལ་ནི་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་རྩོད་པ་ཞིག་དགོས་པས་འཇམ་བུ་སྤིང་བ་དགོས་སོ། །

འདི་ཡང་སྦྱོན་གསལ་ལས། ལྷ་རྒྱལ་དེ་བཞིན་བད་དཀར་དང་། །བསྐྱེད་ཅན་ཉིད་དག་
 སྟེ། །གང་ཟག་བཞི་སོ་འདི་དག་ནི། །ཆོགས་པ་ལ་བཤད་གང་ཟག་གོ། །རྫོགས་པའི་རིམ་གྱི་
 སྐལ་ལྷན་ཁིང་། །རྟག་དུ་སྦྱོད་པས་ནུས་བརྒྱན་པ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་གང་ཟག་སྟེ། །སྦྱོབ་མ་ལ་

261 བསྐྱེད་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༢ ཞོག ༡༤༣ ཟེང་། ༡༢

262 ཞོལ། ཞོག ༡༩ ན ༢ གཙང་། ཞོག ༡༩ བ ༤ མི་གཙང་བའི་རྣམས་འདི་ལྷ་སྟེ་རྒྱལ་དང་

263 ཞོལ། ཞོག ༡༩ ན ༢ གཙང་། ཞོག ༡༩ བ ༤ དེ་དག་མེད་དོ།

264 བསྐྱེད་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༢ ཞོག ༡༩༡ ཟེང་། ༡༢

བཤད་སྟོང་ཡིན་ནོ།²⁶⁵ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོགས་བཤད་ཀྱི་སྟོང་ཀྱི་གང་ཟག་བཞི་དང་སྟོབ་
བཤད་ཀྱི་སྟོང་གཅིག་སྟེ་ལྷ་ཡོད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱད་²⁶⁶དང་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་པལ་མོ་ཆེར་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བསྟན་པ་མང་བར་སྒྲུབ་ན་ཡང་བྱད་མེད་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་
གསུམ་པ་ལས། རིག་པ་ཆེན་མོ་སྐྱེན་ལ་སོགས། །རྟག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་བཙོན་པ། །འདོད་
པའི་ལོངས་སྟོང་དག་གིས་ནི། །རི་ལྷར་འདོད་པ་བསྟན་ན་འབྱུག།²⁶⁷ ཅེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་
འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ནི་སྐྱེས་པ་འབའ་ཞིག་
གིས་བསྐྱབ་པར་མ་ཟད་ཀྱི་བྱད་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རིག་པ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ་²⁶⁸ཞེས་གསུངས་པས་སོ།

དེ་ལ་རིག་པ་ཆེན་མོ་ནི་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །སྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐྱ་
ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་བཞིའོ། །འདོད་པ་ནི་ཡུལ་ལྷ་དང་དེའི་དོན་ནི་དེ་ནམ་པར་དག་
པ་སྟེ་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་སྐྱར་ལེན་པ་ལ་བཙོན་པས་རི་ལྷར་བདེ་བར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་
བསྐྱབས་ན་རྟོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་འབྱུབ་པར་འགྲེལ་པར་བཤད་པས་ཐོབ་བྱ་འདྲ་ལ། རྟེན་ནི་
སྟོམ་འབྱུང་དང་གདན་བཞི་དང་ཞལ་ལྷང་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་ནམས་
ཆང་བའི་བྱད་མེད་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །འདི་ཡི་གྲོལ་ལུགས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་རྟོ་རྩེ་མཁའ་
འགྲོའི་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པར་ཡང་བཤད་དོ།

དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་འཇམ་བུ་གླིང་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་

265 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༡༥ ཞོག ༡༣༣ ཟླ་ ༡༩

266 ཞོལ། ཞོག ༡༩ བ ༡ དེ་ལ་ཡང་རྒྱད་ཀྱི་སྐབ་

267 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༡༡ ཞོག ༩༩༩ ཟླ་ ༡༣

268 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༡༥ ཞོག ༡༠༡༥ ཟླ་ ༩

བསྐྱབས་པས་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆེ་དེ་ལ་འཁང་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་
འཁང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟེན་དེས་
བཅུད་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་མཐུན་ཡུལ་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་
མིའི་སྲིད་པ་འགྱུར་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

སྒྲོམ་འབྱུང་གི་ལེའུ་གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་ལེའུ་ལས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་སྐྱེ་
གནས་བཞི་བཤད་པའི་འོག་དུ་གླིང་བཞི་ལ་ལོངས་སྟོན་དང་ལས་ཀྱི་ས་གཉིས་དང་འཁང་རྒྱ་
བའི་ཚུལ་བཞི་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་ནི་འགྲེལ་པས་འདི་དང་མི་མཐུན་པར་བཀྲལ་མོད་
ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་བཀྲོལ་བའི་དོན་རིམ་བ་བཞིན་དུ་སྤང་བས་རྒྱུད་དེའི་དོན་ཡང་འདི་དང་
མཐུན་པར་བྱའོ།

འདིར་ཆོས་མཐུན་སྒྲོམ་པ་པོ་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་པའི་
མཐུན་ཡུལ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་ལོ་བར་དོ་གསུམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་
ན། སྤྱིར་ཆོས་མཐུན་སྒྲོམ་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་དང་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་དོན་དང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་གཞིར་གང་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་
འཁད་པར་འགྱུར་རོ།

སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆེ་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱབ་
ན་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱིས་རྟེན་དེ་ལ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་འདོད་
མི་འདོད་དང་འོག་མིན་གྱི་ལྟ་དང་འདོད་པའི་མིའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཁང་རྒྱ་བའི་ཆོས་དང་
གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྱུར་པའི་ཁྱད་པར་དང་། མིའི་རྟེན་ལ་འཁང་རྒྱ་བར་བཤད་པ་དང་། རྫོགས་
རིམ་ཐོབ་ནས་སྟོན་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བར་ཆེའི་དུས་བྱས་པ་དེ་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་མ་སྤངས་
པར་འཁང་རྒྱ་བར་སྟོན་བསྐྱས་ལས་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་དང་། ཆེ་གཅིག་

ལ་འཁང་བྱ་བའི་རྟེན་དེས་ཀྱང་ལུས་བརྩེས་ནས་འཁང་བྱ་བར་སྟོན་བསྟུས་དང་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་ལམ་སྟུབ་བ་ཡིན་ཀྱང་མཐར་འབྲས་བྱ་འཕོབ་བ་ན་ལུས་རྟེན་དེ་བརྩེ་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱེད་པ་སོགས་ནི་རྩོགས་རིམ་གྱི་གཞུང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པར་སྒྲུང་བས་དེར་བཤད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ། དེ་འཆི་འཕོ་ཞིང་བར་སྲིད་བྱུབ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ། དེས་སྦྱི་སྲིད་བྱུབ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པའོ།། དང་པོ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ནས་ལྟ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མར་ལྟ་གཞུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་མདོར་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ནི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་གཉིས། དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཐུན་ལུལ། རྒྱགས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ལྟ་གཞུག་བསྟོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བཏུན་འཆགས་པའི་རིམ་པ་ནི་འོད་གསལ་ནས་ལྟ་གཅིག་ཆེ་འཕོས་ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་སྦྱེ་ལ་དེ་ནས་ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དང་དེ་ནས་ཆངས་རིས་དང་། དེ་ནས་འདོད་ལྟ་བྱག་ཡས་རིམ་ནས་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་མི་སྟན་དང་བ་སྦྱང་སྟོན་དང་ལུས་འཕགས་པོ་དང་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་པའི་མི་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་འཆགས་སོ། །དེ་ནས་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོ་དང་དཔུལ་བར་སྦྱེ་སྦྱེ་གང་མཐུག་ཏུ་འཛིག་པ་²⁶⁹དང་དེ་དང་པོར་འཆགས་པ་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ལྟ་དང་མིའི་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་དང་ངན་འགྲོའི་བཏུན་འཆགས་པ་དང་མི་བསྟན་གྱི། འཛམ་བྱ་སྤྱིང་པའི་མི་དང་བསྟན་ནས་འཆད་དོ།།

དེ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ལྟའི་རིས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤི་འཕོས་ནས་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་པའི་མིར་སྦྱེ་སྦྱེ། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ནི་མཆོན་དཔའི་ཡོན་ཏན་རྩེས་མཐུན་པ་ཡོད་པས་

269 ཞོལ། ཤོག 14 བ 4 གཙང་། 30 བ 3 འཛིག་པ་དེ་དང་པོར་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཞུགས་ཅན་ནི།
མངོན་འགྲེལ་དུ་མངོན་པ་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་གཞུགས་ཅན་དང་ཡིད་ལས་
བྱུང་བ་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་གྱིས་གཞུགས་ལྟར་བྱང་བ་དང་
བརྒྱས་ཏེ་སྤྲུལ་བ་ལ་བཤད་དོ། །ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་སོར་མོ་ལ་
སོགས་པའི་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོན་བ་སྟེ་དེ་དག་དང་ལྡན་པ། དབང་པོ་ཆོགས་པས་
མ་ཆང་བ་མེད་པ། མ་རྩོགས་པ་མེད་པ་ལ་མངོན་འགྲེལ་དུ་མངོན་པ་ལས་ངན་པ་མ་ཡིན་
པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ཞར་བ་དང་ལོང་བ་མེད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་གྱིས་བཤད་དེ་རྣམ་འབྱེད་
ལས་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་ཞེས་བ་དང་མཐུན་ནོ།།

ཁ་དོག་གསལ་བའི་ལུས་ཅན་ལ་མངོན་འགྲེལ་ལས། མངོན་པ་ཁ་དོག་ལ་གནས་པ་རང་
གི་འོད་ཅན་ཞེས་བྱངས་པ་དང་། རྣམ་འབྱེད་གཉིས་དོན་འདྲ་བར་ཡོད་ལ་དེའི་དོན་ནི་དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་བཟླ་ན་སྤྲུག་པ་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་གྱིས་
བཤད་དོ།།

རང་གི་ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མཐུས་ནས་མཁའ་ལ་འགོ་བ་ལོ་གངས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་ཆེ་བྱབ་པས་རིང་ཞིང་ཁམ་ཟས་ལ་མི་ལྟོས་པས་དགའ་བ་ལ་སྦྱོད་པ་སྟེ་དགའ་བའི་ཟས་
ཅན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་པ་མངོན་པ་དང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མ་བྱུང་
ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཏེ་འབྱུང་བའི་ལུས་རགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གཞུགས་ཁམས་
པའི་ལྟེ་ལུས་དང་འདྲ་བའི་ལུས་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་པར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་
དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་གང་གི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བྱུང་བའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྫོངས་པའི་མི་ཤེས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་

སྟོབས་ལས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་སྐྱུ་ལུས་དང་ཆ་འབྲ་བའི་ལུས་ཡོད་ཀྱང་
 སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོས་བསམ་གྱིས་མི་ཤེས་ཤིང་བསྐྱེམས་བསམ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་དེ་དེས་
 བ་སྲིད་པར་འབྲམ་བ་ཡིན་ཏེ་སྟོམ་འབྱུང་ལས། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན། །རབ་ཏུ་མི་ཤེས་
 མི་ནམས་ནི། །ཐོག་མེད་དུས་ཅན་ཉོན་མོངས་གྱི། །བག་ཆགས་རབ་ཏུ་བསགས་བྱས་ལ། །དེ་
 བས་སྟོན་བྱས་ལས་གྱིས་ནི། །སྦྱེ་དང་འཆི་བ་ཡང་དག་འབྱུང་།²⁷⁰། ཞེས་སོ། །དེ་འབྲ་བའི་ལུས་
 གྲུབ་པ་དེ་ནས་དེ་དག་གིས་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རང་གི་འོད་རླབ་པ་
 ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ལོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྤར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དེ་སྤངས་ཏེ་
 ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུད་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པའི་མིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་པོ་མོའི་མཆོན་མ་
 ཅན་རགས་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་པོ་མོའི་སྟོན་
 བས་ཐབས་ཤེས་གྱི་ནམ་བ་གྲུབ་པའི་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པའི་རིམ་བ་གྲུབ་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷག་
 མོས་གྱི་ལྟ་པོ་མོའི་ནམ་བ་ཅན་དུ་སྟོམ་བ་ཡིན་ལོ། །འདིར་ལྷག་མོས་གྱི་ལྟ་ནམས་བསྐྱལ་བ་
 དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་པར་མཇད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། སྲིད་བ་སྦྱེ་བ་ལ་སྟོན་འཆགས་པའི་
 འོག་ཏུ་བཅུད་འཆགས་པ་དང་འབྲ་བར། བསྐྱེད་རིམ་ལ་རྟེན་གཞིལ་ཡས་ཁང་གི་སྟོན་ཆགས་
 པའི་འོག་ཏུ་བཅུད་ཐོག་མར་ཆགས་པ་ལྷག་མོས་གྱི་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་
 མི་འཆགས་པའི་བཅུད་ཉིད་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྟོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྐབས་འདིར་ལྷག་མོས་བསྟོམ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་མ་མཇད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་
 བ། རྟེན་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་བརྟེན་པ་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པ་ན། དེར་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་མོས་བསམ་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་དང་། གནས་ནི་སྐབ་

བ་སྟོན་འགྲོ་བས། །དོ་རྩེ་གསུམ་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པར་བྱ།²⁷¹ །ཞེས་གསུངས་ཟིན་ལ་བརྟེན་བ་ལྷ་
བསྐྱེད་པའི་མཐུན་ཡུལ་ཡང་སྤར་བཤད་ཟིན་པས་དེ་དང་ལྷག་མོས་གཉིས་སྦྱར་བ་གོ་སྤྲོ་བ་ལ་
དགོངས་ནས་མ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མན་ངག་སྟེ་མའི་སྟེ་མ་བཅུ་གཉིས་པར། ལྷག་མོས་
དང་བར་སྤྲིད་གཉིས་ཆོས་མཐུན་པར་སྦྱར་བ་ནི་མི་འཐད་ཅིང་། བར་སྤྲིད་དང་དང་པོའི་མགོན་
པོ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་པར་སྦྱར་བ་འོག་ནས་སྟོན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷག་
མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དགོངས་སྐྱེད་བྱེད་པ་ཡང་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་བརྩམས་སྐྱེས་དང་བསྐྱུན་པ་
ཡིན་ཀྱི་བར་སྤྲིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་བསྐྱུན་པ་མིན་ནོ། །འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ལྷག་
མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བ་སོགས་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའི་བྲ་མོའི་ཆོས་མཐུན་མི་དགོས་ཀྱི་རགས་
པའི་ཆོས་མཐུན་གྱིས་ཆོག་སྟེ་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ། དེ་དང་མཐུན་པར་སྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྤེལ་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བསྐྱུན་པ་དེ་ལྷ་
བྱའི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིའི་སེམས་སྤྲུགས་དོ་རྩེ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱ་བའི་གཞི་དེས་སེམས་རང་ཉིད་
ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲང་བ་རྒྱུད་གི་བཞོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་
ཀྱི་རིས་ནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཆི་འཕོའོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ནི་ལམ་
ཕྱན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བས་ཡིན་ནོ། །སྦྱོད་བསྐྱུས་ལས་
ཀྱང་། དེ་ལྷར་འདི་དག་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྦྱོད་པའོ་ཞེས་མི་ཤེས་ཤིང་རང་
ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲང་བ་རྒྱུད་གི་བཞོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཤེས་ནས་ངའི་ལུས་དང་
ངའི་ངག་དང་ངའི་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྫོམ་པ་དང་རང་སེམས་པས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
བ་རྣམས་བྱས་ནས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་མཆོག་དུ་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ།²⁷² །ཞེས་སེམས་

271 བསྐྱུན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༣༩ ཟླང་། ༡༠

272 བསྐྱུན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༣༣ ཟླང་། ༡

ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པར་བདག་དང་བདག་གི་བར་བཟུང་བའི་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འབྱམ་པར་གསུངས་པ་འདི་སྒྲགས་དང་མཚན་
ཉིད་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྲིད་པར་འབྱམ་པའི་ཅ་
བ་བདག་འཛིན་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲལ་བས་སྒྲགས་ཀྱི་
ལམ་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་སྤྲོད་པོ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་ཤེས་རབ་
དང་མ་བལ་བ་སྤྲོད་པའི་དོན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བར་དོར་གནས་པའི་དུས། བར་དོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ཤེས་པ་ལ་དེ་བར་དོར་ཡུན་རི་ཅམ་ཞིག་གནས་སྟམ་ན། རི་སྲིད་དུ་སྐྱེ་གནས་ཕྱི་མར་
སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་མ་རྟེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྲིད་པ་བར་མ་དོན་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་
པ་ནི་ངེས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་བར་དོ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དུས་དེ་ཡང་
རི་ཅམ་སྟམ་ན་ཞག་བདུན་དུ་ཞེས་པ་ནི་བར་དོའི་ཆེ་གཅིག་གི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི་སྤྲིར་ནི་གང་
དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཚོགས་ན་བར་དོ་དེ་ཤི་ནས་བར་དོར་ཞག་བདུན་ཐག་བདུན་གནས་ལ་
དེ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཚོགས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་དོ། །སྒྲིམ་འབྲུང་ལས་ཀྱང་། ཚོགས་
པ་མ་རྟེན་དེ་སྲིད་དུ། །ཞག་བདུན་བར་དོའི་སྲིད་པར་གནས། །སྲིད་པ་བར་དོའི་སེམས་ཅན་
ནི། །འགྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་པ་བཞིན། །འདི་ལྟར་ལས་ཀྱི་སྲིད་བྱ་ཡིས། །འགྲོ་བ་དུག་ཏུ་
རབ་ཏུ་རྒྱ།²⁷³ །ཞེས་གསུངས་སོ།

བར་དོའི་གནས་ཚད་ནི། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་
མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞག་བདུན་གནས་པར་ཟད་དོ། །རྒྱུན་རྟེན་ན་ནི་ངེས་པ་མེད་
དོ། །ཡང་མ་རྟེན་ན་ནི་ལུས་བརྒྲུས་ནས་ཡང་ཞག་བདུན་དུ་གནས་སོ། །རྒྱུན་མ་རྟེན་ན་ཞག་

བདུན་པ་གཞི་བར་དུ་ཡང་གནས་སོ། །དེ་ལས་འདས་པ་ཆད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་པར་འགྱུར་རོ།²⁷⁴ །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞེས་དང་དེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཞག་བདུན་ནི་ཆེ་གཅིག་གི་རིང་མཐའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་བར་མ་དོའི་སྐྱོད་དང་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་ལྟར་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བར་དོའི་རང་བཞིན་སྲིད་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་དོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། སྲིད་མཆན་ཉིད་གཞན་²⁷⁵ བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་བའི་ལན་སྐྱེས་པ། ཆེ་སྤྱི་མའི་འཆི་སྲིད་དང་ཆེ་བྱེ་མའི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པའི་བར་ན་བདག་གི་རོ་པོ་མདོན་པར་གྲུབ་ཅིང་ད་གཞོད་ཡུལ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་དེ་ལ་སྲིད་པ་བར་མ་ཞེས་གསུང་རབ་ལས་བཤད་དེ་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པའི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ནི་ཇིའི་བྱིར་འགོ་ཞིང་ཇིས་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་ཇི་ཟ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་སྐྱེ་གནས་སུ་འགོ་བའམ་ཁུ་ཁྲག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡིད་ལས་སྐྱེས་པས་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ལ་ཐོགས་པས་ན་མདོན་པར་འགྲུབ་པ་དང་། སྲིད་པ་ཆོལ་བའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྲིད་པ་ཆོལ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བར་དོ་དེ་ཡང་ན་ཆོད་གཞོན་ཞིང་དབང་པོ་ནོ་བར་འགྱུར་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། བོངས་ཆོད་ནི་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་འམ་ལོ་བྲག་ལོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ཡང་དབང་པོ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ།²⁷⁶ །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། དགའ་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་ལང་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མའི་རུམ་དུ་སྟེ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་

274 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༩༤༩ ཟླང་། ༡༧

275 གཞང་། ཞོག ༩༩ ན ༥ སྲིད་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའོ།

276 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༩༤༩ ཟླང་། ༡༧

བར་མ་དོན་གནས་པ་ཡང་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལྡན་ཞིང་ལང་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིང་བཞི་བ་ཁྲེ་བ་ཐལ་བ་བྱུར་ཡང་བྱང་སེམས་བར་དོན་གནས་པ་འདིའི་འོད་ཀྱི་
སྒྲིང་བས་གསལ་བར་བྱེད་དོ།

བར་དོ་མངལ་དུ་འབྱུག་ཚུལ་འོག་ཏུ་སྟོན་ཅིང་འདིར་བར་དོའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པས་ན་འདི་
བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་དོ་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་བར་དོས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །མཛོད་འགྲེལ་
ལས་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཁོར་དཔེར་ན་གཞོན་ཏུ་ཐོར་བྱ་ལྟ་བུ་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བར་མ་ལ་གནས་པ་ཡུམ་ཀྱི་སྒྲིང་སེམས་སུ་འབྱུག་པས་
སྒྲིང་བཞི་ཁྲེ་བ་ཐལ་བ་བྱུར་སྒྲིང་བར་མཛད་དོ།²⁷⁷ །ཞེས་བྱང་སེམས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བའི་
བར་དོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་སྒྲིང་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ།

འདིར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཡུམ་ཀྱི་མི་ལམ་ན་སྒྲིང་པོ་ཆེའི་སྒྲུག་གྲུ་དཀར་པོ་ཞུགས་པར་
གཟིགས་པ་དང་། ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲིང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་དུག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
ཡུམ་ཀྱི་སྒྲིང་སེམས་སུ་ཞུགས་པར་བཤད་པ་དང་། སྒྲིང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་ནམ་བུ་མི་
འབྲུ་བའི་ཚོད་སྤོང་ལ། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་བསྐྱེད་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་ཕྱིར་མཆན་མ་
ཙམ་དུ་ཐད་དེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱེའི་མི་ལྟས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲིང་མའི་ལན་དུ་གསུངས་ལ།
ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་ནི་སྤེ་སྤོད་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པས་ངེས་པར་དང་མི་དགོས་
ལ་གལ་ཏེ་འདྲན་ནའང་ཡུམ་ཀྱི་མི་ལམ་དང་མཐུན་པར་ཆོགས་བཅད་བྱས་སོ་ཞེས་དང་བར་
བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལྟའི་སྲིད་པ་བར་མ་བོངས་ཆོད་རྫོགས་པར་གསུངས་པས་བྱིས་པ་ལོ་
ལྷའམ་དུག་ལོན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མི་ལ་སོགས་པའི་བར་སྲིད་ལ་དགོངས་སོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོ་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མདོན་པའི་བསྟན་བཅོས་
ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། བར་དོའི་མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་བཟང་སྐྱོང་གིས་
ཁུས་པའི་མདོ་ལས་རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ་བར་དོ་དེ་ཡང་རགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་
པོ་རྣམས་རབ་རྩ་སྤངས་པའི་སྤྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྲ་
བའི་ཕྱིར། །འགའ་ཞིག་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་དེ། །ཚུ་བཞིན་གསེར་ལ་དདུལ་ཚུ་བཞིན།²⁷⁸ །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ལྟའི་བྲན་པ་རབ་རྩ་གསལ་བ་ཐོབ་པ་ནི། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས། སྐྱེ་བའི་གནས་མ་སྤངས་
ཀྱི་བར་དུ་དེའི་མིག་ལྟའི་མིག་ལྟ་བུར་ཐོགས་པ་མེད་དོ།²⁷⁹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟའི་བྲན་པ་
སྐྱེ་ལྟའི་མིག་གི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མིག་རབ་རྩ་གསལ་བ་ཐོབ་པ་འོ། །མིག་དེས་འདོད་པ་
དུག་ལ་སྐྱོད་པའི་སྣ་དང་དཔྱལ་བ་བཅུ་དུག་མཐོང་བ་ནི་འདོད་པའི་བར་དོའི་དབང་དུ་མཛད་ལ་
དེ་ཡང་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡ་མཐའ་དང་མ་མཐའ་བཟུང་བས་བར་ཀྱི་མི་དང་རྟ་འགྲོ་
གཞན་གཉིས་མཐོང་བ་ཡང་མཚོན་ལོ།

མཐོང་ཚུལ་ནི་ས་ཡི་དངོས་གཞིར་བར་དོ་དེས་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་བར་དོ་དང་རང་
དང་དེ་དག་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་མཐོང་བར་གསུངས་པས་ལྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཐོང་
རོ།

བར་དོ་དེ་ཡང་ལག་པ་སོགས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་རང་
གི་ངོ་བོ་སྟེ་ལུས་སྤང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཕྱིས་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་
འོག་རྩ་མིག་ལ་སོགས་པ་མ་ཆང་བ་འབྱུང་གི་བར་དོར་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་
བདག་གི་སྟོན་ཀྱི་ལུས་དེ་དང་དེ་ནི་འདི་དང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་

278 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༩༧ ཞོག ༡༠༧ ཟེང་། ༡༧

279 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༤༩ ཟེང་། ༡༩

ཤེས་མི་གནས་པས་སྔོན་གྱི་ལུས་ལ་འདྲིང་བ་མི་འབྱུང་གི་ཡུལ་ལ་འདྲིང་བ་འབྱུང་བར་ས་ཡི་
དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། བར་དོ་དེའི་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡང་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་
ལས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བར་དོ་ནི་ད་གཟོད་སྟེ་བ་སྐངས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
དོར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དོར་བའི་གོང་ཡན་ཆད་ནི་སྔོན་དུས་
ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་ནི་དེའི་ལུས་དབྱིབས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་
ནི་འཆི་བའི་སྔོན་རོལ་ཏེ། །སྟེ་བའི་སྐད་གཅིག་པན་ཆད་དོ།²⁸⁰ །ཞེས་གསུངས་པས་སྔོན་དུས་
ཀྱི་སྲིད་པ་ནི་ཆེ་བྱེ་མའི་འཆི་སྲིད་ལ་ལྟོས་པའི་སྔོན་ཡིན་གྱི་བར་དོ་ལ་ལྟོས་ནས་སྔོན་དུ་འཛོག་
པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་མངོན་པ་གོང་མར་གང་དུ་སྟེ་འགྱུར་གྱི་དབྱིབས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་
སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གཉིས་དོན་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ།།

གང་དང་གང་གི་བར་སྲིད་གྲུབ་ན་འགོ་བ་དེ་དང་དེར་སྟེ་བ་མི་སྒྲིག་པར་མངོན་པ་འོག་མར་
བཤད་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལའང་
བར་དོར་འདའ་བ་འདྲིང་པས་བར་དོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟེ་སྲིད་ལེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ།།

ངན་འགྲོའི་བར་སྲིད་ནི་བྱར་བ་ནག་པོ་འམ་མཚན་མོ་ཐུན་ནག་གི་སྤང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་
འགྲོའི་བར་སྲིད་ནི་སྤམ་བུ་དཀར་པོ་འམ་མཚན་མོའི་སྤང་བ་སྐྱ་འོད་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ལ། དཔུལ་བ་དང་དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་འདྲིང་
པའི་ལྟ་མི་གཉིས་དང་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་པོ་ཆོག་པ་དང་དུ་
བ་དང་ཚུ་དང་གསེར་ལྟ་བུ་དང་དཀར་པོར་མངལ་འཇུག་ལས་བཤད་དོ།།

འགོ་ཚུལ་ནི་ལྟ་དང་མི་དང་ངན་འགྲོའི་བར་སྲིད་ནམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་གྱུ་དང་ཐད་

ཀར་དང་སྤྱི་ཚུགས་སུ་འགོ་བར་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་བཤའ་དོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་
དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཞིང་རྩོམ་པ་སོགས་པས་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་པས་ཐོགས་རྟུགས་མེད་པ་སྟེ་
ལྷགས་ཀྱི་སྤྱུ་ལུས་འབར་བ་གཤགས་པའི་ནང་ནས་སྤྱི་བྱུང་ངོ་ཞེས་གྲག་གོ།

ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཀྱི་ལུགས་ཏེ་མཐོགས་པ་དང་ལྷན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་
པར་མི་རུས་ཏེ་ལས་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་རོ། །བར་དོ་རིགས་མཐུན་རྒྱལ་ས་དང་ལྷའི་མིག་
གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་གི་སྤྱི་ས་ཐོབ་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་ངོ། །ལྷ་ལ་སོགས་པའི་
བར་སྤྱི་དགོང་མ་གོང་མས་འོག་མ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ལུགས་ཀྱང་མཐོང་འགྲེལ་
ལས་བཤའ་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་ལ་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་
མའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྤྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་དབང་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷའི་རྒྱལ་
འབྱོར་སྒོམ་དགོས་པས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བྱངས་སོ། །གང་གིས་ན་མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱིར་
བ་དམིགས་ནས་ནི། །རྗེས་སུ་སྤྱིར་བ་བཅམས་པར་བྱ།²⁸¹ །ཞེས་སོགས་རྒྱལ་འབྱོར་དང་རྗེས་
སུ་རྒྱལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་གཞུང་འདིས་སོ། །འདི་མདོར་བྱས་ཀྱི་རྒྱལ་གཞུག་ཡིན་པས་འདི་ཞེས་
ཉེ་བའི་ཆོག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མངོན་ཏོགས་རྒྱན་ལས། སྟོན་པས་འདི་ལས་
བཤའ་བ་གང་།²⁸² །ཞེས་ལུས་ཀྱི་མདོའི་དོན་འགྲེལ་པས་ལུས་ཀྱི་མདོ་ལ་ཉེ་བའི་ཆོག་གིས་
སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །གང་བསྟན་ན་ལྷའི་སྤྱི་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །གང་གིས་བསྐྱེད་ན་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སོ། །རིམ་པ་ཅི་འདྲ་བས་བསྐྱེད་ན་སྟོན་དུ་
རྒྱལ་འབྱོར་དང་དེའི་འོག་དུ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་འབྱོར་བསྒོམ་པའི་རིམ་པས་སོ། །གང་དང་འདྲ་བར་
བསྐྱེད་ན། ཀྱང་ཞེས་པ་སྤྱི་དབང་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱི་བར་མ་ཟད་རྒྱལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་

281 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༩ ཟེང་། ༤

282 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༢༤ ཞོག ༣ ཟེང་། ༡༠

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ནི་སྤར་བཤད་པའི་བསྐྱལ་བ་
དང་པོའི་མི་ཤི་བ་དང་དེ་ནས་བར་དོ་གྲུབ་པ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་རྒྱུ།

འདིར་སྤར་མ་ཁ་ཅིག་གིས་གཞུང་འདིས་བར་སྤྱོད་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་²⁸³པ་སྟོན་བ་སྟོ་
ལ་མ་བདེ་བས་འོག་གི་རྒྱུ་ལྟ་སྟེ་གནས་སྐབས་ལྟ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་འོག་
ཏུ་བྲངས་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་སྤར་ནས་འཆད་པ་ནི།
མཁས་པའི་གཞུང་ནམ་པ་གཞན་དུ་སྟོགས་ཏེ་འཆད་པའི་བཤད་པ་ཆེར་མི་འཆོམ་པའོ། །སྟོབ་
དཔོན་འདིས་གཞུང་འདིའི་འོག་ཏུ་བར་དོས་མངལ་དུ་སྟེ་བ་ལེན་ཚུལ་དེ་ནས་མངལ་དུ་འཕེལ་
ནས་བཅས་པའི་བར་གྱི་ཆོས་མཐུན་པའི་ཡུལ་བཤད་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་ཚུལ་
གསུངས་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ཤི་བ་དང་དེ་ནས་བར་སྤྱོད་གྲུབ་པ་དང་
མཐུན་པར་ནལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་གསལ་བར་བསྟན་པས་ན་དེ་དག་གི་
སྐབས་ནམས་ནི་སོ་སོར་བཤད་དགོས་སོ། །དེས་ན་ནལ་འབྱོར་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་ཡོད་
པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་ནི། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་
མིས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་འབྲས་སྟེ། མདོར་བྱས་ལས་ཆོས་སྤྱར་གསུངས་
པས་འཆི་བ་སྤྱོད་བྱེད་ཆོས་སྤྱོད་པའོ།

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་པ་ལྷག་མ་བཞིས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤི་བའི་འོད་གསལ་
ལས་ལངས་པའི་མཐར་བར་དོ་འགྲུབ་པ་དང་འབྲས་སྟེ། རྩོམ་སྐྱེད་དཔའི་སྤྱོད་ཐབས་ལས། དེ་
ལྟར་ནལ་འབྱོར་དང་རྩོམ་སྤྱོད་ལྟེ་རིམ་པས་བདག་ཉིད་འོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྤྱོད་
བསྐྱེད་ནས།²⁸⁴ ཞེས་གསུངས་པས་བར་དོ་སྤྱོད་བྱེད་འོངས་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ནས་འོངས་
སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བསྤྱོད་པ་སོགས་ནལ་འབྱོར་ལྷག་མ་གཉིས་བསྟོམ་པ་ནི་བར་དོས་མངལ་དུ་སྟེ་

283 ཞོལ། འོག་ ༩༥ ན ༡ ལྟ་བསྐྱེད་ལ་

284 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་ལ། དེའ། ༡༩ འོག་ ༥༧ ཟེང་། ༩

བ་སྒངས་པ་དང་འབྲས་མེ། འདི་སྤྱལ་སྤྱར་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས་སྤྱེ་བ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱལ་སྤྱེ་བསྐྱེམ་
 པའོ། །འོག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་མི་ནཱས་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་མི་རུས་པས་སྤྱལ་པའི་སྤྱེ་གཟུང་བའི་
 དོན་དུ། མའི་མངལ་དུ་འབྱུག་པའི་སྤྱལ་པ་བསྐྱར་བ་དང་འབྲས་བར་བར་དོ་ཐ་མལ་པའི་མིག་གི་
 ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་དེས་མངལ་དུ་སྤྱེ་བ་སྒངས་པ་རྫོགས་པ་ནས་ཐ་མལ་པས་མཐོང་དུ་རུང་བ་
 དང་འབྲས་བར། ནཱ་འཕྱོར་ལྷག་མ་ནཱས་བསྐྱེམ་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་དང་པོའི་མགོན་པོ་
 བསྐྱེད་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་བར་དོ་དང་འབྲས་བ་དང་། དེ་
 སྤྱལ་སྤྱར་བསྐྱར་བ་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱེ་དང་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་མངལ་དུ་སྤྱེ་བ་བཟུང་
 བ་དང་འབྲས་བུའི་ཁོ་རྒྱ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོ་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་། རྫོ་རྫོ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་
 ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱེམ་པ་ནི་རྫོ་སྤྱེ་ནཱ་འཕྱོར་རོ། །

དེ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རིག་པའི་སྤྱེས་བུའི་གཟུགས་ཅན་དུ་བསྐྱར་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་རུས་པས་ན།²⁸⁵ ཞེས་དང་པོའི་
 མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱར་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གསུངས་པ་འདི་དང་གཞུང་འདི་
 གཉིས་ཀྱང་དོན་འབྲས་སྤང་རོ། །ལེའུ་དང་པོའི་སྤྱོད་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 སྤང་པོ་ལ་སོགས་པར་རྫོ་སྤྱེ་ཞུགས་པས་སྤྱལ་པའི་སྤྱེ་འཛིན་པར་མཛད་པ་བསྐྱར་བ་ཡིན་
 ཏེ།²⁸⁶ ཞེས་སྤྱེ་བ་བཟུང་བའི་དོད་དང་སྤྱལ་སྤྱེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པས་དང་པོའི་མགོན་
 པོ་སྤྱལ་སྤྱར་བསྐྱར་དགོས་པ་ཡང་འདོད་ལ་མངལ་དུ་སྤྱེ་བ་བཟུང་བའི་དོད་དུ་ཡང་འདོད་པ་ནི་
 འགལ་བའོ། །རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྤྱེ་མ་ཉིད། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱེ་

285 བསྐྱར་འབྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༩ ཟླ་ ༩

286 བསྐྱར་འབྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༤༠ ཟླ་ ༡༡

ཡང་དེ། །དེ་ཉིད་བྱི་ཟའི་སེམས་ཅན་ཡིན།²⁸⁷ །ཞེས་ཡོངས་སྤྱོད་བར་དོའི་དོད་དྲུག་སྤངས་པས་
དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་གདོན་མི་བྱ་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་མིང་པ་སྐྱེ་བ་དང་ཚོས་མཐུན་སྦྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ནི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་
དང་མཐུན་པར་ལམ་གྱི་སྐྱ་གསུམ་བསྐྱོམས་པས་འབྲས་བུའི་སྐྱ་གསུམ་དང་ཡང་མཐུན་པར་
འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ལ། རིམ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་སྐྱ་གསུམ་
བསྐྱོམ་ལུགས་ཀྱི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་སྤྱིར་གཞི་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་དང་
མཐུན་པར་སྐྱ་གསུམ་བསྐྱོམ་པ་ཅམ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིམ་བ་དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་
སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཀྱི་སོ་སོའི་ཚོས་མཐུན་ངོས་མ་ཟེན་པར་འཇུགས་ན་རྒྱད་འགྲེལ་དུ་སེམས་
དཔེན་དང་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་སྐྱ་མ་དང་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ལོངས་སྐྱ་དང་དེ་
སྐྱལ་སྐྱར་བསྐྱར་བའི་རྣམ་གཞག་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཟེན་པ་ཡང་ངེས་པར་
འཇུག་པ་ཡིན་པས་འདི་གལ་ཆེནོ། །

དེས་ན་སྟོན་ཏུས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཁ་ཅིག་ཉི་མ་དང་བསྐྱོད་དེའི་སྤང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་
 དང་འདྲེས་ནས་རྒྱ་བ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་སྤྱད་གཞི་ནི་རིམ་བཤུར་བ་དང་མ་དང་བར་དོ་དང་པ་
 མ་བར་དོ་དང་བཅས་པ་གསུམ་བཤེས་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་པས་
 མེར་མེར་བོ་ལ་ཨོྲ་ལྷར་ལྷར་བོ་ལ་ལྷུ་ཤོར་ཤོར་བོ་ལ་རྩྱུ་གི་དབྱིབས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དང་།
 འབྲང་འགྱུར་དང་རྐང་ལག་འགྱུས་པའི་སྐབས་ལྷ་ནི་ས་ཤོན་དང་ཐུག་མཆན་དང་སྐྱོལ་གས་
 པའི་སྤྱད་གཞིར་བཞེད་པ་དང་། སྟོན་གྱི་ཁ་ཅིག་ནི་པའི་རྩོམ་སྐྱེས་པ་ཉི་མ། པ་མ་གཉིས་པན་
 ཚུན་ཆགས་པ་རྒྱ་བ། མ་ཡི་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་དེའི་སྤང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་བར་སྤྱིད་གྱི་ལུས་རག་
 ཡོད་གསུམ། འདྲེས་པ་ནི་བར་དོ་དང་ཁུ་ཁག་གསུམ་འདྲེས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་དང་

ཆོས་མཐུན་ལ་གནས་སྐབས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་འབྲུ་གསུམ་ཀྱི་དབྱིབས་དང་། བར་བ་གཉིས་
 ཀྱི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ཕྱག་མཆོན་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་ལ་ལྷ་ག་ནི་སྤར་
 དང་འབྲུ་བར་འཆད་པ་ཡང་རྣམ་མི་འོང་སྟེ། དཔལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་དག་
 གིས་བར་དོ་དང་ཡོངས་སྐྱོ་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བའི་ཆོས་མཐུན་བྱུང་བར་ཅན་དོར་ནས། སྤང་རུང་
 མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཨོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་
 བན་ཏན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མན་ངག་སྟེ་མའི་སྟེ་མ་བཅུ་གཉིས་བར་ཡང་
 མངོན་བྱང་ལྷས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བ་
 ཡང་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་དང་འགལ་བས་ཡིད་བརྟན་པའི་གནས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །ཕྱིས་ཀྱི་
 སྤང་མ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལུགས་དེ་རྣམས་བཀག་ནས་རང་གི་ལུགས་འདི་ལྟར་འཛོག་སྟེ། ཟླ་ཉི་
 པ་སྤང་གསུམ་ནི་ལུགས་བརྒྱུད་གི་སྤང་བ་གསུམ། དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སེམས་
 ཀྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་། པ་སྤང་སྟེད་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། འདྲེས་
 པ་ནི་བར་དོར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་སྤྱོད་བསྐྱུས། ཟླ་བ་རྫོགས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཅན་ལ་
 བརྟེན་ནས་བར་དོའི་བྱང་པོ་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།།

ལུགས་བརྒྱུད་གི་སྤང་བ་ལས་བར་དོ་འབྲུབ་ལུགས་ལ། སྟེ་མ་ཉེར་གཅིག་པར་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་པ་མི་བའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་བར་སྤྱིད་གྲུབ་ལ་སྤང་
 བ་མཆེད་པ་ནི་བར་དོས་འདོད་པ་ལེན་པའི་སེམས་དང་སྤང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་གཟུང་བའི་སེམས་
 སུ་བཤད་པ་སུན་འབྱིན་ཏེ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་བར་སྤྱིད་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ་བར་དོ་འབྲུབ་པ་ལ་
 སྤང་བ་གསུམ་ག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། སྤང་བ་གསུམ་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན། །གང་འདི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཐོབ་པ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི། །རང་

བཞིན་ཅ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།²⁸⁸། ཞེས་སོ། །དེས་ན་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བ་དང་བར་དོར་སྐྱེ་བ་
སྤང་མའདི་མཐོ་དམན་ལྟར་འབྱུང་བས་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་ཚུམ་འདོད་པའི་ལྷང་སེམས་
ལ་གཉིས་ལས་མི་གསལ་བ་ནི་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ལ་གསལ་བ་ནི་སྤང་བ་མཆེད་པའོ། །འོད་གསལ་
ལས་ལངས་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་བར་དོའི་སེམས་གསལ་བ་ནི་སྤང་བའོ། །སྐྱེ་བ་གཟུང་བའི་
སེམས་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ་བར་དོ་ཞི་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་ལུགས་མཐུན་གྱི་སྤང་
བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱུང་ནས་མཐར་འཁྱིལ་བའི་འོད་གསལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་སྤང་བ་ཙམ་ནས་
འོད་གསལ་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུགས་བརྒྱུ་གི་ཐ་མར་འབྱུང་བའི་སྤང་བ་ལས་
སྤང་བ་མཆེད་པར་འགྲོ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་གྱི་སྐབས་སོ། །དེ་ཉེར་ཐོབ་
དུ་ཐིམ་པ་ནི་སྐྱེ་སྤྱིད་ལ་གཞོལ་བའི་བར་དོ་འགག་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཉེ་དེ་འོད་གསལ་
དུ་ཐིམ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་ནོ།།

སྤང་བ་དེ་གསུམ་སྐྱོང་བ་ལ་ཁྲ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆོན་ལས་
བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སྐྱེ་ཤིགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། ཞེས་རབ་
ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི། །ཁྲ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དག་དུ་བརྟག། །སེམས་ཉིད་རང་གིས་མཐོང་འགྱུར་
ཏེ། །རང་ཉིད་ཁྲ་བའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཁྲ་བ་ལ་དམིགས་པ། །དོ་རྩེ་མཆོན་མར་རབ་
དུ་བརྟག། །འདི་ནི་དོ་རྩེ་ལས་བྱུང་བའི། །ནལ་འགྱོར་པ་ཡི་ཐབས་སུ་བཤད། །ཁྲ་བ་དོ་རྩེ་སོགས་
མཉམ་སྦྱར། །སེམས་དང་སེམས་བྱང་འདུས་པ་སྟེ། །ཞེས་རབ་ཐབས་སུ་འདུས་པ་ལས། །ལྟ་
ཡི་གཟུགས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་ནི་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་། །ལྟ་ཡི་རྒྱལ་འཆང་
བྱེད་དེ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་དང་ལྷན་པར་ནི། །སྤྱགས་པས་རྟག་དུ་སྦྱོང་པར་འགྱུར།²⁸⁹། ཞེས་པ་
བྲངས་ནས་དེ་ལྟར་འཆད་དོ།།

288 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༡༩ ཟླང་། ༥

289 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༤ ཞོག ༡༩༠ ཟླང་། ༡༥

འདི་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་ཚྭ་གས་དེ་ནས་
 བར་ཆད་མེད་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་གི་ཐོར་ཏྲོ་མཐོ་དམན་
 དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།²⁹⁰ ཞེས་འཆི་སྲིད་འགགས་པ་དང་བར་སྲིད་གྲུབ་
 པ་གཉིས་བར་དུ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པར་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་རང་ཡང་
 བཞེད་ཅིང་བར་སྲིད་རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་
 ཏུ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བེ་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་བརྒྱུག་ཏུ་ཤར་བའི་ཉེར་
 ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་བར་དོར་སྐྱེས་པ་དགོས་པས་དེ་འགོག་པ་མི་འཐད་དོ། །ལྷང་སེམས་གཉིས་པོ་འཆི་
 སྲིད་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་འཛོག་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་ཀྱི་ཉེར་ཐོབ་དང་མཆོད་པར་མི་རུང་ལ་དེ་
 གཉིས་བར་དོ་གྲུབ་པའི་སྐྱབས་ལ་འཛོག་ན་རང་གི་ཁས་ལྷངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཞིང་སྐྱབས་
 དེ་གཉིས་སུ་མི་འཛོག་ན་སྲིད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཞག་དགོས་པས་ལུང་དང་ཁས་ལྷངས་
 པ་གཉིས་ཆར་དང་འགལ་བར་སྤང་རོ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི། །རང་བཞིན་ཅ་
 བ་འདི་ཡིན་ལོ།²⁹¹ ཞེས་པའི་ལུང་གིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་
 ཏྲོག་པའི་ཅ་བར་སྤང་བ་གསུམ་དགོས་པར་བསྟན་གྱི། སེམས་ཅན་དུ་གང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྤང་གྱི་མེ་བའི་འོག་ཏུ་སྤང་བ་གསུམ་སྟོན་པར་མི་སྤང་རོ། །རིམ་པ་གཉིས་པའི་ལུང་དོན་
 ཡང་གཞིའི་སྤང་བ་གསུམ་ལས་བར་དོ་འགྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྒྲ་བ་དོ་རྩེ་སོགས་ལས་
 ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་མིན་གྱི། རྫོགས་རིམ་པས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལས་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་
 དོད་བསྐྱེད་རིམ་པས་སྒྲ་བ་དང་རྩེ་རྩེ་སོགས་ལས་ལྟའི་སྐྱེ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་
 སྤང་བྱངས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྲུགས་པས་དེ་ལྟར་སྐྱོད་པར་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ། ད་ནི་

290 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། ༡༩ ཞོག ༤༩༡ ཟླ་ ༩༡

291 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། ༡༡ ཞོག ༡༡༤ ཟླ་ ༤

ཡོངས་རྫོགས་རྣམ་འབྲུར་གྱི། །མཚོན་པར་བྱེད་པ་བདག་²⁹²ནི་བྱ།²⁹³། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འོད་
གསལ་ལས་ལངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལས་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྤྱི་འབྲུང་བར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ།།

བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལུགས་འབྲུང་གི་སྤྱང་བ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་ལ་རྫོགས་རིམ་ལ་ལུགས་
བརྒྱུག་གི་སྤྱང་བའི་རིམ་པ་བཤད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་རིམ་གཉིས་ལ་འདྲ་བ་མི་དགོས་
ཀྱི་སྤྱིར་སྤྱང་བ་གསུམ་ལས་སྤྱི་འབྲུང་བ་ཙམ་དུ་འདྲ་བས་ཚོག་གོ། །གཞན་ཡང་ལུང་དེས་
ཟླ་བ་དང་དོན་རྗེ་སོགས་འདྲེས་པ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པར་བསྟན་ལ་འདིར་ནི་ཟླ་བ་གདན་དུ་བྲས་
པའི་སྤྱང་དུ་བསྐྱེད་དེ་སྟོན་པ་དང་གནས་སྤྱན་ཚོགས་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པའི་སྤྱབས་བཞེན་
ནོ། །ལུགས་བརྒྱུག་གི་སྤྱང་བ་གསུམ་པ་སྤྱི་བ་གཟུང་སེམས་སུ་བཤད་པ་ལ་ཡང་སྟོན་མེད་དེ།
བར་དོ་སྤྱིར་བ་ཚོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཐོག་མ་ནས་སྤྱི་བ་འཚོལ་བའི་སེམས་འབྲུང་
གི་བར་དོ་འགག་ཁ་མའི་ཆེ་ཁོ་ན་མི་དགོས་པས་སོ།།

དེས་ན་བར་དོ་ནི་ཤི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་བརྒྱུག་དུ་ལངས་པའི་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་
ལས་བྱུང་བ་འབྲུང་བའི་ལུས་རགས་པ་སྤངས་པའི་ཤིན་དུ་སྤྱི་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་
ལུས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤི་བའི་
འོད་གསལ་དང་འདྲ་བ་ནི་དེ་བཞེན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པའོ། །དེའི་ངང་ནས་ལངས་པ་ལ་ལྷ་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་སྟོན་དུ་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་སྟོན་པ་ནི་རྒྱུད་གི་བཞེན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་
རྣམ་པ་ཟླ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤྱང་བ་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་འབྲུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་
ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་ལྷང་བའི་ཟླ་ཉི་པད་གསུམ་ནི་གཞིའི་
ལུགས་བརྒྱུག་གི་སྤྱང་བ་གསུམ་དང་འདྲ། ཡི་གེ་གསུམ་སྤྱིར་རྣམས་ནི་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་

292 ཞོལ། ཤོག 31 ན 1 གཙང་། 34 བ 2 དག་ནི་བྱ།

293 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 31 ཤོག 129 ཟེང་། 2

དེ་ནས་ངོ་བོ་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཞིག་ནམ་པ་རྒྱ་བའི་ནམ་པར་སྤང་བ་ལས་ཚུ་ལས་ཚུ་
བྱར་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་ས་བོན་སྐྱེས་ནས་དེས་ཕྱག་མཆན་དང་དེས་ལྟའི་སྐྱེ་རྒྱལ་ས་པར་བསྐྱེད་པ་
ནི། རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱལ་བའི་བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་བཞི་
དང་འབྲ་བར། གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཐུགས་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྐྱེ་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དང་། འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་
ལྟའི་སྐྱེ་བསྐྱོམས་པས་ཐ་མལ་བའི་སྐོ་གསུམ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བའོ། །འཕྲིན་ལས་ནི་ས་
བོན་སོགས་ལས་སྦྱོ་བསྦྱ་བྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །འདི་དག་གྲང་སྦྱར་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི་སྔ་
ཅིང་གི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྔ་མོ་འགའ་ཞིག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྤྱར་རྒྱ་མ་བྱུང་ཡང་སྦྱོན་མེད་དེ་
སྐབས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་དང་འབྲའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དང་པོ་མགོན་པོ་བསམས་ནས་ཀྱང་། །འིན་ཏུ་མྱོང་བ་
ཡང་དག་བཅུམས། །ཞེས་པ་ནས། ཉིང་འཛིན་སེམས་དབང་ཞེས་བྱ་བ། །ཡི་གེ་རྩྭ་ནི་དེ་རྩ་
དགོད།²⁹⁵ །ཅེས་བའི་བར་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་ནས་སེམས་དབང་གསུམ་བཅེག་
རྩ་བྱ་བའི་བར་ནི་བར་དོ་མངལ་རྩ་སྤྱོད་བ་ཆངས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་
གཉིས། མཐུན་ཡུལ་བཤད་བ། དེ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པར་སྟོམ་ཚུལ་ལོ།

294 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༡ རྟོག་ ༡༡༩ གྱེང་། ༩

295 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ལོག། ༩ ཟླ་། ༡༣

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཉི་ལར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་ན་སྐྱེ་བ་
 གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་ན་བཞུགས་པས་སོ། །གང་གི་དོན་དུ་
 ན་མཆོག་གི་སྦྱལ་པའི་སྐྱར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་དོན་དུའོ། །དེར་སྐྱེ་བ་གཟུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ནི་བྱང་སེམས་དེས་མི་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་ཐ་མལ་པའི་ཡང་དོན་མཛད་དགོས་ལ། སྤར་
 ཡོངས་སྐྱར་སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱ་དེ་དེ་ནམས་ཀྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བས་དེའི་སྐོ་ནས་མི་དང་
 དེས་མཆོན་པའི་གདུལ་བྱ་ཐ་མལ་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་མི་སྦྱོད་པས་སོ། །

འདིས་ནི་ཡོངས་སྐྱས་མི་ལ་སོགས་པའི་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
 པའི་བྱང་སེམས་སུ་སྦྱལ་ནས་འཛུལ་བུ་གྲིང་དུ་སྦྱལ་སྐྱར་སངས་རྒྱ་བར་བསྟན་པས་བདག་
 ཅག་གི་སྟོན་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཟེན་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་མཛད་པ་བསྟན་པར་བཞེད་
 དོ། །སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་དོ་དེ་ཡུམ་ཀྱི་ལྷམས་སུ་
 མི་ཡི་བྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་སྐོ་ནས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་
 སྐྱེ་བ་ལེན་ཏེ་ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་གིས་ན་བྱང་སེམས་དེར་མ་ཟད་སྤར་བཤད་པའི་བསྐྱལ་བ་
 དང་པོའི་མི་ཞི་བའི་འོག་ཏུ་སྦྱིད་པ་བར་མ་ན་གནས་པའི་བར་དོ་དེ་ཡང་དོ། །སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
 དུས་ནི་ཉིན་ཞག་བདུན་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དོར་ཏེའོ། །གང་གི་མཐུས་སྐྱེ་ན་འཁོར་བ་ཐོག་
 མ་མེད་པའི་རང་གི་བདག་གཉིས་སུ་ནམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཀྱིས་
 ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་ཏེའོ། །བར་སྦྱིད་སྐྱེ་སྦྱིད་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་རིམ་
 པ་འདིས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྐབས་འདི་ནམས་གཞིའི་སྦྱིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་སྐོམ་པ་ཆོས་
 མཐུན་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་འབྲས་བུའི་སྦྱལ་སྐྱེ་འབྲས་

བ་དང་གཞིའི་བར་དོས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཆོས་མཐུན་པར་སྟོན་སྟུང་ན། དེ་ལ་སྟོན་གྱི་སྒྲ་མ་ཁ་
 ཅིག་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཤིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་
 བ་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་སོགས་ནས་བསྟན་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་བར་སྐྱེ་བ་དང་
 མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ནས་བསྟན་བ་འདིའི་ཞེས་དེ་གཉིས་མི་མཐུན་པར་
 འཆད་མོད་ཀྱང་། གཞིའི་སྐྱེ་ལེ་བར་དོ་གསུམ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་བ་ན་ཆོས་ལོངས་སྤྱུལ་
 གསུམ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་དགོས་པས་གཞི་དང་མཐུན་པར་སྟོན་བ་དང་འབྲས་བུ་དང་མཐུན་
 བར་སྟོན་བ་ལ་འགལ་བ་མ་མཐོང་ངོ་།།

དེས་ན་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེ་དང་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་གཞག་བཞི་བ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་ལ་བར་
 དོ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལོངས་སྤྱུལ་དང་འབྲས་བུ་འདིར་བསྟན་བ་ན་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའི་གཙོ་
 བོའི་དོན་མི་འབྱུག་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་སྐྱེ་གསུམ་པོ་གང་བསྟོན་པ་
 བས་སྦྱང་གཞི་གང་སྦྱང་བའི་ཚུལ་མི་འཚུག་པ་དང་མངོན་ཏོགས་ཀྱི་འདིའི་རྗེས་སུ་འདི་སྟོན་
 དང་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་རྣམས་ཀྱང་བདེ་ཆེག་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་གཞི་
 དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་མཐུན་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྤྱུལ་
 སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆན་འདིར་གསུངས་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱུལ་སྦྱར་བསྦྱར་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འོ།།

གཞན་ཡང་ལོངས་སྤྱུལ་འགོ་བ་གང་གི་ཕྱང་པོ་སོགས་ལ་སྟུངས་སུ་ཞུགས་པས་དེའི་རྟེན་
 ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་སྤྱུལ་བ་སྟོན་པའི་རྟེན་དེ་ནི་སྦྱར་མའི་འགོ་བ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཛུལ་བུ་
 སྤྱིང་པའི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤགས་པས་གང་དང་མཐུན་པར་བསྟོན་པ་
 བས་དེའི་དོན་ལ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་འབྲས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་དེ་འཛིན་པའི་བར་དོ་རྣམས་ཀྱང་འཛུལ་
 བུ་སྤྱིང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། བྱང་སེམས་ཡུམ་གྱི་སྟུངས་སུ་

འཇུག་པ་དང་འབྲ་བའི་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་བསྟན་གྱི་བར་དོ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་བྱས་ཏེ་འོག་ནས་འཆད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བར་དོ་མ་ཡི་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ། ཞུགས་ནས་མངལ་དུ་
འཕེལ་བའི་རིམ་པ། མངལ་ནས་ཕྱིར་འཐོན་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མངལ་འཛིན་
པའི་མ་ལ་སོགས་པ་ནམས་རི་ལྟར་བྱུང་བ། དེ་ནས་བར་དོ་རི་ལྟར་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་ནམས་ཐ་མལ་པའི་མིར་གྱུར་པའི་རིམ་པ། ཐོ་མོ་བྱུང་ནས་གྲོང་
པའི་ཆོས་བསྟན་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། བར་དོས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དེ་ལ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཡིན་
ཏེ། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་ནམས་སྤར་ཐ་མལ་པའི་མིར་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་འགྱུར་
ཚུལ་ནི་བདུད་ཅི་སྟེ་སའི་བཅུད་ཟ་བ་ནས་བཅུད་སྟེ་རི་སྟེ་དུ་འབྲས་ཆན་ཟ་བ་ཡན་ཆད་གྱིས་
ཐ་མལ་པའི་ལུས་སུ་འགྱུར་རོ། །འཛིག་ཏེན་འཆགས་པའི་དུས་ན། ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་མཆོ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟེང་ན་འོ་མ་བསྐྱལ་བ་གངས་པའི་སྤྲིས་མ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་
པའི་ས་ཡི་བཅུད་ཁ་དོག་རི་རོ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཁ་དོག་ནི་མར་གསར་ལྟ་བུ་རོ་ནི་སྤང་
ཅི་མ་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ། སྤར་བཤད་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་བཀམ་ཆགས་ཅན་
ཞིག་གིས་སོར་མོའི་ཅེ་མོས་སྤངས་ཏེ་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་འདོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་
དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་གྲང་བྱེད་དེ་ཁམ་ཟས་ཟོས་པ་དེས་དེ་དག་གི་ལུས་ལ་སྤྲ་བ་དང་ལྷི་
བ་ཉིད་གྱིས་ནོན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་གསལ་བའི་འོད་མི་སྤང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སུན་
པ་སྐྱེས་པས་ཉི་མ་དང་ཆེ་བ་དག་འཛིག་ཏེན་དུ་བྱུང་ལ། རྒྱ་སྤར་དང་ཉིན་མཆོན་དང་ཆེ་བ་དང་
ཆེ་བ་བྱེད་དང་དུས་ཆོགས་དང་ལོ་དག་གྲང་བྱུང་རོ། །ས་ཡི་བཅུད་ཟོས་པའི་དབང་གིས་འོད་
ལུབ་ནས་ཉི་ཆེ་བྱུང་བར་ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛོད་འབྲེལ་ལས་གྲང་འབྱུང་

བས་འབྲས་ཆན་ཐོས་པའི་འོག་ཏུ་ཉི་མེ་བྱུང་བ་མིན་ནོ། །ཟས་དེ་ཉུང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱལ་ཁ་དོག་
 བཟང་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱལ་ཁ་དོག་དན་པར་གྱུར་པ་ན་ང་ནི་ཁ་དོག་བཟང་ལ་བྱིད་ནི་དན་
 རོ་ཞེས་བྱུང་དུ་བསད་པའི་དབང་གིས་ས་ཡི་བཅུད་དེ་མེད་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་དག་འདུས་ནས་
 དེ་ལ་མུ་དན་བྱེད་པ་ན་²⁹⁶ས་ཞག་ཁ་དོག་དོང་ཀའི་མེ་རྟོག་ལྟ་བུ་རོ་སྤར་དང་འབྲས་བུ་ཞིག་བྱུང་
 བ་ནས་བྱུང་དུ་བསད་པའི་བར་སྤར་བཞིན་བྲས་པས་དེ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་ཡང་
 སྤར་བཞིན་མུ་དན་བྱེད་པ་ན་མུ་གུའི་ཆེལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཁ་དོག་ནི་ཀ་ཏམ་བུ་ཀའི་མེ་
 རྟོག་ལྟ་བུ་རོ་སྤར་དང་འབྲས་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་ནས་རྒྱབ་པའི་བར་ཡང་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་
 མ་ཚོས་མ་བཟབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་ཤུན་པ་དང་ཕུབ་མ་མེད་པ་རྩ་བ་སོར་བཞི་བ་ནང་བཟས་ན་
 རྒྱབ་སྐྱེ་ཞིང་རྒྱབ་བཟས་ན་ནང་སྐྱེ་བ་བཟས་པར་མི་མངོན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་དེ་ཐོས་པ་དང་ཟས་དེ་ཆེས་རགས་པས་དེ་ནས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་རྒྱལ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བཤའ་གཅི་འབྱུང་བའི་ལམ་སོ་སོའི་དབང་སོ་དང་བཅས་
 པ་དོད་ཅིང་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་སྤྲོན་སོག་མ་མེད་པ་ནས་ཚུལ་
 མིན་ཡིད་བྱེད་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་སོ་སོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟ་ཞིང་པན་ཚུན་ཆགས་པའི་
 སེམས་སྐྱེདོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཏེ་གང་ཚུན་ཆད་པན་ཚུན་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དེ་ནས་བརྩམས་
 ཏེ་སོ་དང་སོ་ཞེས་པའི་མིང་འཛིག་ཏེན་དུ་གྲགས་སོ། །དེ་ཡང་ལོག་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ནས་
 ས་ལ་སོགས་པ་འཐོར་བ་སོགས་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་དན་པ་ཞེས་སྤྲས་པ་ན་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བྱིས་བཅིགས་ཏེ་འདོད་པ་བསྟེན་པ་དང་བྱིས་ཀྱི་དང་སོའོ། །དེ་ནས་འབྲས་
 ས་ལུ་དེ་ནང་ཟ་བ་ན་ནང་ལེན་རྒྱབ་ཟ་བ་རྒྱབ་ལེན་པ་ལ་སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་ནང་
 དགོང་གཉིས་ཀའི་ས་ལུ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤངས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱང་

ཉི་མ་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ས་ལུ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲངས་སོ། །དེ་མཐོང་ནས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་བ་བྱེད་དང་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་ས་ལུ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲངས་པས་བཟས་པ་ནམས་སྒྲར་མི་སྐྱེ་ཞིང་སོ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་རྟོ། །ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས་སྒྲར་བཤད་པའི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་²⁹⁷དེ་ནམས་ཉིད་འདིའི་བར་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་པས་ལྷག་མོས་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྲར་བའི་མི་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་རྩལ་སྐྱེས་ཡིན་ལ། མཚམས་འདི་ནས་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀྱར་བ་བསྐྱོས་པར་གསུངས་ཤིང་དེའི་གདུང་རབས་ལས་ཤྲ་ནམས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་ནི་སྒྲིང་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལྷག་མ་ནམས་ནི་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་འདུལ་བ་ལུང་བལྟ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་འབྱུག་ཚུལ། དེའི་རིམ་པ་ཙ་རྒྱད་དང་མ་རྒྱད་ནས་ངེ་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲར་བཤད་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་བར་སྤིང་བྱུང་བ་དང་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་པོ་མོ་ལོག་པར་འབྱུག་པའི་སྐབས་དེ་ནས་གནས་སྐབས་གསུམ་ཉི་བ་སྟེ་ཆོགས་པར་གྱུར་པས་མའི་རུས་དུ་བར་དོ་དེ་མངལ་དུ་འབྱུག་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་ནད་མེད་པར་ཉམས་བདེ་ཞིང་སྒྲ་མཚན་གྱི་ཁྱག་དང་ལྷན་པའི་སྐབས་དང་པ་དང་མ་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་སྤྲད་པ་དང་བྲི་བའི་སེམས་ཅན་ཉི་བར་འཁོར་བ་སྟེ་དེར་ཉི་བར་གནས་ཤིང་འབྱུག་འདོད་པའོ། །མངལ་དུ་འབྱུག་པ་ལས། པ་མ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་སྤྲད་པ་དང་མ་ཡང་རུང་བར་གྱུར་ཅིང་སྒྲ་མཚན་དང་ལྷན་པ་དང་བྲི་བ་ཡང་ཉི་བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིང་འབྱུག་པར་འདོད་ན་སྟེ་དགའ་པོ་བྲི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤིང་པ་བར་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་སྒྲ་དགས་ཡིན་ནོ། ²⁹⁸།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་དགོས་པས་གཞུང་འདིར་ནད་མེད་པ་དང་ཁྱག་དང་

297 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༥༩ ཞོག ༣༩༩ ཟེང་། ༡༠

298 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༡༠ ཞོག ༣༡༩ ཟེང་། ༡༩

ལྷན་པ་སོ་སོར་ཕྱལ་ཞིང་བྱི་བ་ཉེ་བ་གནས་སྐབས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མ་བྱུང་བ་ནི་འགྱུར་གྱིས་མ་ཐོན་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱིས་བསྐྱགས་པ་དང་དབུས་ནས་འདྲ་བ་དང་གོག་མའི་རྟེན་པ་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་མངལ་གྱི་ཉེས་བ་དང་། བ་མ་གཉིས་ཀ་ལས་མ་བྱུང་བ་དང་བྱུང་ཡང་གང་རུང་གཅིག་རུལ་བ་ས་བོན་གྱི་ཉེས་བ་དང་། བ་མས་བྱ་རྟེན་པ་དང་བུས་ཀྱང་བ་མར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་ལས་གྱི་ཉེས་བ་གསུམ་གང་རུང་དང་ལྷན་ན་མངལ་དུ་བྱ་མི་འཆགས་པར་མངལ་འདུག་ལས་གསུངས་པས་དེ་དག་དང་ཡང་བྲལ་བ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཆོགས་པ་དེ་ནས་པོ་པོ་དེ་དག་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་རྡོ་རྗེ་དང་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བུས་པས་འཁྱུད་པ་དང་འོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁྲིག་པའི་བྱ་བས་པོ་པོའི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་བར་དོ་དེས་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནི་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་པ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཁུ་ཁྱག་ལ་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མེད་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་མཐོང་བས་འདོད་པའི་ཡུལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱིར་དུ་སྲིད་པ་བར་མ་སྦྱང་སྟེ་སྦྱེ་བ་ལེན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་རྟ་ལ་ཞོན་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་བར་དོའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ལུས་དང་བཅས་པ་དེ་རྒྱུང་གི་བཞོན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞོན་ནས་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བར་འོང་ཞིང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་གམ་ཡུད་ཅམ་གྱིས་སྤྱོགས་དེར་བྱིན་ནས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདུག་གོ།

འདི་ལ་སྟོན་གྱི་སྒྲ་མ་དག་བཤད་²⁹⁹པ་ལ་རྣམ་སྤང་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ལམ་རྣམ་སྤང་གི་སྒོར་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལྟར་ཞེས་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འདུག་པའི་སྒོར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྤྱི་བོ་ནས་འདུག་པ་ལྟར་རྣམ་སྤང་སྦྱ་རྡོ་རྗེ་གང་དུ་འགོད་པའི་སྒོ་སྤྱི་བོ་ནས་འདུག་གོ། །སྟོམ་འབྱུང་ལས་ནི། དང་

299 ཞོལ། ཤོག ༣༩ བ ར གཙང་། ཤོག ༣༩ བ ར བཤད་པ་ལ་

པོ་ས་མའི་ཀུན་སྐྱོར་ལས། །སྲིད་པའི་སྐྱེ་བ་³⁰⁰ཅན་དུ་མཐོང་། །ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་ཀུན་དགའི་
སྟོབས། །ཁ་ཡི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་³⁰¹། ཅེས་ཁ་ནས་འཇུག་པར་ཡང་བཤད་ལ་དེ་ཡང་པའི་ཁ་
ཡིན་པར་རྒྱད་དོར་འབྲང་ལས། སྟོན་ལས་རྒྱུད་གི་ནམ་ཤེས་ནི། །བརྒྱ་ལ་གང་ཆེ་འགྲོ་འགྲུར་
ན། །པ་ཡི་ཁ་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན། །དེ་ཆེ་ཆགས་པའི་དབང་དུ་འགྱུར། །གསང་གནས་རྒྱ་
མཚན་ལྡན་པའི་ཅ། །མེ་དང་ཉི་མ་འཆར་བ་ན། །དེ་ཆེ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་འོན། །ཆགས་པ་
མཚོག་ཏུ་འདོད་པར་འགྱུར། །རྩི་རྩེ་པར་འདྲེས་པའི་གདོང་། །འཇུག་པ་ཅ་ཡི་ཁ་ཡི་རྒྱུད་། །དེ་
ཆེ་ས་བོན་དུ་ནི་འགྱུར། །ས་བོན་ལས་ནི་སེམས་ཅན་འབྱུང་།³⁰²། ཞེས་ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་ལས་
གསུངས་སོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པ་བར་མ་ནི་སྟོ་བ་བརྟོལ་ཏེ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི་
སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཇུག་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཆོ་མ་ལས་གང་ཕྱིས་བྱུང་བ་དེ་ནི་སྤྱོ་བོ་ཞེས་
བྱའོ། །གང་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཏུ་བོ་ཞེས་བྱའོ།³⁰³། ཞེས་ཀྱང་བཤད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་
ངེས་སོ། །དང་པོ་གང་ནས་འཇུག་ཀྱང་མཐར་མའལ་གྱི་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པར་ནི་ཐམས་ཅད་
འདྲོ། །བར་སྲིད་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་སྟོ་ལ་བྱ་ག་ནམ་མཁའི་སྟོ་མི་དགོས་ཏེ་
ལྷགས་ཀྱི་སྤྱ་ལུ་གཤམ་གཤམ་པའི་ནང་ནས་སྲིན་བྱ་བྱུང་བར་གྲག་གོ། །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་
བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་དངོས་ནི་སྟོས་པའི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཤེས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་བར་དོ་ཤི་བ་ལ་དེར་བཏགས་པ་ནི་ནམ་རྟོག་རགས་པ་འགགས་པའི་ཆ་
ནས་ཡིན་ལ་དེ་ཐོབ་པ་ནི་ཤི་བའི་འོད་གསལ་སྟོང་བའོ།

འདིར་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དེ་མཐོང་བ་ན་གཅིག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཅིག་

- 300 ཞོལ། སྟོག ༣༩ བ ༤ གཙང་། སྟོག ༣༤ བ ༥ སྐྱེ་བོ་ཅན་དུ་
301 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ སྟོག ༡༡༡ ཟེང་། ༡༡
302 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ སྟོག ༡༠༥ ཟེང་། ༩
303 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༤ སྟོག ༣༤༤ ཟེང་། ༡༠

ཤོས་ལ་འབྲལ་འདོད་སྐྱེ་སྟེ། ཐོར་སྐྱེ་ན་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་ཤིང་སྐྱེས་པ་ལ་འབྲལ་བར་འདོད་
ལ་མོར་སྐྱེ་ན་དེ་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་སྐྱེས་པའམ་བྱད་མེད་གང་བྱང་གཅིག་
ཁོ་ན་མཐོང་ལ་རྩི་ལྟར་ཕྱགས་དེར་ཉེ་བར་སྐྱོར་བ་དེ་ལྟར་ཡན་ལག་གཞན་མི་སྤང་བར་ཐོ་མོའི་
མཆན་མ་ཅམ་ཞིག་མཐོང་བ་ན་ཁོང་ཁོ་སྐྱེས་ནས་འཆི་བར་བཤད་དོ། །བར་དོ་ཤི་ནས་ཉིང་
མཆམས་སྐྱོར་བ་ནི་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་ལྟར་འབྱུང་བས་དེའི་ཚུལ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་
ལེ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཁུ་ཁག་
གི་དབྱས་དེར་བར་དོ་ཤི་བའི་སེམས་རྒྱུད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་སྤིང་ཐོར་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་
པས་རྒྱུད་པའི་སྤིང་ཐོ་ཡིན་ནོ། །འདིར་པ་མ་གཉིས་ཆགས་པ་དྲག་པོའི་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་ན་
མཐུག་ཏུ་ཁུ་བ་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་ལ་དེའི་རྩིས་སུ་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་ཁུ་ཁག་གི་ཐིག་པ་གཉིས་ངེས་
པར་བྱུང་བ་དེ་མའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འདྲེས་ནས་འོ་མ་བསྐྱོལ་བའི་སྤྲིས་མ་ཆགས་པ་ལྟར་འདུག་
པའི་དབྱས་སུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འཐུག་པར་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །ཀུན་གཞི་
ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བར་དོས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་པ་མའི་ཐིག་ལེ་རྩི་ལྟར་འབྱུང་བའི་
ཚུལ་འདུས་པའི་རྩི་བའི་རྒྱུད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་རིམ་པ་དང་སྐྱར་ན། ལེའུ་དང་པོ་ལས། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩི་རྩི་འོ་ཐོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་
ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྩི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
རྩི་རྩི་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་
ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། ³⁰⁴ །ཞེས་རྩི་རྩི་འཆང་ཟིལ་གཞོན་རྩི་རྩི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་

མ་ཐག་ཏུ་དེ་ལྟར་གྱུར་པར་གསུངས་ལ། དེའི་འབྲེལ་བ་སློན་གསལ་དུ་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་
ནི་ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་ཁོང་སྟོང་དང་རྩེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་གནས་པ་ནི་བྱང་བར་
གྱུར་བ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་རྩོམ་སེམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་
ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྟུར་བ་
ལས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཁྱེན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྟོང་བ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
པ་མ་གཉིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་ཆགས་པའི་མེས་ཅ་གནས་ཐམས་ཅད་ནས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཁྱེན་མཆོག་འབབ་པར་གསུངས་པའི་ཐེག་ལའི་དབུས་སུ་བར་དོའི་ཤེས་པ་འཇུག་
པའོ། །སློན་གསལ་ལས་འདི་འདྲིང་ཆགས་ཆོས་ཀྱིས་སྤྲོས་དོན་དུ་བཤད་པས་ལམ་སྟོམ་པའི་
ནལ་འཁྱོར་པོ་མོ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྐབས་ཡིན་མོད་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་ལ་དབྱུང་ན་གཞིའི་
སྐབས་དང་འབྲེལ་བས་འདྲིང་ཡང་སྟུར་དུ་བྱུང་ངོ་།

ནལ་འཁྱོར་རྒྱད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་མ་ཟད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ནལ་འཁྱོར་མའི་
རྒྱད་སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་ཅ་སྟོང་པ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་
བ་སྟེ་དེ་དག་ནས་ཁམས་བཞུས་ཏེ་པོ་མོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཁམས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོག་
ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཆོས་པར་བྱའོ་སྟེ་བྱེད་དོ། །ཅ་གནས་ནས་ཁམས་འདུ་བའི་རྒྱུན་ནི་
ཤེས་རབ་སྟེ་བྱུང་མེད་དང་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀྱི་གཏུམ་མོའི་མའི་འོད་ཟེར་ཤར་བ་སྟེ་
འབར་བས་རེ་རེར་མ་ཟད་པོ་མོ་གཉིས་ཀའི་ཐེག་ལའི་ཡང་ཞུ་བར་གྱུར་དོ། །ཞུ་བྱེད་ཡང་དག་
པར་འབྲེས་ནས་བྱུང་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཐེག་ལའི་གཟུགས་སུ་བབས་ནས་གནས་
སོ། །མེད་གང་གིས་སྟོར་བ་དང་སྟོར་བའི་མེས་ཅ་སངས་བྱེད་ཆུལ་ནི། རྒྱུད་རྩོམ་སྟེ་སྟེང་བའི་
ལེའུ་བཞི་པ་ལས། དཔལ་པོ་ནལ་འཁྱོར་མ་སྟོར་བ། །གང་ཆེ་གསང་བའི་ཅ་གཉིས་ནི། །ཡང་
དག་སྟོར་བས་རེག་གྱུར་བ། །དེ་ཆེ་ནམ་མཁའ་རྣམ་རྒྱས་ཉིད། །ནམ་མཁའ་ལས་ནི་སྐྱེས་པའི་

རྒྱང་། །དེ་ཡིས་མེ་ནི་རབ་ཏུ་འབར། །ཅ་ནི་སྤྲོད་པ་ག་བདུན་ཅུ་གཉིས། །ཅ་ནཱ་ས་རབ་སང་
 མེ་དེ་ཡིས། །བདེ་བ་ཀུན་གྱི་གོ་འཕང་མཆོག་། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ནཱ་པར་ལྷ་
 བས་ཅར་གནས་པ།³⁰⁵ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁྱུ་ཞུག་གཉིས་ཅ་གནས་ནཱ་ས་ནས་སྐྱེ་
 གནས་སུ་འོང་བའི་ཚུལ་ནི། །ལྷ་ལི་སྤྱེ་ཁྱུ་བ་ཅའི་གནས་སོ་སོ་ནས་ལྷ་བ་ནཱ་ས་མཐར་ཅའི་ལམ་
 གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་ལི་སྤྱེ་ཁྱུ་གསུངས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་ཏེ་
 །ཁམས་པ་བ་རྒྱང་ལ་ལྷགས་པས་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་ནས་ཐུར་དུ་བྲངས་པས་སྐྱེ་གནས་སུ་འདྲེས་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། དེ་ཉིད་ལྷ་ལི་ལྷ་ལི་ནཱ་ས་དང་ལྷན་ཅིག་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་
 པར་སྦྱར་བའི་དུས་སུ་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟས་པར་འགྱུར་བས་གསང་བའི་སྤྱིའི་བྱ་གནས་ས་བོན་གྱི་
 གཟུགས་ཀྱིས་ཐུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནཱ་ས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ།³⁰⁶ །ཞེས་གསུངས་ཏེ་
 དེ་ཉིད་ནི་འབྲུ་གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྒྱང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མཛད་
 དོ།

དཔལ་སྤྱོམ་བ་འབྱུང་བ་ལས། ཏྲ་ཞོན་པ་ཡི་ནཱ་ཤེས་ནི། །རྒྱང་གི་བཞོན་པ་ཞོན་པ་
 བཞིན། །ཤིན་ཏུ་ཐུར་བར་འོངས་གྱུར་ཏེ། །སྐྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཅམ་ལ་ནི། །གཉིས་དང་སྤྲོད་
 བ་ག་བདུན་ཅུའི་ཅ། །རབ་བསྐྱུས་དེ་ཡི་སྐྱད་ཅིག་ལ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དག་ཐོབ། །ལྷ་
 ལི་ལྷ་ལི་ལྷ་བྱས་པའི། །ཁྱུ་ཞུག་དེ་དག་གི་དབུས་སུ། །ཐིག་ལའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པར་
 འགྱུར།³⁰⁷ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱུ་ཞུག་འདྲེས་པའི་ཐིག་ལའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབུས་སུ་གནས་
 པ་འདིའི་དོན་གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི། འདུས་པའི་ཅ་བའི་རྒྱད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་

305 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་ ༢༡

306 བསྐྱུས་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་ ༢

307 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༢༡༡ ཟླ་ ༡༩

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོན་མེད་པའི་ལྷ་ག་ལ་བཞུགས་སོ།³⁰⁸ ཞེས་གསུངས་སོ།

འདིས་བསྟན་ཚུལ་ནི་བཤད་རྒྱུ་སྟོན་གསལ་དུ་བྲངས་བ་ལས། འདི་ན་ཕྱང་པོ་ལྔ་རྒྱལ་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་སྐྱོད་གསུང་ཐུགས། །དོན་མེད་ཐུགས་འདིར་བདེ་ཆེན་པོ། །བཅུན་མོ་ལེགས་སྦྱངས་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། །ལེགས་སྦྱངས་བསྐྱེད་ག་ཡིན། །བཞུགས་པ་དོན་མེད་འཛིན་པ་དེར། །ཐེག་ལའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པ་ལོ།³⁰⁹ ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །བར་དོའི་ཤེས་པ་ཁྱེད་ཀྱི་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་ཞུགས་པ་སྐྱེ་གནས་སུ་གནས་པར་གསུངས་པའི་སྐྱེ་གནས་ནི་མའི་པོ་བའི་འོག་ལོང་གའི་སྟེང་གི་བར་ཡིན་པར་མངལ་འདུག་ནས་གསུངས་པས་འདིར་བསྐྱེད་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་པོ་དེར་ཐེག་ལའི་ཞུགས་པ་ལ་བྱའི་མེར་མེར་པོ་གནས་པའི་སྐྱེ་གནས་ནི་མེན་ནོ། །སྟོན་གསལ་ལས་ཐེག་ལའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པ་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་ནས་ལྷའི་ནམ་བུ་ཅན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་མོད་ཀྱང་གཞིའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཐེག་ལའི་དངོས་ལ་ཡང་བཤད་དུ་བྱང་བས་སྟོབ་དཔོན་འདིས་སྤར་ལྟར་བཤད་དོ།

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། འཕེལ་རིམ་དངོས། གནས་སྐྱབས་ལྷ་རིགས་ལྷ་དང་སྦྱར་བ། ཁྱེད་ལྷ་ཀྱི་ཆེན་ཆའི་གཙོ་བོ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྦྱངས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ལུས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་དང་པོ་ནི་མེར་མེར་པོ་སྟེ་བྱི་སྟེས་མ་ལྟ་བུས་གཡོགས་ལ་ནང་གིན་ཏུ་སྦྱ་བར་འདུག་པའོ། །འདིར་དང་པོ་སྟོགས་གང་དུ་ནམ་ཤེས་ཞུགས་པའི་སྟོགས་དེ་ནི་སྟོང་ག་སྟེ་ཐ་མ་གང་ནས་ནམ་ཤེས་འཕོ་བའི་སྟོགས་དེར་དང་པོར་འདུག་པར་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ།

308 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༩༩༩ ཟླ་ ༩

309 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༤༠ ཟླ་ ༩

འདི་ལ་མཛོད་འགྲེལ་དང་ལུང་གི་མངལ་འཇུག་ལས། ལུར་ལུར་སོ་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་པ་ལ་མེར་མེར་སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱི་རིམ་པ་འདྲའོ། །མེར་མེར་སོ་སློན་པ་ལས་ལྟར་ལྟར་སོ་སྟེ་བྱེ་ནང་གཉིས་ཀ་སླིས་མ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་ཞོ་ལྟར་འདུག་ལ་ཤར་ནི་མ་གྱུར་པའོ། །ལྟར་ལྟར་སོ་སློན་པ་ལས་གོར་གོར་སོར་འགྱུར་ཏེ་ཤར་ནི་གྱུར་ལ་མཚན་མི་བཟོད་པའི་སྒྲ་བའོ། །འདི་ལ་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་ལྟར་ལྟར་སོ་དང་། མངལ་འཇུག་ལས། ཟངས་ཀྱི་ཐུར་མ་དང་འབྲ་བས་ནར་ནར་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གོར་གོར་སོ་སློན་པ་ལས་འཁྲང་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱ་ཞིང་མཚན་བཟོད་པའོ། །མངལ་འཇུག་ལས། གདར་དང་འབྲ་བས་གོར་གོར་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འཁྲང་འགྱུར་རྒྱུད་གིས་བསྐྱུལ་ཏེ་སློན་པར་བྱས་པ་ལས་རྒྱང་ལག་འགྱུ་བ་སྟེ་དབྱང་པ་གཉིས་དང་བརྒྱ་གཉིས་དང་མགོ་བོའི་མཚན་མ་ལྟ་འབྱུང་ངོ། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་གནས་སྐབས་སྒྲ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་རྒྱུད་གིས་བསྐྱུལ་བར་མ་བཟོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་མེར་མེར་སོ་ལ་སོགས་པའི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་གསལ་བར་འགྱུར་ངོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲ་དང་སེན་མོ་དང་བ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་སོ་གཞུགས་ཅན་རྣམས་ཞེས་སྒྲ་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། སྒྲ་སྐྱ་སེན་མོ་ལ་སོགས་དང་། །དབང་སོ་གཞུགས་ཅན་རྣམས་དང་ནི། །མཚན་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྒྲེ་བར་འགྱུར།³¹⁰ །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་མ་ནི་སོ་མོའི་རྟགས་ཏེ་དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྒྲེ་འོ། །རྒྱལ་སོ་སྐྱས་ཀྱིས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་རྟེན་ལ་མཚན་མར་འཆད་དོ། །སྒྲིམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། དང་སོར་ལུར་ལུར་སོའི་རྣམ་པ། །མེར་མེར་སོ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། །ལྟར་ལྟར་སོ་སྒྲེས་གསུམ་པ་སྟེ། །བཞི་པ་གོར་གོར་སོ་ཉིད་དོ། །རྒྱང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱུལ་བས་ན། །ཉ་ཡི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར། །རྒྱ་བ་ལྟར་གྱུར་ས་བོན་ལས། །ཡན་ལག་

310 བསྐྱུན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེ་ལ། 19 ཞོག 396 ཟེང་། 92

ལྷ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲེ། །སྐྱ་སྤྱ་སེན་མོ་ནམས་དང་ཉགས། །ཆོ་བ་བདུན་གྱིས་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །དབང་
པོ་ནམས་དང་གཟུགས་ནམས་ནི། །ཆོ་བ་བརྒྱད་ལ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །ཆོ་བ་དགུ་ཡིས་ཡང་དག་
ཚོགས། །ཆོ་བ་བཅུ་ལ་སེམས་དང་ལྷན་³¹¹། །ཞེས་ཆོ་བ་དགུས་ལུས་ཚོགས་ནས་ཆོ་བ་བཅུ་བ་
ལ་བྱིར་འགྱུར་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་གསུངས་སོ།།

མངལ་འཇུག་ལས། །ཞག་བདུན་སྤག་སོ་བརྒྱད་ཚོགས་ནས་བཙའ་བར་གསུངས་ལ། ས་
ཡི་དངོས་གཞི་ལས་དེ་ནས་ཞག་བཞི་ལོན་ནས་བཙའ་བར་གསུངས་པས་རིལ་པོ་དགུ་དང་
ངོ་བཅུར་བྱས་ན་འདི་དང་མཐུན་པར་སྤང་ངོ་། །མངལ་ན་གནས་པ་ཞག་བདུན་སྤག་རེ་རེ་ལ་
རྒྱང་གིས་སློན་པར་བྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ལུང་གི་མངལ་འཇུག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་ཆོག་
མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྤར་³¹²གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་ཡང་ས་པོན་གྱི་སྟེ་ཁུ་བའི་གནས་སྐབས་དེ་
ནི་གནས་སྐབས་ལྷར་ངེས་པར་སྒྲེ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ་དེར་
ང་རྒྱལ་བྱ་བ་ལས། དེ་ལ་མེར་མེར་པོའི་ནི་མི་བསྐྱོད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་
ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཡང་སྤྱར་ངོ་། །ཁུ་བར་མ་ཟད་ཁྱག་གི་ཡང་གནས་སྐབས་ལྷ་བསྟན་པར་བྱའོ།།

ལྷ་པོ་དེ་ལ་ཁྱག་གི་ཁུ་བའི་གནས་སྐབས་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་འོ། །དེའི་དམར་པོ་ནི་འོད་
དཔག་མེད་ཀྱི་འོ། །གོང་བུ་སྟེ་གོར་གོར་པོའི་སྐབས་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་གྱི་འོ། །དེའི་འཁྲང་
འགྱུར་གྱི་སྐབས་ནི་དོན་ཡོད་བྱུབ་པའི་འོ། །གནས་སྐབས་དེ་བཞི་སྤ་མ་སྤ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་
མར་སློན་ནས་གནས་སྐབས་ལྷ་པར་སོན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་འདེས་པ་སྟེ་རྒྱང་ལག་འགྱུ་བའི་
སྐབས་སོ། །དེ་ནི་ནམ་སྤང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ།།

མདོར་ན་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷ་པོ་དེའི་དང་པོ་མེར་མེར་པོ་ནི་ཁུ་ཁྱག་གཉིས་འདེས་

311 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༥ ཞོག ༡༡༥ ཟེང་། ༩

312 ཞོལ། ཞོག ༣༤ ན ༤ མངལ་གྱི་

པའི་སྐབས་ཅམ་ཡིན་ལ་དེ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ནས་གནས་སྐབས་ཕྱི་མ་བཞིར་འགྱུར་བས་
ན་དེ་དག་ལ་ཁུ་བ་དང་ཁག་གི་གནས་སྐབས་ལྷ་ལྷར་བྱས་ནས་དེ་དག་རིགས་ལྷ་དང་སྐར་
བའོ། །སྒྲིམ་འགྱུར་ལས་ཅུང་མི་འདྲ་ཅམ་དུ་གསུངས་ཏེ། མི་བསྐྱོད་གཞུགས་ཀྱི་ཅུར་ཅུར་
པོ། །མེར་མེར་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་། །དཔག་མེད་མགོན་ཡང་ལྟར་ལྟར་པོ། །དོན་ཡོད་གྲུབ་
པ་གོར་གོར་པོ། །འཁྲང་འགྱུར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ། །རྣམ་པ་ལྷར་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །དྲི་
ཆུ་ཁག་ནི་མི་བསྐྱོད་པ། །ཁུ་བའི་གཞུགས་ཅན་འོད་དཔག་མེད། །གོང་བྱ་ཅམ་ནི་རིན་ཆེན་
འབྱུང་། །འདྲེས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ནས།³¹³ །ཞེས་ཏེ་ཕྱི་མ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་གཉིས་སྐར་
ནས་དོན་གྲུབ་དང་མ་སྐར་རོ། །འགྲེལ་པས་གོང་བྱ་རོ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་དང་འདྲེས་པ་དྲི་
ཆེན་ལ་འཆད་དོ། །

གལ་ཏེ་སྐབས་འདིར་མཐུན་ཡུལ་གྱི་སྤྱིད་པ་འཆད་ན་རིགས་ལྷ་དང་སྐར་མི་དགོས་ལ་དེ་
དང་ཆོས་མཐུན་གྱི་ལམ་འཆད་ན་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲོམ་པའི་རིགས་ལྷ་དང་སྐར་དགོས་པ་ལ་དེ་
དང་མི་མཐུན་ཞིང་སྐབས་ཀྱང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་ལུས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་བསྐྱོད་པ་ལ་པ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་དཀར་དམར་གྱི་ཆ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
སྤྱིན་པ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རིམ་ལྷ་ལས་མི་འདའ་བར་བསྟན་བས། བར་སྤྱིད་དང་འདྲ་
བའི་དང་པོའི་མགོན་པོས་སྐྱེ་སྤྱིད་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེལ་སྐྱེའི་ལུས་སྐྱངས་པ་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་
ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ལྷ་དང་དེའི་རིགས་ཅན་ལས་མི་འདའ་བར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་དང་། བར་སྤྱིད་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་མེར་མེར་པོ་མི་བསྐྱོད་པར་གསུངས་པས་
དང་པོའི་མགོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྐྱེལ་སྐྱེར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

313 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༡༩ ཞོག ༡༧༩ ཟླ་ ༩

གསུམ་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་པ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་ལུས་བསྐྱེད་པ་ལ་
 རྒྱར་རྒྱར་བ་དེའི་རྟེན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གནས་སོགས་གསུངས་པས། སྐྱེ་གནས་ནི་
 འདིར་མངལ་ན་གནས་པའི་ལྟེ་བ་ལ་བྱ་ཡི་མ་ཡི་སྐྱེ་གནས་མིན་ཏེ། བརྟག་པ་ཕྱི་མའི་ལེའུ་བཞི་
 པ་ལས། སྐྱེ་གནས་འཁོར་ལོའི་ནམ་པ་ཨ། །བདེ་ཆེན་གྱི་འང་ནམ་པ་རྟྟ།³¹⁴། ཞེས་སྐྱེ་གནས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་སུ་རྩ་གཉིས་
 བེ་གཡས་སུ་རོ་མ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་དུ་རྒྱར་མ་གནས་སོ། །གཡོན་གྱི་རྩ་དེ་ན་ནི་ཁྱ་བ་
 གནས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ་གཡས་པའི་རྩ་ན་ནི་ཁྱག་རྒྱ་བ་ཉིད་དོ། །རྩ་དེ་དག་གཉིས་གཅིག་
 ཏུ་འབྲས་པ་སྟེ་གང་ལ་འདུས་ཤིང་འབྱུང་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ་རྩ་ཨ་ཤ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱས་
 པ་སྟེ་དེར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་གཡོན་ནས་སྟོང་སྟོང་སུ་བ་འབབ་པ་ནི་སྐྱེ་དང་གཡས་ནས་རྩལ་ཁྱག་འབབ་
 པ་ནི་གསུང་དང་དབྱས་ནས་སྟན་པ་སེམས་གནས་པ་ནི་སྤྲུག་ཏེ། སི་བྱུ་ཌའི་བརྟག་པ་བྱུག་
 པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། སྐྱེ་གནས་དབྱས་ན་རྩ་གཉིས་ཏེ། །གཡོན་དང་དེ་བཞིན་གཡས་ན་
 འོ། །གཡོན་ན་ཁྱ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །གཡས་ན་དེ་བཞིན་ཁྱག་ཉིད་དོ། །དེ་དག་པན་ཚུན་འདུས་པ་
 བེ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འདུས་པ་ཡིན། །སྟོང་སྟོང་སུ་བ་ཏེ་རྩལ་ནི་དག །སྟན་པ་སེམས་
 གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །སྟོང་སྟོང་སུ་བ་རྩལ་ཁྱག་སྟེ། །དེ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟན་པ་ཡིན།³¹⁵། ཞེས་
 སོ། །ཆོགས་བཅད་སྤྲ་མ་འདི་ལྟ་མོ་བཞིས་ཁུས་དང་སྤྲ་མ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་། སྤྲ་མ་
 འབྱུང་འབྲེལ་པས་ཀྱང་སྐྱེ་གནས་ལྟེ་འོག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩ་ཨ་ཤ་རྒྱ་རྒྱུ་
 ལ་བཤད་དོ། །རྩ་བདུན་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་གི་གཙོ་བོ་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་དེའི་གཙོ་བོ་སོ་གཉིས་དེའི་གཙོ་བོ་
 གསུམ་དུ་སྤྲུགས་ནས་བཤད་ལ། དག་འབོ་མངལ་འབྱུག་ལས། ཞག་བདུན་སྤྲུག་བཙོ་སྤྲ་པ་ལ་

314 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྟར་ཨ། དེས། ༩༠ རྟོག ༥༣ ཟེང་། ༣༡

315 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྟར་ཨ། དེས། ༡༤ རྟོག ༣༠༠ ཟེང་། ༡༣

ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་དང་གཡས་གཡོན་བཞིར་ཅ་ལྷ་ལྷ་སྟེ་ཉི་ཤུ་སྟེ་ལ་དེ་རེ་རེ་ལ་རྩའི་འཁོར་
བཞི་བཅུ་རེ་ཡོད་པས་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ་སྤར་གྱི་གནས་བཞིར་ཉིས་བརྒྱ་རེའོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
རྩའི་འཁོར་བརྒྱ་བརྒྱ་ཡོད་པས་བརྒྱད་ཁྲི་སྟེ་མདུན་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ཉི་ཁྲི་རེ་འཆགས་ཤིང་
ཁ་དོག་ནི་ལྷོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་དང་མིང་ཡང་སྣ་ཆོགས་ཡོད་ཅིང་ཁ་ཅིག་ལ་བྱ་བྱ་
གཅིག་པ་དང་ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ཡོད་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མངལ་དུ་སྟོན་པའི་མཐར་ཆོས་འབྱུང་གི་སྟོར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་
ཚུལ། དེའི་ལྷོན་དུ་མངལ་ན་རི་ལྟར་གནས་པ། རྒྱ་བ་བཅུའི་མཐར་མངལ་སྟོར་འཕོན་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་ས་
བོན་ལས་སྟུ་བྱ་དང་དེ་ལས་སྤོང་བྱ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་
མངལ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ཐོབ་སྟེ་མངལ་གྱི་སྟོན་སྟེ་གནས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞག་བདུན་ཐག་སོ་བརྒྱད་
པ་ལ་ལྷོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ལས་སྟེས་པའི་རྒྱུད་ཡན་ལག་ཅས་བྱ་བ་ལངས་ནས་རྒྱ་
བ་གང་དག་གིས་མངལ་གྱི་སྟོན་དུ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ནས་ལག་པ་
གཉིས་བཅུམ་སྟེ་མའི་རུམ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྟོར་མངོན་པར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ཅིང་
གནས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནས་ལྷོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཁ་བྱར་དུ་ལྟ་བུ་བཞེས་པ་ལངས་ནས་དེའི་རྒྱུད་པ་བྱེད་དུ་
མགོ་བྱར་དུ་བསྐྱར་ནས་མའི་གཅི་བའི་ལམ་དུ་འཕུལ་བར་མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་ཤིང་།
ཞག་བདུན་ཐག་སོ་བྱུག་པ་ལ་མངལ་ན་གནས་པར་མི་དགའ་ཞིང་འབྱུང་འདོད་ལ་སོ་བདུན་པ་
ལ་མི་གཙང་བ་དང་རྩི་ང་བའི་འདུ་ཤེས་སྟེ་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དེ་མངལ་ན་གནས་པའི་ཆོ་ཁ་གང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་གནས་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་
པོ་ཞིག་ཡིན་ན་མའི་རུམ་གྱི་གཞོགས་གཡས་སུ་བརྟེན་ཅིང་ཁ་རྒྱབ་དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཏེ་

ཅོག་ཅོག་ཕྱར་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་མོ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་དེའི་མངལ་གྱི་གཞོགས་གཡོན་དུ་བརྟེན་
 ཏེ་ཁ་ལྟོ་བར་མངོན་པར་བལྟས་ཏེ་གནས་སོ། །མ་ནིང་ཡིན་ན་ནི་པོ་མོའི་ཆགས་པ་གཉིས་གང་
 དང་ལྡན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པར་མངོན་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ལ། ཁའི་ལྟ་ཕྱོགས་དེ་ལྟར་
 འོང་བ་ནི་རང་ཉིད་འཁྲིག་པ་བྱེད་པའི་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་
 གྱིས་བཤད་དེ། བར་སྤིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྟོན་འབྱུང་
 འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །རྒྱང་གིས་ཆོས་འབྱུང་གི་སྟོར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པ་དང་མའི་ལྟོ་ན་རི་
 ལྟར་གནས་པ་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་སྟོན་འབྱུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་པའི་
 ས་བོན་ལྟར་བའི་དུས་སུ་རྒྱང་གང་ནས་རྒྱ་བའི་རྟགས་ལས་སྤྲེས་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། ས་
 བོན་ལྟར་དུས་ལྟར་ཅམ་ལ། །རིམ་པ་མཆོན་བྱ་ལེགས་པའི་སྟོ། །གལམས་པར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དག་
 ལ། །ཐམས་ཅད་ཆེ་ནི་སྤྲེས་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་གཡོན་ལ་རྒྱང་རྒྱ་ན། །དེས་པར་བྱད་མེད་
 དག་ཏུ་འགྱུར། །གཉིས་ཀའི་དབྱས་རྒྱའི་རྒྱང་དག་ལ། །རྟག་ཏུ་མ་ནིང་དག་ཏུ་འགྱུར།³¹⁶ །ཞེས་
 སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱང་གིས་མངལ་གྱི་སྟོར་ཕུལ་བ་དེའི་འོག་ཏུ་མའི་མངལ་
 གྱི་སྟོན་ནས་ཕྱིར་འཛོན་པར་འགྱུར་རོ། །དུས་ཅི་ཅམ་ཞིག་སོང་བའི་ཆེ་སྟམ་ན། རྩ་བ་རིལ་པོ་
 དགུ་དང་ངོ་བཅུ་མཐོང་བའི་མཐར་ཏེ་མཆོམས་དེ་ནས་འཛོན་ནོ། །འཛོན་པའི་ཚུལ་ནི་རྩ་བའི་
 རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རིམ་པས་ཏེ། དེ་ཡང་དེར་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་དོན་རྗེའི་
 ཉིང་དེ་འཛོན་ཡང་དག་པར་བལྟན་པའི་རིམ་པ་ལྟར་རོ། །མངལ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བཅས་པ་དེའི་
 ཕྱིར་བྱི་ཟེ་བར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་བར་དོ་དེ་སྤར་བར་དོའི་དུས་ནས་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་
 དུ་མི་རུང་ཡང་དེ་ནས་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། མདོར་བྱས་ཀྱི་
གཞུང་གིས་ངེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་པའི་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ་
ཞེས་བྲངས་སོ། །ཆོག་ཅི་འབྲཞིག་གསུངས་ན། དེ་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་རྩེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་སྤྲུགས་དོ་
རྩེའི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བའི་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། རིག་
པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བུའི་གསུགས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་སོ། །བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་མ་ཐག་ཏུ་བཙམ་ལྟན་འདས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོ་རྩེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞིགས་པར་གྱུར་ཏོ། ³¹⁷ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ངེ་ལྟར་དུ་གསུངས་ན། བར་
དོས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྦངས་པ་དང་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལུས་རྫོགས་ནས་བཙས་པ་དེ་ལྟར་ཏེ། དེ་
དང་མཐུན་པར་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་རིམ་པ་གསུངས་སོ། །

ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ཚུལ་ནི། སྟོབ་དཔོན་འདིས་གཞུང་དེས་སྤེད་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་དེ་
ལྟར་དུ་ལྟའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བཞེད་ལ། སྟོན་གསལ་དུ་ལྟའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་
བྲང་དེས་གཉིས་སུ་བཀྲལ་བའི་དང་པོ་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པས་དེ་དག་བསྐྱེགས་ནས་བཤད་
དགོས་སོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་སྤྲུགས་དོ་རྩེ་གསུམ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་
སོ། །དེ་ཉིད་ལྟ་སྟོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་འདའ་བར་མི་བྱ་བས་ན་དམ་ཆོག་ཡིན་ལ་དེ་ལས་
བྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་པ་སྟེ་ཕྱག་མཆོན་དང་སྐྱེ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ནི་
གཞན་གྱིས་མི་བྱེད་པས་ན་དོ་རྩེ་སྟེ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དོ་རྩེ་འཆང་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པའོ། །རིག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་བུའི་

གཟུགས་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བར་དོ་ལྟ་བུ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་འདིར་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་རྩི་རྩེ་ལོངས་སྤྱོད་རྩེ་ཆེ་འཆང་ངོ་། །དེ་ཟེའི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་སྦྱངས་ནས་བཅས་པའི་
ཆེ་ཤའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཡང་སྤྲེལ་བ་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སྟེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་གསུམ་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་
ན་གཟིགས་སྟམ་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མ་ཐག་ཏུ་ལོ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྤང་གི་ས་པོན་ཨོ་ལ་སོགས་
པ་ལུས་ལ་དགོད་རྒྱུའི་སྤྲེལ་སྤྲུལ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལུས་
ལ་བཀོད་པའི་མཚུགས་ཐོགས་སུ་ལོ། །

སྤྲེལ་འགོད་པའི་ལུས་ནི་བར་དོས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྦྱངས་པའི་ཉེན་དེ་ལ་ལུང་པོ་དང་
ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་³¹⁸ལག་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་གསུམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་
བཞིན་དུ་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱར་བསྤྱར་བ་ལོངས་སྤྱུས་སྤྱལ་སྤྱུའི་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་ལུས་
དེ་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་འདི་ཞེས་སྤྱོད་པའི་དཀྱིལ་དགོད་པའི་ཉེན་
ལྟ་བུར་གསུངས་ཀྱང་དེ་སྤྱལ་སྤྱར་བསྤྱར་བ་ལ་བྱ་སྟེ། སྤར་མདོ་བསྟེ་བངས་པ་སྤར་སྤྱོད་དེ་དང་
པོའི་མགོན་པོའི་སྤྱར་གསུངས་ལ་སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་གཤེགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
སྤྱར་གསུངས་པས་སོ། །

དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱར་བསྤྱར་ལུགས་ལ། མདོ་བསྟེ་ན་མི་གསལ་ཞིང་མདོར་བྱས་
ལས་མི་བསྐྱེད་པ་རྩེས་སུ་ཞུགས་པས་བསྤྱར་བ་ཅན་ལས་མ་གསུངས་ལ། རབ་ཏུ་སྟོན་གསལ་
དང་འགྲེལ་པ་རིན་འཕྲེང་དང་དམ་ཆེག་རྩི་རྩེས་རང་གི་སྤྲེལ་གསལ་ཀ་ནས་མི་བསྐྱེད་པ་སྟོན་
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་རྒྱུར་འདུས་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པས་སྤྱལ་སྤྱར་བསྤྱར་བར་འདོད་
དོ། །ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ལུགས་དེ་དག་བཀག་ནས་སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཐེམ་གཞོན་རྩི་རྩེའི་

318 ཞོལ། ཤོག ༣༩ བ ༩ ཡན་ལག་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་

ཉིང་དེ་འཛིན་ལྟར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་ནི་པ་མ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
 པ་དང་འདྲ། དེས་མི་བསྐྱེད་པ་སྤྱལ་ཉེ་ནམ་མཁའ་ཁྲབ་པར་བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་རྩ་བ་དུན་
 ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དང་འདྲ། མི་བསྐྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་དང་འདྲ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགའ་བདེ་ཐོབ་པ་ནི་
 དབང་པོ་སྤྱར་བའི་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་དང་འདྲ། རང་ཉིད་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་སྤྱི་བ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་
 བར་འཆད་དོ།

སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཟེལ་གཞོན་དོ་རྩེ་སྤྱིད་པ་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་སྤྱར་བ་མ་གཏོགས་པ་དེ་
 དང་མཐུན་པར་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་བའི་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་། དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་དོ་རྩེའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་སྤྱིད་པ་སྤྱི་བ་དང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་དེ་ལའང་ཤིན་ཏུ་བྱང་ཞིང་།
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེའི་ཡིག་དོན་དུའང་སྤང་ལ་དེ་དང་སྤྲས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་
 མཐུན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན། སྤྱལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་ནས་སེམས་དཔལ་གསུམ་བཅེག་གི་བར་རྣམས་མངལ་དང་
 བཅས་པའི་སྐབས་གཉིས་ལ་སྤྱོད་ཆུལ་རྩེ་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་
 གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཚུན་ཆད་མངལ་ན་གནས་པ་དང་སྤྱོད་ལ། སེམས་དཔལ་
 གསུམ་བཅེག་ནི་མངལ་ནས་འཛོན་པའི་ལུས་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱང་དང་ཨ་བྱང་དང་སྤྱོད་
 རོ། །ཕྱིས་ཀྱི་ཆོ་མ་དག་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པ་མངལ་དང་སྤྱོད་ལ། གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་དང་སེམས་དཔལ་གསུམ་བཅེག་བཅས་པའི་སྐབས་དང་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ།

སྟོབ་དཔོན་འདིས་བཅས་མ་ཐག་པ་དང་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་གཉིས་སྤྱར་ལ།
 རྒྱུད་ལས་དེའི་གོང་དུ་ཐུགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་གསུངས་པའི་དོན་སྟོན་གསལ་ལས་

འདི་སྐད་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ནམ་འགྱོར་བཞིའི་རིམ་གྱིས་སེམས་
དཔའ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱིས་ཇི་སྟེན་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོ་རྟོ་རྟེ་
འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་སེམས་དཔའ་གསུམ་
བཅེག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྐྱོ་བསྐྱེད་བ་གསལ་
བར་གསུངས་པས། སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེག་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་མངལ་གྱི་སྒྲོར་ཕྱོགས་
པ་ཡན་ཆད་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

མངལ་དུ་ངག་སྐྱོ་བ་མེད་ཀྱང་ངག་གི་གནས་སྡེ་ཡོད་པས་ངག་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་ཆོས་
མཐུན་བ་སྦྱོར་བ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་མངལ་དུ་སྤང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བྱི་ནང་ཡན་ལག་
དང་ཉིང་ལག་ནམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་བཅས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
དེ་བཞིན་དུ་སྐྱལ་སྦྱར་བསྦྱར་བའི་སྐྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་ན་འང་སྐྱལ་བའི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་གསུམ་བྱིན་བརྒྱབས་དང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེག་ཀྱང་དེའི་
སྐབས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་འཛིག་པའི་བྱིར་རོ། །ལུས་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བསྒྲོམ་
པ་བཤད་པའི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི། ཚུའི་ཁམས་ཏེ་ཁྱ་བ་ནི་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ།
མེའི་ཁམས་ཏེ་ཁྱག་ནི་མ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བྱའོ། །ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྱས་ཀྱི་རྒྱད་དང་སྟོམ་འབྱུང་དུ་
ཁམས་དེ་གཉིས་པ་མ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྦྱར་བའི་འགྱུར་ལེགས་སོ།།

པགས་པ་སོགས་གསུམ་ནི་མ་ལས་སྐྱེས་སུ་སྟེ་སྐྱེས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རུས་
པ་སོགས་གསུམ་ནི་པ་ལས་སྐྱེས་སུ་བསྟན་པའོ། །སྟོམ་འབྱུང་ལས། རྒྱས་པ་རྒྱང་དང་ཁྱ་
བ་ཡང་།³¹⁹ ཞེས་འབྱུང་ལ། ད་ལྟའི་ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྱས་ལས། ཆོལ་དང་རྒྱང་དང་ཁྱ་བ་
ཡང་།³²⁰ ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། སྐ་རྒྱ་ལྟའི་བརྟག་པ་བྱུག་པའི་རབ་བྱེད་དང་སོ་ནམ་འབྱུང་བ་དང་

319 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༥༩ ཞོག ༥༩ ཟླ་ ༩

320 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། ༩༡ ཞོག ༩༥ ཟླ་ ༡༥

གཞུང་འདི་མཐུན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་གོང་བྱ་ནི་མདོར་བསྟུས་ན་བྱུག་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་
 པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གཙོ་པོའི་གཡས་ཞལ་གྱིས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དཀར་ཆ་དང་གཡོན་
 ཞལ་གྱིས་མ་ལས་ཐོབ་པའི་དམར་ཆ་དང་ཅ་ཞལ་སྟོན་པོས་རྣམ་ཤེས་མཆོན་ལ། ཡང་པ་ལས་
 སྐྱེས་པ་གསུམ་གྱིས་གཡས་ཀྱི་བྱུག་གསུམ་དང་མ་ལས་སྐྱེས་པ་གསུམ་གྱིས་གཡོན་ཀྱི་བྱུག་
 གསུམ་མཐ་བྱུག་མཆོན་བསྟན་པར་འཆད་དོ།

འདིར་ནི་ལུས་ལ་པ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་བསྟན་པས་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པའི་ལྷ་
 རྣམས་ལ་པོ་མོ་གཉིས་སུ་འོང་བའི་ཁྲངས་སུ་བྱ་དགོས་པ་འབྱུང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
 སངས་རྒྱས་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པས་ནི་དེ་དག་གི་རིགས་ཅན་གྱི་ལྷ་གཞན་ཡང་མཆོན་
 པས་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པའི་ཁྲངས་སོ། །སྟོན་འབྱུང་དང་ད་ལྟའི་ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྲུས་ལ་སོགས་
 ཀྱི་སྤྱོད་ལ་བྱུང་པ་བྱུང་པོ་ལ་སོགས་ཞེས་འདིར་བྱུང་བ་ལྟར་ན་ལྷ་གམ་ཁམས་བཞི་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་བསྟུན། །ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྲུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་
 པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་གོས་དཀར་མོས་ཁྲུས་པ་ལས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཅ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་ནས་ངེ་ལྟར་བསྟན་པ་གསུངས་ནས་སྐབས་
 ཀྱི་གཞུང་མདོར་བྱས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་གིས་ན་
 ལྟར་བྲངས་པའི་ཐོག་མཐའ་སྟོས་པའི་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་སོ། །ཅི་བསྟན་ན་ང་རྒྱལ་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་³²¹ཏོ། །སུས་བསྐྱེད་ན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་ལྷ་གསུམ་པས་
 སོ། །ངེ་ལྟར་བསྐྱེད་ན་དེ་ནི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་པའོ། །སུ་ཞིག་ཅེ་ན་རྣལ་འབྱོར་བཞི་
 ལས་བསྐྱབས་པའི་དོ་རྩེ་འཆང་དེ་ནིའོ། །བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་ལ་ལྷའི་སྤྱོད་མདོག་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་
 བ་གསལ་ཞིང་བཟན་པ་སྤྱབ་པ་དང་རང་ཉིད་ལྷ་དེ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པའི་ང་རྒྱལ་བཟན་པར་བསྐྱབ་

321 ཞེས། ཤོག ༩༡ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༩༩ བ ༩ བསྟན་ནོ། །ཞེས་གཙང་གཉིས་སུ་པལ་ཆེ་བར་བསྟན་ནོ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པས་
 ཆང་མ་མཆོན་དུ་བཏབ་མེད།

བ་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་རང་ལྟ་དེའོ་སྟམ་དུ་བསམས་པ་ན་བཙས་ནས་བྱས་པ་
མིན་པར་འཛིན་སྟངས་བཙས་མ་མིན་པར་འགྱུར་བྱུང་བའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་འདི་ཡིན་པས་
འདིར་ཡང་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དེ་སྤྱིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་གང་
དང་བསྐྱུན་ནས་སྒྲོམ་པ་གཞུང་འོག་མ་འདིས་མ་གསུངས་པ་ནི་སྤར་དམ་ཆེག་འབྱུང་བ་དོ་རྗེའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་གསུངས་ཐེན་པས། འདིར་ནལ་འབྱོར་བཞིས་བསྐྱབས་
ཐེན་པའི་མཐར་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་པའོ། །

འོ་ན་བར་དོས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པ་མན་ཆད་ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་དང་ནལ་འབྱོར་ཆེན་
པོ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ནལ་འབྱོར་བཞི་ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་
སྟམ་ན། སྐྱེ་བ་བཟུང་ཕྱིན་ཆད་དང་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ནལ་འབྱོར་དང་པོ་གཉིས་
མི་སྒྲོམ་ཡང་ནལ་འབྱོར་བཞི་ལས་བསྐྱབས་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པ་ལ་འགལ་བ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དཔེར་ན་མངོན་བྱང་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་མངོན་བྱང་དང་པོ་ནམས་མི་སྒྲོམ་
ཡང་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ལྟ་སྐྱ་སྒྲོམ་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་ལས་ནལ་
འབྱོར་བཞི་ལས་བསྐྱབས་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བཞི་སྒྲོམ་པར་མ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིད་པའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུན་
པ་དང་། མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་ནམས་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྐྱུན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་ལྷན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་དང་། དོགས་པ་དེ་གཙོ་དེ་
པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཉེ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་སྤྱིད་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་ལྟ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པས་ཅི་ཞིག་
བྱ་སྟེ། འདྲ་བར་མ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་བསྒྲོམས་པས་འདོད་པའི་དོན་འབྱུང་པ་ལ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མི་སྐྱིབ་པའི་ཕྱིར་ཉ། སྐྱིབ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་ནི་གང་ནའང་མེད་ལ་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་

མི་འདྲ་བ་ཡང་མེད་པས་སྤར་གྱི་དེ་མིན་པའི་འདྲ་ལུལ་རྣམས་དང་ཡང་འདྲ་བར་རྟོགས་དགོས་
 པས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རྒྱུ། །ཅི་སྟེ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲ་བ་ཤེས་མི་དགོས་ཀྱི་སྤར་བ་འདད་
 པའི་ཆོས་མཐུན་ཤེས་ནས་དེ་དག་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམས་པས་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་
 གནས་སུ་སྤར་བ་ལོག་ནས་སྤར་བ་དེ་གཉིས་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་དེ་
 ཤེས་དགོས་སོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟ་ན་དགོས་པ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་འདྲ་བར་ཤེས་མི་དགོས་ཏེ་རང་ཉིད་
 ལྟ་དང་དེའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམ་པ་གོམས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་དང་གནས་ལ་བྱུང་
 པར་ཅན་གྱི་སྤར་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ། །འོན་ཏེ་ཆོས་མཐུན་སྤྱིར་བཏི་སྤྱིད་པའི་
 སྤྱོད་བཅུད་འདི་དང་འདི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་དང་འདིས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་སོ་སོར་ངོ་འཕྲོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། བསྐྱལ་བ་དང་པོར་བྱུང་
 ཟེན་པའི་སྤྱོད་དང་བཅུད་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་ངོ་རྣམས་ད་ལྟ་ལམ་སྒྲོམ་པའི་བྱེད་པས་སྤྱོད་བར་འདོད་
 པ་ནི། ན་ནིང་བྱུང་ཤིང་ཞིག་པ་ད་ལོའི་མེས་སྟེགས་པར་འདོད་པ་དང་འདྲ་བས་སྟོང་པོ་མེད་པའི་
 གཏམ་མོ། །དེས་ན་སྤྱིད་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྤྱིར་བཏི་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟུང་
 བ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་མཐུན་སྤྱིར་བཏི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 སྤྱང་གཞི་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་ཆགས་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་སྒྲོམ་
 པ་གཉིས་ལ་ཆོས་མཐུན་པའི་འདྲ་ཆོས་གཅིག་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ངོས་ཟེན་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་
 དུ་འདྲ་ཆོས་སྤྲིག་པ་ཅམ་བྱེད་པ་མིན་པས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་ལ། རང་གི་ལུས་དང་
 གནས་ལ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སྤར་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་དུ་སྤྱིད་པའི་རིམ་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་
 དགོས་པ་ཡང་མིན་པས་སྤྱོད་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དོ། །བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་བཅུད་
 ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ལམ་སྒྲོམ་པའི་སྤྱང་གཞིར་བོད་ཀྱི་འདུས་པ་ལ་སྤྱངས་པ་རྣམས་འཆད་

མོད་ཀྱང་ཁོ་ལོ་ཞི་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་དང་སྤྱང་གཞི་གཉིས་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་དེ་མི་སྤྲོ་སྤྱོད།
 རིགས་པའི་རྒྱལ་པོས། སྤྱི་འདོད་ཉིས་པ་བཙམ་པའི་ཕྱིར། །གང་ཡང་སྟོན་རྣམས་འགོག་བྱེད་
 པ། །དེ་བསྐྱེད་ལས་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི། །རི་ལྟར་བྱས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར།³²² །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་འབྱུང་འགྱུར་ནི་རྒྱུའི་རྒྱས་པ་བཀག་པའི་སྟོན་ནས་དགག་རྒྱས་ལ་འབྲས་བྱ་སྤྱང་ཟེན་ཞིག་
 པ་ལ་འགོག་པའི་བྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པའི་
 སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྟོགས་དུས་ཀྱི་མིའི་ཆེ་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ནི་གཞི་ལ་ཆོས་གསུམ་གནས་པ་རིམ་བུ་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཞིག་
 ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱབས་ལ་བཞག་
 དགོས་མོད་ཀྱང་ལམ་ལའང་བཤད་པ་ནི་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་མང་དུ་འབྱུང་བས་འདིར་ནི་
 རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཞིབ་དུ་ནི་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།

འདི་ལྟར་འཆི་བ་ནི་སྤྱང་སོགས་ཐེམ་ནས་སྟོས་པ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་བས་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་། བར་དོ་ནི་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་ཅིང་འཇའ་ལྷས་ལྟར་
 ཤིན་དུ་བྲ་བའི་ལྷས་ཅན་ཡིན་པས་ཁོངས་སྐྱེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ལ། དེས་ཤིང་མིག་གི་ཡུལ་དུ་
 སྤྱར་ནས་དེ་དག་གི་བྱ་བ་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་སྤྱི་བ་ལེན་པ་ནི་ཁོངས་སྐྱེས་སྤྱི་བ་ལེན་པའི་སྤྱལ་པ་ཐ་
 མལ་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བསྟན་ནས་དེ་དག་གི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་འབྲའོ། །དེས་ན་དེ་གསུམ་
 དང་རིགས་འདྲ་བའི་ལམ་གསུམ་བསྟོམས་པའི་མཐར་ཐ་མལ་པ་ལ་འཆི་བ་འོང་བའི་དོད་ལ་
 རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་འོང་ཞིང་། ཐ་མལ་པ་ལ་
 བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ་འོད་གསལ་ལས་ལྷགས་བསྐྱོག་དུ་ཤར་བའི་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་

322 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༦ ཞོག་ ༥༩༥ ཟླང་། ༡༥

གྲུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ། ཐ་མལ་བ་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱེ་བ་འོང་བའི་དོད་ལ་ནུམ་འབྱོར་བ་ལ་
འགོ་བའི་དོན་དུ་དགའ་མགུར་སྤྱེ་བ་ལེན་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གཞུང་གཞན་
ནས་བཤའ་བའི་སྤྱུ་གསུམ་དང་མི་འདྲ་ཡི་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱད་ཆོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་ན་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྤྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་
དུ་འོང་རྒྱ་དེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཐུས་དེ་གསུམ་རིམ་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སྤྱུ་གསུམ་དུ་བསྐྱར་བ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱད་བསྐྱས་ལས། དེ་ལྟར་གྱིས་བ་སོ་སོའི་སྤྱེ་བོ་སྤྱིད་བ་བར་མ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་འཁོར་
བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཟླ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མན་ངག་ཐོབ་པ་ནུམ་མ་ནི་བདག་ལ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ལྟར་ཅིག་བཤམ་
རས་རིས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཉེ་བར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྩོམ་སྤྱིའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་
ཉིད་སྤྱལ་ཏེ་ནུམ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྤྱུ་ལྟ་བུ་སྤྱུ་མཆོག་མེ་ཤེས་བ་སྤྱེས་བྲ་ཆེན་
པོའི་མཆོད་སྤྱུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ་མདོར་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྲ་བའི་བར་དུའོ། ³²³ རིམ་སྤྱད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ནུམ་བར་སྤང་མཛད་མདོན་བར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱད་ལས། འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུའི་ལུས་དག་
ནི། །དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ³²⁴ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གྱིས་བ་ལ་འཁོར་བའི་
རྒྱར་འགྱུར་བའི་བར་དོ་དེ་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇའ་ལུས་རྩོམ་སྤྱིའི་མེམས་དཔར་འགྱུར་བར་
གསུངས་ཏེ་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དོད་ལ་དོན་
དམ་ཆོས་སྤྱུ་དང་སྤྱེ་བའི་དོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་བར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་
ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་རིམ་སྤྱད་དུ་བཤའ་བའི་སྤྱོད་བ་གལ་ཏེ་མ་སྤྱད་དུ་
ཟེན་ཀྱང་། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ནུམ་བར་སྤངས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་

323 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེའ། ༡༩ ཞོག ༣༣༡ ཟེང་། ༩

324 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེའ། ༡༩ ཞོག ༣༣༡ ཟེང་། ༡༩

ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་བརྒྱུ་ལམ་
ན་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་པོར་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་རིམ་གྱིས་ལྷང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་
པར་བྱེད་ན་དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་འདོར་བར་མི་འགྱུར་ཉེ་དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པར་འགྱུར་རོ།³²⁵ ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདི་རིམ་པ་དང་པོ་མཐར་བྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་པ་གཅིག་སྟོན་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བར་
འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྦྱིར་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེད་དང་སྐྱེ་བ་གཞུགས་
སྐྱུར་འཆར་བ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱེ་
མ་ཉིད། །ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡང་དེ། །དེ་ཉིད་ངི་ཟའི་སེམས་ཅན་ཡིན། །རྩི་རྩེ་སྐྱེ་
ཡང་དེ་ཉིད་གང་། །རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་དེ། །དེ་བས་རང་ཉིད་མཆོད་ལ་འདུག་³²⁶ ཅེས་
གསུངས་ཉེ་སྒར་ཡང་མང་དུ་བཤད་དོ།།

དེས་ན་གཞིའི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་སྐྱེ་གསུམ་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་
པའི་གནད་ཀྱིས་ལམ་དུ་ཡང་དེ་གསུམ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པས།
སྟོན་བརྟུང་གི་སྒྲིབ་པའི་རིམ་པ་རེ་དང་བཐུན་ནས་དེའི་དོད་ལ་ལམ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྒྲོམ་ཞེས་
གསུངས་ཉེ། དཔེར་ན་རས་རིས་ལ་དོན་མེད་པའི་གཞུགས་བརྟན་མང་པོ་འབྱི་བ་ཞིག་ལ་གཞན་
ཞིག་གིས་དེའི་དོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་བྱིས་ཤིག་ཅེས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་པ་ལ་
སྟོན་བརྟུང་འདི་ལྟར་འབྱུང་བའི་དོད་དེ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་སྐྱེ་གསུམ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་
བ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་དག་སྒྲོམ་པ་ན་རྩི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དེ་དང་དེར་གྲུབ་པའི་རྣམ་
པར་སྒྲོམ་པས་སོ།།

325 བརྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༩༩༡ ཟེང་། ༡༥

326 བརྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༩ ཟེང་། ༥

དེ་ལྟར་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་མཐུན་སྒྲོམ་པ་པོ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ཡིན་པར་གྲུབ་
 བ་ན་དེས་གང་དང་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པའི་སྐྱེ་ལི་བར་དེའི་རིམ་པ་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མིའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་ལམ་སྒྲོམ་པའི་མཐུན་ཡུལ་དུ་
 བཀོད་པ་ནི་འབྲས་ལྗོངས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་དུ་འོང་
 རྒྱུ་དེ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་ཆོས་དེ་
 གསུམ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་དེ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་མཐུན་ཡུལ་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ན་འཆེ་བ་ལ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དགོས་སུ་ཆུག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་
 འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་མི་དང་དེར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་མི་དགོས་ཀྱི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ལི་བའི་འོག་
 གི་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་ཅམ་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱར་བས་ཆོག་གོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་འཛམ་བུ་
 སྤྱིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་བ་དང་དེར་སྐྱེ་བའི་བར་དོའི་དོད་ལ་འོངས་སྒྲུལ་གྱི་སྐྱེ་སྐྱབ་ཅུས་ན་རང་ཉིད་
 ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་ཅུས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་བ་དང་དེར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་དང་སྦྱོར་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་
 མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ནི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་སྤྱིང་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་
 བ་རྣམས་ལ་མར་ལ་གཞིའི་སྐྱབས་དང་ཡར་ལ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གཉིས་ཀ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་མཐུན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་
 ཡིན་ནོ།

དེས་ན་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྐྱར་འཆང་བུ་བའི་རྟེན་དེ་
 འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་དེ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲུལ་བའི་སྐྱེ་
 སྒྲོམ་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ལ་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བར་དོ་ཡང་

སྐྱེ་བ་དེ་ལེན་པའི་བར་དོ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མཛད་དེ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ལོངས་སྤྱིའི་དོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྤར་བཤད་བ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ལམ་སྒོམ་པ་པོ་དེའི་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་མཐུན་ཡུལ་དུ་བྱ་བར་རིགས་པས་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་སྐབས་དང་བཅུན་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་གཞིའི་ཆོས་གསུམ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་སྒོམ་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་རྟེན་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་དེ་ནི་སྒྲོན་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེར་བཅུད་ཀྱི་ལྟ་ཆགས་པ་དང་དེ་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་བ་སོགས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆགས་པ་དང་དེ་ཤི་བ་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྤྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་བཅུད་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་རིམ་པ་ནམས་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཡང་ད་ལྟ་ལམ་སྒོམ་པའི་བྱེད་པས་དེ་མི་སྦྱོང་བས་ལམ་བསྐྱོམས་པས་ནི་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་སྤྱིད་པའི་རིམ་པ་སྦྱོང་བ་ཡིན་རོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིམ་པ་དང་པོའི་སྤྱང་གཞི་ལ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ག་འཛིག་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་མེད་པར་འབྱུང་ལ་དེ་གསུམ་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྤྱང་གཞིར་འཛིག་ན་སྤྱང་བྱ་གཅིག་ལ་སྦྱོང་བྱེད་གཉིས་དོན་མེད་དོ། །སྦྱོང་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འཆི་བའི་³²⁷མིང་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། །རིམ་གཉིས་དེ་དག་སྒྲ་མའི་རིན་གྱིས་ནི། །རྟེན་པ་འདི་ནི་མ་འོངས་སངས་རྒྱས་ཡིན།³²⁸ །ཞེས་སྐྱེ་འཆི་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། འདི་ལ་སྒྲོན་གྱི་སྒྲ་མ་དག་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་འགལ་བར་བཟུང་ནས་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱང་གཞིར་འདོད་ཅིང་། འཆི་བ་ལ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་འཆི་བ་ནི་ལྟག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་དང་མངལ་ཁ་བརྒྱད་པའི་མི་འཆི་བའི་ཕྱང་སོགས་རགས་པ་འགགས་པ་ནི་ལུས་དབེན་དང་རྒྱུད་ནམས་

327 ཞོལ། ཤོག ༤༥ བ ༡ འཆི་བ་

328 བསྐྱེད་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཤོག ༩༩༩ ཟེང་། ༤

འགགས་པ་ངག་དབེན་དང་སེམས་གསུམ་འགགས་པ་སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱང་གཞིར་འདོད་
 དོ། །སྤྱི་མའི་སྤྱང་གཞི་ལ་རྒྱལ་པོ་སྤྱིན་ལྷགས་ཅན་བར་དོ་ལ་འདོད་པ་དང་། བཅུན་མོ་ཅན་མི་
 ལམ་ལ་འདོད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་ཅན་བར་དོས་ལུས་ལེན་ཁའི་སྤྱོད་འདོགས་ཤེས་པ་ལ་འདོད་
 པ་དང་། ཁ་ཅིག་བར་དོའི་སེམས་བྱང་འཇུག་གི་སྤྱང་གཞི་ཡིན་པས་ལུས་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་
 རྣམས་བཀག་ནས། སྤྱི་མ་དང་བྱང་འཇུག་གཉིས་སྤྱང་གཞི་ལ་བྱང་མེད་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་པའི་
 ཉིང་ལེན་གྱི་རྒྱལ་དཔོས་པས་དེ་གཉིས་ཀའི་སྤྱང་གཞི་བར་དོ་ལ་བྱེད་པ་ནག་པོ་པའི་ལྷགས་
 ལེགས་པར་སྤྱི་ཁོང་འཆི་བའི་ཤེར་ཕྱིན་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱང་གཞིར་བྱེད་ལ། སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་པ་
 དང་སྤྱང་བྱ་སྤྱོད་པའི་བྱང་པར་ནི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཐ་མལ་པར་ཞེན་པ་ནི་མི་སྤྱོད་
 བར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་མོ་གཉིས་སུ་བསྐྱོམས་ཏེ་སྤྱང་བ་བསྐྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་ལ་རང་གི་
 སེམས་རྒྱན་ལ་ཞེན་པའི་ས་ཐོན་གཅོད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དོ།

ལྷ་མ་རྟོག་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་ཕྱང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལུལ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ་
 སྤྱོད་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྒྱུར་བྱེ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་ཁོང་སྤྱོད་ལས་རྒྱང་ཉི་མེ་གཅིག་
 སྤྱོད་བྱུག་བརྒྱུ་ཡི་གོ་གསུམ་གྱི་སྤྱར་གྲགས་ཤིང་རྒྱ་བ་དང་། སེམས་གསུམ་རང་བཞིན་དང་
 བཅས་པ་དང་། དབང་པོ་གཉིས་སྤྱོད་གྱི་ཆེ་རང་རིག་གི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། མི་
 ལམ་གྱི་དུས་སུ་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་ཡིད་ལུས་མངོན་ཞེན་དང་བཅས་པ་བྱུང་ནས་ཕྱོགས་
 བཅུར་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པར་སྤྱང་བ་དང་། འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་དེ་ལས་བྱུབ་པའི་བར་
 དོ་རྣམས་ལུས་དབེན་ནས་བྱང་འཇུག་གི་བར་གྱི་སྤྱང་གཞིར་འདོད་ཅིང་འཆི་བ་དང་བར་དོ་
 རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྱང་གཞིར་བཤད་པ་ནི་འཆི་བའི་སྤྱོད་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་
 དང་རྟོགས་པ་དང་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་དང་བར་དོའི་དུས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་བྱང་པར་རམ་ཡང་ན་ལུས་འདིའི་སྤྱོད་རོལ་དང་ལུས་འདི་མཐར་འགག་པའི་

འཆི་བ་དང་བར་དོའི་བྱད་པར་དུ་འཆད་དོ། །དེ་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ནི་འདི་དག་ལ་
སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་གསལ་བར་མ་མཛད་ལ་སྤྱི་ཙམ་ནས། སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
འཛིན། །ཡང་དག་མཐས་ནི་ནམ་པར་སྤྱང་།³²⁹ །ཞེས་རིམ་ལྔ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གཉེན་སོ་
ཡང་སྤྱང་བྱར་གསུངས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི། མདོར་བྱས་ལས། ནམ་ཉོག་བག་ཆགས་
ཉེས་བ་ཡིས། །འགྲོ་བ་གསུམ་སོ་ནམ་མཛོངས་ལ། །སྤྱོད་པ་ལྟར་པས་ལེགས་བཟུས་ཏེ། །ནལ་
འཁྱོར་རྒྱད་ཀྱིས་སྤྱང་བར་བྱ།³³⁰ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་མ་སེལ་བ་ལ་སྤྱོར་བར་བྱའོ། །འདི་
ལ་གྱུར་ཀྱི་ལེན་དང་སོ་ལས། ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ལས་བྱུང་བའི། །སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་རང་
བཞིན་ཅན། །སེམས་ནི་རང་གི་ནམ་ཉོག་གི་དེ་མས་སྤྱི་བ་³³¹ ཐུགས་པར་བྱས། །དེ་བྱིར་ཀུན་
ཏུ་རབ་འབད་པས། །ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ནམ་པར་སྤྱང་། །སེམས་དག་པས་ནི་བདེ་བ་ཡིན། །ཉོན་
མོངས་དུག་ནི་ཐམས་ཅད་འཛོམས།³³² །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་མས་བསྐྱད་པའི་སེམས་སྤྱང་
བ་ནི་སེམས་ཀྱི་རིགས་འབྲ་རྒྱུ་གཙོད་པ་སྤྱང་བའི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རིགས་འབྲ་བྱི་
མ་དེ་མ་དང་བྲལ་བར་བསྐྱེད་པ་སྤྱང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤྱང་བར་གསུངས་
པ་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་འབྲ་གཙོད་པ་སྤྱང་བའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཛོན་དུ་
འགྱུར་བ་ལ་སྤྱི་བ་པའི་དེ་མ་སེལ་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་དེ་སྤྱང་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་པས་སྤྱང་
ཚུལ་གསུམ་ཐུགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་སོ། །

འདིར་ནི་སྤྱང་གཞི་བྱད་པར་བ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་སྟོན་བཅུད་གཉིས་སུ་དབྱེར་
ཡོད་མོད་ཀྱང་གཙོ་བོའི་དོན་ངོས་བཟུང་ན་གཞིའི་སྤྱི་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱང་ཚུལ་

329 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༡༩ ཞོག ༡༣༩ ཟླ་ ༡༡

330 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༡༩ ཞོག ༣ ཟླ་ ༩

331 ཞོལ། ཞོག ༤༦ བ ༡ གཙོད། ཞོག ༥༠ ན ༥ སྤྱི་བོ་

332 བཀའ་དཔེ། མོད ༩༠ ཞོག ༩༦ ཟླ་ ༩

ནི་དེ་གསུམ་གྱི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་གསུམ་ནི་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་རྩི་མ་ཟད་པ་མེད་
པའི་བྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྐྱིབ་པའི་རྩི་མ་སེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་དེ་དག་མངོན་དུ་གྱུར་ཟིན་པས་དེའི་དོན་དུ་འབད་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །བདག་
མེད་པ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་འགོག་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་ཏེ་དེ་ལ་དག་བྱ་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒྲོམ་མི་དགོས་ལ་འདི་ལ་དེ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདིར་ནི་ཐ་མལ་པ་འཆི་བའི་ཆེ་འབྱུང་བ་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ཅན་གྱི་ཉམས་རིམ་ལྟར་
སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། གཞིའི་ཆོས་གསུམ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་
བའི་ལམ་བསྒྲོམས་ནས་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་དག་པར་བྱེད་པ་སྦྱང་བའི་གནད་ཀྱི་
དོན་དུ་མཐོང་ངོ་། །ཚུལ་དེས་ལམ་སྒྲོམ་པ་པོ་རང་གི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱང་བ་ལ་ལམ་
རིམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་གཅིག་སྦྱང་
བ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ལམ་བཞི་སྒྲོམ་པ་མི་འགལ་བ་ལྟར་སྦྱང་གཞིའི་ཆོས་གསུམ་གཅིག་ཡིན་ཡང་
དེ་སྦྱང་བའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཅི་ཞིག་འགལ། རིམ་པ་རེ་རེས་རྫོགས་པར་
སྦྱང་བྱས་ན་སྦྱང་གཞི་གཅིག་ལ་སྦྱང་བྱེད་གཉིས་མི་དགོས་ཀྱང་དེ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཚོད་པའི་
གནས་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྦྱང་གཞི་སོ་སོ་བར་རེས་ན་ནི་རིམ་པ་རེ་རེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་
སྦྱངས་པའི་སྐུལ་སྐྱེ་དང་འཆི་བ་དང་བར་དོ་སྦྱངས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་དང་ལོངས་སྐྱེ་ཐོབ་པར་བྱས་
པ་ཡང་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་སོ་སོའི་སྦྱང་གཞི་རྫོགས་པར་སྦྱང་བྱས་པའི་དབང་དུ་
མི་བྱེད་ཀྱི་སྦྱང་གཞི་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པ་གང་ལ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་སྦྱང་གཞི་སོ་སོར་བྱེད་དོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟ་ན་རིམ་པ་དང་སོ་ལ་ཡང་གཞིའི་ཆོས་གསུམ་དང་
མཐུན་པར་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གསུངས་པས་སྐྱེ་བ་གཅིག་བྱ་སྦྱང་བྱེད་དུ་འགལ་ལ་གསུམ་ག་སྦྱང་
ན་ནི་སྦྱང་གཞི་གཅིག་དུ་འབྱུང་ཏེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རྩུས་སྐྱེས་དང་མངལ་སྐྱེས་སམ་ལམ་

སྒྲིམ་པ་པོའི་ཆེ་སྒྲིམ་པའི་ཆོས་གསུམ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་སོ་སོར་འདོད་པ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་རིམ་ལ་ཡང་འཆི་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་དང་བར་དོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱུ་ལུས་དང་སྤྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱུ་སྤྱར་བསྤྱར་བ་སོགས་ཡོད་པས་འཆི་བ་དང་བར་དོ་ཁོ་ན་སྤྱང་བྱེད་དུ་འགལ་ལོ། །སྤྱིད་བསྤྱུས་ལས་སྤྱེ་འཆི་གཉིས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ནི་སྤྱར་བྱངས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་ལ་སྤྱིད་པ་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་དེའི་སྤྱེ་འཆི་གཉིས་ལ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་དེས་འཆི་བའི་དུས་སུ་དོན་དམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱེ་བའི་དུས་སུ་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱེ་འཆི་གཉིས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་གཞིར་སྒྲོན་པ་གཏན་མིན་རོ།།

འོ་ན་རིམ་གཉིས་དེ་དག་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྟེ་ན། འཆི་བའི་ཆེ་འདོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་སྤྱར་བྱངས་པ་དེའི་མཐུག་ཏུ་དེའི་དོན་བསྤྱས་པ་ན་འདྲིར་བཤད་པ་གང་ཞིག་སྤྱེ་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱར་རྫོགས་རིམ་ལ་གནས་པར་བཤད་པས་རིམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་སྟེག་པའི་ཆོག་ཡིན་གྱི་སྤྱེ་བ་ཀྱན་རྫོབ་དང་འཆི་བ་དོན་དམ་ལ་སྟེག་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་གང་ཟག་དེའི་ཕྱིས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་ཡིན་པས་ད་དུང་མ་ཉིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་དང་སེམས་དབེན་དང་འོད་གསལ་ནི་འཆི་བ་དང་³³³རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་འཆི་བ་སྤྱང་བྱེད་ཡིན་ལ། དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་སྤྱུ་ལུས་དང་བྱང་འཐུག་ནི་བར་དོ་དང་ནམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་བར་དོ་སྤྱང་བྱེད་དང་། དེ་གསུམ་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱུ་སྤྱར་སྤྱུར་བ་ནི་སྤྱེ་བ་ལེན་པ་དང་ནམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་སྤྱེ་བ་སྤྱང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱང་གཞི་གཅིག་སྤྱང་བ་ལ་

333 ཞོལ། ཞོག་ ༤༡ བ་ ༥ གཙང་། ཞོག་ ༥༡ བ་ ༤ འཆི་བ་དང་ནམ་པ་རྗེས་སུ་

རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གྱི་ཉོགས་པ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱས་གྱི་གདང་བུའི་རིམ་པ་
དང་འབྲེལ་བཤོ།

དེས་ན་རིམ་པ་དང་པོར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ལ་ལྷག་
མོས་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་བར་ལུས་དབེན་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་རྟེན་ཡིན་ལ། རག་དབེན་ནི་སེམས་ཀྱི་བཞེན་པའི་སྤྲང་དབང་དུ་བྱེད་པས་སེམས་དབེན་གྱི་
ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་སྲིད་བ་སྐྱེ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྲང་གཞི་བྱར་
བ་མི་དགོས་ཏེ། རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་ལམ་དེས་སྤྱོད་བ་ལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སྤྲང་གཞིར་མི་འཆད་པར་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་བསྟན་བ་དང་འབྲེལ་བར་རིམ་
པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྤྲང་གཞིའི་གནད་བསྟུས་པ་ནི་གསུམ་པོ་དེ་ཙམ་ལ་བཤོ། །ཁྱད་
པར་དུ་སྤྱོད་བསྟུས་ལས་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་དེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལམ་ལ་དྲིས་ལན་
མང་ད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་ལ་འབྲུལ་ནས་མི་ལམ་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་སྤྲང་གཞིར་འཆད་བ་ནི།
འབྲེལ་ཆོས་སྒྲིག་པ་ཙམ་ལ་སྤྲང་གཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་གོ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་སུ་སྤྲང་བས་སྤྲང་
གཞིའི་གནད་མ་ཟིན་བཤོ།

སྤྲང་གཞི་གསུམ་པོ་སྤྱོད་བ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་ཉོགས་པ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་དགོས་
པ་ལ་མཆོན་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མཐུན་པའི་ཉོགས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་མིན་པར་མི་སྐྱེ་
ཞིང་། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དང་པོ་སྤྱོགས་མཐུན་ཙམ་གྱི་ལམ་རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱ་
དགོས་ཏེ་དེས་སྒྲིན་པར་མ་བྱས་ན་དགེ་ཙམ་སྒྲིན་པས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར་ཏེ།
ལེའུ་བརྩ་གཅིག་པའི་སྤྱོད་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་ཡིད་གྱིས་སྤྲང་བཞིར་བསྐྱབ་
པར་བྱས་ན་དེ་དགེ་བའི་ཙམ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པས་རྫོ་རྟེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མངོན་པར་ཉོགས་

ནས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།³³⁴། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་རིམ་པ་དང་པོས་དགེ་ཅུ་སྟོན་པར་བྱས་པས་སྦྱང་གཞི་གསུམ་ཅི་ཙམ་ཞིག་སྦྱང་བ་
དང་དེས་སྦྱང་མ་རྩུས་པའི་ལྷག་མ་གཉིས་པར་ཅི་ཙམ་རེ་སྦྱང་བ་ནམས་ཀྱི་བྱང་པར་ལེགས་
པར་བྱེད་ན་སྟོད་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་གོ་རིམ་ནམས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྙེད་ནས་
ཉམས་ལེན་མི་འབྱུག་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འཕགས་པའི་གདམས་པ་དམ་པ་མདོར་བྱས་ནས་
འབྱུང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཅིས་མེད་དུ་བཞག་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡབ་སྐུས་
ཀྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཟེར་རྒྱ་མེད་པའི་མན་ངག་སྤྲོ་མོ་འགའ་ཞིག་
གིས་དུས་འདས་ནས་ལམ་ཀྱི་ལུས་མི་རྙེད་པས། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སྐད་ནམས་
སྦྱང་གཞིའི་གནད་གཅིག་ལ་བསྐྱོར་ནས་ལམ་ལྟར་སྦྱང་བས་བཀྱི་བར་མི་རྩུས་པའི་ངེས་པ་
བརྟན་པོ་སྤྲོ་མ་ལས་བཅལ་བར་བྱ་སྟེ་འདི་དག་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

ནལ་འཕྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྟེ་དག་ནས་རྙེད་དང་བརྟན་པའི་ནལ་འཕྱོར་ནམས་སྲིད་པ་
སྟེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོམ་པར་གསུངས་པ་ནམས་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་
དགོངས་པ་འདི་འབྲ་བའི་འགྲེལ་ཁྱུགས་ཤིག་མེད་ན་གང་མཐུན་མཐུན་བསྐྱིགས་པའི་འབྲ་སྐྱིག་
པ་ཙམ་རེའི་བཤད་པ་ལས་རྩུས་པ་གཞན་མི་ཐོན་པས་སྟོ་གོས་ཆེན་པོ་དག་ཆེས་པར་ག་ལ་
འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ནལ་འཕྱོར་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བསྟོམས་ནས་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་
བར་སྐྱགས་ནས་གསུངས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་རྙེད་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་རྙེན་
ཅན་དུ་བྱས་ནས། དེས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྟེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་མཐུན་པར་སྐྱགས་ཀྱི་
ལམ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་འཕགས་སྟོར་གཞན་དུ་མི་གསལ་བ་སྟོབ་དཔོན་འདིས་གསལ་བར་མཛད་

བ་འདི་ནི། ལྷ་མེད་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་
 གྱིས་བཀའ་བ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གནད་ཆེན་པོར་མཐོང་བས། ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
 འདིའི་དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱེད་པ་འགག་གི་དོན་དུ་བྱངས་ཤིག།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བསྐྱང་འཁོར་དང་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་བྱིན་ཆད་ལ་ཆོས་མཐུན་མ་སྤྱར་
 བ་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན། འདི་ལ་ལྷ་མ་བཅུན་མོ་ཅན་གྱི་འཕྲིན་ལྷགས་རི་དང་བསྐྱང་འཁོར་གཉིས་ཆོས་
 མཐུན་སྤྱོད་བ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་བའི་ཡུལ་སྤྱིད་པ་ལ་སྤྱོད་
 བཅུད་གཉིས་ལས་མེད་ལ་དེའི་ཐོག་མ་ཡང་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་སྤྱོད་ཞིག་པ་དང་དེ་ནས་
 ཆགས་པ་མན་ཆད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒྲོམ་པ་མན་ལ་སྤྱར་བའི་བྱིར་དང་། ལྷགས་རི་ནི་གཞལ་
 ཡང་ཁང་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་སུ་སྤྱར་བའི་བྱིར་རོ།

བྱིས་ཀྱི་ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་ལྷག་མོས་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་པ་ལ་བསམས་
 ནས་བསྐྱང་འཁོར་ཡན་ཆད་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིར་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་གསོག་པ་དང་འབྲུ་བར་ལྷག་
 མོས་ཀྱིས་ལྷར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་གསོག་པ་ལ་སྤྱོད་ཏེ། སྤྱོད་བ་ཆོགས་གསོག་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་
 མིར་སྤྱོད་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་འབྲ། དེ་ནས་སྤོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ནི་
 ཉེན་དེ་ནས་ཤི་བ་དང་འབྲ། དེ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོར་སྤྱོད་པ་ནི་བར་དོ་དང་འབྲ། དེ་ཞེ་སྤང་
 རོ་རྗེར་བསྐྱར་བ་ནི་སྤྱོད་བ་སྤངས་པ་དང་འབྲ། རུ་བ་དང་བྲ་བ་དང་ཕྱར་བྱ་ནི་གདན་བཞིར་སྤྱོད་
 པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅོད་པ་གསུམ་ལ་གསུངས་པས་དེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་དགེ་བ་བསགས་
 པ་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིར་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ནས་སྤོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་འབྲ།

དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒྲོམ་པ་ནི་ཤི་བ་དང་འབྲ་ལ་ལྷག་མོས་སྒྲོམ་པ་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་
 མིར་སྤྱོད་པ་ལྷ་བྱའི་གསུང་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཁས་སྤངས་དང་འགལ། གཞུང་དང་འགལ། ཐུག་
 པ་མེད་པའི་སྤྱོད། སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་བཞི་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། དམ་

ཆོག་དོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་དང་པོའི་མགོན་པོས་རང་གིས་ཐུགས་ཀ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་སྤྱོད་ཏེ་རང་
ལ་ཐེམ་པས་སྤྱལ་སྤྱར་བསྤྱར་བ་འགོག་པ་ན་བར་དོ་རང་གི་ཁུ་བས་རང་གི་ལུས་སྤྱེད་པ་མེད་
པས་སྤྱར་གཞི་དང་མི་མཐུན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་ནས་བསྤྱང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་དང་པོའི་མགོན་པོ་
ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྤྱར་བའི་ཁུ་བ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་བསྤྱེད་ནས་རང་ལ་བཅུག་པས་ཞེ་སྤང་
དོ་རྗེར་བསྤྱར་བར་འདོད་པ་ནི་རང་གི་ཆོག་ལ་ཅོ་འབྲི་བའོ།

གཉིས་པ་ནི། བསྤྱང་འཁོར་བསྐྱོམས་པའི་འོག་ཏུ་སྤོད་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་ནི་སྤོད་
ཞིག་པ་དང་སྤྱོར་བ་གསལ་བར་གསུངས་པས་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིར་སྤྱེ་རྒྱུ་གི་བ་དང་སྤྱོར་བ་
ནི་འབྲེལ་མེད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིར་སྤྱེ་རྒྱུའི་སེམས་ཅན་དེར་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ལ་
སོགས་པ་དང་ཡང་སྤྱར་དགོས་པར་འགྱུར་བས་ཐུག་པ་མེད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམས་པ་དང་
ལྷག་མོས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་བར་སྤྱིད་དང་སྤྱོར་དགོས་པར་འགྱུར་དོ།

བཞི་པ་ནི། ཆོས་མཐུན་སྤྱོར་བའི་ཡུལ་སྤྱིད་པ་འཛིག་ཆགས་ནི་སྤོད་བཅུད་འཛིག་ཆགས་
གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། དེའི་ཐོག་མ་སྤོད་འཛིག་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྐྱོམ་པ་མན་ཆད་ལ་སྤྱར་
བས་ན་དེའི་གོང་དུ་སྤྱོར་མི་དགོས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་ན་བསྤྱང་འཁོར་དང་སྤྱིད་པ་
ཆོས་མཐུན་སྤྱོར་བའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་སྤོན་གསལ་ལས། བསམ་གཏན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་དགེ་བའི་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསྤྱང་བའི་ཆོ་
ག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།³³⁵ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྤྱང་འཁོར་ནི་སྤྱིད་པ་སྤྱེ་བའི་རིམ་པ་ལྟར་
བསྐྱོམ་པའི་བསྤྱེད་རིམ་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་གམ་སྤོན་འགྲོ་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་སྤྱིད་
པའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱོར་མི་དགོས་སོ།

335 བསྐྱན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེས། 11 ཞོག 1043 ཟླང། 3

ཡང་བོད་ཀྱི་སློམ་དག་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱབ་པ་དང་། རྗེ་དང་བསྐྱེད་ཀྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་རྗེས་སུ་
 ཆགས་པ་དང་། ལས་ལ་གནས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེད་པ་
 དང་། མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་སྤྱང་
 བའི་བྱིར་བྲམ་མོ་བསྐྱོམས་པས་དངོས་བྱུང་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་རིགས་གཞན་གྱི་
 བྱད་མེད་ལེན་པ་དང་། མོ་མོའི་དབང་པོ་སངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ལས་ལ་གནས་ཏེ་
 སྒྲོ་གསུམ་ཆོམ་པ་དང་། བྱ་དང་བྱ་མོ་སྐྱེད་པ་དང་། བྱ་ཚ་གསོ་བ་དང་སྤྱང་བའི་རིམ་གྱིས་ལུས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། བྱ་དང་ཆ་བོ་དེ་དག་རང་གི་སེམས་སྤྱང་ཞིང་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་
 བྱིར་རིག་པའི་གནས་ལ་བསྐྱབས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱུང་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། ཡང་
 འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་མཉེས་པར་བྱས་པས་འདོད་པའི་དོན་མྱོར་བ་ནི། སྤགས་
 ལ་གཞིལ་བས་སྤགས་འབུམ་ཐག་དང་སྤྱིན་སྤེལ་གིས་སྤྱ་མཉེས་པར་བྱས་པས་དངོས་བྱུང་
 འབྱུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་འཆད་དོ།

སྤྱིར་མངོན་ཉིགས་དངོས་གཞིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་དང་།
 དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉེན་དང་། གང་གི་ངོ་བོར་འཆང་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ནས་
 མཇུག་པ་ཅི་མཇུག་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་དང་རྗེ་རྗེའི་ས་སྔོན་དུ་འགོ་
 བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷག་མོས་འོད་
 གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་ཆོས་སྐྱེད་དང་དང་པོའི་མགོན་པོར་སྐྱེད་པའི་ཡོངས་སྐྱེད་དེ་རྗེར་སེམས་
 སྔོན་པོར་བསྐྱར་བའི་སྤྱལ་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་མི་གནས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་རྒྱལ་བྱེད་པས་ན་འདི་ཡན་ཆད་
 ཀྱིས་ཞིང་དག་ཅིང་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱངས་པའི་སྐྱེ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ལུགས་སུ་བྱེད་པས་
 སྔོན་དང་བཅུད་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་སྤྱང་རྒྱ་བྱར་པ་མེད་པས་རིག་མ་འདུ་

བྱ་བ་མན་ཆད་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་མ་མཛད་དོ། །ལེའུ་བརྒྱད་པའི་སྟོན་གསལ་ལས་ཐུག་ཏུ་
འདུ་བྱས་པ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ལྷ་སྦྱེད་པ་སྤྱིད་པ་སྦྱེད་པའི་རིམ་པར་གསུངས་པ་ནི་
པ་མས་བྱ་བ་སྦྱེད་པ་དང་འབྲ་བ་ཅན་ཡིན་གྱི་སྦྱང་གཞི་དང་འབྲ་བ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པའི་མཐུན་
ཡུལ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་ནམས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་
ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྦྱར་གྱི་སྤྱིད་པའི་རིམ་པ་དང་མི་སྦྱར་ཏེ། སྦྱར་བྲངས་པའི་མདོ་བསྐྱེད་ནས། སྟོན་
པས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནས་
པས་དང་པོའི་སྦྱར་བ་བྱ་ཞེས་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ལ། དེ་དང་
མཐུན་པར་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་སྐབས་དང་སྦྱར་གྱི་སྤྱིད་པའི་
རིམ་པ་དང་མ་སྦྱར་བ་ལྟར་རོ།

དེ་ཡང་སྦྱབ་ཐབས་དེ་དང་སྦྱོད་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པས་དགའ་ལྡན་ནས་
བབས་ཏེ། སྦྱལ་སྦྱེའི་སྟོན་མགས་བྲལ་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་པར་ཕྱིན་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་འདོད་ཆགས་
ཀྱི་སྦྱོད་པ་གསུམ་བཅུན་པའི་སྦྱོད་པ་ཕྱི་མས་འདུལ་བའི་གདུལ་བུའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་དཀྱིལ་
སྦྱལ་ཞིང་དེ་ནམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་བརྒྱ་གསུམ་སྦྱལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་འཁྱོར་
པས་ཀྱང་སྦྱལ་སྦྱར་བསྐྱར་བའི་དགོས་པ་སྦྱབ་པ་ན་མཛད་པ་གསུམ་པས་བྱེད་ལ་དེ་ཡང་རིག་
མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་ལས་ལ་གནས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་
ལྷ་ནམས་བསྦྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ་ལྷའི་སྦྱ་སྦྱོས་ནས་དོན་མཛད་པ་སྦྱེའི་མཛད་
པ་དང་འབྲའོ། །སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱ་མོ་གཉིས་སྟོམ་པ་དང་ལྷ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་
བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐུགས་བརྒྱས་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པ་དང་
གསུང་གི་མཛད་པ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་འབྲའོ།

དངོས་ཀྱི་མཛད་པས་འདུལ་བ་མེད་པ་ན་ཐུ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་ཅིང་ཡོད་པ་ན་ཆད་

མེད་བཞིས་བསྐྱལ་ནས་དེ་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་སྐྱར་ནས་དེ་དག་གི་ཡོན་གནས་མཛད་
 བ་བཞིན་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙུག་པོ་ཡབ་ཡུམ་ཡང་བསྐྱོམ་བསྐྱས་སོགས་ཀྱི་
 བྱ་བ་མཛད་པའི་མཐར་ཁྱབ་དང་དེ་ལ་ཆད་མེད་བཞིའི་ལྷ་མོའི་སྐྱུས་བསྐྱལ་བ་དང་དེའི་རོང་
 བཞེངས་ནས་མཆོད་བསྟོད་བདག་གིར་མཛད་དོ། །འདི་ཁ་ཅིག་གིས་འབྲས་བྱ་དང་གཞིའི་
 སྐབས་གཉིས་ལ་སྐྱར་བའི་སྤྲ་མ་ལེགས་མོད་ནའང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཆ་བོ་ལ་སོགས་པ་
 བསྐྱེད་ཅིང་རང་གཞན་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་པའི་མཐར་དུས་བྱས་ནས་གཉིན་འབྲེལ་རྣམས་དུ་བ་དང་
 དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་ནས་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྟོང་པ་དང་སྦྱར་བ་
 བྱི་མི་འཐད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་སྐྱར་ནས་བསྐྱོམས་པས་སྐྱར་གཞི་
 སྦྱར་བའི་རིགས་དེར་དེའི་སྐྱར་གཞི་ཐམས་ཅད་འདུ་བས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ་གཞན་
 དུ་ན་སྐྱར་གཞི་དང་སྦྱར་ཚུལ་ཐུག་པ་མེད་པ་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱལ་བ་སྐྱར་རང་ལ་
 སྐྱད་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཐུང་བ་ལས་འདས་པའི་སྡོན་དུ་འོང་ཡང་འདིར་རྗེས་འཇུག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རྣམ་པར་དགོད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོའི་
 རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལེའུ་གཉིས་པ།

གཉིས་པ་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ལུས་རྟེན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱོམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་
 བེ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཁོ་ནར་རྟེན་ཀྱི་སྐྱ་དཀྱིལ་བཤད་
 བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཤར་རྒྱབ་དུ་འདེབས་པའི་ཆངས་པའི་ཐིག་དང་པོ་ནས་

བཅུམས་པ་སྟེ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱ་བཞི་པ་དང་སྟོ་བཞི་པ་རུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ནམས་ནམ་
བར་དབྱེ་བ་སྟེ་སོ་སོར་བགོས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ངོ་། །ནལ་འབྱོར་པའི་ལུས་དེ་ལྟ་བུར་སྒང་
བའི་སྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ངོ་། །དེ་ལ་ཁུངས་དགོད་པ་ནི་དེ་སྐད་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་
དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་གསུངས་པའི་གསུམ་བཤོ། །དེ་གསུམ་ནི་སྟོན་གསལ་ལས། དོན་དམ་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་སྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་ཐུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་
དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་སྟེ།³³⁶ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་རྩ་གཉིད་དེའི་དགྲིལ་འཁོར་
དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་བྱའོ། །རྒྱལ་
བས་བྱིན་གྱིས་རྩ་ག་བརྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སྒྱུ་དང་། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་ཆོས་སྒྱུ་དང་། འགྲོ་བའི་དོན་སྒྱུ་བ་པའི་སྒྱལ་སྒྱུ་གསུམ་གྱི་སྤྱང་པོ་
ལེན་ཅིང་འཛིན་པ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་དུ་བཤད་ལ། ར་ག་ནས་ཆོས་འབྱུང་གི་དང་བརྒྱ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དང་ལུས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་
ཞེས་འཆད་དོ།

ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྟོམ་པ་མདོར་བྱས་སུ་མ་གསུངས་པས་འདི་ནི་དེའི་དགོངས་
པ་ཁ་སྐོང་བཤོ། །དེ་ཡང་རྟོ་རྩེ་འབྲེང་བའི་ལེའུ་རེ་བདུན་པ་ལས། ཟུར་བཞི་པ་ནི་མདུན་རྒྱལ་
དང་། །གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།³³⁷ །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་ཆ་གང་དུ་སྟོམ་པ་ནམས་རྒྱས་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་ལྷ། སྤང་པོ་ལ་རིགས་ལྷ་དགོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་པ། ཁམས་ལ་ཡུམ་
བཞི་དགོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་པ། དབང་པོ་དང་ཆེགས་དང་རྒྱས་པ་ལ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་
དགོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་པ། ཡུལ་ལ་སེམས་མ་ལྷ་དགོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་པ། ཡན་

336 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༡༥ ཞོག ༡༩༥༥ ཟླ་ ༩

337 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༩༡ ཞོག ༤༡༡ ཟླ་ ༡༡

ལག་རྣམས་ལ་ཁོ་ལོ་བཅུ་དགོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོད་པའི་གཞི་
 སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་ཚུལ་སྤར་ཁམས་སྒྲི་
 མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་དགོད་བྱ་ལྟ་རྣམས་དགོད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གསུངས་པ་དེ་ལ་
 ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱ་ནི་སྒྲིའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་འབྲས་བྱ་ནི་སྐབས་སོ་སོ་ནས་
 འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སྤར་ནི་རྣམ་སྤང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུ་
 རབ་ཏུ་བསྐྱལ་ས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་³³⁸སྤར་པོ་ལྷ་ལ་རིགས་ལྷ་དགོད་པའི་རྒྱ་དང་། དེ་
 ལྟར་ཞེས་པ་ནས། འདོད་དང་ཐར་པ་རབ་སྐྱབ་བྱེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་སྤར་སོགས་ཀྱི་
 མཆེན་ཉིད་ཤེས་ནས་སྤྲ་དགོད་པའི་འབྲས་བྱ་བསྟན་ཏོ། །གཉི་ཟུག་ནས་དམ་ཆེག་གི་བར་ནི།
 རིམ་པ་བཞིན་རྣམ་སྤང་མི་བསྐྱོད་པ་འོད་དཔག་མེད་རིན་འབྱུང་དོན་གྲུབ་སྟེ་སྤར་པོ་ལྷའི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་རིགས་ལྷ་ཡིན་ལ་དེ་དག་བསྒྲོམས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པའི་མངོན་པར་
 འདོད་པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བའི་ཐར་པ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ཡང་བསྒྲོམས་པའི་
 ལམ་ཀྱི་འབྲས་བྱར་མ་ཐད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་པོའི་སྤར་པོ་དང་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་
 འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲི་དཀྱིལ་བསྒྲོམས་པ་བྱིན་ཆད་
 བས་དེའི་མཐུས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མོ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆེས་སྤར་ནས། གཉི་ཟུག་དགའ་མ་ཞེས་
 པ་ནས། རྒྱུད་ནི་སྒྲོལ་མར་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས་
 རྩལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འབྲས་བྱ་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཇིག་ཅེས་པ་ནས་གསུངས་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཆེས་སྤར་ནས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས་བཞོད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱ་དང་། གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་རྩལ་

བར་འགྱུར་རྡོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །ཐུགས་དོན་རྗེ་ཉི་འདིར་དོན་རྗེ་འཆང་སྟེ་
ས་སྟོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་མིག་ལ་བཞོད་པ་སྟེ། སྟོང་
འབྱུང་གི་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། མིག་སོགས་རྣམས་ལ་བསྟོམ་བུ་སྟེ། །མིག་གི་དབང་པོའི་རྣམ་
ཤེས་ནི། །ཐུགས་ཀྱི་དོན་རྗེའི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན། །གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དོན། །འོད་
གསལ་ཀྱི་ནི་གོ་འཕང་འགྱུར།³³⁹ཞེས་སོ།།

གཟུགས་གསུམ་ནི་རབ་འབྱེད་ཐ་མ་སྟེ་དེ་དག་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འདུག་པའི་དོན་
རྗེའི་མིག་སྟེར་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་མིག་འོད་གསལ་བས་སྦྱངས་པ་ལས་ཡིན་ལ། མིག་ལ་
ས་སྟོང་བསྟོམས་པས་ནི་མིག་འོད་གསལ་དུ་འདུག་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་
ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་སྟེ་མ་ནི་ཐུགས་དོན་རྗེ་ཉིད་མིག་ལ་བཞོད་པ་
ལྟར་རྣ་བ་ལ་ཡང་འགོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་གཉིས་པ་ནི་འོད་གསལ་གྱིས་
སྦྱངས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །འདུག་ཤེས་དུག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་གོ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཤེས་པའོ། །ནང་གི་ཁམས་རྣམས་ནི་ཟེན་པའི་
ས་ཁུ་མེ་རླང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྟ་ཡིན་ལ། གཅིག་ལ་གཅིག་བསྐྱས་པ་ནི་སྟེ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་
ལ་ཐེམ་པའི་མཐར་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་དེ་ལས་ལངས་པའི་མཐར་ལུགས་བསྟོག་གི་སྤང་བ་
གསུམ་རླང་དང་བཅས་པ་སྟེ་བ་ལ་རབ་དུ་འདུག་པ་སྟེ་ཞུགས་ནས་དོན་རྗེའི་སྐྱ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་
རོ། །སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ནི་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་ཁམས་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་འདུག་པའོ། །འོད་
གསལ་དུ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དེར་འདུག་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ།།

བཞི་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་དོན་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་གཟུགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པས་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་ཡུལ་ལྟ་བུར་སྤང་བས་མིག་གི་དབང་པོ་ས་སྟོང་ལ་བདེ་བ་སྟོལ་བའི་ལྷ་མོ་གཟུགས་དོན་

339 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༥༩ སྟོན་ ༥༩༩ ཟླ་ ༡༩

རྗེས་། །དེ་ལྟར་དུ་སྤྲོད་རྗེ་སོགས་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཉིད་སྤྲོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པས་
 ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྤང་བས་ན་བའི་དབང་པོ་ལ་བདེ་བ་སྟོལ་བའི་སྤྲོད་རྗེའི་ཞེས་སོགས་སུ་སྤྲར་
 རོ། །དབང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་ས་སྤྱང་སོགས་དང་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། རི་སྐད་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་
 པ་པོའི་སེམས་ཅན་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དུག་པ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་གཞན་ན་མེད་པས་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་ལོངས་
 སྤྱོད་ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་ཀུན་ཀྱང་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལོངས་
 སྤྱོད་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མཁའ་འགྲོ་
 མ་སྤྲུམ་བདེ་མཆོག་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལྷ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡུལ་ལྷ་ལ་རྗེ་རྗེ་མ་ལྷ་དགོད་པའི་ཚུལ་འདིས་ལྷ་མོ་རྣམས་དགོད་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་
 པས་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་རྣམ་པར་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་
 བ་ནི་ཡུལ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འབྲས་བྱའོ། །དབང་པོ་ལ་སེམས་
 དཔའ་དང་ཡུལ་ལ་སེམས་མ་དགོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཅ་རྒྱད་དང་སྦྱར་བ་ནི་ཆེག་རྒྱུ་གཉིས་
 གཉིས་སོ། །ལྷ་མ་རྣམས་མདོར་བྱས་དང་རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བའི་སྤྲོད་ཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་རྗེ་རྗེ་མ་
 ལྷ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡབ་ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱིལ་ལ་དེ་རྣམས་མི་འགོད་པ་ཕྱིས་ཀྱི་
 མཁས་པ་དག་གིས་གཞུང་འདི་དང་སྒྲོན་གསལ་གྱི་ལུང་གིས་འགོག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
 སོ། །དེས་ན་འདིར་རྗེ་རྗེ་མ་ལྷ་འགོད་པར་གསུངས་པ་ནི་མདོར་བྱས་ཀྱི་མ་ཆང་བ་ཁ་སྐོང་བའི་
 རྣམ་གཞག་གོ། །མདོར་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ལུང་དེ་རྣམས་སྤྱོད་བསྟུས་སུ་ལུས་དབེན་
 གྱི་སྐབས་སུ་སྤྲར་ཏེ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་རྗེ་རྗེ་མ་ལྷ་མ་གཏོགས་པ་དེ་
 དང་འབྲས་བུར་བཤད་དོ། །ལེའུ་དང་པོའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་མདོར་ན་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་དང་

རྫོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་ནི་སྐྱེད་གཞིའི་སྐྱབས་ཀྱི་འཁོར་དང་ཞིང་ནམས་རྫོ་རྗེ་
འཆང་གི་སྐྱེའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ཁུངས་སུ་མཛད་ལ། སྟོབ་དཔོན་འདིས་ལུས་དཀྱིལ་སྟོམ་པའི་
ཁུངས་སུ་མཛད་དེ་དེ་ནམས་ཀྱི་སོ་སོར་སྦྱར་ཚུལ་དང་། ཁུང་པར་དུ་ལུས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྟོམ་པའི་སྟོ་ཅེ་གཏོད་ལུགས་ནམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པར་
སྤང་ནའང་མངོན་རྟོགས་སྟོམ་པའི་སྟོམ་རིམ་ཉིད་བཤད་པའི་སྐྱབས་སུ་བབ་པར་སྤང་བས་དེར་
བཤད་པར་བྱའོ།

ལྷ་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅེས་པ་ནས་གསུངས་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཆོམས་སྦྱར་ནས། ལག་
པ་གཡས་ལ་གཞིན་རྗེ་གཞེད། ཅེས་པ་ནས། གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ནམ་པར་བསམ། །ཞེས་
པའི་བར་གྱི་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་བྲངས་པས་ནི་རྒྱ་བསྟན་ལ། སྟོབ་པ་པོ་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱེད་
པར་མཛད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །དོན་ནི་ཡན་ལག་གི་གནས་བཅུར་
ཁྱོ་བོ་བཅུ་བཞེད་ནས་བསྟོམས་པས་འབད་བ་སྟེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་རང་གི་ལུས་ལས་དེ་
འབྲུ་པའི་ཁྱོ་བོ་བྱུང་ནས་རང་ལ་གཞོད་པའི་བཞེགས་ཕྱོགས་བཅུར་གནས་པ་ནམས་འཛོམས་
པའོ། །སྤར་བཤད་པ་འདིས་བསྟན་པ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ་ཁྱོ་བོ་ནི་གཞིན་རྗེ་གཞེད་
ལ་སོགས་པའོ། །ཞེ་སྤང་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ལ་གནས་ནི་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡི་གེ་རྩྱ་ཉེ་དེ་ལས་
ཁྱོ་བོ་ནམས་སྐྱེས་པའོ། །གསོད་ལ་བཙོན་པ་ནི་གདུག་པ་འདུལ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །སྟོབ་པ་
མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སྟོབ་པ་པོའོ། །གསོད་པའི་དོན་ནི་བྲག་ལས་
ཏེ་དེས་འདོད་པའི་དོན་སྟོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ལུས་³⁴⁰དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ནམས་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ལ་
དགོད་པ་ནི་ནམ་གཞག་དང་པོའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བཞེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབས་འདིར་སྟོན་པ་ན་དེའི་ཡན་ལག་དུ་བསྟན་པ་ཅམ་མོ། །སྐྱེ་མཆེད་

ལ་ས་སྟོང་སོགས་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་མཐར་ཐོག་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་
གསུངས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡང་འབྲ་བས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
ཕུང་སོགས་སྦྱང་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་བསྐྱོམ་པ་ན་སྟོན་དུ་ལྷ་རྣམས་ལུས་ལ་བཀོད་ནས་དེ་ནས་རྟེན་དེ་ཐོད་
གསལ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཕུང་སོགས་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ཐིམ་པའི་བཞིན་པའི་
ལས་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་མིན་པར་མི་སྦྱེ་ཡང་དེ་སྦྱེ་བ་ནི་སྟོན་དུ་རིམ་པ་དང་པོས་
འདི་ལྟར་སྦྱངས་པ་ལ་ལྟོས་པས་ན་ལས་དང་པོ་པ་ལ་རིམ་པ་དང་པོ་གལ་ཆེའོ། །མདོར་བྱས་
ལས་སྦྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་པ་སྟོན་པ་སྦྱེ་རིམ་དང་སྦྱོར་བའི་རྣམ་གཞག་ནི་རྣམ་གཞག་
དང་པོར་བསྟན་ཟེན་པས་ལེའུ་འདི་ནི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དབྱུས་ཀྱི་རྣམ་འབྱེད་འགའ་ཞིག་ཁ་སྐོང་
བ་དང་དེ་ལྟར་སྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་མཐའ་གཅོད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ། །སྦྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་
གཞག་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད་དོ།

ལེའུ་གསུམ་པ།

གསུམ་པ་ཕུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལ་གསུམ། ཕུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དངོས། ཕུང་བའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ། དེས་ལན་གྱིས་དོགས་པ་བཅད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྦྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཕུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཚུལ། འཕྱིན་པའི་
སྒྲགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། ཕུང་བའི་ལྷས་འཕྱིན་ལས་མཛད་ནས་རང་གནས་སུ་འཁོད་པ། དེ་
དག་གི་ཕྱག་མཆོན་དང་སྦྱ་མདོག་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྦྱེའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་ལྷ་རྣམས་དགོད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཤེས་པའི་སྒྲགས་པས་སྦྱལ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་ཕུང་

རོ། །གང་ན་སྤང་བའི་ཉེན་དང་བཏེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །གང་ལས་སྤང་ན་བསྐྱར་བསྐྱེད་
 བ་ནམས་སྤྱགས་ཀར་བྱངས་ཏེ་དེ་ནས་ཕྱིར་འབྱིན་པ་དང་ལུས་ལ་བཞོད་པའི་ལྷ་ནམས་ཐིག་
 ལེར་ཁྱེ་བ་རྫོ་རྗེའི་ལམ་ནས་བསྐྱར་སྤང་ནས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་སྤང་
 བའོ། །ཚུལ་རིམ་ལྷན་སྤྱལ་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་རིམ་བཤེས་སོ། །ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་སྤྱལ་ན་
 སྤང་བཤད་པ་ལྷན་རང་དོན་སྤྱོད་གསུམ་ཐོབ་པ་དེས་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
 དུའོ། །སློན་གསལ་ལས་ཀྱང་། ལྷག་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་དང་ལས་ཀྱི་མཆོག་གི་མཐར་
 སྤྱག་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་སྤྱབ་པས་ན་སྤྱབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ།³⁴¹ ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་
 མདོ་བསྐྱེལ་ལས། མཆོད་པ་ཡན་ཆད་རང་དོན་སྤྱན་ཆོགས་ལ་སྤྱར་ཞིང་མི་བསྐྱོད་པ་འབྱིན་པ་
 མན་ཆད་གཞན་དོན་སྤྱན་ཆོགས་ལ་སྤྱར་བ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། མདོ་བསྐྱེལ་ལས། འདོད་ཆགས་
 ལ་སྐྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་³⁴² ཞེས་
 སོགས་སྤང་བྱངས་པ་ལྷན། སྤོང་བྱང་ལ་སྤོན་པ་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ལ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་འབྱུག་གིས་རིག་མ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བཏེན་ནས་ཆགས་
 བ་ལམ་དུ་བྱས་ཏེ་རང་གི་དོན་སྤྱབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་རང་དོན་དུ་གསུངས་ལ། སྟོམས་པར་
 ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྤྱལ་པའི་ཡན་ལག་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་
 གཞན་དོན་སྤྱབ་ཤེད་དུ་གསུངས་པས་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྷན་ན་གཟུངས་དཀྱིལ་སྤྱལ་པ་སྤྲ་མ་
 ནམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་སྐྱབས་ལ་སྤྱར་བ་ཡང་རུང་མོད་ཀྱང་མདོ་བསྐྱེལ་དང་རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
 སྤྱབ་ཐབས་གཉིས་ཀ་ནས་དངོས་སུ་སྐྱབས་འདིར་སྤྱར་བ་ལྷན་སྤྱར་དགོས་ཤིང་། ཉིང་དེ་འཛིན་
 དེ་ལ་བྱང་དེས་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་སྤོན་གསལ་ལས་མཇད་པའི་བྱང་དོན་གྱི་ཚུལ་འདིར་སྤྱར་
 ནས་དེ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅི་སྤྱོད་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

341 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེའ། ༡༥ ཞོག ༡༠༥ན ཟེང་། ༡༦

342 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེའ། ༡༥ ཞོག ༣༧ ཟེང་། ༡༣

དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱལ་བ་དེ་ལ་རིམ་བཞི་འདི་ཡིན་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱབ་བ་པོ་ཡིན་ན་སྟེ་ཤ་
 ཅན་གྱི་བྱ་མོ་རིག་མར་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་བ་པོ་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་སེམས་ལས་
 སློབ་སྟེ་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱལ་བའམ་ཡང་ན་རིགས་དེ་དང་དེའི་བྱ་རོལ་གྱི་བྱ་མོ་སྦྱངས་ལ་སྐྱལ་བར་
 བྱའོ། །མདོར་བྱས་ལས་བྱ་རོལ་གྱི་བྱ་མོ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། མདོ་བསྟེ་དང་གཞུང་
 འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གདམ་ང་ཅན་དུ་གསུངས་ཤིང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་འབྲིན་
 བར་གསུངས་པས། ཐོག་མར་རིག་མ་རང་དགའ་བའི་ནཱ་བ་ཅན་ཞིག་ཕྱང་ནས་དེ་ནས་རིག་
³⁴³བྱ་དོ་རྩེ་མ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་མོར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། འབྲིན་པའི་གནས་ནི་སྟོང་ག་ནས་བྱ་བར་
 མདོ་བསྟེ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་པའི་རིག་མ་འདུ་
 བྱ་བ་དང་དོ་རྩེ་དང་བརྒྱ་འདུ་བྱ་བའི་རིམ་པས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་བར་སྦྱར་
 བར་བྱ་སྟེ་ལྟ་མོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་ནས་སློབ་ར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོན་དུ་
 གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱབས་ལ་དེ་ནས་ལྟ་བསྐྱེད་དེ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་
 པའི་རིམ་པས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སའི་ཆ་གཉིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལས་སྦྱི་ཡིག་དང་དེ་
 ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཆན་ཉིད་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའོ། །མདོ་བསྟེ་ལས། འབྲིན་པའི་
 སྐབས་སུ་པཌ་ཅེས་བརྗོད་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩལ་ཐ་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྐྱོམས་ལ་སྤར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་
 བ་གནས་པར་བྱའོ་³⁴⁴ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཐིག་ལེ་དོ་རྩེ་ནས་བྱིར་འབྲིན་པའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་
 བྱས་ནས་དེ་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྤགས་བརྗོད་པར་གསུངས་པས། དཀྱིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གནས་ཚུལ་སྟོན་བ་མིན་པས་ལུང་དེས་གཞལ་
 ཡས་ཁང་སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་སྟོན་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་མདོར་བྱས་དང་མདོ་

343 ཞོལ། ཤོག ༥༩ ན ༩ གཙང་། ཤོག ༩༡ ན ༩ དེག་དོ་རྩེ་མ་

344 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༤ ཤོག ༣༥ བྱང་། ༡༩

བསྐྱེད་ལས་གསར་དུ་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་མ་གསུངས་ཀྱང་གཞུང་འདིར་གསལ་བར་གསུངས་པས་དགོས་སོ། །ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་ཐེག་ལེ་དོ་རྩེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུའི་གཞུགས་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་སྤྱུལ་ཚུལ་ནི་ཡུམ་གྱི་མཁའ་ནས་ཡབ་ཀྱི་སྒྲགས་ཀར་བྱངས་ལ་བཟླ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་འབྲིན་སྒྲགས་བརྗོད་དེ་སྒྲགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་སློབ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འབྲིན་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་བྱང་ལྔ་སྟོན་པ་སྟེ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་དོ་རྩེ་གཡས་ཀྱི་བྲག་དང་པོ་ན་བསྐྱེད་ལས་ན་བཟླ་རྒྱུ་སྟེ་དོ་རྩེ་འཆང་ངོ་། །དོ་རྩེ་འཆང་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་རྣམ་པར་སྦྱངས་ནས་སྤྱོད་ཏེ་སྤར་གྱི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདེས་པར་གྱུར་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་བྲག་པོ་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེའི་གཞུགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་བཞུགས་སོ། །ཁ་སྐྱར་སྐྱོར་བ་ནི་བྱང་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་དོ་རྩེ་འཆང་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདེས་པ་བཤད་ཐེན་པས་རེག་³⁴⁵བྱ་དོ་རྩེ་མ་དང་ཞལ་སྐྱར་བའི་སྐྱོར་བས་བཞུགས་པ་ལ་བྱའོ། །བཟླ་རྒྱུ་གི་སྒྲགས་ཀྱིས་བྱང་བ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ན་དེ་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་རྩེ་ལྟར་རིགས་སྤྲུལ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་བཟླ་ནི་དོ་རྩེ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ནི་འཛིན་པའམ་འཆང་བ་ཡིན་པས་སྒྲགས་དེའི་སྐྱ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་བྲག་པ་དོ་རྩེ་འཆང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་གཞུང་ལས་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྲག་པ་ཡིན་ལ་སྐྱ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མཆོའི་ནང་གི་སྤལ་པ་ལ་མཆོ་སྤེས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་ཀྱང་མཆོ་སྤེས་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་

345 ཞོལ། ཤོག ༥༦ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༤༩ ན ༡ རེག་དོ་རྩེ་མ་དང་

ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ནས་སྤར་བྱོན་ཏེ་རང་གི་གནས་སུ་བཞུགས་པ་སྤར་ལྟར་སྤྱོད་པའི་
 དོན་ནོ། །ཅིབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ལྷའི་བྱ་དང་ཕྱང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་རྒྱལ་བས་ན་ངི་ན་ངི་ཀ་སྟེ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ལོ། །རྩ་ནི་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགྲུ་བལོ། །རྫིག་ནི་དེ་འཛིན་པས་
 ན་རིན་ཆེན་འཆང་ངོ། །ལྷ་ནི་མ་ལུས་པ་དང་རོ་ནི་འཁོར་བ་དང་ཡིག་ནི་དེ་ལས་འདས་ཤིང་
 འགོ་བས་ན་འཁོར་བ་འདས་སོ། །ཆོས་རབ་ཏུ་ནུ་མ་པར་འབྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་བརྗོད་ཞེས་
 བ་ཤེས་རབ་སྟེ་རྫིག་ནི་དེ་འཛིན་པས་ན་ཤེས་རབ་འཆང་ངོ། །མོ་ཏྱ་ར་ཏི་དང་དེ་པ་ར་ཏི་དང་
 རྩ་ག་ར་ཏི་དང་བརྩ་ར་ཏི་བཞི་ནི་གཏི་ཐུག་དགའ་མ་ནས་རྩོ་རྩོ་དགའ་མ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གཏི་
 ཐུག་ལ་སོགས་བཞི་ནི་ནུ་མ་སྤངས་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བར་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ལ་དགའ་བས་ན་དེ་
 སྐད་དུ་བཏགས་སོ། །མྱི་ཏི་ནི་ས་སྟེ་ས་ལྟར་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་གརྩ་ནི་སྟོང་པོ་
 སྟེ་ནང་གི་བདག་ཉིད་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ས་སྟོང་ངོ། །བརྩ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་རྩོ་རྩོ་སྟེ་དེ་ཐུག་ན་འཆང་བར་མཛད་པས་ན་བརྩ་སྟེ་སྟེ་ཐུག་རྩོར་
 རོ། །ནུ་མ་མཁའ་ནི་སྤྱི་བ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེ་ཉིད་སྟོང་པོ་ཡིན་པས་ན་ཁ་གརྩ་སྟེ་ནུ་མ་
 སྟོང་ངོ། །ལོ་གི་ཤུ་ར་དང་མཇུ་ཤི་དང་སྐྱ་ནི་ཕྱ་ར་ན་བེསྟོ་བེ་ནི་དང་ས་མཇུ་རྩ་དང་མི་ཏི་ནི་
 འཛིག་ཅེན་དབང་ཐུག་ནས་བྱམས་པའི་བར་གྱི་འབྲིན་སྤྲལ་ཡིན་ལ་སྤྲལ་དེ་དག་གི་དོན་
 གཞན་ནི་གོ་སྤྲེལ་ཞིང་། སྤྱི་འོད་གསལ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་འཇམ་པའི་དོན། བསྐྱལ་བ་ནི་
 གཞན་གྱི་ཡིད་དོ།

རྩ་པ་དང་ཤུ་དང་གརྩ་དང་ར་ས་དང་སྤར་ཤ་ནུ་མས་ལ་བརྩ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི་རྩོ་རྩོ་མ་ལྷའི་
 འབྲིན་སྤྲལ་སོ། །རྩ་པ་སོགས་ལྷ་ནི་བལྟ་བར་བྱ་བས་ན་གཟུགས་ཞེས་སོགས་ཡུལ་ལྷ་ཡིན་
 ལ་རྩོ་རྩོ་སྤྲལ་ནི་ཡུལ་དེ་དག་གི་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་གྱིས་གཟུགས་སོགས་དག་པར་བྱེད་པ་

བསྟན་ཏོ། །ཡ་ལྷན་ཏ་ཤིང་དང་བརྟན་ཏ་ཤིང་དང་བད་ལྷན་ཏ་ཤིང་དང་བེལྷན་ཏ་ཤིང་ནི་ཤར་ལ་
སོགས་པ་བཞིའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲིན་སྒྲགས་སོ། །ཡ་མ་ནི་གཤེན་ཇེ་སྟེ་དཔྱལ་བའོ། །ཁྲོ་
བོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་གཤེན་ཇེ་གཤེད་ཀྱིའོ། །ཏ་ཤིང་ནི་མཐར་བྱེད་པ་སྟེ་འཛིག་ཅིང་འཛོམས་
བར་མཛད་པའོ། །འཆིང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའོ། །བརྟ་ལྟར་ནི་དེ་ཆུས་མ་གོས་པ་བཞིན་དུ་
ཆགས་སོགས་ཀྱིས་མ་གོས་པའོ། །ཨ་ཙ་ལ་དང་འགྲི་རྩ་རྩ་དང་ལྷོ་ལ་དཔྱ་དང་མདྲ་བུ་ལ་ནི་
མཆོམས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བཞིའི་འབྲིན་སྒྲགས་སོ། །

འཛིག་ཉེན་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ནི་ཉེད་པ་དང་སྒོག་དུ་སྟན་པར་སྤྲ་བ་དང་བདེ་བ་དང་དངོས་
སྤྱ་བསྟོད་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་བདེ་བ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་
ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི་ཉེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སེམས་བསྟོད་
པ་ནི་ཙ་ལ་སྟེ་གཡོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་བཙུམ་པས་ན་ཨ་ཙ་ལ་སྟེ་མི་གཡོ་བའོ། །འགྲི་ནི་
འདོད་པ་སྟེ་འདྲིང་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའོ། །དེ་བསལ་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པས་ན་རྩ་རྩ་སྟེ་རྩལ་
བའོ། །ལྷོ་ལ་ནི་སྟོན་པོ་སྟེ་སྟོན་པའི་ལས་སོ། །དཔྱ་ནི་དབྱིག་པ་སྟེ་དེ་ཆད་པས་ཆར་གཙང་
པའོ། །དོན་དམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འཛོམས་པས་ན་བུ་ལ་ནི་སྟོབས་
དང་མདྲ་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ་སྟོབས་པོ་ཆའོ། །ལྷོ་ལ་ཙ་ལ་ཙ་ལ་ཙ་ལ་ཙ་ལ་ཙ་ལ་ཙ་ལ་ཙ་ལ་ཙ་ལ་ཙ་ལ་ཙ་ལ་
གཉིས་ཀྱི་འབྲིན་སྒྲགས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁམས་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
སྟོལ་བས་ན་ལྷོ་ལ་ཙ་ལ་སྟེ་གཙུག་ཏྲར་དང་ཙ་ལ་ཙ་ལ་ནི་འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའོ། །སྟོགས་བཅུའི་
བགེགས་བཀྱག་ནས་སྤར་བྱས་འདེབས་པས་ན་སྟོན་པོ་སྟེ་གཙོད་མཛེས་རྩལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་ཞེས་པ་ནས་སྤྱར་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་ནི་འབྲིན་སྒྲགས་དེ་དག་གིས་
སྤྱར་བའི་ལྷ་དང་དེའི་མཛད་པ་སོགས་སྟོན་ཏེ། ལྷ་གངས་ནི་སོ་གཉིས། རོ་བོ་ནི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་
ཞལ་ཕྱག་ནི་གསུམ་དང་དྲུག་པ་མཆོན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་དོ་ཇེ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་ཕྱག་ན་

བསྐྱམས་པ་སྤྱལ་ལོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གང་ལས་སྤྱལ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ནས་གཟུགས་ཀྱིས་ཞེས་
 པའི་བར་རོ། །སྦྱ་དཀྱིལ་ལས་བྱང་བ་ནི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་འཐོན་པའོ། །འབད་པ་མེད་པ་ནི་
 ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་བ་ལ་
 དུག་གསུམ་སྦྱོས་པ་ནི་གཙོ་བོ་བཟོད་པའོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི་རང་གི་བསོད་
 རམས་ཀྱི་ཆོགས་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་
 ལྷའི་སྦྱ་དེ་སྟེད་སྦྱོས་ཏེ་སྦྱངས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱང་དེ་སྟེད་འཐོབ་པའོ། །

འདིར་མདོ་བསྟེ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་ལྷ་རྣམས་བྱང་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཏི་ཐུག་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་དགའ་བའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ནས་བསྤྱས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་³⁴⁶བཅུག་ལ་སྦྱར་བཀུག་
 རྟེ། གནས་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱས་ལ་བྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་བཏབ་པ་འདི་ནི་དཀྱིལ་
 འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ་གཉིས་པའོ། ³⁴⁷ཞེས་ལྷ་རྣམས་ལ་བྱག་རྒྱ་
 བཞེས་རྒྱས་གདབ་པར་གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། རྟོ་རྗེ་ནས་བྲིལ་བུའི་བར་དུག་ནི་གངས་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་རྣམ་སྤང་རིན་
 འབྱུང་འོད་དཔག་མེད་དོན་ཡོད་ཀྱུབ་པ་རྟོ་རྗེ་འཆང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུག་གི་མཆོན་
 མར་གསུངས་ཏེ་དེ་ཉིད་མཆོན་ཆ་ལྟ་བུར་བྱག་ན་བསྐྱམས་སོ། །རྟོ་རྗེ་ནི་ཐུགས་མཆོན་པའི་
 མཆོན་མ་ཡིན་པས་མི་བསྐྱོད་པའི་མཆོན་མ་ཡིན་ལ། བྲིལ་བུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
 གི་སྤྱི་འབྱུང་བ་མཆོན་པས་སྟོན་པའི་གཙོ་བོ་རྟོ་རྗེ་འཆང་གི་མཆོན་མའོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱ་
 མདོག་ནི་དང་པོ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྦྱོབ་པའི་དུས་སུ་མདོར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱ་
 སེར་ལ་སོགས་པ་སྦྱ་ཆོགས་ཡིན་ལ། ཕྱིས་རུས་བ་རྟེན་ནས་ལས་སྤྱུབ་པའི་སྐྱབས་སུ་ནི་ནི་

346 ཞོལ། ཞོག ༡༩ བ ༡ འཁོར་ལོར་

347 བསྐྱེད་འབྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༦ ཟེང་། ༩

བ་ལ་ཐམས་ཅད་དཀར་པོ་དང་རྒྱས་པ་ལ་སེར་པོ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དབང་ལ་དམར་
པོ་དང་དྲག་པོ་ལ་ནག་པོ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཁ་དྲག་སོ་སོར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །མདོག་ཨིན་
ཀྱི་ལ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བ་ནི་གཙོ་བོའི་ཁ་དྲག་ལ་དྲགས་པ་གཙོད་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོར་བྱས་ལས།
ཞེ་སྤང་རྩེ་རྩེའི་གནས་ལ་བཞུགས། །ཨིན་ཀྱི་ལའི་འོད་འབར་བ།³⁴⁸ །ཞེས་མཐིང་ནག་གི་འོད་
འབར་བར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཀྱི་ཁ་དྲག་སྟོན་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་
མདོག་མཐིང་གར་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་འཕྲོས་པའི་འོད་ཀྱི་ཁ་དྲག་མིན་ཏེ། སྐྱེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་དྲག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་སྤྲོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་འོད་སྤྲོ་ཆོགས་འཕྲོ་བས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། ལྷང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཉིད་བཤད་པའི་ཕྱིར་དུ། འདུས་པའི་ཅ་བའི་རྒྱད་
ལས། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་བར་དོ། །སྟོན་བྱང་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་ཟླ་ག་
ལ་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་རྩེས་འདུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྐྱར་ན་མི་བསྐྱོད་པ་ནི་ནལ་
འབྱོར་བཞིས་བསྐྱབས་པའི་རྩོམ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྐྱབ་པ་པོའོ། །བཅུན་མོ་ནི་འདུ་
བྱས་པའི་རིག་མ་ཡིན་ལ་ཟླ་ག་ནི་དེའི་བསྐྱེ་སྟེ། བཅུན་མོ་ལེགས་སྐྱངས་བྲག་རྒྱ་སྟེ། །ལེགས་
སྐྱངས་བསྐྱེ་སྟེ་ག་ཡིན། །ཞེས་སྟོན་པ་དང་གནས་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པའི་སྐྱབས་
སྤྲོ་སྟོན་གསལ་དུ་བྲངས་པ་དང་འདྲའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་དང་བལ་བ་བྱིན་ཀྱིས་བཞབས་
པ་ནི་ཡུམ་ཀྱི་བསྐྱེའི་ནང་དུ་བྱི་མ་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྐྱལ་
པའོ། །དེ་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་ན་དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་གསལ་ལས་
རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བཤད་པ་ནི་ལྟག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་ནི་གཙོ་
བོ་འཕོ་བའི་དབང་གིས་མ་ངས་པས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་སུ་གང་བབ་པའི་གཙོ་
བོ་ལ་བྱའོ། །དེའི་མཆན་ཉིད་ནི་ཤེལ་ཀྱི་ནང་གི་གཟུགས་བཞིན་དུ་གསལ་བ་སྟེ་ཕྱི་ནས་ཀྱང་

ལྷ་རྣམས་མཐོང་བའོ། །ཨིརྱ་རྩི་ལ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་
 རྒྱས་པ་སྟེ་བྱང་པར་དང་ལྷན་པ་དང་། སངས་རྒྱུན་གྱིས་བྱབ་པ་ནི་ཕྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱབ་པ་ལ་སློན་གསལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། སློས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་
 ཞེས་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་རྩི་ཏས་བཤད་དོ། །སློན་གསལ་དུ་སྟག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསུངས་པ་
 དང་། གཞུང་འདིར་བསྐྱར་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེད་པའི་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་གཉིས་ཀ་དོན་གྱི་ཕྱོགས་
 རེ་ལ་དགོངས་པར་བྱས་ན་དགོངས་པ་མཐུན་ནོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱོགས་བཅུར་གནས་
 པའི་ཁོ་བོའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་མང་པོ་འཕྲོ་ཞིང་འབྲུགས་པ་དང་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་
 རྒྱ་བའི་གདན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱན་གྱི་གནས་དཀྱིལ་
 འཁོར་རོ། །ཆོགས་བཅད་དེ་དག་ནི་སློན་གསལ་ནས་བཟུལ་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཤད་པས་
 ཆོག་པར་སྤང་བས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྟེ་ལས། དུམ་གྱི་བསྐྱར་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེད་པ་མ་བཤད་
 པས་སློབ་དཔོན་འདིས་བཤད་པ་ལ་ཁུངས་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་
 དུ། བཅུན་མོའི་ལྷ་ག་ལ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེད་པ་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་
 དངས་པ་ཡིན་པས་ཕྱང་བའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁུངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱང་བའི་
 བཅུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གངས་སོ་གཉིས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་འོག་ནས་སྟོན་ལ། འབྲིན་
 ལྷགས་ཀྱིས་ཕྱང་ནས་མཛད་པ་མཛད་དེ་སྤར་གནས་སུ་འཁོད་པ་ལ་ཁུངས་འགོད་ན་ནི་ལེའུ་
 དང་པོའི་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བར་གསུངས་པས་སྒྲུབ་པར་རིགས་ཀྱི་བཅུན་
 པའི་ལྷའི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བས་བསྐྱུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞུང་གིས་སྒྲུབ་པར་
 མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་རྟེན་དང་བཅུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བྱས་ནས་

ལུང་གིས་³⁴⁹སྐྱབ་བ་མི་རིགས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་རྟེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལྷག་མོས་ཀྱི་སྡོན་དུ་སྐྱེད་
བ་ལ་བྱེད་བ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལུང་གིས་བསྐྱབས་པས་ལུང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱེད་བ་ལ་ཅི་
ཡང་མི་པན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡན་ཆད་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་ནི། མདོར་བྱས་ལས། ཆོ་
གའི་སྦྱར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱབ་བ་བཙུག་པར་བྱ། །ཞེས་བ་ནས། ས་ཡི་འོག་ཏུ་དེ་
བཞུགས་སོ།³⁵⁰ །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ནམ་གཞག་གོ།

གསུམ་བ་ལ་བཞི། ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་ལྟའི་སྐྱེ་རྒྱས་བཏབ་བ་ལ་ངེས་ལན་གྱིས་དོགས་བ་
བཅད་པ། འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་བཤད་བ་ལ་ངེས་ལན་གྱིས་དོགས་བ་བཅད་
པ། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གངས་མི་མཐུན་བ་ལ་ངེས་ལན་གྱིས་དོགས་བ་བཅད་པ། སྐྱབ་བ་པོའི་
ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་བ་ལ་ངེས་ལན་གྱིས་དོགས་བ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་།
ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་མས་གསོལ་བ། གལ་ཏེ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་
འཆིང་བ་མེད་ན་རི་ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ལྟའི་སྐྱེ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་ངེས་བ་སྟེ། དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་བ་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་
འདེབས་པར་བཤད་བ་དང་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མེད་བ་གཉིས་འགལ་ཏེ། དམ་རྒྱ་དང་ལས་རྒྱ་
དང་ཕྱག་ཆེན་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་དགོས་པས་སོ་སྦྲུམ་དུ་བསམས་པའོ། །

གཉིས་བ་ནི། དེའི་ལན་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། མཆོན་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པས་བརྒྱན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྟའི་སྐྱེ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །བཅུན་
མོ་ནི་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །རྩྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱའོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཞུགས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་སྐྱབ་པའི་
འཕྲིན་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །གལ་ཏེ་བཅུན་མོ་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ན་རིགས་ལྔ་དང་

349 རྟོལ། འོག་ ༥༩ བ་ ༥ ལུང་སྐྱབ་བ་

350 བསྐྱབ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ འོག་ ༢༡ སྟེང་། ༢༠

ས་སྤྱིང་སོགས་ལྷ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་གདབ་བ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ལྷ་སོ་གཞན་རྣམས་དང་
 ལྷ་མོ་དགུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་གདབ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ལྷ་སོ་གཉིས་སོ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་འདེབས་བ་མི་འཐད་ལ། གཞན་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་འདེབས་བ་
 བྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་དེ་བཞི་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེད་བ་ཡིན་ན་ལྷ་སོ་རྣམས་ལྷ་
 དེ་དང་དེ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་རྩི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བདེན་མོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ་
 བཅུན་མོ་ནི་ལྷ་མོ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་མཆན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི། །མཐོང་བས་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པར་བྱ།³⁵¹ །ཞེས་པའི་ལེའུ་བཞི་
 པའི་སྐྱོན་གསལ་ལས། ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཆན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་སོ་
 དང་གསུམ་སྟེ་ཡི་གེ་རྩྱུ་ལ་སོགས་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རོ། །རྩི་རྩེ་ལ་སོགས་བ་ནི་མཆན་མའི་
 ཕྱག་རྒྱ་རོ། །མི་བསྐྱེད་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་འཁོར་ལོ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་སོ་རོ།³⁵² །ཞེས་གསུངས་
 བ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེད་དང་གསུང་དང་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་གཞན་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་རྒྱའི་
 རྒྱགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་མཆོན་པའི་ཕྱག་མཆན་དམ་རྒྱར་ངས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

འོ་ན་ཕྱག་མཆན་མི་སྟོས་པར་བཅུན་མོའི་མིང་གིས་སྟོན་བ་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། སྐྱོན་གསལ་
 ལས། རྩི་རྩེ་བཅུན་མོ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ།³⁵³ །ཞེས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་
 བཅུན་མོར་གསུངས་ཤིང་དམ་རྒྱ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིན་པས་དེ་མཆོན་བྱེད་ཕྱག་མཆན་
 ལ་ཡང་བཅུན་མོའི་སྐྱས་བསྟན་ཏོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱུད་གཞན་ལས་བཅུན་མོ་ཕྱག་མཆན་
 ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྤྲས་པར་གསུངས་བ་ལྟར་ཕྱག་མཆན་དམ་རྒྱར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷ་སོ་གཉིས་
 དེ་དེ་ཡང་ཡིག་འབྲུ་ལས་ཕྱག་མཆན་དང་དེ་ལས་སྐྱོ་རྒྱགས་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་འཕྲིན་

351 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། ༡༥ ཞོག ༩༥༩ ཟེང་། ༩

352 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། ༡༥ ཞོག ༩༠༩ ཟེང་། ༩

353 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། ༡༥ ཞོག ༩༩༡ ཟེང་། ༩

ལས་དང་བཞིའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་
པའི་དོན་ཡིན་པས་ན། ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་ལྟའི་སྐྱེས་སྐྱེད་པ་དང་། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་
འཆིང་བ་མེད་པ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ནི་ཕྱག་
རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ལྟའི་སྐྱེས་སྐྱེད་ཅེས་ལྟ་སྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་འོང་
ཚུལ་བྱིས་པའི་ལན་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ནི་ལྟ་སྐྱེད་པ་གང་ལ་སྐྱེད་དང་ཕྱག་མཆན་དང་སྐྱེལ་འགོད་པའི་
ཡིག་འབྲུ་དང་དེ་ནམས་ཀྱི་མཛད་པ་བཞི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་
དོན་ཆང་བར་བྱ་དགོས་པ་འབྲེལ། །འདི་ནི་གཙོ་ཆེར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་ཙོད་པ་སྤོང་
བ་ཡིན་ལ་མངོན་ཏྲོགས་ཀྱི་སྐབས་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་འང་ཙོད་སྤོང་དུ་འགྲོའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་མས་གསོལ་བ། ཅ་བའི་རྒྱད་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་དང་སོགས་ཀྱི་སྐྱས་བསྐྱུས་པ་བཤད་པའི་རྒྱད་དོ་རྗེ་ཅེ་མོ་དང་དཔལ་
མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད་དང་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་ནམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་
ལས་ནི་ལྟ་ནམས་ཞལ་གཅིག་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྟེ་བཤད་ན། གསང་བ་འདུས་པ་འདིར་
ཅིའི་ཕྱིར་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱད་གཞན་གཉིས་
ལས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྟ་ནམས་ཞལ་གཅིག་པ་དང་། རྒྱད་འདི་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་
ལྟ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པར་བཤད་པའི་ཞལ་གྱི་གངས་མི་འབྲུ་བའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདི་
བའོ། །ཞལ་གཅིག་པ་ནི་པལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་མ་ངས་ཉེ་དུམ་བུ་དང་པོར་གཙོ་བོ་ཞལ་
བཞི་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལན་བཀའ་སྦྱལ་བ། འདུས་པའི་སྟེ་ཞལ་གསུམ་པར་བཤད་
པ་འདིའི་དོན་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་
གཉིས་པ་ལས་རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངས་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་སྐར་རོ། །རྗེ་

ལྟར་གསུངས་སྟེ་ན། གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཏེ། ད་ལྟ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ན་ལག་པ་གཡོན་པ་
 ཞེས་སོགས་རྒྱུ་ན་བརྒྱུ་ཆད་ནས་མི་སྤང་ལ་རྒྱུ་ན་དང་པོ་བཞི་ཡང་གསལ་བར་མི་སྤང་
 རོ། །ལྟག་མ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་འདི་རྒྱུ་ན་བཞིན་མི་སྤང་ཡང་སྟོང་སྟོང་ཀྱན་བསྐྱེགས་ན་ཆད་
 ཅམ་སྤང་རོ། །དེ་ལ་ལྟ་དེ་རྣམས་ལ་མཆོག་དམན་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་དེ་དག་ཏུ་ཐབས་དང་ཤེས་
 རབ་དང་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་སྟུབ་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྟ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་རྫོགས་མ་རྫོགས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་འཆད་པ་ན་མདོར་
 བསྟན་པ་ནི། གང་ཞིག་ཕྱི་ལོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་ཕྱི་ནང་
 དེ་ཉིད་གཉིས་ཀའི་རྟོག་པ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་དག་ནས་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ནི་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སུ་མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ་དེ་ནི་གསུམ་པོ་དེའི་དེ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྒྱས་པར་
 འཆད་པ་ན་ཕྱི་ལོ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེུ་རྒྱུང་དང་ཐ་མ་དེའི་ལྟག་³⁵⁴སྟེ་
 གོང་མ་སྤོན་ལག་ནས་མཐེ་བོང་གི་བར་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་ཡིན་
 པར་གཟུང་རོ། །ཡུལ་དེ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པ་འོད་གསལ་དུ་སྒྱུར་བས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་
 མེད་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཤད་དོ། །

ནང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་ནས་རྣམ་སྤང་གི་བར་གྱི་སྤྱི་མཆོན་པའི་མིག་
 ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེུ་རྒྱུང་ནས་མཐེ་བོང་
 གི་བར་ཡིན་པར་གཟུང་རོ། །དེ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་སྒྱུར་ཞེས་སོགས་ནི་འདིར་ཡང་སྤྱར་
 ཏེ་འདྲ་བའི་བྱུང་རོ། །འོ་ན་ཡུལ་དང་དབང་པོའི་སྤྱི་ཐད་ཀར་བཤད་པས་ཆོག་མོད་ལག་པ་
 གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོ་དང་རིགས་ལྡེའི་སྤྱི་བསྟན་ནས་ཅི་བྱ་སྟེ་ན། དགོངས་པ་ལུང་

སྟོན་ལས། རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་དེ་ཉིད་འདྲ། །ཡུང་བསྟན་བྱ་ཡིས་དེ་ཉིད་ཅིག³⁵⁵། ཅེས་གསུངས་པའི་
 རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་གཞུང་འདི་ནམས་ཀྱིས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཡོན་པ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་རྡོ་རྗེ་མ་ལཱའི་ངོ་བོའི་གཟུགས་སོགས་དང་། གཡས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཡིན་པས་རིགས་ལཱའི་ངོ་བོའི་དབང་སོ་ལ་བཤད་དོ། །གཉིས་ཀའི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། གཉིས་ཀ་
 ཞེས་པ་ནི་ལག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེའི་མཆོན་
 དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡུལ་དང་དབང་སོ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ནམ་པར་ཤེས་
 པའོ། །གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཡང་ལག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོ་པན་ཚུན་
 བསྐྱོལ་བ་རྒྱུད་གཞན་ལས་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་མཆོན་དོན་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་ཡུལ་དབང་ནམ་ཤེས་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་རོ་གཅིག་པར་སྦྱར་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 ལག་པའི་སོར་མོ་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀས་ནི་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་རྒྱ་གསུམ་
 མཆོན་ལ། སོར་མོ་ནམས་གཤེགས་ཏེ་པན་ཚུན་བསྐྱོལ་བས་ནི་དེ་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་
 པ་མཆོན་ཏེ་ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་མོ་འདི་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་
 ཏུ་འདྲེས་པ་གཅིག་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་གསུམ་དང་སྦྱབས་གསུམ་དུ་བརྟགས་པ་སྟེ་དེ་དག་ཏུ་ནམ་
 གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འོད་གསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའོ། །

ད་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་
 རིགས་ཀྱི་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་
 ཐབས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྦྱོར་བས་ན་བདེན་གཉིས་
 ཟུང་འཇུག་སྟེ། སྟོན་གསལ་ལས། ཡན་ལག་ཀྱི་པ་ཉིད་ངེ་འདྲིན་གྱི་ཡན་ལག་ཟུང་འཇུག་ལ་
 བཤད་པའི་སྦྱབས་སུ་ཐབས་ཤེས་སྦྱོར་བ་བདེན་གཉིས་སྦྱོར་བའི་ཟུང་འཇུག་ལ་བཤད་པ་ལྟར་

རོ། །དེ་འདྲ་བའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཡང་དག་པར་འགྲུགས་པ་སྟེ་ཐོབ་
 བར་བྱེད་དོ། །དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། ཐལ་མོ་བཅིངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར།³⁵⁶ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་མོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཐབས། གཡོན་པའི་སོར་མོ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་རབ། དེ་གཉིས་གཤེགས་ཏེ་
 བན་ཚུན་བསྟོལ་བ་ནི་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་སྤྲ་མ་
 ནི་ལམ་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ལ། འདི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཡིན་པས་ཐལ་མོ་མཐར་ཐུག་གོ། །སྤྲ་མའི་
 སྐྱབས་སུ་སོར་མོ་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ནི་གཉེན་པོས་དག་པར་བྱ་བའི་སྤང་བྱ་
 ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་རྣམས་ཐོབ་བྱའི་དོན་ལ་བྱ་དགོས་པས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེད། །ཐལ་མོ་དེ་
 ལ་གསུམ་ཆོད་རྣམས་གནས་པར་སྟོན་པ་ནི། སྐྱབས་གསུམ་ནས་སངས་རྒྱས་མཉེས་པའི་བར་
 ཏེ། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཐལ་མོར་གནས། །ཞེས་པ་ནི་རེ་རེའི་མཐར་སྐྱར་རོ། །

སྐྱབས་གསུམ་ནི། རྒྱད་དྲུག་ཐེང་ལས། སངས་རྒྱས་ལོངས་སྤྱད་རྫོགས་པའི་སྐྱ། །དམ་
 པའི་ཆོས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། །དག་འདུན་སྤྲལ་པའི་སྐྱར་ནི་འགྱུར། །དེ་ནི་སྐྱ་གསུམ་བདག་ཉིད་
 ཅན།³⁵⁷ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཉིད་གསུམ་ནི་སྤྲ་བཤད་པ་ལྟར་རམ་ཐབས་དང་ཤེས་
 རབ་དང་གཉིས་ཀའི་དེ་ཉིད་དོ། །སྤྲ་མ་འབྱུང་འབྲེལ་པར་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གསུམ་ལ་
 བཤད་དོ། །སྐྱ་གསུམ་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། དངོས་པོ་མེད་པའི་དེ་ཉིད་འདི། །རྟེན་
 འབྱུང་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ལོངས་སྤྱད་རྫོགས་པ་བསྐྱས་ཏེ་གྱུར། །སྤྲལ་བ་བསམ་མི་བྱལ་
 ཆོས་ཅན།³⁵⁸ །ཞེས་གསུངས་པས། དོན་དམ་ཆོས་སྐྱ་ཀུན་རྫོབ་སྤྲལ་སྐྱ་དབྱེར་མེད་ལོངས་

356 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༡ ཞོག ༢༠༩ ཐེང་། ༡༩

357 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༡ ཞོག ༤༠༩ ཐེང་། ༣༠

358 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༡ ཞོག ༢༠༤ ཐེང་། ༣༡

སྒྲོལ། །ནམ་ཐར་གསུམ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་མཆོད་མ་མེད་བ་སྟོན་བ་མེད་པའི་སྟོགས་སུ་མོ།།

ཞལ་གསུམ་ནི་འདིར་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཡས་ཞལ་ཐབས་ཡིན་པས་ཀུན་
རྫོག་གཡོན་ཞལ་ཞེས་རབ་ཡིན་པས་དོན་དམ། དེ་གཉིས་གང་ལ་སྒྱུར་བའི་ཅ་ཞལ་ནི་བདེན་
གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་འདུག་གི་སྐྱེ་སྐྱུབ་པའི་ལམ་རིམ་བ་
དང་པོ་དང་རིམ་བ་གཉིས་པའི་དབེན་གསུམ་དང་སྒྱུ་མ་དང་འོད་གསལ་ནམས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་སྟོན་པས་དེའི་ལྷ་ནམས་ཞལ་གསུམ་པར་བཤད་དོ། །ཞལ་གསུམ་དུ་འོང་བའི་
རྒྱ་མཆོན་འདི་ནི་འདུས་པ་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བའི་གནད་ཆེན་པོར་སྤང་ངོ། །མདོག་གསུམ་ནི་
ནག་དཀར་དམར་བ་དང་མེར་ནག་དཀར་བ་དང་ལྗང་ནག་དཀར་བའི་སྟེང་སྐྱེ་མདོག་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱའོ། །སྟོར་བ་གསུམ་ནི་དང་པོ་སྟོར་བ་སོགས་གསུམ་དང་། དམ་ཆིག་གསུམ་ནི་ལྷ་
དང་ལྷགས་དང་ལྷག་རྒྱལ་རྩེ་རྩེ་དང་བེལ་བྱ་དང་སྐྱལ་སྟོན་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་ལ་སྟོན་འབྱུང་འབྲེལ་པར་བཤད་དེ། རྩེ་རྩེ་སྐྱགས་ཀྱི་དང་བེལ་བྱ་གསུང་གི་དང་ལུས་
སྟེར་གནས་པ་ལྷག་རྒྱའི་དམ་ཆིག་གསུམ་ལ་བཤད་པ་འཐད་དམ་སྟུམ་མོ།།

འདིར་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ནམས་སྟོར་བ་གསུམ་ནི་རིང་རྒྱ་དབེན་བ་གསུམ། དམ་ཆིག་ནི་འོད་
གསལ་དང་གསུམ་ནི་ཉེ་རྒྱ་ལྷགས་བརྒྱུག་གི་སྤང་བ་གསུམ་ལ་བྱས་ནས་ཁ་དོག་གསུམ་དུ་
འོང་བའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་སྟོར་བ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། གསུམ་ཆོན་འདི་ནམས་ཐམས་ཅད་བྱུང་འདུག་
གི་ཐལ་མོ་ལ་ཆང་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཆེ་ཆེ་ཉི་
སུན་བ་གསུམ་གྱི་འོད་དང་ཁ་དོག་འབྱུང་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ན་ནག་དཀར་དམར་བའི་ཁ་དོག་གསུམ་ལ་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་པར་འགྲོ་ཡི་འདུས་པའི་
སྟེང་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མཆོན་མ་བསྟན་པར་འབྱུང་བའི་བྱུར་ངོ། །དེས་ན་ཐར་གསུམ་
གྱིས་ཞེས་པ་དང་། གསུམ་སྟོར་བས་ཞེས་བྱེད་ཆིག་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཐལ་མོར་

གནས། །ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱའོ། །ཁམས་གསུམ་ནི་སྤྱོད་བསྐྱུས་སུ་བྱང་འཇུག་གི་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན།³⁵⁹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྷ་གསུམ་ནི་སྤོམ་འབྱུང་འབྲེལ་བར་སྐྱེ་རྗེ་སོགས་གསུམ་ལ་བཤད་ཀྱང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། ལག་པ་གཡོན་ནི་བྲག་པོར་འཇུག། །གཡས་པ་དེ་བཞིན་བྲུབ་འཇུག་སྟེ། །གཉིས་པོ་སྤྱོད་བ་ཚངས་པ་ཡིན།³⁶⁰ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ཕྱུག་ཤེས་རབ། བྲུབ་འཇུག་ཐབས། ཚངས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ལ་བྱའོ།

དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ནི་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་བྱང་འཇུག་གི་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་གསུངས་ལ་དེའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པའི་དང་སྐྱེའི་དང་སྐྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྟོན་གསལ་དུ་གསུངས་པ་ལ་བྱའོ། །དུས་གསུམ་ནི་སྤོམ་འབྱུང་ལས་དགེ་བ་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་འབྲེལ་བས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རམ་ཡང་ན་དུས་གསུམ་གྲགས་པ་ལ་བྱའོ། །ལམ་གསུམ་ནི་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཚན་གསུམ་ནི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། དུས་གསུམ་དམ་ཚིག་མཚན་གསུམ་དང་།³⁶¹ །ཞེས་དམ་ཚིག་གསུམ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རམ་ཡང་ན་རྗེ་རྗེ་གསུམ་ལ་བྱའོ། །རྟོག་པས་བསྐྱུལ་བ་ནི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། རི་སྤྱོད་རྟོག་པས་བརྗོད་པ་རྣམས། །དེ་ནི་ཐལ་མོར་སྤྱོད་འདི་ཡིན།³⁶² །ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལྟར་བདེ་བས་སྤྱར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གསུམ་ཚན་སྤྱོད་དང་རྟོག་པས་བརྗོད་པ་རྣམས་ཐལ་མོའི་དོན་ལ་གནས་ཞེས་པའོ། །གསོལ་བ་ཞེས་སོགས་ལ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། གསོལ་བ་འདེབས་དང་ཕྱག་

359 བསྟན་འཇུག། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༣༠༡ ཟླ་ ༡

360 བཀའ་འཇུག། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༠༤ ཟླ་ ༡

361 བཀའ་འཇུག། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༠༩ ཟླ་ ༡

362 བཀའ་འཇུག། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༠༤ ཟླ་ ༡

འཆལ་དང་། །འདིག་ཉེན་ནམས་ལ་གསོལ་བ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ནམས་མཉེས་བྱེད་
དེ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཐལ་མོར་གནས་པ་ཡིན།³⁶³ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་ཕྱག་
འཆལ་བ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་དང་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཐལ་མོ་ལ་ཆང་བའི་དོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཐལ་མོའོ། །དེ་ལ་
ཐམས་ཅད་ནམ་པར་བཞུགས་པ་³⁶⁴ནི་དོན་ཆང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའོ། །གང་ན་སེམས་
ཅན་གང་ཡིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་རྒྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་དེའི་ཆོས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
གཉིས་སྤྱེམ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་སོ། །གནས་ཚུལ་ནི་གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གནས་པའི་སྤྱིར་བཏན་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཉེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནམས་དེར་མཐར་
ཐུག་པའོ།

དེ་ལྟར་ན་གསུམ་ཆོན་ནམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གཉིས་དང་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་
གསུམ་གྱི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པས། མཐར་གཏུགས་པ་ན་བྱང་དུ་འཇུག་ཏུ་གཉིས་དང་དེ་གཉིས་
མི་འབྲལ་བར་འཇུག་པ་སྟེ་གསུམ་ཆོན་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེའི་
གནད་ཀྱིས་ཞལ་གསུམ་དུ་བཤད་ལ། རྒྱད་གང་ལས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པར་བསྟན་པ་དེ་ལས་ནི་རྒྱད་དེས་བྱང་འཇུག་གི་གོ་
འཕང་བསྐྱབ་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་དཔོག་པར་རུས་པ་འདི་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་དག་རྟེན་པ་དང་སོ་བཞིས་ཞལ་གསུམ་དུ་འོང་བའི་རྒྱ་མཆོན་འདུས་
པས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་མ་ལུས་པ་སྟོན་ལ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་སོགས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
ལམ་སྤྱོད་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྲི་ཞིང་། རྒྱད་འདི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མེད་པས་སངས་
རྒྱས་ནམས་སྤྱན་འཕྲེན་པའི་རྩི་རྩེ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སྤྱན་

363 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༡༡ རྟོག་ ༡༡༠ ཟེང་། ༡

364 ཞོལ། རྟོག་ ༤༤ ན་ ༤ བཞུགས་པའི་དོན་ཆང་བའི་

འབྲེན་བ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ལག་པ་གཡོན་བ་ཞེས་བ་ནས། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་
ཡང་དག་འགྲུགས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་བ་ནི་
རྟོ་རྟེ་བསྟུ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་འགྲུགས་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་འཆད་བ་
དང་། ཞལ་གསུམ་ལ་མདོག་གསུམ་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་བྲིས་པའི་ལན་དུ། ཀང་བ་གཅིག་གཏོང་
བ་དང་། ལྷ་དེ་རྣམས་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པའི་ལན་དུ། ཁམས་གསུམ་དུ་ནི་ཞེས་
སོགས་འཆད་བ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་རྟེན་པའི་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞལ་གྱི་གངས་ལ་
བྲིས་ལན་མཛད་པ་འདི་ནི་རིམ་བཤད་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་འཇམ་གྱི་གངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ།

གསུམ་བཤད་གཉིས། བྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་མས་གསོལ་བ། རྒྱུང་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་འདིར་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་རྣམས་དགོང་བ་ལ་
འདུས་པའི་དོན་སྟེ། བའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་ཆོགས་པའི་གཞུང་འཛིག་ཉེན་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུག་
པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ལུགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་སྤང་ན། སྟེ་བ་པོ་རྣམས་ལྷ་གངས་ལ་གངས་འདི་
ཅམ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པ་ཐོབ་ནས་སོམ་ཉི་སྟེ་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་པར་རི་ལྷར་འགྱུར་ཉི་མི་
འགྱུར་རོ་སྟེ་པའོ། །ལུགས་མི་མཐུན་པ་ནི་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་སྟེ་ཐམས་ལས་བཅུ་གསུམ་
དང་བཅུ་དགུ་དང་ཉེར་ལྔར་འདོད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ། དང་པོ་ནི། སྟོང་པོའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རིགས་ལྷ་དང་ཡུམ་བཞིའི་སྟོང་དུ་གཤེན་རྟེ་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་
བཞིའི་ཁྲོ་བོ་བཞི་བསྟན་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། དཔལ་སྒྱུ་འབྱུལ་བྱ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི། ལྷར་བཤད་པ་ལྷར་སྟོང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དགུ་དང་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གཟུགས་རྟོ་རྟེ་
མ་ནས་ཆོས་དབྱེད་རྟོ་རྟེ་མའི་བར་ནས་འབྱོར་མ་དུག་དང་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁྲོ་བོ་བཅུའོ། །ཞེས་
ཏ་སྟེ་ག་ཏ་རྟེ་ཏ་ས་བཤད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་འདིས་འདོད་པའི་གསལ་ཁ་མི་སྤང་ངོ། །ལྷ་མ་སྟེ་

མ་ནམས་ཨིན་པོ་རྩི་བྱི་མ་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་མགིན་པ་གསུམ་པའི་འདོད་པར་འཆད་དེ།
ཡེ་ཤེས་ཞབས་སློབ་དཔོན་འདི་དང་ཆོ་བ་ཀླགས་པ་ལས་འབྱེ་ཡང་ཁོང་གི་སློན་ནས་རིགས་
ལྷ་དང་ཡུམ་བཞི་དང་རྩི་མ་རྩལ་དང་སློབ་ཞིའི་ཁྱོ་བོ་སྟེ་ལྷ་བཙུ་དགུ་འདོད་པ་བྱུང་ན་དོན་
འདྲའོ།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལན་བཀའ་སྤྲུལ་བ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་སློབ་མ་
ལ་བོས་ནས་ལེགས་སོ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་ངོ་མཆར་བ་ལ་ཆོག་གཅིག་ལན་གཉིས་བརྗོད་
བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བ་དེའི་ལན་ནི་ལྷང་དང་རིགས་པས་སོ་སོར་ཉེ་རེ་ནས་བཤད་
བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཉེ། འདི་ནི་ཆེས་ཆེ་བའི་མཁས་པ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཡིན་
པས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ་དེས་ན་དེ་བའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་ལྟར་ཐེ་ཆོས་ཆོད་པའི་སྐབས་བྱེད་ཀྱང་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་འདི་ལེགས་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་
སོ། །འདིར་སྐབས་བྱེད་གཉིས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་
པས་རྗེས་དཔག་གིས་བསྐྱབ་དགོས་ལ་དེ་ལ་ནི་རྟགས་སློན་མེད་ཀྱི་སློར་བ་དགོད་དགོས་པས་
ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ངོས་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཅན་ནི་སྤྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་
པ་སྟེ་འདུས་པའི་ལྷ་དགོད་པའི་གནས་སྤྱང་བའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དམ་བཅའ་ནི་ལྷ་
ནམས་དགོད་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་པ་སྟེ་ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཉེ་ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། །རྟགས་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་ཉེ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་དགོས་པའི་སྤྱིའི་འཁོར་
ལོ་ནམས་རྫོགས་པར་དགོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དཔེ་ནི་རི་ལྟར་ནས་དེ་བཞིན་
ཞེས་པའི་བར་ཉེ་སྤྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སློན་གསལ་ལས་ཀྱང་། རི་
ལྟར་སྤྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དགོད་པར་བྱུང་བ་རི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་སྤྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ་འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་

དགོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།³⁶⁵ །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས། སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀའི་བཞེད་
པས་སྟོར་བའི་འགོད་ཚུལ་ནི་གདོན་མི་བ་བར་དེ་ལྟར་བྱའི་སྟུང་དྲིལ་ལ་ལྟ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་
རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། ལྟར་བའི་དྲིལ་འཁོར་ལ་ལྟ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་རྒྱ་ཚོགས་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་རུང་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་སྟུང་མ་རྣམས་འཆད་
པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་ནོ།

སྟོར་བ་དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྲ་ལ་འགལ་བའི་སྟོན་ཡང་མེད་
དེ་རྟགས་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་འདི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཉེ་
འདུས་པའི་ལྟའི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་དགོད་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན་ལ་ལྟ་སོ་གཉིས་མི་དགོད་པ་
ཡང་ཡིན་ན་གཞོད་པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། ལུས་ཀྱི་དྲིལ་འཁོར་ལ་ལྟ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བ་
ནི་བཤད་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བས་ལུང་གིས་འབྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟུང་དྲིལ་འཁོར་
ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ལྟ་གངས་སོ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཉེ་སྟུང་དྲིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པར་
བྱ་བའི་ལྟ་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགོད་བྱའི་ལྟ་རྫོགས་པར་དགོད་པའི་གཞི་
དང་ལྟ་སོ་གཉིས་མི་འགོད་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།

ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་ལས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ལྟ་སོ་གཉིས་འགོད་པ་འབྲུབ་
པས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྟེན་གྱི་དྲིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ལྟའི་གངས་ལ་སྐྱབ་པ་པོ་
རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ནི་དེ་ལྟར་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོའི་དྲིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐུའས་དང་། ལེའུ་བཞི་པའི་མཆོན་མ་འགོད་པའི་སྐུའས་སུ་སྟུང་བཤད་པའི་
ལྟ་བུ་གསུམ་དང་དེའི་མཆོན་མ་བུ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་བཀོད་ནས་ལྟ་ག་
མ་མ་བཀོད་པ་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། ལྟ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྟེ་དེ་ལྟ་ནའང་རྩ་

365 བསྐྱན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེའ། ༡༥ ཞོག ༤༡༡ ཟེང་། ༩

རྒྱད་ལས་ལྷ་རྣམས་དགོང་བ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་
མེད་པར་ཏེ་དེ་ལ་རག་མ་ལས་པར་རྒྱད་ལ་འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟུང་དུ་སྟོན་པས་དགོངས་
སོ་ཞེས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ལ་སྟོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྫོགས་པར་མ་གསུངས་པའོ།

གལ་ཏེ་ཅ་རྒྱད་ལས་ལྷ་གངས་བཅུ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ན་དེ་ལྟར་རྫོགས་པར་མ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཅུ་ལ་བར་རིགས་ན་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་ཅིས་
འབྲུབ་སྟུང་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དགོང་བ་ཡང་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་གངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱད་དཔལ་རྫོ་རྩེ་སྤང་བའི་ལུ་རེ་གསུམ་པ་ལས་སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གསུངས་པའི་སྐྱ་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་དེ་ལས་ཤེས་ཏེ་རྒྱད་
དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་རྒྱ་མ་གཉིས་ནི་ཉན་པར་བསྐྱལ་བའོ། །དེ་
ནས་རྒྱ་མ་གཉིས་ནི་མདོར་བསྟན་པའོ། །རྫོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ནི་ཡིན་ཏུ་ནལ་འཁྱོར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་
སྐབས་པ་པོ་རྫོ་རྩེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྫོ་རྩེ་འཆང་དེ་རྒྱད་ཀྱི་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་
པས་རྫོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་ལུས་ནི་ལྷ་དགོང་བའི་གཞིའོ། །དང་པོ་ཞེས་པ་
ནས་གནོད་མཛེས་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་ནི་སྐྱ་དཀྱིལ་རྒྱས་པར་བཤད་དེ་སྟའོ། །སྐྱ་རྫོ་རྩེ་ནས་
ཐུགས་རྫོ་རྩེའི་བར་ལྷ་ནི་རིགས་ལྟའོ། །དེའི་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ད་ལྟ་འགྱུར་བའི་སྤང་བ་
ལས་ནམ་མཁའ་རྫོ་རྩེ་དང་ལས་ཀྱི་རྫོ་རྩེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱན་ལ་འདིར། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞུགས། །སྐྱ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བཙུང་བ། །རྫོ་རྩེ་སློབ་
དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ལུས། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་མ་བྱུག་ནི་དོན་བསྟུ་བའོ།

དེ་ནས་རྒྱ་མ་བཞིས་པན་ཡོན་སྟོན་ཏེ། རྒྱ་མ་དང་པོ་ལ་ད་ལྟ་འགྱུར་བའི་སྤང་བ་ལས།
སྐྱེ་བ་འདི་ལ་ནལ་འཁྱོར་བ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རྫོ་རྩེ་ལེགས་བྱས་བསྟན་པ་ནི། །ཞེས་པ་ལྟར་
ན་རྫོ་རྩེ་འཆང་གི་སྐྱར་ལེགས་པར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་སྟོམ་པའོ། །སྤང་འདས་ནི་

མི་གནས་པའི་མུང་འདས་བྱང་འཇུག་གོ། མུང་འདས་དེ་མུར་དུ་སྟེ་ཆེ་འདི་ལ་འཛོལ་པའི་རྒྱ་ཁྱོད་
 གྱི་དགོ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་ཞེས་བ་ནི་རིམ་བ་དང་པོ་བསྒྲོམས་པས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ནི་
 ཞེས་བ་སྒྲོན་གསལ་དང་རྒྱད་གཉིས་ཀར་དེས་ན་ཞེས་བསྐྱར་བ་བདེ་བས་སྐྱུ་དཀྱིལ་བསྒྲོམས་
 བས་རྒྱད་སྒྲིན་པར་བྱེད་བ་དེ་བས་ན་ཉོན་ཅིག་མཐོང་ན་དོན་ཡོད་བ་ཀྱི་ཞེས་བོས་ནས་བྱི་མའི་
 དུས་ན་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབད་དེ་ཁྲ་མ་སྟེན་ཅིག། ཁྲ་མ་རི་ལྟ་
 བྱ་ཞེ་ན། རྩོམ་སྒྲོལ་དཔོན་ཏེ་རྩོམ་འཆང་དུ་བསྒྲོམས་པའི་ལུས་ལ་རྒྱལ་བ་སོ་གཉིས་ཐམས་
 ཅད་བཞུགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་པོའོ། །དེ་ཆེ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་བཞི་ནི་གོ་སྟོའོ།

གལ་ཏེ་མུང་དེ་དག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐྱན་ཞེས་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་
 རྩོམ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མ་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་
 པོ་གྲུབ་ན་དེ་དག་གི་ཡོངས་སྐྱད་བྱའི་ཡུལ་ལྷ་དཔེ་དབང་གིས་འགྲུབ་པ་ལྟར་མིག་སོགས་ལྷའི་
 རང་བཞིན་ས་སྟོང་སོགས་ཡབ་ལྷར་དངོས་སུ་བསྐྱན་པའི་བྲགས་ཀྱིས་ཡོངས་སྐྱད་བྱའི་ཡུལ་
 ལྷ་གོ་བར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདི་དང་སྒྲོན་གསལ་གཉིས་ཀར་རྩོམ་སྒྲོལ་བའི་མུང་
 དེ་དག་ལྟ་སོ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་ཁྱུངས་སུ་བྱངས་པས་ན། དེ་དག་
 གིས་རྩོམ་ལྷ་མ་བསྐྱན་པར་འདོད་པ་ནི་གཞུང་གཉིས་དང་འགལ་བ་སྤྱི་བའོ། །འདིར་སྤྱི་ཕྱིར་
 བྱོན་པའི་བོད་ཀྱི་འདུས་བ་སྤྱི་བ་རྣམས་ནི། མུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པའི་མུང་བའི་ཆེག་
 ཅམ་ལ་འཆེལ་ནས་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་ན་མུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་སོ་
 གཉིས་ཡོད་དེ་དེ་དག་ནི་དེ་ལས་མུང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ལས་ཀྱང་སྤར་བྱོན་
 བ་རྣམས་ནི་འདི་སྐད་སྤྱི་ཏེ། རྒྱ་ཅམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲས་བྱ་དཔོག་ན་མ་ངེས་པས་རྒྱ་
 རུས་བ་ཐོགས་བ་མེད་པ་ལས་འབྲས་བྱ་དཔོག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་
 གསལ་གྱིས། རྒྱ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །རྩེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་

ལ་ནི་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྟུན།³⁶⁶ །ཅེས་གསུངས་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཡབ་ཀྱི་སྐྱེ་དྲིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན་རྗེ་རྗེ་མ་ལུ་མེད་པས་ཉེར་བདུན་ལས་མེད་
པའི་ཕྱིར་མངས་སོ། །ཡུམ་ཀྱི་སྐྱེ་དྲིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན་འང་རིགས་ལུ་དང་ཡུམ་བཞི་དང་
རྗེ་རྗེ་མ་ལུ་དང་ཁྱོ་མོ་བཅུ་སྟེ་ཉེར་བཞི་ལས་མེད་པས་མངས་ལ། གཉིས་ཀའི་སྐྱེ་དྲིལ་ལ་ཡོད་
པ་འགོད་ན་ང་གཅིག་ཡོད་པས་ཉུངས་སོ། །དེས་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་བྱ་བསྐྱེད་
བ་ལ་བ་མ་གཉིས་ཆར་དགོས་པ་ལྟར་འདིར་ལྟ་མངལ་བསྐྱེད་ཡིན་པས་དང་སོ་གཉིས་མི་འདོད་
ཀྱི་གསུམ་བུ་ལྟར་འདོད་ལ་མངས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་རིགས་ལུ་ཆེན་པ་གཉིས་
དང་ཡུམ་བཞི་ཆེན་པ་གཉིས་ནི་ནམ་དག་གཅིག་ཡིན་ལ། ཡབ་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་བཅུ་དང་ཡུམ་ཀྱི་ཁྱོ་མོ་
བཅུ་ཡང་ནམ་དག་གཅིག་པས་སོ་སོར་བགྲང་བྱ་མེད་པས་བཅུ་དགུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡབ་
ཀྱི་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་ཡུམ་ཀྱི་སེམས་མ་ལུ་སོ་སོར་བགྲངས་པས་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ནམས་བཅུར་བགྲང་ན་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཡབ་
ཡུམ་བཅུ་ཡང་ལྟར་བགྲང་དགོས་པ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཁྱོ་བོ་སོ་མོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡན་ལག་གི་ནམ་
དག་གཅིག་ལས་མེད་ལ། སེམས་དཔའ་སོ་སོ་ལ་དབང་སོ་དང་ཡུལ་ཀྱི་ནམ་དག་སོ་སོར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སོ་གཉིས་ལས་མེད་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྟགས་ནི་ལྷུང་གིས་གྲུབ་ཅིང་
ཁྱབ་པ་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་བོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་
རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཆོད་གིས་འབྲས་བུ་འབྲུང་ངེས་དཔོག་མི་རྣམས་པས་འབྲུང་བྱང་ཅམ་དཔོག་
པར་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་དངོས་དང་བརྒྱད་པ་གང་གི་སྐྱབས་སུ་ཡང་རྒྱུའི་གངས་ཀྱིས་
འབྲས་བུའི་གངས་དཔོག་པ་འབྲུལ་བས་ཁྱབ་པ་མི་འབྲུབ་ལ། སྐྱེ་དྲིལ་བསྐྱོམས་པའི་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་ལྷུང་བའི་དྲིལ་འཁོར་མི་སྐྱོམ་པ་སྲིད་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་ཀྱི་ཆོད་མ་ཅི་ཡང་མེད་པས་

366 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༡ ཞོག ༩༡༠ ཟེང་། ༥

ཁུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པོ། །རྒྱ་ཁུས་པ་ཐོགས་མེད་ཅམ་བཞོད་
ན་ནི་མ་ངེས་ལ། སྤང་བའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འགོད་ན་ནི་ཉགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ངེས་
དཀའ་སྦྲེལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་གྲངས་ལ་རིམ་ལན་མཛད་པ་འདི་ནི་རིམ་པ་
གཉིས་ཀའི་སྐྱེད་ཀྱིལ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ལྷ་འགོད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ།

བཞི་བ་ལ་གཉིས། རི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་མས་གསོལ་བ། ལས་དང་པོ་བས་
ལྷ་སློམ་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ལ་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ས་
སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་འགོད་པ་མི་འགལ་ལགས་སམ་ཞེས་འདྲིའོ། །སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ལ་ཐོབ་བྱ་སྟོབས་
དང་མི་འདིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་རྣམས་སོ། །དོན་ནི་ལྷ་
སློམ་པ་པོ་དེ་སྤང་བཤད་པའི་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ཤིང་ཐོབ་བྱ་མ་ཐོབ་པའི་ཐ་མལ་པ་ཡིན་པས་ན་
དེས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དེ་དག་ཏུ་སློམ་པ་འགལ་ཏེ་སོལ་བ་ལ་དྲུང་དུ་སློམ་པ་བཞིན་སྟམ་
པའོ། །ལུས་ལ་ལྷ་དགོད་པ་ཞེས་པའི་ལུས་ནི་ལྷ་སློམ་པ་པོ་དང་ལྷ་དགོད་པ་ནི་ལྷ་དེར་སློམ་པ་
ལ་བསམས་ནས་ཚོད་པ་ཡིན་ཀྱི་རང་ལྷར་སློམ་པ་ལ་མི་ཚོད་པར་ལུས་ལ་ལྷ་བཞོད་པ་ཅམ་ལ་
ཚོད་པ་མིན་ནོ། །འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རང་ཉིད་ལྷ་མིན་པ་དང་དེར་སློམ་པ་གཉིས་ལ་གཞི་
མཐུན་མི་སྤྲོད་སྟམ་དུ་ཚོད་པ་མིན་ཏེ་སློམ་པ་པོ་དེ་ལྷ་དེ་དག་མིན་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཏུ་སློམ་པ་
མཐོང་ནས་ཚོད་པས་སོ། །དེས་ན་རང་ཐ་མལ་པ་ཡིན་ན་ལྷར་སློམ་དུ་མི་རིགས་སོ་སྟམ་དུ་ཚོད་
པའོ།

གཉིས་པ་ནི། རི་བ་དེའི་ལན་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀའ་སྤྱལ་བ། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་མ་
ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་སློམ་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྷར་བསློམས་པས་དེའི་
སྤང་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་

ལུས་དེ་སྤར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱར་མ་རྒྱར་བ་ཕྱིས་ལྟར་བསྐྱེམས་པ་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱར་འགྱར་
བ་འགལ་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། གནས་སྐབས་ཅན་
གཅིག་ལ་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་མི་འགལ་བ་དཔེ་བཀོད་ནས་བསྟུན་སྟེ། དཔེར་ན་
ཟངས་ལྟ་བུ་གཅིག་མགར་བས་བཟུ་བཤལ་ཀྱི་སྟོད་དུ་བྱས་པ་དེ་རི་སྤྲོད་དུ་དེའི་གནས་སྐབས་
ཡིན་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་ནི་མཆིལ་མ་འདོར་ཀྱི་འོག་མ་གཉིས་མི་བྱེད་ལ། ཡང་གཞོང་བར་བྱས་པ་
ན་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་འཛིག་ཏེན་པ་ནམས་ཟས་ཟ་ཡི་སྤྱི་བྱི་གཉིས་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་དེ་
ཉིད་གཞུགས་བརྟན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་དུ་བྱས་པ་ན་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཕྱག་དང་
མཚོད་པའི་གནས་སུ་བྱེད་དེ་སྤྱི་མ་གཉིས་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐབ་པ་པོའི་ཐ་མལ་པའི་
ལུས་ཀྱང་སྟོན་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་སྟེ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགྱུར་བའི་རྒྱར་འགྱར་བ་ལ་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ།

སྟོན་ཀྱི་སྐབས་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟུམ་ན། ལྟར་སྐྱོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་དང་མི་ལྟན་ཞིང་
ལུས་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་པ་སྟེ་སྐགས་པའི་རང་དགའ་བའི་དུས་སོ། །ཕྱིས་ཀྱི་
སྐབས་ནི་ཕྱང་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ལྟར་བསྐྱེམས་པས་ཡོངས་
སུ་དག་པར་བྱས་པའི་སྐབས་སོ། །རྒྱད་གཞན་ཀྱི་ལམ་ཀྱིས་གཞན་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཀྱི་རང་
གི་རྒྱད་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་བསྟུན་ནས་དེ་ནམས་ལྟ་
དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེམས་པ་ལ་ཐལ་ཆེས་བར་མི་འགྱུར་དོ། །འདིར་ཐ་མལ་པས་ལྟར་
བསྐྱེམ་པ་འགལ་མི་འགལ་ངེས་པའི་ལན་དུ་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ལྟར་བསྐྱེམ་
པའི་དུས་སུ་སྐྱོམ་མཁན་ཐ་མལ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ལྟར་སྐྱོམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེའི་རོ་ན་ཐ་
མལ་བར་སྤང་བ་ལྟོག་དགོས་པར་བདག་བསྟུན་པའི་ཐབས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་
སོ། །ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐ་མལ་པའི་ཕྱང་པོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་གསུངས་པ།

ཤིན་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་སྟོན་འཇུག་ལས། གསེར་འགྲུར་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། །མི་
གཙང་ལུས་འདི་སྤངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྒྲ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱར་བས་ན། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་གཞུང་།³⁶⁷ །ཞེས་པ་དང་འགྲུར་བྱང་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་འདྲ་
བར་སྤང་ངོ་། །ལུང་དེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དགོན་བཅེགས་ཀྱི་འོད་སྤངས་ལེའུ་ལས།
འོད་སྤངས་ཞེས་སོགས་ཏེ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
རྒྱར་འགྲུར་བའོ། །

དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་རྒྱུ་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཤེས་
བྱེད་དགོད་པ་ནི། རྒྱག་ན་རྩོམ་སྤྱོད་མཐོང་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་དོན་ཁྲུས་པའི་ལན་དུ། རྒྱག་ན་རྩོམ་
གསལ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བོས་ནས་དགོངས་པས་གསུངས་སོ་ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་
ན་སྤྱོད་མཐོང་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོ། །དེའི་དོན་དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་ན་སྤྱོད་མཐོང་སྤྱོད་
བའི་དོན་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པ་སྟེ་དེ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་འགྲུར་
བའོ། །གང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་
མེད་པར་སྤྱོད་བ་ཡིས་སྤྱོད་མཐོང་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་སྤྱོད་མཐོང་འདིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྣལ་འབྱོར་ནི་
དེ་དང་འགྲོ་བ་དབྱེད་མེད་དུ་སྤྱོད་བའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་
སོགས་པ་མངོན་བྱང་ལཱའི་སྒོ་ནས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྒྱར་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་
གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་རི་ལྟ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་
རིགས་ལྔ་ནི་ཕྱང་པོ་འདི་དག་སྟེ་དེར་བསྒྲུམས་པས་ཕྱང་པོ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཉོན་དུ་
འགྲུར་རོ། །ཕྱང་པོ་དེ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་སྟེ་སྤྱོད་ནས་ལྷར་

བསྐྱེད་པས་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུང་འདིས་རང་བཞིན་
ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ལྟར་བྱས་པས་ཡུང་པོ་བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བར་བསྟན་ལ། ཡུང་སྤྲ་མ་
གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་ན་ཉོན་མོངས་པ་³⁶⁸དང་མི་གཙང་བའི་ཡུས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་གྱི་
རྒྱར་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏོ། །སྤྱབ་པ་པོས་སངས་རྒྱས་སུ་སྒོམ་དུ་རིགས་མི་རིགས་ལ་བྲིས་
ལན་མཛད་པ་འདི་ནི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་གཙོ་ཆེ་མོད་ཀྱང་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
ལྷ་སྒོམ་པའི་ཡང་ནམ་གཞག་ཏུ་འགྲོ་ལོ། །ཡུང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནམ་བར་བཞག་པའི་རིམ་
པར་ཕྱེ་བ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའི་ནམ་བཤད་དོ། །

ལེའུ་བཞི་པ།

བཞི་པ་དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནམ་གཞག་རིམ་པ་ལ་གསུམ། ཡུང་སོགས་འོད་
གསལ་དུ་གཞུག་པ། ཡུང་སོགས་དང་པོ་བཞི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྟགས། ལྷག་མ་འོད་
གསལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་རྒྱུད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པ། བཤད་
རྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནམ་གཞག་
རིམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་མདོར་བསྟན་པའི་ཆེག་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལ་
འཇུག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་མཆམས་སྦྱར་བའོ། །དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་འདི་སྐབས་གང་དུ་
འབྲེལ་སྟམ་ན། མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྐྱེད་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྦྱད་པའི་སྐབས་སུ་ལེའུ་
བདུན་པ་དང་རྫོ་རྗེ་སྐྱེད་པའི་ཡུང་འདི་ནམས་བྲངས་ནས་དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བཤད་
པ་འདིར་འཆད་པས་ན་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རྫོགས་
རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱང་སྟོན་པས། གཙོ་བོར་ནི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དམ་

368 ཞོལ། ཞོག ༤༩ བ ༤ གཙང་། ཞོག ༥༡ ན ༥ ཉོན་མོངས་དང་

བའི་དགྲིལ་འཁོར་སྟོན་མོད་ཀྱང་ཞར་³⁶⁹ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའི་ཡུལ་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་འཆི་
 བའི་འོད་གསལ་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་སྟོན་ནོ། །དེ་ལ་དམ་ཆེག་ནི་ཐབས་ཤེས་
 སྦྱར་བ་སྟེ་དེས་ཁྱ་བ་སྟེ་ས་བོན་ཕྱང་བ་སྟེ་བཏོན་ནས་མེར་མེར་བོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་
 མངོན་པར་འཕེལ་བ་དེ་ཉིད་ས་བོན་ལས་སྐྱ་གྲུ་འཕེལ་བ་དང་འབྲ་བར་གྱིས་བ་དང་གཞོན་ཏུ་
 དང་བར་³⁷⁰མའི་གནས་སྐབས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པས་མ་ཆང་བ་མེད་པར་གནས་ནས་
 འདོད་ཡོན་ལྷ་རྩེས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་རོ། །མ་ཆང་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱའི་
 དགྲིལ་འཁོར་ཉེ་ཕྱང་བོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡུལ་ཡན་ལག་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །དེ་
 བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། རྫོང་ཐོང་གིས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 འཇུག་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཕྱང་བོ་ལ་སོགས་པ་བརྟུང་བ་སྟེ་དོན་དམ་བདེན་པར་གཞུག་པར་
 བྱའོ། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་འཐུང་བ་ཡང་རང་བཞིན་ལྷ་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་
 བྱའོ། །རང་བཞིན་ལྷ་ནི་ཕྱང་བོ་ཁམས་དབང་བོ་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཐུང་ན་
 འབྲས་བུ་སྟེ་འོད་གསལ་བས་དག་པའི་རྫོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བས་
 དེའི་ཕྱིར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་སོང་བ་བཞིན་དུ་སྦྲར་ཡང་འོང་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ་
 རྣམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །དེ་བསད་པ་ནི་
 སྟོག་ཅོལ་ལ་གནས་པ་བཅད་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེས་ཅིར་འགྱུར་ན་རབ་
 ཏུ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྲག་ཆེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ³⁷¹ཞེས་སྟོན་
 གསལ་ལས་བཤད་དོ། །

འདིར་སྐྱེ་ཕྱིའི་བོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་དག་སྟོན་གསལ་ལས་ལུང་འདིས་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་ལ། སྦྱོང་

369 ཞོལ། ཤོག ༡༠ ན ༩ ཞོར་ལ་

370 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༡ དར་མའི་

371 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཤོག ༩༥༡ ཐོང་། ༩

པ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་དུས་བྱས་ནས་རྒྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དམ་ཆེག་ཁྱ་བྱུང་གི་དོན་ནི་གང་ཟག་དེ་མངལ་ནས་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་³⁷²ཆོགས་བསད་པ་ཡང་གང་ཟག་དེས་ཕྱང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། སྟོན་གསལ་ལས། ད་ནི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རིམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འརྱག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་³⁷³གཞུང་དེའི་མཆམས་སྟོར་དུ་གསུངས་པས་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ལ་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་བསྐེལ་ས་ཀྱང་། ཁྱ་བ་བྱུང་སྟེ་ཆོག་བཞིན། །འབྲས་བུ་འདོད་པས་བཏུང་བར་བྱ།³⁷⁴ །ཞེས་པའི་ལུང་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྦྱང་པའི་སྐབས་སུ་བྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱིས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་རྟོག་ཐེང་གི་ལུང་གིས་འཆད་པར་བཤད་པས་རྟོག་ཐེང་གི་ལུང་དོན་ཡང་ལེ་ལོ་ཅན་འཆང་རྒྱ་བ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་འདིས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསད་ན། དངོས་བྱུང་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་བཤད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་སྤང་ངོ། །དེས་ན་ལེ་ལོ་ཅན་འཆང་རྒྱ་བ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ནི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །འོ་ན་དམ་ཆེག་ཁྱ་བྱུང་གི་དོན་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་རི་ལྟར་བཤད་སྟམ་ན། འདིར་འཐུང་རྒྱ་ནི་ཁྱ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པས་སྟོན་དུ་དེ་བྱུང་ནས་དེ་ནས་བཏུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གསལ་ལས། དེ་

372 ཞོལ། ཤོག ༥༠ བ ༤ གཙང་། ཤོག ༥༩ བ ༡ དེ་བཞིན་གཤེགས་ཆོགས་

373 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཤོག ༤༥༤ ཟླང་། ༤

374 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཤོག ༣༡ ཟླང་། ༤

ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། ཆོ་ག་བཞིན་འབྲས་བྱ་འདོད་པས་བརྟུང་བར་བྱ།³⁷⁵ ཞེས་གསུངས་ཏེ་
 འོན་ཀྱང་འབྲིན་པ་དང་འབྲུང་བ་པོ་གཉིས་ནི་མི་གཅིག་གོ། །དེའི་བཤད་རྒྱུ་ལེའུ་བདུན་པ་ལས་
 ཀྱང་། དམ་ཆོག་རྗེས་བྲན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་བས་ཆངས་པ་ལོན་ཏུ་དབྱུང་། །དངོས་མེད་
 གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཡིས། །མཁས་པས་ཆོ་ག་བཞིན་ཏུ་བརྟུང་།³⁷⁶ །ཞེས་འབྲུང་བའི་སྟོན་ཏུ་དབྱུང་
 བར་གསུངས་ཏེ་ཆངས་པ་ནི་ཁུ་བའོ། །བརྟུང་རྒྱུ་ལ་ཁུ་བ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་འགྲེལ་བར་ཕྱང་པོ་
 ལ་སོགས་པ་བརྟུང་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་འབྲས་བྱ་བྱང་འཇུག་འདོད་པའི་སྦྱབ་པ་པོའི་ཕྱང་
 སོགས་ནི་འོད་གསལ་ཏུ་གཞུག་རྒྱུའི་བརྟུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་
 བསད་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བསད་རྒྱུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ། །

འོན་སྦྱབ་པ་པོའི་ཕྱང་སོགས་ལ་ཁུ་བའི་སྦྱས་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། དམ་ཆོག་གི་དོན་
 པ་མ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་སུ་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁུ་བ་ལས་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པ་ནི་སྦྱབ་པ་
 པོའི་ཕྱང་སོགས་ཡིན་པས་ཁུ་བ་ལས་བསྐྱེད་པ་འབྲུང་བ་ལ་ཁུ་བ་འབྲུང་བའི་སྦྱས་བཏགས་
 པའོ། །དེས་ན་གཞུགས་སོགས་ནང་གི་ཆོས་དང་མི་བསྐྱེད་ལ་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ཞེས་
 དགོངས་པ་ཕྱང་སྟོན་ལས་གསུངས་པ་དང་། གཞུགས་ཕྱང་ཞེས་སོགས་དོར་ཐེང་ནས་
 གསུངས་པ་དང་ཁུ་བ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱང་པོ་སོགས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཅ་རྒྱུད་དང་བཤད་
 རྒྱུད་དེ་གཉིས་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་
 ཏུ་སྦྱད་པ་དང་ཆེ་འདི་ལ་འཆང་རྒྱུ་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྦྱབས་སུ་ཡང་། དམ་ཆོག་ཁུ་བྱུང་འབྲུང་
 བ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསད་པ། །ཞེས་པའི་ཕྱང་དོན་མི་འགལ་བ་ཡིན་
 བོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགོངས་པ་ཕྱང་སྟོན་དང་། རྫོགས་ཐེང་བས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

375 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༩༥༩ ཟླ་ ༡༥

376 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༩༩༥ ཟླ་ ༣༠

ལེའུ་བདུན་པའི་ཙ་རྒྱུད་འདི་ཡི་དོན་བཤད་པ་ནི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་རྒྱུད་
 གྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་ཏེ་ཞེས་མཆམས་སྦྱར་བའོ། །ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་
 དོ་ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་ན་སྦྱབ་པ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ནང་གི་ཆོས་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་མཐོང་བ་ནིའོ། །མཐོང་ཚུལ་ནི་རིམ་བཤད་པོའི་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུས་པའི་སྐབས་
 སུ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ལྷ་རྣམས་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། རིམ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་སེམས་
 ཙམ་ལས་སྟེ་སྦྱར་བསྐྱེད་པའོ། །ཞི་གནས་སུ་བྱ་བ་སྟེ་ཞི་བར་བྱའོ་ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་ན་
 རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་བྲངས་བཞིན་དུ་བརྟགས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་
 དག་ནིའོ། །དེ་དག་ཞི་གནས་སུ་བྱེད་ཚུལ་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་པ་འདི་དག་
 དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་པའི་མིང་ཙན་ཏེ་མིང་
 དེའི་དོན་ནོ། །ད་ལྟ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ལ། འདི་གཉིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་བདག་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
 ཞི་ཞེས་བྱ། །ཞེས་བསྐྱར་མོད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་གནས་སུ་བྱེད་ཚུལ་སྟོན་པས་
 གཞུང་འདི་དང་སྦྱོད་བསྟུས་སུ་བསྐྱར་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །འདི་ཡང་རིམ་བཤད་པོའི་སྐབས་སུ་
 བེ་མཆོན་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། རིམ་བཤད་པའི་སྦྱོས་པའི་སྣང་བ་རྣམས་
 སྣང་མེད་དུ་སྤྱད་ཀྱས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་
 དང་མི་འབྲེལ། །དེ་བཞིན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་
 རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་གཞུག་གོ། །འབྲས་བུ་འདོད་པས་ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཞེས་དང་།
 དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་ལམ་གྱི་
 སྐབས་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་སྟོན་གྱི་གཞིའི་སྐབས་མིན་ནོ། །སྟོན་གསལ་དུ་དགོངས་པ་
 ལུང་སྟོན་གྱི་ལེའུ་བདུན་པའི་བཤད་རྒྱུད་བྲངས་ལ་འདིར་མ་བྲངས་ཀྱང་དོན་འབྲེལ།

གཉིས་པ་ནི། ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འདི་སྦྱར་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་དོ་རྗེ་ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་

ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་ཏེ་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་མཆོམས་སྦྱར་
བའོ། །གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་པ་ནི་ནམ་པར་སྒྲང་མཛད་ཀྱི་རིགས་ཅན་ནམས་ཞེས་འབྱུང་བ་
ལྟར་འདི་ནམས་ནམ་སྒྲང་གི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ་གཞན་ལ་ཡང་ཆོར་ཕུང་གཏོགས་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྦྱར་རོ། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་སྒྲང་བ་བཞིན་
དུ་ཡུལ་ནམས་ཅིག་ཅར་སྒྲང་བ་ལ་སྦྱོད་བསྐྱས་ལས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ནི་ཁ་དོག་དང་
དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ནམ་པ་ལྷ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡེ་ཤེས་
རེ་རེ་བགྲངས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །

དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་སྟམ་ན། ལག་པ་དང་དབྱང་བ་གཡས་པ་ལ་བཀོད་པའི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་
དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་སྟེ་དེ་དག་དང་བཅས་པ་ནི་ནམ་སྒྲང་གི་རིགས་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་
དུ་འོག་ཏུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་བྱས་ལས། ཁྲོ་བོ་བྱམས་པར་ཡང་དག་ལྡན།³⁷⁷ ཞེས་
འབྱུང་ངོ་། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྐང་མེད་རྐང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་
ནམས་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོད་བསྐྱས་ལས་གསུངས་སོ། །ཁྲོ་
བོ་གཉིས་ནི་གཡོན་པའི་ལག་པ་དང་དབྱང་པ་ལ་བཀོད་པའི་ཁྲོ་བོའོ། །དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་
བཤད་པ་ནི་སྒྲར་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་
ཆ་ཤས་ནི་འདི་དག་གོ་ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་སྦྱོད་བསྐྱས་སུ་³⁷⁸གསུངས་སོ། །འིན་ཅེ་ནི་
མེའི་མིང་གི་ནམ་གྲངས་སོ། །ཁྲོ་བོ་གཉིས་ནི་ཁ་དང་བྱས་མོ་གཡས་ལ་བཀོད་པ་གཉིས་
སོ། །བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ནི་རང་གཞན་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་རྫོགས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོད་བསྐྱས་
ལས་གསུངས་སོ། །ཁྲོ་བོ་གཉིས་ནི་གསང་གནས་དང་བྱས་མོ་གཡོན་ལ་བཀོད་པ་གཉིས་
སོ། །སྟོང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་ནི་སྦྱི་གཙུག་དང་རྐང་མཐེལ་ལ་བཀོད་པ་གཉིས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་དང་བཅས་

377 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༩༩ ཤོག ༢༩༣ ཟླང་། ༩

378 ཞོལ། ཤོག ༢༩ བ ༩ གཙང་། ཤོག ༩༠ བ ༥ སྦྱོད་བསྐྱས་ལས་

བ་གཉིས་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དག་པ་དང་ལྷན་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་
བཅས་པའི་སྐྱུ་རྒྱ་རྩེ་མ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱི་ནི་སྤང་བ་ཉིད། །ཅེས་པ་
ནི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱན་ཏུ་སྤང་བ་གསུམ་མོ། །ནམ་ཤེས་ཕུང་པོར་
ཞུགས་པ་ནི་རང་བཞིན་སྤང་བ་ལ་ཐེམ་ཞིང་སྤང་བ་གསུམ་ཡང་རིམ་བུ་བཞིན་སྤྲུལ་ཕྱི་མ་ལ་
ཐེམ་པའོ། །དེར་མ་ཟད་ནམ་ཤེས་ཉེར་ཐོབ་ཀྱང་འོད་གསལ་བར་འཇུག་གོ། །དེའི་མིང་གི་ནམ་
གངས་སྟོན་པ་ནི་ཕྱི་དན་ལས་འདས་པ་དང་ཀྱན་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་ཡང་
རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅས་པའི་སྐྱུ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཅེས་ཀྱི་སྐྱེ་འཇུག་པ་མ་
ཡིན་པར་སྟོན་པའོ། །

འོ་ན་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐབས་གཞན་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མི་སྟོན་པ་
ཅི་ཞེ་ན། རམ་མཁའ་ལ་གཉིས་ལས་བྱ་ག་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་ལྷ་
ཆོན་དང་པོའི་སྐབས་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ནི་ཐེམ་ནས་འགོ་རྒྱུད་ཁོངས་སུ་
མི་གཏོགས་པས་འདིར་མ་བཤད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་བར་པ་གསུམ་ནི་སྐབས་
གོང་མར་བཤད་ཐོན་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ནི་སྤང་བཤད་པ་ལྷར་ཡིན་
པས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པར་འགྱུར་བའི་ཁོངས་སུ་མ་བགྱངས་སོ། །ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་དག་ཅིང་ལས་ཉོན་ལས་གྲོལ་ཏེ་དགེ་མི་དགའི་
ནམ་རྟོག་གི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ལ་སྟོན་བསྟུས་སུ་གསུངས་པ་ཆང་བ་སྐབས་འདིར་མེད་
ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ནམ་ཤེས་ཡོད་པས་ཆང་ལ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་
སྤང་བ་གསུམ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བསྟུས་ལས། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ཏེ་བཤད་པ་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་སྤང་བའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ།³⁸⁰

379 ཞོལ། ཞོག་ ༡༣ ན་ ༩ གཙང་། ཞོག་ ༤༡ ན་ ༡ རེག་རྩེ་མ་

380 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༤ ཞོག་ ༡༡༩ ཐེང་། ༩༠

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་ལོ་གི་ཁོ་ལོ་གཉིས་དང་འཇམ་དཔལ་དང་མི་བསྐྱོད་
བ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་རྒྱུ་ལོ། །

འོ་ན་འདིར་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་གཞི་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་རྒྱུར་བཤད་པ་དང་
ཁོ་ལོ་རྣམས་བཤད་པ་ལྟར་ལྟ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་རྒྱུར་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་ན་དེ་དག་རི་
ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ལ་ཐ་མལ་པའི་ཕྱང་སོགས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་འཇུག་རྒྱལ་ཡིན་པས་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་
རྒྱུ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་པ་རང་དགའ་བའི་སྤྱི་འཆི་བརྒྱད་མའོ། །འདིར་ནི་གཙོ་བོར་
རྣལ་འབྱོར་པའི་ཕྱང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་རྒྱལ་སྟོན་ལ་དེ་ཡང་སྤྱང་གཞི་སོ་གཉིས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་མཐུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པས་ན་ཕྱང་སོགས་
དང་ལྟ་གཉིས་ཀ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་རྒྱུར་གཟུང་ངོ། །རྒྱས་པར་བྱེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བསྐྱེད་
ན་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས་རྣམ་སྤང་དང་རིན་འབྱུང་དང་འོད་དཔག་མེད་དང་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་
མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བསྐྱོམ་རྒྱ་རྣམས་རིམ་བཤེས་དུ་ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་
དང་རྒྱང་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྷར་འདུས་པར་གསུངས་པས། ཕྱང་སོགས་ལྟ་སོ་གཉིས་
སུ་བསྐྱོམས་པས་ནི་ཁམས་ལྷ་སྤངས་ནས་དེ་དག་འོད་གསལ་དུ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
གསང་སྤྱགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྤྱགས་ནི་ཨོ་ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་རིམ་པ་དང་པོའི་
སྐབས་སུ་དག་ཏུ་བརྗོད་ནས་དེའི་དོན་ལ་མོས་པ་ཅམ་བྱ་དགོས་ལ། རིམ་བཤེས་པའི་སྐབས་
སུ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉེ་བར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་མཆོམས་སྤྱོད་རོ། །གང་ན་རྫོགས་པ་ལ་གནས་
པ་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྟེ་དེའོ། །དེ་ནི་རྣམ་གཞག་བཞི་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་

ཆ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེམ་པའི་རིམ་བཤད་མེས་མས་ཅན་ཐ་མལ་པ་འཆི་བ་ལ་ཡང་ཡོད་
མོད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐེམ་རིམ་འབྱུང་བ་ནི་རྫོགས་
རིམ་པ་མེན་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་ནི་མཆོམས་སྦྱོར་བ་སྟེ།
གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྣམ་སྤང་གི་རིགས་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་
མཆོན་མ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་འགྲོས་ཀྱིས་ཤེས་སོ།།

གཞུགས་ཕུང་ཐེམ་པའི་མཆོན་མ་ནི། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྤར་ལས་སྤ་བུ་སོང་བ་དང་
ལུས་ཉམས་ཆུང་བ་དང་བྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མཆོན་མ་ནི་ཞེས་ཀྱུན་ལ་སྦྱར་རོ། །མེ་
ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཐེམ་པ་ན་མི་གསལ་བར་རབ་རིབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ས་ཁམས་འགགས་པ་
ན་ལུས་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པར་འགྱུར་རོ། །ས་ཆུ་ལ་ཐེམ་པ་ན་སྤྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་
གསུངས་པ་སོགས་ནི་ཡིད་དོའི་ཉམས་འཆར་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་ཐེམ་པ་ན་
ལུས་ལ་རི་ལྟར་འགྱུར་བ་སོགས་སྟོན་པས་མི་འདྲའོ། །མིག་མི་འགྱུར་བ་ནི་འབྲེད་འཇུགས་མི་
ཤེས་པའོ།།

ཡུལ་གཞུགས་ནི་རྒྱད་ཀྱིས་མ་ཐེན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་མེན་གྱི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་
གཞུགས་ཡིན་པས་དེ་ཐེམ་པ་ན་ལུས་ཀྱི་མདངས་ཡལ་བ་དང་ཉམས་སྟོབས་ཐད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་ནི་དོན་སྤྱད་པ་སྟེ་འཇུག་གོ་ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་ན་འཁོར་བ་ནས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་མཆོན་མ་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་དང་
³⁸¹དགའ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་འབྱུང་ཚུལ་ཐུན་མོང་དུ་སྟོན་ནོ། །གང་དུ་ན་དོན་དམ་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུའོ། །སེམས་ཅན་དེའི་ཆོས་གང་དེར་འཇུག་ན། རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ཅན་ཏེ་དེའི་

381 ཞོལ། ཞོག་ ༡༤ བ་ ༩ གཙང་། ཞོག་ ༩༩ བ་ ༥ སེམས་ཅན་རང་དགའ་བ་

རིགས་སུ་བསྐོས་རྒྱའི་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་རྣམས་སོ། །རིམ་བཞི་སྐད་ཅིག་པ་སྟེ་
 སྤྱར་བའི་རིམ་གྱིས་སོ། །དེ་དག་གི་མཆན་མ་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་རྫོང་ཐང་དུ་
 རྣམ་སྤར་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་དེའི་རིགས་རྣམས་ཆང་བར་མ་
 བསྟན་པ་དེ་དག་དོན་དམ་དུ་མི་འཇུག་གས་སྟམ་ན། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་རྣམ་སྤར་
 ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཆལས་ལ་གནས་པ་དེ་དག་གིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ནི། རྫོ་རྩེ་
 ཐང་བ་འདྲིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་མོད་ཀྱི་སྟེ་མེད་ནའང་འོན་ཀྱང་རྣམ་སྤར་ལ་སོགས་པའི་
 རིགས་རྣམས་བསྟན་པའི་ཁྲ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ན་རྣམ་གཞག་ཏུ་ལྟ་ཆོན་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་
 མ་བཤད་པའི་དོགས་གཅོད་དུ་སྤྱར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྷག་མ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་གོ་དགོས་
 པ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྱུར་ལྟར་ཡིན་ན་ནི་བྱམས་པ་སྐྱམས་ཟེན་པས་རྣམ་
 སྤར་གི་རིགས་རྣམས་ཆང་བར་སྤར་ངོ། །གཉིས་པ་ནས་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་མཆོམས་
 སྤྱིར་བཤོ། །ལྷ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་དང་དེར་སྐོས་རྒྱ་གཉིས་ཆར་ལ་བྱ་སྟེ་གཞན་དུ་ཡང་ཞེས་
 པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་རྣམས་བཤད་པའི་ཁྲ་སྟོབས་ཀྱིས་
 གོ་བར་བྱ་དགོས་པ་གཞན་ལ་ཡང་འདྲ་བར་སྟོན་པའོ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ནི་དབང་
 ཞེས་ཀྱི་ཆོར་བའོ། །ཡིད་ཅན་ཀྱི་ཆོར་བ་ནི་ཡིད་ཞེས་ཀྱི་ཆོར་བའོ། །རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་
 རྣ་བའི་ནང་གི་ཕྱར་སྤྱི་ཡིན་ནམ་བཟླ་གོ། །གསུམ་པ་ནས་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་ནི་
 མཆོམས་སྤྱིར་རོ། །རྐང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་རྣམས་སོ་སོར་གཅོད་པ་
 ལ་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་འདུ་ཞེས་སུ་གསུངས་པས་དེ་ཐིམ་པ་ན་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་བྲན་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །སོར་རྟོག་ཀྱང་མིང་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སོགས་ལ་བྱེད་པས་དེ་ཐིམ་པ་ན་མིང་མི་

བཞུགས། །ལུས་ཀྱི་མེ་ཐིམ་པ་ན་བཟའ་བཏུང་འཇུ་བའི་རྒྱས་པ་ཉམས་སོ། །སྤྲེང་གི་རྒྱུད་ནི་སྤྲེང་གི་ཡིན་ལ་ཅེག་ཅིང་ཅེག་ཅིང་འགོ་བ་ནི་ནང་དུ་སྤྲད་པ་ཞན་ཅིང་ཕྱིར་བྲག་ལ་རིང་བར་འགོ་བཤོ། །དྲི་ཐིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་དྲི་མི་བྲོ་བ་ནི་མི་ཆོར་བཤོ། །འདིར་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཆད་ལ། སྤྲེང་གི་སྤྲེང་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ལྷག་གོ་སྤྲེང་ན། གཟུགས་ནས་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་བར་ནི་གཙུག་པོ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གྲང་སྤྲེང་མ་སྤྲེང་རགས་ཤིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྤྲེང་བས་རགས་རིམ་ནས་འགག་གོ། །དེས་ན་ཕྱང་པོ་རེ་རེ་ཐིམ་པ་ན་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གང་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་ནམས་སྤྱོད་གསལ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་ན་ཆོར་བ་ཐིམ་པ་ན་སྤྲེང་དབང་མི་ཐིམ་ཞིང་འདུལ་ཤེས་ཐིམ་པ་ན་དེ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བས་ནས་སྤྲེང་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཡིན་ཡང་ཐིམ་རིམ་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྤྲེང་རིགས་སུ་གསུངས་ཏེ་གཞན་ནམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྤྲེང་ཞེས་མཆོམས་སྤྲེང་ནས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་བསྐྱོད་དོ། །

རྒྱུད་བཅུ་ནི་སྤྲེང་གི་འཛིན་དང་ཐུར་སེལ་དང་མཉམ་³⁸²གནས་དང་གྲེན་རྒྱུ་དང་ཁུབ་བྱེད་ནི་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྟེ་སྤྲེང་ག་གསང་གནས་ལྟེ་བ་མགྱིན་པ་ཆོགས་ནམས་ལ་གནས་སོ། །རྒྱུ་བ་དང་ནམ་པར་རྒྱུ་བ་དང་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ་དང་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང་ངེས་པར་རྒྱུ་བ་ནི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྟེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལ་གནས་སོ། །འདིར་ལུས་དབང་ཐིམ་དགོས་ཤིང་རིག་བྱའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ངེས་པར་རྒྱུ་བའི་རྒྱུད་ཐིམ་པར་གསུངས་པས་མིག་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཐིམ་པའི་དུས་དེར་ཡུལ་བཞི་ཐིམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རིག་བྱ་ཡང་ཐིམ་དགོས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་ཕྱང་པོ་བཞི་དང་ཁམས་བཞི་ཐིམ་པ་བསྐྱར་ལ་ནམ་ཤེས་ཐིམ་པ་ནི་འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་སྤྲེང་ཏེ་དེ་ལ་རྟགས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ། །སྤྲོད་བསྐྱེད་ལས་གྲང་རིམ་པ་འདིས་

382 ཞོལ། ཞོག ༥༥ བ ༡ གཙང་། ཞོག ༤༣ བ ༤ མེ་མཉམ་དང་

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་ཁམས་ལྷ་བ་ལ་གཞུག་གོ། །ཁམས་ལྷ་བ་ནི་སེམས་ལ་གཞུག་གོ། །སེམས་ནི་ཡང་སེམས་
 པ་ལ་གཞུག་གོ། །སེམས་པ་ནི་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་གཞུག་སྟེ་དེ་ལྟར་སྦྱར་ནས་གཉིད་ལོག་པར་
 བྱེད་དོ།³⁸³ །ཞེས་གསུངས་པའི་མཐར་རིམ་པ་འདིས་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསད་ན་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྤར་གྱི་དགོངས་པ་
 ལུང་སྟོན་གྱི་ལུང་བྲངས་ནས་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཕུང་སོགས་ཐེམ་པའི་རིམ་
 པ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་པ་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་ཀྱི་མར། རང་དབང་རིན་ཆེན་དགག་པ་ཡི། །གཟུང་བ་
 འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད།³⁸⁴ །ཅེས་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་འོད་གསལ་ལ་བཤད་པའི་དོན་ལ་རང་
 ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་དབང་པོ་ནི་མིག་སོགས་དང་རིན་ཆེན་ནི་སེམས་དང་རྒྱུད་སྟེ་དེ་
 དག་ཐེམ་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་ལྷ་ཡང་ས་ཆུ་ལ་
 ཐེམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་འབྱུང་བར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་
 བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་ཡི། སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་འཆི་རིམ་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲ་བ་གཅིག་ནལ་འཁྱེར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
 སྐབས་སུ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འདི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ཆོས་སྐད་བྱན་མོང་མ་
 ཡིན་པར་སྤང་ངོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་བྱུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཡང་སྦྱབ་ཚུལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 གཅིག་སྤང་སྟེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདིའི་གནད་མ་ཐེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཀྱིས་ཁ་ཅིག་གིས་འདིར་བཤད་པའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་རྣམས་གཞིའི་སྐབས་
 ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གཞན་དག་གིས་འདི་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་འོད་གསལ་

383 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༢༡༤ ཟླ་ ༡༩

384 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༩༡ ཞོག ༥༤༩ ཟླ་ ༢༠

མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་མཆན་མ་ནམས་ལེ་ལོ་ཅན་འཆང་རྒྱ་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་
བྱེད་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་བ་སྤང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐད་ཀྱི་ཀར་
སྟོར་ནས་འགྲོ་བར་སེམས་སོ། །སྤར་བཤད་པའི་བསྐལ་བ་དང་པོའི་མི་ཤི་བ་ནི་རྩམ་སྐྱེས་
དབང་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་ནས་འཆི་བ་ཡིན་པས་འདྲིར་བཤད་པ་ལྟར་དབང་སོགས་
རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་མེད་ཀྱང་ཤི་བའི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་ཅམ་ཡོད་པས་དེ་ཆོས་མཐུན་
ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་སྤང་བ་ལ་ཐིམ་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། བསམ་གཏན་
གཉིས་ཀྱིས་སྤྲུལ་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྲངས་
སོ། །གང་ན་ལྷག་མ་ནི་ལུང་པོ་བཞིའི་ལྷག་མ་ཡིན་ལ་དེས་ན་རིགས་བཞིའི་ལྷག་མ་རྩི་རྩེའི་
རིགས་སུ་དོན་གྱི་གོའོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་སྤང་བ་གསུམ་དུ་ཐིམ་པའི་
འཇམ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །འཇམ་དཔལ་ནི་ཡིད་སྒྱུང་བ་ཡིན་པས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་སྤང་
གཞི་གཅིག་གོ། །མདོར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩི་རྩེ་བྲང་བའི་ལུང་འདི་ནམས་ལྷག་མོས་
འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བཤད་དགོས་ན་ལྷག་མོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་མི་བསྐྱོད་
པ་གཙོ་འཁོར་གང་དུ་ཡང་མེད་པས་རྩི་རྩེའི་རིགས་རི་ལྟར་བྱ་སྤྲུལ་ན། ལྷ་དེ་མེད་ཀྱང་དེའི་སྤང་
གཞི་ཡོད་པས་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་གཞུགས་
ལུང་གི་སྒྲོར་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ནམ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་སྤྲ་ནམས་མེད་ཀྱང་དེའི་རིགས་
ཅན་དུ་སྤར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྩི་རྩེའི་བསྐྱེས་ལ་རིམ་པ་དང་པོར་བྱས་པའི་
རིམ་པ་གཉིས་པ་སེམས་དབེན་ཏེ་དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་ཤེས་འོད་གསལ་དུ་
འཇུག་པའི་སྤྲ་རོལ་དུ་རང་བཞིན་སོ་གསུམ་དང་བཞི་བརྒྱ་དང་བདུན་འགགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
སོ། །འོ་ན་རང་བཞིན་ཐིམ་པའི་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་

ནས་ཡིན་སྟེ་ན། སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ཡང་རྩི་རྩེ་བཞུས་པའི་རིམ་པས་སམ་རིམ་པ་
ལ་གནས་ཏེ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། རྩི་རྩེ་བཞུས་གནས་ནས་འབྱོར་བས། །སེམས་
ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།³⁸⁵ །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡི་གེ་གསུམ་ཙམ་སྒྲོས་པའི་རྩི་
བཞུས་ཡིན་ནམ་སྟེ་ན། སྟོག་ནི་འཆོ་བཏོ། །ཚུལ་བ་ནི་རིང་དུ་སྒྲོ་བཏོ། །དེ་དང་བཅས་པར་
ཏེ་རྒྱང་སྟགས་གཉིས་སྒྱར་ནས་སྒྲོས་པཏོ། །འདི་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྟོན་
པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྟགས་དོན་ལུང་གིས་བཤད་པཏོ། །དང་པོ་ནི།
མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཞེས་བྲངས་སོ། །གང་ན། སྟོང་གི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ། །གསལ་ཞིང་
མར་མེ་དག་དང་མཚུངས། །མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་སྤྲོ་བ་སྟེ། །ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཏོ།³⁸⁶ །ཞེས་
རྩི་རྩེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲོང་བསྐྱས་སུ་བྲངས་ནས་བཤད་པ་མཛད་པ་ལ་རང་བཞིན་
གིས་བྱུང་བའི་ཨ་ཐུང་དང་དེས་མཆོན་པའི་སྟེ་མེད་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་ནི་འདིར་མི་
ཤིགས་པ་སྟེ་འོད་གསལ་ཏོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། ཅིག་ཅར་དུ་འོད་གསལ་དུ་སྒྱུད་པའི་རིམ་
པོར་འཛིན་པ་དང་རིམ་གྱིས་སྒྱུད་པའི་རྩི་རྩེ་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་གཉིས་
གིས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། མགོ་མོ་ནས་ནི་རྒྱང་པའི་བར། །རི་སྟོང་སྟོང་གར་ཕྱིན་གྱི་བར། །རྣལ་
འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག །རིམ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱ་བ་དང་ནི་མི་རྒྱ་
ཉིད། །དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། །ཕྱི་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད། །རྩི་རྩེ་སུ་གཞིག་
པའི་རིམ་པ་ཡིན།³⁸⁷ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྟགས་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་
རོ། །གང་གི་ཆེ་སྟེ་ན། མི་ཤིགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་སྟེ་དུས་དེར་རོ། །དེས་ན་

385 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་ ༡༠

386 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་ ༡༤

387 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་ ༡

སྤང་ཐིམ་པའི་ཆེ་མི་ཞིག་ས་པ་མངོན་དུ་བྱས་ལ་ཉེར་ཐོབ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་
བྱས་པར་འཆད་པ་དོན་མིན་ནོ།།

སྤྲུག་ནི། ཨོྫན་ཨ་ཉི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ཚུལ་ནི་འཛིན་པ་
སྟེ་ནམ་ཤེས་ཉེ་བར་བསྐྱུས་ནས་བྱེད་དེ་ཡུལ་དོན་དམ་དང་ཡུལ་ཅན་རིག་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་
སྤང་ཕྱ་མོ་ཡང་དག་ནས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །སྤྲུག་དོན་
ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བུ་ཏུ་ནི་སྤང་ཉིད་དང་། རྒྱ་ན་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་། བཟླ་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་། སྤྲ་བ་
ནི་རང་བཞིན་དང་། ལྷོ་ཀུ་³⁸⁸ནི་བདག་ཉིད་དང་། ཨ་ཉི་ནི་རའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། སྤང་
བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་རའོ་ཞེས་པ་སྟེ། ནལ་འབྱོར་བ་དེའི་
བདག་ཏུ་ཐ་སྟོང་གདགས་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་སེམས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པར་སོང་
བའི་བྱེད་རོ།།

འདི་ན་³⁸⁹དབྱ་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་སྤྱ་ཐག་ཆོད་
པའི་གོ་བ་རྟེན་ནས་དེ་ནས་རིམ་བཤད་པོ་ནས་བསྐྱོམས་པའི་མཐར་ཚུགས་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་
དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་ཀྱི་ལྟ་བ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་ནས་ལེགས་པར་
མ་རྟེན་པའམ་རྟེན་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་དཔྱད་པས་ནས་མ་བསྐྱོམས་པར་ལྟ་
སྤྱད་དང་རྒྱང་ངམ་ཐིག་ལེ་སོགས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམས་པས་གཉིས་སྤང་རགས་པ་ལོག་པའི་ཉིང་འཛིན་
སྤྲུག་སྤྲུག་པ་དང་མི་གཅིག་གོ། །དབྱ་མ་ནས་བཤད་པའི་སྤང་ཉིད་སྐྱོམ་པར་འབྲུ་ཡང་ས་ལ་
སོགས་པ་ཐིམ་པའི་རིམ་བཤད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ནས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་འདི་
དག་གི་ཁྱད་ཆོས་སོ། །རིམ་བཤད་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱུང་ཚུབ་པའི་སྐབས་སུ་མོས་པ་
ཅམ་གྱིས་སྐྱོམ་པའི་སྤྲུགས་དེའི་དོན་རྟོགས་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆི་བའི་རིམ་བཤད་ནས་བྱུང་

388 ཞོལ། ཤོག ༡༧ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༡༩ ན ༩ ལྷན་མ་གོ་ནི་

389 ཞོལ། ཤོག ༡༧ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༡༩ ན ༥ འདི་ནི་

སོགས་ཐེམ་པའི་མཐར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན།³⁹⁰ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་སྐྱོ་
འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་འདིས་རིམ་པ་དང་པོར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་
དང་དེ་སྐུལ་སྐྱར་བསྐྱར་བ་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རི་ལྟར་འགྱུར་བ་
ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་འདུག་རྒྱ་ཚན་པ་ལྟར་བཅད་ནས་དང་པོ་བཞི་
ཞུགས་པའི་རྟགས་དང་ཐ་མ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ལུ་ཅུ་ལྟའི་སྐབས་དོན་མངོན་དུ་བྱས་པར་བཤད་པ་
འདིས་ནི་རྩོམ་གྱི་དགོངས་པ་ལགས་པར་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་མས་གསོལ་བ། ཨོ་ལུ་ཅུ་ལྟ་
སོགས་པའི་སྐབས་འདིའི་དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེ་རྗེས་སློབ་དཔོན་སྟོན་པས་བཤད་དུ་གསོལ།
ཞེས་འདྲི་བ་སྟེ་བཤད་ཐོག་པ་དེ་ཉིད་ལུང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བཤད་པ་དང་སྐབས་དོན་གཞན་
ཡང་བསྟན་པར་བཞེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལན་གསུངས་པ། སྐབས་ཀྱི་དོན་
ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཤད་པའི་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་གསུངས་ཏེ་དེ་འདིར་
བྲངས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཕྱག་རྡོར་ལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ཉན་པར་བསྐྱལ་བའི་རྗེས་དེ་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་སྤྱོད་སྐྱོར་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྣམ་པར་བཞུགས་སོ། །སྤྱོད་མེ་ནི་
འདིར་རྒྱུད་དང་འོད་གསལ་བ་གཉིས་ཆར་ལ་བྱའོ། །ཨོ་ཞེས་པ་ནི་གཅིག་དང་ལྡན། །ཞེས་པ་
ནས། རྟག་པ་ཨ་ཏི་ཞེས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་པའི་བར་ཀྱང་པ་རྟག་གིས་ནི་སྐབས་དེ་ཆོན་པ་རྟག་
ཏུ་བཅད་ལ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་། སྐྱེ་པོ་མཆོག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་ནི་
རྟག་པོ་དེ་རིགས་རྟག་ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་
ལ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་ལ་སྐྱོར་ལུགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་
ཀྱང་ཐོག་མར་སྐྱར་བཤད་པའི་སྐབས་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དེའི་དོན་བསྟན་དགོས་པས་

390 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༥ ཟེང་། ༡༩

ལྷགས་དོན་དེ་ནི་ནམ་སྤང་དང་རིན་འབྱུང་དང་འོད་དཔག་མེད་དང་དོན་གྲུབ་དང་མི་བསྐྱོད་པའི་
རིགས་ལྷ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་
ནི་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་ངའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དོ་རྗེ་འཆང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ནམ་སྤང་གི་
རིགས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ནི། མི་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་བཞི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྤྱར་རོ། །

ལྷགས་དོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་དུག་ནི་ངས་དོན་གྱི་རིགས་དུག་སྟེ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་
ལྷོག་པས་ཕྱེ་བའོ། །མི་ལུ་ཐུ་ཏུ་བྱུང་དང་པོ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་སྤྱོད་པ་ལྷ་སྤྱོད་ཀོའི་ཉི་གསུམ་པ་ཡིན།
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལྷགས་དེ་ཆོན་པ་གསུམ་དུ་བཅད་ལ། དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་འདི་བྱ་བསྟན། །དེ་
ཉིད་གསུམ་ནི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །གསལ་དང་མི་གསལ་མེད་ཅན་ཏེ། །ཞེས་པས་ཆོན་པ་གསུམ་
དུ་བྱས་པའི་ལྷགས་དོན་ནི་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
པ་ནི་གསལ་དང་མི་གསལ་གྱི་མེད་གསལ་བསྟན་པའི་མེད་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་ཙམ་
རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པའི་ལྷགས་དོན་བཤད་རྒྱད་ཀྱི་འུ་ལེའུ་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་
འོག་མ་ནམས་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ནས་གསུངས་པ་འདིར་སྤྱར་བའོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྤང་བཤད་པའི་ལྷགས་དོན་དང་པོ་གཉིས་སྤྱར་བ་ནི་སྤྱོད་རྗེ། བར་པ་
གཉིས་སྤྱར་བ་གསུང་དོ་རྗེ། ཐ་མ་གཉིས་སྤྱར་བ་ཐུགས་དོ་རྗེར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་
འཆད་མོད་ཀྱང་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་གསུམ་ནི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་
དོན་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུད་ལྷང་འདུག་གནས་གསུམ་ལ་བཤད་དུ་མི་
བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་ལུང་འོག་མས་ལུ་ཐུ་ཏུ་ལྷགས་དོན་མ་བཤད་པར་འགྱུར་
བས་དེ་འདིར་བྱངས་པ་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དུས་བྱ་གསུམ་དུ་བཅད་པ་ནི་ལུ་ཐུ་
ཏུ་ལྷགས་དོན་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྤང་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བཤད་པའི་ལྷགས་དོན་དང་མི་
གཅིག་གོ། །ཕུག་ན་དོ་རྗེས་ལྷགས་དང་ཕུག་རྒྱ་སྤྱར་བ་གཅིག་ལུས་མི་འགྲུབ་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱིས་

བསྟན་པ་ལ་འདུས་པ་འདིས་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་མ་གཏོགས་པ་ཕྱག་རྒྱ་མ་བསྟན་ན་དེ་གཅིག་
 བུས་རིམ་ལྟར་འབྲུབ་ཅིས་པ་དང་། སྤྱན་ངངས་པ་དང་གཤེགས་སུ་གསོལ། །འདིར་ནི་ལེགས་
 པར་རིམ་ལྟར་བཞིན། །ཅིས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་འོག་མ་འདི་རྣམས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་
 པ་ནི་སྤར་བྱག་དུ་བཤད་པ་ལས་གཞན་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་འཆད་པ་ལ་བྱའོ། །ད་ལྟ་འབྲུར་བའི་
 རྒྱུད་ལ། འོན་ཏེ་དོ་རྩེ་འཛིན་གང་ཞིག³⁹¹ །ཅིས་འབྲུང་ལ་དེའི་རྩེས་སུ་འབྲུང་བའི་ལུང་རྣམས་
 རྩོགས་པའི་འོག་དུ་ཆོགས་བཅད་འདི་འབྲུང་ངོ། །དོ་རྩེ་འཛིན་བ་སྟེ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་གང་
 ཞིག་སྤྱན་ངངས་པ་སོགས་གསུམ་ཀྱི་བཟང་དང་ལྡན་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་ཀྱི་དོན་ཤེས་པས་སྤྱན་
 ངངས་པ་སོགས་བྱའོ། །

ད་ལྟ་འབྲུར་བའི་རྒྱུད་དང་རིམ་ལྟར། སྒྲོར་བ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་མི། །ཞེས་ཡོད་ལ་དེའི་
 དོན་རིམ་ལྟའི་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་ལས་འབྲུག་ལྡང་སོགས་ལ་བཤད་དོ། །རིམ་ལྟར་བྱེད་ན། རྒྱང་
 བར་དུ་འབྲུག་པ་ཡིས་ནི་སྤྱན་ངངས་ཏེ་སྤྱར་བ་ཕྱིར་རྒྱ་བ་ཡིས་ནི་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་
 དལ་བ་སྟེ་རྒྱང་བར་དུ་གནས་པ་ཡིས་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱན་ངངས་པ་དེ་བཞུགས་པར་འགྲུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་དེ་དག་བ་སྟེ་སྤངས་པ་ལས་ནི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འབྲུབ་པོ། །རྒྱུད་
 བ། ཡིད་རྟོན་དངོས་གྲུབ་དམ་པ་ཡིན།³⁹² །ཞེས་ཡོད་དེ་ཡིད་དེ་ལ་ལྟར་ལེན་པའོ། །སྤྲེས་བུ་
 ཞེས་པའི་རྒྱང་བ་གཉིས་ནི། རྒྱུད་ལས། དེ་ནི་སྤྲེས་བུའི་སྒྲོར་བ་ཡིས། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་དང་གཅིག་
 བསྒྲུབ་ལས།³⁹³ །ཞེས་པའི་འབྲུར་བའི་བས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དེ་ནི་ལམ་སྒྲོམ་པའི་སྤྲེས་བུའི་
 སྒྲོར་བས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྒྲགས་གཅིག་དུ་སྒྲོར་བ་ལས་འབྲུབ་པོ། །ཕྱག་རྒྱ་གང་ཡིན་སྟེ་ན།

391 བཀའ་འབྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། ༡༡ ཞོག ༤༤༩ ཟླང་། ༡༡

392 བཀའ་འབྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། ༡༡ ཞོག ༤༤༩ ཟླང་། ༩

393 བཀའ་འབྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། ༡༡ ཞོག ༤༤༩ ཟླང་། ༩

རྒྱུད་ལས། ལྷུང་བ་ལ་སོགས་གསུམ་ལྡན་པ། །དེ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པར་བཤད།³⁹⁴ །ཅེས་བསྟུར་
བ་བདེ་བས་རྒྱུད་ལྡན་འཇུག་གནས་གསུམ་བཟང་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཕྱག་
རྒྱ་དང་སྒྲགས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོར་ཚུལ་ནི། ནམ་སྤྱད་ནི་རྒྱུད་ནང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་
སྒྲགས་སུ་སྟེ་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་དབྱེར་མེད་པར་ངེས་པར་སྒྲོར་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བརྟུན་ཅེས་
སྟུར་རོ། །གང་ལ་ན་ན་དུང་དུ་སྟེ་གསང་ནས་སྟོབ་མ་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་སྟོན་དང་ལྡན་པའི་སྟོབ་མ་ལ་འབད་བ་ཡིས་བྱའོ། །རིམ་ལྡེའི་འབྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་
ལས་སྟོབ་མས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་འཆད་དོ། །

སྟོན་གསལ་དུ་སྒྲགས་ཆན་དུག་དང་གསུམ་དུ་བཅད་བ་ནམས་རྒྱུད་སྟོན་པའི་བཤད་པར་
བངས་མོད་ཡུང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་སྟོན་པ་ཡང་མི་བཞེད་པ་མིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་གསུམ་ནི་རྒྱུད་ལྡན་འཇུག་གནས་གསུམ་ལ་བྱ་ལ་དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་
སྟུར་བ་ནི་སྒྲགས་དང་དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོར་བའོ། །གསལ་དང་མི་གསལ་ནི་དེ་དག་གི་
རྒྱ་ཚུལ་དང་ནང་ཆན་གྱི་བྱད་པར་ནམས་ཤིན་ཏུ་སྤ་བས་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་གསལ་ཞིང་དེ་ལས་
གཞན་པ་ལ་མི་གསལ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། རྒྱུད་ཞེས་བྱ་
བ་བྱང་རྒྱབ་སེམས། །དབང་པོ་ཀུན་གྱི་གཙོ་འདི་ཡིན། །འདི་ལྟར་མི་མངོན་སྤ་བ་ལས། །ཉག་
ཏུ་གསལ་བར་བརྟུན་པ་ཡིན།³⁹⁵ །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལྷུ་རྒྱུ་རྒྱའི་སྒྲགས་ཆན་པ་གསུམ་གྱི་དོན་སྟོན་པ་ན་རྒྱུད་གསུམ་སྒྲགས་དང་དབྱེར་
མེད་པར་སྟོན་པས་དོ་རྩེ་བརྒྱས་པའི་རིམ་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཏེ། ལྷུ་རྒྱུ་རྒྱའི་སྒྲགས་དོན་ལ་
འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་རྒྱུད་ལ་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ་གཉིས་ཀ་སྒྲགས་དེའི་དོན་འཆད་
པའི་སྐབས་འདིར་བངས་པའོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་དོར་བརྒྱས་གསུངས་པ་རྩོགས་རིམ་ཐོབ་

394 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟུར་མ། དེས། ༡༡ ཤོག ༤༡༤ ཟེང་། ༣

395 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟུར་མ། དེས། ༡༡ ཤོག ༤༣༩ ཟེང་། ༡༥

ནས་སྐྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བར་འཆི་བ་དེས་འཆི་བའི་དུས་ན་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ་བའི་ཆེ་དོར་
བརྒྱས་བྱེད་པ་ལ་སྐྱོར་བ་ནི་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པར་མི་སྦྱང་ངོ་།།

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཀའ་བ་འདི་ལ་རྫོགས་རིམ་
ཀྱི་གནད་རྣམས་གོ་བ་བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་པར་གོ་བ་ལ་སྟོས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་དབྱེད་གཞི་
ལེན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནས་རྣམས་མདོར་བྱས་དང་གཞུང་གཞན་ན་མི་གསལ་ཞིང་གཞུང་འདིར་
གསལ་བར་མཐོང་ནས་རྣམ་གཞག་བཞི་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་
དང་མདོར་བྱས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྒྱལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་རིམ་པ་
དང་པོ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་ནས་རྒྱུད་སློན་པར་བྱེད་ཀྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རིམ་པ་
ལས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ལེུ་སྟེ་རྣམ་གཞག་བཞི་པའི་རྣམ་
བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྫོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་མཁས་ལ་བྱུབ་པ་བརྟེན་པ་དཔལ་སྐྱའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཞལ་
སྒྲ་ནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་
བྱུབ་པའོ། །རྒྱ་གར་ཀྱི་མཁན་པོ་རྣམ་པུ་རྩ་བ་སྟེ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་ཞུ་ཆེན་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་མཆོག་དགེ་སྟོང་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་
ཞིང་ཆོག་དོན་ལ་ཞུ་ཆེན་བྱས་ཏེ་འཆད་ཉན་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །

ཞིང་འདིར་སྦྱར་བཅས་འགྲོ་བའི་མིག་གཅིག་སྟེ། །སྐབ་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་
རྗེས་སུ། །དེ་ཡི་རབ་ཐབ་དགོངས་པའི་གསང་འབྱེད་པ། །འུང་བརྟན་བརྟེན་པ་དཔལ་སྒྲན་
སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས། །མགོན་དེའི་སྐགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱུབ་པ་མཆོག་ །ད་དུང་ཡིད་འཛིན་དཔལ་
ཀྱི་རིར་བཞགས་ནས། །རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་མཛད་པ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་སྐྱག་

སྤྱི་ཡི་བྱང་ཅུབ་ཀྱི། །གཞུང་མཆོག་སྐྱབ་ཐབས་ནམ་གཞག་རིམ་པའི་དོན། །ཡོངས་རྫོགས་
བདག་འདྲའི་སྒོ་ཡི་ཡུལ་མིན་ཡང་། །འདུས་པའི་ལམ་བཟང་འདི་ལ་ཆེར་མོས་པས། །ནམ་
བཤད་འདི་ལ་བདག་གིས་འབད་པ་བྱས། །དེ་ནི་རང་སྒོ་གོམས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དང་། །གསང་
སྤྲུགས་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་འཕགས་པའི་ཡུགས། །ཆེས་ཆེར་ཉམས་པར་གྱུར་པ་མ་བཟོད་
ནས། །བསྟན་པའི་མཐར་ཐུག་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་འོ། །དེར་དུས་གཞུང་ཡུགས་གདམས་པའི་
མཆོག་ཡིན་པར། །དེས་པ་རྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། །དེས་ན་ཐུན་ཆེགས་ལམ་གྱིས་མ་
ཆོམ་པར། །འདི་འདྲའི་གཞུང་ལ་རྟོན་པའང་སྐལ་བ་བཟང་། །ཁྱབ་བདག་དོ་རྩེ་འཛིན་པས་
གསུངས་པའི་རྒྱད། །ཡུང་བསྟན་བརྟེས་པས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་ལམ། །དྲི་མེད་རིགས་
པའི་ལམ་ནས་བྱངས་ནས་ནི། །དཔེན་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་སྒོ་བ་དགལ། །རྒྱད་དང་བསྟན་ཆེ་དེ་
དང་མི་མཐུན་ཞིང་། །དབང་གྱུར་སྐྱེ་བོས་ལེགས་པར་མ་བཀྲལ་དང་། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་
དབྱེད་ལ་འདོར་དགོས་པའི། །ལམ་དེས་སྒོ་གྲོས་ཆེན་ཆོམ་མི་འགྱུར། །འདི་ནི་གང་ནོངས་
བདག་གི་ཉེས་པ་སྟེ། །ལེགས་པར་གང་བཤད་རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མའི་དྲིན། །ནོངས་དེའི་རྩ་བ་མ་
རིག་དང་བཅས་པ། །བཙེ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཐུར་དུ་བསྒྲོག་ཏུ་གསོལ། །བསྟན་པའི་མཐར་ཐུག་
རྒྱས་པར་བྱ་སྒྲད་དུ། །བདག་གིས་འབད་ལས་བསོད་ནམས་གང་བསགས་པ། །དེས་ནི་འགྲོ་
ཀུན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་བྱས། །ཀྲལ་དཀའ་འཁོར་བའི་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་བར་ཤོག །འགྲོ་བའི་
པན་བདེ་རབ་འབྱམས་མ་ལུས་པ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལས་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་ནས། །ཆོ་
རབས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཀུན། །འཛིན་པར་བྱེད་ལས་ལྷོག་པར་མ་གྱུར་ཅིག །དེ་ཆོ་
དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཀུན། །བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་སྒྲག་ཉིད་འགྲུབ་ཅིང་། །དེ་
ཡི་བར་ཆོད་འགལ་བའི་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི། །མཆོན་མ་ཅམ་ཡང་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ནམ་
བཤད་འདིས་ཀྱང་འགྲོ་སྒོའི་ཐུན་བསལ་ཏེ། །དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་གནད་དོན་གསལ་བྱས་

ནས། །ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ནི། །དངོས་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་བྱེད་
 ལོག། །ཅེས་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་ཤུག་ཀྱི་དགེ་སློང་ཤར་ཙོང་ཁ་
 བ་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་གངས་རིའི་དབང་པོ་འོ་དེ་གྲུང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཞོལ་བྱམས་
 བ་སྤྱིང་མིང་གཞན་གསང་སྤྲགས་ནང་ཞེས་བྱ་བའི་རི་ཁོད་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དཀའ་བཞི་
 འཛིན་པ་གཡག་སྒྲེ་བ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་ངོ་། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་
 བོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །སུ་མཁྱེན་ལོ། །

༡༡། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ནལ་འབྱོར་དག་པའི་རིམ་པ་ བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ཁྱབ་བདག་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྟེན་སྐྱབ་བཞིའི་སྦྱོར་བས་མཉེས་པར་བྱེད་
པའི་འདུས་³⁹⁶པའི་སྐྱབ་ཐབས་ནལ་འབྱོར་དག་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ། གང་གི་ཡིད་འཕྲོག་
ཞབས་ཀྱི་བསྐྱུང་། །འབྲལ་མེད་དད་པས་གཙུག་ན་སྟེན་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་སྒོ་གྲོས་ཡར་རྒྱུ་
ཆེ་བཞིན་བྱ། །རྒྱས་མཛད་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་དེ་ལ་འདུད། །འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་ལམ་ལས་
འཁྱུངས། །ཟུང་འཇུག་དབང་པོའི་གཞུ་ལྷ་བྱ། །དཔལ་ལྷན་དང་པོའི་མགོན་དེ་ཡི། །མཛད་
པས་བྱེད་ནམས་སྦྱོར་གྱུར་ཅིག །གར་མཁན་མཆོག་དེས་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །སྒྲ་ཆོགས་
སྐྱལ་པའི་ཉམས་ཀྱིས་གར་མཛད་པས། །ཉིད་སྐྱའི་ཆ་ཤས་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི། །འཁོར་
ལོ་མཆོག་ཏུ་སྐྱལ་ལ་བྱག་འཆལ་ནས། །མི་བསྐྱོད་འཁོར་ལོའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས། །ཐ་མལ་
སྣང་ཞེན་ཀུན་བཅད་ནས། །གང་སྣང་ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོར་ནི། །འཆར་བའི་སྐྱབ་པ་བདག་གིས་
བཤད། །རྩལ་འདི་མཁས་པའི་སྤོང་བས་གསལ་མཛད་མོད། །དེ་ལྟ་ན་འང་འདིར་འབད་འགལ་
ཅི་ཡོད། །མཛེས་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་ལང་ཆོའི་དཔལ་ཅན་ཡང་། །རྒྱན་བཟང་བཏགས་པས་
མཛེས་པ་མ་མཐོང་ངམ།།

འདིར་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་སྦྱོར་བ་
ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་
ཅིང་། དེའི་དུས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་སྤང་བ་ལ་བཙོན་པ། སྒྲ་མ་ལས་ལྷའི་
ནལ་འབྱོར་སྟོམ་པའི་གནང་བ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་གིས། གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མེ་ཉོག་དང་
འབྲས་བུ་དང་རྩ་ཡིད་དུ་འོང་བས་བརྒྱན་པའི་རི་པོ་འཇམ། སྤྱི་པོའི་རྒྱན་ལུགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་

396 ཞོལ་ཤོག་ ༡ ན ༡། གཙང་། ཤོག་ ༡ ན ༡ བྱེད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་

ས་ཚྭགས་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། ཡིད་དང་མཐུན་པའི་དགོན་པར་འཇམ་པའི་སྐྱེ་ལ་ཁ་ཤར་དུ་
 རྒྱུགས་པས་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་མོ་གྱུང་གིས་འདུག་སྟེ། རྒྱུན་འགྲོའི་གཏོར་མ་བཏང་ནས་སྐབ་
 པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ལོ།

དེ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས། འགྲོ་བ་
 གསུམ་པོ་མ་རིག་པའི་སྐྱེ་པས་ཚོངས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་བལྟས་ལ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ། རང་མི་བསྐྱོད་རྩི་རྩེར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར། སྣ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་ཉི་མ་
 ལ་གནས་པའི་རྩྱ་རྒྱུན་པོའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་
 ལྷ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེ་བྱངས་ལ། འོད་ཟེར་རང་གི་
 སྤྱིང་གར་བསྐྱེད། །སྤྱིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་
 མཆོད་པར་བསམས་ལ། ཚེ་སར་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་ཨའྲི་བུ་རྩ་མེ་སྒྲ་ས་སུ་བ་སྒྲ་ར་ཏ་ས་མ་ཡ་ཤི་ཡེ་
 ལྷ་རྩྱ་གིས་མཆོད་ཡོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཨའྲི་བུ་གི་གནས་སུ་བ་ཏྱི་གིས་ཞབས་བསིལ་དང་།
 བུའྲེ་ས་མེ་ཏྱ་ག་དང་། རྩ་པེས་བདུག་སྒྲོས་དང་། ལྷ་ལོ་གེས་མར་མེ་དང་། གན་རྩེས་བི་དང་།
 བློ་མེ་ཏྱེས་ཞལ་ཟས་དང་། འལྟས་རོལ་མོ་དང་། རྩ་པེས་གཟུགས་དང་། འལྟས་སྒྲ་དང་། གན་
 རྩེས་བི་དང་། ར་སས་རོ་དང་། སྒྲ་ཞེས་སྐྱར་བས་རིག་བྱ་མཆོག་གིས་མཆོད་དེ་ལྷ་མོ་རྣམས་
 ས་བོན་ལ་བསྐྱས་ལ། གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་
 དང་སྐྱེ་མཆོད་དུག་དང་དབང་པོ་དུག །ས་རྩ་མེ་དང་རྩྱུང་དང་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ནི། །བྱང་
 རྩུབ་སེམས་འདྲ་རྩྱ་ཆེན་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །གཏི་སྐྱེ་ཉིས་པ་འདོད་ཆགས་རྩི་རྩེ་ཆོས་
 བཅས་གང་། །རིག་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་ཏྱ་ར་བ་འབྲེལ་བར། །རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དགའ་
 བས་ཚྭས་པའི་དངོས་གྱུར་པ། །བྱང་རྩུབ་སེམས་འདྲ་རྩྱ་ཆེན་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །སྤྱད་དང་
 དགའ་དང་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་མི་འགྱུར་དང་། །རྩྱ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་སེམས་སུ་རྩེས་

ཐོགས་ཆོས། །ཚྲོངས་དང་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་སྦྱིབ་པ་རྩེ་རྩེ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་འབྲ་རྒྱ་
ཆེན་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པས་ལྷ་སྤུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་བྱག་བྱའོ།

དེ་ནས། གང་ཞིག་ཐོག་མེད་སྤིང་པའི་ཚུ་སྤྱང་དུ། །མ་ལུས་ཀུན་རྟོག་གིས་བསགས་རྟོག་
པ་རྣམས། །ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ལྡན་སྤྱན་སྤར་དེ་དག་ནི། །ཆོ་ག་བཞེན་དུ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་
བགྱི། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་དགེ་
བ་གང་མཛད་པ། །དེ་དག་ཀུན་ལ་ཡང་དག་ཡི་རང་ཞིང་། །བྱང་ཚུབ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྡེ་
བར་བགྱི། །ཡིད་ཀྱི་རོལ་པ་བྲི་མེད་ཆེ་འབྲས་བསྐྱབས། །སྤྱིང་རྩེ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡི་
ཐབས། །རང་གི་ཡིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་བ་ཡི། །བདེར་གཤེགས་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་
སུ་མཆི། །རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ངེས་གྲོལ་ཞིང་། །སེམས་དཔའ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་
ཆོགས་གཞི། །དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་ངོ་བོ་ཉིད། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་
མཆི། །འཆིང་བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་གྲོལ་གྱུར་ཅིང་། །སྤྱིང་རྩེ་མཆོག་གི་བསྐྱུན་པའི་དཔལ་
དང་ལྡན། །རབ་ཏུ་དགའ་སོགས་ས་ལ་རབ་བཞུགས་པ། །བརྟལ་ཞུགས་དབང་པོའི་ཆོགས་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆི། །བསམ་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དག་གྱུར་པས། །སྦྱིབ་པ་ཀུན་གྱི་བག་ཆགས་
ཡང་དག་འབྱེན། །ལྷག་པར་མོས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཡི། །སེམས་ནི་བྱང་ཚུབ་དམ་པར་
བསྐྱེད་པར་བགྱི། །བདེར་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ཕུ། །སྦྱིན་སོགས་
རྣམ་བཅུ་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཚུལ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་བདག་མ་ལུས་ངོ་བོའི་སྒོས། །ཡང་
དག་ཉིད་ཏུ་ད་ནི་གནས་པར་བགྱི། །ཞེས་འཁོར་གསུམ་མི་ལམ་བཞེན་དུ་བལྟས་ནས་སྤྲིག་
པ་བཤགས་པ་དང་། གང་ཟག་ལྡེད་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་ཞིང་དགེ་བ་བསྡེ་བ་དང་། དཀོན་ཅིག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །ལམ་ལ་
བསྐྱེན་པར་ཡི་དམ་འཆའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བློན་པར་བྱས་ལ་བྱའོ།

རིགས་ལྷ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་སྒར་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལས་འདའ་བར་
 མི་བྱ་བར་བརྟན་པོར་གཟུང་ངོ་སྤྲུལ་དུ་བསམས་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཀུན། །བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དུས་འདི་
 ནས་ནི་བཟུང་ནས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །རི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་
 རྣམས། །བྱང་ཆུབ་དུ་ནི་ངེས་མཛད་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་
 བསྐྱེད་པར་བགྱི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །དགེ་བའི་ཆོས་ནི་སྤྱད་པ་དང་། །སེམས་
 ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། །སོ་སོར་བརྟན་པོར་བདག་གིས་གཟུང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་
 དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ། །སངས་རྒྱས་ནལ་འབྱོར་ལས་སྤྱིས་
 པའི། །སྤྱོམ་པ་དང་ནས་བདག་གིས་གཟུང་། །རྡོ་རྗེ་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་བྲིལ་བྱ་
 བྱག་རྒྱ་ཡང་། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བགྱི། །སྟོབ་དཔོན་དག་ཀྱང་གཟུང་བར་བགྱི། །རིན་
 ཆེན་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །དམ་ཆོག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ། །ཉིན་རེ་བཞིན་ནི་དུས་བྱག་
 དུ། །སྤྱིན་པ་རྣམ་བཞི་ཉག་དུ་སྤྱིན། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི། །བསྐྱའི་རིགས་ཆེན་དག་
 པ་ལ། །བྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་ཆོས་སོ་སོར་གཟུང་བར་བགྱི། །ལས་ཀྱི་རིགས་
 མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །སྤྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གཟུང་། །མཆོད་
 པའི་ལས་ནི་ཅི་རུས་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་
 བགྱི། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་གིས་སྤྱོམ་པ་མ་ལུས་གཟུང་། །མ་བསྐྱལ་
 བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱལ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་དགྲོལ། །དབྱུགས་མ་ཕྱིན་པ་
 དབྱུགས་དབྱུང་ཞིང་། །སེམས་ཅན་མྱ་ངན་འདས་ལ་དགོད། །ཅེས་བཛྲ་དེ་ཆོགས་ཞིང་རང་
 གནས་སུ་གཤེགས་སོ། །

ཆོགས་ཞིང་སྤྱན་དྲང་བ་ནས་སྤྱོམ་པ་གཟུང་བའི་བར་ནི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་

ཕྱག་ཕྱག་ཕྱག་མཆན་སྒར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་འཛིན་པར་གྱུར་ནས་ཕྱགས་ཀར་བྲངས། བཛྲླིག་
 ཅེས་པས་ཕྱགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་སྤྱང་། ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད།
 བྱད་པར་དུ་ཞེ་སྤང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་སྤངས་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། སྤྱལ་
 པ་རྣམས་གཅིག་དུ་འདུས། ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་ནས་རང་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་
 པས། སྤར་གྱི་ཆུ་བ་ཉི་གཏན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲོད་ན་རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་དོན་རྒྱ་མཛོག་མཐིང་ནག་ཁོ་
 བ་དང་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་འབྲེས་པའི་ཉམས་ཅན་མཆེ་བ་ཅུང་ཟད་གཅིགས་པ་ཅ་ཞལ་ནག་
 པོ་བྲག་པོ་དང་། གཡས་ཞལ་དཀར་པོ་ཞི་བ་དང་། གཡོན་ཞལ་དམར་པོ་ཆགས་པའི་ཉམས་
 ཅན། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་དོན་རྒྱ་ལ། ལྷག་མའི་ཕྱག་མཆན་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་
 སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུ། འོད་དམར་པོ་འབར་ཞིང་འབྲུག་པའི་དབུས་ན། དོན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་
 ཕྱག་མ་རེག་བྱ་དོན་རྒྱ་མོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་ཕྱག་པར་གྱུར་པ་དང་སྒྲིམས་པར་འདུག་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བསམ་སྟེ། བཀའི་འཁོར་ལོའི་
 གཙོ་པོ་སྤྱོད་པའི་དེ་ཉིད་དོ།

གཤམ་རྗེ་གཤམ་ནག་པོ་རྣམ་སྤང་གི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཅ་ཞལ་ནག་གཡས་དཀར་གཡོན་
 དམར་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་ཕྱག་གི་གཡས་དབུག་པ་འཁོར་ལོ་དོན་རྒྱ་ལ། གཡོན་ཕྱགས་ཀར་
 ཞགས་པ་བཟུང་ནས་སྤྱིགས་མཛུབ་མཛད་ཅིང་། དེལ་བུ་དག་སྟ་འཛིན་པ། ཕྱགས་ཀར་བྲངས།
 ཡ་སྐྱོད་ཀྱི་ཉ་ཀྱིས་སྤང་སྟེ་ཤར་གྱི་ཅིབས་ཀྱི་ཅེ་མོའི་སྤྲོད་གི་རང་གི་གཏན་ལ་གཡོན་བརྒྱང་
 གིས་འཁོད། དེ་བཞིན་དུ་སྤར་ལ། ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དཀར་པོ་རིན་འབྲུང་གི་དབུ་རྒྱན་ཅན།
 དཀར་ནག་དམར་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་ཕྱག་གི་གཡས་དོན་རྒྱ་མོ་ཞལ་མཆན་པའི་དབུག་པ་
 དཀར་པོ་རལ་གྱི་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་སྤར་མ་དང་འབྲེས་པ་སྤྲོད་ཉ་ཀྱི་ཉ་ཀྱིས་དབྱང་། ཉ་མགོན་
 དམར་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་ཅན། དམར་ནག་དཀར་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་ཕྱག་གི་

གཡས་པ་སྒྲ། རལ་གྱི། གཏུན་ཤིང་། གཡོན་ཤིང་བྱ་བ་སྒྲེམས་པ་དང་བཅས་པས་དཀྱར་བརྟེན་
 ཅིང་དག་སྟ་ཞགས་པ་འཛིན་པ་བད་སྟན་ཏ་གི་ཏ་ཀྱིས་དབྱུང་། བགེགས་མཐར་ཁྱེད་སྟན་པོ་དོན་
 གྲུབ་ཀྱི་དབྱ་རྒྱན་ཅན། སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་སྟ་ཆོགས་དོ་རྩེ།
 འཁོར་ལོ། གཏུན་ཤིང་འཛིན་ཞིང་། གཡོན་གཤེན་རྩེ་གཤེད་དང་འབྲ་བ་བེསྟན་ཏ་གི་ཏ་ཀྱིས་
 དབྱུང་། མི་གཡོ་བ་ནག་པོ་རྣམ་སྟངས་གི་དབྱ་རྒྱན་ཅན། ནག་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ།
 ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་རལ་གྱི། དོ་རྩེ། འཁོར་ལོ། གཡོན་སྐྱགས་ཀར་སྒྲིགས་མཛུབ། དག་སྟ།
 ཞགས་པ་འཛིན་པ་ཨ་ཅ་ལས་དབྱུང་། འདོད་རྒྱལ་སྟན་པོ་རིན་འབྱུང་གི་དབྱ་རྒྱན་ཅན། ནག་
 དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཛད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཞིང་།
 ལྷག་མ་གཡས་དོ་རྩེ། རལ་གྱི། གཡོན་ཞགས་པ། ལྷགས་ཀྱི་འཛིན་པ་འགྲི་རྩ་ཇས་དབྱུང་། རྩ་
 མཛད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། ལག་བ་གཉིས་དོ་རྩེ་ཁྱུ་ཚུར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱབ་སྐྱར་ནས་མཐེུ་རྒྱང་གཉིས་
 སྒྲེལ་ཞིང་སྒྲིགས་མཛུབ་གཉིས་བརྒྱང་བའོ།

དབྱུག་སྟན་ཅན་སྟན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དབྱ་རྒྱན་ཅན། སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་
 གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་དོ་རྩེས་མཆོན་པའི་དབྱུག་པ་སྟན་པོ། རལ་གྱི། འཁོར་ལོ། གཡོན་
 སྐྱགས་ཀར་ཞགས་པ་བཟུང་ནས་སྒྲིགས་མཛུབ་མཛད་ཅིང་། པ་སྒྲ། དག་སྟ་འཛིན་པ་ལྷོ་ལ་
 དཀྲས་དབྱུང་། སྟོ་བས་པོ་ཆེ་སྟན་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དབྱ་རྒྱན་ཅན། ནག་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་
 གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་དོ་རྩེས་མཆོན་པའི་དབྱུག་པ་ནག་པོ། དོ་རྩེ། འཁོར་ལོ། གཡོན་
 སྐྱགས་ཀར་ཞགས་པ་བཟུང་ནས་སྒྲིགས་མཛུབ་མཛད་ཅིང་། ཅེ་གསུམ། དག་སྟ་འཛིན་པ་མ་
 རྩ་སྟ་ལས་དབྱུང་། གཏུག་ཏྱིར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སྟན་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབྱ་རྒྱན་ཅན། སྟོ་
 དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་གཏུག་ཏྱིར་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཞིང་།
 གཡས་སྐྱག་མ་དོ་རྩེ། པ་སྒྲ། གཡོན་སྒྲིགས་མཛུབ། རལ་གྱི་འཛིན་པ་ལྷུ་ལྷོ་པ་ཅམ་མཆིས་

དབྱུང་། གཙུག་ཏིར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། ལག་པ་གཉིས་གན་རྒྱལ་དུ་མཉམ་པོར་བརྒྱང་བའི་སྤོན་
ལག་གི་སེན་མོའི་སྤྱིང་དུ་མཐེ་བའི་སེན་མོ་བཟུང་ནས་མཐེའུ་ཆུང་གཉིས་ཁབ་ལྟར་བྱ། གུང་མོ་
གཉིས་ཅེ་སྤྱད་ལ་མཚུབ་མོ་དག་དབྱས་སུ་རུའི་རྣམ་པར་བྱ་བར་ཨ་ཟླ་ཀ་རས་བཤད་དོ།

གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྤོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབྱ་རྒྱན་ཅན། ཉག་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་
གསུམ། ཕྱག་དུག་གི་གཡས་རྩོམ། འཁོར་ལོ། རིན་པོ་ཆེ། གཡོན་ཐུགས་ཀར་ཞགས་པ་བཟུང་
ནས་སྤྲིགས་མཚུབ་མཛད་ཅིང་། བསྐྱེད་རལ་གྱི་འཛིན་པ་སུམ་ལྟ་རྩ་རྩ་རྩ་དབྱུང་ལ་རང་གི་གདན་
ལ་དགོད། ཁྱོ་བོ་བཅུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབྱ་སྐྱ་དམར་སེར་གྱི་དབྱ་བཛེས་ཤིང་སྤོན་མ་དང་སྤྱི་
ར་དམར་སེར་རབ་ཏུ་འབར་བ། ཞལ་རེ་རེ་ཡང་དམར་ལ་རྒྱམ་པའི་སྤོན་གསུམ་གསུམ་དང་
ལྷན་ཞིང་། མཆེ་བ་རྣམས་པོ་བཞི་བཞི་གཅིགས་པ། ཏྲ་ཏྲའི་གད་རྒྱུང་སྤྱག་པོ་སྤྱོགས་ཤིང་།
བཞིན་ཤིན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཁྱོ་གཉེར་ཅན། གསུམ་ཁྲིམ་ཆེ་ཞིང་གསུམ་པ་འབྱུང་བ། རིན་པོ་ཆེའི་
རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་ཅིང་སྤྱག་གི་བགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། སྒྲལ་མཐའ་ཡས་སྤོན་
པོས་དབྱ་སྐྱ་བཅིངས་ཤིང་། འཛོག་པོ་དམར་པོས་རྣ་རྒྱན་བྱས་པ། རིགས་ལྷན་ཁ་པོས་དབྱུང་
པ་ལ་བརྒྱན་ཞིང་། བསྐྱེད་དཀར་པོས་མགུལ་རྒྱན་བྱས་པ། དུང་སྐྱོང་སེར་པོས་ལག་གཏུབ་བྱས་
ཤིང་། སྤོབས་རྒྱ་ལྗང་གུས་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་བྱས་པ། འོར་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བདུད་ཅིའི་ཁ་དོག་ལྟ་
བྱས་སྐྱ་རགས་བྱས་ཤིང་། བསྐྱེད་ཆེན་པོ་དཀར་པོས་རྒྱང་གཏུབ་བྱས་པ། སྒྲལ་ས་སྤྱེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབྱས་ན་གཏུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་པའི་ཆུལ་གྱིས་
བཞུགས་པར་བསམ་སྟེ། འཁོར་ཁྱོ་བོ་སྤྱོད་པའི་དེ་ཉིད་དོ།

དེ་ནས་འོག་གི་གཞོད་མཛེས་ལ་བལྟས་པས་དེས་སྒྲལ་པའི་གཞོད་མཛེས་གཉིས་པ་འོངས་
ནས་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བཟྱེ་ཞེས་བཀའ་ཞོད་པ་ལ། ཨྲྀ་སྤྱུ་ནི་སྤྱུ་ཏྱི།
ཤི་ཏྱི་ཤི་ཏྱི་ཏྱི། ཤི་ཏྱི་པ་ཡ་ཤི་ཏྱི་པ་ཡ་ཏྱི། ལྷ་ན་ཡ་ཏྱི། ལྷ་ག་ཤན། བེདྲ་རྩ་རྩ་པའ། ཅས་བཛོད་

དེ། གཞོད་མཛེས་ལ་ཐོས་ནས་བགེགས་རྣམས་བྱངས་ལ་ཁྱལ་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྒྲོས་པས།
 གཞོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་དོ་རྩེ་དེ་དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱུར་ཀྱུར་ནས། བགེགས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་ཕྱགས་སྐྱོང་བཅུའི་སྟེང་ག་³⁹⁷ནས་ལྷགས་ཀྱུས་བཀུག། མགིན་བ་ཞགས་པས་བཅིངས་
 ཏེ་བཀུག་ནས་ཁོ་བོ་བཅུ་ལ་གཏད་པས། ཕྱི་རོལ་དུ་རྩྱུ་རིང་པོ་ལས་བྱུབ་པའི་ཁོན་བ་འབྲུབ་
 ཁུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཅུག་པར་བསམ་མོ། །སྟེང་འོག་གི་བགེགས་སྟེང་འོག་ཏུ་འཇུག་པ་
 མི་བདེ་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཤར་གྱི་ཤར་དང་བྱུབ་གྱི་བྱུབ་ཏུ་གཞུག་གོ། །དེ་ནས་བྱང་གི་བདུད་ཅི་
 འབྲིལ་པས་སྒྲུལ་པའི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་པ་གཉིས་པ་དེ། སྟོད་ཁོ་བོ་བདུད་ཅི་འབྲིལ་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་ལ། རྟེ་བ་མན་ཆད་མདུང་ཅི་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཕུར་བུ་མེ་དཔུང་རབ་ཏུ་འབར་
 བ་བཅུར་ཀྱུར་ཏེ། ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞི་དང་། མེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཆམས་བཞི་
 དང་། སྟེང་འོག་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་དང་བཅས་པའི་མགོ་བོར་བྱག་པར་བསམ་མོ།།

དེ་ནས་རང་གིས་ཡིད་ཀྱིས་གཞོད་མཛེས་ལ་ཕུར་བུ་སྒྲུལ་པའི་བཀའ་བསྒྲོས་པས་གཞོད་
 མཛེས་ལངས་ནས། ཨོ་རྩ་རྩ་སྒྲུ་ཏ་ཡ་སྒྲུ་ཏ་ཡ། སར་དུལྱན་པར་པར། གླི་ལ་ཡ་གླི་ལ་ཡ་སར་
 སྒྲུ་པི་པར་པར། རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་བརྩ་གླི་ལ་ཡ། བརྩ་རྩ་ར་ཨརྩ་བ་ཡ་ཏེ་སར་བེལྩྱུ་གླུ་ཡ་སྒྲུ་ག་ཅི་ཏེ་
 བརྩ་གླི་ལ་ཡ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་པར་པར། ཅེས་བརྩོད་ཅིང་། ཕྱག་མཆན་དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱུ་དོ་རྩེ་ཐོ་བ་
 མེ་འབར་བར་ཀྱུར་པས། ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་ཕུར་བུའི་སྒྱུ་བོ་ནས་བརྩུངས་
 པས། བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུ་བོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་ཕུར་བུ་བཏབ་པས། ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་བསམས་ལ། སྒྲུལ་པའི་གཞོད་མཛེས་འོག་གི་གཞོད་མཛེས་ལ་
 བསྒྲུའོ། །འདིར་མདོ་བསྟེ་ལས། ཨོ་རྩ་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་ཀྱིས་གཞོད་མཛེས་
 ལ་བཀའ་བསྒྲོས་ཏེ་ཕུར་བུ་གདབ་གོ། །ཞེས་སྒྲགས་འདི་རང་གིས་གཞོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒྲོ་

397 ཞོལ་ ཞོག་ ༤ བ ༩། གཙོང་ ཞོག་ ༤ བ ༡ སྟེང་ནས་ལྷགས་ཀྱུས་བཀུག་

བའི་སྐྱགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དབའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་གཞོད་མཛེས་
 རྒྱལ་པོ་ལངས་ནས་སྐྱགས་བརྗོད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་ཐོ་བས་བརྟུང་བར་བསམ་པར་བྱའོ།³⁹⁸ ཞེས་
 སྐྱགས་འདི་གཞོད་མཛེས་ཀྱིས་བརྗོད་ནས་སྤར་བྱ་ཐོ་བས་བརྟུང་བར་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པ་
 གཉིས་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། འདིར་བཀའ་བསྐྱོ་བའི་ཡུལ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས། བཟླ་གྱི་ལའི་དོན་
 རྡོ་རྗེ་སྤར་བྱ་ལ་བོས་ཏེ། བཟླ་རྩ་ར་སོགས་ཀྱི་དོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བསྐྱུལ་
 བས། གདུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སྤར་བྱས་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པས་
 བཀའ་བསྐྱོས་ནི་རྡོ་རྗེ་སྤར་བྱའོ།

དེས་ན་མདོ་བསྐྱེད་དོན་ནི་རང་གིས་ཡིད་ཀྱིས་གཞོད་མཛེས་ལ་སྤར་བྱ་རྟུང་བར་བཀའ་
 བསྐྱོས་པ་ན། དེས་ཟླ་ཟླ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱགས་བརྗོད་ནས་སྤར་བྱ་འདེབས་པའོ། རྡོ་རྗེ་སྤར་
 བྱ་ཡང་ལྟའི་རྣམ་པ་ཅམ་གྱི་དབྱིབས་ཅན་མ་ཡིན་གྱི་བདུད་ཅི་འབྱིལ་པ་ཡིན་ལོ།

དེ་ནས་ཁྲོ་བོ་དང་སྤར་བྱ་ལས་རྡོ་རྗེའི་མེ་འོད་རབ་དུ་འབར་བ་སྟོགས་བརྩུར་འཕྲོས་པས་
 འཁོར་གྱི་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཆོག་པས་པན་ཚུན་འཕྲོས་པར་བསམ་སྟེ། བགེགས་
 ལ་སྤར་བྱས་གདབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། རྡོ་ནས་ཀློག་སྤྱི་རྩེ་ཞེས་ལན་བཞི་བརྗོད་པས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་
 ཀྱི་ཕྱི་དུ་ལྷགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རྟུང་གི་ར་བ་བཞི་བསམ། སྤྱི་ལས་
 ལྷགས་ཀྱི་ར་བའི་སྤྲོད་དུ་རྡོ་རྗེའི་གྲར་མཆོད་ཉེན་ལྟ་བུ་དང་། གྲར་གྱི་འོག་ར་བའི་སྤྲོད་དུ་རྡོ་
 རྗེའི་སྒྲ་རེ་དང་། འོག་གཞི་སྤྱི་ལས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་དང་། ཕྱིའི་སྟོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་
 མདའི་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་དུ་འབར་བ་འཕྲོ་བར་བསམ་མོ། །ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་རྒྱ་བ་ལ་
 ཨོ་དཀར་པོ། མགྱིན་པར་བསྐྱེལ་སྤྲོད་པར་པོ། སྤྲོད་གར་ཉི་མ་ལ་སྤྱི་སྟོན་པོ་བསམས་ལ། གོ་
 ཆ་བྱ་ཞིང་ངག་དུ་ཡང་བསྐྱེད་སྟེ། ར་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུང་བའི་དེ་ཉིད་དོ།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཐབས་དངོས་གཞིའི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བསྟན་ནས། དངོས་གཞི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་གང་ཏུ་འཆང་བྱ་བའི་གནས་རྒྱལ་བ་ནི། སྟོན་གྱི་སྲིད་པ་འཛིག་པ་དང་ཆགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོམ་པ་མེད། །བསྟོམ་པར་བྱ་བ་སྟོམ་པ་མིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །སྟོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ།³⁹⁹ །ཞེས་བརྗོད་ལ་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་མཉམ་ཉིད་མེད་པས། སྟོམ་པ་དང་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྟོམ་པ་པོ་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་བསམས་ལ། བསྐྱར་འཁོར་དང་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་ཏུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་དེ་ཉིད་དེ། དོན་དམ་པའི་བསྐྱར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

སྟོང་པའི་རང་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ར་བ་གྱུར་བྱ་རེ་མེ་རེ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པའི་དབུས་སུ། ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ་བྱུང་གསུམ་པ་གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་གཉན་ཏུ་ཕྱོགས་ཤིང་། ཅེ་མོ་སྤ་བ་བྱུར་ཏུ་བྱག་པའི་ནང་ཏུ་སྤ་ཆོགས་པ་རྒྱའི་ཉེ་བར་རྩྱུ་ཡི་རྩྱུ་གི་ཡི་སྟོ་སྟུ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པོ་གཞུང་དབྱིབས་ཅན། རྩྱུ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་བརྒྱན་པ། རྩྱུ་རྩྱུ་གི་རྩྱུ་དམར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྱུ་གསུམ་པ། རྩྱུ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་བརྒྱན་པ། རྩྱུ་པི་རྩྱུ་གི་པི་སེར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་གྱུ་བཞི་པ། རྩྱུ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་བརྒྱན་པ་བསྐྱེད་ལ་སྟུན་སོགས་བཞིའི་ངོ་བོར་བསམ་མོ། །དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་

399 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༣༩༩ ཟེང་། ༡༩

འབྲེས་པ་ལས་སྒྲ་ཆོགས་དྲོ་རྩེར་གྱུར་པར་བསམ་སྟེ། དྲོ་རྩེའི་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །སྒྲ་
 ཆོགས་དྲོ་རྩེའི་ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ། སྒྲི་དཀར་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་པ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་རྩོགས་པར་བསམས་ལ།
 རིམ་གྱིས་གསལ་གདབ་བ་ནི། བྱ་བཞི་བ་སྟོ་བཞི་བ། བྱིན་ས་རིམ་བ་བཞིན་དཀར་སེར་དམར་
 ལྷང་སྟོ་བའི་རིམ་བ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཅིག་པས་བསྟོར་བའི་སྟེང་ན། རིན་པོ་ཆེའི་པ་
 བྱ་གཞི་དམར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཟུར་གསུམ་དང་བྱ་བཞི་ལ་སོགས་པས་སྤྲས་པ། དེའི་སྟེང་ན་
 གནས་པའི་གསེར་གྱི་སྐར་གསུམ་བཞིའི་བྱི་ངོས་སུ། ལུ་སྤྱིན་གྱི་ཁ་ནས་སུ་ཉིག་གི་དོ་ཤལ་དང་
 དོ་ཤལ་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་དེའི་བྱི་ངོས་སུ་བྱ་འདབ་ལས་འབྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤར་བྱ། དེའི་
 སྟེང་དུ་བརྒྱ་འདབ་མ་བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་ལ་གནས་པའི་གསེར་གྱི་བུམ་པ་
 གས་འཛོན་པའི་རྒྱལ་མཆན་དང་བ་དན་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱིས་མངོས་པར་བྱས་པ། བྱིའི་སྟེང་གི་
 ཟུར་བཞི་ལ་གདུགས་བཞིས་བརྒྱན་པ། ཅིག་པའི་འབྲམ་ནས་འདོད་ཡོན་གྱི་སྤྲམ་བྱ་དམར་
 པོས་བསྟོར་བ་ལ། བཞུགས་སྒྲུབས་དང་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྤྲ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་
 བྱེད་བཞིན་པ། སྟོ་དང་སྟོ་ཁྱུད་ཀྱི་བྱིའི་མཆོམས་དང་། ཅིག་པའི་བྱི་ནང་གི་ཟུར་བཞིར། རྒྱ་བྱེད་
 ལ་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་དྲོ་རྩེས་བརྒྱན་པ། སྟོ་བཞི་སོ་སོའི་མདུན་དུ་སྟེགས་
 བྱ་བྱ་བཞིའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཀ་བ་བཞི་བཞིས་བཉེག་པའི་རྟ་བབས་གསེར་དང་
 ཤར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་རྟ་མིག །ཐུན་སྤྲམ་བ་རྩྭ་ཐུན་པ་ཤར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་མིག་པ་མདའ་ཡབ་སྟེ་
 སྤྲམ་བྱ་བརྒྱ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཅེ་མོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྲགས་སོ་མོ་
 དང་བཅས་པ། རྟ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལས་སྤྲེས་པའི་དབག་བསམ་གྱི་
 ཤིང་ལ། རྒྱལ་སྤྱིད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲ་བདུན་དང་། བར་བར་དུ་བྱུབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིན་གྱི་གསེབ་
 གས་བྱུང་བའི་སྤྲ་མོ་ཉིག་གི་བྲང་བ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གས་མངོས་པར་བྱས་པའོ།

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲེད་གྱི་ཚད་གྱི་ཕྱི་ངོས་སུ། འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྗེ་
 བློང་བས་བསྐྱོར་བའི་ནང་དུ⁴⁰⁰། རྩོམ་ཅེ་གསུམ་པས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤར་
 དུ་འཁོར་ལོ། ལྷོར་རིན་པོ་ཆེ། རུབ་ཏུ་བསྒྲ། བྱང་དུ་རལ་གྱིས་མཆོན་པའི་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་
 གྱིས་བརྟེན་པའི་རྩོམ་ཅེ་གསུམ་པས་མཛེས་པར་བྱུབ་པའི་ཅེ་མོ་རྩོམ་ཅེ་རིན་པོ་ཆེ་འོག་གིས་
 སྒྲུ་བ། རིམ་པ་གཉིས་པའི་གྲའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་བདུད་ཅིས་བཀའ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་འོག་
 བྱམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བྱམ་པ་བརྒྱད་གྱིས་མཛེས་བ། ལྷ་དང་མི་ལས་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་ཁང་བཟང་དམ་བ། ཕྱི་ལྷས་ནང་གསལ་བ་ནང་ལྷས་ཕྱི་གསལ་བའི་ནང་གི་སྒྲེད་
 དང་། འོག་གི་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཤར་དཀར་ལྷོ་སེར་རུབ་དམར་བྱང་ལྷང་དབུས་སྟོ་བར་གྱུར་
 པའི་ནང་དུ། ལྷ་ཆོགས་པརྒྱའི་གདན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཅིག །གཙོ་བོ་དང་ཁྱོ་བོ་བཅུ་ལ་ཉི་མ། རྣམ་
 ལྷང་སོགས་ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་ཆེ་བ། ལྷ་མ་གྱི་ལ་རྩོམ་ཅེ། དེ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་
 པ་རྣམས་པ་རིན་པོ་ཆེ། རུབ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱ་དམར་བོ། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲ་
 ཆོགས་རྩོམ་ཅེ་གདན་བསམ་སྟེ། ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲེད་པའི་དེ་ཉིད་དོ།

གང་དུ་འཆང་བྱ་བའི་གནས་དེར། རི་ལྷར་འཆང་བྱ་བའི་རིམ་པ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་
 ལྷོ་མ་པ་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ལྷོད་ཆགས་པའི་འོག་ཏུ་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་འཆགས་
 པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་སྟེ། ལྷོད་ཅིག་གིས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཅ་
 གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ལ། རིམ་གྱིས་གསལ་གདབ་པ་ནི། དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་རང་ཉིད་
 རྩོམ་ཅེ་འཆང་སྟོན་པོ་སྟོ་དཀར་དམར་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དུག་ཕྱག་མཆོན་སྒར་བཤད་པའི་
 རྩོམ་ཅེ་འཆང་དང་འབྲེལ། དབུ་སྒྲ་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་འོག་གསུམ་གསལ་བ།
 རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་ཀྱན་དང་། ལྷན་གོང་ལྷན་ལའི་གདེངས་ཀ་དང་དར་དབྱངས་གྱིས་མཛེས་པར་
 བྱས་བ། རིན་པོ་ཆེ་འོག་ཀྱན། ཕྱ་ཉིག་གི་སེམས་དོ། རིན་པོ་ཆེ་འོག་ལ། ཕྱག་གཤུབ་དང་

400 ཁོལ། འོག་ ༤ ན ༡། གཙང་། འོག་ ༡༠ ན ༣ བློང་བས་བསྐྱོར་བའི་ནང་།

ཞབས་གདུབ། རིན་པོ་ཆེའི་འོག་པག་སྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། སྒྲི་སྟོང་ལྷ་
 རྩས་ཀྱི་གོས་ཀྱི་གཤལ་བྱས་ཤིང་། སྒྲི་སྟོང་ལྷ་རྩས་ཀྱི་དར་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་འབྱར་བ། མཆན་
 བཟང་པོ་སོ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ། རང་དང་འབྲེལ་བའི་རེག་བྱ་དོ་
 རྩེ་མས་འབྱུང་ཅིང་། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་ན། སེམས་དཔའི་སྒྲིལ་མོ་
 གྱུང་གིས་བཞུགས་པར་བསམ་མོ། །ཁོ་པོ་བཅུ་མ་གཏོགས་པ་ལྷ་པོ་རྣམས་དབུ་སྒྲི་སྟེར་བཤའ་
 པ་དང་འབྲེལ་ལ། ལྷ་མོ་དགུ་རལ་བ་བྱེད་བཅིངས་སུ་སྟེ་མ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་རྣམས་འབྲེལ་ཞིང་། ལྷ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཡང་སྟེར་བཞིན་ནོ།།

ཤར་དུ་རྣམ་སྟངས་དཀར་པོ་དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་བྱག་དྲུག་གི་གཡས་འཁོར་
 ལོ་དོ་རྩེ་བརྒྱ་དཀར་པོ། གཡོན་རིལ་བྱ་རིན་ཆེན་རལ་གྱི་འཛིན་པ། ལྷོར་རིན་འབྱུང་སེར་པོ་
 སེར་ནག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། བྱག་དྲུག་གི་གཡས་འཁོར་བྱ་དོ་རྩེ་འཁོར་ལོ། གཡོན་རིལ་
 བྱ་བད་སེར་རལ་གྱི་འཛིན་པ། རུབ་དུ་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་དམར་ནག་དཀར་བའི་ཞལ་
 གསུམ། བྱག་དྲུག་གི་གཡོན་དང་པོས་རིལ་བྱ་དང་བཅས་བའི་བརྒྱ་དམར་པོའི་རྩ་བ་དཀྱར་
 བཞེན་ནས་འཛིན་ཅིང་། གཡས་དང་པོ་སྒྲགས་ཀར་བརྒྱ་ཁ་འབྱེད་པར་མཛད་པ། ལྷག་མ་
 གཡས་དོ་རྩེ་འཁོར་ལོ། གཡོན་རིན་པོ་ཆེ་རལ་གྱི་འཛིན་པ། བྱང་དུ་དོན་གྲུབ་ལྗང་གྱུང་ནག་
 དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། བྱག་དྲུག་གི་གཡས་རལ་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེ་འཁོར་ལོ། གཡོན་རིལ་
 བྱ་བད་ལྗང་ལོར་བྱ་འཛིན་པ། དེ་བཞི་ཀ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཅོད་པན་ཅན་ནོ། །ཤར་ལྷོར་སྒྱུན་མ་
 དཀར་མོ་རྣམ་སྟངས་གི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཞལ་བྱག་དང་བྱག་མཆན་རྣམ་སྟངས་དང་འབྲེལ་པ་ལ། བྱང་
 པར་དུ་གཡས་ཐ་མས་མུག་ལ་དཀར་པོ་འཛིན་པའོ། །ལྷོ་རུབ་ཏུ་ལྷ་མ་གྱི་སྟོན་མོ་མི་བསྐྱོད་པའི་
 དབུ་རྒྱན་ཅན། ཞལ་བྱག་དང་བྱག་མཆན་མི་བསྐྱོད་པ་དང་འབྲེལ་པ་ལ། བྱང་པར་དུ་གཡས་ཐ་
 མས་མུག་ལ་སྟོན་དམར་འཛིན་པའོ།།

ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་བ་ལས་ཟུང་ལ་མཐིང་གར་བཤད་བ་བཞིན་སྒྲོན་གསལ་ལས་བྱང་སྒྲོན་
 བོར་བཤད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་བ་ལས་སྒྲོ་དམར་དུ་བཤད་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཅ་དམར་བ་ཞེས་
 བཤད་བ་ལ། ཁ་ཅིག་སྒྲོ་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཡོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཅ་བ་དམར་བ་ལ་འཆད་
 རོ། །རུབ་བྱང་དུ་གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དབུ་རྒྱ་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་
 ཕྱག་མཆན་འོད་དཔག་མེད་དང་⁴⁰¹འབྲ་བ་ལ། བྱང་པར་དུ་བསྐྱེད་དམར་པོའི་གནས་སུ་ཟུང་ལ་
 དམར་པོ་སྒྲོང་བྱ་དང་བཅས་ཏེ་འཛིན་པའོ། །བྱང་ཤར་དུ་སྒྲོལ་མ་ལྗང་གུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དབུ་རྒྱ་
 ཅན། ལྗང་ནག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེ་འཁོར་ལོ་དོ་རྩེ་
 མཆན་པའི་ཟུང་ལ། གཡོན་དེལ་བྱ་རིན་ཆེན་རལ་གྱི་འཛིན་པའོ། །རིམ་བ་གཉིས་པའི་ཤར་
 ལྗོར་གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་དཀར་མོ་ནམ་སྒྲ་གི་དབུ་རྒྱ་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་མཆན་སྒྲོན་མ་
 དང་འབྲ་བ་ལ། བྱང་པར་དུ་ཅ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་མེ་ཡོང་དམར་པོ་འཛིན་བ། ལྗོ་རུབ་དུ་སྒྲོ་དོ་
 རྩེ་མ་མེར་མོ་རིན་འབྱུང་གི་དབུ་རྒྱ་ཅན། མེར་ནག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དང་ཕྱག་
 མཆན་སྒྲ་མ་གྱི་དང་འབྲ་བ་ལ། བྱང་པར་དུ་ཅ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་མེ་མང་སྒྲོན་པོ་སྒྲིང་བ། རུབ་
 བྱང་དུ་དེ་དོ་རྩེ་མ་དམར་མོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དབུ་རྒྱ་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་མཆན་གོས་
 དཀར་མོ་དང་འབྲ་བ་ལ། བྱང་པར་དུ་ཅ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་དྲུང་ཆོས་འཛིན་བ། བྱང་ཤར་
 དུ་རོ་དོ་རྩེ་མ་ལྗང་གུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དབུ་རྒྱ་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་མཆན་སྒྲོལ་མ་དང་འབྲ་
 བ་ལ། བྱང་པར་དུ་ཅ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རོའི་སྒྲོད་འཛིན་པའོ། །ལྗོ་མོ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཤིན་
 དུ་སྒྲིག་ཅིང་། བཞིན་འཇུག་བག་དང་ལྡན་བ། ཟུར་གྱིས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་འགྱུར་གྱིས་
 མཛེས་བ། ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་ཅིང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྗེའི་དགའ་བས་རོལ་བ། དེག་བྱ་དོ་
 རྩེ་མ་ནི་ཤམ་ཐབས་འབྱར་བའོ།།

401 ཞོལ་ཤོག་ ༡༠ ན ༥། གཙང་། ཤོག་ ༡༡ བ ༤ འོད་དཔག་མེད་འབྲ་བ་ལ།

ཤར་སྒྲིའི་གཡས་གཡོན་གྱི་གདན་ལ་རིམ་པ་བཞིན། བྱམས་པ་དང་ས་སྟོང་དཀར་པོ་རྣམ་
སྒྲུང་གི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་མཆན་རྣམ་སྒྲུང་དང་འབྲུ་བ་ལ། བྱུང་པར་དུ་བྱམས་
པའི་ཕྱག་དང་པོས་སྒྲུབ་ཤིང་གི་མེ་ཏོག་སྒྲིང་བྱ་དང་བཅས་པ་འཁོར་ལོས་མཆན་པ་འཛིན་པ། ལྷོ་
སྒྲིའི་གཡས་གཡོན་གྱི་གདན་ལ་རིམ་པ་བཞིན། ཕྱག་རྡོར་དང་ནམ་སྟོང་སེར་པོ་རིན་འབྱུང་གི་
དབུ་རྒྱན་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་མཆན་རིན་འབྱུང་དང་འབྲུ་བའོ། །རྒྱབ་སྒྲིའི་གཡས་གཡོན་
གྱི་གདན་ལ་རིམ་པ་བཞིན། འཛིན་ཏེན་དབང་ཕྱག་དང་འཇམ་དཔལ་དམར་པོ་འོད་དཔག་མེད་
ཀྱི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་མཆན་འོད་དཔག་མེད་དང་འབྲུ་བའོ། །བྱང་སྒྲིའི་གཡས་
གཡོན་གྱི་གདན་ལ་རིམ་པ་བཞིན། སྒྲིབ་སེལ་དང་ཀུན་བཟང་ལྷུང་གུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་
ཅན། ཞལ་ཕྱག་དང་ཕྱག་མཆན་དོན་གྲུབ་དང་འབྲུ་བའོ། །

རྣམ་སྒྲུང་ནས་ཀུན་བཟང་གི་བར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་
འབར་བའི་དབུས་ན་རང་རང་གི་གདན་ལ་རྡོ་རྗེ་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་གིས་བཞུགས་པར་བསམས།
ཤར་སྒྲོར་གཤེན་རྗེ་གཤེད། ལྷོ་སྒྲོར་གཤེན་རབ་མཐར་བྱེད། རྒྱབ་སྒྲོར་ཏྲ་མ་གྱིན། བྱང་སྒྲོར་
བགེགས་མཐར་བྱེད། ཤར་སྒྲོར་མི་གཡོ་བ། ལྷོ་རྒྱབ་ཏུ་འདོད་རྒྱལ། རྒྱབ་བྱང་དུ་དབྱུག་སྒྲོན་
ཅན། བྱང་ཤར་དུ་སྒྲོབས་པོ་ཆེ། སྟོང་དུ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ། འོག་ཏུ་གཞོད་
མཛེས་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །

དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྱག་ནས་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་
པས་ཞུགས་པ་ལ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་
བསྐྱར་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔར་གྲུང་ནས་རང་རང་གི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་བསམ་སྟེ། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་

མོ་དགོད་པའི་དེ་ཉིད་དོ།

དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། རྣམ་སྒྲུང་ནས་གཞོད་མཛེས་
 གྱི་བར་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་འོག་ནས་འཆད་པའི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་དགོད་ལ།
 གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་བོ་ལ་སོགས་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པའི་ཁ་སྐྱར་གྱི་སྦྱོར་བ་བྱས་
 རས། རང་གི་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲ་རབ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ལུས་
 ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མོས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་ལ་བསྐྱབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ།

དེ་ཉིད་བཙུག་ཅིག་པོ་དེ་རྣམས་ནི། རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞིའི་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་དེ་ཉིད་
 དོ། །དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམ་སྒྲུང་། སྤྱན་མ། སའི་སྦྱིང་བོ་གཟུགས་དྲོ་རྩེ་མ། བྱམས་པ།
 གཤེན་རྩེ་གཤེད་མི་གཡོ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ། དེ་ནས་རིན་འབྱུང་སྤྲ་མ་གྱི།
 བྱག་དྲོར་སྤྲ་དྲོ་རྩེ་མ། གཞན་གྱི་མི་ཐུབ་པ་འདོད་པའི་རྒྱལ་བོ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ། དེ་
 རས་འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ། རམ་མཁའི་སྦྱང་བོ་བྲི་དྲོ་རྩེ་མ། ཏྲ་མགིན་དབྱུག་སྡོན་ཅན་
 རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ། དེ་ནས་དོན་གྲུབ་སྦྱོལ་མ། འཛིག་ཏེན་དབང་བྱག་རྡོ་དྲོ་རྩེ་མ། སྤྱིབ་
 སེལ་རེག་བྲོ་དྲོ་རྩེ་མ། ཀྱན་བཟང་། བགེགས་མཐར་བྱེད་སྦྱོབས་པོ་ཆེ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་
 ཐེམ། དེ་ནས་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་གཞོད་མཛེས། འཇམ་དཔལ་རྣམས་རིམ་གྱིས་
 འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་ཞིང་། གཙོ་བོ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པར་བསྐྱོམས་ལ། ཨྲི་ཕུ་བྱ་ཏུ་རྒྱ་ན་
 བཟླ་སྤྱ་ལྷ་ཨྲི་ཏུ་ཀོལ་ཏྲི། ཞེས་བཟོད་དེ་རིགས་ལཱའི་ངོ་བོའི་ཕུང་སོགས་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་
 ཞུགས་པ་དེ་དཔོ་སྦྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་བུའོ།

འདི་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་བོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་ཏེ། ཕུང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐེམ་
 རས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་སྦྱོམ་པས་འཆི་བ་ཆོས་
 སྐྱར་འབྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད་དང་། དེ་

བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་གྲང་བཤོ། །འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒྲོམ་པའི་བར་
ནི་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ནས་གདན་དུ་བྱས་མའི་སྟེང་དུ་སྒྱུ་ལས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར།
དེའི་དུས་སུ་ཨོ་ལས་ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷུང་ལས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་པོ་འདལ་མ་
བརྒྱད་པའི་སྟེང་ན། ཨོ་ལྷ་སྒྱུ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པར་བསམ་སྟེ། ཉི་
མ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལྟར་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལས་ཟླ་
བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་པ་ནི། མཐར་
ཟླ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཏེ་ཟླ་བ་ལ་གཞུག་ལ། ཨོ་རྒྱུ་
ཟླ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ལྷུང་གོ་ཉིད། ཞེས་བརྗོད་དེ། སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་རྒྱུད་སེམས་
ཙམ་ཟླ་བར་སྒྲུང་བ་དེ་རའོ་སྟེ་དུང་རྒྱལ་བཏན་པར་བྱ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལ་སྟོམས་པར་
འབྲུག་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །ལྟར་བ་ནས་འདིའི་བར་ནི། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་པ་
གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་བཞི་ནི་ནལ་འབྱོར་ཀྱི་དངོས་གཞིའོ། །ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཆུ་ལས་ཆུ་
བྱར་རྣམས་བའི་ཆུལ་དུ། ཟླ་བ་ལས་བྱང་བའི་ཨོ་དཀར་པོ། ལྷུང་པར་པོ། སྒྱུ་སྟོན་པོ་སྒྲོམ་པ་ནི།
ས་པོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འབྲུགས་བཅུ་ནས་རིགས་ལྔ་
འཁོར་དང་བཙས་པ་དབུག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲིབ་དངས་དེ་ལ་ཐིམ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྩོ་རྩོ་
དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་ལྟེ་བ་ལ་ཨོ་ལྷ་སྒྱུ་གིས་མཆོན་པ་བསམས་ལ། བརྗོད་པ་ལྷུང་གོ་ཉིད་ཞེས་བརྗོད་
ལ་རྩོ་རྩོའི་རྒྱལ་བུ་སྟེ། འབྲུག་མཆོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །

རྩོ་རྩོ་ཡི་གེ་དང་བཙས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྒྲུང་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་དང་པོའི་མགོན་
པོ་ལུམ་མེད་པ་བསྐྱེད་དེ། སྒྲིབ་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་པ་དེ་གསུམ་
ནི་རྩོ་རྩོ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཙན་ཀྱི་བར་དོ་གྲུབ་

བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱེམས་པས། བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་ནལ་འབྱོར་རོ། །དེ་
ནས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་
སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་མི་བསྐྱོད་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བྱས། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཟག་པ་
མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར། མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞལ་ཡས་ཁང་
གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལ། རང་ཉིད་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྐྱུ་རྐྱེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྡོན་
པོ། ཞལ་བྱག་དང་བྱག་མཆན་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྐྱུ་རྐྱེ་བསྐྱར་བསྐྱར་བའི་དེ་ཉིད་
དོ།

དེ་ནས་ལུས་དགྲིལ་སྒྲོམ་པ་ལ། ཐོག་མར་ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གསལ་གདབ་
པ་ནི། ལུས་གྱི་མདུན་རྒྱབ་དང་གཡས་གཡོན་བཞི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཟུར་བཞི། ཁ་དང་སྒྲ་དང་
བཤང་གཅིད་ལས་གྱི་བྱག་པ་བཞི་སྒྲོ་བཞི། རྩམ་རྟོག་གི་བཞོན་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དག་པའི་རྒྱང་
ཁ་དོག་ལྷ་པ་ནི་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྷ། ལྷའི་རྩམ་ཤེས་ནི་རིན་པོ་ཆའི་པ་གྲ། རྒྱ་མ་བྱ་བ་དང་རྒྱས་
པ་བྱ་བྱེད། བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་ཆ་རྒྱ་བྱེད་དང་། མིག་གི་རྩམ་ཤེས་མེ་ལོང་དང་། ལྷའི་རྩམ་
ཤེས་མེ་རྟོག་གི་སྤང་བ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་བྲིལ་བྱ་དང་། ལུས་གྱི་དབང་པོའི་ཆོགས་རྩ་ཡབ་
ཏུ་གྱུར་པ་རྩམས་ནི་བྱ་བ་དང་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་རོ། །རྩ་བ་དང་ལུས་གྱི་རྩམ་ཤེས་ནི་མདའ་ཡབ་ལ་
གནས་པའི་བ་དན་དང་དར་འབལ། རྗེ་དར་བརྒྱ་དབྱང་ལག་དར་གྱི་རྒྱུ་བརྒྱུད་ནི་ཀ་བ་བརྒྱད།
ལྷོ་བ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་བྱམ་པ། རྩ་བའི་དབང་པོ་ནི་མཆོམས་རྩམས་གྱི་རྒྱ་བྱེད་རྗེ་རྗེ།
ལྱང་པོ་ལྷ་རྩམ་པར་དག་པ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁ་དོག་ལྷ། གསང་གནས་དང་ལྷེ་བ་དང་སྤྲིང་ག་
⁴⁰²དང་གདོང་གི་སྒྲ་ཅེ་བཞི་ནི་རྟ་བབས་བཞི། མིག་གི་དབང་པོ་ནི་དེའི་སྤྲང་གི་འཁོར་ལོ། ཡིད་

402 ཞོལ། ཤོག་ ༡༣ ན་ ༥། གཙང་། ཤོག་ ༡༥ ན་ ༡ ལྷུང་ཁ་དང་ གཙང་ཞོལ་གཉིས་སུ་སྤྲིང་ཁ་ཞེས་བྲིས་པ་མང་ཡང་ཆང་མ་མཆན་
བཞོད་མེད།

ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རི་དྲགས། ལྷའི་དབང་པོ་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་བ་དན། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་དབུས་ཀྱི་
བརྒྱ་ཉེ། དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམ་ཉེ། ལུས་རྟེན་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་
དུ་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད་དོ།

དེ་ནས་ལུས་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྤྱི་གཙུག་ནས་སྐྱ་མཆམས་ཀྱི་བར་
དུ་གཟུགས་ཕྱང་གི་ངོ་བོ་ཨོྲ་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་
སྤྱར་ཏེ། སྐྱ་མཆམས་ནས་མགྱུན་པའི་བར་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷུང་དམར་པོ་ལས་འོད་དབག་
མེད། མགྱུན་པ་ནས་རྩ་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཀྱི་སྟིང་གའི་བར་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩྱ་སྟོན་པོ་
ལས་མི་བསྐྱོད་པ། སྟིང་ག་ནས་ཉེ་བའི་བར་དུ་ཆོར་བའི་ངོ་བོ་སྤྱ་སེར་པོ་ལས་རིན་ཆེན་འབྱུང་
ལྷན། ཉེ་བ་ནས་བརྒྱའི་ཆ་བའི་བར་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཏ་ལྡང་གྲུ་ལས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་བསྐྱེད་
དེ། ཕྱང་པོ་གཤེགས་པར་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །ཉེ་བར་ལུས་ཀྱི་སའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ངོ་བོ་ལོ་ལས་སྤྱན་མ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ལ། སྟིང་གར་ཆུའི་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱི་ལས་སྤྱ་མ་གྱི་
།མགྱུན་པར་མེད་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལོ་ལས་གོས་དཀར་མོ། སྤྱི་བོར་ཆུང་གི་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩྱ་
ལས་སྟོལ་མ་བསྐྱེད་དེ། ཁམས་གཤེགས་མར་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །མིག་ཏུ་མིག་དབང་གི་ངོ་
བོ་སྟོལ་ལས་སའི་སྟིང་པོ། རྩ་བར་རྩ་བའི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཨོྲ་ལས་ཕྱག་ན་དོ་ཇེ། ལྷར་སྤྱའི་དབང་
པོའི་ངོ་བོ་ཨོྲ་ལས་ནམ་སྟིང་། ལྷར་ལྷེ་དབང་གི་ངོ་བོ་ཨོྲ་ལས་འཛིག་རྟེན་དབང་སྤྲུག་། སྟིང་གར་
ཡིད་དབང་གི་ངོ་བོ་རྩྱ་ལས་འཇམ་དབལ། རོ་ཇེ་འི་སྟོར་ལུས་ཀྱན་ཀྱི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཨོྲ་ལས་
སྤྱིབ་སེལ། ཆོགས་རྣམས་ལ་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སི་ལས་ཀྱན་བཟང་། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཅ་རྩུས་ཀྱི་ངོ་
བོ་མོ་ལས་བྱམས་པ་བསྐྱེད་དེ། མིག་སོགས་སེམས་དབར་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད་དོ།

མིག་གི་སྟོར་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇོ་ལས་གཟུགས་རོ་ཇེ་མ་ས་སྟིང་དང་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ལ། རྩ་བའི་སྟོར་སྤྱའི་རང་བཞིན་རྩྱ་ལས་སྤྱོད་ཇེ་མ་

དེ་ནས་སྤེའི་དབྱས་སུ་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་
 ལྷུང་དམར་པོ་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ་ལས། གོས་དཀར་མོའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྟོས་བས།
 སྐད་ཅིག་གིས་གསུང་རྟོ་རྗེའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྟུན་པར་པའི་དབྱས་ན་བཞུགས་
 པའི་གཙོ་བོ། འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ་དང་སྟོར་བའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་
 བསམས་ལ། ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་དཔལ་ལྡན་པ། རྟོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྟོམས་བས། རྟེན་

མདོ་བསྐྱེད་ལས། རྒྱལ་མའ་བརྒྱུ་ལ་ལྷ་ཡིག་རྒྱུ་མ་པའང་བཤད་པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་
གིས་ཆོག་གོ། །དེ་ནས་སྤྱང་གའི་དབྱས་སུ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་རྒྱུ་
སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ་ལས། ལྷ་མ་གྱི་འི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྟོས་པས། སྐད་ཅིག་
གིས་སྤྱགས་དོ་རྗེའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྟོན་ངངས་པའི་དབྱས་ན་བཞུགས་པའི་གཙོ་བོ།
མི་བསྐྱེད་པ་ལྷ་མ་གྱི་དང་སྟོར་བའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་བསམས་ལ། དཔལ་ལྷན་
དོ་རྗེ་སྤྱགས་འཆང་བ། །དོ་རྗེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྟོམས་པས། །དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ནས་སུ། །དོ་རྗེ་སྤྱགས་གྱིས་མཛད་དུ་གསོལ། །སྟོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཅམས། །དོ་རྗེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྟོམས་པས། །དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སུ། །དོ་

རྗེ་ཐུགས་ཀྱིས་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་གཙོ་འཁོར་ལ་སྤར་བཞིན་བདག་གི་ཡིད་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལྷའི་ཆོག་གས་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་
 སྤར་བཞིན་སྟོམས་པར་ཞུགས། མཆོག་དུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྤྱིང་བས། འོད་ཟེར་ནག་པོའི་ངོ་
 བོར་ཞུ་བ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་གར་ཞུགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པས་ལུས་
 ཐམས་ཅད་བཀའ་སྟེ་ཆོམ་ནས། ཐུགས་ཀྱི་དབང་ལྷན་ཐོབ་པར་བསམས་ལ། ཀུན་དུ་བཟང་
 པོའི་ཐུགས་གང་ཡིན། །གསང་བའི་དབང་པོ་སྟོ་ལྡན་པ། །བདག་གྲང་དེ་དང་འབྲར་འགྱུར་
 ཞིང་། །རྗེ་རྗེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལོག། །ཅེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་ང་རྒྱལ་བཏན་པར་བྱས་ལ། ཨོ་སར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ཅིཏྲ་
 བཟླ་སྤྲ་ལ་ལྷན་ཀོཉྱོ། །ཞེས་བཛྲ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་
 དེ་ཉིད་དོ།

འདིར་རྒྱུ་ཡིག་གི་གནས་ལ་རྗེ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོན་གསལ་ལས་
 མདོར་བྱས་བཞིན་ཉི་མ་དང་། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་ལས་རྗེ་རྗེ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ནས་
 སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་བསྐོས་ལ། ཨོ་སར་
 ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ཀྲ་ལ་ལ་ཀྲ་ཅིཏྲ་བཟླ་སྤྲ་ལ་ལྷན་ཀོཉྱོ། །ཞེས་བཛྲ་དེ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་བྱ་
 བ་ནི། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སུ་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་
 ནས་རང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་རྗེ་རྗེ་འཆང་སྟོན་པོའི་ཐུགས་ཀར། ལྷ་ཆོག་ས་ལྷ་དང་ཆེ་
 བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་དམར་པོ། ཞལ་གཅིག་ལྷན་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་
 རྗེ་དང་ཕྱི་བྱ་འཛིན་པས་རང་སྤར་གི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འབྱུང་པ། །སྟོར་གྱི་སྟོར་བས་ལུས་
 རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བསྐོས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་དོ། །མདོར་བྱས་ལས་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའ་སྤྲ་མོ་བསྐོས་པར་གསུངས་པའི་དོན། ནས་འབྱུང་ཆད་ཅམ་སྐོམ་པར་མ་ག་ཏའི་

པཌླིཏ་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས་བཤད་དོ། །དེའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་གདན་ལ་དྲོ་ཆེ་སྤྲོན་པའི་
ལྷ་བའི་ནང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་འཕྱོ་ཡིག་སྤྲོན་པོ་ཉག་ཏུ་འཆར་བ་མར་མེ་ཆེན་པོ་ལྷ་
བྲ། མི་ཤེས་པའི་ཐུན་བ་འཛོམས་པའི་དོན་དུ་སྤང་བའི་ཕུང་པོ་ལྷ་བྲ་བསམ་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་
སེམས་དཔལ་འཕྱོ་དེ་ཉིད་དོ།

དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ་འཕྱོ་རལ་པའི་ཅོད་པན་ལ། དྲོ་ཆེ་འཆར་ཆེན་པོ་སྤྲོ་མདོག་དཀར་པོ་
ཞལ་གཅིག་ཕྲག་གཉིས་པ་དྲོ་ཆེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྲག་མ་དང་སྤྲོན་ཅིག་ཁ་སྤྲོར་ཀྱི་སྤྲོར་བས།
བྲང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་འཛིག་པའི་རྒྱན་གྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱེད་པར་
བསམ་སྟེ། ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་སྤྲོབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །ནལ་འབྱོར་བྱི་མ་གཉིས་པོ་ནི་ཤའི་
མིག་གིས་མི་མཐོང་བའི་བར་དོས་མངལ་དུ་སྟེ་བ་བཟུང་ནས། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྫོགས་པའི་
ཆོ། མངལ་ཀྱི་སྤྲོར་འཛོན་པ་ན་ཤའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྲོ་སོ་སོ་སྤྲོ་པོ་ལ་སོགས་
པས་མི་མཐོང་བས། དེ་དག་གི་དོན་བྲ་བའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཀྱི་ལྷམས་སུ་སྤྲོལ་སྤྲོའི་སྟེ་བ་བཟུང་ནས་
བཅས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོ། གདུལ་བྲ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། བར་དོ་དང་ཡོངས་
སྤྲོ་དང་འབྲ་བའི་དང་པོའི་མགོན་པོས་ཀྱང་། མངལ་དུ་སྟེ་བ་བཟུང་བ་དང་འབྲ་བའི་མི་བསྤྲོད་པ་
ལ་ཞུགས་པས། སྤྲོལ་སྤྲོ་དོར་སེམས་སུ་བསྤྲོར་བ་ལ་མངལ་ཀྱི་སྤྲོབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་
འབྲ་པར། ཨོ་ཡིག་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་འཕྱོ་ཡིག་གི་བར་ཀྱི་ཐུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས། ཕུང་པོ་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཡན་ལག་སྤྲོ་གསུང་ཐུགས་ལ་སོགས་པའི་
གནས་སྤྲོབས་ནམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོ། སྤྲོལ་སྤྲོ་ཞལ་གསུམ་ཕྲག་དུག་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་མཐོང་བ་ནི། སྟེ་བ་བཟུང་བའི་གནས་སྤྲོབས་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་སྟེ་བ་སྤྲོལ་
སྤྲོར་འབྱེད་པའི་ནལ་འབྱོར་དོ།

དེ་ལྟར་གང་དུ་འཆོང་རྒྱ་བའི་གནས་སྤྲོད་ཡོངས་སུ་དག་པར་གང་གིས་འཆོང་རྒྱ་བའི་རྟེན་

ལྷ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དོན་མཆང་གི་ནལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པས། རི་ལྷར་འཆང་
 རྒྱ་བའི་རིམ་པ་ཕུང་སོགས་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོས་སྐྱའི་རང་ནས། ལོངས་
 སྐྱ་དང་པོའི་མགོན་པོར་བཞེངས་ཏེ། སྐུ་སྐྱ་དོན་མཆང་དུ་སྐུ་ལ་ནས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་རྟེན་དང་བརྟེན་
 པའི་དགྲིལ་འཁོར་བར་སྐུ་ལ་བའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱགས་ཀྱི་
 སྦྱོད་པས་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐུ་སྐྱ་དོན་མཆང་གིས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་
 གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཆེས་པར་བྱེད་
 པའི་ལྷ་མོ་དགུ་སྐུ་ལ་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོབ་བཞིན་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོད་
 ལ་དགའ་བས་བྱང་། སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟན་པར་བྱའོ།

དེ་ལ་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་རིག་མཁམ་ཡང་ན། སྦྱང་ག་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་
 རིག་མ་སྤང་ལ་སྦྱོར་བར་སྤངས་ཏེ། ཁི་ལས་དོན་མཆང་དེ་ལས་རིག་བྱ་དོན་མཆང་སྤང་བཞུགས་
 བཞིན་བསྐྱེད། དེའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་སྤྱི་མཆམས་ཀྱི་བར་དུ་ཨོྭ་དཀར་པོ་ལས་ནལ་སྤང་སོགས་
 སྤང་བཞུགས་པ་བཞིན་ས་བོན་རྒྱུད་པ་ལས་བསྐྱེད། ལྷེ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་བཞིར་ཡུམ་བཞི་
 ས་བོན་ལས་བསྐྱེད། མིག་སོགས་བཞི་དང་ལྷ་གའི་ཅེ་མོར་རྩ་རྩྱུ་པི་རྩོམ་ལས་དོན་མཆང་སྤང་
 ས་སྦྱང་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་བསྐྱེད། ལག་པ་གཡས་ལ་རོ་ལངས་མ། གཡོན་ལ་གཞན་
 ཀྱིས་མི་ཐུབ་མ། ཁ་ལ་ཁོ་གཉེར་ཅན། རྩ་གར་རལ་ཅིག་མ། དཔུང་པ་གཡས་ཀྱི་ཅ་བར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུམ་དོན་མཆང་། གཡོན་ལ་སྤྱི་ཆོགས་རིན་ཆེན་མ། ཕུས་མོ་གཡས་ལ་སྤྱི་
 ཆོགས་བསྐྱེད། གཡོན་ལ་སྤྱི་ཆོགས་ལས་མ། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ནལ་མཁའི་དོན་མཆང་། ཀླང་མཐིལ་དུ་
 ས་འཛིན་ལྷ་མོ་ནལ་སྤྱི་ཡིག་ལས་ཞལ་བྱག་དང་བྱག་མཆོན་ཁོ་བོ་བཅུ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱེད་
 དོ། །དེ་ནས་དོན་མཆང་བསྐྱེད་འདུ་བྱ་བ་ནི། རང་གི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས། རྩྱུ་ལས་

བྱུང་བའི་རྗེ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པའི་རུ་དབྱས་མའི་ཁོར་བྱ་ལ་ཨོྭ་གྱིས་མཆན་ཞིང་། བྱ་ག་ཡི་གེ་པའ་མེར་
པོས་བཀག་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་
དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། བྱ་ག་ཡི་གེ་པའ་གྱིས་བཀག་པར་བསྐྱོམ་སྟེ། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་
སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོ།

དེ་ནས་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཡབ་ཡུམ་རྗེས་སུ་ཆགས་པས། བན་ཚུན་འཁྱུད་པ་དང་
འོ་བྱ་བ་དང་འཛིན་པ་སོགས་བྱས་ལ། ཨོྭ་སར་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ཨ་ཁུ་རྩ་ག་ཏ་བཟླ་སྤྱུ་ཕ་ལྷུ་
ཀོ་ཉྟ། ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རྗེ་རྩེའི་བདག་
ཉིད་ངའོ་སྟེ་ལྷ་དུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ང་རྒྱལ་བུ། །རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །རིན་འབྱུང་
ལས་རྗེ་རྩེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་རྗེ་རྩེ་དང་བརྒྱའི་ནང་འོད་ཟེར་ལྷས་གང་བར་བསམས་ལ།
རྩྱུ་ལྷར་ཐང་ཞིང་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་ལས་ལ་གནས་པར་བྱས་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་
བདེ་བ་བསྐྱེད་ལ་བསྐྱོམ། མཐར་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས། བའ་ཅེས་བརྗོད་པས་ལྷས་དགྱིལ་
གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་ནས་ཁུ་བའི་ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་པལ་ལ། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བསམ་ཞིང་། བདེ་བ་ཆེན་པོས་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་བསམས་ལ། ཨོྭ་སར་ཏ་ལྷ་ག་
ཏ་ལྷ་ཐང་བཟླ་སྤྱུ་ཕ་ལྷུ་ཀོ་ཉྟ། ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་
པའི་རྗེ་རྩེའི་བདག་ཉིད་ངའོ་སྟེ་ལྷ་དུ་ང་རྒྱལ་བུ་བ་ནི། མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་
དགྱིལ་འཁོར་གསུམ་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
ཉིང་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གས། དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིང་འཛིན་རྟོ།

དེ་ལྟར་རང་དོན་སྐྱུ་གསུམ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྒྱལ་མཆོག་
གཉིས་གྱིས་སྐྱབ་པ་ལ། ཐོག་མར་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྟེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནི། ཐིག་

ལེ་ཆ་གཅིག་གྱུ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་བ་སོགས་གདན་དང་བཅས་བ་བསྐྱེད། ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་གདན་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཆ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། ཚི་ལྷ་མུ་མུ་ལ་སོགས་བ་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་སྐྱུ་གས་རྩོམ་གསུམ་གྱི་ཡི་གས་ཀྱི་ན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་ལས་རྩོམ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་མཆན་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་ལས་ལྷའི་སྐྱུར་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་བ་ནི་སྐྱེད་པའི་སྟོའོ། །ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་ནས་ཡབ་གྱི་སྐྱུ་གས་ཀར་བྲངས་ཏེ། ཕྱིར་བྱང་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་བ་ནི་སྟོ་བའི་སྟོའོ། །དེ་ནས་རང་རང་གི་འཕྲིན་ལས་མཛད་བ་ནི་མཛད་པའི་སྟོའོ། །སྐུལ་བ་ནམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་སྟོའོ། །ཡེ་ཤེས་བ་སྐྱུན་བྲངས་བ་དང་འདྲེས་བ་ནི་འདྲེས་པའི་སྟོའོ། །རང་རང་གི་སྐྱེ་གཙུག་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་པའི་སྟོའོ། །སྐྱར་ཕྱོན་ནས་རང་གནས་སུ་བཞུགས་བ་ནི་གནས་སུ་གནས་པའི་སྟོ་སྟེ། ལྷ་ཐབས་ཅད་སྟོ་བདུན་བདུན་དང་ལྷན་པར་བྱའོ། །

དེའི་རིམ་བ་ནི་གདན་དབྱུས་མའི་སྟེང་དུ། རང་ཉིད་མི་བསྐྱེད་བ་མཐེང་ནག་མི་བསྐྱེད་པའི་དབྱུ་ཁུན་ཅན། རེག་རྩོམ་ལ་དང་བཅས་པར་སྐྱེད་བ་ནས་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བར་དུ་སྐར་བཤད་བ་བཞིན། རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ཐེན་བ་དང་། མི་བསྐྱེད་བ་རྩོམ་ལས་སྐྱུ་གས་ཀར་བྲངས། བརྩོ་ག་ཅེས་བརྩོད་པས་སྐྱུ་གས་ཀར་ནས་ཕྱིར་བྱང་། ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་བ་ཐབས་ཅད་མཛད། ཁྱད་པར་དུ་ཞེ་སྐར་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཞེ་སྐར་སྐྱངས་ནས་མི་བསྐྱེད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། སྐུལ་བ་ནམས་གཅིག་ཏུ་འདུས། མི་བསྐྱེད་བ་ཡེ་ཤེས་བ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས། རང་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར། སྐྱར་ཕྱོན་ནས་རང་གི་མདུན་ན་འདུག་བ་རང་གི་སྟེང་གར་ཞུགས་ནས་འདྲེས་པས། རང་རྩོམ་འཆང་ཞི་བ་དེ་ཞེ་སྐར་རྩོམ་གྱུར་ཏེ། སྐར་གྱི་ཆེ་བ་ཉི་

གདན་ལ་ཐེམ་པའི་སྤྲོད་ན་བཞུགས་པ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་གསལ་གདབ། དེ་བཞིན་དུ་སྤར་
ལ། དེག་བྱ་རྩོམ་མ་སྤང་ནས་སྤར་གྱི་དེག་བྱ་རྩོམ་ལ་བསྐྱེམ་སྟེ། ཁྱད་པར་ནི་འབྲིན་སྤྲུགས་
སྤྲོན་བཟང་དང་། མཛད་པ་ནི་དེག་བྱ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་སྤངས་ནས། རྒྱལ་བ་རྣམས་དེག་བྱའི་
བདེ་བས་མཆོད་པའོ། །རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་འབྲིན་སྤྲུགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། རི་ན་
རིམ་དང་རྩྭ་རྩྭ་དང་ལྷ་རོ་ལིག་དང་པ་རྩྭ་རྩྭ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མཛད་ནི་འབྲེལ་དང་། སྤོས་མཛད་ནི་
རིམ་པ་བཞིན་གཉི་ལྷག་ཅན་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། བརྩན་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། ཐག་
དོག་ཅན་རྣམས་སྤངས་ནས། རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་སྟེ། གཤེགས་པ་
དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་དོ།

སྤྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་འབྲིན་སྤྲུགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། མོ་ཏ་ར་ཏི་དང་དྲེཾ་ར་ཏི་
དང་རྩ་ག་ར་ཏི་དང་བཟང་ར་ཏིའོ། །མཛད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ནད་དང་གདོན་གྱིས་
གདུངས་པ་རྣམས་ཞི་བ་དང་། བགེགས་ཆེན་སོས་གཟིར་བ་རྣམས་བསྤངས་ཏེ་རྒྱས་པ་དང་།
སེམས་ཅན་གདོན་གྱིས་ཉེན་པ་རྣམས་ཞི་ཞིང་སྤང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབང་
དུ་མཛད་པ་སྟེ། གཤེགས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །གཟུགས་རྩོམ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་
འབྲིན་སྤྲུགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། རྩ་བ་བཟང་ཤུག་བཟང་གཞེ་བཟང་ར་ས་བཟང་ཞེས་པའོ། །མཛད་
པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། གཟུགས་དང་སྤྱོད་དང་བྱི་དང་རོ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་སྤངས་ནས། གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་བདེ་བས་རྒྱལ་བ་རྣམས་མཆོད་པ་སྟེ། སེམས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །བྲམས་
པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་འབྲིན་སྤྲུགས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་མི་ཉི་དང་ཁྱི་ཉི་གཞི་དང་བཟང་སྤྲོ་
དང་ཁ་གཞི་དང་ལོ་གི་ལྷ་ར་དང་མཆུ་ལྷོ་དང་སྤྲོ་ནི་ཕ་ར་ཏ་བི་སྤྱི་བི་ནི་དང་ས་མཆུ་རྩ་འཇེས་
པའོ། །མཛད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་རྒྱས་དང་མིག་དང་རྣ་བ་དང་
སྤྱོད་དང་སྤྲོ་དང་ཡིད་དང་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོད་དང་ཆོགས་རྣམས་སྤྱོད་པ་སྟེ། སེམས་དཔལ་དབྱུང་

བའི་དེ་ཉིད་དོ། །གཤམ་རྗེ་གཤམ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་འབྲུག་སྤྱུགས་ནི་སྤར་བཤད་ཟེན་ལ།
མཛད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གདོན་དང་། གཤམ་རྗེ་དང་མ་མོ་ལ་སོགས་
པའི་གདོན་དང་། ལྷ་དང་ས་བདག་གི་གདོན་དང་། གཞོད་སྤྱིན་དང་ལོག་འབྲེན་ལ་སོགས་པའི་
གདོན་དང་། མེ་ལྷའི་གདོན་དང་། བདེན་བལ་གྱི་གདོན་དང་། ལྷ་ལྷའི་གདོན་དང་། དབང་
ལྷན་གྱི་གདོན་དང་། ཆངས་པ་དང་ལྷའི་གདོན་དང་། བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་དུག་དང་ལྷ་དང་
ས་བདག་གི་གདོན་རྣམས་བཅོམ་པ་སྟེ། ཁོ་ཐོ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་དོ།།

ཁྱད་པར་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་སྤྱར་རོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་ཐུགས་ཀར་
བྱངས། ཚེ་ལྷུང་རྒྱུ་གིས་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱིར་བྱུང་། ཐུགས་བཅུར་འཕྲོས། སྤོད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོན་
ཐམས་ཅད་སྤྱངས། གཅིག་ཏུ་འདུས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འབྲེས་པ་སྤར་བྱོན་
ནས་སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་མོ། །མདོར་བྱས་ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྐྱར་བ་དག་
པ་རྣམས་ལས།⁴⁰³ རིགས་ལྷ་དང་ཡུམ་བཞི་དང་ཁོ་ཐོ་བཞི་རང་རང་གི་མཆོན་སྤྱུགས་ཀྱིས་
དབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། ཁོ་ཐོ་ལྷག་མ་དུག་རང་གི་སྤྱུགས་ཀྱིས་དབྱུང་བར་གསུངས་པ་སྤར་
མ་དང་འབྲེས། སེམས་དབའ་བརྒྱད་རང་གི་ས་ཐོན་གྱིས་སྤྱོད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་རྗེ་མ་
ལྷ་ལ་འབྲེན་པ་དང་སྤྱོད་པའི་སྤྱུགས་གང་ཡང་མ་གསུངས་པའི་དོན། ས་ཐོན་སོ་གཉིས་སྤྱོད་
སྤྱུགས་དང་རྣམ་གཞག་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་མཆོན་སྤྱུགས་སོ་གཉིས་འབྲེན་སྤྱུགས་སུ་བྱེད་
པ་ལེགས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་སྤྱུགས་ལུས་དཀྱིལ་བཞིན་བྱ་དགོས་ཤིང་། འབྲེན་སྤྱུགས་
མཆོན་སྤྱུགས་ལ་བཤད་པས་སོ་སོར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་དབའ་བརྒྱད་ཀྱི་
སྤྱོད་སྤྱུགས་ཀྱིས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱུགས་དང་། རིགས་ལྷ་སོགས་ཀྱི་འབྲེན་སྤྱུགས་ཀྱིས་
གཞན་རྣམས་ཀྱི་འབྲེན་སྤྱུགས་མཆོན་པར་བྱའོ། །མདོར་བྱས་ལས། རང་སྤྱུགས་ཡི་གེ་ལས་

403 ཞོལ། སྟོག་ ༡༩ བ ༩། གཙང་། སྟོག་ ༣༩ ན རྩ་རྣམས་ནས།

བྱུང་བ། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་བདག །ཅེས་གསུངས་པས། རང་རང་གི་ས་པོན་
གྱི་སྒྲགས་འབྲུག་གསུམ་དང་སྤེལ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཞེ་སྤང་རྡོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱིས་འབྱིན་པར་གསུངས་པས། འབྱིན་པའི་ཆེ་མོ་སོའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ལྷ་དང་གཅིག་ཏུ་བྲན་པའམ་གཅིག་ཏུ་ལྷ་བྲན་པས་བྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣམ་འབྱོར་
ལ་སློབ་པའི་གནད་བསྟུན། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་འོག་ཏུ། ལྷ་ག་
པར་མོས་པ་དང་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྷའི་གནས་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་རྣམས་
སུ་བསྐྱེད་པ་ན། རྒྱ་དེ་དག་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆར་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་སུ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་
མོས་པའི་ངས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་རེ་སྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱོམ་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཁ་དོག་དང་
དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས། ཡིད་གྱིས་རི་ལྟར་གསལ་གདབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཆར་བའི་རྣམ་པ་
ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་སེམས་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་
404 པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་མན་ངག་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡན་ཆད་
ནི་སྤྱལ་སྤྱའི་མཛད་པ་སྤྱའི་སྤྱལ་པའི་སྒྲོན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་
པར་སྒྲོམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་གཉིས་རགས་པའི་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་
གཙོད་པར་རུས་པའི་ཆེ། རྟོག་པའི་རྣམ་འབྱོར་སྤོ་མོ་ལ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་ནི། ཐེག་ལེ་སྤ་
མོའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
གྱི། སྤ་མོ་ཅམ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ལ་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
གི་རྣམ་འབྱོར་ཐེན་པའི་འོག་ཏུ་རང་གི་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོ་
ཡིན་ན་དེའི་སྤང་གི་སྤྱ་ཅེའམ་རྡོ་རྗེའི་ཁར་ཉི་མའི་གདན་ལ་རྡོ་རྗེ་སྤོ་བོ་ཅེ་སྤྱ་བ་ཡུངས་ཀར་

404 ཁོ་ལ། འོག་ 30 ན 3། བརྟན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཙང་། འོག་ 33 བ 6 སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

རམ། ཉན་འབྱུང་ཆད་ཅམ་ཞིག་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་
མཆན་མ་སྐྱེས་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུའོ།།

སྐབས་འདིར་ནི་བྱན་པ་གཅིག་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ངེ་ཅམ་འཆོམ་པ་ཞིག་སྐྱོམ་པ་ཡིན་
ལ། བྱན་པ་གཅིག་པ་ལ་ལོབས་ནས་ནི་འདི་ལ་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་སྐྱོམ་པ་
ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱོད་པའི་བྱིར། གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་བྱུང་བར་སྐྱོ་
ཞིང་བསྐྱུ་བ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་བྱག་མཆན་ལྟ་སྐྱར་བསྐྱར་ནས་སྐྱོ་བསྐྱུ་སྐྱར་བཞིན་དུ་
བྱའོ། །མཐར་འཛོག་པའི་ཆེ་ཆ་བའི་མཆན་མ་ལ་བསྐྱུ་ཞིང་། སྐྱ་སྐྱོ་གཉིས་གང་རུང་ནས་བྱངས་
ལ། སྐྱིང་གར་བསྐྱུ་སྐྱེ་བྱག་མཆན་སྐྱ་མོ་ལ་སྐྱོབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །ནམ་སྐྱང་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོ་
ཡིན་ནའང་། འཁོར་ལ་སྐྱ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོན་པ་བསྐྱུར་རོ།།

དེ་ནས་རང་གི་ངོ་རྗེའི་ཁར་ཉི་གདན་ལ་ཐེག་ལེ་སྔོན་སོ་ཡུངས་ཀར་ཅམ་ཞིག་མི་བསྐྱོད་
པའི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ་མ་བརྟན་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ། བརྟན་པ་ན་ངོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་འདུ་བྱ་བ་སྔོན་དུ་
འགོ་བས། ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་དབྱུང་ལ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་གྱི་ཐེག་ལེའི་ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ལས་སྐྱང་བ་ལས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་ལ།
བརྟན་བར་བྱ་བ་ནི་བྱའི་ཆུལ་དུ་སྐྱོ་བའོ། །དེས་ཀྱང་སྐྱོམས་པར་འཐུག་པ་སྔོན་དུ་འགོ་བས་ལྟ་
སྐྱོ་བ་ནི་ཆ་བོའི་ཆུལ་དུ་སྐྱོ་བའོ། །རིགས་གཞན་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་པ་སྐྱར་ཏེ་ཐེག་ལེ་སྐྱ་མོའི་
དེ་ཉིད་དོ། །སྐྱལ་པའི་སྐྱུས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་སོགས་པ་བྱགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་
པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་ནས་སྐྱོང་དུ་འགོ་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལ་སོགས་པ་
དམན་པ་ལ་འཐུག་པ་དང་། ཡོངས་སྐྱོད་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་ཤིང་། ལུས་གནས་པར་འགྱུར་
བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤིས་པས། ལྷའི་ནལ་འབྱོར་དང་མི་བྱེད་ཅིང་འདོད་པ་ཀྱན་ལ་ཡོངས་སྐྱོད་
པའི་སྐྱགས་པས། ལྷེ་དང་མཆུ་མི་འགྲུལ་ཞིང་སྐྱ་སྐྱངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱོད་རིམ་

པའི་རྫོང་འཛིན་བཞུས་པ་སྟེ། རྫོང་འཛིན་བཞུས་པའི་དེ་ཉིད་དོ།

ཆོག་ཏུ་བཞུས་པ་ལ་ནི་རྣམས་པ་བཞི་ལས་དམ་ཆོག་གི་བཞུས་པ་ནི། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་
སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་བར་བསམས་ལ། སྒོ་བའི་ཆེ་ས་བོན་ལས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་
ཆོགས་སྒྲིས་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་ནས། ཐུགས་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་སྟངས་བའི་སྐྱད་པ་འཕྲེན་པའི་
ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྐྱད་གིས་སྟོང་གའི་ས་བོན་ལ་གཞུག་ཅིང་། ལྷ་སོ་སོའི་ཐུགས་བརྗོད་
པ་རྫོགས་པ་ན་སོ་སོར་སྒྲོ་བ་དང་སྐྱད་པ་སྟེ་སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟོང་གི་བཞུས་པའོ། །ཁྱོགས་གྱི་
བཞུས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ད་རྒྱལ་གྱིས་ཐུགས་སྟངས་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་
པ་རྫོང་ནས་འཕྲོན་ཏེ་བཞུར་སོང་ཞིང་ཅ་དབུ་མ་ལས་གྲེན་དུ་བྱུང་སྟེ་ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་བྱུང་བ།
རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ནས་འཁོར་བར་བསྐྱོར་ཞིང་ཡི་གེ་སྟོད་ཅིང་ཞི་བའི་སྟངས་ཐུགས་སྒྲིས་པ་
སྟེ་ཅ་ཐུགས་སམ་སྟངས་ཐུགས་ཀྱི་བཞུས་པའོ།

ཁྱོས་པའི་བཞུས་པ་ནི། དང་པོར་ཡུམ་གྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ནས་སྒར་བཞིན་འཁོར་བ་སྐྱག་
ཅིང་རྩལ་པའི་ཡི་གེ་ཅན་ཏེ་འདི་ཡང་སྟངས་ཐུགས་ཀྱི་བཞུས་པའོ། །ཁྱོ་བའི་བཞུས་པ་ནི། སྟོང་པོ་
ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ་འདི་ནི་གསུམ་གའི་བཞུས་པའོ། །ས་བོན་ལ་ཐུགས་རྣམས་
མགོ་གྲེན་བསྟན་སྐྱུམ་པོར་བསྐྱོར་བ་མར་མའི་སྟངས་བ་བཞིན་འབར་བ་བསམས་ནས། སེམས་
གྱིས་བྲིས་པ་བཞིན་སྒྲོ་བ་ནི་གོང་བའི་བཞུས་པ་ཡིན་ལ། ཞལ་དུ་ཡོད་དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་བཏོན་པར་དམིགས་ནས་སྒྲོ་བ་ཡང་དམ་ཆོག་གི་བཞུས་པའོ། །བཞུས་པའི་གངས་སུ་
གཞུག་པ་ནི། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཏ་ཅང་སྐྱར་བུལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་དང་བུལ་ཞིང་། སེམས་
ཅེ་གཅིག་པས་མ་ཡེངས་པར་བཞུས་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི། ཐུན་བཏང་བའི་སྐབས་སུ་གང་བྱུང་
བཞུས་པ་རྣམས་གངས་ལ་མན་མི་འདོགས་ཀྱང་བཞུས་པར་ནི་བཤད་དོ།

བཞུས་བའི་ཐུགས་ནི། ཨོ་ཨུཾ་ཧྱཱི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པའོ། །ཨོ་ཨུཾ་བཟླ་རྒྱུ་ཧྱཱི་ཧྱཱི། ཨོ་

དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་བྱགས་པའི་རྒྱུ་གིས་ཡུམ་ཡབ་ལ་ཐེམ། ཡབ་དམ་ཆོག་
 སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ། དེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ། དེའི་ཞབས་ཀྱ་མུ་
 བྱི་ཏྲ་ལ། ཏྲ་བྱི་ཏྲའི་མགོ་བོ་ལ། མགོ་བོ་ནི་ལྷ་ཆོས་ལ། ལྷ་ཆོས་ནི་ཐིག་ལེ་ལ། ཐིག་ལེ་རྒྱ་དྲ་
 ལ། རྒྱ་དྲ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་བཤམ། ཡང་ན་སེམས་དཔའ་གསུམ་ག་ཅིག་ཅར་འོད་
 གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསྐྱོམ་མོ། །འདི་ནི་གཙོ་བོ་དོན་དམ་ལ་བྱགས་པའི་དེ་ཉིད་དེ། ལྷ་དངོས་
 གྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཞིང་དུ་ལྷ་དན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་
 དང་མཐུན་པར་སྐྱོམ་པའོ།

དེ་ནས་ཆད་མེད་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་གཙོ་བོ་མ་མཐོང་བས་གདུང་བའི་
 ཡིད་ཀྱིས་ལྷ་འདོད་དེ། སྙན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ནི། སྙན་མས། སེམས་ཅན་ཁམས་ན་
 གནས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཁྱོད་ནི་དོ་རྩེའི་ཐུགས། །དགའ་བ་ཡིད་འོང་དོན་ཆེན་འདོད་པས་བདག་ལ་
 བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །མགོན་པོ་གལ་ཏེ་བདག་ནི་དེ་རིང་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན། །སེམས་
 ཅན་ཡབ་ཆེན་གཉེན་མཆོག་བདག་ལ་དགྲེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །སྤྲུལ་གྱིས། དོ་རྩེ་སྐྱོ་ཁྱོད་
 བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན། །སངས་རྒྱས་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་དོན་དམ་རྗེས་སུ་
 སན་སྟོན་པ། །མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན། །འདོད་ཆགས་
 དམ་ཆོག་ཆགས་པས་བདག་ལ་དགྲེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །གོས་དཀར་མོས། ཁྱོད་ནི་དོ་
 རྩེའི་གསུང་སྟེ་ཀུན་ལ་སན་ཞིང་ཐུགས་བརྩེ་བ། །འཇིག་རྟེན་དག་གི་དགོས་པའི་དོན་མཛད་
 པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན། །མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན། །རབ་
 དགའི་སྟོད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་བདག་ལ་དགྲེས་པར་མཛོད། །སྒྲོལ་མས། ཁྱོད་ནི་དོ་རྩེ་འདོད་
 པ་དམ་ཆོག་མཆོག་གི་སན་དོན་ཆེ། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་མཉམ་
 པ་ཉིད་གཟེགས་པ། །མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན། །ཡོན་
 ཏན་རིན་ཆེན་མང་པོའི་གཏེར་གྱུར་བདག་ལ་དགྲེས་པར་མཛོད། །ཅེས་བསྐྱལ་བས། སྟོན་ཀྱི་
 སྟོན་ལམ་དང་། ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་ལས་སེམས་དབའ་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་སྤར་བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བཞེངས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ནི་བསྐྱལ་བས་བསྐྱང་བའི་དེ་ཉིད་དེ། ཞིང་གཞན་དུ་སྐལ་བ་དང་
 ལྡན་པ་ལ་སྤང་ཡང་སྤུལ་པའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ནས་རང་ལ་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་རིགས་ལྡེའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྟོན་ས། མི་
 བསྐྱེད་དོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །དོ་རྩེ་དབྱངས་ནི་མཁས་པ་ཆེ། །དོ་རྩེ་གསུམ་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་

གསུམ། །གསང་བའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དག་པ་ཆེ། །རྩི་ཞི་བ་
 བ་དགའ་བ་ཆེ། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་མཆོག་གི་མཆོག་སྟོན་པ་རྩི་ཞི་བ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རིན་
 ཆེན་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་ཟབ། །རྩི་ཞི་མཁའ་འདྲུན་མ་མེད། །རང་བཞིན་དག་པ་གོས་པ་མེད། །རྩི་ཞི་
 སྒྲུ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རྩི་ཞི་དཔག་མེད་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །མི་རྟོག་ནམ་མཁའ་རྩི་ཞི་འཛིན། །འདོད་
 ཆགས་པ་རོལ་བྱིན་པ་བརྟེས། །རྩི་ཞི་གསུང་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དོན་ཡོད་རྩི་ཞི་རྩི་གས་སངས་
 རྒྱུས། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩི་གས་མཛད་པ། །དག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། །རྩི་ཞི་སེམས་
 དབལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟོད་པར་བསྟོམ་མོ།

དེ་ནས་མཆོད་པ་རྣམས་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱིས་བསང་བ་དང་། སྟོང་པར་
 བྱུང་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་བྱས་ལ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཉེར་སྟོད་ལྔ་
 དང་། འདོད་ཡོན་ལྔའི་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི་བྱི་མཆོད་དོ། །བདུད་ཅི་རེལ་བྱ་བ་ཉལ་བའི་ཆང་འོག་
 རས་འཆད་པ་ལྟར་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་རྩྱི་ལས་བྱུང་བའི་རྩི་ཞི་ཅེ་ལྔ་པར་
 བསམས་ལ། ཐོག་མར་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཀྱི་མཐར་འབྱུག་གསུམ་
 བཏགས་ལ་དབྱལ། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱི་མཐར་འབྱུག་གསུམ་བཏགས་ལ་དབྱལ།
 དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཕྱལ་བས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བས་ཆོམ་པར་
 བསམ་པ་ནི་ནང་མཆོད་དོ། །དེ་ནི་མི་བསྟོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རིགས་
 གཞན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྤེ་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་པ་སྤྱར་རོ།

དེ་ནས་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་
 བར་བསམ་པ་ནི་གསང་མཆོད་དེ། མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ཀྱི་
 འོད་ཟེར་ཀྱིས་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཞུག་ཅིང་།
 གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་བསྐྱེད་པ་རང་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་ཕུ་གནས་པར་བསམ་མོ། །ཡབ་ཡུམ་

གཉིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲིབ་མཆམས་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་སྒྲིབ་བ་སྦྱངས་ནས་རྩྭ་ཡིག་ཏུ་གྱུར། དེས་ནས་
མཁའ་ཁམས་གང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་བསམས་ཏེ། རང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་
བྱངས་ནས་རང་ལ་གཞུགསྟེ། ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ།

ཐུན་གཤམ་དུ་གཏོར་མའི་ཆོ་ག་ནི། གཏོར་མ་གཉིས་བགཤས་མཐར་བུད་གྱིས་བསང་།
ཕུ་ཐུ་ཏུས་སྦྱང་། སྒྲིབ་པའི་རང་ལས་རྩྭ་ཡི་རྩྭ་ལས་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷང་སྟོན་ཆེན་གྱི་ངོས་
གཉིས་སུ་དོ་རྩེ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་བ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་རྩྭ་ལས་བྱང་བའི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་བ། ངོས་གཉིས་སུ་དོ་རྩེ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྟེང་ན། ཨོ་ཨྲུ་རྩྭ་ལས་
བྱང་བའི་མི་མགོའི་སྟེང་དུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ། ཨྲུ་ལས་བྱང་བའི་ཐོད་བ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་
བའི་ནང་དུ། ཨྲུ་ལས་བྱང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་བ་ཨྲུ་ས་མཆན་བ། དེ་ནས་རྩས་
ནམས་ཉྟེ་བ་དང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞིར་རིམ་བ་བཞིན། རྩྭ་བྱི་ཨྲུ་རྩྭ་ཁྱི་ཁྱི་ལས། མི་
དང་སྦྱང་པོ་ཆེ་དང་རྩ་དང་བ་ལང་དང་བྱིའི་ཤ་ནམས་ཡི་གེ་དེ་ལྷས་མཆན་བ། སྦྱར་ཡང་དབུས་
དང་ཕྱོགས་བཞིར་ཡི་གེ་དེ་ལྷ་ལས་བྱང་བའི་བྱི་ཆུ་བྱི་ཆེན་རྩྭ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཤ་ཆེན་
ལ་དེ་དག་དང་། ཨོ་ཡིག་གིས་མཆན་བ་བསམ་སྟེ། ཤ་ལྷ་གཤམ་གས་པར་འཛོག་ཚུལ་ནི་སྟོན་
གསལ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་གཤམ་མར་འཛོག་ཚུལ་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་སྟེང་བ་ལས་གསུངས་
སོ།

དེ་དག་གི་སྟེང་གི་བར་སྦྱང་ལ་ཉེ་མའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་ཡིག་ལས་སྦྱེས་པའི་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་ཅི་ལྷ་
བ་རྩྭ་གིས་མཆན་བ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་རྒྱང་གཡོས་མེ་སྦྱར་ཐོད་པའི་རྩས་ནམས་བསྐྱོལ་
བའི་ནང་དུ། དོ་རྩེ་ཉེ་གདན་དང་བཅས་བ་སྦྱང་ནས་དཀྱིལ་གས་བས། དོ་རྩེ་དང་རྩས་ནམས་རོ་
མཉམ་དུ་གྱུར་བས། བྱི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས་ཤེལ་ལྷར་གྱུར་པར་བསམ། བརྒྱ་ཨྲུ་དང་

བཅས་པ་ཞུ་བས་ཉི་མ་ལྟར་འབར་བའི་འོད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིང་རྩ་བོར་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །ཨོ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱས་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བཀྲག་ནས་བསྐྱན་པས་མང་པོར་སྤར་ཞིང་སྤེལ་བར་བསམས་ལ། ཨོ་
ལྷ་རྩྱུ་ལན་བདུན་བརྗོད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ།

དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁོ་བོ་བཅུ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱར་བའི་
འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་པའི་ལྷེ་བའི་ནང་དུ། འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཉེན་དང་བཞེན་པར་བཅས་
པ་དང་། བསྐྱར་འཁོར་གྱི་བྱི་རོལ་དུ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷ་རྩམས་
དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྲག་པར་བསམས་ལ། དགྲིལ་འཁོར་པའི་སྤྱ་རྩམས་གསལ་
གདབ། ཕྱོགས་སྐྱོང་གསལ་གདབ་པ་ནི། བྱིའི་ཤར་དུ་དོ་རྩེ་མཚོན་ཆ་སེར་པོ་མིག་སྐྱོང་པ་ས་
སྐྱང་དཀར་པོ་ལ་ཞོན་པ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ། དེའི་གཡས་སུ་སྤྱ་མ་དོ་རྩེ་ནག་པོ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་
ལ་ཞོན་པ། གཡས་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་དབྱུག་ཏོ། གཡོན་གཉིས་དུང་དང་ནོར་བུ་ཀྱོ་སྤྱ་ལྷ་
ཐོགས་པ། མེར་དོ་རྩེ་མེ་དམར་པོ་སྤྱིན་མ་དང་རལ་པའི་ཐོད་དང་སྤྱ་ར་འབར་ཞིང་འབྲུག་པ་
ཤིན་ཏུ་ཆོ་བ་ར་ལ་ཞོན་པ། གཡས་གཉིས་སྐྱབས་སྤྱིན་དང་བགྱང་བྱེད། གཡོན་གཉིས་རིལ་
བ་དང་དབྱུ་བྱ་འཛིན་པ། ལྷོར་དོ་རྩེ་དུས་ནག་པོ་མ་ཉིད་གདན་ལ་གཡས་བརྒྱང་གིས་བཞུགས་
པ། སྐྱ་བྱེན་དུ་འབར་ཞིང་ཁོས་པ། གཡས་དབྱུག་པ་དང་གཡོན་སྤེགས་མཛུབ་མཛད་པ། ལྷོ་
ལུབ་དུ་དོ་རྩེ་གཏུན་ཤིང་ནག་པོ་རོལ་གནས་པ་གཅེར་བུ་མི་རུས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་མཆེ་བ་
གཅིགས་པ། གཡས་མི་གྲུག་དང་གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པ། ལུབ་དུ་དོ་རྩེ་སྤྱ་དཀར་པོ་གདེངས་
ཀ་བདུན་དང་ལྷན་པ་སྤྱལ་ཞགས་འཛིན་པ། ལུབ་བྱང་དུ་དོ་རྩེ་རྒྱུང་ལྷང་གྲུ་ཨེ་ཏ་ལ་སེར་པོ་ལ་
གནས་པ་རྒྱང་རས་འཛིན་པ། བྱང་དུ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་སེར་པོ་མི་ལ་གནས་ཤིང་སྒོམ་པ།
གཡས་ནེུ་ལེ་དང་གཡོན་བི་རྩ་ར་འཛིན་པ། དེའི་གཡས་སུ་དོ་རྩེ་སྤྱ་རིངས་དཀར་པོ་སྤྱང་

405 རོལ། འོག་ ༣༥ བ ༡། གཙང་། འོག་ ༣༦ བ ༩ ཁ་གཏྱ་

མཛད་དུ་གསོལ། །རྩྱུ་ཞེས་བཟོད་ལ་དོན་བཞིན་པས་དབུལ་ལོ། །མཐོན་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་
ནམས་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་རྩྱུ་ཅེ་གཅིག་པ་དམར་པོའི་འོད་ཀྱི་སྐྱ་གྲུས་བྱངས་ནས་གསོལ་བས་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་རི་སྲིད་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་བསམ་མོ། །ཕྱོགས་སྟོང་ལ་
གཏོར་མ་འབུལ་བའི་ཆོ་ག་ནི་གཏོར་སྒྲགས་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ་ཉེ། རྒྱ་སྐད་ཀྱིས་འབུལ་ན་
ཐེང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྐར་ཡང་ཞལ་བསེལ་དང་ཕྱག་བསྐྱ་བ་དང་སོ་ཅི་ལ་སོགས་པ་ཕུལ་ནས། ཉེར་སྟོན་དང་
ནང་མཆོད་ཀྱིས་མཆོད་དེ། རང་གི་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་མཐོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་པར་
གསོལ་ཞིང་། ཐོག་མར་ཨོ་དང་ཐ་མར་ཨུམ་རྩྱུ་པར་སྐྱར་བའི་རྩྱུ་མེས་མས་དཔའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་
བཟོད་ནས། ཨོ་ཡོ་ག་འུད་རྫུ་མ་རྩྱུ་ཡོ་ག་འུད་རྩྱུ་ཉི། ཞེས་བཟོད་དེ་པད་ཀོར་དང་འབྱུང་
པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ནས་རང་གི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བདག་ཉིད་ལ་གཞུག་ཅིང་། དཔར་པོ་ལ་སོགས་
པ་ལ་སེ་གོལ་གསུམ་གཏོག་ཅིང་། ཨོ་ཨུམ་རྩྱུ་བརྩེ་ཕུ་ཞེས་བཟོད་དེ་རང་གནས་སུ་གཤེགས་
སུ་གསོལ་ལོ། །སྐབས་གཞན་དུ་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་གཏོར་མ་བྱེད་ན་བདག་བསྐྱེད་ཡོངས་
རྩྱུ་གསོལ་སམ། རྩྱུ་ཅེ་བཞིའི་ཆོ་གས་རིམ་གྱིས་སམ། ཡང་ན་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་
བསྐྱེད་ལ། རྩྱུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས་མཐུལ་བྱས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་བ་དམིགས་ནས་མཆོད་
ཅིང་བསྟོད་པའི་འོག་དུ་སྐར་བཞིན་གཏོར་མཐོན་སྐྱབ་བྱང་བ་སོགས་བྱའོ། །

གཞན་དོན་དུ་བྱེད་ན་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་པ་རི་ལྟར་གནས་པ་བཟོད་ལ་གཞན་དེ་
རང་དུ་བསམ་ཞིང་། འདི་ལ་པན་བཏགས་པས་བདག་ལ་པན་བཏགས་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱུ་དུ་
བསམས་ན། དེའི་ལས་དེ་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ། །

དེ་ནས། དགེ་བ་འདི་ཡི་སྐྱར་དུ་བདག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཀྱན་བདག་ཉིད། རྩྱུ་ཅེ་འཆང་
བ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །འཁྱོ་བས་ཀྱང་ནི་དེ་ཐོབ་ཤོག །བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་སྟོན་གང་དང་། རྩྱུ་གསོལ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ། །བྱང་ཆུབ་དོན་རྗེས་གང་གསུངས་པའི། །སྤྱོད་དེ་གཉིས་ཀའང་
 བདག་སྤྱོད་ཤོག། །ཅེས་སྒྲོན་ལམ་གདབ་ལ། །ལངས་ནས་སྤྱོད་ལམ་ལ་འདུག་པའི་ཆེ་སྤྱོད་
 ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་དོན་རྗེ་སེམས་དཔར་བལྟོ། །ཟས་ཀྱི་བྱ་
 བ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཁ་ཟས་སྤྱང་བ་ནི་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལྟར་བྱ། རྟོག་མ་སྤྱང་བ་ནི་དྲུང་
 དམར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མགིན་པར་སྤྲོལ་ས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྷ་
 བར། རྩྱ་སྤྱོན་པོ་ལས་དོན་རྗེ་ཅེ་ལྷ་བ་རྩ་དབུས་མ་སྤྱ་གུ་ཅན་གྱི་ཅེ་མོར་ཨོ་འོད་ཟེར་ཟས་ལ་འཕྲོ་
 བ་བསམ་པའོ། །སྤྱིང་ག་སྤྱང་བ་ནི་སྤྱ་ཆོགས་པརྒྱ་དང་ཉི་མའི་སྤྱིང་དུ་རྩྱ་སྤྱོན་པོ་ལས་ཅེ་གསུམ་
 ཀྱི་མེ་འཕྲོ་བ་བསམ་པའོ། །དེ་ནས་ལག་བ་དགང་སྒྲུགས་སུ་མོས་པས། ཨོ་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་
 དངས་ཏེ་ལྷ་རྩྱ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་རྗེ་ཅེ་ལྷ་བའི་སྤྱ་གུ་ནས་ཞུགས་ནས། ལྷ་ཐམས་ཅད་འདུས་
 པའི་བདག་ཉིད་སྤྱིང་གའི་རྩྱ་ལ་འབུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཟ་བ་ནི། བར་གི་སྤྱོན་སྤྱོད་གོ། །དེ་ཡང་
 གསང་གནས་སུ་ཡོ་ལས་རྒྱང་། ལྷ་བར་རི་ལས་མེ། སྤྱིང་གར་ལོ་ལས་ས། མགིན་པར་བོ་ལས་
 རྩའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་བསམ། རྒྱང་གིས་མེ་སྤྱར་བས་ས་བསྤེགས། དེས་རྩ་བསྐྱོལ་བས་ཁ་ཟས་
 རྣམས་བཞུས་ནས། མགིན་པའི་བརྒྱ་ནས་ཞུགས་སྤྱིང་གར་སྤྱོད་པ་ན་དྲངས་མས་ལྷ་རྣམས་
 ཆོམ། ལྷ་བར་སྤྱོད་པ་ན་གཏུམ་མོའི་མེས་བསྤེགས། སྤྱིགས་མ་རྣམས་ཐལ་བར་གྱུར་ཏེ་གསང་
 བའི་བརྒྱ་ནས་བརྒྱད་ནས་འོག་སྒོར་འཕྲོན་པར་བསམས་ལ། རྩང་ཟད་ཞུ་བའི་འོག་ཏུ་སྤྱིང་འོག་
 གི་རྒྱང་ཁ་སྤྱར་བྱས་ལ་གཟུང་ངོ་།

དེ་རྒྱུན་པར་བྱས་ན་ནད་དང་དུག་ལ་སོགས་པས་མི་ཚུགས་ཤིང་གས་དཀའ་ལ་དུས་མིན་
 དུ་འཆི་བ་སྒྲོག་སྟེ། ཁ་ཟས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཉིད་དོ། །ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བས་དངས་པའི་སྤྱ་མ་ལྷ་བྱའི་
 ཅེ་དང་མ་བལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་

སྒྲོང་པའི་ལྷ་བ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་ནས་བསྐྱེད་ལ། གཞན་ཡང་དམིགས་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་
ལ་དམིགས་ནས་ནམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་གཉིས་ཆོགས་སྒྲོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་
ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ནས་གྱི་བརྒྱུད་ཆ་ལུས་པའི་མཆམས་ནས་ལངས་ཏེ། སྐྱེད་དང་པོའི་ནལ་འབྱོར་
སྒྲུབ་བཤད་པ་བཞིན་བྱ། ཉི་མ་གྲུང་གི་སྐྱེད་དང་། སྤྱི་ངོ་ཉི་མཐའི་སྐྱེད་དང་། མཆམ་མེད་གྲུང་
སྐྱེད་ལ་ཡང་ལྷའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱེད་བཞི་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེད་ཐོག་མཐའ་གཉིས་རྒྱས་ལ་
བར་བ་གཉིས་བསྐྱུས་ཏེ་བྱེད་པ་ལྟར་རམ། བྲེལ་ནའང་དང་པོ་རྒྱས་ལ་གཞན་གསུམ་བསྐྱུས་ཏེ་
བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་དང་པོ་ལ་ཡང་དལ་བྲེལ་གྱིས་རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་བྱེད་ལ། གཞན་གསུམ་
བསྐྱུས་ནས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱའོ། །འདིའི་བསྐྱུས་པ་ནི་དོ་རྩེ་བཞིས་སྐྱེད་པ་ལ་
རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་གསུངས་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་མཆོད་པའི་ར་རྒྱལ་འཛིན་པ་ཡན་
ཆད་སྒྲུབ་བཤད་པ་བཞིན་བྱ་ལ། དེའི་མཐར་བཞུགས་པ་དང་མཆོད་བསྐྱོད་སོགས་བྱེད་པའོ། །

དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་ལུས་ལ་བསྐྱུས་པའི་ཆེ་གདན་གཞན་ནམས་མི་དམིགས་
པར་བྱའོ། །སྐྱེད་བཞི་ཁྲའི་མཐར་གཏོར་མ་མ་བྱུབ་ན་ཐ་མའི་མཐར་བྱའོ། །སྐྱེད་ཐ་མའི་མཐར་
ཉལ་བ་ན། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ནམས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྒྱུད་པ་བཞིན་བསྐྱུས་པའི་མཐར་
སེམས་གཞན་དུ་མི་གཏང་བར་དེ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་གཟུང་།
ནང་པར་ལྷང་བའི་ཆེ་ལྷ་མོའི་སྐྱུས་བསྐྱུལ་ནས་འོད་གསལ་ལས་ལྷའི་སྐྱུར་ལངས་པ་ལ་བསྐྱུས་
ལ། ལྷག་མ་ནམས་སྒྲུབ་པ་བཞིན་བྱའོ། །སྐྱེད་བཞིའི་ནལ་འབྱོར་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དེའི་བའི་དབང་
གིས་ལུས་སྐྱོབས་ཚུང་བར་སོང་ན། རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་མཐོ་གང་ཅམ་གྱི་བར་སྒྲུང་ལ། ཨ་ཡིག་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། འོག་གི་དབུས་སུ་ཨོ་དཀར་
པོ་མགོ་སྐྱར་དུ་ལྷ་བ། རྒྱ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་ངོ་བོའི་བདུན་ཅི་ཁ་
དོག་ལྷ་དང་ལྷན་པ་བབ་པས། སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་དབང་བསྐྱུར་བར་བསམས་ན།

རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལུས་གཟི་བརྗེད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་རྩས་པར་བྱེད་པའི་དེ་
ཉིད་དོ། །འདི་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡི་དམ་དུ་བྱས་ནས་གོམས་ན་ཆེ་རིང་ཞིང་གཉེར་མ་དང་སྤྱད་ཀྱང་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ།

དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་པས་དབང་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་སྤང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་བཙོན་
པས་སྐྱབ་བཞིར་གོམས་པར་བྱས་པས། ལྷའི་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་པས་གཉིས་མཐར་བྱིན་པའི་
སྤྲུགས་དང་ནང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བས། ཞེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ནམས་སྐྱབ་པ་ནི། དངོས་
གྲུབ་རྒྱུ་དུ་སྐྱབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །ཡང་དེས་གྲུབ་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་
འབྲིང་གྲུབ་པའི་དེ་ཉིད་དེ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གོ། །སྐྱབ་བཞིར་གོམས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱིན་པ་ནི་གཙོ་བོའི་དོན་ནོ། །འདི་ནས་རིག་
མ་འདུ་བྱ་བའི་བར་ནི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ཉིད་སོ་བརྒྱད་དང་ཞེ་དགྲར་བྱེད་པའི་
ཚུལ་གཉིས་བཤད་རྒྱུ་ལ་བྱུང་ཞིང་སྤྱོད་མ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་བྱས་མོད་ཀྱང་། ཕྱི་མ་
རྒྱ་དཔེ་དག་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཞེ་དགྲའི་གངས་ནི་འགྲེལ་པས་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་། མདོར་
བྱས་དང་མདོ་བསྟེན་དང་རྣམ་ཐོ་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་དང་བསྐྱབ་ནས་བཤད་དོ།

ནལ་འབྱོར་བཞིའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་མཆོག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱབ་པས་ནལ་འབྱོར་
དུག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་ཅ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་བསྟེན་བསྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་། བཤད་རྒྱུད་
རྩི་རྩེ་སྤང་བ་ལས་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་དང་ནལ་འབྱོར་དུག་དང་དེ་ཉིད་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགྲར་
བཤད་པའི་དོན་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས། ལམ་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་སྐྱབ་བཞིར་བསྐྱོམས་ཏེ་
སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱོ།

རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཀྱུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ། །གཉིང་མཐའ་དབག་པར་དཀའ་བ་འདུས་
པའི་དོན། །ལམ་འདིས་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་ས་བརྟེས་པ། །དབལ་ལྡན་སྐྱབ་ཞབས་ལས་ལེགས་

འོངས་པ། །ཐབས་མཁས་ཀུན་གྱི་དབྱས་ན་ནི། །རྒྱ་སྐར་ཁོད་ན་ཆེ་བ་བཞིན། །སྒོ་ཆེན་ལྗན་
ལ་དགའ་སྦྱིད་པའི། །རྡོ་མཚར་མད་དུ་བྱང་བའི་གནས། །ཐབས་དང་བལ་ལ་སྦྱེ་ཞི་བར་དོ་
ཡི། །རིམ་པས་སྲིད་པར་ལུན་རིང་ངལ་བ་དེ། །ཐབས་མཁས་ལྗན་ལ་སྦྱུ་གསུམ་ཉིད་དུ་ནི། །རི་
བཞིན་འཆར་བའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ཡི་ཉི་རྒྱ་གཙོ་བོ་ནི། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་མོད་
ཀྱང་། །རིམ་པ་དང་པོས་མ་སྒྲིན་ལ། །ལམ་དེ་རྫོགས་པར་མི་སྦྱེ་བས། །དེ་ཕྱིར་རིམ་པ་དང་པོའི་
སྒྲིན་བྱེད་ཚུལ། །གོ་བདའི་ངག་གིས་འཇུག་པ་བདེ་བར་ནི། །སྐྱ་སྐྱབ་མན་ངག་རི་བཞིན་བཞོད་
པ་འདི། །ལམ་འདིར་མོས་པའི་སྐལ་ལྗན་དོན་དུ་སྦྱར། །འདིར་ནི་བདག་གིས་གང་ཞིག་འོངས་
པ་དེ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྗན་སྦྱན་སྦྱར་ཀུན་ནས་བཤགས། །འདིར་འབད་དགེ་དང་དགེ་གཞན་ཅི་
མཆིས་པ། །མ་ལུས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་བསྟོ། །ཞེས་བྲུབ་བདག་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་
བསྟན་སྐྱབ་བཞིའི་སྦྱོར་བས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ནལ་འབྱོར་དག་པའི་
རིམ་པ་ཞེས་བྲུ་བ་འདི་ནི། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་
དཔལ་གྱིས། །འདུས་པའི་རྩ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱད་ནམས་དང་། །འཕགས་སྒོར་གྱི་གཞུང་ཀུན་
ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ནས། །ལམ་འདི་ལ་མོས་པ་མང་པོས་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ། །འོལ་ཁའི་
བསམ་གཏན་གླིང་གི་དབེན་གནས་སུ་སྦྱར་བའོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།

གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྐྱང་།

ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།

དེ་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་བྱང་པོའི་མཐུས།

ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།

གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།

ངེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག ། ཅེས་འཇམ་གླིང་

ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲུག་ལྷ་ལྡན་སེལ་འཛིན་ལུགས་སྟོན་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་

ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བང་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་པར་དུ་བསྐྱུན་དང་

བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྲུལ་དག་དབང་སྟོན་བཟང་བསྐྱུན་

འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༄༅། །ནམ་མཁའ་མཆོད་བྱུང་སྟོན། ཨ་ཅིན་ཏུང་ལྷུ་ཏུ་སྟོན། ཨྱི་ཏུ་རེས་ཏུ།

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅ་དྲག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་འགོམ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་

ལས་གསུངས་སོ།

ལྷ་སྒྲིག་པ།

དགའ་ལྷན་ཤར་ཅེ་གྲྭ་ཆང་གི་སྐབས་གནས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་མཆོག་

གསུང་ཆོས་གོ་སྒྲིག་པ།

དགའ་ལྷན་ཤར་ཅེ་གྲྭ་ཆང་གི་སྐབས་བཙུ་ལའི་བྲལ་མཛོད་ཉག་རིང་སྡེ་བ་སྟོ་བ་དགེ་བཤེས་བྱང་ཆུབ་ལོ་ཅེ་སོགས།

ལྷ་དག་འགན་ཁུར་པ།

དགའ་ལྷན་ཤར་ཅེ་གྲྭ་ཆང་གི་སྐབས་བཙུ་གཉིས་པའི་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན།

བྱ་ཁང་དགེ་བཤེས་ཆེ་རིང་ལྷ་བ།

སོག་པ་དགེ་བཤེས་སྐྱ་སྐྱབ་བསོད་ནམས།

སྟོ་བ་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་བཤད་སྐྱབ།

ལྷ་དག་པ།

སོག་པ་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་ཆོས་དར།

སོག་པ་དགེ་བཤེས་བཟོད་པ་རྣམ་རྒྱལ།

སོག་པ་དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ།

བྱ་ཁང་གྲགས་པ་འགོ་དོན།

དེབ་གཞུགས་བཀོད་སྒྲིག་པ།

ཉག་རེ་དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་གྲགས་པ།

དཔར་བསྐྱོན་མཐུན་འགྱུར།

དགའ་ལྷན་ཤར་ཅེ་ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་སྤྱིང་ཆོས་ཆོགས་ནས་ཉིན་སྟོར་ Rs. 2,50,000 གནང་བར་སྐྱགས་ཅེ་ཆེ།

Special gratitude to the members and sponsors of Gaden Shartse Thubten Dhar-
gye Ling Centre in the U.S.A. for donating INR 2,50,000 to print 1000 copies of this
book.

དགའ་ལྷན་ཤར་ཅེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱོན་ལྷས།

བྱི་ལོ་ 2022